

**INATSIARTUT
OMBUDSMANDIATA
UKIUMOORTUMIK
NALUNAARUTAA
2016**

ROSENDAHLS A/S

ISSN 2245-1382

Inatsisartunut

2016-imi ukiumoortumik nalunaarutigaa Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni (Ombudsmandi pillugu inatsimmi) nr. 8-mi, 3. december 2009-meersumi § 10, imm. 1 tunngavigalugu matumuuna saqqummiuppara.

Ukiumoortumik nalunaarut saqqummiunneqartarpoq Inatsisartullu ukiakkut nalinginnaasumik ataatsimiinneranni oqaluuserineqartarluni. Suliat nalunaarummi ilanngunneqartut misissuiffiqineqartup imminut illersorluni oqaaserisai pillugit paasissutissanik ilaqartinneqartarput, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 10, imm. 2.

Suliat tamanut saqqummiussassanngortinneqartut ukiumoortumik nalunaarummi naqitatut saqqummersinneqartumi ilanngunneqanngillat, Atorfeqarfiulli nitartagaani www.ombudsmand.gl-imi atuarneqarsinnaallutik.

Ukiumoortumik nalunaarut uanga suleqatimalu ilisimatitsissutitsinnik aqqis-suussaanermik apeqqutit pissutsillu inatsiseqartitsinermut tunngasut Atorfeqarfiup ukiumi nalunaarusiunneqartumi immikkut eqqumaffigisavut pillugit allaa-serisatut iluseqartinneqartunik taamatuttaaq imaqarpoq.

Nuuk, juli 2017

Vera Leth

Imai

Siulequt	3
1. Atorfeqarfimmi pissutsit nalinginnaasut	7
1.1 Sulisut	7
1.2 Angalanerit, tikeraarnerit misissuinerillu kiisalu nunanik allanik suleqateqarneq	7
1.3 Ombudsmandip pisinnaatitaanera	9
1.4 Allanik suleqateqarneq	11
2. Kisitsisit atorlugit takussutissiat	12
3. Allaaserisat	26
3.1 Qeqqata Kommunanut aamma Qaasuitsup Kommunanut ilitersuiar- torluni angalaneq	26
3.2 Ombudsmandip suliffeqarfinnut Namminersorlutik Oqartussanit kom- muninillu pigineqartunut pisinnaatitaanera	29
3.3 Misissuinerimik aallartitsinerimut pissutigissallugu naammannersoq	33
3.4 Aalisarsinnaanermut akuersissutit inatsimmullu naapertuuttumik tun- ngaveqartussaaneq	39
4. Apeqqutit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinerimut tunngasut pillugit ataatsimoortumik oqaaseqaatit	46
4.1 Aalisarsinnaanermut akuersissummik qinnuteqaat. Inatsimmut naa- pertuuttumik tunngaveqartussaaneq. Inatsisikkut tunngavigisaq (j.nr. 2015-811-0052 aamma j.nr. 2016-811-0054)	46
4.2 K Kommunimik Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut aamma Naalakkersuisut Siulittaasuannut nalunaarutiginninneq (j.nr. 2016- 739-0001)	48
5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat	65
5.1 Soraarsitsineq. Oqartussaasut paasissutissanik pisariaqartunik tun- ngavissaqarnissaanik tunngavimmik sumiginnaaneq. Suliami il- lua'tungiusup isumaanik annertusisamik tusarniaaneq. Soraarsitsinis- samut piffissaliussap sivissussusissaanik naatsorsuineq. Allattuisussaa- titaaneq (j.nr. 2014-323-0048)	65
5.2 Peersitsineq. Suliamut atatillugu oqaloqatiginninneq. Suliami illua ² -	

tungiusup isumaanik tusarniaaneq . Suliamik paasissutissartalersuin- nginneq (j.nr. 2014-324-0013)	93
5.3 Aalisarsinnaanermut akuersissummik qinnuteqaat. Inatsimmut naa- pertuuttumik tunngaveqartussaaneq. Inatsisikkut tunngavigisaq (j. nr. 2016-811-0053)	176
5.4 Kommuni Kujalliup meeqqanik angerlarsimaffiup avataanut inissiisar- neranik nammineerluni misissuiffiginninneq (j.nr. 2016-909-0008) ...	205
6. Suliat ukiuni siusinnerusuni ukiumoortumik nalunaarutiniittut malitseqartitsivigineqarneri – Naammagittaalliuutit pillugit suliat ...	209
6.1 2015-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 4.1, qupperneq 53 tullialu	209
Akissarsiat assigiinnngissutaat tunngavigalugit akissarsiaqarneq pillu- gu naammagittaalliuut (j.nr. 2015-311-0033)	
6.2 2015-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 5.1, quppernerit 59 tulliiilu	209
Suleqatigiinnermi ajornartorsiutit pissutigalugit soraarsitsineq. Suli- nermut atatillugu oqaloqatiginnittarneq pillugu malittarisassat ma- linneqannginnerat. Pissutsinik soraarsitsinermut tunngavilersuutaa- sunik amigartumik erseqqissaasimaneq. Pisumut naapertuuttumik i- liuuseqartussaanerup sumiginnarneqarnera (j.nr. 2014-323-0051)	
7. Suliat ukiuni siusinnerusuni ukiumoortumik nalunaarutiniittut malitseqartitsivigineqarneri – Suliat nammineerluni misissugassan- ngortitat	212
7.1 2015-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 5.4, quppernerit 103 tulliiilu	212
Ukiukinnerusumik tiggummigallaanermut taarsiullugu allamut inissii- neq. Piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq (j.nr. 2014- 907-0012) aamma tiggummigallaanermut taarsiullugu allamut eqqar- tuussisarneq pillugu inatsit tunngavigalugu inissiineq (j.nr. 2015- 905-0025)	
7.2 2015-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7.1, quppernerit 181 tulliiilu	214
Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqar- fiup qaleralinniarsinnaanermut akuersissutinik pisassiissutinillu su- liarinnittarneranik nammineerluni misissuiffiginninneq (j.nr. 2012- 902-0001)	
7.3. 2015-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7.2, qupperneq	

189 tullialu	214
Qitiusumik allaffeqarfissuarmi oqartussaassutsimik ilusilersuineq. Qitiusumik allaffeqarfissuarmi suliani sulisunut tunngasuni pisinnaa- titaaneq (j.nr. 2014-908-0002)	
7.4 2015-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7.3, qupperneq 191 tullialu	215
Inuit aqqinik aalajangiisartut. Inatsisikkut tunngavigisami amigaatit (j.nr. 2014-904-0008)	
7.5 2015-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7.4, quppernerit 192 tullialu	216
Namineerluni misissuiffiginninneq. Aatsitassanut tunngasuni alla- gaatinik paasissutissiineq. Oqartussaassutsimik ilusilersuineq. Kalaal- lit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussani pissaanermik atuutsit- sinermi aqutseriaaseq (j.nr. 2014-905-0023)	

**8. Misissuinerit aamma namineerluni misissuiffiginninnernik suliniu-
tit 217**

8.1 Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup Angerlarsimaffik Ajap Nuummiit- tup immikkoortuini angisuumi mikisumilu misissuineq	217
(Nalunaarusiaq 11. april 2016-imeersoq, j.nr. 2015-900-0007)	
8.2 Angerlarsimaffik Ajap Nuummiittup immikkoortorta qarfanik Hol- bøllsvejimiittumik misissuineq	238
(Nalunaarusiaq 11. april 2016-imeersoq, j.nr. 2015-900-0008)	
8.3 Meeqqat Illuanni Nuummiittumi misissuineq	248
(Nalunaarusiaq 7. december 2016-imeersoq, j.nr. 2015-900-0009)	
8.4 Meeqqat Angerlarsimaffianni Uummannamiittumi misissuineq	271
(Nalunaarusiaq 30. december 2016-imeersoq, j.nr. 2016-900-0011)	
8.5 Meeqqat Angerlarsimaffiata Uummannamiittup innarluutilinnut im- mikkkoortorta qarfiani misissuineq	292
(Nalunaarusiaq 30. december 2016-imeersoq, j.nr. 2016-900-012)	

1. Atorfeqarfimmi pissutsit nalinginnaasut

1.1 Sulisut

Katrine Rosenkranz de Lasson fuldmægtigit atorfimminit 31. januar 2016-imi soraarpoq.

Henrik Bach tassunga taarsiullugu 1. marts 2016-imi atorfimmi tassani atorfinitsippara. Henrik Bach Aarhus Universitetimi inatsisilerituutut kandidatinngorsimavoq.

Franz Amdi Hansen atorfimmi inuttaqanngitsumi 1. april 2016-imi atorfinitsippara. Franz Amdi Hansen København Universitetimi inatsisilerituutut kandidatinngorsimavoq.

Atorfeqarfimmi 2016-ip naanerami uku sulisorineqarput:

Inatsisilerinermi pisortaq Kim Blokbo
Nutserisut/oqalutsit pisortaat Jørgen Hansen
Immikkut siunnersorti Lili Rasmussen
Immikkut siunnersorti Lasse E. Risager
Fuldmægtig Sean Karmelarczyk Paulsen
Fuldmægtig Henrik Bach
Fuldmægtig Franz Amdi Hansen
Nutserisoq/oqalutsi Bolette (Bula) Larsen
Allatsi Alice Møller

1.2 Angalanerit, tikeraarnerit, misissuinerit kiisalu nunanik allanik suleqateqarneq

Nunat Avannarliit Killiit Ombudsmandiisa augustip qaammataani ataatsimiinneranni Bornholmimi ingerlanneqartumi inatsisilerinermi pisortaq Kim Blokbo kiisalu immikkut siunnersortit Lili Rasmussen aamma Lasse Risager peqatigalugit peqataavunga.

Atorfeqarfiup pikkorissartitsisutut ilinniartitsisut marluk Datatilsynimeersut suleqatigalugit inuit pillugit paasisuttissat pillugit pikkorissartitsineq augustip qaammataata naanerani aqqissuuppaa. Inatsisartut Allattoqarfianni kiisalu Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiani Inatsisileriffimmi sulisut pikkorissartitsinermi taamatutaaq peqataapput.

Atorfeqarfik paasisitsiniaalluni umiarsuaaqqamik Qeqqata Kommunianut aamma Qaasuitsup Kommunianut angalanermi Maniitsumit aallartilluni Qeqertarsuup Tunuani Qeqertami naaneqartumi Sulisilluni Ajoqusersimasunik Sullissiviup aqqissuussaani septemberip qaammataani ingerlanneqartumi peqataavoq, tassanilu illoqarfiit nunaqarfiillu 19-it tikinneqarlutik. Paasisitsiniaalluni angalanermi tassani Sulisilluni Ajoqusersimasunik Sullissiviup aamma Naalagaaffiup Kalaallit Nunaanni Sinniisoqarfiata sinniisai aammattaq peqataapput.

Atorfeqarfik Folketingip Inatsisinik Atuutsitsinermut Ataatsimiititaliaanit 2016-imi septemberip qaammataani pulaarneqarpoq.

2016-imi ukunani misissuivunga:

- Meeqqat Angerlarsimaffianni Uummannamiittumi,
- Meeqqat Angerlarsimaffiata Uummannamiittup innarluutilinnut immikkoortartaqfiani,
- Angerlarsimaffik Isikkiviup immikkoortartaqfiani matoqqasumi, OPCAT tunngavigalugu misissuinerter
- Angerlarsimaffik Isikkiviup immikkoortartaqfiani ammasumi
- Angerlarsimaffik Aaqami Nuummiittumi

Angerlarsimaffik Isikkiviup immikkoortartaqfiani matoqqasumi misissuineq Naalagaaffiit Peqatigiit naalliutsitsisarneq allatullu peqqarniingartumik, inuppalaanngitsumik imaluunniit nikanarsaataasumik pinnittarneq imaluunniit pillaasarneq akiorniarlugu isumaqatigiissutaannut ilassut 18. december 2002-meersoq nammineq piumassuseq tunngavigalugu ilannguffigineqarsinnaasoq tunngavigalugu nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisutut suliassamut ilaatillugu ingerlanneqarpoq, taamatullu misissuineq OPCAT tunngavigalugu misissuinertermik taaneqartarpoq.

Fuldmægtig Henrik Bach misissuinertermik ingerlatsivoq. Taassuma saniatigut uanga nammineq, inatsisilerinermi pisortaq Kim Blokbo aamma nutserisoq/oqalutsi Bula Larsen peqataasussaagaluarpuq, misissuinerulli ingerlanneqarnerata nalaani sila pissutigalugu fuldmægtig Henrik Bach kisimi piffissaagallartillugu apuussinnaasimavoq.

Misissuinertermi tassani nakorsaq, pisortaq, Karin Verland (DIGNITY – Dansk Institut mod Tortur) aamma ilisimatusartoq (seniorforsker) cand. jur., ph.d. Peter Vedel Kessing (Institut for Menneskerettigheder) aamma peqataapput.

Nunarsuaq tamakkerlugu ataatsimeersuarnermi Bangkokimi novemberip qaam-mataani ingerlanneqartumi International Ombudsman Institutemit aqqissuun-neqartumi inatsilerinermi pisortaq Kim Blokbo kiisalu Nunani Avannarlerni Ombudsmandit peqatigalugit peqataavunga.

1.3 Ombudsmandip pisinnaatitaanera

Oqartussaassutsimik ilusilersuineq oqartussaasumullu qulliunerusumut naam-magittaalliornissamut periarfissaq

Akilerartarnermik Aqutsisoqarfimmi allaffimmi fuldmægtigimik soraarsitsineq pillugu naammagittaalliuut 2012-imi suliaara. Suliami tassani oqaatigaara A-kilerartarnermik Aqutsisoqarfik Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup ataani oqartussaasutut nammineertutut isigisariaqartoq. Naalackersuisoqarfim-mut tamanna tunngavigalugu inassuteqaatigaara naammagittaalliuut Naalacker-suisoqarfiup oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfissatut suliaris-sagaa, tamannali Naalackersuisoqarfiup itigartitsissutigaa. Naammagittaallior-toq Naalackersuisoqarfimmik imminut aningaasartuutaanngitsumik eqqartuus-sivikkut suliaassanngortitsinissaminut akuerineqassasoq Civilstyrelsemut tama-tuma kingornatigut inassuteqaatigaara. 2012-imi ukiumoortumik nalunaarutinni immikkoortoq 5.3 takuuk.

Inassuteqaatiga Civilstyrelsep malippaa, 2. december 2013-imilu nalunaarfigi-neqarpunga taamani Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermt Tunngasu-nut Naalackersuisoqarfiusup eqqartuussissuserisua, Kammeradvokaten, eqqar-tuussivimmi suliami naammagittaallior-tup suliassiissutigisaani allakkatigut 26. november 2013-imeersutigut akuersartumik akissuteqarsimasoq, naammagit-taalliullu Naalackersuisoqarfiup taamaalilluni suliarinnarniaraa.

Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfiata tamatuma kingornatigut allakkatigut 24. marts 2014-imeersutigut nalunaarfigaanga Akilerartarnermik Aqutsisoqarfiup Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermt Tunngasunut Naalackersuisoqarfiup ataani oqartussaasutut nammineertutut inissisimaneramik Namminersorlutik Oqartussat akuerinnissimanerat inatsiseqartitsinerup qanoq paasineqarneranik allannngortitsinermt takussutissaasoq, qitiusumillu allaffe-qarfissuarmi oqartussaassutsimik ilusilersuinerup erseqqarissusiata ataatsimuu-nerusoq isiginiarnissaanut pissutissaqartoq. Naalackersuisut Siulittaasuata Naa-lackersuisoqarfiata qitiusumik allaffe-qarfissuup aqqissuussaanaera tamanna tunngavigalugu isumaliutersuutiginiarpaa, naatsorsuutigalugulu isumaliutersuu-tit ingerlasut aqqissuussaanaikkullu naleqqussaasoqassappat naleqqussaanerit u-kioq taanna kingusinnerusukkut qulaajarneqassasut, matumani 2015-imi ani-

ngaasanut inatsisip suliarineqarneranut atatillugu qulaajaaneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfia 8. april 2014-imi nalunaarfigaara suliamik suliarinninnera tamanna pissutigalugu unitsikkallarniariga. Periaaserali allanngortippara, Namminersorlutillu Oqartussat Aqutsisoqarfii pillugit naammagittaalliuutit suliarineqarnissaat itigartitsissutigissaarlugu, naak naammagittaalliuutit taakku Naalackersuisoqarfimmit akisussaasuusunit suliarineqarsimannikkaluartut. Suliani arlalinni – taamani - suliamik suliarinninnisap itigartitsissutigineranut taarsiullugu Naalackersuisoqarfiit Aqutsisoqarfiillu oqartussaasutut ataasiunerannik Namminersorlutik Oqartussat paasinninnerat qanillattorpara, taamaaliornikkut Namminersorlutik Oqartussat qitiusumik allaffeqarfissuarmi oqartussaassutsimik ilusilersuineq pillugu neriorsuutigineqartut isumaliutersuuteqarnissaannut piffissalerumallugit.

Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfia 3. november 2015-imi nalunaarfigaara periaatsinnik allanngortitsigallarsimanagera 1. januar 2016-imit unitsinniariga, Namminersorlutillu Oqartussani Aqutsisoqarfiit aalajangiineri pillugit naammagittaalliuutit suliarineqarnissaat itigartitsissutigisalnarniariga. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni (Ombudsmandi pillugu inatsimmi) nr. 8-mi, 3. december 2009-meersumi § 13 malilerniarpara, tassuunani aalajangersarneqarmat naammagittaalliuutit aqutsinikkut allaffissornermi oqartussaasumit qullerpaamit aalajangiiffigineqareersimatinnagit uanga suliarisinnaanngikkikka.

Periaatsimik allanngortitsigallarninnik unitsitsinera matuminnga pissuteqarpoq, tassalu isumaqartunga Namminersorlutik Oqartussat oqartussaassutsimik ilusilersuineq pillugu isumaliutersuuteqarnissaminnut pisariaqarneratut naammattumik piffissalernerneqarsimasut, isumaqartungalu Namminersorlutik Oqartussat sammivimminnik allanngortitsinatik ingerlaqqiinnarnerat iluarinannngitsuusoq, Namminersorlutillu Oqartussat aaqqissuussaannermik naleqqussaannerit pillugit isumaliutersuuteqarnerat Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfiata ukioq taanna kingusinnerusukkut, matumani 2015-imi aningaasanut inatsisip suliarineqarneranut atatillugu qulaajaaneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, qulaajaavigineqartussatut 2014-imi martsimi naatsorsuutigisaa inerititaqarfiusimanngitsoq.

Naammagittaalliuutit suliarineqarnissaat aqutsinermi allaffissornikkut oqartussaasumit qullerpaamit aalajangiiffigineqareersimatinnagit tamanna tunngavigalugu 1. januar 2016-imit itigartitsissutigisalerpara. 2016-imi tamanna naapertor-

lugu naammagittaalliuutit pillugit suliat ataasiakkaat Naalakkersuisoqarfinnut akisussaasunut susassaqtartunut suliarisassanngorlugit ingerlateqqillugit nassiut-tarpakka, Naalakkersuisoqarfiillu qinnuigisarlugit naammagittaalliuutit tunniun-neqartut suliareqqullugit.

Namminersorlutik Oqartussat Kammeradvokaten Kalaallit Nunaanni aqutse-riaaseq Qitiusumillu Allaffeqarfissuarmi oqartussaassutsimik ilusilersuineq pillu-git 2016-imi augustimi ataatsimeeqatigisimagaat nalunngilara. Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianit tamanna pillugu ukiup nalunaarusiuunne-qartup naanerani suli tusagaqanngilanga.

Suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginneq

Naammagittaalliummik ataatsimik suliarinninnera unitsinniarlugu 2016-imi aalajangerpunga, Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 3. december 2009-meersumi § 5, imm. 2 imaattunik oqaasertaqartoq innersuussutigalugu:

“Suliami pissutsinik Ombudsmandip arlaannaannilluunniit illersuisuunnginneranik qularutiginnilersitsinnaasoqarpat suliaq Ombudsmandip Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut nassiutissavaa, Ataatsimiititaliaallu suliaq Ombudsmandimut taartaa-sartumut Inatsisartut qinigaannut suliassanngortillugu tunniutissavaa.”

Suliaq tamanna tunngavigalugu Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut i-ngerlateqqillugu nassiuppara.

Suliami (2016-861-0003-mi) pineqartoq tassaavoq Kalaallit Nunaanni Sulisitsi-sut Peqatigiiffiata (GE-p) naammagittaalliuutaa.

Suliani taakkunani pissuseq uanga arlaannaannilluunniit illersuisuunnginninnik qularutiginnilersitsisinnaasutut isigisara tassaavoq uima Kalaallit Nunaanni Su-lisitsisut Peqatigiiffianni (GE-mi) siulersuisunut siulittaasuunera.

1.4 Allanik suleqateqarneq

2016-imi ukiumoortumik nalunaarummut ilanngussassaqaqanngilaq.

2. Kisitsisit atorlugit takussutissiat

Kisitsisit atorlugit takussutissiat sulianut Atorfeqarfimmi 2016-imi suliarisimasannut attuumassuteqartut tulliuuttuni saqqummiunneqarput. Ukiuni nalunaarusiunneqartuni marlunni matuma siuliini kisitsisit sanilliussissutissatut aammaataaq takutinneqarput.

Suliat inaarlugit suliarineqartut amerlassusiat naammagittaalliuutit ukiup ingerlanerani takkuttut amerlassusiinut suussusiinullu ilaatigut ataneqarpoq. Atorfeqarfiup sulisoqarnikkut inissisimanera kiisalu ingerlatai allat piffissap sulianik suliarinninnermut atorneqartup sivisussusianut taamalu suliat ukiumi pineqartumi inaarlugit suliarineqartut amerlassusiinut aamma sunniuteqarsinnaapput.

Ilitsersuinerit naammagittaalliuutillu takkuttut amerlassusii Atorfeqarfiup kommuninut angalanerisa nakkutilliillunilu misissuinerisa amerlassusiinut kiisalu Atorfeqarfiup tusagassiutitigut eqqartorneqarsimaguni qanoq annertutigisumik eqqartorneqarsimaneranut aammattaaq ataneqarsorinarput.

Ukiumi nalunaarusiunneqartumi 2016-imi (1. januar 2016-imit 31. december 2016-imut) naammagittaalliuutit tiguneqarsimasut tunngavigalugit sulianik ataasiakkaanik 99-inik pilersitsivunga, 2015-imilu sulianik ataasiakkaanik 83-inik pilersitsillunga. Taakkua saniatigut sulianik nammineerluni misissugassanngortitanik 14-inik aallartitsivunga.

Innuttaasunit saaffiginnissutit tunngavigalugit 2016-imi 127-riarluni aammattaq ilitsersuisoqarsimavoq. Ilitsersuinerit 2016-imi ingerlanneqarsimasut 2015-imi ingerlanneqarsimasunut 141-nut sanilliullutik 15-inik ikileriarsimapput. Sanilliussissutitut oqaatigisinnaavara 2014-imi 99-eriarlunga ilitsersuisimasunga.

Ilitsersuinerit ingerlattakkakka immikkoortunut marlunnut avinneqarsimagajupput. Siulliit saaffiginnissutinut naammagittaalliuutivittut uannut tunniunneqarsimasuugunik suliarineqarnissaat itigartitsissutigineqarsimasussaagaluanut tunngasuupput. Ilitsersuineri taakkunanani innuttaasut oqartussaasunut allanut saaffiginninnissaannik innersuunneqarajuttarsimapput. Aappaat tassaapput saaffiginnissutit, sulianik innuttaasunit saaffiginnissutaasut tunngavigalugit naammagittaalliuutinik suliarinninnerpiamik aallartitsivigisinnaasimasakka.

2016-imi oqartussaasunit suliffeqarfinnillu saaffiginnissutit tunngavigalugit ilitsersuinngilanga.

Naatsorsuinerit tulliit sulianik 2016-imi inaarlugit suliarineqartunik tunngaveqarput. Taamaalillutik naatsorsuinerit taakku sulianut ukiumi nalunaarusiuunneqartumi matumani ukiumilu nalunaarusiuunneqartumi matuma siuliani tiguneqarsimasuusinnaasut inaarlugit suliarineqarsimasunut tunngasuupput.

Suliat 2016-imi inaarlugit suliarineqarsimasut naatsorsorneqarneri matuma ataani immikkoortunut pingaarnernut marlunnut avinneqarsimapput:

Suliat aalajangersimasumik suliarineqarsimannngitsut: Suliat ataani taaneqartunik pissuteqarlunga suliarisinnaanngikkukkit inissisimaffimmut tassunga ilanngunneqassapput.

Suliat aalajangersimasumik suliarineqarsimasut: Suliat inissisimaffimmut tassunga ilanngunneqassapput naammagittaalliummut atatillugu suliaq pillugu isummerfigisannik oqaaseqaateqarsimaguma.

Suliat aalajangersimasumik suliarineqarsimannngitsut

Ukiumi nalunaarusiuunneqartumi 2016-imi naammagittaalliuutit katillugit 86-it suliarineqarnissaat itigartitsissutigineqarput. Paasissutissat nalunaarsukkani matuma ataaniittuni itigartitsinermut pissutaasut ukiunullu 2016-imut, 2015-imut 2014-imullu tunngasunik amerlassutsit taaneqarput (procentinngorlugit naatsorsuineq assiliartami 1-imi takuuk). Tassani naammagittaalliuutit pingasut ukiumi nalunaarusiuunneqartumi 2016-imi naammagittaalliuortunit tunuartinneqarsimapput. Sanilliussissutitut oqaatigisinnaavara naammagittaalliuutit sisamat 2015-imi naammagittaalliuutillu pingasut 2014-imi tunuartinneqarsimasut.

Tabelimi tulliuttumi suliat aalajangersimasumik suliarineqarsimannngitsut sulianut Ombudsmandi pillugu inatsit tunngavigalugu suliarisinnaannginnakkit itigartitsissutigineqarsimasunut aamma sulianut Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 14, imm. 1 tunngavigalugu suliariniarnagit aalajangiiffigisimasannut agguataarneqarsimapput.

	2016	2015	2014
Suliat Ombudsmandi pillugu inatsit tunngavigalugu suliarineqarsinnaanngitsut			
Kinaassuseq isertuullugu naammagittaalliuutit il.il.	1	0	3
Naammagittaalliuutit kingusinaartumik tunniunneqartut	2	3	5

Naammagittaalliuutit eqqartuussiveqarnermut tunngasut	1	0	0
Naammagittaalliuutit naalagaaffimmi oqartussaasunut il.il. tunngasut	3	2	5
Naammagittaalliuutit namminersortunut/inunnut ataasiakkaanut tunngasut, matumani Namminersorlutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffiutaat ilanngullugit eqqarsaatigalugit	1	1	4
Naammagittaalliuutit oqartussaasumut qulliuernerusumut suliassiissutigineqarsinnaasut	13	6	10
Suliap suliarineqarnerani peqataasinnaasuseqannginneq	1	3	1

Suliat aalajangersimasumik suliarineqar-nissaat itigartitsissutigineqartut

Uppernarsaatinik naliliiviginninnissamik il.il. piumasaaqateqarfiusut (1)	5	1	3
Ingerlatsiviup inuit ataasiakkaat pillugit inatsit tunngavigalugu sulinera (2)	0	1	5
Isornartorsiuinissaq ilimanangilaq	8	13	5
Naleqquttuutitsineq (3)	39	31	51
Allat (4)	12	10	61
Katillugit	86	71	110

(1) Tassani pineqarput suliat uppernarsaatinik naliliiviginninnermik imaqartut, eqqartuussivitsigut pitsaanerpaamik qulaajaavigineqarsinnaasut. Tassani aammattaaq pineqarput suliat naliliiviginninnermi sulianik immikkut ilisimasaqarfigninninnissamik/paasisimasaqarfigninninnissamik piumasaaqateqarfiusut.

(2) Tassani pineqarput suliat pisumik naliliiviginnereerlunga sularinissaat itigartitsissutiginiarlugit aalajangiivigisakka, taakkua oqartussaasup inuit ataasiakkaat pillugit inatsiseqartitsineq tunngaviginerullugu iliuseqarfigisimasaannut tunngasuunerat pissutigalugu, soorlu pissutsit isumaqatigiissutinut (overenskomster) tunngasut aamma suliat taarsiissuteqartarnermut tunngasut nalinginnaasut.

(3) Tassani pineqarput suliat oqartussaasumut susassaartumut suliarisassanngortillugit ingerlateqqillugit siullertut nassiunneqarnissaat naleqqunnerpaasutut/eqqornerpaasutut isigisakka. Naammagittaalliorq tamatumunnga peqatigitillugu ilitersorneqartarpoq suliaq oqartussaasup suliarereerpagu uannut naammagittaallioqqissinnaasoq. Naleqqunnerpaasutut/eqqornerpaasutut isiginnineq pissutigalugu itigartitsinermi suliat assigiinngitsorpaaluit pineqartarput, soorlu suliat oqartussaasumit naammagittaalliuutigineqartumit inaarlugit suliarineqarsimanngitsut (matumani piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq pillugu naammagittaalliuutit ilanngullugit eqqarsaatigalugit) sulialluunniit naammagittaalliorq tunngavilersuutaanik (tamanik) oqartussaasup naammagittaalliuutigineqartup isummerfiginninnissaminut periarfissaqarfigisimanngisai. Naleqqunnerpaasutut/eqqornerpaasutut isiginnineq tunngavigalugu itigartitsineq tassaavoq tunngaviumik isummami, tak. Ombudsmandi pillugu inatsit, aalajangiisuusumik tunngaviumik matuminnga takutitsisoq, tassalu ingerlatsiviup innuttaasullu aqqiagiinngissutaat taakkua akornanni aqqinniarneqaaqartariaqartut, nakkutilliinermi oqartussaasup avataaneersup uanga Atorfeqarfittut ittup akuliutsinneqannginneranni.

(4) Tassani pineqarput itigartitsinermi tunngavilersuutit immikkoortuni allani imaaliallaannaq ilaatinneqarsinnaanngitsut. Tamanna ilaatigut sulianut naammagittaalliuuteqartup suliami inatsiseqartitsinikkut soqutigisaqarfiginnisaanut, sulianut naalackersuinnikkut (politikkikkut) siunertaqartunut (soorlu Inatsisartut inatsisaat pillugit naammagittaalliuutinut), sulianut soqutaalluannigitsunut sulianulluunniit oqartussaasup naammagittaalliuutigineqartup suliamik saqqummiusivigineqareerluni suliareqqinnialigaanut atuuppoq.

Suliat aalajangersimasumik suliarineqarsimasut

Immikkoortumi tassani kisitsisit naammagittaalliuutinik tiguneqartuinnarnik tunngaveqarput. Taamaalillutik suliat nammineerluni misissuiffiginninnermik aallartitsivigisimasakka ilanngunneqanngillat.

Taakku pillugit oqaatigaara suliat Kalaallit Nunaanni kommunitut angalaninnut atatillugu imaluunniit nammineerluni misissuiffiginninnermik suliatorpiaq misissuiffiginninnermik aallartitsivigisimasakka pingasut 2016-imi inaarlugit suliarisimagikka. 2015-imi suliat taamaattut pingasut 2014-imilu qulit inaarlugit suliaaraakka.

Ukiumi nalunaarusiuunneqartumi 2016-imi naammagittaalliuutit tallimat aalajangersimasumik suliarineqareerlutik inaarlugit suliarineqarput, taakkulu naammagittaalliuutigineqartut tunngavigalugit aallartinneqarsimallutik.

Kisitsisit matuma ataani takutinneqartut suliat oqartussaasumut, inatsisinik a-tuutsitsiffiusumut naammagittaalliuutigisamullu agguataarneqarnerannik taku-titsipput. Assiliartani 2-mit 4-mut kisitsisit ukiumi pineqartumi naammagittaal-liuutinit inaarlugit suliarineqarsimasunit tamarmiusunit procentinngorlugit taku-tinneqarput.

Naammagittaalliuutit aalajangersimasumik suliarineqarlutik inaarlugit suliarine-qartut, oqartussaasut sorliit naammagittaalliuutigineqarnerannut agguataagaasut (procentinngorlugit naatsorsuineq assiliartami 2-mi takuuk):

	2016	2015	2014
Naalackersuisoqarfiit taakkualu ataanni			
oqartussaasut	3	2	5
Kommunit	2	1	4
A/S Inissiaatileqatigiiffik INI	0	0	0
Aalajangiisartut Siunnersuisoqatigiillu			
Isumaginninnermi Naammagittaalliuute-			
qartarfik	0	0	0
Skatterådi	0	0	0
Allat	0	0	0
Katillugit	5	3	9

Naammagittaalliuutit aalajangersimasumik suliarineqarlutik inaarlugit suliarine-qarsimasut, inatsisinik atortitsiffiusup sorliup naammagittaalliuutigineqarnera tunngavigalugu agguataagaasut (procentinngorlugit naatsorsuineq assiliartami 3-mi takuuk):

	2016	2015	2014
Isumaginninneq pillugu inatsiseqartitsineq	0	0	1
Taakkunanga:			
- Isumaginninnermi inissiat	0	0	0
- Ineqarnermut tapiissutit	0	0	0

2. Kisitsisit atorlugit takussutissiat

- Isumaginninnermi pensionisiat	0	0	0
- Inummut tapit	0	0	0
- Pisortanit allatigut ikiorsiissutit	0	0	0
- Meeqqanut akilersuutit il.il.	0	0	0
- Meeqqanut inuusuttunullu ikiorsiissutit	0	0	1
- Utertitassanngortillugit ikiorsiissutit	0	0	0
- Annertussusileriikkanik ikiorsiissutit	0	0	0
- Allat	0	0	0

Atorfinitsisarneq pillugu inatsiseqartitsineq 2 1 5

Taakkunanga:

- Atorfinitsisineq atorfinitsisinnermilu atugassarititaasut/pisinnaatitaaffiit	0	0	1
- Atorfinitsisineq, pisussaaffiit, pineqaa-tissiinerit soraarsitsinerillu	2	1	4
- Soraarnerussutisianut tunngasut	0	0	0
- Sulisunut inissiat	0	0	0
- Allat	0	0	0

Attartortitsisarneq pillugu inatsiseqartitsineq 0 0 0

Taakkunanga:

- Attartugassamik innersuussineq	0	0	0
- Attartornermik atorunnaarsitsineq	0	0	0
- Ineqarnermut akiliutinut akiitsut	0	0	0
- Attartukkamik allamut attartorallartitsineq	0	0	0
- Ineqarnermut akiliutinik naatsorsuineq	0	0	0
- Kiassarnermut naatsorsuutit	0	0	0
- Qularnaveeqqutitut siumut akiliutit	0	0	0
- Utaqqisut allattorsimaffiat	0	0	0
- Aserfallatsaaliineq	0	0	0
- Inissialiornermut/illuliornermut tapersiissutit (Boligstøtte)	0	0	0
- Nunaminertamik tunniussineq	0	0	0
- Allat	0	0	0

Akileraarutit akitsuutillu 0 0 0

Taakkunanga:

- Naatsorsuineq	0	0	0
- Erniat	0	0	0
- § 50 tunngavigalugu tunniussinerit	0	0	0
- Immikkut akuersissuteqarnerit	0	0	0
- Allat	0	0	0
Akiliisitsiniarnermik suliaqarneq	0	0	1
Peqqinnissaq	0	0	0
Taakkunannga:			
- Aqutsineq pillugu naammagittaalliuit	0	0	0
- Allat	0	0	0
Aalisarneq, piniarneq nunalerinerlu	3	0	1
Taakkunannga:			
- Aalisarneq	0	0	0
- Piniarneq	0	0	0
- Inuussutissarsiornermut tapersiissutit	0	0	0
- Pisassiissutinik akuersissutinillu			
tunniussinerit	3	0	0
- Allat	0	0	1
Inuussutissarsiornermut tunngasut allat	0	0	0
Atuartitsineq	0	0	1
Taakkunannga:			
- Suliffimmi sungiusarneq	0	0	0
- Allat	0	0	1
Ilageeqarneq	0	0	0
Atuisartut/pisisartut	0	0	0
Allat	0	2	0
Katillugit	5	3	9

2. Kisitsisit atorlugit takussutissiat

Naammagittaalliuutit aalajangersimasumik suliarineqareerlutik inaarneqarsimasut, suut naammagittaalliuutigineqarneri tunngavigalugit agguataagaasut (procentinngorlugit naatsorsuineq assiliartami 4-mi takuuk):

	2016	2015	2014
Aalajangiinerit	2	1	5
Tunngavilersuineq	0	0	1
Pisinnaatitaaneq	0	0	2
Piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq	0	1	0
Ingerlatsinermi ileqqorissaarneq	0	0	0
Paasitinneqarsinnaatitaaneq	0	0	0
Ingerlatsinermik suliaqarnivik	0	0	0
Inatsimmi tunngavissaqarnermik apeqquut	3	0	1
Paasissutissanik ingerlatitseqqinneq	0	0	0
Nipangiussisussaataitaaneq	0	0	0
Ilitsersuineq	0	0	0
Naligiimmik pinnittarnermik tunngavik	0	0	0
Allat	0	1	0
Katillugit	5	3	9

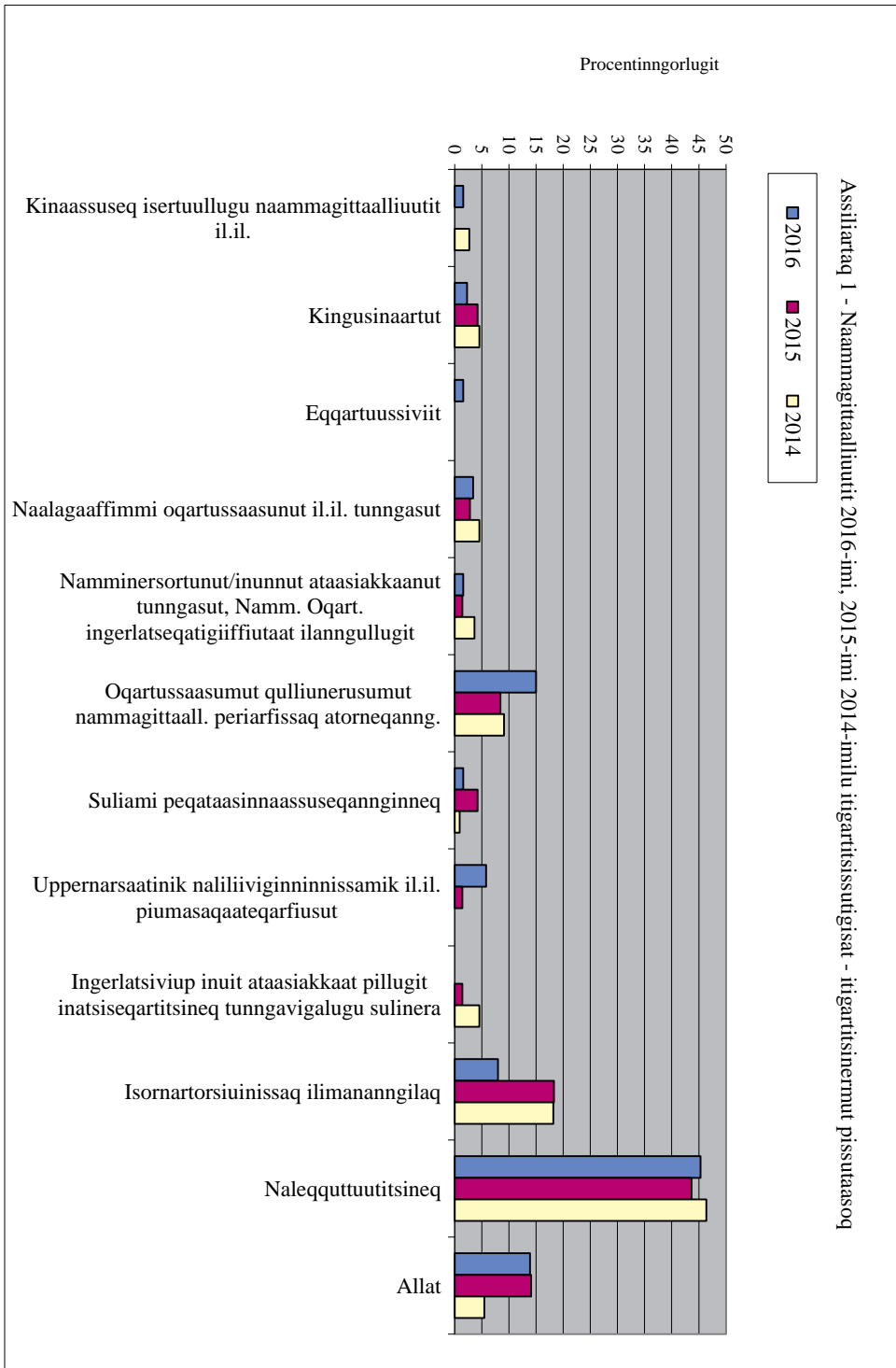
Naammagittaalliuutit aalajangersimasumik suliarineqarnermik kingornatigut inaarlugit suliarineqarsimasut, misissuinerma qanoq inernilerneqarnerinut agguataakkat (procentinngorlugit naatsorsuineq assiliartami 5-imi takuuk):

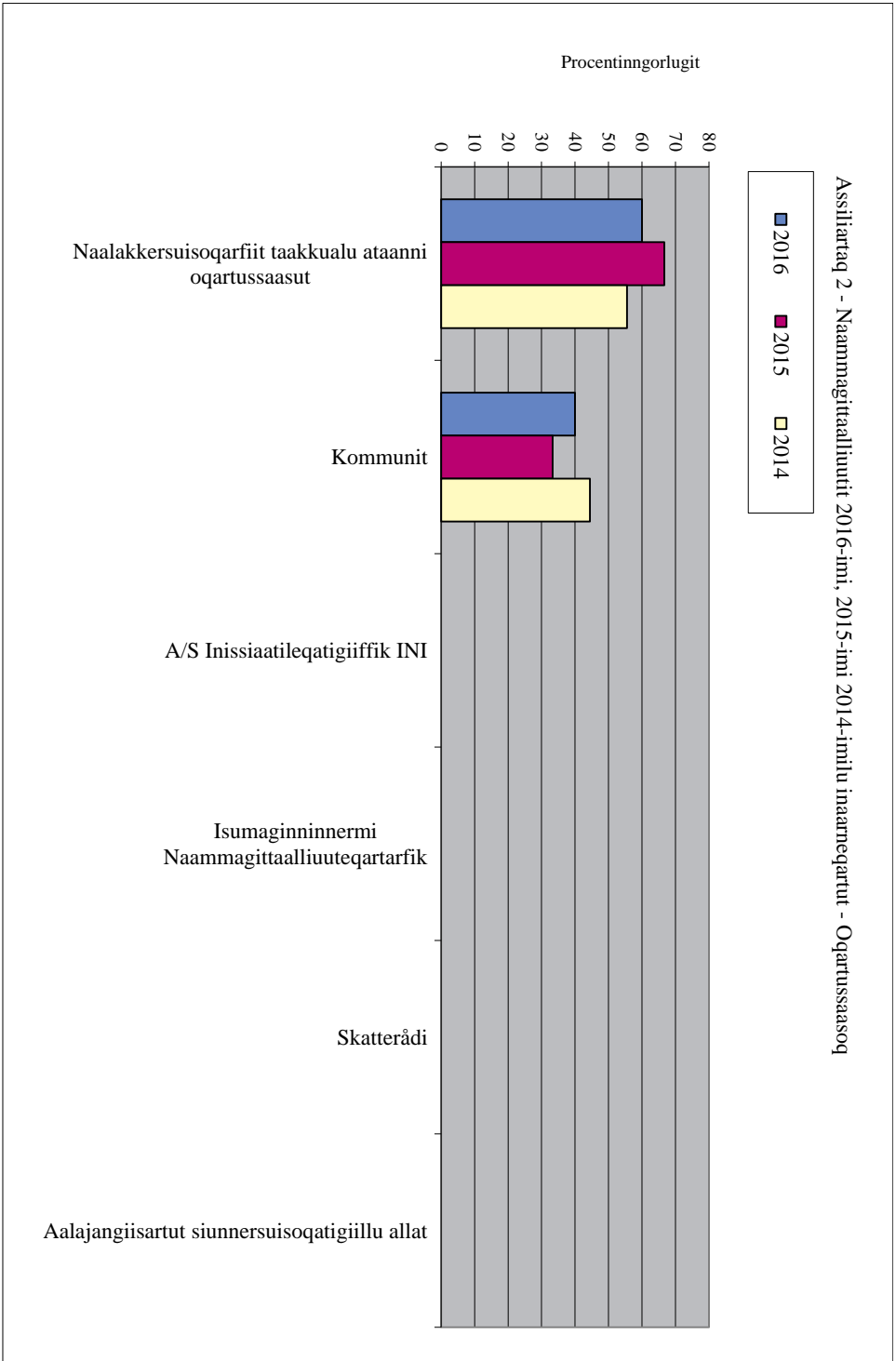
	2016	2015	2014
Isornartorsiuneq	0	1	5
Inassuteqaateqarneq	0	1	0
Isornartorsiuneq inassuteqaateqarnerlu	5	0	2
Isornartorsiuinertaqanngitsut inassute- qaatitaqanngitsullu	0	1	2
Katillugit	5	3	9

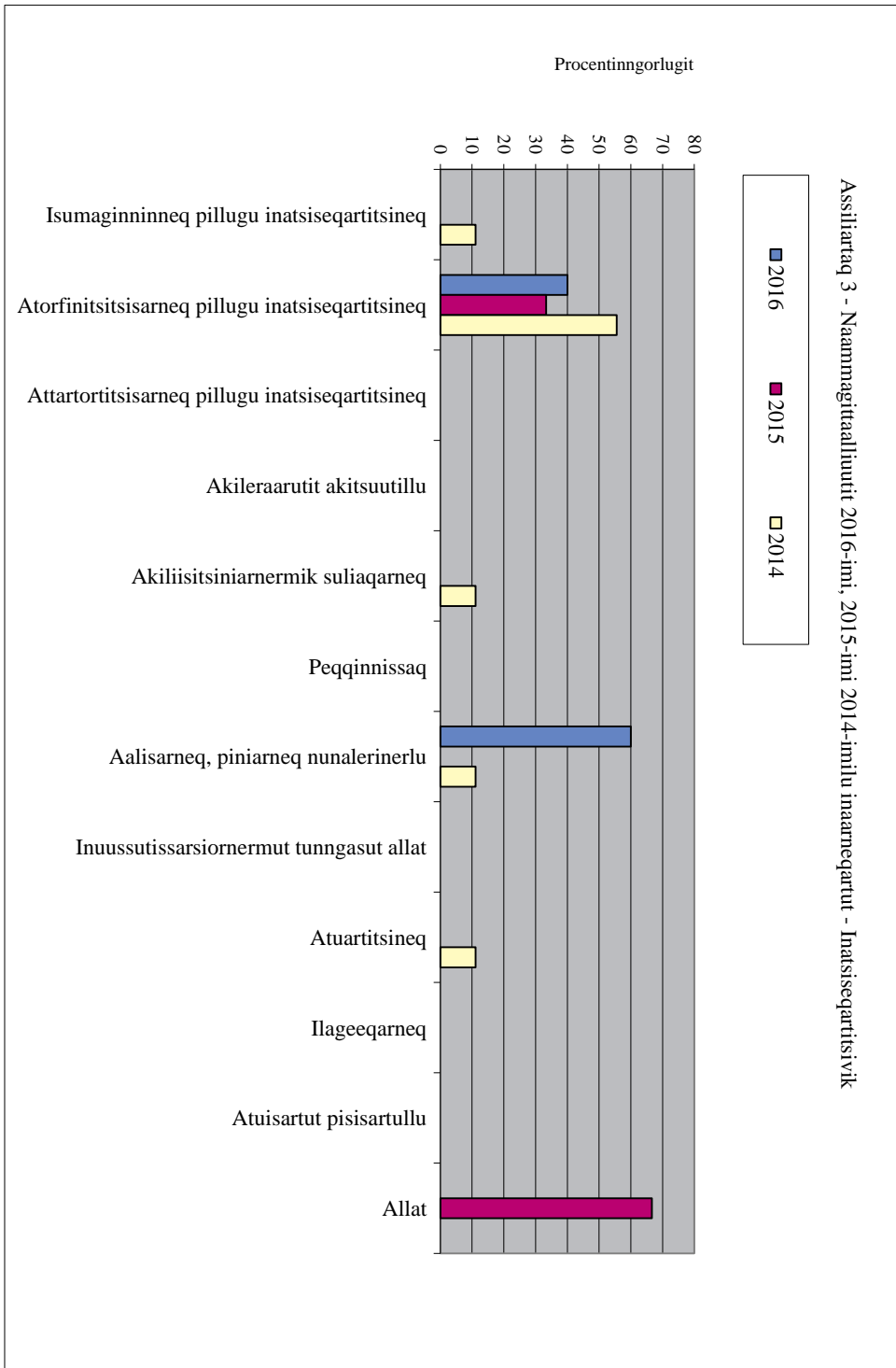
Nakkutilliilluni misissuineramik suliaqarneq

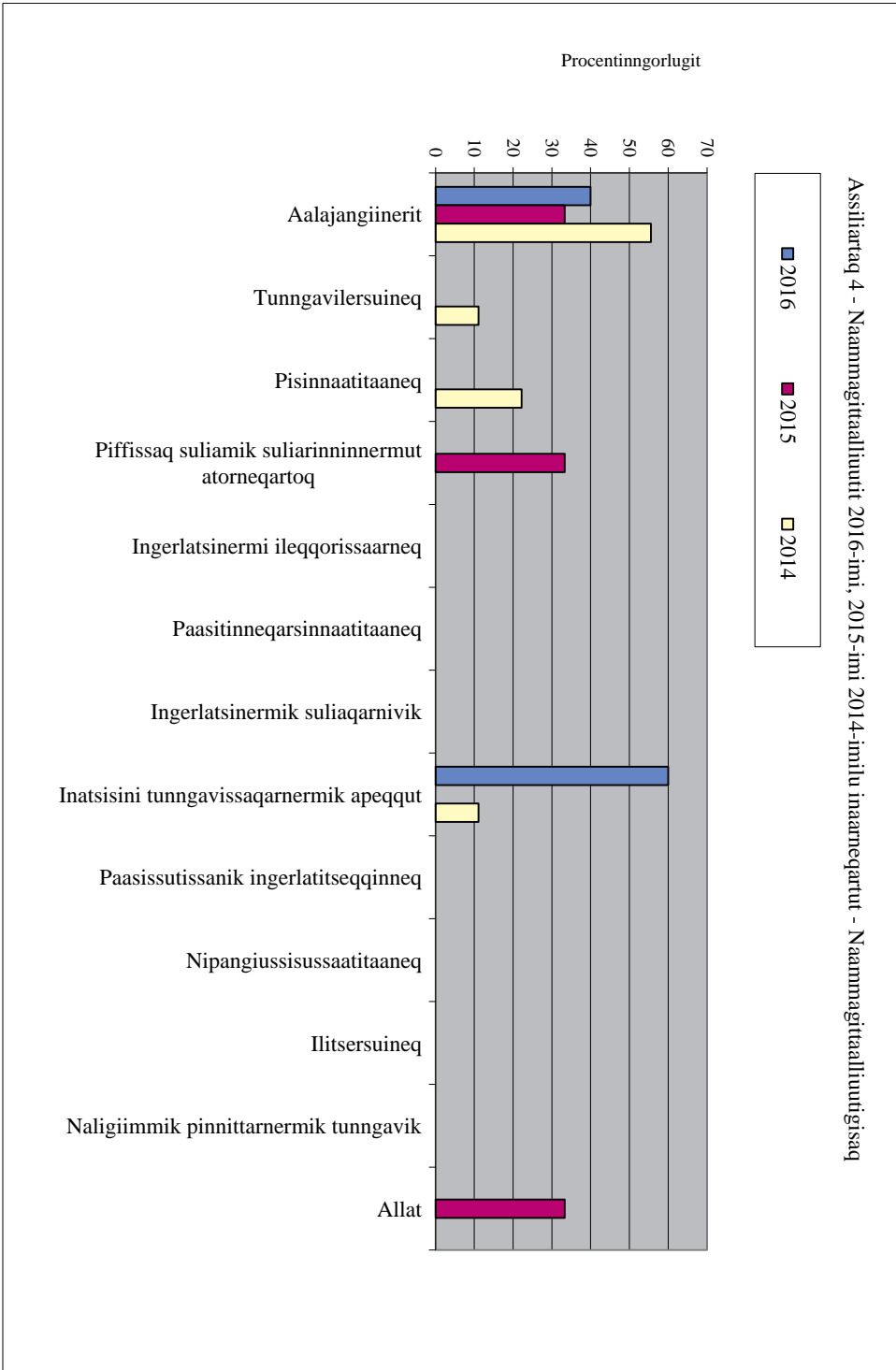
Ukiumi nalunaarusiuunneqartumi 2016-imi suliat nakkutilliilluni misissuiner-
mut tunngasut tallimat pilersippakka, taakkunanga ataaseq tassaalluni OPCAT
tunngavigalugu misissuineq.

2016-imi suliat nakkutilliilluni misissuiner-
mut tunngasut tallimat inaarlugit su-
liaraakka. Suliat nakkutilliilluni misissuiner-
mut tunngasut taakku ukiumoortu-
mik nalunaarummi matumani immikkoortumi 8-mi ilanngunneqarput.

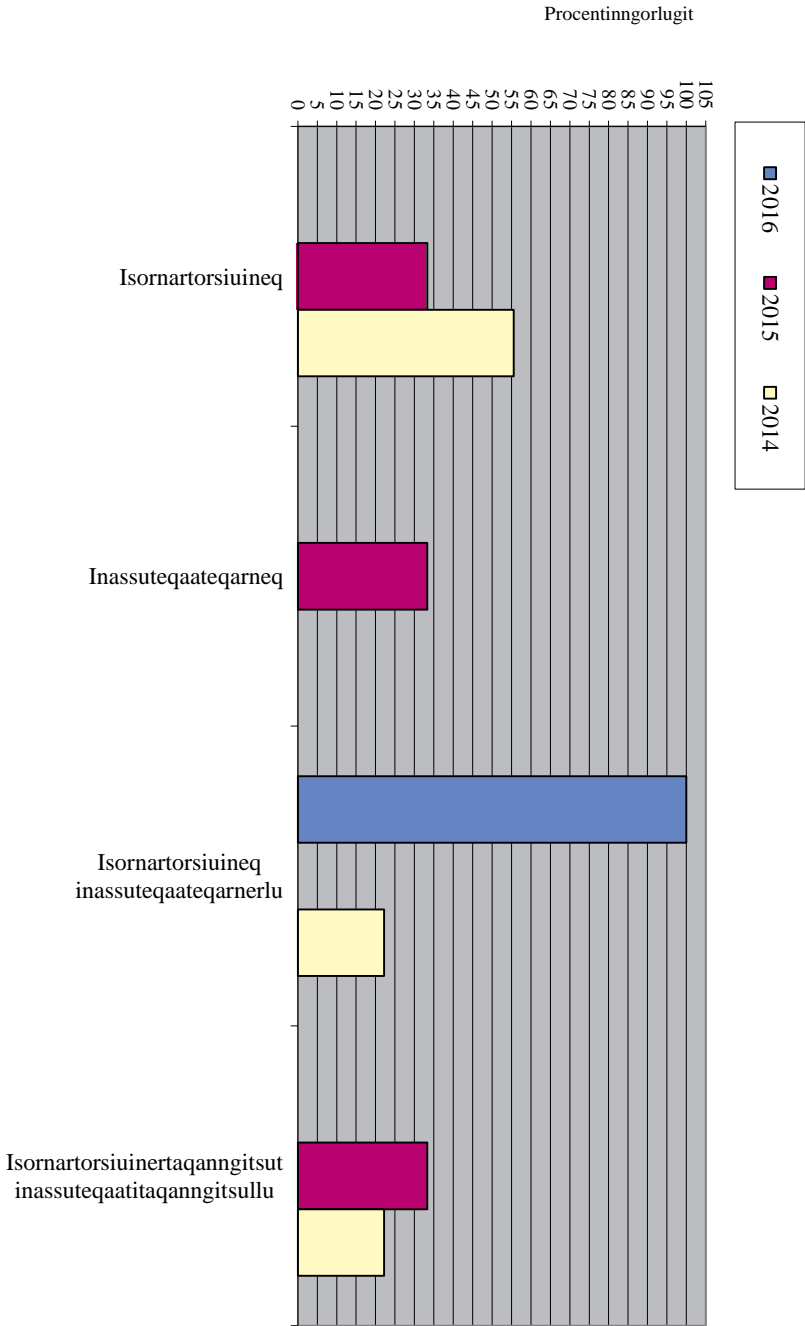

Assiliaraq 5 - Naammagittalliuuti 2016-imi, 2015-imi 2014-imilu inaarneqartut - Inermilineq

3. Allaaserisat

3.1 Qeqqata Kommunanut aamma Qaasuitsup Kommunanut ilitsersuiartorluni angalaneq

Allaaserinnittoq fuldmægtig Sean Karmelarczyk Paulsen

Ombudsmandeqarfik Qeqqata Kommuniani aamma Qaasuitsup Kommuniani 2016-imi Sulisilluni Ajoqusertunik Sullissivik, Suliffinnik Nakkutilliisoqarfik aamma Naalagaaffiup Sinniisoqarfia peqatigalugit angalanermut ilaanissaminut periarfissinneqarpoq.

Ombudsmandeqarfik 2015-imi angalanermi taamaattumi misilittagarilikkani tunngavigalugit aalajangerpoq 2016-imi angalaqqinniarluni. Avannaani angalaneq pillugu allaaserisat 2015-imi ukiumoortumik nalunaarutinni takuuk.

Paasisitsiniaanerup Ombudsmandeqarfik eqqarsaatigalugu siunertai tassaapput sinerissami najukkani ataasiakkaani najugaqartut ornigullutik ilitsersorneqarnissaannik neqerooruteqarneq, ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq eqqarsaatigalugu najukkani ataasiakkaani immikkut ajornartorsiuteqarsinnaanerata paasiarneqarnera kiisalu Ombudsmandip sulinerata nittarsaanneqarnissaa.

Ombudsmandip angalasarneri

Ombudsmandeqarfik Nuummi allaffeqaraluartoq Ombudsmandip Kalaallit Nuunaani najugaqarfiit inukinnerusut aamma akuttunngitsumik orninniarparpai.

Tamanna soorlu pisarpoq Ombudsmandip Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 16 tunngavigalugu misissuiartorluni angalaneranut atatillugu, imaluunniit Ombudsmandip naalliutsitsisarneq allatullu peqqarniingaartumik, inuppalaanngitsumik imaluunniit nikanarsaataasumik pinnitarneq imaluunniit pillaasarneq akiorniarlugu Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaannut ilassut 18. december 2002-meersoq nammineq piunassuseq malillugu ilannguffigineqarsinnaasoq tunngavigalugu nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisutut Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 17 tunngavigalugu sulineratut atatillugu.

Ombudsmandip meeqqanik, inuusuttunik innarluutilinnillu ulloq unnuarlu paaqqinniffinni pissutsit ukiumi kingullerni qitiutillugit sammisimavai. Paaqqinniffiit Nuummiittut, Sisimiuniittut Uummannamiittullu Ombudsmandip tamatumunga atatillugu ornissimavai.

Ombudsmandip kommunit najukkani ataasiakkaani allaffii aammattaaq ornittarpai, innuttaasullu ornigullutik oqaloqatiginnissinnaanissaat Ombudsmandimullu naammagittaalliornissamut periarfissanik ilitsersorneqarnissaat tamatumunnga atatillugu neqeroorutigisarlugu.

Nunap isorartussusia, angalanerup akisussusia Atorfeqarfiullu massakkut angisuserisamisut angissuseqarnera pissutigalugu nunaqarfiit tamaasa Ombudsmandip angusinnaasannilai. Taamaattumik sulisut ilaannik ukioq manna paasisitsiniaanermi suliffeqarfiit pingasut taaneqartut allat peqatigalugit peqataatitsinissamut periarfissiisoqaqqinnera Ombudsmandeqarfiup qujarussimavaa.

Nuummiit Saqqamut angalalluni ilitsersuineq

Angalaneq Kitaani umiarsuaaqqamik sinersilluni ingerlanneqarpoq, Nuummiit Saqqaq tikillugu kujammullu uterlugu, illoqarfiit nunaqarfiillu 19-it tikinneqarlutik.

Angalanissamut pilersaarussiaq aaqqissuunneqarpoq illoqarfiit nunaqarfiilluunniit ataaseq-marluk ullormut tikinneqartartussanngorlugit, taakkunanilu nalunaquttap akunneri marlunniit tallimanut ilitsersuineranut agguaqatigiissitsinermi atorneqartartussanngorlugit. Ilitsersuineq najukkami katersortarfimmi, kommunip allaffiani atuarfimmiluunniit ingerlanneqartarpoq, innuttaasullu assigiingitsut pillugit ilitsersortinniarlutik taakkununnga ornigussinnaallutik. Angalanissamut pilersaarussiaq illoqarfinnut nunaqarfinnullu tamanut sioqqutsisumik nassiuunneqareersimavoq, najukkanilu ataasiakkaani allagarsiivinnut nivinngarneqareersimalluni, taamaalillutik suliffeqarfiit peqataasut sumi qaqugulu naapinneqarsinnaanerat innuttaasut paasiniarsinnaaniassammassuk. KNR aammattaaq isumaqatigiissuteqarfigineqarpoq ullormit ullormut sumerpiamiinnersugut oqartussaasullu pineqartut sutigut ikiuussinnaanerat KNR-ip ullaat tamaasa ilisimatitsissutigisassagaa.

Inuit katillugit 37-t saaffiginnipput, Ombudsmandimut naammagittaalliorsinnaaneq pillugu ilitsersorneqarniarlutik, taakkulu amerlassusiat naammaginartut isigineqarpoq. Saaffiginnissutaasartut assigiinngiiaaqaat. Taamaattorli saaffiginnissuterpasuit ilaat inissianut attartortittakkanut, aningaasatigut ikiorserneqarnermut, siusinaartumik pensionisianut innuttaasullu oqartussaasunut saaffiginnissutaasa akineqartannginnerannut tunngasuupput.

Illoqarfiup nunaqarfiilluunniit angissusiata saaffiginnittut amerlassusiannut sunnuteqannginnera maluginiagassaavoq. Taamaalilluni Ombudsmandeqarfik

nunaqarfeeqqani illoqarfinnut nunaqarfinnulluunniit anginerusunut sanilliullugu amerlanerusunit saaffigineqartarpoq.

Ilitsersuinerit ilaanni Ombudsmandimut naammagittaalliummik tunniussisoqartarpoq, allalli Ombudsmandimut naammagittaalliorsinnaanermut periarfissaannik ilitsersorneqaannartarlutik.

Najukkat ataasiakkaat angallavigineqarneranni annertuumik pitsaaqutaasoq tassaavoq ataasiakkaat naammagittaalliornermi immersugassap immersorneqarnerani ikiorneqarsinnaanerat, paasissutissallu suut Ombudsmandip sulianik ataasiakkaanik suliarinninnermini pisariaqartikkajuttarai nassuiaanneqarsinnaanerat. Inuit oqartussaasunut allanniarnertik ajornakusoortorsiutigisinnaasaraat oqartussaasunilluunniit allagarsiatik paasiuminaatsittaraat taamaattumillu Ombudsmandimut naammagittaalliorniarneq aamma ajornakusoortinneqartartoq malunnarpoq. Taamatut pisoqarnerani Ombudsmandeqarfimmi sulisumik najukkanut ataasiakkaanut takkuttoqarnera assut iluaqutaasoq malunnarpoq.

Pisuni arlalinni innuttaasut oqarfigineqarput Ombudsmandi suliani pineqartuni ikiuussinnaanavianngitsoq. Pisuni taamaattuni saaffiginnittut Ombudsmandip suliamik imminnut tunngasumik ikiorneqarfigisinnaasaannut tamatigut inner-suunniartarpai. Oqartussaasut assigiinngitsut arlallit ataatsikkut angalanerat tamatumunnga atatillugu iluaqutaavoq, tassami taamaalillutik innuttaasut pilertortumik ingerlateqqinneqarsinnaammata, oqartussaasut allat pisuni pineqartuni ikiorsinnaaneraatsik namminneq aperisinnaassammatigit.

Ombudsmandip sulineranik ilisimasaqarnerup annertusarneqarnera

Naammagittaalliuutit qanoq amerlatigisut Kalaallit Nunaata ilaanit ataasiakkaanit tiguneqartarnersut Ombudsmandeqarfiup kisitsisitigut takussutissiorsimanngilaa, ataatsimulli malunnarpoq illoqarfiit, pingaartumillu Nuuk, amerlanerpaanik tigusaqarfiusartut. Tamanna assigiinngitsorpassuarnik pissuteqarsinnaavoq, erseqqissorinarporli Ombudsmandeqarfiup illoqarfiit avataanni ilisimaneqarnerata annikinnerunera tamatumunnga pissutaaqataasinnaasoq. Taamaattumik angalanermut peqataanermut pingaartutut siunertaasoq tassaavoq Ombudsmandip sulineranik ilisimasaqarnerup annertusarneqarnissaa.

Quppersagaaqqat Ombudsmandip sulineranik sukumiinerusumik allaaserinnittut ilitsersuilluni angalanermi agguanneqarput. Quppersagaaqqat taakku ilitsersuilluni oqaloqateqarnernut atatillugu agguanneqarput, ajornannikkaangallu najukkani ataasiakkaani innuttaasut illui/sullivii kommunillu allaffii ilisiffigine-

qartarput, taamaalillutik innuttaasut Ombudsmandeqarfik pillugu paasisutissanik najukkani ataasiakkaani aamma angalanerup kingornatigut pissarsisarsinnaaniassammata.

Naammagittaalliuutit tamaanngaanneersut angalanerup kingornatigut amerleriarnerat Ombudsmandeqarfiup ataatsimut isigalugu aamma malugaa. Ombudsmandeqarfiup angalanerata naammagittaalliuutit amerleriarnissaat imminni siu-nertarinngilaa, naammagittaalliuutilli amerleriarnerat Ombudsmandimut naammagittaalliornissamut periarfissap inunnik ataasiakkaanik naapitsinikkut paasisutissatigullu agguanneqartutigut ilisimaneqarnerulersimaneranut takussutis-saagunarnera naammagisimaarnarpoq.

Angalanermi pissarsiat Ombudsmandeqarfiup ataatsimut isigalugit assut iluarisimaarpai, neriuutigalugulu Kujataa taamatut angalaqatigiinneq aqputigalugu Ombudsmandeqarfimmit 2017-imi orninneqarsinnaassasoq.

3.2 Ombudsmandip suliffeqarfinnut Namminersorlutik Oqartussanit kommuninillu pigineqartunut pisinnaatitaanera

Allaaserinnittoq fuldmægtig Henrik Bach

Ombudsmandip suliffeqarfiit il.il. Namminersorlutik Oqartussanit kommuninillu pigineqartut pillugit naammagittaalliuutit ingerlaavartumik tigusarpai. Naammagittaalliuut taamaattoq Ombudsmandimit tigureqaraangat suliffeqarfik Ombudsmandip pisinnaatitaanerani pineqartunut ilaatinneqarner-soq aallaqqaasiutitut misissorneqartarpoq.

Ombudsmandi suliffeqarfimmut pineqartumut pisinnaatitaanngippat ingerlatseqatigiiffiulluunniit suliassai inuit ataasiakkaat pillugit inatsiseqartitsinermut tunngasut naammagittaalliuutigineqarpata naammagittaalliuutip suliarineqarnissaa Ombudsmandip itigartitsissutigisarpaa.

Ombudsmandip sulineranut inatsisikkut tunngavigisag

Ombudsmandip sulinera Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaatigut (Ombudsmandi pillugu inatsisikkut) nr. 8-kkut, 3. december 2009-meersukkut aalajangersaavigineqarpoq.

Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 7, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat kommunillu ataanni pisortat i-

ingerlatsinerisa ilaat tamarmik Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartut.

Ombudsmandip suliffeqarfinnut Namminersorlutik Oqartussanit kommuninillu pigineqartunut pisinnaatitaanerani apeqqummut atatillugu § 7, imm. 3 immikut soqutiginaateqarpoq. Tassuuna aalajangersarneqarpoq ingerlatseqatigiiffiit, suliffeqarfiit, peqatigiiffiit il.il. inatsisikkut aqutsinermiluuNniit allaffissorluni aalajangiinikkut malittarisassanut tunngavinnulluunniit pisortat ingerlatsineranut atuuttunut tamakkiisumik ilaannakortumiluunniit ilanngunneqarpata Ombudsmandi aalajangiisinnaasoq suliffeqarfiit il.il. pineqartut Ombudsmandip sulinerani pineqartunut tamatuma annertoqataanik ilaatinneqassasut.

Suliffeqarfik taamaattoq eqqarsaatigalugu Ombudsmandip pisinnaatitaanermik pisuni taamatut pisariaqalersitsisuni qulaajaasariaqarnera Ombudsmandi pillugu inatsisip oqaasertalersugaanerata nassataraa.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit aamma paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni (suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi) nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi § 1, imm. 2 aamma pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni (paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi) nr. 9-mi, 13. juni 1994-imeersumi § 1, imm. 2 ingerlatsineq pillugu inatsisit taakku ingerlatseqatigiiffinnut il.il. erseqqinnerusumik taaneqartunut pisortat ingerlatsineranni ilaatinneqartutut isigineqarsinnaanngitsunut atuutissasut malittarisassanik sukumiinerusunik Naalakkersuisut aalajangersaanissaannut piginnaatitsissummik imaqarpoq.

Ingerlatseqatigiiffik il.il. suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi aamma paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi malittarisassani pineqartunut ilaatinneqarsinnaassappat piumasaqaatit suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi aamma paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi taaneqartut tassaapput suliffeqarfimmi aningaasartuutit amerlanersaat Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanit kommunimilluunniit akilerneqartartuussasut, imaluunniit taakku Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat kommuniluunniit sinnerlugu aalajangiinissamut inatsisikkut imaluunniit inatsit tunngavigalugu piginnaatitaasut.

Ombudsmandip periaasia

Tulliuttuni suliat ataasiakkaat suliffeqarfiit Namminersorlutik Oqartussanit kommuninilluunniit pigineqartut eqqarsaatigalugit pisinnaatitaanerup qulaajarnissaanik Ombudsmandimut pissutissaqalersitsisimasut eqqartorneqarput. Naammagittaalliuutit pillugit suliat amerlanersaanni inissianik attartortitsineq tamatumunngalu atatillugu inatsiseqartitsinikkut ajornartorsiutit pineqarput.

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI 1. januar 1994-imit atuutilersumik pilersinneqarpoq, tak. inissiaatileqatigiiffimmik pilersitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 12, 28. oktober 1993-imeersoq. A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p suliasat pisortat pillugit inatsiseqartitsinermut aamma inuit ataasiakkaat pillugit inatsiseqartitsinermut tunngasut Inatsisartut peqqussutaat taanna tunngavigalugu isumagisarai. Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat kommuninilluunniit sinnerlugit aalajangiinissamut piginnaatitsineq A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p inatsisikkut tunngavigisaani sukumiinerusumik taaneqarsimannigilaq/allaaserineqarsimannigilaq.

Naalakkersuisut suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi aamma paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi piginnaatitsissut A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mut atorsimavaat, tamannalu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaatigut nr. 37-kkut, 19. december 1996-imeersukkut pivooq, tassuunalu suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsit aamma paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mut atortuulersinneqarluni.

Nalunaarut taanna, Ombudsmandip 1997-imi ukiumoortumik nalunaarutaani takuneqarsinnaasutut, ingerlatseqatigiiffik suliasanik pisortat pillugit inatsiseqartitsinermut aamma inuit ataasiakkaat pillugit inatsiseqartitsinermut tunngasunik isumagisaqarmat Ombudsmandip ingerlatseqatigiiffik eqqarsaatigalugu pisinnaatitaanerata annertussusianik nalornissutiginnilersitsivoq, taamatuttaarlu ingerlatseqatigiiffik Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat (siusinnerusukkut Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat) kommuninilluunniit sinnerlugit aalajangiinissamut suliasaqarfanni suni piginnaatitaanersoq inissiaatileqatigiiffimmik pilersitsineq pillugu inatsimmi erseqqissumik takuneqarsinnaanani.

Ombudsmandip ingerlatseqatigiiffik taassumalu suliasaqarfiani pisortaarfik pisinnaatitaanermi ingerlatseqatigiiffiup suliasanik pisumi naliliineq aallaavigalugu pisariaqartumik killissalersorneqarnera pillugu oqaloqatigai, tamatumalu

Ombudsmandip nalunaarummi amigaatinik Inatsisartunut Naalakkersuisunullu 1997-imi decemberimi nalunaarutiginninnera nassataralugu.

Ombudsmandip nalunaarutiginninnerata pisortaqarfik susassaqtutut akisusaasuq inatsisikkut tunngavigisap allangortinnissaanut pissutissaqalersingilaa, taamaalillunilu inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaq suli qulaajarneqarani, A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mi pisortat inissiaataannik attartortittakkanik aqutsinerminut ilaatillugu ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi sulianik aalajangiiviginnittarneq pillugu malittarisassani pineqartunut ilaatinneqartunik ilaatinneqarsinnaasunilluunniit qanoq annertutigisumik nalinginnaasutigut aalajangiisarnissaa Naalakkersuisut isummerfigisimanngisaannarmassuk.

Illuut A/S

Ajornartorsiut immikkut ittoq Illuutileqatigiiffik Illuut A/S-ip pilersinneqarneranut tunngasoq Ombudsmandip 2010-mi ukiumoortumik nalunaarummini eqqartorpa.

Ombudsmandip Illuutileqatigiiffik Illuut A/S eqqarsaatigalugu pisinnaatitaanini naliliffigaa, ataatsimullu isiginnineq aallaavigalugu oqaatigalugu Ombudsmandi pillugu inatsit Illuut A/S-imik ingerlatseqatigiiffimillu pilersinneqalersumik Ombudsmandip pisinnaatitaanerani pineqartunut ilaatitsilernissamik aalajangiinissamut periarfissiinngitsoq.

Ombudsmandip aammattaq oqaatigaa Illuutileqatigiiffik Illuut A/S-ip ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq aalajangiinermik oqartarneq eqqarsaatigalugu killissaliineq kisiat aallaavigalugu A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi malittarisassani pineqartunut ilanngunneqarsimane ratut ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi pineqartunut ilaatinneqalernissaa pillugu malittarisassaliornissaq ajornakusoortorujussuussasoq.

Iserit A/S

Iserit A/S pillugu naammagittaalliuut Ombudsmandip 2012-imi ukiumoortumik nalunaarummini eqqartorpa. Ombudsmandip erseqqissumik oqaatigaa Iserit A/S pisortat ingerlatsiviisa ilaginngikkaat, tassami Iserit A/S aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffiummat taamalu ingerlatseqatigiiffiit pillugit inatsiseqartitsinermi malittarisassani pineqartunut ilaatinneqarluni.

Iserit A/S inatsikkut aqutsinermiluunniit allaffissorluni aalajangiinikkut malittarisassanut tunngavinnulluunniit pisortat ingerlatsiviinut atuuttunut tamakkiisu-

mik ilaannakortumilluunniit ilanngunneqarsimannigilaq, tassaallunili ingerlatseqatigiiffik namminersortoq, kommunip inissiaataasa attartortittakkat aquunneqarnerat pillugu Kommuneqarfik Sermersuumut isumaqatigiissuteqarsimasoq.

Taamaattumik Iserit A/S pillugu naammagittaalliuutip suliarineqarnissaa Ombudsmandip itigartitsissutigaa.

Eqikkaaneq

Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu pisortat ingerlatsiviisa ilaat tamarmik kiisalu suliffeqarfiit il.il. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 7, imm. 3 tunngavigalugu Ombudsmandip sulinermini pineqartunut ilaatinneqartussatut aalajangigai Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqarput.

Suliffeqarfiup aalajangiinissamut pisinnaatitaanera sukumiinerusumik allaaserineqarsimannigippat suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip aamma paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsisip ingerlatseqatigiiffinnut atuutsinniarnarat ajornaatsuinnaassanngilaq.

Suliffeqarfiup ilaasa sorliit suliatut aalajangiiffigisassatut taakkunatulluunniit isigineqartussatut imaaliallaannaq inissinneqarsinnaanersut suliffeqarfiup pilerinneqarnera pillugu inatsimmi isummerfigineqarsimannigippat suliffeqarfiit Namminersorlutik Oqartussanit kommuninillu pigineqartut malittarisassani sulianut ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aalajangiinernut attuumassuteqartuni ilanngunneqarneranni Ombudsmandip pisinnaatitaanera pillugu inatsiseqartitsinikkut ajornartorsiutit suli qulaajarneqarnaviannigillat.

3.3 Misissuinerмик aallartitsinermut pissutigisallugu naammannersoq

Allaaserinnittoq siunnersortit pisortaata Lasse Risager

Suliat naammagittaalliuutinut tunngasut Ombudsmandip 2016-imi inaarlugit suliarisimasaasa ilarpassui – 70 %-it missaat - Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 14, imm. 1 tunngavigalugu suliarineqarneri unitsinneqarsimapput. Tassuuna aalajangersarneqarpoq “naammagittaalliuut misissuinerмик aallartitsinermut pissutigisallugu naammannersoq” Ombudsmandip nammineq aalajangissagaa.

Imaannigilarli suliat taakku Ombudsmandip misissorsimannigilluinnarai. Ombudsmandi naammagittaalliummik tigusaqaraangat naammagittaalliuut alla-

gaatillu allat innuttaasup ilanngullugit nassiussimasai sukumiilluinnartumik misissorneqartarput, suliarlu qanoq iliorluni suliarineqassanersoq isumaliutersuuti-geqqissaarneqartarluni. Suliami allagaatit oqartussaasumit ilaannikkut pissarsiarinarneqartarput, oqartussaasorlu suliami apeqqutit aalajangersimasut pillugit oqaaseqaateqaqqullugu pisuni ataasiakkaani aamma qinnuigineqartarluni.

Ombudsmandi pillugu inatsimmi naammagittaalliornissamut pissutissatut piumasaaqatit eqqortinneqarsimappata – matumani naammagittaalliornissamut piffissaliusaaq ukiumik ataatsimik sivisussuseqartoq aamma naammagittaalliornissamut periarfissat allat atorneqareersimanissaannik piumasaaqat ilanngullugit eqqarsaatigalugit – suliaq sukumiinerusumik misissorneqassanersoq Ombudsmandip isumaliutersuutigissavaa.

Suliani ataasiakkaani tamani pisuni pissutsinik naliliineq pineqartuaannartussaavoq. Tamanna eqqarsaatigalugu Ombudsmandi pillugu inatsisip 2009-meersup piareersarlugu suliarineqarnerani oqaatigineqartutut “[...] ilaatigut Ombudsmandeqarfiup nukissai suliaqassusialu pillugit isumaliutiginninnerit aammalu pisumi tassani ajornartorsiutit sorliit pingaaruteqarnerpaanersut pillugu naliliinerit ilanngunneqarsinnaapput“.

Allatut oqaatigalugu: Ombudsmandi naammagittaalliutininik tiguneqartuninik pingaarnersiuinikkut tulleriinnilersuisassasoq siunertaavoq.

Immikkoortut tulliit pisut Ombudsmandip sulianik sukumiinerusumik naliliiffigisanngisasaasa ilaasa arlallit allaaserineqarnerinik assersuutinillu 2016-imeersu-
nik imaqarput.

Oqartussaasoq kukkusumik iliuseqarsimangilaq

Misissuineq oqartussaasup isornartorsiorneqarneranik nassataqarsinnaasoq ilimananngippat Ombudsmandi atugassiissutinik nukinnillu suliamik sukumiinerusumik misissuinermut atuiumagajuttanngilaq.

Assersuut 2016-imeersoq tassaavoq suliaq innuttaasup e-mailimik kommunimut nassiussiffigisimasaa nammineerluni akisartumit imaattuninik oqaasertaqartuninik akissutisiffigisimasaa: “Saaffiginnissut tiguneqarpoq – pisariaqarfiatigut attaveqarfigineqarumaarputit”. Innuttaasup oqaasertalersuineq taanna Ombudsmandimut ulloq taanna naammagittaalliutigaa, isumaqaramimi kommuni innuttaasup saaffiginnissutaanut tamatigut, imaaginnanngitsoq “pisariaqarfiatigut”, akissuteqarnissaminut pisussaaffeqartoq.

Suliap suliarineqarnera suliame allagaatinik nassuiaammilluunniit kommunimit pissarsiniarani Ombudsmandip unitsippaa, tassami suliame sukumiinerusumik misissorneqarnera kommunip nammineerluni akisartuata oqaasertaliussaani i-sornartorsiuinermik nassataqarsinnaanera ilimannangimmat. Ombudsmandip ilaatigut manna pingaartillugu isiginiarpaa, tassalu akissut taanna innuttaasup saaffiginnissutaanik kommunip tigusaqarsimaneranut uppersaaitit siullertut pingaarnertullu paasisariaqartoq.

Uppersaaitinik naliliiviginninnerit

Suliat naammagittaalliuutitut tunngasut Ombudsmandimi allakkatigut suliarineqartarput. Tassa imaappoq suliap pillugu paasisuttissat innuttaasumit oqartussaasumillu allakkatigut tiguneqartut, matumani innuttaasup naammagittaalliuutaa, oqartussaasup suliame allagaatai suliarlu pillugu oqaaseqaatai ilanngullugit eqqarsaatigalugit, Ombudsmandip siullertut pingaarnertullu isummerfigisarai.

Apeqqutit ataasiakkaat innuttaasumik oqartussaasumilluunniit oqarasuaatikkut oqaloqateqarnikkut qulaajarneqarnissat ilaatigooriarluni iluaqutaasinnaasarpooq.

Killisiuinerpiaalli – eqqartuussiviit pisarnerattut – sulianik suliarinninnermi ilaangillat. Ombudsmandip inunnik eqqartuussivimmi nassuiaasussanik aggeq-qusisinnaanera Ombudsmandi pillugu inatsisikkut periarfissaqartinneqaraluarpoq, periarfissarli taanna atorneqarneq ajorpoq.

Taamaattumik ajornartorsiutit uppersaaitinik nalilersuiffiunissaannik pisariaqartitsiviusut – innuttaasup oqartussaasullu suliame pissusiviusut pingaaruteqartut pillugit isumaqatigiinnginnerat pissutigigajullugu – Ombudsmandimit qulaajaavigineqarnissaminut naleqquttuunngillat. Pisuni taama ittuni Ombudsmandip innuttaasooq naammagittaalliummut taarsiullugu pisoq eqqartuussivisigut, pisullu qanoq ittuussusiat apeqqutaatillugu sulianut attuumassuteqartut pillugit inatsiseqartitsineq tunngavigalugu, suliassanngorteqqullugu innersuukajuttartussaavaa.

Ilinniartitsisoq soraarsinneqarsimasooq assersuutitut 2016-imeersutut taaneqarsinnaavoq. Soraarsitsinermut allakkatigut tunngavilersuummi ilinniartitsisup atuartitseriaasia karakterilersuinalu ilaatigut innersuussutigineqarput. Ilinniartitsisorli isumaqarpoq suliffini pillugu isornartorsiulluni oqaaseqaateqarsimani pissuterpiaasoq.

Ombudsmandi naliliivoq apeqqut taanna ilisimannittunik killisiuinani allakkati-goortumik misissuinerimi inaarutaasumik qulaajarneqarsinnaangitsoq. Taamaattumik suliaq sukumiinerusumik misissuiffiginiarnagu Ombudsmandi aalajangerpoq.

Suliamut immikkut ilisimasaqarneq

Ombudsmandi nammineq inatsisilerituutut ilinniarsimasuuvoq, Ombudsmandeqarfimmilu sulisut amerlanersaat aamma inatsisilerituutut ilinniarsimasuullutik. Taakkua saniatigut oqalutsit/nutserisut marluk allatsilu ataaseq atorfeqartitaapput. Taamaalilluni uumasunik ilisimatuunik, perorsaasunik, isumaginninnermi siunnersortinik, nakorsanik tarnilluunniit pissusiinik ilisimasalinnik atorfinitsitsisoqarsimanngilaq.

Taamaattumik Ombudsmandip pisuni aalajangersimasuni misissuineri sulianut immikkut ilisimasallit avataaneersut ikiortigalugit ingerlanneqartarput. Assersuutitut taaneqarsinnaavoq sumiiffinni innuttaasut kiffaanngissusiiagaaffigisimasaanni kiffaanngissusiiagaaffigisinnaasaanniluunniit misissuineri ilaatigut nakorsamik peqataatitsisoqarajuttartoq.

Suliali naammagittaalliuutinut tunngasut avataanersunik ikiorteqarani suliarineqartarput. Taamaattumik Ombudsmandip suliani naammagittaalliuutinut tunngasuni apeqqutit inatsiseqartitsinermut tunngasut aalluttarpai, apeqqutillu suliamik immikkut ilisimasaqarnermik Ombudsmandip piginngisaanik piumasaqaateqarfiusut iserfigisarnagit.

Assersuut 2016-imeersoq tassaavoq suliaq meeqqat napparsimavallaarlutik kommunip meeraaqeriviani qaqugukkut paarineqartannginnissaat pillugu mallittarisassanik nutaanik kommunip atuuffigilersimasaa. Anaanaq meeqqaminik meeqquerivimmiittuutilik Ombudsmandimut naammagittaalliorpoq.

Ombudsmandip paasinninnera unaavoq suliaq peqqinnisqaqarfimmi suliatigut nalilisoqarnissaanik piumasaqaateqarfiusoq, tamannalu Ombudsmandip suliatigut pisariaqartumik immikkut ilisimasaqarfiginngikkaa. Taamaattumik suliaq sukumiinerusumik misissuiffiginiarnagu Ombudsmandi aalajangerpoq.

Akissuteqartoqannginnera

Naammagittaalliornissamut pissutissatut piumasaqaatit ilaat oqaatigineqartut tassaavoq Ombudsmandip naammagittaalliummik suliarinnissinnaalinnginnerani naammagittaalliornissamut periarfissanik allanik peqarpat taakku innuttaa-

sup atorsimassagai. Piumasaqaat taanna Ombudsmandi pillugu inatsisit piareer-sarlugu suliani oqaatigineqarpoq tassaasoq tunngaviusumik isummamut uunga takussutissaq, tassalu ingerlatsiviup innuttaasullu aaqqiagiinngissutaat nakkutiliisup avataaneersup Ombudsmanditut ittup suliami akuliutsinneqannginnerani suliami illua'tungeriit akunnerminni aaqqinniaqqaartariaqaraat.

Isuma taanna tamatumunnga peqatigitillugu Ombudsmandip aamma suliani naammagittaalliornissamut allatigut periarfissaqanngitsuni saaffiginnissummik misissuineramik aallartitsinermut taarsiullugu oqartussaasumut ingerlatitseqqil-luni ilaanneeriarluni nassiussisarneranut tunngaviuvoq.

Tamanna ilaatigut suliani innuttaasup saaffiginnissutiminut oqartussaasup akis-suteqannginnera pillugu naammagittaalliuuteqarfigisaani pigajuttarpoq.

Tassani Ombudsmandip sulisui oqartussaasup sulisuanut suliamik suliarinnit-tuusumut sianerajuttartussaapput. Innuttaasoq saaffiginnissumminut inaarutaa-sumik pilertortumillu akineqarnissaa imaluunniit inaarutaasumik akissuteqarto-qarnissaa qaqugu naatsorsuutigineqarsinnaasoq ilisimatinneqarnissaa oqartus-saasup isumagiumappagu saaffiginnissut Ombudsmandip oqartussaasumut i-ngerlateqqillugu nassiukkajuttarpaa, suliallu suliarineqarnera unitsillugu. Innut-taasoq tamatumunnga peqatigitillugu ilisimatinneqartarpoq akissummik tigusa-qanngiinnaruni saaffiginneqqissinnaasoq.

Periaatsip taassuma siunertaa pingaartumik tassaavoq innuttaasup siusinneru-sukkut saaffiginnissutigisimasaanik oqartussaasup puigugaqannginnissaata tam-maasaqannginnissaataluunniit qulaakkeerneqarnissaa. Siunertaanngilarli innut-taasup saaffiginnissutaa innuttaasut allat Ombudsmandimut naammagittaallior-simannigitsut saaffiginnissutaannut sanilliulluni sukkanerusumik suliarineqassa-soq.

Suliaq 2016-imeersoq assersuutissaavoq, tassanilu suliffeqarfiup namminersor-tup iggavia popkornit kissarsuuteeqqami mikroovnimi siviluallaamik kissanne-qarnerisigut pujulersimavoq. Putsup ikuallattoqalerneranik kalerrisaarut nammi-neerluni aallartittartoq kommunip qatserisartoqarfianut toqqaannartumik attave-qartoq aallartippaa, qatserisartullu suliffeqarfimmut ingerlaannaq ornigupput. Qatseriartoraluarnermut akiligassiissut 20.000 kr.-inik aningaasartalik kommu-nip tamatuma kingornatigut nassiuppaa.

Suliffeqarfik kommunimut marloriarluni saaffiginnippoq, ilaatigullu oqaatigalu-gu qatserisartoqarfimmut ingerlaannaq sianersimagaluarlutik, ikuallattoqan-

nginnera nalunaarutiginiarlugu. Kommuni akiligassiisummik taamaattumik akiliisitsiniarnissaminut inatsisikkut sumik tunngaveqarsimanersoq suliffeqarfiup tamatumunnga peqatigitillugu paaserusuppaa.

Suliffeqarfiup qaammatit arlallit utaqqereerluni akissuteqartoqanginnera Ombudsmandimut naammagittaalliuutigimmagu Ombudsmandeqarfimmi sulisoq kommunimut sianerpoq, kommunilu neriorsuivoq suliffeqarfiup akineqarnissaa isumaginiarlugu. Taamaattumik saaffiginnissut Ombudsmandip kommunimut ingerlateqqillugu nassiuppaa, suliallu suliarineqarnera unitsillugu. Kommunip suliffeqarfimmut akissutaata assilineru Ombudsmandip sapaatit akunnerisa marluk qaangiunneranni tiguaa.

Ataatsimoorluni isumaqatigiissutit (kollektive overenskomster) qanoq paasineqarnissaannik nassuiaaneq

Suliami ataatsimoorluni isumaqatigiissutip (kollektiv overenskomst) pisortani oqartussaasup sulisullu kattuffiata isumaqatigiissutigisimasaata qanoq paasineqarnissaannik nassuiaaneq pineqaraangat Ombudsmandip suliaq taamaattoq suliariumagajuttanngilaa. Taamatut periaaseqarnermut tunngavisoq Ombudsmandip 2012-imi ukiumoortumik nalunaarutaani immikkoortumi 3.3-mi allaa-serisami “Ombudsmandip suliani sulineru inatsiseqartitsineru tunngasuni pisinnaatitaanera”-nik qulequtaqartumi sukumiinerusumik allaaserineqarpoq.

Suliaq 2016-imeersoq assersuutitut taaneqarsinnaasoq tassaavoq suliaq IT pillugu siunnersortip pisortani atorfeqartitaasup isumaqatigiissummini malittarisassat tunngavigalugit akissarsianut tapinik aalajangersimasunik tunineqarnissaminik qinnuteqaateqaraluarluni itigartinneqarfigisimasaa. Suliaq sukumiinerusumik misissorniarnagu Ombudsmandi aalajangerpoq, suliamilu apeqqutip ataatsimoorluni isumaqatigiissutikkut (kollektiv overenskomst) aalajangersaavigineqarsimaneq ilaatigut pingaartillugu isiginiarlugu.

Sulineru inatsiseqartitsineq tunngavigalugu suliarinnitsitsinissamut periarfissaq

Suliani soraarsitsineru tunngasuni Ombudsmandip suliaq soorlu soraarsitsineru tunngasuni aalajangiisartoqatigiinnik taaneqartartuni sulineru inatsiseqartitsineq tunngavigalugu suliarineqarsimanersoq imaluunniit suliap sulineru inatsiseqartitsineq tunngavigalugu suliarineqarnissaanut periarfissaqarsimanersoq nutaatut pingaartillugu isiginiartalerpaa.

Taamaalillutik ataatsimoorluni isumaqatigiissutit (kollektive overenskomster) arlallit sulisoq soraarsinneqarpat soraarsitsinermut tunngasuni aalajangiisartoqatigiinnik pilersitsisoqarnissaa sulisut kattuffiata pisuni aalajangersimasuni pi-umasaaqateqarsinnaanera pillugu malittarisassanik imaqarput. Soraarsitsineq pissutsinik sulisumut sulisitsisumulluunniit tunngasunik naammattumik tunngavilersorneqarsimanersoq aalajangiisartoqatigiit taakkua isummerfigisinnaavaat, suliallu suliarineqarnerani suliami illua'tungeriinnik ilisimannittunillu killisiuisinnaagajuttarlutik.

Suliaq soraarsitsinernut tunngasuni aalajangiisartoqatigiinnut suliassanngortinneqarsimappat suliassanngortinnissaanulluunniit periarfissaqarsimappat suliaq Ombudsmandip atugassiissutit nukiillu isiginiarlugit aallaavittut misissorumasanngilaa. Ombudsmandip suliat marluk pisortani atorfeqartitaasut soraarsinneqarnerinut tunngasut suliarineqarneri tamanna tunngavilersuutigalugu 2016-imi unitsippai.

Ombudsmandip suliami marlunni taakkunani oqaatigaa suliat taakku – sulisut pineqartut sulisut kattuffianni ilaasortaanerat isumaqatigiissummilu malittarisassat pissutigalugit – soraarsitsinernut tunngasuni aalajangiisartoqatigiinnut suliassanngortinneqarsimasinnaagaluarnat.

Taamaalilluni suliami siullermi sulisut kattuffiata suliamik soraarsitsinernut tunngasuni aalajangiisartoqatigiinnut suliassanngortitsiumasimannginera aalajangiisuunngilaq, tassami sulisut kattuffiat isumaqarmat suliaq ajorsarfiusimasut isigisariaqartoq, suliallu aappaanni suliaq ingerlateqqinneqassappat taamaaliornissamat isumaqatigiissummi piffissaliussat naareersimagunarlutik.

3.4 Aalisarsinnaanermut akuersissutit inatsimullu naapertuuttumik tungaveqartussaaneq

Allaaserinnittoq fuldmægtig Franz Amdi Hansen

Innuttaasup Namminersorlutik Oqartussani kommuniniluunniit pisortat ingerlatsiviata aalajangiinera iluarinngikkuniuk aalajangiineq Inatsisartut Ombudsmandiannut naammagittaalliutugisinnaavaa. Ombudsmandip naammagittaalliutit taamaattut amerlasoorpassuit ukiup ingerlanerani suliarisarpai, matumani aalajangiinerit pineqartut inatsisinik malittarisassanillu aalajangiinermi tunngavigineqartunik eqqortumik paasinnineq nassuiaanerlu tunngavigalugit pisimarerisa misissorneqarnerat ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Pisut ilaanni malittarisassat aalajangiinermi tunngavigineqartut inatsiseqartitsi-nermut atuuttumut assortuuttuunersut isummerfigissallugit Ombudsmandip aammattaaq pisariaqartittarpaa. Tamanna suliani aalisarnermut tunngasuni arla-linni Ombudsmandip 2016-imi suliarisaani taamaalilluni atuussimavoq. Suliat taakku nalunaarummi matumani immikkoortuni 4.1-imi 5.3-milu aamma eqqar-terneqarput.

Suliat taakku aalisarsinnaanermut akuersissutinut innuttaasunut arlalinnut taa-
mani Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiusumit
(massakkut Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit, matuma
kingornatigut Naalakkersuisoqarfimmik taaneqartartussamit) itigartitsissutigi-
neqarsimanerat pineqarpoq.

Ombudsmandip pisinnaatitaanera

Ombudsmandi Inatsisartut eqqarsaatigalugit pisinnaatitaangilaq, Inatsisartullu
inatsisiliornermik suliaqarnerat allatigulluunniit sulinerat Ombudsmandip soo-
runalimi nakkutigisarinnigilaa. Inatsisilli Inatsisartunit akuerineqartut aalaja-
ngersakkanik ingerlatsiviit suliaasaqarfik aalajangersimasoq eqqarsaatigalugu
malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaanerannut piginnaatitsi-
sunik imaqarsinnaapput. Ombudsmandi malittarisassat ingerlatsivimmit aalaja-
ngersarneqartut taamaattut isummerfiginissaannut mattunneqangilaq.

Aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 18-imi, 31. oktober 1996-imeer-
sumi, kingusinnerusuk allannguuteqartinneqarsimasumi (matuma kingorna-
tigut aalisarneq pillugu inatsimmik taaneqartartussami), aalajangersarneqarpoq
Naalakkersuisut aalisariaatsini aalajangersimasuni aalisarsinnaanermut akuer-
sissuteqarluni ingerlanneqartuni malittarisassanik aalajangersaasinnaasut. Aali-
sarneq pillugu inatsisikkut aamma aalajangersarneqarpoq qinnuteqartut akuer-
sissummik taamaattumik tunineqarsinnaassagunik piumasaqaatinik sunik eq-
qortitsinissaat pillugu malittarisassat erseqqinnerusut Naalakkersuisut aalaja-
ngersarsinnaagaat.

Taamaattumik kikkut qinnuteqarnerup kingornatigut aalisarsinnaanermut akuer-
sissummik taama ittumik tunineqarsinnaanerat pillugu malittarisassat nalunaa-
rutikkut Naalakkersuisunit (ulluinnarni sulineri Naalakkersuisoqarfimmit) ilu-
silersorneqartukkut aalajangersarneqartarput. Qinnuteqaatit pineqartut Naalak-
kersuisoqarfiup tamatuma kingornatigut nalilersortarpai, qinnuteqartullu aali-
sarsinnaanermut akuersissummik nalunaarut tunngavigalugu tunineqarsinnaas-
sagunik piumasaqaatinik eqqortitsinersut isummerfigisarlugu.

Taamaattumik Ombudsmandip aalisarsinnaanermut akuersissutit qinnuteqartut nalunaarummi piumasagaataasunik eqqortitsinngitsut Naalakkersuisoqarfiup i-sumaqarnera pissutigalugu itigartitsissutigineqartut suliarineqarnerini Naalakkersuisoqarfik nalunaarutip qanoq paasineqarnissaanik eqqortumik paasinnissimanersoq nassuiaasimanersorlu misissuinnarnagu aammali nalunaarut immini aalisarneq pillugu inatsimmi piginnaatitsissummik piviusunngortitsinerunersoq eqqortoq misissortarlugu.

Inatsimmut naapertuuttumik tunngaveqartussaataitaneq

Inatsisit inatsisikkut tunngavigisat aalisarneq pillugu inatsisitut ittut malittarisassanik ingerlatsivimmuut aqutsisinnaatitsisut malittarisassat suut aalajangersarneqarsinnaanerannik allaaserinninnerminni annertunerusumik annikinnerusumilluunniit erseqqissaasuusinnaapput. Malittarisassat sorpiaat aqunneqarnissaat inatsisip ingerlatsivimmuut pisinnaatitsinerata qanoq paasineqarnissaanik nassuiaasoqassappat inatsimmut naapertuuttumik tunngaveqartussaaneermik taaneqartartoq immikkoortunut marlunnut avinneqarsimasutut nalinginnaasumik isigineqartoq ilanngunneqartariaqarpoq.

Immikkoortuni marlunni taakkunani siulleq, inatsisip immini tunngaviunera, i-sumaqarpoq inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aalajangersagaq inatsiseqartitsinermut qulliunerusumut assortuuttuussanngitsoq. Tunngaviusumik Inatsit inatsisinik tamanik qulangersimannittuuvoq, taamaattumillu inatsisit Tunngaviusumik Inatsimmut assortuuttuussanngillat. Inatsisit nalunaarummik aalajangersaanikkut malittarisassanik ingerlatsivinnut aqutsisinnaalersitsisut eqqarsaatigalugit tamanna isumaqarpoq nalunaarut inatsimmut nalunaarummik aalajangersaanermi tunngavigineqartumut assortuuttuussanngitsoq.

Inatsimmut naapertuuttumik tunngaveqartussaaneermi inatsisikkut tunngavissaqarnissamik piumasagaat tamatuma saniatigut ilaavoq. Tassa imaappoq ingerlatsivik pisariaqarneratut piginnaatitsissummik peqanngikkuni iliuuseqarsinnaanngitsoq.

Piginnaatitsissut taamaattoq oqaatigineqartut inatsimmiissinnaavoq. Suliap Ombudsmandip 2001-imi ukiumoortumik nalunaarutaani immikkoortutut 5.04.5-itut ilanngunneqartup takutippaa inatsisikkut tunngavigisaq taanna aalajangersimasumik erseqqissuseqarluni aammattaq piussasoq. Ombudsmandi i-sumaqarpoq kommuni immap sikuani angalanissap inerteqqutiginerata aalajangersarnissaanut inatsisikkut pisariaqarneratut tunngavissaqanngitsoq. Kommuni aallaaniarnermut aalisarnermullu atatillugu malittarisassanik aalajangersima-

sunik aalajangersaanissaminut atuussinnaassuseqartumik inatsisikkut tunngavissaqarpoq, Ombudsmandili isumaqarpoq inatsisikkut tunngavigisaq taanna immap sikuani angalanissap inerteqqutigineqarnerata aalajangersarnissaanut piginnaatitsissutitut atuussinnaassuseqanngitsoq, naak inerteqqummik taamatut aalajangersaaneq kommunimi aallaaniarnermut piniarnermullu tunngavik illersorniarlugu pisimagaluartoq.

Tamanna matuma inatsisilerinikkut taamaassorinninnermi/atuagarsornermi nalinginnaasumik ilimagineqarneranut aamma takussutissaavoq, tassalu pissutsinut innuttaasunut tunngasunut akuliunneq annertusiartortillugu inatsisikkut tunngavigisaq nalorninaanneruleriartortariaqartoq/erseqqinneruleriartortariaqartoq.

Akuliunnerup sunniuteqassusia/sakkortussusia pillugu apeqquterpiaq Ombudsmandip 2013-imi ukiumoortumik nalunaarutaani allaaserisami “Ingerlatsivik susinnaava?”-mik qulequtaqartumi sammineqarpoq. Allaaserisami tassani ilinniarnertuunngorniat ineqarfiat pillugu suliaq ilaavoq, tassanilu pineqarpoq imigassanik aalakoornartortalinnik eqquassinissap ataatsimut inerteqqutigineqarsimanera. Suliami tassani inatsisikkut atituumik tunngavissaqarpoq, tassanilu ingerlatsivik ilinniartut ineqarfiini malittarisassanik aalajangersaasinnaatinneqarpoq.

Inatsisikkut atituumik tunngavissaq taanna imigassamik aalakoornartortalimmik inerteqquteqarnermik aalajangersaasinnaanissamut naammappa? Ombudsmandi isumaqarpoq innuttaasut inuussutissanik inatsisinik unioqqutitsuunngilluinnartunik angerlarsimaffimmini peqarnissaat inerteqqutigineqarsinnaassappat inatsisikkut tunngavissaqarnissamik piumasaaqat sakkortusisaq atuuttariaqartoq. Ombudsmandi tamanna tunngavigalugu eqikkaalluni inerniliivoq ilinniartut ineqarfiinut imigassamik aalakoornartortalimmik eqquassinissamik ataatsimut inerteqquteqarnissamut inatsisikkut tunngavissaqartoqarsimanngitsoq (suliaq 2013-imi ukiumoortumik nalunaarummi immikkoortutut 5.3-tut aamma ilanngunneqarpoq).

Aalisarsinnaanermut akuersissutinik itigartitsissutiginninnerit pillugit suliat

Suliani aalisarsinnaanermut akuersissutinik itigartitsissutiginninnernut tunngasuni nalunaarummi matumani immikkoortuni 4-mi aamma 5.6-imi eqqartorneqartuni Ombudsmandi isumaqarpoq matuma isummerfigineqarnissaa pisariaqartoq, tassalu inatsimmut naapertuuttumik tunngaveqartussaaneq inuit suliffeqarfiilluunniit ukiup siuliani akuersissummik taamaattumik peqarsimasut kisi-

mik aalisarsinnaanermut akuersissummik tunineqarsinnaanerat pillugu malittarisassamik nalunaarutikkut taamani atuuttukkut aalajangersaasinnaanermut akornutaasimanersoq. (Ajornartorsiut taanna Ombudsmandip siusinnerusukkut suliami nammineerluni misissuiffiginninnermut tunngasumi 2013-imi ukiu-moortumik nalunaarummi immikkoortut 5.6-itut ilanngunneqartumi isummerfigaa.)

Naalakkersuisoqarfiup suliata taakkua suliarineqarneranni Ombudsmandimut oqaatigaa aalajangersakkap taassuma aalisarneq pillugu inatsimmi § 10, imm. 1 tunngavigigaa. Aalajangersakkamit tassannga taannalu pillugu oqaaseqaatinit ersepoq aalisarneq Naalakkersuisut aalajangersaaffigisinnaagaat, matumani inuussutissarsiutigalugu aalisarnermi inuussutissarsiortoqatigiinnik aalajangersimasunik salliutitsisinnaatitsineq ilanngullugu eqqarsaatigalugu. Naalakkersuisoqarfiup ilaatigut manna innersuussutigaa, tassalu aalisarneq pillugu inatsimmi aalajangersakkap taassuma aalisartut inuussutissarsiornerminni aningaasaqarnikkut imminut napatissinnaasumik tunngavissaqarnissaannik qulakkeerinninnerneq pingaarnertut siunertarigaa.

Aalajangersagaq taanna pillugu oqaaseqaatinit tamatuma saniatigut ersepoq aalisartut aalisakkanik aalajangersimasunik aalisarnissaminnut akuersissutaateqareersut inuussutissaarsiutigalugu aalisarnermut mattunnissaannut Naalakkersuisut pisinnaatitaasut – kisianni inuit suliffeqarfiilluunniit ukiup siuliani taassuma assinganik akuersissutaateqarsimasut kisimik aalisarsinnaanermut akuersissummik tunineqarsinnaanerat pillugu malittarisassamik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaanersut aalisarneq pillugu inatsimmi taannaluunniit pillugu oqaaseqaatini erseqqissumik takuneqarsinnaanngilaq.

Naalakkersuisoqarfiup aamma erseqqissaatigisaatut aalisarneq pillugu inatsit Naalakkersuisoqarfik inuussutissarsiutigalugu aalisarnermi inuussutissarsiortoqatigiinnik aalajangersimasunik salliutitsisinnaatitaavoq. Taamaattumik apeqqutaasoq tassaavoq inatsisikkut tunngavigisaq taanna kikkunnilluunniit ukiup siuliani taassuma assinganik akuersissutaateqarsimannigitsunik inuussutissarsiutigalugu aalisariaatsinut aalajangersimasunut mattussinissamut naammanner-soq. Ombudsmandi isumaqarpoq taamaanngitsoq. Tamatumunnga ilaatigut manna pissutaavoq, tassalu nalunaarummi malittarisassaq akuliunnerusoq an-nertoq, taamaattumillu Ombudsmandi isumaqarluni inatsisikkut erseqqissumik tunngavissaqarnissaq piumasaqaataasoq. Tassalu inatsisikkut erseqqissumik tunngavissaqarnissamik piumasaqaat sakkortusisat pineqarpoq.

Ombudsmandip erseqqissarlugu ilaatigut oqaatigaa inuussutissarsioqatigiittut inuussutissarsiutigalugu aalisarnermut aalisarnej pillugu inatsit pillugu oqaaseqaatini erseqqissumik taaneqartumut matunneqarsinnaasutut assersuutitut taaneqartut tamarmik aalisarnermik inuussutissarsiummut allatigut attuumassuteqartut.

Ombudsmandi Naalackersuisoqarfillu suli isumaqatigiinngillat

Naalackersuisoqarfiup paasinninnini manna Ombudsmandip suliani taakkunani siullermi oqaaseqaateqareernerata kingornatigut aalajangiuisimavaa: Aalisarnej pillugu inatsimmi § 10-kkut manna erseqqissumik aalajangersarneqartoq, tassalu malittarisassanik aalajangersaanermi inuussutissarsiutileqatigiit aalisarnermik inuussutissarsiuteqareersut eqqarsaatigineqarsinnaasut/isiginiarneqarsinnaasut, taamaattumillu inuit suliffeqarfiilluunniit ukiup siuliani taamaattumik akuersisutaateqarsimasut kisimik aalisarsinnaanermut akuersissummik tunineqarsinnaanerat pillugu malittarisassamik aalajangersaasoqarsinnaasq. Naalackersuisoqarfik Ombudsmandimut ilaatigut allappoq: “Inuussutissarsiutillit pisarineqarsinnaasunik pisaqarsinnaassutsimut ilaasut eqqarsaatigineqassappata pisariaqartinneqartumik inuussutissarsiutilinnik inuussutissarsiutigalugu aalisarnermut akuersissutinik pigisaqariinngitsunik ilaatitsinngitsoortariaqarpoq.”

Ombudsmandeqarfiup inassuteqaatini maleqqullugu oqartussaasq pinngitsaalisinnaanngilaa, inatsiseqartitsinikkulli tunngaviup qanoq paasineqarnissaata isumaqatigiinngissutigineqarnera pissutigalugu naammagittaalliortup imminut aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussivikkoortitsinissaata akuerineqarnissaa Civilstyrelsemut inassuteqaatiginiarlugu Ombudsmandi 2016-imi septemberimi aalajangerpoq, apeqqut taanna eqqartuussivitsigut qulaajarneqarsinnaaqqullugu. Inassuteqaat Civilstyrelsep ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli isummerfigisimanngilaa, eqqartuussiviillu aalajangiinerannik suli tigusaqartoqarani.

Tamannali suli qulaajarneqanngikkaluartoq suliaq taanna ulluinnarni sulinermi inatsimmut naapertuuttumik tunngaveqartussaaneermut assersuutaasinnaaalluarpoq. Taamaalllutik Inatsisartut aalisarnej pillugu inatsisip allannguutaa 2015-imi junimi akueraat, tassuunalu Naalackersuisut malittarisassanik inuit suliffeqarfiilluunniit ukiup siuliani taamaattumik akuersisutaateqarsimanngitsut atuisimanngitsullu aalisarsinnaanermut akuersissutinik tunineqarsinnaanerannik mattussisunik aalajangersaasinnaanerat erseqqissumik periarfissinneqarpoq. Taamaattumik Ombudsmandip oqaaseqaammimi aamma oqaatigaa nalunaarummi piumasaqaammut assortuussutaasumut inatsisikkut tunngavissaq erseqqissoq

tassuuna pilersinneqarsimasoq, suliamili pineqartumi naaammagittaalliortoq inatsisip allanngortinneqarnera sioqqullugu itigartinneqarsimasoq.

Tassa Ombudsmandip paasinninnera unaavooq inatsisikkut tunngavissaqarnissamik ajornartorsiut suliat Naalackersuisoqarfiup inatsimmik allanngineq sioqqullugu aalajangiifigisimasai eqqarsaatigalugit suli piosoq. Taamaattumik piffissami Ombudsmandip inassuteqaataa malinniarnagu Naalackersuisoqarfiup nalunaaruteqarnerata kingornatigut ingerlasumi Ombudsmandip oqaaseqaatit allat marluk inatsisikkut tunngavissaqarnissamik ajornartorsiummut taannaasumut tunngasut Naalackersuisoqarfimmut nassiuppai. Oqaaseqaatit taakku nalunaarummi matumani immikkoortumi 4.1-imi sukumiinerusumik allaaserineqarput.

4. Apeqquiti ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermit tunngasut pillugit ataatsimoortumik oqaaseqaatit

Ataatsimoortumik ajornartorsiuteqarfiusut sulianik arlalinnik suliarinninninnut atatillugu isummerfigisimasama arlallit immikkoortumi matumani erseqqissar-neqarnissaat toqqarpara, suliat immikkoortumi 5-imi ilanngunnissaat pissutissa-qarsorinngisakka aamma ilanngullugit.

4.1 Aalisarsinnaanermut akuersissummik qinnuteqaat. Inatsimmut naapertuut-tumik tunngaveqartussaaneq. Inatsisikkut tunngavigisaq (j.nr. 2015-811-0052 aamma j.nr. 2016-811-0054)

Aalisarsinnaanermut qinnuteqaatit taamani Aalisarnermut, Piniarnermut Nuna-lerinermullu Naalakkersuisoqarfiusumit) massakut Aalisarnermut Piniarner-mullu Naalakkersuisoqarfimmit) itigartinneqarsimanerat A-p (j.nr. 2015-811-0052) aamma B-p (j.nr. 2016-811-0054) uannut naammagittaalliutigaat.

Taamaalilluni A 14. maj 2015-imi itigartinneqarsimavoq, B-lu 11. maj 2015-i-mi aamma 28. juli 2015-imi itigartinneqarsimalluni. Itigartitsinerit taakku qin-nuteqartut ukiup siuliani taamaattunik akuersissutaateqarsimannginnerat inner-suussutigalugu pisimavoq, ukiummi siuliani taassuma assinganik akuersissutaateqarsimanissaq Namminersorlutik Oqartussat aalisarsinnaanermut akuersissutit pisassiissutillu pillugit nalunaarutaanni nr. 9-mi, 17. juli 2014-imeersumi § 4, imm. 2 tunngavigalugu piumasaqaataammat.

Suliani taakkununga assingusumi, j.nr. 2016-811-0053-imi, nalunaarummi matumani immikkoortumi 5.3-mi eqqartorneqartumi, 2. juni 2016-imi oqaase-qaateqarpunga. Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuiso-qarfik tamatuma kingornatigut qinnuigaara A aamma B pillugit oqaaseqaate-qaqqullugu. Naalakkersuisoqarfimmut allakkanni 12. august 2016-imeersuni i-laatigut makku oqaatigaakka:

“Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik oqaaseqaam-mini aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinnera pillugu Inatsisartut i-natsisaata nr. 18-ip, 3. juni 2015-imeersup atuutilinnginnerani [A-mut 14. maj 2015-imi aamma B-mut 11. maj 2015-imi] itigartitsinerminik nalunaaruteqarnera Naalak-kersuisoqarfiup isumaa malillugu qanoq isumaqarnerseq pingaartumik nassuiaate-qaqqullugu Naalakkersuisoqarfik qinnuigaara.

Eqqaasitsissutigaa suliaq uanga j. normunnik 2016-811-0053-imi normulik pillu-gu oqaaseqaatinni 2. juni 2016-imeersumi oqaatigigiga inatsisikkut tunngavissaq

4. Apeqqutit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermut tunngasut pillugit ataatsimoortumik oqaaseqaatit

taanna aalisarneq pillugu inatsisip Inatsisartut inatsisaatigut nr. 18-ikkut, 3. juni 2015-imeersukkut aatsaat pissarsiarineqartoq, tassa § 10 a-p nutaap aalisarneq pillugu inatsimmi ullup tulliani atuutilertussatut ikkunneqarneratigut, § 10 a-llu manna ajornarunnaarsippaa, tassalu Naalakkersuisut sinerissamut qanittumi aalisarneq pillugu malittarisassanik aalajangersaanerminni akuersissuteqartoqassappat qinnuteqartup ukiup siuliani assinganik akuersissutaateqarsimanissaanik qinnuteqartullu akuersissummik taassuminnga ukiup siuliani atuisimanissaanik piumasaaqateqarsinnaalererat.”

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup tulleriinnermi malillugit A aamma B pillugit allagai 23. september 2016-imi tiguakka. Allakkat marluk taakku inatsisikkut tunngavigisaq pillugu immikkoortunik imaattunik imaqarpoq:

“Naalakkersuisoqarfik isumaqarpoq nalunaarummi § 4, imm. 2 aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 18-mi, 31. oktober 1996-meersumi (kingusinnerusukkut allannguutitalimmi) § 10 inatsisitigut toqqammavigineqartoq, kiisalu taamatut inatsisitigut toqqammaveqarneq naammattoq. Naalakkersuisoqarfiup siusinnerusukkut 26. juni 2015-imi allakkatigut taamatut paasinnissimaneq nassuiaatiginikuuaa.

Inatsisartut inatsisaanni nr. 18-imi, 31. oktober 1996-imeersumi § 10-mi periarfissii-soqarpoq malittarisassiorsinnaanermut, tassani kalaallit aalisarnerat aqunneqarluni, aalajangersimasunik inuussutissarsiornermik ingerlatsisut taamaasiornermilu pisarineqarsinnaasunik pisaqarsinnaassuseqarneq eqqarsaatigalugit.

Naalakkersuisoqarfik isumaqarpoq § 10-mi aalajangersakkakut erseqqilluinnartumik takuneqarsinnaasoq aalisarsinnaanermut akuersissutit pisassiissutillu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaannik nr. 9-mik, 17. juli 2014-imeersumik atuutilersitsinikkut inuussutissarsiutillit aalisarnermik inuussutissarsiuteqareersut eqqarsaatigineqarsimasut. Inuussutissarsiutillit pisarineqarsinnaasunik pisaqarsinnaasutsimut ilaasut eqqarsaatigineqassappata pisariaqartinneqartumik inuussutissarsiutillinnik inuussutissarsiutigalugu aalisarnermut akuersissutinik pigisaqariinngitsunik ilaatitsinngitsoortariaqarpoq.

Taamaammat Naalakkersuisoqarfik isumaqarpoq [tulleriinneri malillugit A aamma B] aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinnera pillugu Inatsisartut inatsisaata nr. 18-ip, 3. juni 2015-imeersup atuutsinneqalernera sioqqullugu qaleralinnik aalisarsinnaanermut akuersissummik qinnuteqarsimanera pingaaruteqarpiarsimanngitsoq.”

Tulleriinnermi malillugit A aamma B pillugit oqaaseqaatit marluk Aalisarnermut Piniarnermullu Naalackersuisoqarfimmu 16. december 2016-imi nassiupakka. Oqaaseqaatini taakkunani oqaatigaara isumaqartunga Naalackersuisoqarfik – A-p 14. maj 2015-imi aamma B-p 11. maj 2015-imi itigartinneqarneri eqqarsaatigalugit – tulleriinneri malillugit A-p aamma B-p ukiup siuliani taassuma assinganik akuersissutaateqarsimannginnerat innersuussutigalugu itigartisinissaminut inatsisikkut tunngavissaqarsimanngitsoq.

Tamatumunnga tunngavilersuutima suliami 2016-811-0053-imik j. normulimmi nalunaarummi matumani immikkoortutut 5.3-tut ilanngunneqartumi ajornartorsiut taassuma assinga pillugu oqaaseqaatinni tunngavilersuutiga pingaarnertigut assigaa.

4.2 K Kommunimik Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut aamma Naalackersuisut Siulittaasuannut nalunaarutiginninneq (j.nr. 2016-739-0001)

Pisortat ingerlatsivianni annertunerusutigut kukkussuteqartoqarsimanera sumiginnaasoqarsimaneraluunniit ilimagisariaqartoq suliamik misissuinerup takutipagu Inatsisartut Ombudsmandiat Naalackersuisunut imaluunniit kommunalbestyrelsimut Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu inatsimmi nr. 8-mi, 3. december 2009-meersumi (matuma kingornatigut Ombudsmandi pillugu inatsimik taaneqartartussami) § 23 tunngavigalugu nalunaarutiginnissaq.

Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaat aamma Naalackersuisut Siulittaasuut aalajangersagaq taanna innersuussutigalugu 17. februar 2016-imi nalunaarfigaakka sulinera K Kommuni eqqarsaatigalugu ingerlassinnaanngikkiga:

“Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliani kommunit qinnuigineqaraluarlutik nukingisaarneqaraluartillu suliani allagaatinik tamanik nassiussivigisimanngisaanni paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit aalajangiisalerniarluni aalajangerneranik nammineerlunga misissuiffiginninninnut uiggiullugu Naalackersuisut Siulittaasuata Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaat 17. april 2015-imi akivaa Nunamut Namminermut Tunngasunut Immikkortortaqaarfik kommuninik nakkutilliinnermik isumagisaqartoq, Nakkutilliisoqarfimmullu allattoqarfisaa Inatsisinut Ataatsimiititaliap saaffiginnissutaa tunngavigalugu eqqaasitsissutitut allagaqassamaartoq, taakkunanilu kommunit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup Ombudsmandillu saaffiginnissutaannut akissutitut suliani allagaatinik piffissaagallartillugu nassiussisarnissaminik pisussaaffeqarnerat erseqqissassamaara.

2015-imi ukiakkulli malugisinnaalereerpara Naalackersuisut Siulittaasuata Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup uangalu saaffiginnissutitsinnut akissutitut kommuni suliani allagaatinik piffissaagallartillugu nassiussisarnissap pisussaaffiune-

4. Apeqqutit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineranut tunngasut pillugit ataatsimoortumik oqaaseqaatit

ranik eqqaasitsissutitut erseqqissaatitullu allagarisimasai K Kommunimi kissaatigineqartutut sunniuteqarsimangitsut.

Taamaattumik K Kommunimi borgmester [...] mailimik imaattumik 16. september 2015-imi nassippara:

“K Kommunip Atorfeqarfinit saaffiginnissutitut Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkani tunngavigineqartutut akissuteqartanginnera pissutigalugu Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaat Naalakkersuisullu 28. november 2012-imi nalunaarfigisariaqarsimavakka suliassara Kommuni Kujalleq eqqarsaatigalugu ingerlassinnaanngikkiga.

K Kommunip saaffiginnissutinnik suliarinnittanginnera massakkut nangeqqittoq ilinnut ilisimatitsissutigissallugu pisariaqartoq isumaqarpunga.

K Kommuni allakkani kommunaldirektørimut ingerlatitaasuni 23. juni 2015-imi qinnuigaara inissiineq pillugu suliami aalajangersimasumi allagaatit kiisalu suliat piffissami erseqqinnerusumik taaneqartumi – angajoqqaatut oqartussaasoq akuersisillugu akuersiseqqaarnaguluunniit – meeqqanik inissiisoqarnissaanik aalajangiiffigisimasai tamaasa pillugit takussutissiaq uannut nassiateqqullugit. Massakkut qaammatit pingasungajaat qaangiunneranni paasisutissat piumasakka suli tigunngilakka, naak sulisuma kommunimi isumaginninnermi pisortaq [...] aamma siunnersortit pisortaat [...] oqarasuaatikkut mailitigullu katillugit arfineq pingasoriarlugit nukingisaartarsimagaluaaraat.

Pisumi allami sulisuma ilaata K Kommuni allakkatigut qinnuigaa suliami isumaginninnermut tunngasumi pineqartumi allagaatit uannut nassiateqqullugit. Massakkut qaammatit tallimat sinnerlugit qaangiunneranni suliani allagaatit piumasakka suli tunngilakka, naak sulisuma kommunimi siunnersortit pisortaat [...] mailikkut katillugit pingasoriarluni nukingisaartarsimagaluaaraa.

Pissutsit misissoqqullugit qinnuiginiarpakkit, sulianimi marlunni taakkunani paasisutissat piumasakka ullut arfineq pingasut qaangiutsinnagit tigunngikkukkit 2012-imisulli K Kommunimik Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliannut Naalakkersuisunullu nalunaarutiginnittariaqassagama.”

Borgmester [...-p] 21. september 2015-imi ilaatigut imatut akivaanga:

“[...]

Mailivit 16. september 2015-imeersup tiguneqarnera uppersarpara, tassanilu uanut malugeqqullugu oqaatigaat illit sulisuilluunniit saaffiginnissutisi pisuni arlalinni kommunimit akineqartarsimangitsut.

Kommunaldirektørimut, isumaginninnermi pisortamut borgmesterillu allaffiani siunnersortit pisortaannut saaffiginnittoqartarsimanera taakkulu akissuteqartarsimanginnerat mailimi innersuussutigaa.

[...]

Ombudsmandeqarfiup saaffiginnissutiminut pilertornerujussuarmik akineqartarsimanginnera ajuusaarutigisorujussuara.

Kommunip sulianik arriippallaarujussuarmik ingerlatsisarnera soorunalimi utoqqat-sissutissarsiorneqarsinnaanngikkaluartoq pisimasutut kinguaattoornut pingaarnertut pissutaasut periarfissaq manna atorlugu nassuiassavakka:

- Isumaginninnermik ingerlatsivik sulisussaaleqisorujussuuvooq, atorfiillu inuttanngitsut inuttalerniarneqarnerat kommunip ingerlaavartumik suliniutigaa, isumaginninnermili siunnersortinik sulisunillu suliatigut piukkunnaateqartunik pisariaqarneratut amerlatigisunik pissarsiniarneq kommunip ajorluartumik ajornartorsiutigaa.
- Isumaginninnermi ingerlatsivimmi sulineq ingerlatsivimmi atorfiit inuttanngitsut aamma feriarnerit napparsimanerillu 2015-imi junimi, julimi augustimilu ataatsikkut pissarsianerat pissutigalugu unilluinnangajassimavoq.

Uanga erseqqissumik naliliinera unaavoq kommunip ingerlatsiviisa tamarmik ajornartorsiutigineqarnerat pineqanngitsoq, isumaginninnermilli ingerlatsiviup innuttaasorpasuarunik attaveqarfiginnittarnera ingerlatsiviullu taassuma suliaataasa immikkut ittuunerat pissutigalugit Ombudsmandip suliaataasa amerlanersaasa aamma siunissami ingerlatsivimmut tassunga tunngasuunissaat ilimagikannerpara.

Ajornartorsiummut tassunga assingusut siunissaq eqqarsaatigalugu qanoq iliorluni pinngitsoortinneqarsinnaanerat isumaliutersuutigisimavara, qinnuiginiarlutillu periaaseq una isumaliutersuutigeqqullugu:

- Ombudsmandimit kommunimut saaffiginnissutit (siulliit tulliilu) allakkatigut faxikkullu nassiuqqartut siunnersortit pisortaannut [...-mut] ingerlatinneqartassasut, taassumami kommunimi sulianik suliarinninnerup eqqortuuneranut inatsisilerinikkut akisussaaffik uanga sinnerlunga tigummimmagu. Suliap ingerlatsivimmi pisortamut eqqortumut nassiuqqarnissaa taassuma tamatuma kingornatigut isumagissavaa, ingerlatsivillu akissuteqarnerasooq nakkutigissallugu.

4. Apeqquiti ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermit tunngasut pillugit ataatsimoortumik oqaaseqaatit

- Ombudsmandip kommunimut e-mailikkut saaffiginnissutai tamarmik siunnersortit pisortaannut [...-mut] toqqaannartumik cc-tulluunniit nassiunneqartassasut.
- Pisortaqatigiit tamatumunnga peqatigitillugu peqqussavakka [...] Ombudsmandeqarfimmu akissutitut (allakkerisarfikkoortumik mailikkulluunniit) allakkat tamarmik assilinerinik tunisassagaat.

Suliniutitigut taakkunuuna neriutigaara Ombudsmandimi siunissami suliaajumaartussat kommunimit naammaginantumik suliarineqarsinnaassasut.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Borgmester [...] 23. september 2015-imi imatut akivara:

“K Kommunip saaffiginnissutinnut akissuteqartannginnera pillugu allakkannut 21. september 2015-imeersunut, mailikkut ulloq taanna nassiunneqartunut qujanaq.

K Kommunimi pingaartumik Isumaginninnermik Ingerlatsivik eqqarsaatigalugu unamminiagassat allakkani taakkunani allaaseraatit. Naggasiutitut oqaatigaat ajornartorsiutit taamaattut siunissaq eqqarsaatigalugu qanoq iliorluni pinngitsoortinneqarsinnaanerit isumaliutersuutigisimagit, neriullutillu siunissami Ombudsmandimi suliaajumaartussat K Kommunimit naammaginantumik akineqartarumaartut qinnuigaarma siunnersuut una isumaliutersuutigeqqullugu:

- Uannit kommunimut saaffiginnissutit (siulliit tulliilu) allakkatigut faxikkullu nassiunneqartut siunnersortit pisortaannut [...-mut] ingerlatinneqartassasut. Suliap ingerlatsivimmi pisortamut eqqortumut nassiunneqarnissaa taassuma tamatum kingornatigut isumagissavaa, ingerlatsivillu akissuteqarnersoq nakkutigissallugu.
- Uannit kommunimut e-mailikkut saaffiginnissutit tamarmik siunnersortit pisortaannut [...-mut] toqqaannartumik cc-tulluunniit nassiunneqartassasut.
- Pisortaqatigiit tamatumunnga peqatigitillugu peqquniaritit [...] Ombudsmandeqarfimmu akissutitut (allakkerisarfikkoortumik mailikkulluunniit) allakkat tamarmik assilinerinik tunisassagaat.

Saaffiginnissutinnut pilertortumik qisuariarnerit suliamillu isumaginninnerit qujassutigaa, siunnersuutillu sulisunnut piviusunnngorteqqullugu ingerlateqqitara ilalersinnaalluarlugu.

Suliniutit nutaat taakku malinneqarnersut kissaatigineqartutullu pitsannguuteqartitsinersut paasissallugu soqutigaa. Taamaassappat tamanna assut nuannaarutigissavara. Siunnersuut taanna pisariaqarfiani kommunit allat Namminersorlutillu Oqartussat eqqarsaatigalugit saqqummiussinnaassagunarpa.”

Suliamili tullermi K Kommunimik attuisumi malugisinnaalereerpara kommunip sulianik ingerlatseriaasiani allannguutissatut borgmester [...-p] ilimasaarutigisai kommunip uannit Atorfeqarfinnilluunniit saaffiginnissutitut akissuteqartarnera eqqarsaatigalugu sukkulluunniit sunniuteqarsimangitsut.

Suliamik eqikkaaneq ilanngussatut nassiunneqartoq innersuussutigaara, tassannгалu ersepoq suliami nutaami saaffiginnissut piffissami qaammatinik arfinilinnik sivissuseqartumi suliarineqarsimangitsoq, naak Atorfeqarfimma 13-eriarluni nukingisaa- rutigisarsimagaluaraa.

Taamaattumik pissutsit taamaannerat akuerineqarsinnaangitsutut isigaara, Naalakkersuisullu Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 3. december 2009-meersumi § 23 tunngavigalugu nalunaarfigalugit suliasara K Kommuni eqqarsaatigalugu ingerlassinnaangikkiga.

Naalakkersuisut qinnuigaakka tamatumunnga atatillugu qanoq iliuseqalersaarnerminnik nalunaarfigeqqullunga.

Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaat tamatumunnga peqatigitillugu ataqqinnittumik qinnuigaara suliap Inatsisinut Ataatsimiititaliaq qanoq iliuseqarnissamut pissutissaqalersinneraa uannut nalunaarutigeqqullugu.

Naalakkersuisut Siulittaasuannut saaffiginnissutima assiliner ilanngullugu nassiuppara, Inatsisartullu Inatsisinut Ataatsimiititaliaat Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 3. december 2009-meersumi § 23 tunngavigalugu nalunaarfigalugu suliasara Inatsisartut uannut suliareqqusaat Kommuni Kujalleq eqqarsaatigalugu ingerlassinnaangikkiga.”

Nalunaarutiginninnermut ilanngussatut suliamik eqikkaaninni imatut allappunga:

“[...] naammagittaalliuutaa 17. juli 2015-imi tiguara, taassumalu oqaatigaa meeqqanut akilersuutit kingumoortumik tunniunneqarnissaat K Kommunimut 1. juli 2015-imi qinnutigisimagini.

Sulisuma ilaat K Kommunimi siunnersortit pisortaannut [...] mut] oqarasuaatikkut 27. juli 2015-imi saaffiginnippoq. Isumaqatigiissutigineqarpoq naammagittaalliuut ilanngussartalik kommunimut suliarisassanngortillugu nassiutissagiga, kommunillu allakkakka naammagittaalliummik ilanngusanillu ilaqartut tigugunigit saaffiginnissut akissagaa.

4. Apeqqutit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermit tunngasut pillugit ataatsimoortumik oqaaseqaatit

Taamaalillunga naammagittaalliut ilanngussartalik K Kommunimut 31. juli 2015-imi nassiuppara, oqaasiinnartigut isumaqatigiissut innersuussutigalugu. Kommuni tamatumunnga peqatigitillugu qinnuigaara naammagittaalliortumut allakkami assilinerat uannut nassiteqqullugu. [...] naammagittaalliutaata suliarineqarnissaa tamanna innersuussutigalugu ulloq taanna allakkatigut itigartitsissutigaa, naammagittaalliortorlu qinnuigalugu kommunip akissuteqarnissaa utaqqimaaqqullugu.

[...] uannut 19. august 2015-imi saaffigineqqippoq, kommunimit tusagaqarsimannginnini pissutigalugu. Sulisuma ilaata [...] suliap sumut killinera paasiniarlugu kommunimut saaffigineqqullugu innersuuppa.

[...] uannut 8. oktober 2015-imi saaffigineqqippoq, oqaatigalugulu K Kommunip allakkat nassiussimallugit nalunaarfigisimagaani, allakkanilli nammineq tigusaqarsimanani.

Sulisuma ilaata K Kommunimi siunnersortit pisortaat [...] oqarasuaatikkut 12. oktober 2015-imi attaveqarfigaa, taassumalu oqaatigaa allakkakka akisassanngortillugit kommunimi isumaginninnermik ingerlatsivimmuut ingerlateqqillugit nassiussimagini, saaffigineqarninilu tunngavigalugu suliaq misissorniari. Siunnersortit pisortaata [...] oqaloqatigiinneq naggaserlugu oqaatigaa sulisora ilisimatinniarlugu ullormi tullermi attaveqarfigiumaarini.

Sulisuma ilaata K Kommunimi siunnersortit pisortaat [...] 21. oktober 2015-imi attaveqarfigeqqippaa, taassumalu oqaatigaa suliaq kommunimi isumaginninnermik ingerlatsiviup pisortaanut ullut marluk matuma siorna oqaloqatiginnissutigisimagini. Isumaginnittoqarfiup pisortaa ingerlaannaq nukingisaarniarpa. Isumaqatigiissutigineqarpoq K Kommunip allakkat [...] mut] nassiussimappagit allakkat taakku [...] tigusimanerai siunnersortit pisortaata [...] paasiniassagaa, allakkallu assilinerat uannut aammattaaq nassitissagaa.

Sulisuma ilaata K Kommunimi siunnersortit pisortaat [...] 23. oktober 2015-imi attaveqarfigeqqippaa, taassumalu massakkut allamik suliaqarnini utoqqatsissutigalugu oqaatigalugu, sianeqqinniarlunilu. Taamaaliunngilarli, Ombudsmandeqarfimmilu sulisoq ulloq taanna kingusinnerusukku sianeqqikkaluarpoq, akineqaranili.

Sulisuma ilaata K Kommunimi siunnersortit pisortaat [...] allakkatigut 26. oktober 2015-imi attaveqarfigaa, suliap killiffia paasiniarlugu. Sulisuma ilaata [...] oqarasuaatikkut ulloq taanna attaveqarfigaa, taassumalu oqaatigaa allakkanik K Kommunimit suli tigusaqarsimanani.

K Kommunimi siunnersortit pisortaat [...] uannut allakkatigut 27. oktober 2015-imi saaffiginnippoq, oqaatigalugulu napparsimasimalluni, naatsorsuutigalugulu akissum-mik “eqqortumik” ullormi tulliuuttumi nassissinnaassallunga.

K Kommunimi siunnersortit pisortaat [...] uannut 3. november 2015-imi saaffiginnip-poq, oqaatigalugulu allakkakka 31. juli 2015-imeersut kommunip nassaarisinnaan-ngikkai. Allakkama taakkua assilinerat suleqatima ilaata nassiuppaa, siunnersortillu pisortaata [...] -p] suliaq misissorumallugu ullorlu taanna kingusinnerusukkut attave-qarfiginninniarluni oqaatigalugu.

Sulisuma ilaata K Kommunimi siunnersortit pisortaat [...] 11. november 2015-imi at-taveqarfigaa, taassumalu oqaatigaa isumaginnittoqarfiup pisortaa oqaloqatigisimagi-ni, taassumalu isumaginninnermik ingerlatsivimmi suliamik suliarinnittoq attaveqar-figiniaraa, suliap killiffiata paasiniaarneqarnissaa suliamillu suliarinnittup [...] -mut] at-taveqarfiginninnissaa siunertaralugit. Siunnersortit pisortaata [...] -p] suliami allakkati-gut paasissutissanik tigusaqaruni uterfigeqqinniarpaanga.

K Kommunimi suliamik suliarinnittup 16. november 2015-imi oqaatigaa [...] -p] saaf-figinnissutaa 1. juli 2015-imeersoq suli suliarineqartoq. Siunnersortit pisortaata [...] -p] isumaginninnermik ingerlatsivimmi suliamik suliarinnittoq mailip assilineratigut kaammattorpaa naammagittaalliuttip tiguneqarnera uppersaqqullugu, paasissuti-siissutigeqqullugulu suliaq suli suliarineqartoq kommunillu akissutaa [...] -p] qaqugu tigussallugu naatsorsuutigisinnaagaa.

Sulisuma ilaata K Kommunimi siunnersortit pisortaat [...] 18. november 2015-imi at-taveqarfiginiaraluarpa, iluatsinngitsumilli. [...] -p] ulloq taanna kingusinnerusukkut attaveqarfigaanga, oqaatigalugulu qinnuteqaatini K Kommunimit suli akineqarsiman-ngitsoq, sapaatillu akunneri pingasut matuma siornatigut siunnersortit pisortaannik [...] -mik] oqaloqateqarnermi sapaatit akunnerata ataatsip iluani akissutisissaminik neriorsorneqarsimalluni. Kiisalu siunnersortit pisortaat Ombudsmandimut kingusin-nerusukkut sianerpoq. Sulisuma ilaata siunnersortit pisortaat [...] tamatumani eqqaasippaa 16. november 2015-imi attaveqatigiissimaneq tunngavigalugu kommunip [...] -mut] allagaasa assilinerannik tigusaqarnissara suli utaqqigiga.

Sulisuma ilaata K Kommunimi siunnersortit pisortaat [...] 17. december 2015-imi at-taveqarfigaa, suliap killiffia paasinialugu kommunillu [...] -mut] allagaasa assilineran-nik nassinneqarnissani Ombudsmandip qinnutigisimagaa eqqaasitsissutiginiarlugu. Siunnersortit pisortaata [...] -p] isumaginninnermik ingerlatsiviup pisortaa isumagin-ninnermilluunniit ingerlatsivimmi sullissisoq paasiniaaviginiarpai ullorlu taanna aqa-guaniluunniit akissuteqarniarluni uterfigeqqinniarlunga.

[... - p] 21. december 2015-imi attaveqarfigaanga, oqaatigalugulu K Kommunip akis-suteqarnissaa suli utaqqigini. Sulisuma ilaata [...] -p] suliap manna tikillugu ingerlasi-

*4. Apeqquṭit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinerṃut tunngasut pilluḡit
ataatsimoortumik oqaaseqaatit*

maneranik ilisimatippaa, oqaatigalugulu siunnersortit pisortaat [...] kingusinnerusuk-
kut attaveqarfiniariga, tamannalu pillugu naammagittaalliuṭ ilisimatitsissutigalugu.

Sulisuma ilaata K Kommunimi siunnersortit pisortaat [...] 22. december 2015-imi at-
taveqarfigaa, taassumalu oqaatigaa kommunimi isumaginninnermik ingerlatsivimmi
suliamik suliarinnittoq sulī oqaloqatigisimangikkini, pineqartorli ulloq taanna oqa-
loqatiginiarini suliarlu uterfigeqqinniarini.

Sulisuma ilaata K Kommunimi siunnersortit pisortaat [...] 8. januar 2016-imi attave-
qarfigaa, 22. december 2015-imi oqaloqatiginneq malitseqartitsiviginiarlugu. Siun-
nersortit pisortaata [...] oqaatigaa suliami arlaannik nassinneqarsimalluni. Isuma-
qarpoq taanna tassaasoq [...] akissut. Taanna sukumiinerusumik misissorniarppaa
uterfigeqqinniarlungalu.”

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia allagai 18. marts 2016-i-
meersut imaattut 22. marts 2016-imi tiguakka:

“Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 23 tunngavigalugu I-
natsisartut Ombudsmandiata 17. februar 2016-imi K Kommuni Inatsisartut Inatsisi-
nut Ataatsimiititaliaannut Naalakkersuisullu Siulittaasuannut nalunaarutigaa.

Tassunga atatillugu Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata allakkati-
gut 22. februar 2016-imeersutigut kommuni qinnuigaa paasissutissanik amigaatigine-
qartunik Ombudsmandimut nassiusseqqullugu aamma kommunip suleriaasiinik al-
lanngortitseqqusilluni peqqussutigineqarsimasut killiffiinik tunniusseqqullugu.

Kommunip Naalakkersuisoqarfimmiit qinnuigineqarnini allakkatigut 8. marts 2016-i-
meersutigut akissuteqarfigaa.

Naalakkersuisoqarfiup tamanna tunngavigalugu Ombudsmandi matumuuna qinnui-
gaa kommunip allagai 8. marts 2016-imeersut oqaaseqarfigeqqullugit.

Tamatuma kingornatigut Ombudsmandip oqaaseqaatai Naalakkersuisoqarfiup naku-
tilliisuuneranut ilaatillugu kommunimut saqqummiunneqassapput.”

K Kommunip allagai 8. marts 2016-imeersut Naalakkersuisut Siulittaasuata
Naalakkersuisoqarfiup allagaanut ilanngullugit nassiunneqarput, taakkunanilu
borgmester ... imatut allappoq:

“Ombudsmandip Naalakkersuisut Siulittaasuannut Inatsisartullu Inatsisinut Ataatsi-
miititaliaannut nalunaarutiginninnera 17. februar 2016-imeersoq aamma Naalakker-
suisoqarfiup kommunimut allagai atuarpakka.

Aallaqqaasiutitut oqaatigaara Ombudsmandip nalunaarutiginninnera imatut paasivara
suliami aalajangersimasumi ataatsimi kommunip akissuteqarnissaa Ombudsmandip
suli amigaatigigaa.

Suliami tassani kommunip [...-mi] isumaginninnermut immikkoortortaqarfiata innut-
taasumut pineqartumut, [...-mut] akissutaa kakkiullugu nassiunneqarpoq.

Kommunimi isumaginninnermut pisortaagallartoq qinnuigaara suliap kinguarsaqqin-
neqarani inaarlugu suliarineqarnissaa isumageqqullugu.

Suliap ingerlasimanera allakkiami nalunaarusiamut ilanngullugu nassiunneqartumi
allaaserineqartoq eqqarsaatigalugu kinaassusersiornanga oqaatigisinnaavara isuma-
ginninnermik ingerlatsivimmumut qinnuteqaatip suliami matumani pisimasutut piffissap
naammaginakannersumilluunniit sivisussusillip ingerlanerani inaarlugu suliarineqar-
simannginnera naammaginangitsutut isigigiga. Tamanna kommunip anguniagaanut
naapertuutinnngilluinnarpoq.

Taamaattumik [...-mut] ajuusaarut, assilinerakakkiullugu nassiunneqartoq matumun-
nga peqatigitillugu nassiuppara.

Ombudsmandi sulisunnik attaveqarfiginninniarnermi ajornartorsiuteqartarsimappat
tamanna ajuusaarutigaa, kommunili sulisut aalajangersimasut piffissani Om-
budsmandip pineqartumut sianerfigisaani naapinneqarsinnaajuaannarnissaat qulak-
kiissallugu nukissaqanngilaq.

Uanga paasinninnera aamma unaavoq Ombudsmandi e-mailikkut attaveqatigiin-
nissamut piareersimanageruuppatt Ombudsmandip saaffiginnissutaanik piffissaagal-
lartillugu suliarinnittarneq pilertornerusunngortissagaluaraa. Danmarkimi inatsiseqar-
titsineq atuuttoq paasissutissanik inunnut attuumassuteqarluinnartunik mailikkut isu-
mannaallisakkakut attaveqartarnissamik piunasaqaateqarfiusoq nalunngisattut Ka-
laallit Nunaanni inatsiseqartitsinnermut sulii ilanngunneqanngilaq, uangalu piffissami
borgmesteritut atuuffigisanni ingerlatsivimmi mailinik atuinermi isumannaallisaanik-
kut ajornartorsiuteqartoqarneranik misigisaqarsimanngilanga, e-mailikkullu attaveqa-
tigiittarneq kommunip sulinermi sakkutut atorneqarluarpoq, tamanna sulianik sulia-
rinninnermi siuarsaataavoq.

Ombudsmandip saaffiginnissutaanik ataatsimut suliarinninneq Ombudsmandimut al-
lakkanni 21. september 2015-imeersuni allaaserisara eqqarsaatigalugu uanga erseq-
qissumik paasinninnera unaavoq aqqissuussineq taanna siunertamisut ingerlasoq,

4. Apeqquiti ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermit tunngasut pillugit ataatsimoortumik oqaaseqaatit

Ombudsmandimilli saaffiginnissutit ikittuaraannaasimapput, matumani suliaq qulaa-ni taaneqartoq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, taakkunanilu suliarinninnermi periaat-sini uanga pilersitanni ajornartorsiut takusinnaangilara, takusinnaalluguli suliap i-ngerlatsivimmi suliariniarneqarnera ajornartorsiutitaqarsimasoq.

Ombudsmandip saaffiginnissutaasa akineqartarneranni tunaartarisassat malinneqas-sasut ingerlatsivinni pisortanut erseqqissarusuppara.

Allakkat ukua ilanngussartallit Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut Om-budsmandimullu nassiuppakka.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata uannut allagaanut 18. marts 2016-imeersunut atatillugu Naalakkersuisoqarfik 4. april 2016-imi imatut allaffigaara:

“Suliner K Kommuni eqqarsaatigalugu ingerlassinnaangikkiga Naalakkersuisunut Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 3. december 2009-meersumi § 23 tunngavigalugu allakkatigut 17. februar 2016-imeersutigut nalu-naarutigaa.

Naalakkersuisut tamatumunnga atatillugu qanoq iliuuseqalersaarnersut ilisimateqqul-lunga Naalakkersuisut qinnuigaakka.

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata K Kommuni allakkatigut 22. februar 2016-imeersutigut qinnuigaa paasissutissat pisariaqartut kingusinnerpaamik 10. marts 2016 qaangertinnagu pissarsiariniaqqullugit uannullu nassiuteqqullugit, kii-salu Nakkutilliinermi Oqartussaasup atugassaatut kommunimi suleriaatsit allanggor-tissamaarneqartut killiffiat paasissutissiissutigeqqullugu.

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata allakkatigut 18. marts 2016-i-meersutigut qinnuigaanga K Kommunip Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakker-suisoqarfianut akissutitut allagai 8. marts 2016-imeersut pillugit oqaaseqaateqaqqullu-nga.

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia saaffiginnissut pillugu qutsavi-gaara, aallaqqaasiutitullu oqaatigalugu suliami pineqartumi uanga K Kommunimit sumilluunniit tusagaqarsimangitsunga, taamatuttaarlu kommunip Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianut allagaasa 8. marts 2016-imeersut assilineran-nik tigusaqarsimangitsunga.

Malugaara K Kommuni naammagittaalliuuteqaqqaartumut [...-mut] allakkatigut 23. februar 2016-imeersutigut saaffiginnissimasoq, taamatuttaarlu borgmesterip nammineq suliap ingerlasimaneramik iluarinangitsorujussuarmik taasaa borgmester [...-p] [...-mut] ajuusaarutigisimagaa. K Kommunip allagaasa 8. marts 2016-imeersut tamatum kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersippaannga.

Malugaara borgmester [...-p] K Kommunimi isumaginninnermik ingerlatsivimmi pisortaagallartoq suliamik malitseqartitsiviginneqqullugu qinnuigisimagaa, taamaalilluni suliaq taanna kinguarsaaqinnani inaarlugu sularineqarsinnaaqqullugu, kiisalu uannit Atorfeqarfimmilluunniit saaffiginnissutit akineqartarneranni tunaartarisassat malinneqartarnissaat borgmesterip kommunimi ingerlatsivinni pisortaa sunut erseqqissarsimagaa.

Taamatuttaaq malugaara K Kommunimi sulisunik uanga Atorfeqarfiulluunniit attaveqarfiginninniarnitsinni ajornartorsiutinik misigisaqartarsimagutta tamanna borgmester [...-p] ajuusaarutigigaa. Borgmesterip tamatumunnga atatillugu oqaatigaa sulisut piffissani uanga sulisumaluunniit sianerfigalugit attaveqarfiginninniarfigisatta nalaanni tamatigut naammattoorneqarsinnaanerat qulakkeerniarlugu atugassiissutinik kommunip peqanngitsoq.

Tamanna pillugu oqaatigaara kommunip unammianiagassai paasisinnaagikka, kommuninilu sulisut aalajangersimasut tamatigut naammattoorneqarsinnaaasussaanersut naatsorsuutiginnikkiga. Taamaattumik Naalakkersuisunut saaffiginnissutigaa pissut sinut taamaattunut tunngasuunngilaq.

Borgmester [...-p] Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianut allakkamini 8. marts 2016-imeersuni oqaatigaa isumaqarluinnarluni ataatsimut aaqqissuussineq pilersissimasani siunertamisut sunniuteqartoq, matumani suliaq pineqartoq ilannngullugu eqqarsaatigalugu, sulianillu sularinninnermi suleriaatsini ajornartorsiutinik takusassaqarani, sulialli ingerlatsiviup iluani ingerlaartinneqarnerani ajornartorsiuteqartoq.

Naalakkersuisunullu saaffiginnissutigaa K Kommunimi isumaginninnermik ingerlatsiviup naammagittaalliummik pineqartumik sularinninneranut tunngasuunngilaq. Naalakkersuisunut saaffiginnissutigaa tunngaviummik ataatsimut saaffiginnissutavaoq, kommunillu uanga Atorfeqarfimmalu saaffiginnissutaanut akissuteqartanninneranut tunngasuulluni.

Borgmester [...-p] aaqqissuussinikkut pilersitamigut piumasarisimavaa uannit Atorfeqarfinilluunniit K Kommunimut allakkat faxikkulluunniit nassiussat tamarmik sulisumut qitiusumik inissisimasumut kommunimi sulianik sularinninnerup inatsisilernikkut borgmesteri sinnerlugu akisussaasuumut ingerlatinneqartassasut. Taamaat-

4. Apeqqutit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinnermut tunngasut pillugit ataatsimoortumik oqaaseqaatit

tumik borgmesterip Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianut allagai paatsuungassutigilluinnarpakka.

Naggasiutitut malugaara borgmester [...-p] oqaatigigaa paasissutissanik inunnut tunngasunik mianernartunik paarlaateqatigiinnermut atatillugu e-mailikkut uanga attaveqarnerujumanerugaluaruma tamanna attaveqatigiittarnermut iluaqutaanerussagaluar-toq.

Paasissutissanik inunnut tunngasunik mianernartunik Kalaallit Nunaanni internetsikkut paasiuminaallisagaangitsukkut nassiussisarneq pillugu isummiussannik allangortitsinissannut pissutissaqarnanga isumaqarpunga.

Tamannali pillugu isummiussama suliamut pineqartumut kommunip uannut sunilluunniit nassiussiffigisimanngisaanut suliamili killiffik pillugu paasissutisiiniarluni sianerfiginnikkumalluni neriorsuutiminik sumiginnaasaqattaarfigisimasaanut sutigut attuumassuteqarnera aamma takusinnaangilara.

Taamaattumik sulininnik K Kommuni eqqarsaatigalugu ingerlatsisinnaannginnera aalajangiisimavara, Naalakkersuisullu nalunaarutiginninninnut 17. februar 2016-imeersumut akissuteqarnissaat qilanaaralugu.”

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiani Nunamut Namminermut Tunngasunut Immikkoortortaqlarfik K Kommunimi nakkutilliinnermut atatillugu tamatuma kingornatigut 26.-29. april 2016-imi misissuivoq. Allakkakka 4. april 2016-imeersut Nunanut Allanut Tunngasunut Immikkoortortaqlarfiup kommunimut tunniuppai, kommuni qinnuigalugu allakkakka pillugu oqaaseqaateqaqqullugu. Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata tamanna allakkatigut 6. juni 2016-imeersutigut malitseqartitsivigaa, kommunilu qinnuigalugu allakkakka 4. april 2016-imeersut pillugit 17. juni 2016 nallertinnagu oqaaseqaateqaqqullugu.

K Kommunip tamatuma kingornatigut mailikkut 25. august 2016-imeersukkut imatut akivaanga:

“Ataatigut atsiortunga K Kommunimi isumaginninnermi pisortatut atorfimmi [...-mi] sulilerpunga. Sulilerninnut atatillugu uannut malugeqqullugu oqaatigineqarpoq naammagittaalliutitut suliarpaaluit ingerlasut, innuttaasut kommunip aalajangiinerinik Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfirmut isumaginninnermi malittarissat tunngavialugit naammagittaalliuteqarfigisimasaat. Qanittukkut suliat naammagittaalliutinut tunngasut uanga nammineq suliniuteqarnikkut pissarsiaarakka uannulluunniit nassiunneqarlutik, taakkunanilu suliani naammagittaalliutinut tunngasu-

ni 17-ini suliami allagaatinik nassiussisoqarnissaa utaqqimaarneqarluni, sulianilu suli allani pingasuni Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinerisa kommunip aalajangiinerinik naammagittaalliuutigineqartunik allannngortitsisut kommunimiluunnit suliassannngortillugit kommunimut utertinneqartut naammassineqarnissaat utaqqimaarneqarluni.

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiani sulisunik oqarasuaatikkut 23.08.2016-imi ataatsimiinnermi uannut malugeqqullugu oqaatigineqarpoq K Kommunimi isumaginninnermut tunngasuni Inatsisartut Ombudsmandiannut naammagittaalliuuterpaaluit suli ingerlasut. Taamatutaaq paasitineqarpunga kommuni Inatsisartut Ombudsmandiata Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianut nalunaarutigisimagaa, taamaallunilu Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata kommunimik misissuinini aallartissimagaa.

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata naalakkerpaanga Inatsisartut Ombudsmandiat allakkatigut pilertornerpaamik attaveqarfigeqqullugu, suliami allagaatit nassiunneqarnissaat siunertaralugu. Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata taamatutaaq piumasaaqatigaa Inatsisartut Ombudsmandiannut allakkaama assilinerat Naalakkersuisoqarfimmut tunniutissagiga. Naalakkiutip taassuma naammassinnaanut aqagumut tallimannngornermut 26.08.2016-imut piffissalernerqarpunga. Tamatumunnga peqatigitillugu suliniutit kommunip aqutsinera nukittorsarniarlugu manna tikillugu ingerlanneqartut, matumani pingaartumik isumaginninnermik ingerlatsivimmi ingerlanneqartut ilanngullugit eqqarsaatigalugit 02.09.2016 tungaanut allaaserinissaannut pisussaaffilerneqarpunga. Akissuteqarnissamut piffissaliussat eqqortinnikkukkit suliaq Nakkutilliisoqarfimmut suliassannngortinneqassaaq, taassumalu kommunalbestyrelsimi ilaasortat naammassinninngitsoornermut akisussaasut pinngitsaaliinikkut pillaatit akiliisussannngortissinnaavai, tak. kommuninik aqutsineq pillugu inatsimmi § 70, imm. 1.

[...]

Isumaliutersuutit qulaani taaneqartut tunngavigalugit kommunip isumaginninnermut tunngasuni toqqorsivia ulloq unnuarluk kingulleq sukumiisumik misissorpara, nassuerutigisariaqarparalu Ombudsmandip isumaginninnermut tunngasuni suliart marluk pillugit allakkat marluk kisiisa manna tikillugu nassaarisinnaagikka: Siulleq, 2016-909-0008-mik j. normoqartoq, kommunip meeqqamik inuusuttunillu angerlarsimaffiup avataanut inissiisarnernik Ombudsmandip misissuineranut massakkut inaarlugu sularineqarsimasumut tunngasuugunarpoq, aappaalu 2016-142-0015-imik normoqartoq meeqqamik angerlarsimaffiup avataanut inissiinnermut tunngasuugunarlugi, tassanilu – tamatumunnga peqatigisaanik – naammagittaalliuut – meeqqap taassuma inissinneqarneranut tunngasuugunartoq – Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup sularineqarluni (Naammagittaalliuuteqartarfiup suliartaat [...]mik] normulik, tassanilu uanga suliami allagaatit nassaarisakka Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartar-

4. Apeqquiti ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermit tunngasut pillugit ataatsimoortumik oqaaseqaatit

fimmut qarasaasiakkut nassiuppakka (Ombudsmandimut naammagittaalliuut eqqarsaatigalugu suliaq pillugu allagaasimasut kingulliit nassaaraakka, tassalu kommunimi sulisup/taartaagallartup Ombudsmandip sulisuisa ilaannut e-mailikkut 14.07.2016-i-meersukkut nal. 09:48 toqqaannartumik nassiussimasaa).

Qulaani taaneqartut eqqaassanngikkaanni Inatsisartut Ombudsmandiata allagaasa 04.04.2016-imeersut 2016-739-0001-imik j. normoqartut assilinerat Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfiaata uannut nassiuppa. Ombudsmandip allagaani taakkunani naammagittaalliuutit suliaq aalajangersimasoq innersuussutigineqarpoq, suliarli pillugu allakkanik amerlanerusunik imaaliallaannaq nassaarsinnaasimannngilanga.

K Kommunimi suliat naammagittaalliuutinut tunngasut allat pillugit Ombudsmandip allagaanik akineqarsimannngitsunik nassaarsinnaananga oqaatigisariaqarpara, ilima-gaaralu kommunip toqqorsiviata qarasaasiakkut amigartumik atorneqarnera pissutaa-qataasinnaasoq.

Taamaattumik Inatsisartut Ombudsmandiata kommunimut allakkani kommunimi isumaginninnermut tunngasuni naammagittaalliuutit sulianut aamma/imaluunniit mississuinernut allanut tunngasut inussiarnersumik nassiussinnaappagit assut qujassagaluarpunga.

Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfiani kommunimilu qullerpaatut pi-sortaqatigiit taamaalillunga ilisimatippakka. Inatsisartut Ombudsmandiat aamma Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfia aamma kommunip kommuninik aqutsineq pillugu inatsimmik malinnigunannginera kommunimut malugeqqullugu oqaatigimmassuk qutsavigaakka.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

K Kommuni 1. september 2016-imi imatut akivara:

“E-mailinni 26. august 2016-imeersumi innersuussutigineqartutut Inatsisartut Ombudsmandiat sulianik isumaginninnermi suliani allagaatinik allanilluunniit K Kommunimit massakkut utaqqisaqanngilaq.

Ombudsmandeqarfik taamaalilluni isumaginninnermi sulianik K Kommunimeersunik ingerlasunik peqarpoq, oqaatigineqartutulli Ombudsmandeqarfik kommunimit utaq-qimaagaqanngilaq.”

K Kommunip ulloq taanna imatut akivaanga:

“Ombudsmandip sulianik K Kommunimi isumaginninnermut tunngasuni Ombudsmandimi massakut ingerlasoqanngitsoq sulianilu taamaattuni Ombudsmandip allagaanik akineqarsimangitsunik aamma peqarunangitsoq pilertortumik akissuteqarnera paasissutissiineralu ataatigut atsiortup qujassutigaa.

Ombudsmandip saaffiginnissutaasa tamarmik massakkumiit pilertornerpaamik akineqartarnissaat kisiat massakut taamaallaat neriorsuutigisinnaavara, Isumaginninnermilu Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutit ingerlasut ikilisarniarlugit taamattutaaq pisinnaasara tamaat iliuuseqarniarpunga. Kisianni kommunip isumaginninnermik ingerlatsiviani sulisut allat peqannginninni imaluunniit massakut suliffinnit soraaruma Ombudsmandimik attaveqarfiginninnermi qanoq iliortarumaarnersut ajuusaarnaraluartumik neriorsuutigisinnaanngilluinnarpara. Qularinngilluinnarpara tamanna Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata 02.09.2016-imi kissaatigisaa tunngavigalugu aamma qulakkeersinnaanngikkiga.

Uanga nalileeqaarnera unaavoq kommunip isumaginninnermik ingerlatsivia sulisunik ilungersunartumik amigaateqartoq, taamaattumillu suliassaqarfimmi tassani sulisutuaasut ulapittorujussuullutillu misigissutsitigut assoroortorujussuusut. Taamatutaaq uanga nalileeqaarnera unaavoq isumaginninnermik ingerlatsivimmi sulisut ilarpassuisa isumaginninnermi malittarisassanik aqutsineq killilimmik ilisimasaqarfigigaat, matumani sulianik oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliortoqarneranut atatillugu suliarinnittarnej ilanngullugu eqqarsaatigalugu. Taamatut killiffeqalersimanermut ilaatigut pissutaasoq tassaavoq suliassaqarfimmi tassani sulisut paarlaagaatingaatsiarnerat, ilimanartumik pingaartumik suliatiqut misigissutsitigullu artukkerneqarnej pissutigalugu, tassa imaappoq pitsaanngitsumik sunniinerit assigiinngitsut imminnut sakkortusaqatigiittumik sunniuteqartarnerisigut, pitsaanngitsumik kaaviaartoqarneranik inerneqartumik.

Kommunimi naalakkersuinikkut aqutsinikkullu pisortaqatigiit sulianik suliarinninneq innuttaasunillu kiffartuussineq kiisalu isumaginninnermik ingerlatsivimmi sulinnermi avatangiisit pitsaanerulersinniarlugit assigiinngitsunik iliuuseqarnissannut akuerisimavaanga, matumani makku ilanngullugit eqqarsaatigalugit:

- a) isumaginninnermik ingerlatsiviup aaqqissuussaananeramik allanngortitsineq aamma suleriaatsini pisariinnerusunik, paasiuminartunillu pilersitsineq.
- b) sulisunik pikkorinnerulersitsiniarnermi uummaarissorujussuarmik sulisussarsinariaaseqarnej aamma
- c) ingerlatsiviup allattuiffiinik qarasaasiamut immiussineq qarasaasiakkullu ingerlatseriaasiinik allanik aningaasanik tunniuttakkanik (pingaartumik ikiorsiissutininik) suliarinninnermik pitsaanerpaanngortitsisinnaasunik kiffartuussinermillu suliassaqarfimmi innuttaasunik sullissinerup pitsaanerulersinneqarnissannut inissaqartitsinerulersussanik torersaaneg.

4. Apeqqutit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinnermut tunngasut pillugit ataatsimoortumik oqaaseqaatit

Qulaani oqaatigineqartutut suliniuteqartoqaraluartoq nassuerutigisariaqarpara K Kommunimi isumaginninnermik ingerlatsivimmi pissutsit ukiup tulliuuttup ingerlanerani annertuumik ajorsiersinnaanerani ilumut ernumassutigigiga, kommunip sukka-summik inukilliartornera, aningaasakilliornera isumaginninnermut tunngasuni sulisussarsiniartarnerup ajornartorsiutaaleriartornera Kalaallillu Nunaanni inatsisiliortut nunamilu qitiusumik aqutsisoqarfiup isumaginninnermi malittarisassanik sakkortuumik anguniagaqarfiusunik akuersisalernerat peqatigalugit. K Kommunimut isumaginninnermi siunnersortinik kalaallinik sulisussarsiniartarneq piviusorsiorpalaanngitsutut nalilerneqarpat neriuutiginnarsinnaavara isumaginninnermik ingerlatsivik isumaginninnermi siunnersortinik naammattunik sulisussarsinnaassasoq, pisariaqarpat sivikitsumik (ukiumit ataatsimiit ukiunut pingasunut siviutitigisumik) atorfinitsitsisarnissaq atorineqartariaqarpoq, matumami ukiuni aalajangersimasumik amerlassusilinni atorfinitsitsineq pillugu isumaqatigiissutit ilanngullugit eqqarsaatigalugit, naatsorsuutigisariaqarmammi isumaginninnermi siunnersortit Europameersut inatsisinik pisariusumik aqutsinnermut immikkut naleqquttuussasut, inatsisiliortornerup taassuma aamma ilisarnaatigimmagat pisortani ingerlatseriaatsit qullersarisaaatut inissitsitersimasut nunami Europamiittumi aamma atorineqartut.

K Kommunimi isumaginninnermik ingerlatsiviup Inatsisartut Ombudsmandiannit Kalaallillu Nunaanni qitiusumik naammagittaalliuuteqartarfinit nakkutilliinermilu oqartussaasunit saaffiginnissutinik siunissami qanoq suliarinnittarumaarnissaat erseqqinnerusumik eqqoriarsinnaannginnakku ajuusaarutigaa. Aamma qularinngilluinnarpara suliniutigisakka naammattutut isigineqarnaviannngitsut, taamaattumillu Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia kommunillu qullersatut pisortaqtigiiivi allakkat assilinerinik nassillugit ilisimateqqippakka, matumani Naalakkersuisoqarfiup kingullerpaamik 02.09.2016-imik piffissaliussaa ilanngullugu eqqarsaatigalugu. Siusinnerusukkut oqaatigineqareersutut imaaliallaannaq soraarsinneqarnissara Kalaallillu Nunaanni kommuninik aqutsinnermi atorfimmu piumasaqaateqarfiunnginnerusumut nuutsinneqarnissara pillugu kommunimut isumaqatigiissuteqarnissara sukkulluunniit piareersimaffigaara.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Suliaq inatsisilerinnermi pisortama Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianut 13. december 2016-imi oqaloqatiginnissutigaa. Tamatumani kommunip nassuiaataa tusaatissatut tiguneqassasoq isumaqatigiissutigineqarpoq.

Nunamut Namminermut Tunngasunut Immikkoortortaqarfiup ulloq taanna allakkatigut nalunaarfigaanga Kalaallit Nunaanni kommuninik nakkutilliinermi oqartussaaneq Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianit Kommuninut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut 27. oktober 2016-imi nuunneqartoq. Nunamut Namminermut Tunngasunut Immikkoortortaqarfiup oqaatigaa suliassaqarfittut Naa-

lakkersuisoqarfik suliame paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit annertunerusumik iliuuseqarnianngitsoq, naatsorsuutigineqarmammi Ombudsmandip saaffiginnissutai K Kommuniip siunissami sukumiisumik piffissallu naammaginnartumik sivilissuseqartup ingerlanerani akissassagai.

Suliap suliarineqarnera tamatum kingornatigut unitsippara.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Soraarsitsineq

5.1 Soraarsitsineq. Oqartussaasut paasissutissanik pisariaqartunik tunngavissaqarnissaannik tunngavimmik sumiginnaaneq. Suliame illua'tungiusup isumaanik annertusisamik tusarniaaneq. Soraarsitsinissamut piffissaliussap sivilissusissaanik naatsorsuineq. Allattuisussaataitaneq

Socialhjælperip A-p meeqqerivimmit soraarsinneqarnissaminik kommunip aalajangiinera Ombudsmandimut naammagittaalliutigaa. Naammagittaalliut taarsiissuteqartoqassasoq piumasaqaammik aammattaaq imaqarpoq.

Ombudsmandi isumaqarpoq A soraarsinneqassasoq kommunip aalajangiineranut A seeqqumigut pilatsinnermi kingornatigut meeqqerivimmi socialhjælperitut suliassaminik isumaginninnissaminut naleqqukkunnaartoq kommunip isumaqarneranik tunngaveqartoq.

Ombudsmandi isumaqarpoq kommuni A-p napparsimajunnaarluni nalunaarnera kiisalu A-p pilatsinnermi kingornatigut meeqqeriviup pisor-taanit suliartoqqunagu oqarfigineqarsimanera isummerfiginagit aalajangiisimasoq. Ombudsmandi isumaqarpoq kommuni A-p ilumut sulisinnaanginnera pillugu paasissutissanik peqarsimangitsoq. Suliap kommunimit naammangitsumik paasissutissartalersorneqarsimanera taamalu kommunip oqartussaasut paasissutissanik pisariaqartunik tunngaveqarnissaannik tunngavimmik sumiginnaasimanera isorisarialerujusuartut Ombudsmandip isigaa.

Kommunip suliame illua'tungiusup isumaanik annertusisamik tusarniaannissamut pisussaaffeqarnermik inatsiseqartitsinikkut tunngavik inatsisikkut aalajangersagaangitsumik atuuttoq tunngaviginagu suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaasimanera Ombudsmandip isorisarialit-tut isigaa.

Kommunip suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkami-ni kommuni soraarsitsinissamik aalajangeereersimasoq isumaqalersitsin-naasunik oqaasertaliisimanera kiisalu kommunip soraarsitsinissamut

piffissaliussap sivilissusianik isumaqatigiisummi tamanna pillugu mallittarisassat malinnagit naatsorsuisimanagera Ombudsmandip ajuusaarnartutut aamma isigai.

Kommunip A-mik oqaloqateqartarsimanini pillugit allakkiorsimanniginnera, matumani tusarniaalluni ataatsimiinneq pillugu allakkiorsimanniginnera ilanngullugu eqqarsaatigalugu, allattuisussaataitanermut naapertuuttuunngitsoq Ombudsmandi isumaqarpoq.

Suliaq A-mut tunngasoq kommunip suliarileqqissagaa A-llu taarsiissteqartoqarnissaa pillugu apeqqutaa tamatumunnga atatillugu ilanngullugu isummerfigissagaa Ombudsmandip inassuteqaatigaa (oqaaseqaat 14. april 2016-imeersoq, 2014-323-0048-mik j. normoqartoq).

A meeqqerivimmi O-mi illoqarfimmi X-imi inissisimagallartut socialhjælperit 1. januar 2013 aallarnerfigalugu atorfinitsinneqarpoq. A-p atorfinitsinnegarnera pillugu allakkanit erserpoq A Naalakkersuisut aamma Sulinermik Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiata meeqqerisut, socialmedhjælperit aamma socialhjælperit pillugit isumaqatigiisutaat (overenskomst) tunngavigalugu atorfinitsinneqartoq.

A seeqqumigut 26. juni 2013-imi pilatsippoq. A tamatuma kingornatigut napparsimasutut nalunaarutigineqarpoq.

K Kommunip A-p soraarsitsissamaarneq pillugu suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaaneq allakkatigut 12. december 2013-imeersutigut aallartippaa. Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatitut allakkanit ilaatigut makku erserput:

“Meeqqerivimmi [O-mi] socialhjælperit atorfinniit suliunnaarsinneqarnissat pilersaarutigineqarpoq

Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut, Finansministeriap aamma Sulinermik Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiata akornanni sulisartut sulianik ilinniagallit ilinniagaqanngitsullu akunnermusiallit pillugit isumaqatigiisummi § 31, imm. 2 naapertorlugu [K Kommunip] matumuuna nalunaarfigissavaatit meeqqerivimmi [O-mi] socialhjælperit atorfinniit suliunnaarsinnissat pilersaarutigineqarmat.

Tunngavilersuutigineqartoq

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Seeqqunnik suliaritereernerpit kingorna julip qeqqata missaani nakorsamiit sulinngif-feqartitaasimavutit oktoberip tungaanut. 11. november 2013 suliffinnut uteqqittussaa-galuarputit, kisiannili sivitsoqqinniarsimavat uninnganerit. Nakorsallu kissaatigisi-mammagu ullup affaa suliinnartassasutit, kisianni nakorsamiit allakkanik suli tunni-ussinnginnavit matumuuna siumut ilisimatitsilluta suliunnaarsinneqarnissat pilersaa-rutigineqarpoq.

Tusarniaaneq

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip § 19-ianni imm. 1 naapertorlugu peqa-tigiiffik ilaasortaaffigisat suleqatigalugu suliunnaarsitsinissamik allakkiamut matu-munnga oqaaseqaateqarsinnaatitaavutit. Oqaaseqaatit kingusinnerpaamik 2013-imi decemberip 17-ani nal. 12.00 [illoqarfimmi X-imi] ilinniartitaanermi immikkoortor-tamit tiguneqareersimassapput.”

K Kommuni suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatit allakkat naqqitat A-mut allakkatigut 19. december 2013-imeersutigut nassiuppai. Suliami illua'-tungiusup isumaanik tusarniaatit allakkat naqqitat taakkua oqaasertaasa su-liami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatit allakkat 12. december 2013-i-meersut oqaasertaat assigaat, oqaaseqaatinilli saqqummiussinissamut piffissali-ussaq 27. december 2013 nal. 12.00-imut allanngortinneqarsimavoq.

A S.I.P.-mut (S.I.K.-p najukkami immikkoortortaqarfianut) 20. december 2013-imi imatut allappoq:

“Siullermik eqqunngitsumik pineqarlunga misigisimagama allagaqarpunga, neriullu-nga paasineqarumaarlunga.

1. januar 2013 meeqqerivimmi [O-mi] atorfinitsinneqarpunga socialhjelperitut, taa-valu 26. juni 2013 [napparsimmavimmi Y-mi] nissunnik suliaritillunga (seeqqusa-lersillunga).

Taamanili sulinngeruusaarpunga nakorsap piumasarimmagu. 1. september suliartor-tussaagaluarpunga, kisianni seeqqora iluarsinngimmat taamanili qaammatikkaartu-mik nakorsap nalilertalerpaa, tamatigullu nakorsameereeraangama suliffimmut oqari-artortalunga; [meeqqeriviup pisortaa] uppersaammik piniaqquneqartoq oqaatigi-artorlugu, tamannami pingaaruteqarmat.

6. november suliffinnut sianerpunga aasiit seeqqora nakorsap takoqqileraa, paasisa-qaruma kalerriissallunga. [Meeqqerivullu pisortaanit] akineqarpunga imatut: “Uanga sulinngiffimmik tunisinnaanngilakkit. Naatsorsuutigivarput suliartornissat, aamma sulinngiffissatit nungulerput.” Aperialungalu iluamik eqaarsaartarnersunga. Tassani

misiginarami soorluli pasillerneqartunga asuli pisutut. Uffalu aaqqerusullunga ilungersoraluartunga, suliffigami nuannarigaluaqigakku.

Aamma nalunngilara sulinngiffinnik [meeqquerviup pisortaanut] qinusussaananga, nakorsammi nammineq aalajangiinermini kisimi tunisinnaammanga. Aammalu erseqqissaatigerusuppara uanga nammineq nakorsamut qinuneq ajorama, namminerliu-na tunisaraanga niora takoreeraangamiuk.

Aqaguani 7. november nakorsamukarama nakorsap oqarfigaanga aallaqqaammul-luunniit ullup affaa sulisarsinnaagaluartunga, akissarsialerivimmut imaluunniit sulif-finnut paasiniaasinnaasunga qaqugu 120-t nallissanersut. Oqarfigalungalu suliffinnut oqariartussasunga [meeqquerviup pisortaa] uppersarsaammik nakorsamit piniassasoq.

Taava suliffinnukarpunga oqariartorlunga nakorsap oqaasianik. Iserama iluamik ilas-sineqanngilanga, qaammatimmi kingulliit [meeqquerviup pisortaa] taamaalernikuuga-mi. Taavalu oqalulerpoq: “Akissarsialerivimmiut akuliuttussaangillat, aamma sule-qatitit qasupput tassalimi vikareqaannarnermit. Sullitasi siumukanngillat, aamma ul-lup affaa sulileraluaruit suleqatitit ilungersortiinnassavatit, aamma meeqqat kingulliit isertut ilisarisimanngilaatsit, illilluunniit takunikuunngilatit, aamma meeqqat arpale-raluarpata angummassinnaangilatit. Taamaammat akuerisinnaanngilara ullup affaa sulinissat.” Oqarlunilu nakorsamut allagaqassalluni.

Oqarfigivara soorunami pasisinnaallugu meeqqat suleqatikkalu eqqugaasimassappa-ta, sulinnginnera pillugu.

Kisiannili uanga pisuussutiginnigilara, sulimi niora aaqqinngimmat. Taava oqarfigi-vaanga sulisut ilaat atia taallugu 100 %-imik sulinngitsoq, aammagoq niulukkami.

Meeqquervimmit anigama nakorsamut saaffiginneqqippunga suneqarnissara nalornis-sutigigakku, oqaluttuarlungalu itigartitaasimallunga aallaqqaammut ullup affaanut sulisinnaanissannut. Uninngaqqugallarpaanga. Uppersarsaammik aperigama oqarpoq [meeqquerviup pisortaa] nammineq piniartussaasoq. Aasiit ningiumut sianerpunga up-persarsaammik piniqquneqartoq.

Kisiannili 9. december 2013 nakorsap suliartorsinnaalersunga oqarfigimmanga meeqquervimmut sianerama [meeqquerviup pisortaa] oqarpoq allakkamik uppersar-saammik tigumminersunga. Eqqaaseqqipparaasiit nammineq piniartussaananeramik, na-korsarmi taama oqarmat. Eqqaasitsissutigissavara ullut 120-t aatsaat angullugit.

[Meeqquerviup pisortaa] oqarpoq nalornilerami paasiniaasimalluni allakkanillu tusa-gaqarnissami tungaanut sulinngikkallassasunga. Oqarlunilu nakorsamut allakkalua-raangamiluunniit akineqartarsimanani.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Sapaatit akunnerata missaa qaangiummat meeqqerivimmut paasiniaallunga [meeqqeriviup pisortaata] tulliaata kalerriippaanga suleqqissanngitsunga, allakkanillu nassin-neqassasunga ilimageqqullugu. Soorunami pakatsivunga. Aalajangerpungali naam-magittaalliuteqarusullunga, nalunnginnakku eqqunngitsuliorfigineqarlunga.

Kiisamilu 20. december 2013 allakkat soraarsitsissutit tiguakka. Tunngavilersuutigineqartut atuarakkat kanngunarlutillu eqqunngingaarmarta qanorluunniit oqassallunga naluleraluarpara. Pakatsinaqaallu tujorminarlutillu.

Allakkat tiguniariarlugit napparsimmavimmut majuuppakka, tunngavilersuutit eqqortuunnginneri uppersaqqullugit. Nakorsarmi oqartaraluarat [meeqqeriviup pisortaa] nammineq uppersaatinik piniartartussaagaluartoq. Aamma aallaqqaammut ullulluunniit 14-it ullup affaa suleqqunikuugaluarmannga, imaanngitsoq sulinera tamaat.

Tusarniaanermut tunngatillugu malugeqquara 20. december aatsaat allagaq tigugakku, uanilu 17. december 2013 nal. 12.00 [illoqarfimmi x-imi] ilinniartitaanermut immikkoortortamit tiguneqareersimasussaalluni.

Taamaammat tusarniaanerup kinguartinnissaa piumasarivara, aappaatigummi eqqu-miigigakku allagaq kingusinarluni takkummat.”

Meeqqerivimmi O-mi sulisut sinniisaata ...-p K Kommuni 14. januar 2014-imi A pillugu imatut allaffigaa:

“Meeqqerivimmi [O-mi] socialhjælperitut atorfeqarnermini suliunnaarnissaanut allakkiami sulianik ilinniagallit ilinniagaqanngitsullu akunnermusiallit pillugit isumaqatigiissummi § 31, imm. 2 atorneqartoq piviusuunngilaq. Iluarsiivigineqassasooq qinutigaarput. Aappaattullu tusarniaanermi ulluliunneqartut qaangiutereersut inuttaasumut apuunneqarsimmamata kinguartitsissummik qinuvugut, suliaq eqqortumik ingerlaqqullugu.

Meeqqerisut isumaginninnermilu ikiortit isumaqatigiissutaanni § 32, imm. 2 malillugu atorfininnerup kingorna qaammatit arfinillit kingorna qaammatinik pingasunik ilisimatitsererluni qaammatip naaneranut soraarsitaanissamut ilisimatitsoqartussaa-galuaq tamanna pisimannigilaq. Unioqquitsinertut isigivarput.

Isumaqatigiissutit malillugit aaqqiissuteqartoqarnissaa kissaatigaarput, ingerlatitsinis-satsinnut atussagatsigit.”

K Kommunip meeqqerivimmi O-mi sulisut sinniisaat ... allakkatigut 17. januar 2014-imeersutigut imatut akivaa:

“Pineqartumut tunngatillugu allakkiatit meeqqueriviit allaffianni 17. januar 2014 tigu-neqarput, qujanaq.

Siullermik erseqqissassavara pineqartumut allakkat qullersaqarfimmi sulisoqarnermut immikkoortartaqarfimmiit nassiunneqarsimasut 19. december 2013-imi ulluleneqarput, 13-01-532-mik normoqartut.

Tassani ilanngunneqarpoq tusarniaaneq ulluleneqarsimammat decemberip 27-ani nal. 12.00. Ulloq taaneqartoq tusarniaanermi peqataavunga, pineqartoq ilaqanngilaq, sinniisooq sinniisullu sinniisussaa tamarmik peqanngimmata.

Allakkani taakkunani qulaani pineqartut ulluleneqartuni “Tunngavilersuutigineqartoq”-p ataani allassimasut pillugit nalunaarutigissavara ajoraluartumik eqqortuunngimmat. Kukkuneq paasivarput ulloq 15. januar 2014 paatsoortoqarneratigut kukkunikut pisimasooq ingerlanneqarsimasooq. Kukkuneq tamanna assut ajuusaarutigaarput.

Taamaattumik allakkat nutaamik tunngavilersuutilersimasut suliarineqarput 15. januar 2014-imi ulluleneqartut, 14-0-01-030-mik normulersimasut. Qarasaasiamilu ajuutoorneq pissutaalluni aatsaat 16. januar 2014 atsiorneqarsimallutik pineqartumut apuullugit nassiunneqarput.

Maannali allakkat uku suliarineqarnerannut atatillugu paasisaqarlunga pineqartumut allakkat 16. januar nassiunneqartut aammattaaq erseqqinnerusumik paasisuttissiisuttitaqassasut. Taamaattumik naatsorsuutigineqassaaq pineqartumut allakkat 15. januar 2014-imi ulluleneqartut, 14-0-01-030-mik normulersimasut allamik nutaamik iluarssiissutitalersimasunik taarserneqartussaasut.

Taarserneqarnerinut atatillugu allakkat siulii tamarmik utertinneqassasut innersuussutigissavara.

Meeqquerivimmi [O-mi] atorfeqarlutik sulisunut sullissillutit akisussaaqataasut allakkannut qujavugut.”

K Kommunip suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatit allakkanut 19. december 2013-imeersunut naqqiutitut allakkat nutaat A-mut 15. januar 2014-imi nassiuppai. Kommunip suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatit allakkanut naqqiutaanit (nutaanit) ilaatigut makku erserput:

“[K Kommunimi] meeqquerivimmi [O-mi] socialhjelperitut atorfinniit suliunnaarsinneqarnissat pilersaarutigineqarpoq

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Kalaallit Nunaanni Finansministeriap aamma Sulinermik Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiata akornanni sulisartut suliamik ilinniagallit ilinniagaqanngitsullu akunnermusiallit pillugit isumaqatigiissummi § 31, imm. 2 naapertorlugu [K Kommuni] matumuuna nalunaarfigissavaatit meeqqerivimmi [O-mi] socialhjælperitutorforfinniit suliunnaarnissat pilersaarutigineqarmat.

Tunngavilersuutigineqartoq

Seeqqunnik suliaritinnissat sioqqullugu kingullermik sulivutit 25. juni 2013. Seeqqunnik suliaritereernerpit kingorna aseruuttoornikkut maminneq ajulerneratigut sivitsortumik sulinnigiffeqartariaqarsimavutit, nakorsap innersuussineratigut. Suliaritinernerpit kingunipilorisimavaa sulininnut atatillugu nangialerlutit, sullitat meeqqat pitsutuaannerini aallariassappata angumerinissaat qularalugu. Kiisalu meeraaqqani suli-gavit kivittaarinartuulluni, taamalu sulinissannut seequt peqittaarnissaannut naleqqunnani. Taamaattumik meeqqanut ilinnullu toqqissisimanartuussappat aalajangertariaqarsimavugut illit maani meeqqerivimmi [O-mi] socialhjælperitutor suliunnaaruit pitsaanerussasoq. Ilinnut naleqquttumik suliffittaarnissannik kissaappatsigit.

[...]”

Oqaaseqaateqarnissamut piffissaliussaq 22. januar 2014-imut killilerneqarsimavoq.

Tusarniaalluni ataatsimiinneq meeqqerivimmi O-mi 21. januar 2014-imi ingerlanneqarpoq, meeqqeriviup O-p siusinnerusukkut pisortarisimasaata ...-p, sulisut sinniisaata ...-p aamma A-p peqataaffigisaannik. Ataatsimiinneq pillugu imaqarniliamit makku erserput:

“Naqqiummi ulloq allanneqarsimasumi 15/1-14 all. nr. 14-0-030 tunngavilersuutigineqartoq [A-p] oqaatigivaa seeqquminik aseruuttoorsimanini nakorsamit taamatut oqaatigineqanngimmat akuerinagu.

[A-p] suliffimmut uternissani kissaatigaa, ilaquttani apeqqutaatikkamigit, oqaloqatigeqqaarumagamigit. Akuerineqarpoq aqaguanimut akisussanngorluni, isumaqatigiip-pugut.

[A] neqeroorfigineqarpoq aamma meeqqerisut isumaginninnermilu ikiortit pillugit isumaqatigiisutini § 24, imm. 2 atorfeqareernerup kingorna qaammatit arfinillit kingorna qaammatinik pingasunik ilisimatitsererluni qaammatip naaneranut soraarsitsinissaq pisimangimmat martsip naaneranut pisoqarsinnaasoq neqeroorfigineqarpoq.

[A] aqaguani isummersimalluni aalajangersimavoq martsip naaneranut asoorusulluni. Taamaalilluni mdr., timesedlinut atsiorpoq jan., feb. aamma marts tapullugit akissarsisussanngorluni.”

K Kommuniq soraarsitsinissamik aalajangiinini A-mut allakkatigut 23. januar 2014-imeersutigut nalunaarutigaa. Soraarsitsissutitut allakkanit ilaatigut makku erseerput:

“[K Kommunimi] meeqqerivimmi [O-mi] [illoqarfimmi X-imi] socialhjælperitut atorfeqarnerit atorunnaarsinneqarpoq

Suliunnaarsinneqarnissat siunertarineqarluni [K Kommuniq] 15. januar 2014-imi allagai innersuussutigalugit matumuuna nalunaarutigineqassaaq socialhjælperitut atorfinniit meeqqerivimmi [O-mi] ulloq kingullertut suliffissat tassaammat 31. marts 2014, taamaasilluni ulloq 1. april 2014 suliunnaartussanngorlutit.

Suliunnaarnissavit tungaanut aammalu suliunnaareernerup kingorna suliffimmut atattillugu nipangiussisussaataaneq atuutiinnarpoq.

[...]”

A tamatuma kingornatigut uannut allakkatigut 31. marts 2014-imeersutigut ilanngussartalitsigut naammagittaalliorpoq. A naammagittaalliummini ilaatigut imatut allappoq:

“Siullermik eqqunngitsumik pineqarlunga misigisimagama ikioqqullunga saaffiginippunga.

Siullermik SIP-mut saaffiginneqqaarnikuuvunga december 2013. Ikiorniartorujussuunikuugaluarpaanga, paasitillungalugit eqqunngitsumik pineqarsimasunga.

Uangalu soraarsitaanera paasigakku inuttut nakkarujussuarnikuuvunga, allaat angerlarsimaffimmi ilaqutannuakka sunnersimallugit. Kiisalu eqqarsarsinnaanera killilerujussuannngornikuugaluarluni.

Suliffimmi sulisut sinniisaata aamma ikiorluarpaanga. Imatut pisoqarnikuugami januar 2013 suliffikuma [pisortaata] sinniisullu oqaloqatigimmannga [pisortap] imatut oqarfigimmanga soraarsitaanera ingerlateqqissagukku aningaasarsiakka unissasut. Kisianni ingerlatitseqqinngikkuma martsip naanerani aatsaat unissaasut. Oqarfigivara aqagumut eqqarsarumallunga, massakkorpiaq akinissannut nukissaqananga, ilaquttakkalu oqaloqatigeqqaarusullugit. [Pisortaq] itigartitsigaluarluni angerpoq.

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

[...]

Inuttut naleqanngitsutut imminut suli isigeqaanga. Meeqqerviup pisortaata oqaasii puigorneq ajorpakka sallusaarlunga suliarornaveersaartunga. Inuit nalusama oqarfigisarpaannga sallutooq, [meeqqerviummi pisortaa] oqarnikuugami maani oqaluuserineqartunga. Tamakku eqqunngitsut nakkarsaatigeqaakka, allaat aninissara nakeriunnaarlugu.

Kiisalu sianiinaarneqarsimasutut misigisimagama ningiumit. Taamaammat ikioqqullunga saaffiginnippunga, taarsiiffigitinnissara siunertaralugu. Una erseqqissaassutigissavara SIP saaffigeqqaarsimagaluarakku. Ikiuerusukkaluarpoq, paasisimasanili killeqarmata ilissinnut innersuullunga. Aamma IKIU saaffigigaluarpara, ikiuussinnaanani oqarluni.

[...]”

K Kommuni allakkatigut 23. maj 2014-imeersutigut qinnuigaara suliami A-mut tunngasumi allagaatit tamaasa uannut nassiuteqqullugit.

A-p naammagittaalliummut ilanngussat allat marluk uannut allakkatigut 10. september 2014-imeersutigut nassiuppai.

K Kommuni suliami allagaatinik nassiusseqqullugu arlaleriarlunga nukingisaa-reerlugu suliami allagaatit e-mailikkut 11. september 2014-imeersukkut aamma faxikkut 14. oktober 2014-imeersukkut tiguakka.

K Kommuni allakkatigut 20. oktober 2014-imeersutigut qinnuigaara suliaq pil-lugu oqaaseqaateqaqqullugu, kommunimullu ilaatigut imatut allallunga:

“[...]

[K Kommunip] suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allagai 15. januar 2014-imeersut imatut paasivakka [A-p] soraarsinneqarnissaanik kommunip aalajangiineranut tunngavusoq tassaasoq [A-p] seeqqumigut 25. juni 2013-imi pilatsinnermi kingornatigut meeqqerivimmi [O-mi] suliassaminik isumaginninnissaminut naleqqukkunnaarsimanera. [K Kommunip] allakkamini innersuussutigalugu oqaatigaa [A-p] pilatsinnermi kingornatigut sukkasuumik pisunnissani nangiarilersimagaa, misigisimallunilu meeqqat malinnaavigisinnaajunnaarlugit kiisalu seeqquni peqeqattaarlugit kivitsisarnermik suliassanut naleqqukkunnaarsimalluni.

[K Kommuni] qinnuigaara [A-p] suliassanik pineqartunik qaqugu suliarinnileqqissinnaanera naliliivigisinnaajumallugu paasissutissat pisariaqartut [A-p] soraarsinneqar-

nissaanik aalajangernermut atatillugu kommunip pissarsiariniarsimanerai oqaaseqaammuni nassuiaqqullugu. [K Kommuni] tamatumunnga peqatigitillugu qinnuigaaramanna pillugu nassuiaateqaqqullugu, tassalu kommunip soraarsitsisoqarnissaanik aalajangiinnginnermini [A-p] atorfimmut allamut nuutsinneqarnissaanut periarfissaqarnersoq isumaliutersuutigisimaneraa.”

K Kommuni akissuteqaqqullugu arlaleriarlunga tamatuma kingornatigut nukingisaartarpara.

Suliaq pillugu oqaaseqaateqartoqarnissaanik qinnutigisara K Kommunip allakkatigut 9. februar 2015-imeersutigut ilaatigut imatut akivaa:

“[...]

- Pineqartoq aallartippoq 1. januar 2013 meeqqerivimmi [O-mi] socialhjelperitut inimi [P-mi]. Taanna pillugu ilanngussaqaqngilaq.
- Pineqartup atorfininnerata nalaani atsiortunga meeqqerivimmi pineqartumi pi-sortaavunga.
- Seeqquminik suliaritippoq, nakorsap suleqqusinninneranik allagartaqarpoq. Uani ilanngunneqaqngilaq.
- Suliartornissaminut sapiulluni takkuttarpoq – seeqquni pullaqimmat peqissinnaananilu. Aneerussissaguni meeraaqanilluunniit kivitsisinnaannginnami. Naatumik taallugu timini atorlugu suliaqarsinnaanani. Piffissami sivitsortumi taamaappoq. Suliartorfissani qanillisorlu sulilernissaminut piareeqqanani oqariartortarpoq.
- Qarasaasiaq aqqutigalugu meeqqerivimmit [O-miit] peqqinnissaqarfimmut at-taveqarneq – nakorsamut apeqquteqaatit suliarineqarnikuupput. Pineqartoq peqqinnissaqarfimmeereeraangami meeqqerivimmut oqariartortarnikummat nakorsaq oqqersuinerarlugu meeqqerivik uppersaammik qinussasoq, oqqersuutaasut uppersaartikkumallugit peqqinnissaqarfik attaveqarfigineqarnikuu-voq. Taanna pillugu uani ilanngussaqaqngilaq. Ilisimangilara meeqqerivimmi [O-mi] suli qarasaasiami toqqortaanersut.
- Suliunnaarsitsinissamik eqqarsaateqarluni inuttaanut allagaasut “Brev nr. 13-01-532”, 19. december 2013 HR-imit allakkat ilanngunneqarput.
- Brev nr. 13-01-532-mut tunngatillugu 27. december 2013 pineqartoq takkup-poq kisimiilluni, sinniisq sinniisullu sinniisussarisaa tamarmik napparsimam-

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

mata. Meeqqeriviup pisortaanit tullersortigigallagaanillu pineqartoq ilisimatineqarpoq pineqarnerminut atatillugu naammagittaalliuuteqassaguni oqaaseqaateqassaguniluunniit [K Kommunimi] sulisoqarnermut immikkoortortamut tunniutissagai. Imaluunniit pineqartoq sinnerlugu allakkat ingerlateqqitassanngorlugit tunniussinnaagai, taamaaliunngilaq. Tamanna pillugu uani ilanngussaqaanngilaq.

- Atsiortunga meeqqerivimmi [O-mi] suliunnaarnikuuvunga ukioq 2013 naaneranut. Ukiup 2014-ip aallatinnerani [K Kommunimi] perorsaanikkut ataqatigiissaarisutut atorfeqalerpunga.
- Allakkat “Brev nr. 13-01-532” kukkuneqarsimasut SIP sinniisup naqqiissuteqarfigeqqusai ilanngunneqarput “14/1-14”-imi ullulernerqarsimasut.
- Kissaatigineqartutut inatsisit tunngavilersuutigineqartut iluarsiiiveqqussaasut pissusissaatut naqqiuteqarfigineqarput (takuuk naqqiuteqarluni allakkat nr. 14-0-01-030, ulloq 15. januar 2014 allanneqarsimasut.
- SIP sinniisup allakkiaanut akissuteqaatitut perorsaanermi ataqatigiissaarisutut akeqquneqarmata allakkat 17. januar 2014 ullulernerqartut nassiunneqarput. Ilanngunneqarput.
- Tusarniaaneq peqqippoq allakkat naqqiuteqarfigineqartut pillugit ulloq 21. januar 2014. Takuuk SIP sinniisup imaqarniliarisai.

Allakkat ilanngunneqartut pineqartumut attuumassuteqarmata taama oqaasertalerlugit nassiunneqarput.

Erseqqissaatigineqassaaq pineqartoq arlaleriarluni erseqqissumik oqariartortarnikuuvoq sulisinnaanngikkallaruni, timimigut periaataarsinnaannginnami seeqqunilu pillugu peqissinnaannginnami peqqissinissani nalullugu qaqugu pisinnaanersoq.

Tamanna pissutigalugu ilinniagaanut naleqquttumik suliffigisinnaasaanik allamik nassaarsinnaanngilagut innersuussinnaasatsinnik.”

Meeqqerivimmi O-mi sulisut sinniisaata ...-p kommunimut allagaasa 14. januar 2014-imeersut, kommunip A-mut suliama illua'tungiusup isumaanik tusarniaatit allagaanut 19. december 2013-imeersunut naqqiutit allakkat kiisalu kommunip A-mut suliama illua'tungiusup isumaanik tusarniaatit allagaasa 15. januar 2015-imeersut assilineri kommunip akissutaanut ilanngullugit nassiunneqarput.

K Kommuniq oqaaseqaataa suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatitut A-mut allakkatigut 13. februar 2015-imeersutigut nassiuppara.

A-p allakkatigut 6. marts 2015-imeersutigut oqaaseqaatai faxikkut 9. marts 2015-imeersukkut tiguakka. A imaattunik oqaaseqaateqarpoq:

“Siullermik meeqqerivimmi [O-mi] pisortaanikup [...] allagai isumaqatiginagit allagaqarpunga. Soorlu allagaqareersunga aatsaat nakorsap suliartoqqugaanga decemberip naanerani.

Tassanilu niora sullisigisinnaalereernikuuara. Aamma sapiutinngisaannarpunga, seeqqoralu atuussinnaalereernikkuulluni.

Novemberimuna 7-ani suliartoqqugaluaraminga suli nakorsamiit suleqqusaanngitsunga, tamanna pillugu nammineq soraarsinniarsarilernikuugaanga eqqunngitsumik tunngavilersuuteqaqattaarluni. Allaat seeqqunnik aseruuttoornerarlunga. Aamma soraarsiinnavikkusukkaluarpaanga oqaloqatiginangaluunniit. Uangalu SIP ikiortigalugu oqaloqatiginikuuakka.

Aamma suliffimmik allamik innersuunneqanngilanga, tassa soraarsiinnavineqarpunga. Soorunami uannut annernarlunilu artornarnikuuvoq, inuttullu nakkarnarluni. Aammalu nakorsamit uppersaammik qinoqquneqaraangami qinuneq ajorpoq, sunullu tamanut pisuutillunga.

Sallu ajugaatikkusunngikkaluaqara. Taama naatsumik allagaqarpunga.”

Sulisuma ilaata A pissutsit arlallit itisilertinniarlugit oqarasuaatikkut 16. april 2015-imi attaveqarfigaa. A-p oqaatigaa 7. december 2013-imi nakorsiareerluni meeqqeriviup pisortaanut sianerluni peqqissinini piffissarlu tamaat sulileqqissinnaanini nalunaarutigisimallugu. A-p aamma oqaatigaa pisortap suliartoqqunani oqarfigigaani. Soraarsinneqarnissaa kissaatigineqartoq meeqqeriviup kommunimut allassimanera pisortap innersuussutigisimavaa. A-p soraarsitsissamarneq pillugu suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaalluni allakkat 12. december 2013-imeersut A-p tamatuma kingornatigut tiguai.

A-p allagaasa assilinerat K Kommunimut allakkatigut 24. april 2015-imeersutigut nassiuppara, kommunilu qinnuigalugu oqaaseqaatissaqaruni oqaaseqaatini uannut nassiuteqqullugit. Kommuni tamatuma saniatigut imatut qinnuigaara:

“[...]”

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

[K Kommuni] suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allagai 15. januar 2014-imeersut kiisalu kommuni uannut allagai 9. februar 2015-imeersut ilanngusartallit imatut paasivakka kommuni [A-mik] soraarsitsiniarluni aalajangerneranut tunngaviusoq tassaasoq [A-p] seeqqumigut 25. juni 2013-imi pilatsinermit kingornatigut piffissami sivilisunerusumi sulisimannginnera, sulisinnaanani arlaleriarluni nalunaaruteqartarsimanera, qaqugulu aallartissalluni piareernerminik oqaatiginnaasinnaanginnera.

[A-p] sulisuma ilaannik oqarasuaatikkut 16. april 2015-imi oqaloqateqarnermini erseqqissarlugu oqaatigaa meeqqerivimmi [O-mi] taamani pisortaasoq 7. december 2013-imi nalunaarfigigini piffissaq tamaat sulileqqinnissaminut piareerluni. [A] oqarpoq taamani pisortamit oqarfigineqarluni suliartussanngitsoq, tassami soraarsitsiniarluni suliniuteqarneq kommuni aallartissimmagu. [A-li] soraarsitsissamaarneq taanna pillugu suliame illua'tungiusutut isummaminik allakkatigut 12. december 2013-imeersutigut (15. januar 2014-imi naqqiuteqarfigineqarsimasutigut) aatsaat tusarniaavigineqarpoq, [A-lu] soraarsinneqassasoq [K Kommuni] allakkatigut 23. januar 2014-imeersutigut aalajangiilluni.

[K Kommuni] qinnuigaara [A] kommuni soraarsitsiniarluni aalajangiinginnerani peqqissilluni piffissarlu tamaat sulilleqqinnissaminut piareerluni nalunaarsimanersoq paasissutissiissutigeqqullugu. Taamaappat [K Kommuni] aamma qinnuigaara [A] peqqissilluni nalunaareernermit kingornatigut soraarsinneqassasoq aalajangiinnerminut suna tunngavigisimanerlugu nassuiaqqullugu.”

K Kommuni allakkatigut 15. maj 2015-imeersutigut imatut akivoq:

“[...]

- Pineqartoq socialhjælperitut atorfeqalerpoq 1. januar 2013. Juni 2013 seeqqua suliaritippoq. Qaammat ataaseq sulinngereerluni sulilertussaagaluarluni – sulilerfissaasoq kinguartinneqattaarpoq. December 2013 suliunnaarnissaa aalajangerneqarpoq.
- Pineqartoq arlaqartunik nakorsamit allagartalerneqarluni napparsimasutut nalunaarsorneqartarpoq. Napparsimalluni allagartaani suleqqusaannginnerit tamaasa ullulernerqartarpoq. Ulloq suleqqusaanngiffiusoq qaangiukkaangat isumaqarpoq peqqilluni sulisinnaanngortoq.
- Suliunnaarfissatut ulloq SIP sinniisup siunnersuutaa pineqartup nammineq akueralugu aalajangernikuuvoq.

- Atorfeqarnerata sivisussusia naapertorlugu aningaasarsiai ingerlaannarallassa-sut qaammammut aalajangiunneqarluni 31. marts 2014 ilanngullugu akissarsia-qassasoq. Tamannalu pineqartup nammineq akuerinikuuaa.
- Pineqartup suliunnaarnissaanut tunngatillugu allagarsisinneqarnikuuvoq, allak-kat 14-0-01-030-mik ilisarnaqutserneqarnikuupput, allakkani taakkunani allaq-qapput tunngavilersuutigineqartut.”

Sulisuma ilaata K Kommuni oqarasuaatikkut 12. juni 2015-imi attaveqarfigaa. Suliamik suliarinnittup ...-p aperineqarluni oqaatigaa A kommunip soraarsitsi-nissamik aalajangiinnginnerani peqqissinermik nalunaaruteqarsimanersoq i-maaliallaannaq eqqaamasinnaanngikkini. Suliamik suliarinnittup tamanna suku-miinerusumik misissorniarpaa uterfigeqqinniartalu. Suliamik suliarinnittoq aammattaaq qinnuigineqarpoq A-p napparsimaneranut nakorsap uppersaasi-ussaasa assilineri nassiutequllugit.

A-p napparsimaneranut nakorsap uppersaasiussai marluk K Kommunip e-mailikkut 15. juni 2015-imeersukkut nassiuppai. Nakorsap uppersaasiussaa-nit siullermit erserpoq A 9. oktober 2013-imit qaammat ataaseq napparsimalluni sulinngitsussatut nalunaarutigineqartoq. Nakorsap uppersaasiussaa taanna 10. oktober 2013-imi atsiorneqarsimavoq.

Nakorsap uppersaasiussaasa aappaannit erserpoq A 9. oktober 2013-imit napparsimalluni sulinngitsussatut nalunaarutigineqarsimasoq, 2013-imilu de-cemberip qiteqqunnerani peqqissisutut nalunaarutigineqarsimalluni. Nakorsap uppersaasiussaa taanna 23. december 2013-imi atsiorneqarsimavoq.

Sulisuma ilaata K Kommuni oqarasuaatikkut 22. juni 2015-imi attaveqarfigaa, kommunip akissutaa itisilertinniarlugu. A 2013-imi decemberip qiteqqunnerani peqqissisutut nalunaarutigalugu nakorsap uppersaasiussaa apeqqutigineqar-mat suliamik suliarinnittoq ... oqarpoq A 2013-imi decemberip qiteqqunnerani peqqissisutut nalunaarsimanersoq eqqaamanngikkini. A kommunip soraarsitsi-nissamik aalajangiinnginnerani peqqissisutut nalunaarsimanersoq taamatuttaq eqqaamanngilaa.

Kommunip allagaasa assilinerat A-mut allakkatigut 23. juni 2015-imeersutigut nassiuppara, A-lu qinnuigalugu oqaaseqaatissaqaruni oqaaseqaatini nassiuteq-qullugit. A tamatumunnga peqatigitillugu nalunaarfigaara suliaq inaarsarneqar-nissaminut piareertoq, suliarlu paasissutissat tiguneqarsimasut tunngavigalugit inaarlugu suliariniarsariniariga.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

A-p oqaaseqaatai imaattut allakkatigut 29. juni 2015-imeersutigut tiguakka:

“Meeqqerivimmi [O-mi] pisortaasimasup allagaanut naqqiutit.

26. juni 2013 seeqqunnik suliaritippunga. Tassanilu 1. september aatsaat sulilertussaagaluarpunga. Taamaattumik suliaritinniniit qaammat ataaseq qaangiuppat sulilertussaagaluartunga [meeqqeriviup pisortaata] oqarnera eqqunngilaq.

Kisiannili 1. september sulilersinnaasimanngilanga tamanna nakorsap aalajangermagu. Qaammatilli tamaasa naliliiffigisarpaa. Una erseqqissaassutigissavara nakorsameereernikka tamaasa suliffikunnut oqariartortarpunga suliffiup [pisortaa] uppernarsaammik piniartussaasoq, nakorsarmi taama oqarmat.

Kisianni paasinarpoq piniartoqartarsimanngitsoq, uangami sulinnginnermut uppernarsaammik tunniussisinnaatitaannginnama.

Soorunami suliunnaarsitaalerlunga paasigakku pakatseqaanga. Paasisinnaanagulu sooq taama allannorartigisunik eqqunngitsigisunillu tunngavilersuisoqaqattaartiginera.

Allatulli ajornartumik soraqqusaanera naggataatigut akueriinnartariaqarlugu aalajangerpunga, suleqquneqarnangalu malartaasiinnarsinnaannginnama, aamma qasugama.

SIP-llu oqarnera malillugu aningaasarsiat taamatut ingerlasussaasut asooruma, aamma akueriinnarlugit, allatummi ajornarmat.

Allakkat 14-0-01-030-mik ilisarnaqutsikkamik akissutit.

Siullermik oqaatigilara suliaritinnissara sioqqullugu kingullermik sulivunga 20. juni 2013, tassami 21. juni [napparsimmavimmut Y-mut] aallarama.

Suliaritereernerma kingornatigut seeqqora maminneq ajulinngilaq, aamma ataasiarluniluunniit aseruttoornikuunngilaq. Nakorsarmi uannut oqaaseqarnikuunngilaq seeqqukkut aseruttoornerarlunga, aammalu seeqqora maminneq ajulinngilaq, tamanna eqqoriaasaqattaarneq sakkortuumik akerlilerpara.

7. december 2013 nakorsap suliaritoqqummanga tassani nalinginnaasumik sulisinnaanngornikuugaluarpunga, qilanaarnikuugaluarpungami sulileqqinnissannut. Taamaattumik 7. december 2013 sioqqullugu allakkat [meeqqeriviup pisortaanit] tunngavilersuutigineqaqattaartut eqqoriaasaqattaarnerit sallusaarnerillu tamaasa paasisinnaanngilakka akuerisinnaanagillu.

Uangami sulileqqinnissannut sapiuttutut uannut isiginikuunngisaannarama, nakorsarmi aamma taamatut oqaaseqarnikuunngimmat, taamaallaalli suleqquneqanngikkallarnera malillugu sulinnikkallarnikuugama.”

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

“1. Misissuinerma killissalersorneqarnera

Suliaq manna [A-p] soraarsinneqarnissaanik [K Kommuni] aalajangiinera inatsiseqartitsinermit atuuttumut ilumut naapertuuttuusutut isigineqarsinnaanersoq apeqqummut tunngavoq.

Pisortat paasissutissanik pisariaqartunik tunngavissaqarnissaannik tunngavik aamma ingerlatsinermit oqartussaasup sulianik paasissutissartalersuisarnissaanik piumasaqaatit tulluuttuni ataatsimut allaaseraakka. [A-p] soraarsinneqarnissaanik [K Kommuni] aalajangiineranut atatillugu kommunip suliamik paasissutissartalersuinerata tamatumunnga uiggiullugu isummerfigaara (immikkoortumi 2-mi). Tamatuma kingornatigut suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq sulisisisullu soraarsitsinissamut piffissaliisarnera pillugit oqaaseqaatinik naatsunik arlalinnik saqqummiussivunga (immikkoortumi 3-mi). Naggataatigut suliamik eqikkaallunga naggasiivunga (immikkoortumi 4-mi).

Misissuinnut atatillugu Danmarkimi inatsisit inatsisilerinermilu atuakkia/alaaaserisat innersuussutigisarpakka, Kalaallit Nunaanni inatsisit kiisalu periaatsit/ileqqut inatsisikkut aalajangersaagaanngitsumik atuuttut qanoq paasineqarnissaannik itisilerinermi atorineqarmata. Tamatumunnga pissutaavoq Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinikkut tunngaviup Danmarkimilu inatsiseqartitsinikkut tunngaviup annertuutigit assigiinnerat, tamannalu innersuussutitut taaneqartuni takuneqarsinnaavoq.

2. Pisortat paasissutissanik pisariaqartunik tunngavissaqarnissaannik tunngavik

2.1. Malittarisassatigut tunngavik

Pisortat paasissutissanik pisariaqartunik naammattunik tunngavissaqarnissaannik tunngavik ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermit aalajangiisuusumik tunngavittut inatsisikkut aalajangersagaanngitsumik atuuppoq. Suliani pineqartuni paasissutissat pisariaqartut pissarsiarineqarnissaat imaluunniit inuit ataasiakkaat, pingaartumillu suliami illua'tungiusut suliap paasissutissartalersorneqarnerani peqataatinneqarnissaat, taamaalillunilu suliat oqartussaasumit

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

aalajangiivigineqannginnermini naammattunik paasissutissartalersorneqarsi-manissaat ingerlatsinermi oqartussaasut ataasiakkaat namminneq, pisariaqarpat oqartussaasut allat suleqatigalugit, pisussaaffigaat. Ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi aalajangiisuusumik tunngavik taanna pisortat paasissutissanik pisariaqartunik naammattunik tunngavissaqarnissaannik tunngavimmik imaluunniit misissuisussaataitanermik tunngaveqarnermik taaneqartarpoq. Tunngaviup taassuma siunertaa tassaa voq ingerlatsiviup suliami tigussaasutigut eqqortumik aalajangiinissaanik qulakkeerinninneq.

Pisortat paasissutissanik pisariaqartunik naammattunik tunngavissaqarnissaannik tunngavik pillugu “Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit pillugu ilitsersuut”-mi (Namminersornerullutik Oqartussanit 1994-imi suliarineqartumi) immikkoortumi 198-imi ilaatigut oqaatigineqarpoq oqartussaasup pisut ataasiakkaarlugit illersorneqarsinnaasumik aalajangiisinnaajumalluni suliat pisariaqarnera tamakkerlugu misissortassagai. Paasissutissat suut oqartussaasup suliami tigussaasutigut eqqortumik aalajangiinissaminut pissarsiariniassagai apeqqummi suliaq pineqartoq aalajangiisuvoq, tak. Karsten Revsbechip allallu atuakkiaanni “Forvaltningsret – Sagsbehandling”-imi, 2014-imeersumi quppernerit 145 tullilu.

Pisortat paasissutissanik pisariaqartunik naammattunik tunngavissaqarnissaannik tunngaviup makku nassatarai, tassalu oqartussaasup ilaatigut paasissutissanik suliami pineqartumi aalajangiinissamut pisariaqartunik peqarnissaata qulakkeerneqarnissaa ilaatigullu paasissutissat taakkua eqqortuunissaat.

Paasissutissat pisariaqartut pilertornerpaamik naleqqunnerpaamillu periaaseqarluni pissarsiarineqarnissaasa isumagineqarnissaat ingerlatsinermi oqartussaasut aammattaaq pisussaaffigaat. Taamaalilluni suliaq oqartussaasumit pisuni ataasiakkaani illersorneqarsinnaasumik aalajangiiumalluni pisariaqarneratut annertutigisumut kingumut misissorneqassaaq. Misissuinerup qanoq annertutigisariaqarneranik naliliinermi isiginiagassat arlallit ilaapput. Tigussaasutigut eqqortumik aalajangiisussaanerup isiginiarneqarnerata saniatigut aalajangiinerup pisariaqanngitsumik kinguarsaanani pinissaa annertuumik pingaartillugu isiginiarneqartussaavoq.

Soraarsitsoqarnissaanik aalajangiinerup annertuumik akuliunnerunera pissutigalugu oqartussaasup misissuineri paasissutissallu pineqartut eqqortuunerisa qularnaassusiat pillugu sakkortuunik piumasqaateqartoqarpoq, tak. Hans Gammeltoft-Hansenip allallu atuakkiaanni “Forvaltningsret”-imi, 2002-meersumi quppernermi 226-mi tullianilu Kaj Larsenip allaaserisaa. Tassani aam-

mattaaq oqaatigineqarpoq suliami pissusiviusoq pingaaruteqartoq nalornissutigineqarpat nalornissutigineqartup taassuma qulaajarniarneqarnissaa sulianik sukumiisumik paasissutissartalersuisarnermut ilaasoq.

2.2. Kommuniq suliamik paasissutissartalersuina

Suliami matumani [K Kommuniq] suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatitut allagaani 12. december 2013-imeersunit kiisalu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatitut allakkanut naqqiutinit 19. december 2013-imeersunit erserpoq kommuniq [A-mik] soraarsitsissamaarnerminut tunngavilersuuta tassasoq [A-p] napparsimalluni sulinninnerminut nakorsap uppernaassiusaanik tunniussisimanninnera.

[K Kommunilli] suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatitut allakkanut naqqiutitut allakkat nutaat 15. januar 2014-imeersut nassiuppai, taakkulu tassapput kommuniq suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatitut allagarpi ai. Kommuniq [A-mik] soraarsitsissamaarnerminut tunngavilersuummini [A-p] nakorsap uppernaassiusaanik peqanninnera eqqaanngilaa. Taamaattumik kommuniq suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatitut allagaani 12. aamma 19. december 2013-imeersuni tunngavilersuutaasa sukumiinerusumik samminissaannut pissutissaqarnanga isumaqarpunga.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatitut allakkanit 15. januar 2014-imeersunit erserpoq [K Kommuniq] [A-mik] soraarsitsissamaarnerminut tunngavilersuuta tassasoq [A-p] pilatsinnermi kingornatigut sukkaasuumik pisunnissani annilaangagigaa, taamaattumillu [A] misigisimasoq meeqqat pisutuartillugit arlaat qimaassagaluarpat malinnissinnaassanani. Malugaara tamanna pillugu paasissutissat suminngaanniit pisimanerlugit kommuniq oqaatigisimannikkaa. Suliami allagaatini kommunimit tigusanni tamanna takuneqarsinnaanngilaq. Kommuniq tunngavilersuutitut aamma oqaatigaa [A-p] sulinnermini seeqquni peqittaartaartussaagai, kommunilu isumaqartoq suliaq taanna [A-mut] naleqqutinngitsoq.

[A-p] soraarsinneqarnissaanik [K Kommuniq] aalajangiinnermini 23. januar 2014-imeersumi tunngavilersuut eqqarsaatigalugu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatitut allakkani 15. januar 2014-imeersuni tunngavilersuutigineqartoq innersuussutigisimavaa.

Taamaalillunga tamanna imatut paasivara [A-p] soraarsinneqarnissaanik aalajangiinnermut tunngaviusoq tassasoq [A-p] seeqqumigut pilatsinnermi kingor-

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

natigut meeqquerivimmi socialhjelperitut suliassaminik isumaginnissinnaajunnaarsimasutut kommunimit isigineqarnera.

[A] meeqqueriviup pisortaanut 7. november 2013-imi saaffiginnippoq, nalunaarutigalugulu ullup affaanut sulilernissaminut piareerluni. [A] oqarpoq meeqqueriviup pisortaata suliartoqqunani oqarfigisimagaani.

[A] peqqissilluni 7. imaluunniit 9. december 2013-imi nalunaarpoq. [A-p] oqaatigaa sulilernissaminut piareernini uppernarsaaseqqullugu meeqqueriviup pisortaata qinnuigisimagaani. [A-p] meeqqueriviup pisortaa tamatuma kingornatigut sapaatit akunnerata ataatsip missaa qaangiuttoq attaveqarfigeqqippaa, qaqugu suliartorsinnaanini paasiniarlugu. [A-p] oqaatigaa meeqqueriviup pisortaata suliartoqqunani oqarfigeqqissimagaani. Meeqqueriviup pisortaata tamatumunga atatillugu oqaatigaa [A] tamanna pillugu allagarsiumaartoq.

Oqaatigaara suliami allagaatini [K Kommunimit] tigusanni meeqqueriviup pisortaata aamma [A-p] qulaani oqaatigineqartutut oqaloqatigiittarsimanerat pillugu allakkianik nassaasaqanngitsoq. Kommunip suliamik soraarsitsiniarnermut tunngasumik aallartitsinera sioqqullugu [A] peqqissilluni nalunaarsimarnersoq kommunip uannit oqaloqatigineqarnermini qulaajarsinnaasimangilaa.

[K Kommunip] [A] suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatitut allakkat 19. december 2013-imeersut pillugit 27. december 2013-imi ataatsimeeqatigaa, [A-p] oqaaseqaataasa tiguneqarnissaat siunertaralugu. Oqaatigaara suliami allagaatini [K Kommunimit] tigusanni tamanna pillugu allakkiamik nassaasaqanngitsoq.

Tusarniaaneq pillugu ataatsimiinnermi 21. januar 2014-imi pisumi ilaatigut meeqqueriviup pisortaata peqataaffigisaani suliartornissani kissaatigigini [A-p] oqaatigaa.

[K Kommunip] [A] tamatuma kingornatigut aalajangiinikkut 23. januar 2014-imeersukkut soraarsippaa.

Nakorsap uppernarsaasiussaaniit 23. december 2013-imi atsiorneqarsimasumit erserpoq [A] peqqissimasutut 2013-imi decemberip qiteqqunnerani nalunaarutigineqarsimasoq.

Qulaani taaneqartut tunngavigalugit makku tunngaviutippakka, tassalu [A-p] soraarsinneqarnissaanik [K Kommuni] 23. januar 2014-imi aalajangiigami na-

korsap uppersaasiussaaniik [A-p] peqqissisutut nalunaarutigineqarneranik uppersaasumik tigummiqarsimasoq. Manna aamma tunngaviuttippara, tas-salu [A-p] piffissami pilatsinnermi kingorna ingerlasumi sulisimanninnera kommunip piffissap taamaalinerani ilisimasimagaa. Naak [A-p] suliartoqqin-nissaminut piareernini meeqqureviup pisortaanut arlaleriarluni, kingullermillu 21. januar 2014-imi, nalunaarutigisarsimagaluaraa.

Taamaalilluni [K Kommuni] [A-p] soraarsinneqarnissaaniik aalajangiisima-voq, [A-p] peqqissisutut nalunaarnera isummerfiginagu. Tamatuma saniatigut [A-p] piffissami pilatsinnermi kingornatigut ingerlasumi sulisimanninnera kommunip isummerfiginngilaa. Taamaalilluni [A] meeqqurevimmi soci-alhjælperitut sulinissaminut ilumut naleqqutinnginnersoq pillugu paasissutis-sanik kommuni tigummiqarsimanngilaq. Taamaattumik isumaqarpunga [A-p] naleqqutinnginneranik kommunip naliliinerani kinaassusersiunngitsumik tunngavik amigaataasoq.

Paasissutissat tigussaasutigit eqqortumik aalajangiinissamat pisariaqartut pisarsiarineqarnissaat oqartussaasup akisussaaffigaa kiisalu paasissutissat eq-qortuunerat aamma akisussaaffigalugu, tak. pisortat paasissutissanik pisaria-qartunik tunngavissaqarnissaaniik tunngavik immikkoortumi 2.1-imi allaase-rineqartoq. Paasissutissat suut oqartussaasup tigussaasutigit eqqortumik aala-jiangiinissamat pisariaqartutut pissarsiarissanerai apeqqummi suliaq pineqar-toq aalajangiisuuvoq.

[A-p] peqqissisutut nalunaaruteqarnera aamma [A-p] pilatsinnermi kingornati-gut sulisimanninnera tunngavigalugit uanga paasinninnera unaavoq [K Kom-munip] suliamik paasissutissartalersuineri assut amigaateqarsimasoq. Taa-maalilluni kommunip tunngavilersuummut [A-p] soraarsinneqarnissaaniik aa-lajangiinnerminut tunngavigisamini uppersaasersuiniikkut nalorninaatsunik tunngaveqarnissani qulakkeersimanngilaa. Naak [A] suliami illua'tungiusup i-sumaanik tusarniaatitut allakkat 15. januar 2014-imeersut pillugit oqaaseqaati-minik allakkatigit tunniussinngikkaluartoq.

Immikkoortumi 2.1-imi oqaatigineqartut oqartussaasut paasissutissanik pi-sariaqartunik tunngavissaqarnissaaniik tunngavik ingerlatsineq pillugu inatsi-seqartitsivimmi tunngavittut inatsisikkut aalajangersagaannngitsumik atuup-poq. Isumaqarpunga [A-p] soraarsinneqarnissaaniik [K Kommunip] aalaja-ngiinnginnermi suliamik sukumiisuunngitsumik paasissutissartalersuisimaner-migut suliaq oqartussaasut paasissutissanik pisariaqartunik tunngavissaqarnis-

saannik tunngavik tunngaviginagu paasissutissartalersorsimagaa. Tamanna isorisarialerujussuartut isigaara.

3. Oqaaseqaatit allat

3.1. Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq annertusisaq

Oqartussaasut aalajangiinnginnerminni suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut pisussaaffeqarnerat pillugu malittarisassat pisortat ingerlatsineranni suliaasat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi (suliaasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi) kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasumi § 19-imiipput. Malittarisassat taakku siunertaat tassaavoq suliami illua'tungiusup suliami aalajangiisoqannginnerani aalajangiinnermut tunngavippiaasut paasinissaannut taakkulu pillugit oqaaseqaateqarnissamut periarfissaqartinneqarnissaata qulakkeerneqarnissaa. Taamaalilluni suliami illua'tungiusoq suliaq pillugu paasissutissani pigineqartuni paatsuinerusinnaasunik, eqqoqqissaanngitsunik amigaatinillu uparuaanissaminut periarfissinneqassaaq.

Suliaasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19-ip saniatigut suliani naallasseriitsuliorneq (sulinermi pisussaaffinnik sumiginnaaneq), suleqatigiinnermi ajornartorsiutit aamma pikkorlunneq/naleqqutinnginneq pissutigalugit soraarsitsinernut tunngasuni suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut pisussaaffik annertusisaq atuuppoq.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut annertusisamik pisussaaffik pillugu malittarisassaq tassaavoq inatsiseqartitsinikkut tunngavik inatsisikkut aalajangersagaanngitsumik atuuttoq. Taanna Folketingip Ombudsmandiata sulinermini periaasiatigut ineriartortinneqaleqqaarsimavoq, eqqartuussivinnillu aamma akuerisaalluni, tak. Hans Gammeltoft-Hansenip allallu atuakkiaanni siusinnerusukkut taaneqartumi quppernerit 533 tullialu. Folketingip Ombudsmandiata suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut pisussaaffik annertusisaq pillugu malittarisassamik oqaasertaliinera pisuni arlalinni ilalertarsimavara. Tamatumani Kommuneqarfik Sermersuumi sulianik qinnuteqaataanngitsumik soraarsitsinernut tunngasunik misissuineq pillugu nalunaarusiara 4. december 2014-imeersoq (2014-901-0048-mik j. normoqartoq) 2014-imilu ukiumoortumik nalunaarutinni immikkoortumi 8.4-mi ilanngunneqartoq innersuussutigisinnaavara.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq taanna suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut annertusisamik pisussaaffeqarnermik taaneqar-

poq, tassami atorfeqartitaasoq suliami pissusiviusut kisiisa pinnagit, aammali suliap inatsiseqartitsinikkut tunngavia pillugu suliami illua'tungiusutut isumaminik tusarniaavigineqartussaamat. Taamaalilluni oqartussaasup atorfeqartitaasoq oqartussaasup suliamik nammineq paasinninnerigallakkani pillugu nassuiaammik tunissallugu nalinginnaasumik pisussaavoq, matumani pissusiviusunik inatsiseqartitsinikkut naliliineq ilanngullugu eqqarsaatigalugu. Suliami uppersarsaasersuineq pillugu apequtinik piusoqarpat nassuiaat oqartussaasup uppersarsaatnik naliliiviginninneranik aamma imaqaassaaq. Kiisalu pisumi pineqartumi qisuariaat suna oqartussaasup atussamaarneraa oqartussaasup atorfeqartitaasumut taamatuttaaq erseqqissassavaa, taamaalilluni atorfeqartitaasoq pisumut naapertuuttumik iliuseqartarnissamik ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinikkut piunasaqaat eqqortinneqarsimanersoq naliliinissaminut periarfissaqarsinnaaqqullugu. Nassuiaat allakkatigoortuunerusariaqarpoq.

Suliami matumani [K Kommuni] suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatitut allakkani 15. januar 2014-imeersuni suliami pissusiviusut, uppersarsaatit inatsisilerinikkullu pissutsit kommunip paasinninnera malillugu [A-p] meeqqerivimmi isumaginninnermi ikiortitut suliaminik isumaginninnissaminut naleqqutinnginneranik ikorfartuisuusut pillugit nassuiaateqarsimanngilaq. [A-p] peqqissilluni nalunaarutaa sulileqqinnissaminillu kissaatigisaa kommunip isummerfigisimanngilai. [K Kommunip] tamatumani suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamat annertusisamik pisussaaffeqarnermik inatsiseqartitsinikkut tunngavik inatsisikkut aalajangersagaanngitsumik atuuttoq tunngaviginagu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasimanera isorisarialittut isigaara.

Tamatuma saniatigut oqaatigaara [K Kommunip] oqaasertalersuineq imaattoq suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatitut allakkani atorsimagaa: "Taamaattumik meeqqanut ilinnullu toqqissisimanartuussappat aalajangertariaqarsimavugut illit maani meeqqerivimmi [O-mi] socialhjælperitut suliunnaaruit pitsaanerussasoq. Ilnnut naleqquttumik suliffittaarnissannik kissaappatsigit." Uanga paasinninnera unaavoq taamatut oqaasertaliineq kommuni soraarsitsisoqarnissaanik aalajangereersimasoq isumaqalersitsisinnaasoq. Taamaattumik taamatut oqaasertaliineq atornaveersaarneqartariaqarpoq.

3.2. Soraarsitsinissamat piffissaliussaq

[A] soraarsinneqassasoq [K Kommuni] 23. januar 2014-imi aalajangiivoq. Aalajangiinermi erserpoq [A-p] ulloq suliffissaa kingulleq tassaasoq 31. mar-

ts 2014. Taamaalilluni kommunip [A] qaammatinik marlunnik piffissalerlugu soraarsippaa.

[A] siusinnerusukkut oqaatigineqartutut 1. januar 2013 aallarnerfigalugu atorfinitsinneqarpoq. Taamaalilluni [A] piffissami soraarsinneqarnissaminik [K Kommunip] aalajangiinerata nalaani ukioq ataaseq sinnilaarlugu atorfeqarti-taasimavoq.

Oqaatigaara sulisitsisup qaammatit arfinillit atorfeqartitaanerup kingornatigut soraarsitsinissamut piffissaliussaa qaammatinik pingasunik sivisussuseqarmat, qaammatip naaneranut soraartussanngortitsilluni, tak. Naalakkersuisut aamma S.I.K.-p meeqqerisut, socialmedhjælperit socialhjælperillu pillugit isumaqatigiissutaanni (overenskomst) 21. marts 2013-imeersumi taamani atuuttumi § 31, imm. 2.

Taamaalilluni [K Kommunip] aalajangiinermi 23. januar 2014-imeersumi soraarsitsinermut piffissaliussaa isumaqatigiissut (overenskomst) taanna tungavigalugu 2014-imi aprilip naanerata tungaanut sivisussuseqarsimasussaagaluarpoq.

[K Kommunip] soraarsitsinissamut piffissaliussamik isumaqatigiissummi (overenskomst) soraarsitsinissamut piffissaliussamik naatsorsuisarneq pillugu malittarisassat tunggavinagit naatsorsuisimanera ajuusaarnartutut isigaara.

4. Eqikkaaneq

Suliamik suliarinninnera tunggavigalugu isumaqarpunga [K Kommunip] suliamik suliarinninnermini suliamik pisortat paasissutissamik pisariaqartunik naammattunik tunggavissaqarnissaannik tunggavik naapertorlugu paasissutis-sartalersuisimannginermigut annertuutigut kukkussuteqarsimanera isorisarialerujussuusoq. Kommunip suliami illua'tungiusup isumaanik annertusisamik tusarniaanissamut pisussaaffik naapertorlugu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasimannginnera isorisarialittut aamma isigaara. [K Kommunip] suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatitut allakkamini soraarsitsisoqarnissaanik aalajangiisoqareersimasoq isumaqalersitsisinnaasunik oqaasertaliisi-manera kiisalu kommunip isumaqatigiissummi (overenskomst) soraarsitsinissamut piffissaliussamik tamanna pillugu malittarisassat malinnagit naatsorsuisimanera tassunga ilanngullugit ajuusaarnartutut isigaakka.

Oqaatigaara suliamik suliarinninninni malugigiga kommuni oqaloqatigiinerit nakorsap uppersaasiussaaniq peqannginneq pillugu ingerlassimasani, [A-p] 2013-imi novemberimi ullup affaanut sulisalernissaminut piareernini pillugu saaffiginnissutai, [A-p] tamatuma kingornatigut peqqissisutut nalunaaruteqarluni saaffiginninneri kiisalu kommunip [A-mik] tusarniaaviginilluni 27. december 2013-imi ataatsimeeqateqarnera pillugit allakkiorsimanngitsoq. Oqartussaasup paasissutissat suliap aalajangiivigineqarneranut pingaaruteqartut pillugit allakkiornissamut pisussaaffeqarnera pillugu malittarisassat paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi (pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi, 13. juni 1994-imeersumi) § 6, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarput. Kommunip tusarniaalluni ataatsimiinneq pillugu allakkiorsimannginnera allattuisussaataitanermut naapertuutinngitsutut isigaara.

Taamaalillunga suliaq [A-mut] tunngasoq [K Kommunip] suliareqqilissagaa oqaatigisakkalu isiginiarlugit suliarissagaa inassuteqaatigaara, matumani kommunip suliamik pisortat paasissutissanik pisariaqartunik tunngavissaqarnissaannik tunngavik aamma suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut annertusisamik pisussaaffik inatsisitigut aalajangersagaanngitsumik atuuttut tunngaviginagit suliarinnissimanera pillugu oqaaseqaatikka ilanngullugit eqqarsaatigalugit. [K Kommuni] aammattaaq qinnuigaara [A-p] taarsiisuteqartoqarnissaanik apeqqutaa kommunip [A-mut] aamma isummerfigissagaa.”

Kommunip suliamik malitseqartitsivigininnera e-mailikkut 23. juni 2016-imeersukkut ilanngussartalikkut tiguara. Kommunip [A-mut] allagai 27. maj 2016-imeersut aamma 23. juni 2016-imeersut ilanngullugit nassiuunneqarput. Allakkanit 27. maj 2016-imeersunit makku erserput:

“Isumaginninnermi ikiortitut [K Kommunip] ilinnik soraarsitsinissamik suliap malit-sigisaanik Inatsisartut Ombudsmandiata suliarisaa takuuk.

Ombudsmandip misissuisimaneratigut malitsigisaanillu nalunaaruteqarneratigut, meeqqerivimmi [O-mi] isumaginninnermi ikiortitut atorfeqarninnit soraarsinneqar-nissat pillugu [K Kommuni] (suliamik suliarinninnermini) arlalitsigut kukkuluttorsi-mavoq.

Ombudsmandip innersuussutigaa:

- [A-mut] tunngatillugu suliaq kommunip ingerlateqqilissagaa,
- matumani [A-p] taarsiiffigineqarnissaminik qinnuteqaataa ilanngullugu.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Naalakkersuisut aamma Sulinermik Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiata akornanni meeqqerisut isumaginninnermilu ikiortit pillugit isumaqatigiissut naapertorlugu 2013-imi januarip aallaqqaataaniit atorfeqarnikuuvutit.

Soraarsitsinissaq pillugu (tusarniutini pingasuusuni) decemberip 12-ianni, decemberip 19-ianni kiisalu 2014-imi januarip 15-ianni nassiunneqartuni, akunnermusiallit suliamik ilinniagallit ilinniagaqanngitsullu pillugit SIK-mi isumaqatigiissut inner-suussutigineqarpoq.

Ilimasaaruteqarnissaq sivikillissallugu atorfinitsitsinermi oqartussaasut eqqarsaati-gaat, isumaqatigiissutigisaanni § 24-mi imm. 2 takuuk. Periarfissaq tamanna atussa-gaanni ullut sulinnngiffitit naatsorsorluartariaqarput, soraarsitsinissamillu ilimasaaru-teqarnissap sivikillisinneqarnissaa pillugu tusarniut ulluni 120-ni napparsimasinnaati-taaanerup atorunnaarnerani sulisullu suli napparsimanerani pissaaq. **Tamanna naammassineqanngilaq. Taamaalilluni ilimasaaruteqarnissap sivikillisinneqar-nissaa atorneqarsinnaasimannngilaq.**

Ilimasaaruteqarnissaq sivikillisinneqarsinnaanngimmat Ombudsmandip misissuiner-mini nalunaarutigaa qaammatinik pingasunik sioqqutsilluni ilimasaaruteqartoqartari-aqarsimagaluartoq, takuuk meeqqerisutut ikiortinut, isumaginninnermi ikiortinut inu-lerisutullu ikiortinut SIK-mi isumaqatigiissummi § 32 imm. 2.

Imarisaata misissorneqarnerani paasinarsivoq illua'tungeriit tusarniaaffigineqarnis-saanni periaasissat tunngavissallu naammassineqarsimannngitsut.

Imaappoq suliamut atatillugu paasissutissat pisariaqartut kommunip tamakkerlugit pissarsiarisimannngikkai. Taamaalillunilu eqqortumik tunngaveqarluni aalajangiisin-naanngorluni, aalajangiinissaq sioqqullugu paasissutissat eqqortut pissarsiarineqar-nissaat qulakkeerneqarluni.

Illua'tungeriit tusarniaaffigineqarnerisa sivitsorneqarneranni ersersinneqarpoq kom-muni illua'tungeriinnik tusarniaanermi pissutsit eqqortut nassuiaatigisimannngikkai, uppersarsimannngikkai, eqqortumillu tunngaveqarsimannngitsaq.

Imaappoq, illit, [A] meeqqerivimmi isumaginninnermi ikiortitut sulisinnaannginnerit pillugu kommuni qanoq ililluni paasissutissanik pissarsisimanersoq paasissutissarta-qanngilaq. Uagullu kommunimi sulisitsisutut ([A-p]) peqqissinerit suliartoqqinnis-sannillu kissaatit tusaaniarsimannngilarput.

Sivikillisamik ilimasaaruteqarneq eqqortumik atorneqarsimagaluarpat sivikillisamik ilimasaaruteqarluni soraarsitsinissaq pillugu tusarniummi tulluittut allassimasussaasi-magaluarput:

[K Kommunimi] [illoqarfimmi X-imi] ilinniartitaanermut immikkoortortami isumaginninnermi ikiortitut atorfinniit suliunnaarsinneqarnissat isumaliutigineqarpoq.

Piffissami sivitsortumi sulisimanginnerit tungaviuvoq. Ullumikkumiit ukiumik aataatsimik kingumut naatsorsuutini takuneqarsinnaavoq ulluni 120-ni napparsimasitit, takuuk nalunaarsuut allakkanut ukununga ilanngussoq. **(Paasissutissat taakku suliame takussaangillat).**

Meeqquerivik [O-mi] isumaginninnernilu ikiortitut tulluuttut ilaatigut suliassaapput:

Meeqquerivik meeqqanut ukioqanngitsunit arfinillit tikillugit ukiulinnut ininullu arfinilinnut agguataagaasunut 88-inut inissaateqarpoq.

Meeraaqquerivik ukioqanngitsunit pingasut tikillugit ukiulinnut inini tamani meeqqanik aqqaneq marlunnik meeraateqarfiusoq. Init [S, T aamma U].

Meeqquerivik pingasunik ukiulinnit arfinillit tikillugit ukiulinnut inini tamani meeqqanik aqqaneq marlunnik meeraateqarfiusoq. Init [P, Q aamma R] meeqqat 20-t.

Inini tamani sulisut pingasunik amerlassusiligaapput: Perorsaasoq, isumaginninnermi/-meeqquerisunut ikiorti ikiortilu.

- Meeqqat nuannersumik qanilaartumillu avatangiiseqarlutik ulluinnarni toqqissimasumik ataatigii sumillu atugaqartinneqassasut.
- Meeqqat ataasiakkaat ineriartornerat ilinniarnerrallu immikkut eqqumaffiginarneqassasut.
- Meeqqanik, suleqatinik, allatigullu suleqatinik suleqateqarsinnaalluassasutit.
- Il.il.

Meeqquerivik [O] meeqqeriviuvoq atuisut meeqqaminnik toqqissimasunik paarsitsinissaannut pingaaruteqartoq. Paasissutissiissutigineqarsinnaavoq napparsimallutit sulinngiffeqarninni [O-p] ingerlanneqarnera iluamik ingerlasimangilaq suleqativillu namminneq suliassamik saniatigut suliassaraluatit ataavartumik tigoortarlugit. Taamatut ingerlaneq ingerlaannarsinnaangilaq.

Sulinngitsoortarnerit [O-p] ingerlanneqarneranut ima sunniuteqartigaaq meeqqerivik suliassaminut malinnaajumalluni paarlattaasumik atorfinitsisariaqarsimalluni. Sulisut akuerisaasut saniatigut taarteqartitsiinnarnissaminut kommuni akissaqanngitaq.

[K Kommunip] nalilerpaa ingerlatsineq massakkut ima eqqugaatigisoq soraarsitsinisamut tusarniaasoqartariaqalerluni.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Ulluni 120-ni napparsimallutit sulinngiffeqarnerit qaangiuttorlu soraarsitsisoqartussaavoq, soorluttaaq ulluni 120-ni napparsimasinnaatitaanerit atuutissaguni atorfinitsitaanerimi isumaqatigiisummi allassimasussaalluni. Ulluni qassini napparsimasimnersutit allassimasoqannqilaq.

Taamaattumik inimi suliffigisanni perorsaasumut ikiortimullu ikiortaasoq isumaginninnermi ikiorti amigaatigineqarnera patsisaalluni meeqqerivik [O] isumaginninnermi ikiortinik amigaateqartoqarnera soraarsitsinissami tunngaviuvoq.

Ilimasaaruteqarnej

Matumuuna [K Kommunip] nalunaarfigaafit isumaginninnermi ikiortitut atorfinnit soraarsinneqarnissat eqqarsaatigineqarmat, takuuk meeqqerisumut ikiortinut isumaginninnermi ikiortinut inulerisunullu ikiortinut SIK-mi isumaqatigiisummi § 24-mi imm. 2.

Sulisitsisut aamma atorfillit akornanni inatsisitigut pissutsit pillugit Inatsisartut inatsisaanni (funktionærloven) nr. 11-mi, 29. november 2013-imeersumi § 7, imm. 2 innersuussutigineqarpoq.

“Atorfilik katillugit ulluni 120-ni napparsimanerimi nalaani qaammatini aqqaneq marlunni tulleriinni akissarsiaqarsimappat aamma napparsimalluni sulinnginnera sulinerimi ajoqusernermik pissuteqannqippat atorfeqartitsinerni ataasiakkaani allaganngorlugu isumaqatigiissusiornikkut aalajangersarneqarsinnaavoq atorfillip qaammatip naanerani soraarnissaanut qaammat ataaseq sioqqullugu soraarnissaanik kalerriisoqassa-soq. Soraarsitsinerup atorneqarsinnaaneranut piumasqaataavoq, ulluni 120-ni napparsimanerup naaneranut atatillugu tamanna pissasoq, aamma atorfillip sulii napparsimanerani, akerlianik soraarsitsererinnermi atorfilik suleqqilersimappat tamatuma atorneqarsinnaanera sunniuteqassannqilaq.

Imaappoq (tusarniut kingullertut nassiunneqarluni 2015-imi januarip 15-iaaneersoq naapertorlugu, sapaatillu akunnerini pingasuni tusarniaatilluni, tusarniaaneq 2015-imi februarip naanerani naasussaasoq) aallaavigalugu, qaammammik ataatsimik siumut ilimasaaruteqarluni kommuni soraarsissallutit eqqarsaatigaa. 2013-imi januarip aallaqqaataani isumaginninnermi ikiortitut atorfinitsinneqarputit, imaappoq tusarniaanerup nalaani ukioq ataaseq atorfeqarsimallutit.

Allakkat ukua assilinerat ilanngullugu nassiunneqarpoq, taamaalillutit kissaatigissagukku peqatigiiffigisat suliamut akuliutsinissaaniassagakku.

Tusarniaaneq

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip § 19-iani, imm. 1 naapertorlugu tusarniummut matumunnga oqaaseqaateqarnissamut periarfissaqarputit, pisariaqarpallu sulininnut atatillugu peqatigiiffiit isumasioqatigalugu.

Oqaaseqaatit [K Kommunip] kingusinnerpaamik (sapaatit akunneri pingasut) qaangiuppata tigoreersimassavai.

Oqaaseqaatinik tunniussisimannikkuit paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit aalajangiisoqassaq.

Soraarsinneqarnissat pillugu suliap suliarineqarnerani arlalitsigut kukkuluttortoqarsi-manera [K Kommunip] ajuusaarutigaa.

[K Kommunip] qaammammik ataatsimik akissarsitissavaatit, soraarsitsinissamimi ilimasaaruteqarnissaq malillugu qaammatini pingasuni akissarsitinneqartussaasimagaluarlutit qaammatit marluinnaat akissarsitinneqarsimagavit. Pisinnaatitaaffiit taanna pissavat.

Siuliani taakkartorneqartunut taarsiullugu [K Kommunip] siunnersuutigissavaa taarsiissutitut qaammatip ataatsip nalinganut akissarsitsisoqassasoq. Imaappoq soraarsinneqarninnut atatillugu qaammatit marluk nalinginut akissarsitinneqassasutit.

Ullumikkumiit sapaatit akunneri pingasut qaangiutsinnagit siuliani pineqartunut akis-suteqarnissat qilanaaraarput.

Tamatuma saniatigut sulisoqarnermut allaffeqarfimmi takusinnaavarput [illoqarfimmi X-imi] najugaqaqatigiffimmi ilinniarsimasutut akunnermusiaqarlutit 2015-imi novemberip 16-ianni atorfinitsinneqarsimasutit Namminersorlutik Oqartussat aamma SIK-p akornanni meeqqerisumut ikiortinut, isumaginninermi ikiortinut inulerisunullu ikiortinut isumaqatigiisummi § 34 naapertorlugu akunnermusiallit qaammatit pingasut sinnerlugit sulisimasut qaammammusiaqalersinneqartussaapput. Taamaakkaluar-toq akunnermusiaqarlutit suliinnarnissat kissaatigissagukku tamanna aamma periarfissaavoq. Tamanna pillugu akissuteqarnissat qilanaaraarput. Qaammammusiaqalers-nissat kissaatigigukku qaammammusialittut atorfinitsinneqarnissat pillugu suliassaq suliarissavarput.”

K Kommunip A-mut allagaanit 23. juni 2016-imeersunit makku erseerput:

“Ukiualuit qaangiuttut isumaginninnermi ikiortitut atorfinnit [K Kommunimit] suli-
unnaarsinneqarnissat malitsigisaanillu Inatsisartut Ombudsmandianit suliarineqarsi-
masoq pineqarluni, 2016-imi majip 27-anni [K Kommunip] allakkanik nassipaatit.

Allakkat assilinerat ilanngunneqarpoq.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Suliunnaarsitsinissamik suliame taaneqartumi [K Kommuni] suliarininnermini arlalitsigut kukkussuteqarsimanera naatsumik oqaluttuarineqarpoq.

Isumaginninnermi ikiortitutor atorfeqarninnut tunngatillugu [K Kommuni] suliaa. 2016-imi majip 27-anni [K Kommuni] nalunaarfigaatit taamani suliunnaarsinneqaravit qaammatinut pingasunut akissarsitinneqartussaagaluarlutit qaammatinut “marluinnarnut” akissarsitinneqarsimasutit, taamaattumillu suli qaammammii ataatsimi akissarsitinneqarnissannut pisinnaatitaaffeqartutit, takuuk suliunnaarsitsinissamik siumut ilimasaaruteqarnissaq. Taamatut pisinnaatitaaffeqarnerit pissavat, taamaattumillu qaammatip ataatsip nalinganut Qeqqata Kommuniata piaartumik akissarsitissavaatit.

Tamatuma saniatigut [K Kommuni] suliame tunngatillugu taarsiinissamut atatillugu kommuni siunnersuutiginiqaa taarsiissutit qaammammik ataatsimik akissarsitinneqassasutit.

Allakkatigut 2016-imi majip 27-aneersutigut nalunaarutigineqartut akueralugit 2016-imi junip 13-ianni allakkatit [K Kommuni] tiguai. Imaappoq [O-mit] soraarsinneqarninnut atatillugu qaammatit marluk nalinginut akissarsitinneqassasutit.

Ullumikkut suli atorfeqarsimagaluaruit [illoqarfimmi X-imi] najugaqatigiiffimmi ilinniarsimasutut akunnermusialittut sulininni qaammammusialinnngornissannut pisinnaatitaaffeqarsimassagaluarputit. Ilaqutariiullusi [illoqarfimmit X-imit] nuunnissarsipilersaarutigisimagaluarnera pillugu najugaqatigiiffimmit suliunnaarsimallutit allakkanni allapputit. [Illoqarfimmi X-imi] najugaqatigiiffimmit nammineq tunuarniuteqarsimanerit [K Kommuni] tusaatissatut tiguua.”

K Kommuni aamma A allakkatigut 8. juli 2016-imeersutigut nalunaarfigaakka isornartorsiuinera K Kommuni tusaatissatut tigusimagaa, suliaq suliareqqissimagaa tamatumalu kingornatigut naammagittaalliuuteqartoq isumaqatigiissuteqarfigalugu inaarlugu suliarsimagaa malugigiga. A aamma K Kommuni tamanna tunngavigalugu nalunaarfigaakka suliame annertunerusumik iliuuseqaqqis-sannngitsunga.

Peersitsineq

5.2 Peersitsineq. Suliamut atatillugu oqaloqatiginnineq. Suliami il-lua'tungiusup isumaanik annertusisamik tusarniaaneq. Suliamik paasissutissartalersuinnginneq

A-p taxakortimik imminut atugassannngortitamik atornerluisimaneranik ilimatsaassineq tunngavigalugu K Kommuni A-mik Utoqqaat Illuanni

atorfimmitt peersitsinera A-p Ombudsmandimut naammagittaalliuti-gaa.

Ombudsmandi isumaqarpoq ingerlatsinermi ileqqorissaarnermik K Kommuni A-mik sulinermit atatillugu oqaloqateqarnermini malinnis-simanninnera isorisariaqartuusooq. Taamatuttaaq Ombudsmandi isu-maqarpoq K Kommuni A-mik suliami illua'tungiusup isumaanik tusar-niaavigininnermini suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissa-mut annertusisamik pisussaaffeqarnermik inatsiseqartitsinikkut tunnga-vik inatsisikkut aalajangersagaannitsumik atuuttoq tunngavigalugu su-liami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasimanninnera isorisariaqar-tuusooq.

Ombudsmandi aammattaaq isumaqarpoq kommunip peersitsisoqarnis-saanik aalajangiinnermini oqaasertalersuinermik kommuni A-p taxakor-timik imminut atugassannortitaasumik atonerluisimaneranik upper-narsaasimalluni isumaqartoq nalornissutiginnilersitsisinnaasumik atui-simanagera ajuusaarnartuusooq. Kommuni oqaasertalersuinerminik A-mut kingusinnerusukkut erseqqissaasimanninnera Ombudsmandip a-juusaarnartutut aammattaaq isigaa.

Ombudsmandi isumaqarpoq A peersinneqassasoq K Kommuni aalaja-ngiimmat suliap naammattumik paasissutissartalersorneqarsimannin-nera isorisarialerujussuusooq.

Ombudsmandi K Kommuni suliamik amigartumik paasissutissartaler-suisimanagera pissutigalugu A-p peersinneqarnissaanik K Kommuni aa-lajangiinerata ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi pisumut naa-pertuuttumik iliuuseqartarnissamik piumasaqaammut ilumut naaper-tuuttuuneranik apeqquut pillugu oqaaseqaateqarsinnaanngilaq.

Kiisalu Ombudsmandi isumaqarpoq K Kommuni mappimik allagaati-nik sulisumut A-mut tunngasunik imalimmik tammaasaqarsimanagera, aamma sulisut suliamut matumunnga attuumassuteqarsimasut kommu-nimi atorfeqartitaajunnaarsimanagerat isiginiarlugu, tamannalu pissuti-galugu suliamik annertunerusutigut paasissutissartalersuisinnaasiman-nginnera uppersaasarsuisinnaasimanninneraluunniit isorisariale-rujussuusooq.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Ombudsmandip inassuteqaatigaa suliaq K Kommunip qulaani Ombudsmandip oqaaseqaatai isiginiarlugit suliareqqissagaa. (Oqaaseqaat-22. juli 2016-imeersoq, j.nr. 2014-324-0013)

K Kommunip aalajangiinermigut 10. oktober 2014-imeersukkut A-mik Utoqqaat Illuanni ...-tut atorfianit peersitsinera A-p uannut allakkatigut 21. oktober 2014-imeersutigut ilanngussartalitsigut aamma allakkatigut 2. november 2014-imeersutigut ilanngussartalitsigut naammagittaalliuutigaa.

A illoqarfimmi K-mi Utoqqaat Illuanni ...-tut 1. august 1985-imi taamani ... Kommunimit (massakkut K Kommunimit) atorfinitsinneqarpoq. A-p atorfia arlaleriarluni kingullermillu juli 2010-mi allanngortinneqarpoq ...-ngortillugu, Utoqqaat Illuata pisortaa qaninnerpaatut qullersaralugu. Atorfinitsitsineq pillugu allakkanit erserpoq atorfik taanna suliartoqquneqaratarsinnaanermut tapeqartoq, qaammatit pingasukkuutaat iluanni nalunaaquttap akunneri 37-t tikillugit qaangiuttoornernut matussutaasunik.

A taxakortimik imminut atugassanngortinneqartunik atuinini pillugu ulloq taanna oqaloqatigineqarnissaminut 23. september 2014-imi aggeqquneqarpoq. A oqaloqatigiinnerup taassuma kingornatigut sulionnaarsinneqarpoq. A-p taxakortimik biilernernut sulineranut attuumassuteqanngitsunut atornerluisimaneranik ilimatsaassineq tunngavigalugu peersissamaarneqarnera pillugu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq K Kommunip oqaloqatiginninnerup aqaguani aallartippaa. A suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissumminik kommunimut 6. oktober 2014-imi tunniussivoq, kommunilu A peersinneqassasoq 10. oktober 2014-imi aalajangiivoq. A uannut tamatuma kingornatigut naammagittaalliorpoq.

Naammagittaalliuut tunngavigalugu aalajangerpunga Ombudsmandip suliamik misissuineranik aallartitsiniarlunga.

Suliap ingerlasimaneranik allaaserinninnerup takissusia pissutigalugu aalajangerpunga suliap ingerlasimaneranik allaaserinninneq immikkoortup uuma naggataata'tunganut ilanngunnarlugu. Taamaattumik oqaaseqaammut toqqaannartumik ingerlaqqippunga.

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

“1. Misissuinerma killissalersorneqarnera

[A-p] uannut naammagittaalliuutaa [K Kommunimi] Utoqqaat Illuanni ...-tut atorffimminit peersinneqarneranut kiisalu [A] siusinnerusukkut suleqatigisimasaminut peersitsineq pillugu oqaluttuarterunnaaqqullugu kommunip [A-mut] inassuteqaataanut tunngasuvoq. Misissuina [A-p] Utoqqaat Illuanni ...-tut peersinneqarnissaanik [K Kommunip] aalajangiinera inatsiseqartitsinermut atuuttumut ilumut naapertuuttuusutut isigisariaqarnerseq apeqqummik misissuinnermut killissalerpara.

Suliamik suliarinninninni sulinnermut atatillugu oqaloqatiginninnerit (immikkoortoq 2), suliami illua'tungiusup isumaanik annertusisamik tusarniaaneq (immikkoortoq 3), pisortat paasissutissanik pisariaqartunik tunngavissaqarnissaanik apeqqut aamma ingerlatsinermi oqartussaasup suliamik paasissutissartalersuisarnissaanik piumasaqaatit (immikkoortoq 4) isummerfiginiarlugit aalajangerpunga. Suliaq pillugu naatsumik eqqikkaaneq naggasiuppara (immikkoortoq 5).

Misissuinnut atatillugu, Kalaallit Nunaanni inatsisiliorneq periaatsillu inatsikkut aalajangersagaangitsut pillugit itisilerinermi atugassatut, Danmarkimi inatsisiliorneq aamma Danmarkimi atuakkiat/allaaserisat innersuussutigisarpakka. Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinermut tunngaviusup aamma Danmarkimi inatsiseqartitsinermut tunngaviusup innersuussinerni taaneqartuni takuneqarsinnaasutut annertuutigut assigiinnerat tamatumunnga pissutaavoq.

Misissuinnut atatillugu Folkeetingip Ombudsmandiata oqaaseqaatai ataasiakkaani innersuussutigisarpakka. Naammagittaalliummik taamaattumik uanga nammineq suliarinninnikkut pissutsinik inatsiseqartitsinermut tunngasunik taamaattunik isummerfiginninnissannut siusinnerusukkut periarfissaqarsimannginnera minnerunngitsumillu Kalaallit Nunaanni suliaasaqarfimmi tassani inatsiseqartitsinikkut tunngaviusup aamma Danmarkimi inatsiseqartitsinikkut tunngaviusup assigiinnerat tamatumunnga pissutaavoq. Taamaattumik Folkeetingip Ombudsmandiata paasinninnera oqaaseqaatini taaneqartuni saqqumertoq ilalersinnaavara.

2. Sulinnermut atatillugu oqaloqatiginninnerit

2.1. Malittarisassatigut tunngavigisaa

Sulisup sulinnermut atatillugu qisuariaateqarfigineqarnera sioqqullugu sulinnermut atatillugu oqaloqatigineqarnissaa inatsiseqartitsineq tunngavigalugu pissusaaffiunngilaq.

Sulinernulli atatillugu oqaloqatiginninneq ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi pisortat paasissutissanik aalajangiinissamut pisariaqartunik tunngavissaqarnissaannik piumasagaammut inatsisikkut aalajangersagaanngitsumut ataneqartillugu isiginiarneqassaaq, tassuunalu aalajangersarneqarpoq oqartussaa-sup eqqortumik aalajangiisinnaassaguni suliap naammattumik paasissutissartalersorneqarnissaa qulakkiissagaa. Taamaalilluni sulinermut atatillugu oqaloqatiginninneq oqartussaa-sup sulinermut atatillugu qisuariaateqarsinnaaneranut tunngavissamik pisariaqartumik pissarsiniarnermik siunertaqarpoq. Taamaattumik pisortaa-sup aalajangiisoqannginnerani atorfeqartitaasumik oqaloqatiginninnera amerlanertigut naleqqunnerpaasussaavoq. Sulinermut atatillugu oqaloqatiginninnerup sulisup nassuiaateqarnissaminut imminullu illersornissaminut periarfissinneqarnera tamatumunnga atatillugu qulakkiissavaa.

Uanga paasinninnera unaavoq pisortap sulisullu oqaloqatigiinnerat sulinermut atatillugu oqaloqatigiinnertut nalinginnaasumik isigisariaqartoq, pisortap sulisumut pineqartumut sulisup pissusilersonera suliassaminilluunniit suliarinninnerani pissutsit pissutigalugit sulinermut atatillugu qisuariaateqarnissaaq isumaliutersuutigippagu.

Sulisup sulinermut atatillugu oqaloqatiginninnermut pisut qanoq ittuussusiat apeqqutaatillugit naammaginartumik piffissalernerqarluni aggeqquneqarnissaa ingerlatsinermi ileqqorissaarnermut naapertuunnerpaasutut isigaara. Sulinermut atatillugu oqaloqatigineqarnissamut aggeqquneqarneq uppernarsaasersuineq eqqarsaatigalugu allakkatigut pisariaqarpoq. Uanga paasinninnera unaavoq sulinermut atatillugu oqaloqatigineqarnissamut aggeqquneqarnerup pineqarnera aggeqqusissummi takuneqarsinnaasariaqartoq, taamatuttaarlu suut oqaloqatigiissutigineqassanersut takuneqarsinnaasariaqarluni, taamaalilluni sulisoq tamatumunnga piareersarnissaminut periarfissaqarsinnaaqqullugu. Uanga paasinninnera unaavoq sulisoq sulinermut atatillugu oqaloqatigineqarnermini illersuisoqarsinnaatitaanerminik pisortarisaminut ilisimatinneqarpat tamanna ingerlatsinermi ileqqorissaarnermut naapertuunnerpaasoq. Taamaalillunga tamatumani Folketingip Ombudsmandiata 2007-imi ukiumoortumik nalunaarummini quppernermi 132-imi tamanna pillugu oqaaseqaataa isumaqatigaara.

Uanga paasinninnera aammattaaq unaavoq, minnerunngitsumik uppernarsaasersuineq siuliani taaneqartoq eqqarsaatigalugu, taamatut oqaloqatiginninneq pillugu imaqarniliortoqartariaqarnera ingerlatsinermi ileqqorissaarnerup nasatarigaa. Tamanna pingaartumik atuuppoq mianersoqqussuteqarnikkut, so-raarsitsinikkut peersitsinikkulluunniit qisuariaateqartoqarnissaa pisortap isu-

maliutersuutigippagu. Imaqarniliuisoqarnissaa pisortap sulisumut namminer-
mut isumagissannngortissinnaangilaa, tassami taanna suliame illua'tungium-
mat taamalu suliap sularineqarnerani peqataasinnaassuseqarani. Sulisoq ima-
qarniliap imarisaanik paasitinneqarnissaminut taannalu pillugu oqaaseqaatis-
saqaruni oqaaseqaatiminik saqqummiussinissaminut periarfissaqartinneqarpat
tamanna ingerlatsinermi ileqqorissaarnermut naapertuunnerpaasutut isigaara.

2.2. Kommuniip sulinermut atatillugu oqaloqatiginninnera

[K Kommuniimi] utoqqarnut tunngasuni pisortap [...-p] [A] piffissalernagu 23.
september 2014-imi oqaloqatigineqarnissaanut ulloq taanna oqaasiinnartigut
aggeqqusimagaa tunngaviutippara. Ataatsimiinnermi tassani immikkoortorta-
qarfimmi peqqissaasoq ... aammattaaq peqataavoq.

Pisortaqatigiit ataatsimiigiaqqusinerminni siunertaat [A-p] ataatsimiinneq si-
oqqullugu ilisimasimangilaa. [A] ataatsimiinnerup naanerani qinnuigineqar-
poq matuersaatini tunniuteqqullugit illulu qimaqqullugu. Utoqqarnut tunnga-
suni pisortap [A] nalunaarfigaa suliunnaarsinneqartoq. [A-p] suliame illua'tu-
ngiusutut peersitsissamaarneq pillugu isumaanik tusarniaaneq [K Kommuniip]
ataatsimiinnerup aqaguani aallartippaa.

Suliap ingerlasimanera [K Kommuniip] uannut akissummini 9. marts 2015-i-
meersumi nassuiarpaa. Utoqqarnut tunngasuni pisortap [A-mik] taassuma ta-
xartarsimaneri taakkualu kingunerisinnaasai pillugit ippassaammat oqaloqate-
qarsimanini paasissutissiissutigalugu sulisoqarnermut immikkoortortaqarfim-
mut e-mailia 24. september 2014-imeersoq kommuniip akissummini inner-
suussutigaa. Utoqqarnut tunngasuni pisortap aamma oqaatigaa isumaginnin-
nermi [...] pisortaq aalajangiisimasoq [A] soraarsinneqassasoq. Utoqqarnut
tunngasuni pisortap sulisoqarnermut immikkoortortaqarfik tamanna tunngavi-
galugu qinnuigaa tamatumunnga atatillugu qanoq iliussanerluni ilitsersoqqul-
luni.

Utoqqarnut tunngasuni pisortap allakkat taxarsimanernut akiligassiissutinik i-
lanngussartallit sulisoqarnermut immikkoortortaqarfimmut ulloq taanna nassi-
uppai. Utoqqarnut tunngasuni pisortap [A-mik] oqaloqateqarsimanini allakka-
ni taakkunani sukumiinerusumik allaaseraa. Utoqqarnut tunngasuni pisortap
sulisoqarnermut immikkoortortaqarfik tamanna tunngavigalugu qinnuigaa [A-
mut] suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaat soraarsitsisoqarnissaanillu
inassuteqaat suliareqqullugit.

[K Kommuni] uannut akissummini 30. november 2015-imeersumi allappoq kommuni 23. september 2014-imi oqaloqatiginninneq pillugu, ilanngussat kommunip uannut siusinnerusukkut nassiussimasai eqqaassanngikkaanni, anertunerusunik ilassutissaqanngitsoq. Kommunip tamatuma saniatigut nalu-naarutigaa mappi allagaatinik sulisumut [A-mut] tunngasunik imalik tamar-simasoq, kiisalu utoqqarnut tunngasuni pisorta q aamma suliassa qarfirmi siu-sinnerusukkut pisortaasimasoq kommunimi atorfeqarunnaarsimasut. Kommu-ni tamanna pissutigalugu suliap paasissutissartalersorneqarnerani paasissutis-sanik amerlanerusunik tunniussassa qanngilaq.

Utoqqarnut tunngasuni pisortap [A-mik] 23. september 2014-imi oqaloqate-qarnerani pineqartoq tassaavoq [A-p] taxakortimik imminut atugassanngortin-neqarsimasumik atornerluisimaneranik ilimatsaassineq. [A] ataatsimiinnerup kingornatigut suliunnaarsinneqarpoq. Oqaloqatigiinneq pissutsinut [A-p] suli-neranut attuumassuteqartunut tunngasuvoq, [A-llu] suliunnaarsinneqarnera-nik naggaserneqarluni. Taamaattumik isumaqarpunga matumani suliamut ata-tillugu oqaloqatiginninneq pineqartoq.

Isumaqarpunga [K Kommunip], ingerlatsinermi ileqqorissaarneq tunngaviga-lugu immikkoortumilu 2.1-imi allaaserineqartut, [A] ataatsimiinnissamut naammaginatsumik piffissalerlugu aggeqqusimasariaqaraluraa. Tamatumun-ga atatillugu oqaatigaara suliap paasissutissartalersorneqarnera tunngavigalu-gu [A-p] naammaginatsumik piffissalerlugu aggeqquneqarsinnaasimannginne-ranut tunngavilersuutaasinnaasunik peqanngitsoq.

Aggeqqusissut allakkatigoortuusimasariaqaraluarpoq, sulinermut atatillugu o-qaloqatiginninnerup pineqarnera erseqqissumik oqaatigalugu, kiisalu ataatsi-miinnermi suut oqaluuserineqarnissaat paasissutissiissutigalugu, taamaalilluni [A] piareersarnissaminut periarfissaqarsinnaaqqullugu. [A] ataatsimiinnermi illersorteqarsinnaatitaanerani aammattaaq ilitserorneqarsimasariaqaraluar-poq.

[K Kommunip] sulinermut atatillugu oqaloqatiginninneq pillugu imaqarniliaq ataatsimiinnerup kingornatigut sularisimasariaqaraluarpa. [A-p] taanna pil-lugu oqaaseqaatiminik saqqummiussinissaanut kommunimit periarfissinneqar-nissaa taamatuttaaq ingerlatsinermi ileqqorissaarnermut naapertuunnerpaasi-massagalarpoq.

Isumaqarpunga ingerlatsinermi ileqqorissaarneq [K Kommunip] immikkoortumi 2.1-imi allaaserineqartutut [A-mik] sulinermut atatillugu oqaloqateqarnerminut atatillugu malissimangikkaa. Tamanna isorisariaqartutut isigaara.

3. Suliami illua'tungiusup isumaanik annertusisamik tusarniaaneq

3.1 Malittarisassatigut tunngavigisaq

Oqartussaasut suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissaminut pissaaffeqarnerat pillugu malittarisassat nalinginnaasut pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasumi (suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi) § 19-ikkut aalajangersarneqarput. Malittarisassat taakkua siunertaat tassaavoq suliami illua'tungiusup aalajangiinnermut tunngavippiaasumik paasisaqarnissaminut aalajangiisoqannginneranilu taanna pillugu oqaaseqaateqarnissaminut periarfissaqartinneqarnissaanik qulakkeerinninniarnaq. Suliami illua'tungiusoq taamaalilluni suliami paasisutissani pigineqartuni paatsuusimasinnaanernik, eqqoqqissaanngitsunik amigaataasinnaasunillu uparuaanissaminut periarfissaqalissaaq.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19-ip saniatigut suliani naalasseritsuliorneq (sulinermi pissaaffinnik sumiginnaaneq), suleqatigiinnermi ajornartorsiutit pikkorlussuserlu pissutigalugit soraarsitsinernut tunngasuni suliami illua'tungiusup isumaanik annertusisamik tusarniaasarneq pillugu malittarisassaq aamma atuuppoq.

Suliami illua'tungiusup isumaanik annertusisamik tusarniaasarneq pillugu malittarisassaq tassaavoq inatsiseqartitsinermi inatsisikkut aalajangersagaanngitsumik tunngavik. Taanna Folketingip Ombudsmandiata periaasiani ineriartortinneqaqqaarsimavoq, eqqartuussivinnillu aamma akuerisaalluni, tak. Hans Gammeltoft-Hansenip allallu atuakkiaanni "Forvaltningsret"-imi 2002-meersumi quppernerit 533 tullialu. Folketingip Ombudsmandiata suliami illua'tungiusup isumaanik annertusisamik tusarniaasarneq pillugu malittarisassamik oqaasertaliisimanera pisuni arlalinni ilalertarsimavara. Tamatumani [K Kommunimi] qinnuteqaataanngitsumik soraarsitsisarnernik misissuineq pillugu nalunaarusiara 4. december 2014-imeersoq (2014-901-0048-mik j. normoqartoq) 2014-imi ukiumoortumik nalunaarutinni immikkoortutut 8.4-tut ilanngunneqartoq assersuutitut innersuussutigisinaavara.

Suliami illua'tungiusup isumaanik taamatut tusarniaaneq annertusisatut taaneqartarpoq, tassami atorfeqartitaasoq suliami pissusiviusuinnaat pinnagit aam-

mali inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaq pillugu suliami illua'tungiusutut i-summaminik tusarniaavigineqartussaammat. Taamaalilluni oqartussaasup atorfeqartitaasoq oqartussaasup suliamik nammineq paasinnikkallarnini pillugu nalinginnaasumik nassuiaateqarfigissavaa, matumani suliami pissusiviusunik inatsiseqartitsinikkut naliliineq ilanngullugu eqqarsaatigalugu. Suliami uppernarsaasersuinermut tunngasut pillugit apeqquteqarpat nassuiaat oqartussaasup uppernarsaatinut tunngasut pillugit naliliineranik aamma imaqaasaaq. Kiisalu pisumi pineqartumi qisuariaat suna oqartussaasup atussamaarneraa oqartussaasup atorfeqartitaasumut erseqqissumik oqaatigissavaa, taamaalilluni atorfeqartitaasoq pisumut naapertuuttumik iliuseqarnissamik ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi piumasaaqat eqqortinneqarsimanersoq naliliinissaminut periarfissaqarsinnaaqullugu.

3.2. Kommuniq suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanera

[K Kommuniq] [A] suliami illua'tungiusutut peersitsissamaarnej pillugu isumaanik allakkatigut 24. september 2014-imeersutigut tusarniaavigaa. Taxarsimanermut sukumiinerusumik nassuiaatit naqitanngortinneqarnerat suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut allakkanut ilaatigut ilanngullugu nassiunneqarpoq, tassanggalu erserpoq [A-p] taxakorti imminut atugassanngortinneqartoq suliartornermini soraaraangamilu angerlarnermi kiisalu suliffimmut suliffimillu [napparsimmavimmut] taxarnermini atortarsimagaa.

Suliami pissusiviusut [K Kommuniq] suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermik allakkani kommunip taxarsimanermut sukumiinerusumik nassuiaatinit takuneqarsinnaasutut nassuiarsimavai. Kommuniq sulisoqarnej pillugu mappersagaani taxakortit nammineq atugassatut tunniunneqartut atornissaanut tunaartarisassat aamma Utoqqaat Illuata ilitsersuusaa kommunip tamatumunnga peqatigitillugu nassuiarpai. [A-p] taxakortini piffissami taaneqartumi taxarnernut tamanut atornerlussimagaa kommunip ilimatsaappaa. Taxarsimanerit arlaannaataluunniit sapaatit akunnerisa naaneriniinnginnerat imaluunniit suliffiup nalinginnaasup avataatigut sulinermut tunngannginnerat peqqissaa-sullu [A-mik] qaqutiguinnaq suliartoqqusisarnerat kommunip innersuusutigaa. Kommuniq erseqqissarpaa taxakortimik nammineq atugassamik atornerluineq atorfeqartitaanermut tunngasunik kusanaatumik/annertuumik atornerluinertut kommunip isigigaa kommunillu [A] peersissamaaraa.

[K Kommuniq] suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatitut allagai pillugit oqaatigaara taxarsimanernut sukumiinerusumik nassuiaatinit ersertoq taxarsimanernit aqqaniliusunit tallimat arfininngornikkut sapaatikkulluunniit pi-

simasut. Aamma oqaatigaara piffissaq [A-p] nalinginnaasumik suliffigisassaa kommunip nassuiarsimangikkaa.

[K Kommuni] sulisoqarneq pillugu mappersakkami taxakortinik nammineq atugassatut tunniunneqartunik atuinnermut tunaartarisassat kiisalu Utoqqaat Iluata ilitersuusuaa atornerluinermik ilimatsaassinermi tunngavilersuummi innersuussutigai. Taamaalilluni kommunip atornerluinermik ilimatsaassinera [A-p] atorfinitsinneqarnerani allakkanut sanilliullugu nassuiangilaa, atorfinitsinerlu pillugu allakkanit taakkunanga erserpoq [A] suliartoqquneqartarsinnaanermut tapeqartoq tapillu taakku sumut erseqqinnerusumik tunngasuusut. [A-p] atorfia eqqarsaatigalugu atornerluinermik ilimatsaassineq kommunip annertunerusumik nassuiangilaa, matumani pisinnaatitaaneq suliassallu [A-p] isumagisai ilanngullugit eqqarsaatigalugit, kommunip utoqqarnut tunngasuni aqqissuussaanikkut allangortiterinerata 1. maj 2014-imi atuutilersimasutut kommunip oqaatigisaata sunniutai sulisunullu tamanut nalunaarutigineqarsimangitsutut [A-p] oqaatigisai ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Kommuni taxartarsimanernut sukumiinerusumik nassuiaatinut innersuussi-nermini taxartarsimanerit suliamut attuumasuteqarsimanginnerat pillugu sukumiinerusumik uppersaasiisimangilaq. Taxartarsimanernut sukumiinerusumik nassuiaatinit piffissaq taxarfiusimasoq sumillu sumut taxartoqarsimasoq taamaallaat erserpoq. Taamaalilluni taxarnerit suliamut ilumut attuumasuteqartuusimanersut taxarsimanernut sukumiinerusumik nassuiaatini takuneqarsinnaangilaq.

Suliami allagaatinit erserpoq [A] piffissami taaneqartumi naalakkerneqarluni suliartortarsimangitsoq. Suliami allagaatinit aamma erserpoq [A] pisuni arlanni suliartoqquneqartarsimasoq, ilaatigut peqqissaasut pedeli pissarsiarisinaangikkaangassuk. Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkanit erserpoq taxartarsimanernut uppersaasatit sukumiinerusut pisortaqtigiinnit tiguneqarmata taxartarsimanerit sulinnermut ilumut attuumasuteqartuunersut nalornissutigineqarsimasoq. Aamma allakkanit taakkunanga erserpoq pisortaqtigiit paasinninnerat unaasoq taxartarsimanerit tamarnik suliartoqquneqarnermi naalakkerneqarluniluunniit sulinnermi pineqartunut ilaatinneqangitsut. [K Kommuni] tamatumunnga tunngavilersuutitut oqaatigaa peqqissaasut [A] qaqutigunnaq suliartoqqusaraat. [A-li] piffissani pineqartuni taxarfiusarsimasuni ataasiakkaani suliartoqquneqartarsimanersoq kommunip suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkamini sukumiinerusumik nassuiarsimangilaa.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Taamaalilluni uanga paasinninnera unaavoq taxarsimanerit ataasiakkaat eqqarsaatigalugit pissutsit arlallit [A-p] atorfianut suliassaanullu tunngasut kiisalu pissusiviusut uppenarsaatillu [K Kommuni] suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkamini sukumiinerusumik nassuiarsimanngikkai. Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkat sapaatit akunnerini ullut taxarfiusimasut pillugit paasissutissanik kukkusunik imaqarput. Isumaqarpunga kommuni suliami illua'tungiusup isumaanik annertusisamik tusarniaasarnermik inatsiseqartitsinermi tunngavik inatsisikkut aalajangersagaanngitsoq naapertorlugu suliami illua'tungiusup isumaanik annertusisamik tusarniaasimanngitsoq. Tamanna isorisariaqartutut isigaara.

4. Oqartussaasut paasissutissanik pisariaqartunik tunngavissaqarnissaannik tunngavik

4.1. Malittarisassatigut tunngavigisaq

Oqartussaasut paasissutissanik pisariaqartunik tunngavissaqarnissaannik tunngavik inatsisigut aalajangersagaanngitsumik atuuppoq, ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi aalajangiisuusumik tunngavittut. Suliami illua'tungiusut, pingaartumik namminersortut/inuinnaat/inuit ataasiakkaat suliamik paasissutissartalersuinermi peqataatinneqarnissaat taamaalillunilu suliap oqartussaasumit aalajangiivigineqannginnermini naammattumik paasissutissartalersorneqarsimanissaa ingerlatsinermi oqartussaasut ataasiakkaat pisussaaffigaat. Ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi aalajangiisuusumik tunngavik taanna oqartussaasut paasissutissanik pisariaqartunik tunngavissaqarnissaannik tunngavimmik imaluunniit misissuisussaataitanermik tunngavimmik taaneqartarpoq. Tunngaviup taassuma siunertaa tassaavoq ingerlatsiviup suliami tigussaasutigut eqqortumik aalajangiinissaanik qulakkeerinnineq.

Oqartussaasup paasissutissanik pisariaqartunik tunngavissaqarnissaanik piimasaqaat eqqarsaatigalugu Namminersorlutik Oqartussat "Suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsit pillugu ilitersuut"-aanni (Namminersornerullutik Oqartussani Inatsisileriffimmit december 1994-imi suliarineqartumi) immikkoortumi 198-imit ilaatigut erserpoq oqartussaasup illersorneqarsinnaasumik aalajangiissinnaassaguni suliaq tamakkerlugu misissussagaa. Paasissutissat suut oqartussaasup tigussaasutigut eqqortumik aalajangiissinnaassaguni pissarsiariniassagai apeqqummi suliap pineqartup suussusia aalajangiisuvoq, tak. Karsten Revsbech allallu atuakkianni "Forvaltningsret – sagsbehandling"-imi 2014-imeersumi quppernerit 145 tulliilu.

Pisortat paasissutissanik pisariaqartunik tunngavissaqarnissaannik tunngaviup manna nassataraa, tassalu oqartussaasup paasissutissanik suliami pineqartumi aalajangiinissamut pisariaqartunik peqarnissami qulakkeernissaanut ilaatigut pisussaaffeqarnera, paasissutissallu taakkua eqqortuunerisa qulakkeernissaanut ilaatigut pisussaaffeqarnera.

Paasissutissat pisariaqartut sapinngisamik pilertornerpaamik naleqqunnerpaamillu periaaseqarluni pissarsiarineqarnissaat ingerlatsinermi oqartussaasut aammattaq pisussaaffigaat. Taamaalilluni suliaq pisuni ataasiakkaani illersorneqarsinnaasumik aalajangiisinnaassagaanni tamarmi misissorneqassaaq. Qanoq annertutigisumik misissuisoqartariaqarneranik naliliinermi isiginiagassat arlallit ilaapput. Tigussaasutigut eqqortumik aalajangiinissap isiginiarnerarata saniatigut aalajangiinerup pisariaqanngitsumik kinguarsaanani pinissaata isiginiarnera pingaaruteqartumik inissisimavoq.

Soraarsitsisoqarnissaanik aalajangiinerup annertuumik akuliunnerunera pissutigalugu oqartussaasup misissuineri paasissutissallu pissarsiarineqartut eqqortuunerisa qularnaassuseqarnerat ataatsimut sakkortuumik piumasagaataavoq, tak. Hans Gammeltoft-Hansenip allallu atuakkianni siusinnerusukkut taaneqartumi quppernerna 226-mi tullianilu Kaj Larsenip allaaserisaa. Tassani aammattaq oqaatigineqarpoq pissusiviusup pingaaruteqartup eqqortuunera nalornissutigineqarpat nalornissutigineqartup taassuma qulaajarniarnerarnera suliap sukumiisumik paasissutissartalersorneqarneranut ilaasoq.

4.2. Kommuni suliamik paasissutissartalersuineri

Suliami matumani [A-p] peersinneqarnissaanik [K Kommuni] aalajangiineranit 10. oktober 2014-imeersumit erserpoq kommunip tamatumunnga tunngavilersuutaa tassaasoq [A-p] taxarkortimik imminut atugassiissutigineqartumik atornerluisimaneranik taamalu taxakortimik taassuminnga piffissami 1. juni 2014-imit 30. august 2014-imut biilernernut 722,00 kr.-nik nalilinnik siu-nertanut namminerisamut tunngasunut atuisoqarsimaneranik ilimatsaassineq.

Utoqqarnut tunngasuni pisortap [A] sulinermut tunngasumik 23. september 2014-imi ataatsimeeqatigaa. Oqaatigaara [K Kommuni] ataatsimiinneq taanna pillugu imaqarniliorsimangitsoq. Siusinnerusukkut oqaatigineqartutut uanga paasinninnera unaavoq ataatsimiinneq pillugu imaqarniliorneq tassaasoq ingerlatsinermi ileqqorissaarnerup nassatarisaa.

[K Kommuni] peersitsinissamik aalajangiinnermini oqaaseqaatit [A-p] suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkat pillugit oqaaseqaatiminik saqqummiussinnermini allagai 6. oktober 2014-imeersut innersuussutigai. Taakkunanga ilaatigut erserpoq utoqqarnut tunngasuni pisortap inuit angerlarsimallutik pigaartuusut aamma suliartoqquneqaratarsinnaallutik pigaartuusut allattorsimaffiat kiisalu tulleriinneri malillugit pedelip aamma igaffiup ullorsiutaat (kommuni peersitsisoqarnissaanik aalajangiinneranut 10. oktober 2014-imeersumut ilanngussaq 1) innersuussutigalugit taxartarsimanerit suliame pineqartut uppernarsaatissarsinnaasimannikkai. Tamanna imatut paasivara kommuni tamanna tunngavigalugu isumaqartoq taxartarsimanerit taakku uppernarsaaserneqarsimangitsut taamalu taxakortimik atornerluinertut isigineqartariaqartut.

[A-p] sapaammi 1. juni 2014-imi taxarsimanerit marluk ataasinngornermilu 30. juni 2014-imi taxarsimaneq ataaseq pillugit oqaatigaa sapaammi taxarsimanerit sulinermik nalunaarsuinnermut atatillugu naqittakkanik taarsersuisinnermut ataasinngornikkullu taxarsimaneq ataatsimiinnermut imaluunniit suliassamut sivitsuuttoorfiusimasumut tunngasuusut.

[K Kommuni] tamanna pillugu oqaatigaa [A-p] utoqqarnut tunngasuni pisortaq sapaammi sulineq pillugu ilisimatissimannikkkaa taamatuttaarlu suliartoqquneqarsimangitsaq. Ataasinngornikkut taxarsimaneq eqqarsaatigalugu kommuni oqaatigaa kommuni piffissami tassani ataatsimiittoqarsimaneranut suliassanulluunniit allanut uppernarsaatissanik nassaarsinnaanngitsoq, [A-llu] angerlarnissani nammineq isumagisariaqaraa, ataatsimiinnerup kingornatigut qasoqqagaluaruniluunniit.

[A-p] sapaammi 1. juni 2014-imi taxarsimaneri marluk sulinermik nalunaarsuinnermut atatillugu naqittakkanik taarsersuisinnermut atatillugu pisimasut ataasinngornikkullu 30. juni 2014-imi ataatsimiinnermut suliassanulluunniit kinguaattoorfiusumut atatillugu pisimasaq eqqarsaatigalugit [K Kommuni] isumaqatigaara oqarmat taxakortimik imminut atugassanngortitamik suliffimmit suliffimmullu ingerlaneranut atatillugu atuneq kommuni taxakortimik namminerit atugassanngortitamik atuisarneq pillugu malittarisassaanut naapertuuttuunngitsoq.

Sapaammi 1. juni 2014-imi taxarsimanerit aamma eqqarsaatigalugit manna [K Kommuni] erseqqissumik isummerfigisimanngilaa, tassalu suliassaq taanna suliap suussusiata nassatarineraa taamalu taxartarneq pillugu malittarisassat naapertorlugit kommuni sulisoqarneq pillugu mappersagaani ersertutut i-

ngerlanneqarsimanersoq. Kommuniq oqaatigisaa imatut paasivara [A-p] taxa-kortini biilernermit tassunga atorsinnaasimassagaluaraa, utoqqarnut tunngasunut pisortamit taamaliornissamat siumoortumik akuerineqarsimasuuguni. [A-lli] suliassaminik aaqqissuisarnini, siusinnerusukkut pisortaasut namminerlu suliassanik agguataarisarnertik kiisalu kommuniq nutaamik ilusilersuina eqqarsatigalugu pisinnaatitaanernik killissalersuisimannginneq pillugit oqaatigisai kommuniq isummerfigisimanngilai. Tamatumunnga atatillugu kommuniq taxarnej taanna [A-p] nalinginnaasumik suliffigisartagaata avataaniinnerseq apeqqummut atatillugu piffissaq [A-p] suliffigisartagaa sukumiinerusumik nassuiarsimanngilaa.

Ataasinngornermi 21. juli 2014-imi taxarsimaneq ataaseq, sisamanngornermi 14. august 2014-imi taxarsimanerit marluk, tallimanngornermi 15. august 2014-imi taxarsimaneq ataaseq aamma ataasinngornermi 18. august 2014-imi taxarsimaneq ataaseq eqqarsaatigalugit [A-p] oqaatigaa najugaqartunik biiliussineq pineqartoq, matumani pedeli feriaraangat pedelimit taarsiulluni suliartoqquneqarsinnaasarnini pedelillu suliassanik arlalinnik tigusisimanini ilanngullugit eqqarsaatigalugit. [A-p] aamma oqaatigaa Utoqqaat Illuata innarluutilinnut bussii biilileriffimmiissimasut, bussillu Utoqqaat Illuata attartorsimasai aamma biilileriffimmiissimasut. Taamaattumik Utoqqaat Illuata issiavinnik assakaasulinnik kaassuartakkanik atuisut angerlanneqassatillugit biilit [...-mit paaqqutarinnifimmiilluunniit allamit] periarfissaqarfiaatigut attartortarsimavai. Taamaallit atuisut allat taxanik angallanneqartarsimapput. [A-p] aamma oqaatigaa ilaanneeriarluni aalajangiigasuartoqartariaqartartoq.

[K Kommuniq] tamanna pillugu oqaatigaa immikkoortortaqrarfiup ilaani sumilluunniit suliassanik sunilluunniit nalunaarsuisoqarsimanngitsoq, taxanillu angallassisoqarnissaa paaqqutarinniffittut immikkoortortaqrarfimmi sulisunut isumaqatigiissutigineqarsimanngitsoq. Kommuniq oqaatigaa biilertartoqartoq peqquneqarnini malillugu ingerlassisartumik. Kommuniq aamma oqaatigaa issiavinnik assakaasulinnik kaassuartakkanik atuisut eqqarsaatigalugit taxanik angallassineq atorneqarsinnaanngitsoq, sillimmasiinerlu eqqarsaatigalugu aammattaq illersorneqarsinnaanngitsoq.

Ataasinngornermi 21. juli 2014-imi taxarsimaneq ataaseq, sisamanngornermi 14. august 2014-imi taxarsimanerit marluk, tallimanngornermi 15. august 2014-imi taxarsimaneq ataaseq aamma ataasinngornermi 18. august 2014-imi taxarsimaneq ataaseq eqqarsaatigalugit Utoqqaat Illuata bussii biilileriffimmiinneranni najugaqartunik angallassisinnaanerup killilerujussuusimaneranik kiisalu ilaaneriarluni aalajangiigasuartaqartarnermik [A-p] oqaaseqaatai

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

[K Kommunip] isummerfigingilai. Kommunip oqaatigaa issiavinnik assa-
kaasulinnik kaassuartakkanik atuisunik taxarluni angallassineq illersorneqar-
sinnaanngitsoq, [A-lli] issiavinnik assakaasulinnik kaassuartakkanik atuisuun-
ngitsunik taxarluni angallassisoqartarsimaneranik oqarnera isummerfiginagu.

Arfininngornermi 26. juli 2014-imi taxarsimanerit marluk aamma arfininngor-
nermi 30. august 2014-imi taxarsimaneq ataaseq eqqarsaatigalugit [A-p] oqa-
tigaa ulluni taakkunani marlunni suliartoqquneqartarsimaneq pineqartoq. Arfi-
ninngornermi siullermi pedeli feriarpoq, arfininngornerillu aappaanni igaffiup
pisortaa feriarluni.

[K Kommunip] peersitsisoqarnissaanik aalajangiinermini tamanna pillugu o-
qaatigaa [A] taartaagallartutut ikkunneqassasoq pedelilluunniit feriarnerani
taassuma suliassarfiinik tigusissasoq isumaqatigiissuteqartoqarsimanngit-
soq, [A-llu] taxakorti tamatumunnga atatillugu atorsinnaagaa aamma isuma-
qatigiissuteqartoqarsimanngitsoq. Kommunip aamma oqaatigaa peqqissaasut
kisimik tassaasut angerlarsimallutik pigaartuusartut pisariaqarfiatigut attave-
qarfigineqarsinnaasut, oqilisaassivittullu immikkoortortaqarfimmi annertune-
rusumik ikiorneqarnissamik pisariaqartitsisoqarsimanersoq kommunip taama-
tuttaaq uppersaatissarsinnaasimannigikkaa, sumiluunniit arlaannik sumil-
luunniit nalunaarsuisoqarsimanngitsoq. [K Kommunip] aammattaaq oqaatigaa
igaffiup pisortaa aatsaat 1. september 2014-imi ferialersimasoq.

Arfininngornermi 26. juli 2014-imi taxarsimanerit arfininngornermilu 30. au-
gust 2014-imi taxarsimaneq eqqarsaatigalugit [A-p] nammineq siusinnerusuk-
kullu pisortaasimasut suliassanik agguataarisimanertik pillugu oqaaseqaatai
[K Kommunip] isummerfigingilai, matumani pedeli feriarangit [A-p] ator-
finitsinneqarnerminiilli pedelip suliassaanik isumaginnittarsimanagera kiisalu
[A-p] suliartoqquneqaratarsinnaanermut tapeqarnera taamalu peqqissaasut pe-
delilu assigalugit suliartoqquneqarsinnaanera ilanngullugit eqqarsaatigalugit.
Utoqqarnut tunngasuni aqqissuussinermik allannqortitsinerup 1. maj 2014-i-
mi atuutilersutut kommunip oqaatigisaata sunniutai kiisalu allannguutit nutaa-
junerat [A-llu] atorfia, pisinnaatitaanera suliassaalu eqqarsaatigalugit suli qu-
laajarneqarsimagunannginerat kommunip annertunerusumik aamma isum-
merfigingilai.

Ataasinngornermi 30. juni 2014-imi taxarsimaneq ataaseq [A-p] ataatsimiin-
nertut suliassatulluunniit allatut kinguaattoorfiusutut taasaa eqqaassannigik-
kaanni isumaqarpunga [A-p] taxakortimik namminermut atugassannqortitaa-

sumik piffissami taaneqartumi taxarnernut suliamut attuumassuteqanngitsunut atuisimamera ilimanarsisissallugu naammattunik paasissutissaateqanngitsaq.

Taxartarsimanerit sulinermut attuumassuteqanngitsunut ilumut atorneqarsimangersut taxartarsimanernut sukumiinerusumik uppernarsaatit kisiisa tunngavigalugit takuneqarsinnaanngilaq. [A-p] taxakortimik namminerminut atugasanngartitaasumik tunineqarsimamera [K Kommuni] naammattumik isummerfigisimannngilaa, matumani taxakortip namminermit atugasanngartitaasup suliartoqquneqarnermut imaluunniit kiffartuussinermit allatigut suliaqarnermut atatillugu Utoqqaat Illuata taxakortit namminermit atugasanngartitaasut atorneqartarnerat pillugu tunaartarisassai tunngavigalugit atorneqarsinnaanera ilanngullugu eqqarsaatigalugu. [A-p] aningaasaqarnermi siunnersortitut imminut atugasanngartitamik soq taxakorteqarnera nalugini utoqqarnut tunngasuni pisortap sulisoqarnermut immikkoortortaqarfimmut e-mailimi-ni 24. september 2014-imeersumi oqaatigaa. Sulisoqarnermut immikkoortortaqarfiup utoqqarnut tunngasuni pisortamut ulloq taanna malugeqqullugu oqaatigaa [A] suliartoqquneqaratarsinnaanermut tapeqartoq taamaattumillu pedelip peqqissaasullu assigalugit suliartoqquneqarsinnaasoq atorfinitsinneqarnerani allakkanit ersertoq.

Taamaalilluni [K Kommuni] [A-p] peersinneqarnissaanik aalajangiivoq, [A-p] nammineq Utoqqaallu Illuanni siusinnerusukkullu pisortaasimasut suliaasnik agguataarisimanertik kiisalu kommunip nutaamik ilusilersuimera eqqarsaatigalugu pisinnaatitaanermik killissalersuisimannnginneq pillugit oqaaseqaatai naammattumik isummerfiginagit. [A-p] atorfiata taaguutaa kommunip isummerfigisimavaa, [A-lli] sunik suliaqarsimanini pillugu oqaaseqaatai isummerfigisimanagit. [A-p] pisuni suni taxakortimik imminut atugasanngartitaasumik atuinissaminik nammineq annertuutigut naliliisussanngartinneqarsimanini kiisalu atorfeqartitaanermi, matumani taxakortimik namminerminut atugasanngartitamik atuinera ilanngullugu eqqarsaatigalugu, isornartorsiorneqarsimannngisaannarnini pillugit oqaaseqaatai kommunip aamma isummerfigisimannngilai.

[K Kommuni] tamatuma saniatigut taxarsimanernit aqqaniliusunit tallimat [A-p] oqarneratut najugaqartunik biiliussinerunerat aamma kortit ataatsimoorussat immikkoortortaqarfinniittut ilaata ataatsip biiliussinernut atorneqarsinnaasimagaluarnera isummerfiginngilai. Taxarsimanernit aqqaniliusunit pingasut suliartoqqusisoqarneranut tunngasuunerannik marlullu sulinermit nalu-naarsuinermit atatillugu naqittakkanik taarsersuisimanermut atatillugu taxarsimanernut tunngasuuneranik [A-p] oqarnera kommunip taamatuttaaq isum-

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

merfiginngilaa. Taxarnernik nalunaarsuiffittut allattaaviit eqqarsaatigalugit immikkoortortaqarfinni taxakorteqartuni tamani taxarnernik nalunaarsuiffittut allattaaveqartussaananeramik Utoqqaat Illuata malittarisassaani allassimasoqarnera kommunip aamma isummerfiginngilaa. Taamaalilluni malittarisassanit taakkunannga erserpoq taxakorti imminut atugassanngortitaasoq atorlugu taxarnerit immikkoortortaqarfimmi taxarsimanernut nalunaarsuiffittut allattavinni allaniluunniit nalunaarsorneqassasut. Kommunip uannut akissummini 30. november 2015-imeersumi oqaatigaa Utoqqaat Illuanni piffissami pineqartumi nalunaarsuiffittut ilumut allattaaveqarsimanersoq kommunip ilumuunnginnerarsinnaanaguluunniit ilumoornerarsinnaanngikkaa.

Paasissutissat tigussaasutigut eqqortumik aalajangiinissamut pisariaqartut pissarsiariniarneqarnissaat kiisalu paasissutissat eqqortuunissaat oqartussaasup akisussaaffigaa, tak. oqartussaasut paasissutissanik pisariaqartunik tunngavisqaqarnissaannik tunngavik, immikkoortumi 4.1-imi allaaserineqartoq.

[K Kommunip] taxartarsimanernut uppernarsaatit [A-p] oqaaseqaatai tunngavigalugit pissarsiariniarsarisimavai. Kommunilli taxartarsimanernut uppernarsaatit nassaarisinnaasimanngilai, taxartarnernillu nalunaarsuiffittut allattaaviit atorneqarnerat sukumiinerusumik nassuiarsinnaasimanagu. Najugaqartunik taxartitsisimanerit kommunip assortunngilai, oqaatigaluguli immikkoortortaqarfiit kortimik ataatsimoorussamik peqartut, oqaatigalugulu issiavinnik assakaasulinnik kaassuartakkanik atuisut taxanik angallaneqarnissaat illersorneqarsinnaanngitsoq. [A-p] suliartoqquneqartarnera kommunip assortunngilaa, oqaatigaluguli tamanna qaqutiguinnaq pisartoq. [A-lumi] nammineq aamma oqarpoq piffissami taaneqartumi qaammatinik pingasunik sivisussusilimmi tasani marloriaannarluni suliartoqquneqarsimalluni.

Immikkoortumi 4.1-imi oqaatigineqartut oqartussaasup soraarsitsisoqarnissaanik aalajangiinnginnermini misissuineri paasissutissallu pissarsiarineqartut eqqortuunerisa qularnaatsuunissat eqqarsaatigalugit ataatsimut sakkortuumik piumasaqaateqartoqarpoq. Tamatuma pissuseqataa peersitsisoqarnissaanik aalajangiinerit eqqarsaatigalugit atuuppoq. Pissuviusut eqqortuunerat nalornissutigineqarpat tamanna oqartussaasup sukumiisumik paasissutissartalersuinermigut qulaajarniartussavaa.

[K Kommunip] pissutsit qulaani taaneqartut isummerfiginagit suliassat pineqartut taakkununngalu atatillugu taxartarsimanerit uppernarsarneqarsimannginnerat/nalunaarsorneqarsimannginnerat innersuussutigai. Uppernarsaasi-

manninneq taanna tunngavigalugu kommunip manna aalajangiusimavaa, tassalu taxartarsimanerit sulinermit attuumassuteqartuusimannngitsut.

Uanga paasinninnera unaavoq suliaq [K Kommunip] pissutsinik qulaani taaneqartunik isummerfiginnissimanninnera pissutigalugu amigartumik paasisutissartalersorneqarsimasoq. Taamaalilluni kommunip taxarkortimik atorerluinermit kommunip [A-mik] peersitsinissamik aalajangiinermini tunngaviu-titaanik uppernarsaatitigut qularnaatsunik tunngavissaqarnissani qulakkeersi-manngilaa.

[K Kommuni] peersitsisoqarnissaanik aalajangiinermini allappoq [A-p] taxakorti piffissami 5. august 2014-imit 11. august 2014-imut napparsimasutut nalunaarsimanermi nalaani nammeneq nakorsiartarnermi atorsimaneraa kommunip ilisimasinnaangikkaa. Peersitsisoqarnissaanik aalajangiinermit aamma erserpoq utoqqarnut tunngasuni pisortap pissutsit arlallit [A-p] suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissutaa tunngavigalugu misissorsimagai. Utoqqarnut tunngasuni pisortap ilaatigut peqqissaasut arlallit [A-p] taxakortia tassunga atugassannortitaq atorsimaneraat aperisimavai kiisalu paaqqutarinniffimmi sulisut piffissami taaneqartumi najugaqartunik ingerlassineq pillugu isumaqatigiissuteqartoqarsimanersoq aperisimallugit. Tamanna pillugu oqaatigaara kommuni oqaloqatiginninnerit taakku pillugit allakkior-simariaqaraluartoq, tassami paasissutissat suliamut pingaaruteqartut oqaasiin-nartigut pissarsiarineqartut allattuisuissaatitaanermi pineqartunut ilaatinneqar-mata, tak. pisortani ingerlatsineq pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni (paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi) nr. 9-mi, 13. juni 1994-imeersumi § 6, imm. 1. Aamma oqaatigaara paasissutissat taakku kommunip peersitsinermit tunngavilersuutini ilaatissimagai, [A] paasissutissat nutaat taakku pillugit oqaaseqaateqarnissaanut suliamilu pissusiviu-sutigut tunngaviusut ilassusernissaannut periarfissinnagu. Tamanna inuit pi-gaartuusut allattorsimaffiat kiisalu ullorsiutit assigiinngitsut pillugit paasissu-tissat nutaat peersitsinissaq pillugu aalajangiinermit ilanngussatut nassiunne-qartut eqqarsaatigalugit aamma atuuppoq.

Ataatsimut eqikkaallunga paasinninnera unaavoq [A-p] taxakorti imminut atugassannortitaasoq piffissami taaneqartumi biilernernut suliamut attuumassu-teqannngitsunut atortarsimaneraa suliame allagaatit tunngavigalugit naliliiso-qarsinnaangitsoq. Taamaalilluni uanga paasinninnera unaavoq [A] peersinneqassasoq kommuni aalajangiimmat suliaq amigartumik paasissutissartalersorneqarsimasoq.

Taamaalilluni uanga paasinninnera aamma unaavoq [K Kommuni] [A-p] peersinneqarnissaanik aalajangiinnginnermini oqartussaasut paasissutissanik pisariaqartunik tunngavissaqarnissaannik piumasaqaat suliap sukumiisuunngitsumik paasissutissartalersorneratigut eqqortissimangikkaa. Kommuni paasissutissat peersitsisoqarnissaanik aalajangiinnerminut atatillugu pingaartilugit isiginiakkani pillugit suliame illua'tungiusup isumaanik pisariaqarneratut annertutigisumik aammattaq tusarniaasimangilaq. Tamanna isorisarialerujussuartut isigaara.

Oqaatigaara [K Kommunip] peersitsinissamik aalajangiinnerminut pisortaqati-giit "taxakortimik biilernernut suliamut attuumassuteqanngitsunut atonerluineranik ilimatsaassinerat" tunngavilersuutigisimagaa. Kommunip uannut akis-summini 9. marts 2015-imeersuni erseqqissarlugu oqaatigaa pisortaqatigiit paasinninnerat unaasoq taxakortimik atonerluinerup uppersaaserneqarsimanera ilumut pineqartoq. Taamatut oqaasertalersuineq ajuusaarnartutut isigaara. Aamma oqaatigaara [A-p] uannut akis-summini 25. marts 2015-imeersumi oqaatigigaa oqaasertalersuineq taanna kommunip imminut erseqqissarsimangikkaa. Tamanna ajuusaarnartorujussuartut isigaara.

Kommuneqarfik Sermersuup suliamik amigartumik paasissutissartalersuisimanera pissutigalugu [A-p] peersinneqarnissaanik [K-Kommunip] aalajangiinnerata ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi pisumut naapertuuttumik iliuuseqartarnissamik piumasaqaammut ilumut naapertuuttuuneranik apeqqut pillugu oqaaseqaateqarsinnaanngilanga.

5. Eqikkaaneq

Suliamik suliarinninnera tunngavigalugu isumaqarpunga [K Kommunip] [A-mik] suliamut tunngatillugu oqaloqatiginninnerminut atatillugu ingerlatsinermi ileqqorissaarnermik malinnissimanginnera isorisariaqartuusooq. Kommunip suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut annertusisamik pissimaaffeqarnermik inatsiseqartitsinikkut tunngavik inatsisikkut aalajangersa-gaangitsoq tunngavigalugu suliami illua'tungiusup isumaanik annertusisamik tusarniaasimanginnera aamma isorisariaqartutut isigaara.

Isumaqarpunga [A] peersinneqassasoq [K Kommuni] aalajangiimmat suliaq naammattumik paasissutissartalersorneqarsimangitsoq. Tamanna isorisarialerujussuartut isigaara.

Aammattaaq isumaqarpunga kommunip peersitsisoqarnissaanik aalajangiinermini oqaasertalersuineramik kommunip atornerluineramik ilumut uppernarsaasersuisimaneranik nalornissutiginnilersitsisinnaasumik atuisimasoq. Aamma isumaqarpunga kommunip oqaasertalersuisimanerminik [A-mut] kingusinnerusukkut erseqqissaasimanninnera ajuusaarnartorujussuusoq.

[K Kommunip] suliamik amigartumik paasissutissartalersuisimanagera pissutigalugu [A-p] peersinneqarnissaanik [K Kommunip] aalajangiinerata ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi pisumut naapertuuttumik iliuseqartarnissamik piumasaqaammut ilumut naapertuuttuuneramik apeqqut pillugu oqaaseqaateqarsinnaangilanga.

Oqaatigaara suliamik suliarinninninni malugigiga Kommuneqarfik Sermer-suup mappi allagaatinik sulisumut [A-mut] tunngasunik imalik nassaarisinnaasimannigikkaa. Kommunip suliaq tamanna pissutigalugu annertunerusumik paasissutissartalersorsinnaasimannigilaa uppernarsaasersorsinnaasimanaguluunniit, tassami sulisut suliami akuutinneqartut kommunimi atorfeqarunnaarsimammata. Tamanna isorisarialerujussuartut isigaara.

Ataatsimut isiginnillunga inassuteqaatigaara suliaq [A-mut] tunngasoq [K Kommunip] qulaani oqaaseqaatikka isiginiarlugit suliareqqissagaa.

[K Kommuni] aammattaaq qinnuigaara [A-P] taarsiissuteqartoqarnissaanik naatsorsuutiginninnera aamma [A-mut] isummerfigeqqullugu.

[K Kommuni] qinnuigaara inassuteqaatima kommuni qanoq iliuseqarnissamut pissutissaqalersinneraa uannut nalunaarutigeqqullugu.”

K Kommunip akissutaa e-mailikkut 5. august 2016-imeersukkut tiguara. E-mailimit tassannga makku erserput:

“Matumuuna nalunaarutigineqassaaq [A-p] peersinneqarneramik Ombudsmandip missuisimanagera pillugu paasissutissat [K Kommunip] tigusiimmagit. Suliap tamarimi ingerlasimanagera pillugu paasissutissat nalilerneqarnissaat siunertaralugu [...] pi-sortaanut nassiuqqarsimapput, allagaatillu atuaqqissaarneqareerpata pisortaq Suli-soqarnermut Immikkoortortaqarfik peqatigalugu kingorna akissuteqarumaarpoq.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq [A-p] taarsiivigineqarnissaminik kissaat-pisortap akuerisimammagu, aamma [A] ataatsimeeqatiginiarlugu aggeqqusissum-

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

mik [K Kommunimiit] nassinneqaqqammerpoq, ataatsimiinnerlu pissaaq pingasunngornermi 10. august 2016-imi nal. 14.00.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Suliaq Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut K Kommunimilu kommunalbestyrelsimut Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 3. december 2009-meersumi (Ombudsmandi pillugu inatsimmi) § 23 innersuussutugalugu allakkatigut 11. august 2016-imeersutigut nalunaarutigaa.

K Kommunip akissutaa e-mailikkut 17. august 2016-imeersukkt ilanngussartallikkut tiguara. Kommunip akissutaanit tassannga makku erserput:

“Ingerlatsinermi ileqqorissaarnermik malinninnginneq pillugu

[A-p] aggeqquneqarnerata allakkatigut pisimanninnera [K Kommunip] ajuusaarnartutut isigaa, tassami [K Kommunimi] sulinnermut atatillugu oqaloqatiginninissamut aggeqqusinermi allakkat aggeqqusissutit pisortaqtigiinnit allakkatigut nassiunneqartussaammata, illersuisoqarnissarlu piomasagaataappat atorfeqartitaasumut tunniunneqartussaallutik, taanna ullunik pingasunik piffissalerlugu.

Suliami illua'tungiusup isumaanik annertusisamik tusarniaasoqarsimanninnera pillugu

Tamanna inatsisilerinermi siunnersortip puigugaraa ajuusaarnartoq, 2014-imilu ukiakkut soraarsitsiortornermik [K Kommunip] aallartitsinerata kingunerisaanik suliap tuaviupiluunneqarsimaneranik ilaatigut pissuteqarluni. Suliani naalasseriitsuliornernut tunngasuni matumanisut ittuni suliami illua'tungiusup isumaanik annertusisamik nalinginnaasutut tusarniaasoqartartussaavoq.

[A] peersinneqarmat suliap amigartumik paasissutissartalersorneqarsimanagera pillugu

[...-mi] pisortaqtigiit paasissutissatut tunngavigisaat allaapput, taakkulu utoqqarnut tunngasunit pisortamit pisortaqtigiit 22. september 2014-imi ataatsimiinneranni taakkununga saqqummiunneqarput, tassanilu ilaallutik akiligassiissutit allagartaat, soraarsitsissamaarnermut tunngaviutinneqartut. [...-p] pisortaa [A-p] soraarsinneqarissanuut inassuteqaasioqqusivoq. **Ilanngussaq 1** takuuk. Utoqqarnut tunngasuni pisortaq ulloq taanna [sulisoqarnermi inatsisilerituumut] e-mailerpoq, nalunaarutigalugulu [...-mi] pisortaq pisumik ullaakkut ilisimatissimagini, taamanilu utoqqarnut tunngasuni pisortap e-mailikkut allaffigeqatigiittarsimaneq e-mailimi tassani uteqqippaa, tassalu maili [sulisoqarnermi inatsisilerituumut] nassiunneqartoq, kalaallisooq: “Ip-passaq oqaloqatigivara [A], taxartarsimanagera pillugu, nassuiaallugulu suut kingunerisinnaasai, ullaq Direktørerput ilisimatippara. Paasisakka malillugit qaammatini pingasuni taxartarsimasoq suliffimmiit angerlarsimaffimmut, ullut sisamat tallimallu a-

kornanni qaammammut. Qanoq Iliuseqassuunga massakkut, [pisortamit] aalajangerneqarmat soraarsinneqassasoq. ...” **Ilanngussaq 2** takuuk. Utoqqarnut tunngasuni pisortaq e-mailimi tassani aamma allappoq [A] qaammammut sisamat-tallimariarluni suliffimmit angerlamut taxartarsimasoq. Utoqqarnut tunngasuni pisortap tamatuma kingornatigut misissuinerata takutippaa [A-p] taxakortia [...-mik] normulik taxarni pisortaqatigiit paasinninnerat tunngavigalugu suliambut attuumassuteqanngitsunut piffissami qaammatinik pingasunik sivissusilimmi atorneqartarsimasoq, 2014-imilu 1. junimit 30. augustip tungaanut 722,- kr.-t nalinginut atorneqarsimasoq. Utoqqarnut tunngasuni pisortap [...-llu] pisortaata taxaatileqatigiiffimmit akiligassiissutit tiguneqartut tunngavigalugit pisumi naliliinerisa kingornatigut suliaq [A-p] soraarsissamaanerqarneranut tunngasoq aallartinniarpaat. Ataaticigut atsiortup utoqqarnut tunngasuni pisortaq allaffigeqatigisareerlugu tamanna isumaqatigaat, [K Kommunimit] aningaasnik tatigininneq tunngavigalugu atugassiissutigineqartunik atornerluisoqarnerani periaaseq innersuussutigalugu, tassalu soraarsitsissamaanerq taxakortimik atornerluinermut qisuariaatigissallugu eqqortuusooq.

Peersitsineq pillugu allakkat [K Kommunip] atornerluinermik ilumut uppernarsaasiisimaneranik nalornissutiginnilersitsinnaasumik oqaasertalerneqarsimanerisa [K Kommunillu] tamatuminniga [A-mut] kingusinnerusukkut erseqqissaasimannginnerata ajuusaarnartuuneranik Ombudsmandip isumaqarnera pillugu

Erseqqarluttumik oqaasertalersuisoqarsimavoq, tamannalu ajuusaarnartuuvoq. Oqaasertalersuineq taanna soraarsitsissamaarluni allakkani aalajangiillunilu allakkani atorneqarsimavoq, tamanna suliap ilungersunassusia isiginiarlugu naleqquttuunngilaq, kiisalu [A-mut] suliampi pissusiviusutut tunngaviusunik nalornissutiginnilersitsinnaarluni. Taamaakkaluartoq peersitsineq pisortaqatigiit aalajangiussimavaat, taamaattorli atornerluineq pillugu piffissaagallartillugu erseqqissaaneq pissusissamisoorssimassagaluarpoq.

Ombudsmandip pisumut naapertuuttumik iliuuseqartarnissamik piumasaqaat ilumut eqqortinneqarsimanerseq suliap naammattumik paasissutissartalersorneqarsimannginnera pissutigalugu oqaaseqaateqarsinnaannginnera pillugu

[K Kommuni] pissusiviusut pillugit paasissutissat pineqaatissiissamaaneranut tunngaviusut tunngavigalugit missingiussilluni naliliivoq suliaq suliampi illua'tungiusp isumaanik tusarniaasoqareneratigut peersitsinermik inernilerneqarsinnaasoq. Suliap pissusiviusutigut tunngavia pisortaqatigiillu suliampik naliliinerat [A-mut] saqqummiunneqarpoq, taannalu suliampi illua'tungiusutut oqaaseqaatiminik saqqummiussivoq. Akissutaalu [K Kommunip] peersitsissamaaneranik allannortitsinngilaq.

Mappimik suliampi sulisumut [A-mut] tunngasumik allagaatinik imalimmik [K Kommunip] tamaanera taamanilu pisortaqatigiissimasut atorfeqatitaajunnaarsimanerat Kommuneqarfik Sermersuullu tamanna pissutigalugu suliampi

annertunerusumik uppersaasiisinnaasimanginneranik Ombudsmandip isorisarialittut ilaatigut isiginninnera pillugu

Taamaattumik erseqqissarneqassaaq mappi sulisumut [A-mut] tunngasumi allagaatinik imalik peersitsissamaarnermik suliaq aallartimmat sulisoqarnermut immikkoortortaarfimmiissimammat. Ataatsimiigiaqqusinermut uppersaasat Utoqqaat Illuaninnersoq utoqqarnut tunngasuni pisortamit akisussaasutut pisortaasumit pissarsiariarneqarsinnaanissaa Ombudsmandip oqaatigaa. Taamaangilaq, aggeqqusissutillu assilineru sulisoqarnermut immikkoortortaarfimmi pigineqarani. Taamaattumik uppersaasat pissarsiarineqarsinnaasimangilaq.

[-mi] pisortaatigiit paasinninnerat unaavoq mappit allagaatinik sulisumut tunngasumik imallit immikkoortortaarfimmi allani tiggummineqassanngitsut, taakkumi sulisoqarnermut immikkoortortaarfimmi katersorneqarlutillu toqqorneqartarmata, isuman-naallisaaneq pissutigalugu.

[K Kommuni] suliamik Ombudsmandip oqaaseqaatai isiginiarlugit suliarineqqeqquneqarnera pillugu

[A-p] peersinneqarneranut tunngasup tigguneqarneranut uppersaasat [sulisoqarnermi inatsisilerituup] Ombudsmandimut 5. august 2016-imi nassiuppa, Ombudsmandilu tamatumunnga atatillugu nalunaarfigineqarpoq [A-p] taarsiivigeqqulluni piomasaaqataa pisortap akuersaarsimagaa, [K Kommuni] ingerlatsinermi ileqqorissaarnermik malinnissimanginnera pissutigalugu, aggeqqusissullu tamatumunnga uiggiullugu [A-mut] nassiussimallugu.

Pisortap [sulisoqarnermilu inatsisilerituup] [A] taassumalu illersortaa 10. august 2016-imi ataatsimeeqatigaat, suliamullu peersitsinermut atatillugu [K Kommuni]p ingerlatsinermi ileqqorissaarnermik malinnissimanginnera [A-mut] ajuusaarutigalugu. [A-p] tunngavilersuutini ataatsimiinnermi saqqummiuppai, piomasaaqatigalugulu peersitsineq tunngaviit ilumuunngitsut tunngavigalugit pisimasutut isigineqassasoq taamalu taarsiissutit tamanna tunngavigalugu naatsorsorneqarnissaat aamma piomasaaqatigalugu. Pisortap tikkuarlugu oqaatigaa pisumut naapertuuttumik iliuseqartarnissamik piomasaaqat eqqortinneqarsimanersoq eqqortinneqarsimanginnerorsorluunniit Ombudsmandip nassuiaataani isummerfigineqanngitsaq, pisortarlul suliami [A-mut] tunngasumi ingerlatsineq pillugu inatsisip sumiginnarneqarnera eqqarsaatigalugu taamaallaat missingiussilluni naliliisimasooq. [A-p] piomasaaqanni aalajangiusimavaa, eqqarsarfissaqarumallunilu, oqarlunilu imaassinnaasoq suliaq eqqartuussivinnut suliaassanngortinneqarsinnaasoq, inuit sulianik taamaattunik ilisimasaqarnerusut oqaloqatigereerunigit. Aammali nalunaarutigaa pisortap siunnersuutaa akuersaarsinnaagunarini. Peersitsineq taxakortit suliarturnermi atorneqaratik pisariaqarluninartuni taamaallaat atorneqartussaanerannik tunngavilersugaasoq [K Kommuni] aalajangiuisimavaa.

[A-p] taarsiivigineqarnissaminik ilimaginninnera [K Kommuni] isummerfigisagaa

[K Kommuni] [A-mut] taarsiissuteqarnissaanut sunik periarfissaqarnera eqqarsaatigalugu [sulisoqarnermi inatsisilerituup] aaqqiissutissatut siunnersuutit arlallit 29. juli 2016-imi nassiuppai. Pisortap eqqarsarnissamut piffissaqareerluni siunnersuummillu missingiussilluni nalileereerluni [A] taarsiivigineqassasoq aalajangiuppaa. Ombudsmandip immikkoortuni arfineq pingasuni isornartorsiuisimanera isiginiarlugu pisortap paasinninnera unaavoq katillugit 110.269,90 kr.-nik taarsiissuteqartoqassasoq, taakkunaannga 15.000 kr.-t tassaallutik [...-mit] Københavnimullu uterlugulu angalanermut [A-p] 2015-imi feriarluni angalanissamut annaasimasai, taamaattumillu aningaasat taakku akileraarusigassaanatik, aningaasalli tunniunneqarpata akileraartarnermi oqartussaasunut nalunaarutigineqassallutik. Aningaasat qulaani taaneqartut feriarluni angalanissamut annaasat ilanngullugit eqqarsaatigalugit, akileraarutit ilanngaatigereerlugit 70.257,00 kr.-iussapput.

[K Kommuni] [A] 10. august 2016-imi ataatsimeeqatigaa, pisullu ingerlasimanera [A-mut] ajusaarutigalugu, aningaasallu taarsiissutigineqartussatut eqqarsaatigineqartut pisortap saqqummiullugit, tak. qulaani taaneqartut, [A-llu] taarsiissutit qanoq innissaannik tunngavilersuutai siunnersuutaalu tusarnaarlugit. Taamaalluni [A-p] eqqarsarnissamut piffissaqarumanera isiginiarlugu aningaasat taarsiissutissat pillugit [A-p] akissuteqarnissaa pisortap utaqqimaarpaa.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Taamani utoqqarnut tunngasuni pisortaaup sulisoqarnermi inatsisilerituumut allagai 24. september 2014-imeersut aamma taamani utoqqarnut tunngasuni pisortap sulisoqarnermi inatsisilerituumut e-mailia 24. september 2014-imeersoq K Kommuni akissutaanut ilanngullugit nassiunneqarput.

K Kommuni 6. september 2016-imi imatut allaffigaara:

“[K Kommuni] e-mailia 5. august 2016-imeersoq aamma allagai 17. august 2016-imeersut tiguakka. Taakku tunngavigalugit [K Kommuni] [A] taarsiiviginiarlugu negerooruteqarfisimagaa paasivara.

[K Kommuni] allakkamini 17. august 2016-imeersuni ingerlatsinermi ileqqorissaarnermik malinnissimannginnini, suliame illua’ tungiusup isumaanik tusarniaanissamut annertusisamik pisussaaffini naapertorlugu tusarniaasimannginnini kiisalu [A-mik] peersitsinermi atattillugu allakkamini oqaasertaliinermik atuisimanini kommunip ajusaarutigaa. Tamanna tusaatissatut tiguara.

[K Kommuni] kommunip suliamek amigartumik paasissutissartalersuisimanera pillugu uanga isornartorsiuininnut atattillugu oqaaseqaatai, aamma tamanna tunngavigalugu uanga pisunut naapertuuttumik iliuuseqartarnermik piumasaaqammut tunngave-

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

garneq pillugu apeqqummut isummersinnaannginnera pissutigalugit oqaaseqaatima 22. juli 2016-imeersup paasineqarnissaa pillugu oqaaseqarfiginissaanut pissutissaqalersippaanga.

Kommunip suliamik amigartumik paasissutissartalersuisimanera pissutigalugu, tamannalu oqaaseqaatinni sakkortuumik isornartorsiorsimavara – kommunip [A-p] peersinneqarnissaanik aalajangiinera ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi pisumut naapertuuttumik iliuseqartarnissamik piumasaqaammut ilumut naapertuuttuuneranik apeqqut pillugu oqaaseqaateqarsinnaannginnera ima paasineqassanngilaq, uanga kommunip [A-mik] peersitsisimanera akuerisimagiga. Tamanna ilaatigut tunngavigalugu kommunip [A] pillugu suliaq suliareqqissagaa inassutigisimavara.

[K Kommuni] ilisimatitsivoq kommunip katillugit 110.269,90 koruuninik, taakkunanga 15.000,00 koruunit akiliunneqarluni feriamut atugassanik, [A] taarsiiffiginirlugu neqeroorfigisimagaa.

Qulaani taaneqartunut aamma atorfillit pillugit inatsimmi (funktionærloven) §§ 2-4-mut (Sulisitsisut aamma atorfillit akornanni inatsisitigut pissutsit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 11, 29. november 2013-imeersoq) ataneqartillugu [K Kommuni] qinnuigaara kommunip qulaani taaneqartut aningaasat amerlassusaat qanoq ililluni naatsorsorsimanerai pillugu nassuiaateqaqqullugu.”

K Kommuni e-mailikkut 8. september 2016-imeersukkut akivoq allakkakka kommunip tigusimagai, kommunilu suliaq pillugu ullut qulit iluanni akissuteqarniarloq.

Naammagittaalliortup oqaaseqaatai imaattut allakkatigut 14. september 2016-imeersutigut ilanngussartalitsigut tiguakka:

“Allakkanut 06.09.2016-imeersunut ilanngussartalinnut qujanaq.

Ombudsmandip kommunimut allagai kommunilluunniit Ombudsmandimut akissuteqarluni allagaanut ilanngussaq pillugit oqaaseqaateqarnissara siunertarinngilara. Oqartussaasulli taakkua marluk attaveqarfigiileqqissimanerat nuannaarutigalugu oqaatigerusuppara.

Ombudsmandip kommunimut 22.07.2016-imi allannerata kingornatigut ataatigut atsiortup kommunillu attaveqatigiissimanerat eqikkaavigissallugu massakkorpiaq siunertaraara.

Ulloq: 05.08.2016.

Allakkat imatut qulequtaqartut tiguakka: **“10.10.2016-imi peersinneqarninnik Ombudsmandip misissuina tunngavigalugu taarsiivigineqarnissamik kissaatigisat pillugu ataatsimiinnissamut aggeqqusissut”** – (Ilannussaq 1)

Ataatsimiinneq 10. august 2016-imi pisussanngortinneqarsimavoq.

Ulloq: 10.08.2016.

Ataatsimiinneq qulaani taaneqartoq [pisortap] allaffiani ingerlanneqarpoq. Sulisoqarnermi inatsisileritooq [...], ataatigut atsiortup illersuisua ataatigullu atsiortoq pisortap saniatigut peqataapput.

Ulloq: 13.08.2016

[Sulisoqarnermi inatsisilerituup] 10. augustimi ataatsimiinneq pillugu imaqarniliassamut missingiut mailimut kakkiullugu nassiuppaa.

[Sulisoqarnermi inatsisileritooq] mailimi tassani imatut allappoq: “Ataatsimiinneq pillugu imaqarniliassamut missingiut siusinnerusukkat neriorsuutigisattut matumuna nassiuppaa. Qinnuigineqarputit oqaaseqaatinik, naqqiutininik ilassutinillu ataani atsiortumut saqqummiusseqqullutit.”

Ataatsimiinneq pillugu imaqarniliaq (Imaqarniliassamut missingiut) ilanngullugu nassiunneqarpoq. – (Ilannussaq 2)

Ulloq: 17.08.2016.

“”[A-mik] oqaloqateqarneq pillugu imaqarniliaq” pillugu oqaaseqaatit” mailimut kakkiullugu [sulisoqarnermi inatsisilerituumut] nassiuppaa. – (Ilannussaq 3)

Mailimi tassani imatut allappunga: “10.08.2016-imi ataatsimiinneq pillugu imaqarniliaq pillugu oqaaseqaatikka kakkiullugit nassiuppakka. Imaqarniliap ilusilerneqarsimanera pissutigalugu oqaaseqaatima taamatut ilillugit nassiunneqarnerat naleqqunerpaatut/eqqornerpaatut isigaara. Oqaaseqaatit imaqarniliamut ilanngullugit allanneqassanersut oqaaseqaatilluunniit tamarmiutillugit kakkiunneqassanersut uannut apeqqutaanngilaq. Kingullerli pisariinnerpaassagunarluunilu piviusorsiornerpaassagunarpoq.”

Ulloq: 17.08.2016.

[Sulisoqarnermi inatsisileritooq] mailikkut imatut allappoq: “Nassiussanut qujanaq, oqaaseqaativit tiguneqarnerat uppernarsarpara. Oqaaseqaatit atuareerutsigit uteqqikkumaarpugut.”

Ulloq: 26.08.2016.

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

Kommuni ataatsimiinneq pillugu imaqarniliaq eqqartorneqartoq pillugu oqaaseqaatikka pillugit akissuteqanngimmat [pisortamut] ingerlatitaasunik allaqqinniartunga aalajangerpunga.

Allakkat 26.08.2016-imeersut imatut qulequtserpakka: “[A-p] **peersinneqarneranik suliaq pillugu**” – (Ilanngussaq 4) [pisortamut] mailimi filitut kakkiussatut nassiunneqarpoq.

Mailimi tassani imatut allappunga: “10.08.2016-imi ataatsimiinneq pillugu imaqarniliaq pillugu oqaaseqaatikka nassiukkakkilli kommunimit suli tusagaqannginnama allakkat ukua kakkiullugit nassiunneqarnissaat toqqarpara. Suliaq manna massakkorpiaq sooq suliarineripput naakannersumik eqikkarlugu allaaseriniarsaraara.”

[Pisortaq] ulloq taanna imatut allappoq: “Allakkat tiguneqarnerat matumuuna uppernarsassavara. *Kommuni taakku pillugit akissuteqarluni sapaatit akunneranni tulliumi tutsaqarumaarpoq.*”

Ulloq: 02.09.2016.

[Sulisogarnermi inatsisilerituup] mailia imaattunik imaqartoq tiguara: “*Suliap ilinnut tunngasup [K Kommunimit] suliareqqinneqarnissaanik Ombudsmandip piumasaqaataa [K Kommunip] eqqartuussissuserisuanut suliaritinniarlugu [...-mi pisortaq] aalajangerpoq. Suliami allagaatit eqqartuussissuserisup sapaatit akunneranni tullermi misissoreerpagit akissuteqarfigineqarumaarputit.*”

Kommunip akissutitut neriorsuutigisaa ullumikkut (14.09.2016-imi) suli tigunngilara. Ataatsimiinneq pillugu imaqarniliaq eqqartorneqartoq – [sulisoqarnermi inatsisilerituup] nammineq missingiutaannartut taasaa - pillugu oqaaseqaatikka akuerineqarsimanersut akuerineqarsimangginnersulluunniit tamatumunnga peqatigitillugu aamma nalorninarluinnarpoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

K Kommunip A-mut allakkatigut 5. august 2016-imeersutigut ataatsimiigiaqqussisutaa, K Kommunip ulloq taanna ataatsimiinneq pillugu imaqarniliaa 10. august 2016-imeersoq, kommunip imaqarniliaa pillugu A-p oqaaseqaatai kiisalu A-p suliap killiffia pillugu allagai 26. august 2016-imeersut pisortamut ingerlatitaasut A-p allagaanut ilanngussatut nassiunneqarput.

K Kommunip akissutaa allakkatigut 20. september 2016-imeersutigut tiguara. Akissummit tassannga makku erserput:

“Oqaaseqaat Ombudsmandip 18. august 2016-imi tamanut saqqummiuppaa, tassanilu tikkuarlugu [K Kommuni] [A-p] Utoqqaat Illuanni [...-tut] atorfianit peersinneqarneranut atatillugu suliamik suliarinninnermini arlalitsigut kukkussuteqarsimasoq.

Ombudsmandi kommunip peersitsinissamik aalajangiinera ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi pisumut naapertuuttumik iliuseqartarnissamik piumasaqaammut naapertuunna pillugu suliami paasissutissat sukumiisuunnginnera pissutigalugu oqaaseqaateqarsinnaasimangilaq. Suliaq [K Kommunip] suliareqqissagaa Ombudsmandip siuliani taaneqartut innersuussutigalugit inassuteqaatigaa.

Tamatuma kingornatigut [K Kommunip] [A] akileraarutit ilanngaatinagit 110.269,00 kr.-nik taarsiivigiumallugu neqerooruteqarfigaa. Taakku tassaapput qaammatini arfineq marlunni akissarsiasat (soraarnerussutisianut akiliutitaqanngitsut, [A-mi] massakkut utoqqalinermi pensionisiaqartuummat), eqqunngitsumik pineqarnermi ajunngitsorsiasat 5.000 kr.-t aamma inersimasut marluk feriarlutik angaleranni 15.000,- kr.-t nalinginut akiliussineq. Taarsiissutissat siuliani taaneqartut naliiniikkut amerlassusilerneqarput. [A] nalunaarpoq qaammatini 15-ini akissarsianik taarsiissuteqarneq tassaassasoq suliap naammaginartumik inernilerneqarnera.

Ombudsmandip [K Kommuni] ilaatigut 6. september 2016-imi aperaa aningaasat taarsiissutissat qanoq katitigaanersut, ilaatigut makku oqaatigalugit:

“Qulaani taaneqartunut aamma atorfillit pillugit inatsimmi (funktionærloven) § 24-mut (sulisisitsut aamma atorfillit akornanni inatsisitigut pissutsit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 11, 29. november 2013-imeersumut) ataneqartillugu [K Kommuni] kommunip qulaani taaneqartut aningaasat amerlassusaat qanoq ililluni naatsorsorsimanagerai pillugu nassuiaaqullugu qinnuigaara.”

Oqaatigineqassaaq Ombudsmandip “suliaq [K Kommunip] suliareqqissagaa” inassuteqaataanik pisortaqatigiit paasinninnerat unaasoq [K Kommuni] kaammattorneqartoq peersitsineq kingumut qiviarlugu eqqortumik aaqqiinerunersoq taamaanngippallu tamanna [A] eqqarsaatigalugu sunik (aningaasatigut) kinguneqartinneqassanersoq nalileeqqullugu.

Højsteret eqqartuussutikkut U2007.537-imi issuarneqartumi Højsteretsillu eqqartuussutaani U2008.401-mi erseqqissarneqartumi aalajangiivoq suliami soraarsitsinermit tunngasuni ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi sulianik suliarinnitarneq pillugu malittarisassat soraarsitsisoqarnissaanik suliamut attuumassuteqartut tunngavigalugit aalajangiisoqarnissaanut peqataassasut. Taamaattumik soraarsitsineq suliamut attuumassuteqartut tunngavigalugit pisimappat sulianik suliarinnitarneq pillugu malittarisassanik sumiginnaaneq immi taarsiissuteqartoqarnissaanik piumasaqaateqalersitsisinnaanngilaq.

Taamaalilluni – peersitsineq suliamut attuumassuteqartut tunngavigalugit pisimasutut isigineqarsinnaappat - suliamik suliarinninnermi suut kukkussutaasimanerat taarsiissuteqartoqarnissaanik apeqqummut sunnuteqanngilaq.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

[A] paaqqinniffimmi pineqartumi atorfeqartitaasutut tatigisaasutut inissisimasimavoq.

Paaqqinniffiup taxakortinik atuineq pillugu malittarisassaani ([A-p] ilisimannginnersarmanngisaani) erseqqilluinnartumik takuneqarsinnaavoq korti inummut namminermut atugassiaq taamaallaat suliartoqquneqarnermi imaluunniit kiffartuussilluni allatigut sulinermut atatillugu atorneqarsinnaasoq.

[A-p] suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut atatillugu nassuiaatitut oqaatigaa ataasinngornermi 30. juni 2014-imi nal. 17.19 taxarneq ataatsimiinnerup suliassalluunniit nal. akunneranik ataatsimik qaangiuttoorfiusimasup kingornatigut pisi-masoq, taamaattumillu angerlamut taxarnini akuerineqarsinnaasoq isumaqarsimallu-ni.

Sapaammi 1. juni 2014-imi marloriarluni taxarsimanerit pillugit [A-p] nassuiaatitut oqaatigaa tassani sulisut piffissamik suliffiusumik nalunaarsuinermi naqittakkat taar-serneqarnerat pineqartoq, pisuni arlalinni sapaatit akunnerisa naanerini sularisartak-kani. Taamaattumik taxarnerit taakku sulinermut attuumassuteqartutut isigai.

[A-p] suliamek pineqartumik sapaatit akunnerisa naaneranni sularinninnissaminut "peqquneqarsimanini" atortussaatinngilaa. Taamaattumik tunngaviutittariaqarpoq su-lineq taanna nammineq piumassuseq tunngavigalugu ingerlanneqarsimasoq, taman-nalu taxakortit pillugit malittarisassat tunngavigalugit taxarsinnaatitsinngilaq.

Taamaallilluni taxakortip malittarisassat unioqquutillugit (ikinnerpaamik) pingasoriar-luni atorneqarsimanagera pineqarpoq. Ataatsimiinnerup nal. akunnerataluunniit ataatsip missaanik qaangiuttoornerup kingornatigut qasuneq pissutigalugu suliffimmit anger-lamut taxarnissamut tunngavissamik peqanngilaq. Taxakortip suliap ingerlanneqartup sapaatit akunnerisa naaneranni nammineq piumassuseq tunngavigalugu pisimanagera pissutigaiinnarlugu atorneqarnissaanut aamma tunngavissaqanngilaq.

Taamaattumik pisortaqatigiit paasinninnerat unaavoq taxakortip atornerlunneqarsi-maneranut imaluunniit taxakortip malittarisassat atuuttut unioqquutillugit atorneqarsi-maneranut uppersaatissaqartoq.

Inatsiseqartitsinermi periaaseq unaavoq sulisup tillittup allatulluunniit sulisitsisup a-kiligaanik imminut pisuunngortittup peersinneqarnissaanut pissutissaqartoq. Ataqa-tigiinneqarnermi tassani aalajangiisuusoq tassaannngilaq tillinneqartup qanoq naleqar-nera, aalajangiisuusorli tassaalluni tatigineqarnermik aseruneq tillinnermi imminer-miniittoq. Pisunili aalajangersimasuni annikitsualluit isiginngitsuusaarneqartarput.

Peersitsisoqarsinnaassappat sulisitsisup naliliutaanik annikitsuinnarnilluunniit tigusi-soqarsimassaaq. Højsteretsip eqqartuussutaani 1984-imeersumi (U1984.284/1) pine-

qarpoq niuertarfissuarmi sulisoq neqinik siatassanik marlunnik akilernagit annissisimasoq. Akiliiumannginnerlu uppernarsarneqarsinnaanngilaq, niuertarfissuullu iluani aningaasanik akiliisarnissamik aalajangersagaq pisup qanoq issusia pissutigalugu piffissaliinani soraarsitsinermi tunngavigineqarsinnaanani. Neqinilli siatassanik marlunnik tillinneq peersitsinissamat naammappoq, tillinnissamik siunertaqarnermut uppernarsaat pigineqarsimappat.

Henrik Karl Nielsenip atuakkiaani “Funktionærloven, 6. udgave 2013”-imi quppernemi 336-imi tullianilu makku oqaatigineqarput:

“Sulisoq pisisartunuinnaq ilumoorfiginninnani aammali sulisitsisumut ilumoorfiginnittumik pissusilersussasoq sulisitsisup tamakkiisumik tatigisinnaasariaqarpaa. Suliffimmit tillinnerup immini tatigineqarneq ima innarlertigisinnaavaa sulisitsisup sulisoq peersittariaqalerlugu. Sulisitsisup pisorpassuarni suliffimmit tillilaaqattaarnernik nakkutiginnissinnaannginnera tamatumunnga atatillugu sunniuteqartariaqarpoq, taamaattumillu pisut taamaattut ilungersunartorujussuurtut isigineqartariaqarlutik.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Pisortaqatigiit aallaavittut naliliipput peersitsineq suliamut attuumassuteqqartunik naammattunik tunngavissaqarsimasoq.

[A-p] suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissummini nassuiaalluni ilaatigut oqaatigaa taxartarnerminik nammineq aqutsinini taxarnissamilu pisortamit akuerineqaqqaartannginnerat paaqqinniffimmi periaasiusimasoq. [A] nassuiaalluni nangippoq paaqqinniffimmi akisussaaffimmik pisinnaatitaanermillu agguataarineq allanngortiterneqalersimasoq, taamaalilluni nammineq qullersariaanermi inissisimanini annertuumik allanngortinneqarsimalluni.

[A-p] suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissutaa isumaqalersitsivoq taxarnerit pineqartut sulinermit attuumassuteqartut malittarisassanullu naapertuuttut isigigai. Taamaalilluni manna mattunneqarsinnaanngilaq, tassalu [A] piaarluni unioqqutitsisimangitsoq – naak pisortaqatigiit paasinninnerat unaagaluartoq taxarnerit qulaani taaneqartut malittarisassanik atuuttunik unioqqutitsinerusut [A-p] takusinnaasimasariaqaraluaara.

Atorfeqartitaanerup [A-p] siusinnerusukkut mianersoqquneqarsimaneramik uparuarneqarsimaneranilluunniit takussutisartaqanngitsup sivisoorujussuunera immikkut isiginiarlugu pisortaqatigiit isumaqarput [A] piskasutut peersitsinermut taarsiullugu atorfeqartitaanermut tunngasuni piffissaliusaaq atuuttoq malillugu soraarsinneqarsimasutut inissinneqarpat tamanna naammaginaruullunilu suliamut attuumassuteqartut tunngavigalugit aaqqiinerussasoq.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Pisortaqatigiit paasininnerat unaavoq aningaasat amerlassusissaannik naatsorsuineq siunnersuutaasoq naammaginartoq suliamut attuumassuteqartut tunngavigalugit aaq-qiinerusoq.

Pisortaqatigiit tamatumunnga atatillugu oqaatigaat funktionærit pillugit inatsimmi § 3-imi sulisunut suliffeqarfimmi taannaasumi ukiuni 12-ini, 15-ini 18-iniluunniit a-taannartumik atorfeqartitaasimasunut aningaasanik qaammammi ataatsimi, marlunni pingasuniluunniit akissarsiat amerlaqataannik tunniussisarneq pillugu aalajangersa-
gaq atuutissanngitsoq, sulisoq soraarnermini utoqqalinermi tamanna pillugu inatsit tunngavigalugu pensionisiaqalerpat. Pisumi matumani taamaattoqartoq pisortaqatigiit tunngaviutippaat.

Eqqunngitsumik pineqarnermut taarsiissuteqartoqarnissaanik neqerooruteqartoqarpoq suliassaqarfimmi tassani inatsiseqartitsinikkut periaasusooq innersuussutigalugu, pi-
sортаqatigiillu Østre Landsretsip eqqartuussutaa, U.2005.1131 innersuussutigaa, tas-
sanilu sanaartornermi atorussanik niuertarfimmi sulisoq 5.000,- kr.-nik taarsiivigine-
qarpoq, karsimit tillissimanini pissutigalugu peersitaasimasutut sulisunut immikkoor-
tortaqarfimmi allagarsiivikkut tamanut takusassiarineqarsimanera kingusinnerusuk-
kut pinngitsuutinneqarfignisimasaa pissutigalugu.

Pisortaqatigiit isumaqarput [A-p] pisumi taxakortimik malittarisassat atuuttut unioq-
qutillugit ilumut atuiffiusimasumi aningaasanik amerlanerusunik taarsiivigineqarnis-
saanut tunngavissaqanngitsoq.

Qulaani taaneqartut tassaapput pisortaqatigiit Ombudsmandip saaffiginnissutaanut 6.
september 2016-imeersumut akissutaat.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

K Kommunit inaarutaasumik allakkat tamatuma kingornatigut nassiuppakka.
Kommunit inaarutaasumik allakkanit taakkunannga 27. september 2016-i-
meersunit makku erseput:

“[K Kommunip] allakkatigut 20. september 2016-imeersutigit nalunaarfigaanga su-
liaq kommunip suliareqqissimagaa, aalajangersimallunilu [A] peersitsinermut pisima-
sumut taarsiullugu nalinginnaasumik piffissaliinikkut soraarsinneqassasoq.

[K Kommunip] aammattaaq nalunaarfigaanga kommunip taarsiissutigisassatut neqe-
roorutaa tassaasoq qaammattini arfineq marlunni akissarsiat soraarnerussutisiassanut
akiliutitaqanngitsut, eqqunngitsumik pineqarnermi ajunngitsorsiasat aamma inersi-
masut marluk feriarlutik angalaneranni akiliussineq, kommunilu isumaqartoq funkti-
onærit pillugit inatsimmi § 3 atorneqassanngitsoq, tassami [A] soraarnermini utoqqa-
linermi pensionisiaqalersussaammat.

[A-p] peersinneqarneranik suliaq kommunip suliareqqissagaa inassuteqaatiga kommunip taamaalilluni malissimavaa. Uanga paasininnera unaavoq kommunip aalajangiinerata erseqqissumik naammaginangitsutut isiginissaanut tunngavissaqanngitsoq.

Oqaatigineqartut tusaatissatut tiguakka, suliamilu matuma kingornatigut annertunerusumik iliuseqaqqissananga”.

Suliaq ingerlasimanerata allaaserineqarnera

A ikiortitut illoqarfimmi K-mi Utoqqaat Illuanni inissisimagallartussatut 1. august 1985-imi piffissap ilaannaani sulisartussatut 1. august 1990-imiillu piffissaq tamaat sulisartussatut taamani illoqarfik K-mit (massakkut K Kommunimit) atorfinitsinneqarpoq. Kommunip A allakkatigut 12. december 1995-imeersutigut nalunaarfigaa atorfia ...-mut 1. juli 1994 aallarnerfigalugu allanngortinneqartoq, Utoqqaat Illuata pisortaa qaninnerpaatut qullersaralugu. K Kommunip A allakkatigut 6. juli 2010-meersutigut nalunaarfigaa atorfia Utoqqaat Illuanni inissisimagallartussatut ...-mut 1. juli 2010 aallarnerfigalugu allanngortinneqartoq, Utoqqaat Illuata pisortaa qaninnerpaatut aamma qullersaralugu. Atorfinitsitsineq pillugu allakkanit erserpoq atorfik taanna suliartoqquneqaratarsinnaanermut tapeqartoq, qaammatit pingasukkuutaat iluanni nalunaaquttap akunneri 37 tikillugit qaangiuttoornernut matussutaasunik.

Utoqqarnut tunngasuni pisortap ...-p A oqaloqatigineqarnissaanut 23. september 2014-imi aggeqquaa. Ataatsimiinnermi tassani immikkoortorta qarfimmi peqqissaasoq ... aammattaq peqataavoq. A-p taxakortiminik imminut atugassiissutigineqartumik atornerluineranik kommunip ilimatsaassinera ataatsimiinnermi sammineqarpoq. A ataatsimiinnermi tassani nalunaarfigineqarpoq suliunnaarsinneqartoq.

Taxakortimik biilernernut suliarnut attuumassuteqanngitsunut atornerluinermik ilimatsaassineq” tunngavigalugu A-p peersissamaarneqarnera pillugu suliarni illua’ tungiusup isumaanik tusarniaaneq K Kommunip allakkatigut 24. september 2014-imeersutigut aallartippaa. Suliarni illua’ tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkanit makku erserput:

“Matumuuna nalunaarfigineqassaait Utoqqarnut Tunngasuni pisortaqatigiit aalajangermata suliarnik peersitsinermut tunngasumik aallartitsiniarlutik.

Taxakorti taxarnernut sulinermut attuumassuteqanngitsunut atortarsimagit Utoqqarnut Tunngasuni pisortaqatigiit [K Kommunimi] sulisoqarnermut immikkoortorta qar-

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

fimmut nalunaarutigaat. Taxakorti piffissami 1. juni 2014-imit 30. august 2014-imut 722 kr.-t nalinginut atortarsimagit pisortaqatigiit ilimagaat. Akiligassiissutit nassuiaa-titaannit erseqqissumik erserpoq Utoqqaat Illuannut, suliffinnit angerlarsimaffinnut aamma suliffinnut taxartarsimasutit.

Ilanngussaq 1, qupp. 1 takuuk:

1.06.2014 nal. 14:16 [Angerlarsimaffimmit] taxarneq	81,00 kr.
1.06.2014 nal. 16:56 [Suliffimmit] taxarneq	81,00 kr.
1.06.2014 nal. 17:19 [Suliffimmit] taxarneq	83,00 kr.
Junimi taxarneq, katillugit	245,00 kr.

Ilanngussaq 2, qupp. 3 takuuk:

21.07.2014 nal. 14:15 [Suliffimmit] taxarneq	39,00 kr.
26.07.2014 nal. 09:31 [Angerlarsimaffimmit] taxarneq	79,00 kr.
26.07.2014 nal. 10:03 [Suliffimmit] taxarneq	80,00 kr.
Julimi taxarneq, katillugit	198,00 kr.

Ilanngussaq 3, qupp. 1 takuuk:

14.08.2014 nal. 11:02 [Suliffimmit] taxarneq	47,00 kr.
14.08.2014 nal. 11:42 [Napparsimm. Aqqummit] taxarneq	50,00 kr.
15.08.2014 nal. 11:18 [Suliffimmit] taxarneq	50,00 kr.
18.08.2014 nal. 10:43 [Napparsimm. Aqqummit] taxarneq	51,00 kr.
30.08.2014 nal. 11:55 [Angerlarsimaffimmit] taxarneq	81,00 kr.
Augustimi taxarneq, katillugit	279,00 kr.

2014-imi junimit augustimut taxarneq, katillugit 722,00 kr.

Akiligassiissutit nassuiaatitallit pisortaqatigiinnit 23. september 2014-imi pissarsiari-neqartut takutippaat pisortaqatigiit paasinninnerat malilugu sulinerlutit attuumassute-qanngitsumik angerlarsimaffinnit Utoqqaat Illuannut utimullu aamma [Nappars. Aq-qummit] marloriarlutit taxartarsimasutit. Taamaaliorneq [K Kommunip] sulisoqar-neq pillugu mappersagaa tunngavigalugu soraarsitsinermut tunngavissaavoq, tassani-lu imaattunik allassimasoqarpoq:

“Atorfeqartitaasup atorfeqartitaanermi atugassarititaasut annertuumik/kusanaat-sumik unioqutippagit peersitsisoqarsinnaavoq.

Atorfeqartitaasooq sakkortuumik/kusanaatsumik ilumoorfiginninngitsumillu iliuuse-qaruni, pisortarisamut, suleqatinut sullitanulluunniit sakkortusaaruni/annersaaguni, aningaasatigut peqquserlukkuni tillikkunilu, suliaminik suliarinnikkumangikkuni

atorfeqartitaaniniluunniit allatigut annertuumik atornerlukkuniuk peersitaasinnaavoq.”

Pisortaqatigiit taxartarsimanernik taxakortimik atornerluisoqarsimaneranik ilimatsaassitsisunik nassaarnerat [...-tut] atorfeqartitaaninnik 1. juli 2010-imi aallartituumik annertuumik atornerluineruvoq. Taxakorti tatiginninneq tunngavigalugu atugasiiisutaavoq, taamaallaat sulinermut atatillugu taxarnermut atorfeqartussaq. [K Kommuni] taxakortia atorlugu sulinermut atatinnagu taxarneq atorfeqartitaaninnut tunngasunik atornerluineruvoq, taxakortinillu atornerluineq peersitsinermut tunngavisaaavoq.

[K Kommuni] sulisoqarneq pillugu mappersagaanit erserpoq taamaallaat sulinermut atatillugu taxartoqarsinnaasoq:

“Taxakorti taxabonillu taamaallaat suliassanut sulinermut attuumassuteqartunut atatillugu atorfeqarsinnaapput. Tassa imaappoq suliassat qaninnerpaatut pisortarisamit suliassiisutiginneqartut imaluunniit suliassat suliap suussusiata toqqaannartuumik nassatarisai pineqartut. Aalajangersakkamik taassuminnga unioqutitsineq atorfeqartitaasup atorfeqartitaaneranut tunngasunut ilungersunartumik kinguneqartinneqarsinnaavoq.

Pisuni taxat atorfeqarsinnaanerannik nalorniffiusuni qaninnerpaatut pisortarisaq akuersitinniaqqaarneqartariaqarpoq.”

Pisortaqatigiit akiligassiisutinut nassuiaatit tigoreerlugit taxartarsimanitit taxakortinik atuineq pillugu tunaartarisani siuliani taaneqartuni allaaserineqartutut suliassanut suliamut toqqaannartumik attuumassuteqarnersut nalornissutigisimavaat. 1. juni 2014-imi, 30. juni 2014-imi, 21. juli 2014-imi, 26. juli 2014-imi, 14. august 2014-imi, 15. august 2014-imi, 18. august 2014-imi kiisalu 30. august 2014-imi taxarsimanerit taaneqartut pisortaqatigiit akueriumangilaat. Taxarsimanerit taakku taxakortimik atornerluinertut pisortaqatigiinnit nalilerneqarput.

Utoqqaat Illuata taxakortimik namminermt atugassiamik atuineq pillugu ilitsersuusaaani imaattunik allassimasoqarpoq:

“Sulisut taxakortimik inummut namminermt atugassiamik tunineqarsimasut taxakorti eqqortumik atussallugu pisussaaffeqarput. Taxakorti taamaallaat atorfeqarsinnaavoq suliartoqqusisoqarnerani imaluunniit Utoqqaat Illuannik atuisunik kiffartuussinermt atatillugu naalakkiutaasumik suliassaqarpat.” **Ilanngussaq 4** takuuk.

Angerlarsimallutik suliartoqquneqaratarsinnaallutillu pigaartuusut kisimik taxakortinik atuisinnaatitaapput, peqqissaasullu kisimik angerlarsimallutik UI-mi pigaartuusarput, aamma peqqissaasut pedelilu kisimik suliartoqquneqaratarsinnaallutik UI-mi

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

pigaartuusarput. Sulisoqatigiillu taakku aggeqquneqarsinnaapput, suliar-toqqullugillu naalakkerneqarsinnaallutik. Illit piffissap nalinginnaasumik suliffiup avataani suliar-toqqullutit naalakkerneqanngikkuit taxarsimanitit suliamut attuummassuteqartutut isigineqarsinnaanngillat. Taxarnernut akiligassiissutit nassuiaatitaanni takuneqarsinnaavoq suliffinnut suliffinnillu taxartarsimasutit, taxarnerillu taakku sapaatit akunnerisa naaneriniinngillat imaluunniit piffissap suliffiusup nalinginnaasup avataatigut suliner-mut attuummassuteqaratik.

Pisortaqatigiit paasinninnerat unaavoq taxarsimanerit nassuiaatitallit qulaani taaneqartut aggeqquneqarnermut suliar-toqquneqarluniluunniit naalakkerneqarnermut tunngasuunngitsut, taamaattumillu taxarsimanitit suliner-mut attuummassuteqartutut akuerisinnaanagit. Tamanna peqqissaasunit pedeli nassaarisinnaanngikkaangamikku qaqutiguinnaq aggeqquneqartarsimaninnik tunngavilersorneqarpoq. Namminerisamik taxarnerit atornerluinertut isigineqarnertik pissutigalugu akuerineqarsinnaannginnerat pisortaqatigiit ilinnut sakkortunerpaamik uparuarusuppaat.

Suliamut taxarsimanernut tunngasumut atatillugu Utoqqarnut Tunngasuni pisortaqatigiinnit 23. september 2014-imi oqaloqatigineqarninni oqaatigaat pedelilu ilaanneeriarlusi suliar-toqquneqaratarsinnaasartusi, taamaattumillu pisut ilaanni sivitsortumik ataatsimeeqataareerlutit qasoqqagaangavit taxarlutit angerlartartutit. Tamanna akuerineqarsinnaanngilaq, suliffinnit angerlarnertit illit nammineq isumagisassaraat akiligassaralugulu, [K Kommuni] taxakortia taxarnernut suliner-mut attuummassuteqanngitsunut atornagu.

Qulaani taaneqartut tunngavigalugit matumuuna nalunaarfigineqassaait atorfeqartitaanerit [K Kommuni] atorunnaarsissamaara. Soraarsitsisoqassasoq aalajangiisoqarpat tamanna piffissap tusarniaaviusup naanerantit ingerlaannartumik sunniuteqartumik atuutilissaaq.

Piffissami tusarniaaviusumi tamarmi aalajangiisoqarnissaata tungaanut suliuunnaarsineqassasutit pisortaqatigiit aalajangiipput. Tassa imaappoq sulissanngitsutit, kisianni suli atorfeqartitaasutit nalinginnaasumillu akissarsiaqassasutit.

Kommuni inaarutaasumik aalajangiisinnaalersinnagu pissutsit qulaani taaneqartut pillugit oqaaseqaatinnik saqqummiussinissannut suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19 tunngavigalugu periarfissaqartinneqassaait. Oqaaseqaatissaqaruut oqaaseqaatitit [taamani utoqqarnut tunngasunut pisortaa-sumut] imaluunniit sulisoqarnermut immikkoortotaqarfimmu e-mailikkut [...] 8. oktober 2014 nal. 12:00 qaangertinnagu tunniutereersimaqquneqarput.

Oqaaseqaatinnik saqqummiussinngikkuit [K Kommuni] paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit aalajangiissaaq.

Allakkat ukua assilinerat ilanngullugu nassiunneqarpoq, taannalu peqatigiiffiup/kat-tuffiup ilaasortaaffigisavit akuliutsinneqarnissaa kissaatigigukku tassunga nassiussin-naavat.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavooq)

Ilanngussat 1-imit 3-mut suliami illua’ tungiusup isumaanik tusarniaatitut allakkanut ilanngullugit nassiunneqartut tassaapput taxarsimanernut uppernarsaatit. Utoqqaat Illuata taxakortinik atuineq pillugu malittarisassai ilanngussatut 4-tut ilanngunneqarput. Tassannga makku ilaatigut erserput:

“Korti nammineq pigisaaq

Suleqatit taxakortinik nammineq pigisassaminnik tunineqartut pisussaaffigaat kortip eqqortumik atornissaa.

Korti taamaallaat atorneqarsinnaavooq suliartoqqusaanermi imalunniit arlaannik kif-fartuussinissamik suliakkerneqarnermi.

Korti ataatsimoorussaaq

Korti taamaallaat atorneqarsinnaavooq malittarisassat atuuttut tunngavigalugit, imatut paasillugu:

Sapaatit akunnerisa naaneranni suliartornermi, bussi siulleq suli angalalinngitsoq suliartaanni.

Suliffiimmiit angerlarnermi, bussi kingulleq aallareersimasooq soraaraanni.

Suliartoqqusaalluni taxarnerit, immikkoortortaqarfimmi pisortap suliartoqquppatit.

Korti ataatsimoorussaaq immikkoortortaqarfinniinnassaaq. Kortip atornerani ataani allassimasut malittarineqassapput:

Taxa Utoqqaat Illuata eqqaanut unippat:

Kortip immikkoortortaqarfimmut aanerani taxartitsisoq utaqqeqquneqassaaq. Korti atoreerpat aquttup tunniussaa uppernarsaat (kwittering) ilanngullugu immikkoortorta-qarfimmut utertinneqassaaq.

Utoqqaat Illuanniit taxarneq aallartippat:

Suli aallartinnani taxartitsisup korti naqissavaa, taamaalereerpallu korti immikkoortortaqarfimmut utertinneqassaaq. Taava aatsaat angalaneq aallartissaaq. Taanna uppernarsaat taxartitsisup angalareermermi tunniussaa, periarfissaaq siulleq atorlugu immikkoortortaqarfimmut imaluunniit allaffimmut tunniunneqassaaq.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Immikkoortortaqarfimmi taxarnermik allattuiffik - kortip atornera pillugu

Immikkoortortaqarfiit taxakortillit tamarmik taxarnermut allattuiffeqassapput, taxarnerit tamaasa qanga, piffik kortimillu atuisup aqqa erseqqissoq allanneqassapput.

Nakkutilliineq

Taxaatileqatigiiffik regningimik nassitsigaangami taxarnerit erseqqissumik allattorneqarsimasut tamaasa ilannguttarpai. Taanna taxarnermik allattuiffimmiittunut sanillinneqarsinnaavoq.”

A suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq pillugu oqaaseqaatiminik allakkatigut 6. oktober 2014-imeersutigut saqqummiussivoq. Taakunanga ilaatigut makku erseput:

“Aallaqqaasiutitut oqaatigerusuppara atorfeqartitaanera 1. juli 2010-mit aallartingimmat, kingumulli 1. august 1985-imiilli aallartimmat. Atorfeqartitaaneq piffissap ingerlanerani marlussoriarluni allanngortinneqartarsimavoq, tassalu kingullermik 2010-imi, taamani [...-tut] taamalu kommunimi ukiorpassuit sulereerlunga soraarnerussutisiaqaataasumik atorfeqartilerlunga atorfinitsinniarlunga kommunip neqeroortaa akueriumallugu aalajangerama.

Uannik taxakortimik atornerluisimasutut unnerluutiginninnerit eqqarsaatigalugit taakku uannit isigalugit ima ilungersunartigalutillu naapertuutinnigilluinnartigipput ingerlaannaq oqaaseqaateqarfigineqartariaqarlutik.

Aallaqqaataaniilli oqaatigisariaqarpara Utoqqaat Illuanni kommunimilu ukiorpasuarni sulinera tatigeqatigiinnermik ataqeqatigiinnermillu tunngaveqarluinnarsimammat, tassalu ilaatigut imaappoq taxakortit atugassiissutigineqartut torersumik aquneqarnissaat pissusissamisoorsimalluni, - tamannalu ullumikkut uggoriinnarsinnaavara, tassami taxarnermi allattuiffivimmik uppernarsaasiussinnaasannik peqannginnama. – Taamaattumik nassuiaatima upperineqarnissaat aalajangiisuusorujussuuvoq, paasisariaqarlunilu taxakortimik atuisinnaanerup atornerlunnissaa soqutigisarinnigilluinnarakku.

Kommunip massakkut allagai imatut nipeqarput peqqissaasut pedelilu kisimik tassasut Utoqqaat Illuannut suliartoqquneqaratarsinnaallutik pigaartuusartut. Tamanna eqqunngilaq. Utoqqaat Illuanni atorfineqqaarninniilli – tassa imaappoq 1. august 1985-imiilli - suliartoqquneqaratarsinnaanermut tapit atorfirmut tassunga ilaasimapput. Taakku atorfeqartitaaneq piffissap ingerlanerani marlussoriarluni allanngortinneqarlumalluunniit ataannarsimapput.

Isumaqarpunga aamma kukkunaviarnanga oqaruma ukiorpassuit ingerlaneranni sulinera Utoqqaat Illuata pisortaanut assut qanissimasoq, imatut paasillugu pisortap suli-

assai pingaernerpaat tassaasimasut pingaarnertigut isummerfiginninnerit aamma peq-qissaanikkut isummerfiginninnerit, allaffissornikkullu aqutsinermi suliasap ilarujusua, matumani [... il.il.] uannut isumagisassanngortinneqarsimallutik, suliasat eqqortumik suliariumaarikka tatigalugu. Apeqqutinik assigiinnigitsunik arlalinnik ulluinarni isummerfiginnittarneq uannut aamma isumagisassanngortinneqarsimavoq, aalajangiinerit isumatusaartumik tunngaveqarluni pisarumaartut tatigalugu.

Aatsaalliuna utoqqarnut tunngasuni allannguutit nutaanerpaat kingornatigut Utoqqaat Illuanni siusinnerusukkut “pisortaaqqanik” taaneqartartut akornanni pinsinnaatitaanermik agguataarinnermi annertuumik nikerartitsisoqarsimagunartoq. Oqaatsip “nikerartitsisoqarsimagunarpoq”-p atorneqarneranut pissutaavoq siunnerfik suna siunnerfiginiarneqarnerisq sulii erseqqarlummat. – Tamanna tassaalluinnarpoq piffissap sivisinnerusup ingerlanerani oqaluttuassartaq soqutiginarpoq, suliami matumani sinaakku-tassaasut avataanniittut isigineqassagunartoq.

Taxarsimanerilli ataasiakkaat uterfigeriarfigit:

Sapaat 1.06.2014 nal. 14:16 (81,00 kr.-t) aamma 1.06.2014 nal. 16:56 (81,00 kr.-t)

Tassani pineqartoq tassaavoq sulisut (sulinerminni piffissamik nalunaarsuillutik) naqittagaannik taarsiineq, taannalu naluneqanngitsutut akissarsianik tulliuuttuni tunnius-sinermi tunngaviusarpoq. – Naqittakkat taakku qaammatit tamaasa taarserneqartarput, kortillu [...-t] (sulisut taartaasartullu) missaanniittut pineqarmata tamatuma periaaseq aalajangersimakannersoq malillugu pisarnissaa pisariaqarpoq, malinnaasinnaajunnaarumanngikkaanni. – Pisut ilaanni sapaatit akunnerisa naanerini taamaaliortarpunga, - taamaattumillu taxarneq sulinermut attuumassuteqartutut isigisarlugu.

Sapaat 1.06.2014 nal. 17:19 (83,00 kr.-t) – Taanna eqqortuunngilaq. Taxaatileqatigiiffiup naqitanngortitaani pineqartoq tassaavoq ataasinngorneq 30.06.2014 nal. 17:19.

Qularutissaanngilaq ataatsimiinneq sivitsortoortoq imaluunniit suliasaq alla piffissaq suliffiusoq nalinginnaasoq nal. akunneranik ataatsimik qaangerlugu sivisussusilik pineqarsimassasoq. Pisumi tassani angerlamut taxarnissara akuerineqarsinnaasoq isumaqarsimavunga. Piffissap suliffiusup nalinginnaasup naanera pineqarsimasuuppat taamaaliorsimananaviannigilluinnaraluarpunga, - kisianni killissat qanoq paasineqarnissaannik nassuiaaneq tikipparput. - Taxarsimanerli namminerisanut tunngasuunerassallugu suliamullu attuumassuteqannginnerassallugu eqqunngitsaq isumaqarpunga.

Oqaatigineqartut taxarnernut ataasiakkaanut suut pissutaanerannut eqqoqqissaartumik takussutissaateqanngilanga, taxarnerillu ataasiakkaarlugit 100 %-imik qularnaatsumik akissutissarsiniassaguma akissutit taamaallaat Utoqqaat Illuanni nassaarine-

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

qarsinnaapput, pisumilu matumani uanga mattussaavunga. – Taamaattumik – aap, qanoq oqassaanga iliussaangaluunniit?

Ataasinngorneq 21.07.2014 nal. 14:15 (39,00 kr.-t)

Taxarnej piffissap suliffiusup nalaaniippoq, najugaqartumillu kigutilerisuliaassineq allamulluunniit qanittumiittuliaassineq pineqarsinnaalluni. Taxarnej uanga nammineq inuuneqarninnut tunngasuunnigilluinnarpoq, - tassungali tunngatillugu oqaatigineqarsinnaavoq pedeli ulloq taanna ferialersimasog, taamaattumillu ulapinnerusimallunga, tassami pisumi taamaattumi pedelip suliassanut akisussaaffik – eqqiaaneq illanngullugu eqqarsaatigalugu – ingerlaannaq tigusarakku. – Aamma pisortaq pedelip toqqaannartumik qullersarisaatut suliassamik ingerlaannaq tiguisussaasariaqaraluartorluunniit. Pisortamilli oqartarnej oqaluttuaanngorsimavoq, taamanilu suliassanik assigiinngitsunik agguataarineq (immaqalumi aamma ullumikkut suli) erseqqissumik killissalorsorneqarsimangilaq. Suliassalli sularineqartussaapput, - pisunilu taamaattumi ikiuunnissara tunuarsimaarfigineq ajorakku pisumi matumani taamaaliorsimavunga (pedelip feriarnera tamaat).

Arfininngorneq 26.07.2014 nal. 9:31 (79,00 kr.-t) aamma arfininngorneq 26.07.2014 nal. 10:03 (80,00 kr.-t)

Pisoq taanna pedelip feriarnerata suli nalaaniippoq, qularnanngilarlu Utoqqaat Illuanit aggeqqusisoqarsimasog. Periarfissat eqqaariataarsinnaasakka pingasuupput (piffissaq aggeqqusiffiusog eqqaamalluannigikkaluarlugu ilumut aggeqqusiffiusimasutut nalunngisakka), tassalu oqilisaassisarfirmi qulliit ajornartorsiutaanerata, *oqaluttaatit ajornartorsiutaanerata, kiappallaalersimasog igaffimmilu atugassamik aalajangersimasumik qitiusumi toqqorsivimmit inniminniisoqarnissaa tallimanngornermi puigorneqarsimasog. – Oqaatigineqartutulli sorpiaat pineqarnerata maannga angerlarsimaffinnit paasiniassallugu ajornakusoortorujussuavoq.*

Sisamanngornej 14.08.2014 nal. 11:02 (47,00 kr.-t) aamma sisamanngornej 14.08.2014 nal. 11:42 (50,00 kr.)

Utoqqaat Illuata innarluutilinnut bussii piffissami sivisunerusumi biilileriffimmiissimapput, sulilu tassaniillutik. Utoqqaat Illuat aaqqiissutitut bussinik [...mit] attartorsimavoq, taakkuli piffissami sivisukuluttumi aamma biilileriffimmiissimapput, tassalu 11.8.2014-imit 21.8.2014-imut. Piffissami tassani [paaqutarinniffimmit allamit] Angerlarsimaffinnillu Ikiorteqartitsivimmit periarfissaqarfiaatigut attartorniartarsimavugut, najugaqartut issiavinnik assakaasulinnik kaassuartakkanik atuisut ingerlanneqasagaangata. Najugaqartut allat taxartittariaqartarsimavagut, ilaanneeriarlunilu aalajangiipallattoqartariaqartarsimalluni.

[Napparsimmavimmut napparsimmavimmillu] taxarnerit maani pineqartut taaneqartunut kingullernut ilaapput.

Tallimangorneq 15.08.2014 nal. 11:18 (50,00 kr.-t) aamma ataasinngorneq 18.08.2014 nal. 10:34 (51,00 kr.-t)

Nassuiaatitaa qulaani taaneqartutorpiaq ippoq.

Arfininngorneq 30.08.2014 nal. 11:55 (81,00 kr.-t)

Taanna igaffimmi qulaani taaneqartutut aggeqqussisimanermit tunngasuulluarsinnaavoq, - tamannalu igaffiup pisortaata piffissami tassani feriarneranut ataneqarluarsinnaavoq. - Oqaatigineqartutulli oqaatigeqqinneqassaaq tamatuma angerlarsimaffimmiit paasiniarnera ajornakusoortuuvoq, - eqqaamasallu malillugit pisut katiterniaraluartillugit ilaruttoornarsigaluttuinnartarpoq. – Taxarnerulli sulinermit attuumassuteqarnera qularutissaanngilluinnarpoq.

Taakku tassaapput taxarnerit ataasiakkaat pillugit oqaaseqaatit.

Kommunip allagaani arlalitsigut oqaatigineqarpoq taxarkorti taamaallaat qaninnerpaatut pisortarisamit akuerineqarluni atorneqarsinnaasoq. Tamatumunnga atatillugu Utoqqaat Illuanni pissutsit piffissami kingullermi sivitsoqisumi qanoq inissisimanerat isiginiassallugu pingaartuuvoq. Pisut qanoq ingerlasimanerat kingumut isiginialaassallugu aamma pisariaqarpoq.

1987-imili – Utoqqaat Illuata utoqqaat illuannit nalinginnaasumit paaqqutarinniffimmut nutaaliaasumut ikaarsariarneranut atatillugu – kommunip Pisortat Isumaqatigiin- niartartoqatigiivinut allagaani “Pisortaq A” aamma “Pisortaq B” taaneqarput – aallaqqaasiummilu taaneqartutut – “A”-p paaqqutarinninnermut akisussaaffik pingaarnertut tigummissavaa, “B”-llu (tassalu ataani atsiortup) allaffissornikkut aqutsineq akisussaaffigissallugu. Aaqqissuussineq taanna pisortatigoortumik akuerineqanngilaq, nalinginnaasumilli sulinermit suliassanik akisussaaffimmillu agguataarinnermi tunngavik taanna erseqqissumik malinneqarsimavoq, [taamani pisortaasup] kingoraartaatalu qanittunnguakkut soraartup nalaanni.

Allaammi imaappoq pisortap kingulliup uangalu isumaqatigiissutigisimallugu ataatsikkut sapinngisamik feriarnaveersaartassasugut, - illumi ilisimasat, misilittakkat illulu pillugu ataatsimut ilisimasat tunngavigalugit aalajangiisinnaasumik peqartuarnis-saa qulakkeerniarlugu.

Oqaatiginiarsarisara unaavoq suut pisariaqarnerat naleqquttuunerallu uannut nammi- nermit annertoorujussuarmik naliliiffigisassanngortinneqarsimasoq, - aamma taxar- tarnernut tunngasuni. Imaavipporlu ilanngussami 4-mi, kalaallisuaa ilanngullugu nas-

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

siunneqartumi, suliassa qarfirmi tassani malittarisassat uanga ukiorpassuit matuma siornatigut nammineq oqaasertalersugarisakka.

Aallaqqaasiummili eqqaaneqartutut erseqqippoq akisussaaffimmik pisinnaatitaanermillu agguataarineq ullumikkut allannortiterujussuarneqalersimasoq, taamaalilluni uanga atorfiga “qullersariiaannermi” samungangaatsiaq appartinneqarluni, immikkoortorta qarfinnili peqqissaasunik piginnaatitsineq annertusineqangaatsiaqaluni. Tamanna immi ajortorta qaritariqaanngilaq, - isumaqaannartungaana taamatut ilusiliineq piffissami sivisunerusumi ilisimaneqarsimasutut isikkoqartillugu iliuseqarneq eqqortuunngitsoq. Tamakkumi qanittoralannguakut aatsaat avammut nalunaarutigineqarmata. – Allaammi tamanna sulisoqatigiikkuutaanut tamanut erseqqissumik nalunaarutigineqarsimanersoq qularikuluppara.

[...]

Suliami matumani sorphiaap pineqarnera eqqoriarnaveersaassavara, - kisianni Utoqqaat Illuanni aqutsinermik sulisoqarnermillu nutaamik ilusiliinermut uanga naleqqutinnngitsunga isumaqartoqarsimappat tamatuma avammut nalunaarutigineqarsimanisaa erseqqissumik kissaatigigaluarpara – soorunalimilu ajornanngippat naapertuuttumik/naleqquttumik tunngavilersuutitalimmik.

[...]

Ukiuni 29-ni sulinera taamaallaat nersualaarneqartarsimallunilu akuersaarneqartarsimavoq. Utoqqarnut tunngasuni ineriartortitsipiloormi uummaarissumik peqataasimavunga, - najugaqartut apeqqutillu sulisoqarnermut tunngasut eqqarsaatigalugit, minnerunngitsumillu sanaartornermut tunngasuni, tassanilu suliassa qarfik pillugu ilisimasakka misilittakkakalu assut tusaaniarneqarluarsimapput. – Immaqalu tamanit pingaarnepaatut, suliani assigiinngitsuni arlalippassuarni malittarisassanik ileqqussanillu aalajangersaanermi ukiuni tamani pingaarnertut suliniuteqartuusimavunga.

Tamakku tamaasa taxarnermik atornerluinikkut sooq aserorniassavakka? – Tamanna isumassaqaanngilaq.

Qulaani taaneqartut itisilerneqarnissaat kissaatigineqarpat ikiuunnissannut soorunalimi piareersimavunga.” (Atorfe qarfirmi nutsigaavoq)

K Kommuni A peersinneqassasoq allakkatigut 10. oktober 2014-imeersutigut aalajangerpaa. Kommuni aalajangiinnermini ilaatigut imatut allappoq:

“Matumuuna nalunaarutigineqassaaq pisortaqatigiit peersinneqassasutit aalajangiimata.

Peersitsinissamik aalajangiineq matuminnga tunngavilersorneqarpoq, tassalu pisortaqatigiit ilimatsaakkaat piffissami 1. juni 2014-imit 30. august 2014-imut taxakorti 722,- kr.-t nalinginut atonerlussimagit. Akiligassiissutit nassuiaataanni erseqqissu-mik takuneqarsinnaavoq Utoqqaat Illuannut suliarlorlutit aamma angerlamut [anger-larsimaffimmut] taxartarsimasutit. Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatitut allakkani 24. september 2014-imi ulluleneqarsimasuni ilanngussamit 1-imit ilanngussamut 3-mut taxarsimanerit pillugit takussutissiat innersuussutigaa-vut.

Pisortaqatigiit taxarsimanernik taxakortimik atonerluisimanernik ilimatsaassinissa-mut pissutissaqalersitsisunik nassaarsimanerat illit atorfeqartitaaninnut tunngasunik annertuumik/kusanaatumik unioqquutitsineruvoq. Taxakorti tatiginninneq tunngavi-galugu atugassiissutaavoq, sulinermut atatillugu taxarneruinnaq atorneqartussaq. [K Kommunip] taxakortia atorlugu namminerisamik ingerlaarneq atorfeqartitaaninnut tunngasunik annertuumik unioqquutitsineruvoq, taxakortimillu atonerluineq peersitsi-nermut tunngavissiivoq.

[K Kommunip] sulisoqarneq pillugu mappersagaanit makku erserput:

“Taxakorti taxabonillu taamaallaat suliassanut sulinermut attuumassuteqartunut a-tatillugu atorneqarsinnaapput. Tassa imaappoq suliassat qaninnerpaatut pisortarisa-mit suliassiissutigineqartut imaluunniit suliassat suliap pissusiata toqqaannartumik nassatarisai pineqartut. Aalajangersakkamik taassuminnga unioqquutitsineq atorfe-qartitaasup atorfeqartitaaneranut tunngasunut ilungersunartumik kinguneqartinne-qarsinnaavoq. Pisuni taxat atorneqarsinnaanerannik nalorniffiusuni qaninnerpaatut pisortarisaq akuersitinniaqqaarneqartariaqarpoq.”

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaassut sulisoqarnermut immikkoortortaqarfi-up ilinnut 24. september 2014-imi nassiuppaa. Oqaaseqaatit sulisoqarnermut immik-koortortaqarfiup 6. oktober 2014-imi tiguaa, taannalu pisortaqatigiinnut saqqummi-unnegarpoq, taamaalillunilu pisortaqatigiit suliamik naliliiviginninnerannik allan-gortitsinani.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissutinni ilaatigut imatut allap-putit:

“Aallaqqaataaniilli oqaatigisariaqarpara Utoqqaat Illuanni kommunimilu ukiorpas-suarni sulinera tatigeqatigiinnermik ataqeqatigiinnermillu tunngaveqarluinnarsim-mammatt, tassalu ilaatigut imaappoq taxakortit atugassiissutigineqartut torersumik aqunneqarnissaat pissusissamisoorsimalluni, - tamannalu ullumikkut uggoriinnar-sinnaavara, tassami taxarnermi allattuiffivimmik uppernarsaasiussinnaasannik pe-qannginnama. – Taamaattumik nassuiaatima upperineqarnissaat aalajangiisuusoru-jussuuvoq, paasisariaqarlunilu taxakortimik atuisinnaanerup atonerlunnissaa soqu-tigisarinnngilluinnarakku.”

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

Utoqqarnut Tunngasuni pisortaqatigiinni [taamani utoqqarnut tunngasuni pisortaa-soq] qulaani taaneqartut pillugit imaattunik oqaaseqaateqarpoq:

“Suliami illua’ tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissutinni tikkuakkattut immikkoortortaqarfiit assigiinngitsut taxarnermut attuumassuteqarsinnaasut uppernarsaatiniq pissarsiniarfigisimagaluarpakka. Taxarsimanitit pineqartut suliamik misissuininni uppernarsaatissarsinnaasimanngilakka. **Ilanngussa q 1 takuuk.**”

Suliami illua’ tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissutinni oqaluttuassartamut tunngasoq saqqummiussat tusaatissatut tiguneqarpoq, paasissutissallu allat taxarsimaninnut pineqartunut attuumassuteqanngitsutut isigineqarput, suliarlorlutit sulifinniillu angerlarlutit taxartarsimaninnut attuumassuteqaratik. Taxarsimanitillu taakku tassaapput pisortaqatigiit akuerinngisaat. Taamaattumik taxarsimanitit uppernarsaatitaqanngitsut inatsisinillu unioqutitsinerusut suliffeqarfimmit akuerineqarsinnaannginnerat aalajangiusimavara, taxarsimanerillu taakku taxakortimik atornerluisimanertut pisortaqatigiit isigaa. Matumani ilassutigerusuppara immikkoortortaqarfiit tamarmik bussit amigaataatillugit najugaqartunik [Napparsimmavimu-kaassinissamut] taxakorteqarmata.”

Suliami illua’ tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissutinni aamma allapputit:

“Sapaat 1.06.2014 nal. 14:16 (81,00 kr.-t) aamma 1.06.2014 nal. 16:56 (81,00 kr.-t) Tassani pineqartoq tassaavoq sulisut (sulinerminni piffissamik nalunaarsuinermi) naqittagaannik taarsiineq taannalu naluneqanngitsutut akissarsianik tulliuuttuni tunniussinermi tunngaviusarpoq. - Naqitakkat qaammatit tamaasa taarserneqartarput, kortillu [...] (sulisut taartaasartullu) missaanniittut pineqarmata tamatuma periaaseq aalajangersimakkannersoq malillugu pisarnissaa pisariaqarpoq, malinnaasinnaajunnaarumannikkaanni. – Pisut ilaanni sapaatit akunnerisa naanerini taamaaliortarpunga, - taamaattumillu taxarnej sulinermut attuumassuteqartutut isigisarlu-gu.”

Pisortaqatigiit tamanna pillugu imaattunik oqaaseqaateqarput:

“Sapaammi 1. juni 2014-imi na. 14:16 arlaatigut nalunaarsuisoqarsimanngilaq. Sulisuvut [-ssasut] aalajangersarneqarsimavoq. Naqitakkat iluarsaakkiartorlugit suliarterniarnerit tallimanngornermi 30. majimi ilisimatitsissutigisimanngilat. Naalakkiutaasumik sapaammi sulisoqarnissaa pillugu uppernarsaataasinnaasumik nassaanngilanga, soorlu qaammatini assigiinngitsuni ullunik suliffiusimasunik sannilliusinikkut, taamaattunimmi qaammatini allani takusassaqaanngimmat. Isuma-qarpunga uanga illit pisortarisattut suliatit pillugit ilisimatinneqartariaqartunga, suliasarlu naalakkiutigineqarsimanngippat ulloq taanna taxarsimaneq apeqquuserpa-ra.”

Taxarsimaneq suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkani "1.06.-2014 nal. 17:19 [suliffimmit] taxarneq 83,- kr." pillugu matumuuna naqqiuteqassaagut. Taxarneq illit suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissutinni naqqiutigisattut tassaavoq "30.06.2014 nal. 17:19 taxarneq 83 kr." Kukkuneq ajusaarutigaarput.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissutinni 30. juni 2014-imi taxarsimaneq pillugu imatut allapputit:

"Qularutissaanngilaq ataatsimiinneq sivitsortoortoq imaluunniit suliassaq alla piffissaq suliffiusoq nalinginnaasoq nal. akunneranik ataatsimik qaangerlugu sivissusilik pineqarsimassoq. Pisumi tassani angerlamut taxarnissara akuerineqarsinnaasoq isumaqarsimavunga. Piffissap suliffiusup nalinginnaasup naanera pineqarsimasuuppat taamaaliorsimanaviannngilluinnaraluarpunga, - kisianni killissat qanoq paasineqarnissaannik nassuiaaneq tikipparput. - Taxarsimanerli namminerisanut tunngasuunerassallugu suliamullu attuumassuteqannginnerassallugu eqqunngitsoq isumaqarpunga."

Pisortaqatigiit qulaani taaneqartut pillugit imaattunik oqaaseqaateqarput:

"Ataasinngornermi 30.06.2014-imi nal. 17:19 taxarsimaneq. Ulloq taanna ataatsiminnerit peqataaffigisimanerakkatit pillugit uppersaatunik nassaarsinnaanngilanga, ullorsiuutitsinnilu tamanna pillugu aamma takussutissaqanngilaq imaqarnilianilluunniit peqarani. Pisortatut ataatsimut ilinnut tikkuarlugu oqaatigissavara ataatsimiinnerup kingornatigut assigiinngitsunik pissuteqarluni qasusimagaanni angerlamut taxarneq aallaavittut nammineq akilerneqartussaammat. Taanna sulisitsisup akilissanngilaa."

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissutinni nangillutit imatut allapputit:

"Ataasinngorneq 21.07.2014 nal. 14:15 siumut utimullu (39,00 kr.-t). Taxarneq piffissap suliffiusup nalaaniippoq, najugaqartumillu kigutilerisuliaassineq allamulluunniit qanittumiittuliaassineq pineqarsinnaalluni. Taxarneq uanga nammineq inuuneqarninnut tunngasuunngilluinnarpoq, - tassungali tunngatillugu oqaatigineqarsinnaavoq pedeli ulloq taanna ferialersimasoq, taamaattumillu ulapinnerusimallunga, tassami pisumi taamaattumi pedelip suliassaanut akisussaaffik – eqqiaaneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu – ingerlaannaq tigusarakku. – Aamma pisortaq pedelip toqqaannartumik qullersarisaatut suliassamik ingerlaannaq tigusisussaasari-aqaraluartorluunniit. Pisortamilli oqartarneq oqaluttuaannanngorsimavoq, taamani lu suliassanik assigiinngitsunik agguataarineq (immaqalumi aamma ullumikkut sulili) erseqqissumik killissalersorneqarsimannngilaq. Suliassalli sularineqartussaapput, - pisunilu taamaattumi ikiuunnissara tunuarsimaarfigineq ajorakku pisumi matumani taamaaliorsimavunga (pedelip feriarnera tamaat)."

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

Utoqqarnut tunngasuni pisortaqatigiit taanna pillugu imaattumik akissuteqarput:

“Taxarsimaneq ataasinngornermi 21.07.2014-imi nal. 14:15-14:18-imi pisimavoq. Tassani suliaassanik immikkoortortaqarfimmi nalunaarsorneqarsimasunik nassaarsinnaanngilanga. Tamatuma nalaani biilertoqarsimanngilaq, aammattaarlu biilertoqarpugut peqquneqarnini malillugu aallertarlunilu aatsisartumik. Piffissap taamaalinerani uppernarsaatnik nassaassaqaanngilaq.”

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissutinni nangillutit imatut allapputit:

“Arfininngorneq 26.07.2014 nal. 9:31 (79,00 kr.-t) aamma arfininngorneq 26.07.2014 nal. 10:03 (80,00 kr.-t).

Pisoq taanna pedelip feriarnerata suli nalaaniippoq, qularnanngilarlu Utoqqaat Illuannit aggeqqusisoqarsimasoq. Periarfissat eqqaariataarsinnaasakka pingasuupput (piffissaq aggeqqusiffiusoq eqqaamalluanngikkaluarlugu ilumut aggeqqusiffiusimasut), tassalu oqilisaassisarfimmi qulliit ajornartorsiutaanerat, *oqaluttaatit ajornartorsiutaanerat, kiappallaalersimasoq igaffimmilu atugassamik aalajangersimasumik qitiusumi toqqorsivimmit inniminniisoqarnissaa tallimanngornermi puigorneqarsimasoq. – Oqaatigineqartutulli sordiaap pineqarnera maannga angerlarsimaffinnit paasiniassallugu ajornakusoortorujussuvoq.*”

Pisortaqatigiit taanna pillugu imaattumik akissuteqarput:

“Arfininngorneq 26.07.2014 nal. 9:31 aamma arfininngorneq 26.07.2014 nal. 10:03.

Pedeli 18. juli 2014-imit 4. august 2014 ilanngullugu feriarpoq. Pedelip feriarnerani taartaassasutit akisussaaffeqarfiiluunniit tigussagitit isumaqatigiissuteqartoqarsimanngilaq. Tamatumunnga atatillugu taxarsinnaasutit isumaqatigiissuteqartoqarsimanngilaq. Peqqissaasut angerlarsimallutik pigaartuusarput, paaqqtariniffimmilu pisariaqartitsilerfikkut suliartoqqullugit aggeqquneqarsinnaallutik. Piffissami taaneqartumi oqilisaassivimmit ikiorneqarnissamik pisariaqartitsisoqarsimanersoq uppernarsaammik nassaarsinnaanngilanga, igaffimmi suliartoqquneqaratarsinnaallutilluunniit pigaartuusunik nalunaarsuiffimmi ullorsituniluunniit taamaattoqarsimannissaa takussutissaqaanngilaq.”

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaammut akissutinni nangillutit imatut allapputit:

“Sisamanngorneq 14.08.2014 nal. 11:02 (47,00 kr.-t) aamma sisamanngorneq 14.08.2014 nal. 11:42 (50,00 kr.).

Utoqqaat Illuata innarluutilinnut bussii piffissami siviisunerusumi biilileriffimmiisimapput, sulillu tassaniillutik. Utoqqaat Illuat aaqqiissutitut bussinik [...mit] attar-

torsimavoq, taakkuli piffissami sivisukuluttumi aamma biilileriffimmiissimapput, tassalu 11.08.2014-imit 21.08.2014-imut. Piffissami tassani [paaqqutarinniffimmit allamit] Angerlarsimaffinnillu Ikiorteqartitsivimmit periarfissaqarfiaatigut attartorni-artarsimavugut, najugaqartut issiavinnik assakaasulinnik kaassuartakkanik atuisut ingerlanneqassagaangata. Najugaqartut allat taxartittariaqartarsimavagut, ilaanne-riarlunilu aalajangiipallattoqartariaqartarsimalluni.

[Napparsimmavimmit Napparsimmavimmullu] taxarsimanerit pineqartut taaneqartunut kingullernut ilaapput.”

Pisortaqatigiit taanna pillugu imaattunik oqaaseqaateqarput:

“Sisamannorneq 14.08.2014 nal. 11:02 aamma sisamannorneq 14.08.2014 nal. 11:42.

Immikkoortorta qarfimmi peqqissaasut oqaloqatigaakka, taakkulu illit taxakortit najugaqartunik angallassineq eqqarsaatigalugu atorsimannngilaat. Taxa najugaqartunik assakaasulinnik kaassuartakkanik issiavillinnik angallassinermi atorneqarsinnaanngilaq, tassami innarluutilinnut bussini ikiuisartut atuisunut taakkununnarpiaq atugassatut [paaqqutarinniffimmit allamit] atorfinitsinneqarsimmata.

Paaqqutarinniffimmi sulisut piffissami tassani taxarlutik angallassisinnaanerit pillugu aamma isumaqatigiissuteqartoqarsimannngilaq, immikkoortorta qarfiullu taassuma piffissami tassani taxartarsimaneranut uppersaatiniq aamma peqanngilaq. Immikkoortorta qarfiup pisortaata [...] 5. august 2014-imi angerlartippaatit, stressernerit pissutigalugu. Tamatumani saniatigut ilinnut paasissutissiissutigisinaavara Utoqqaat Illuanni allaffimmi assistentip [...] nalunaarutigigaa piffissami 5. august 2014-imit 11. august 2014 ilanngullugu napparsimasutut nalunaarsimasutit. Piffissami siuliani taaneqartumi arlaleriarlutit nakorsiartarsimavutit nakorsaaseriviliartarsimallutillu. Nakorsiarninnut atatillugu taxartarsimanersutit nalunarpaq, tassami nakorsiarnissannut nakorsaataasiviliarnissanullu taxarnissamut akueritinniarlutit uannut toqqaannartumik saaffiginnissimannnginnavit.”

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissutinni nangillutit imatut allapputit:

“Tallimannorneq 15.08.2014 nal. 11:18 (50,00 kr.-t) aamma ataasinngorneq 18.08.2014 nal. 10:34 (51,00 kr.-t)

Nassuiaatitaa qulaani taaneqartutut ippoq.”

Pisortaqatigiit tamanna pillugu akissutaat imaappoq:

“Tallimannorneq 15.08.2014 aamma ataasinngorneq 18.08.2014.

Akissut siulianisut ippoq. Uppersarsinnaavara pisuni taamaattuni najugaqartunik taxartitsineq sillimmasiineq eqqarsaatigalugu illersorneqarsinnaanngitsoq, tas-

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

sami innarluutilinnik biiliussinerit tamarmik innarluutilinnut bussinik ingerlatsisar-tunit ikiortaannillu ingerlanneqartussaammata.”

Taxarnerit pillugit nassuiaatit kingulleq imaappoq:

“Arfininngorneq 30.08.2014 nal. 11:55 (81,00 kr.-t).

Taanna igaffimmi qulaani taaneqartutut aggeqqussisimanermut tunngasuulluarsin-naavoq, - tamannalu igaffiup pisortaata piffissami tassani feriarneranut ataneqarlu-arsinnaavoq. - Oqaatigineqartutulli oqaatigeqqinneqassaaq tamatuma angerlarsi-maffimmiit paasiniarnera ajornakusoortuusooq, - eqqaamasallu malillugit pisut kati-terniaraluartillugit ilaruttoornarsigaluttuinnartarpoq. – Taxarnerulli sulinermit at-tuumassuteqarnera qularutissaanngilluinnarpoq. Taakku tassaapput taxarnerit ataa-siakkaat pillugit oqaaseqaatit.”

Pisortaqatigiit taanna pillugu imaattunik oqaaseqaateqarput:

“Arfininngorneq 30.08.2014 nal. 11:55.

Igaffiup pisortaa 1. september 2014-imit ferialerpoq. Igaffiup ullorsiutaanit erser-poq arfininngornermi qulaani taaneqartumi pedeli illilluunniit aggeqquneqarsima-nersusi nalunaarsuisoqarsimangitsoq.”

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissutinni imatut allapputit:

“Oqaatigineqareersutut taxarnerit ataasiakkaanut suut pissutaanerannut eqqoqqis-saartumik takussutissaateqanngilanga, taxarnerillu ataasiakkaarlugit 100 %-imik qularnaatsumik akissutissarsiniassaguma akissutit taamaallaat Utoqqaat Illuanni nassaarineqarsinnaapput, pisumilu matumani uanga mattussaavunga. – Taamaattu-mik – aap, taava qanoq oqassaanga iliussaangaluunniit?”

Pisortaqatigiit tamanna pillugu imaattunik oqaaseqaateqarput:

“Suliassanut atatillugu taxarnerit nalunaarsuineri allattaavinni allaffimmiittuni nalunaarsorneqassapput. Pisuni sulinermit atatillugu pisariaqartuni taxarnerit suut pisimanersut tassani uppernarsarneqarput.

Piffissat suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq pillugu akissutinni taasatit Utoqqaat Illuanni pisortaqatigiinnut, immikkoortortaarfimmi peqqissaasunut alla-nlluunniit nalunaarutigineqarsimanatilluunniit akueritinniarneqarsimangillat.

Taxarnerit piffissami kingullermi malunnartumik amerleriarsimapput, taamaattu-millu taxanik atuineq qullersaasup, pisortap [...] misissuiffigitissimavaa. Taman-na tunngavigalugu paasivarput illit arlaleriarlutit taxartarsimasutit pisortaqatigiit

naliliinerat tunngavigalugu sulinermut attuumassuteqartut isigineqarsinnaanngit-sunik.

Suliartoqquneqarsimatinnani imaluunniit sulinermut atatillugu allanik isumaqati-giissuteqartoqarsimatinnagu naalakkiutigineqartunilluunniit suliaasaqartinnagu su-liffimmit suliffimmullu taxarnekq inerteqputaavoq.”

Pisortaqatigiit qulaani taaneqartut tunngavigalugit aalajangiipput ullumikkumiit peer-sinneqassasutit, tassalu imaappoq akissarsiatit 10. oktober 2014-imi unitsinneqartut, atorfeqartitaanerillu annertunerusumik periarfisseeqqinnani unitsinneqartoq.

[...]” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Ilanngussat marluk K Kommunip peersitsinissamik aalajangiineranut ilanngun-neqarput. Allattuiffik “Utoqqaat Illuanni angerlarsimallutik pigaartuusartut suliar-toqquneqaratarsinnaallutillu pigaartuusartut”-nik qulequtalik aalajangiiner-mut ilanngussatut 1-itut ilanngunneqarsimavoq. Allattuiffik taanna assammik alla-taavoq inuillu piffissami 23. februar 2014-imit 21. juni 2014 ilanngullugu a-ngerlarsimallutik pigaartuusartut suliar-toqquneqaratarsinnaallutillu pigaartuu-sartut aqqinik imaqarluni. A-p aqqa allattuiffimmi allassimasunut ilaanngilaq. “Pedelip ullorsiutai”-nik qulequtallip ulluni 29. august 2014-imit 31. august 2014-imut atuuttup assilinerarfininngorneq 30. august allaffigineqarsiman-ngitsoq aamma “Igaffiup ullorsiutai”-nik qulequtallip assilinerarfininngorneq 30. august allaffigineqarsimanngitsoq ilanngussatut 1-itut aammattaq ilaavoq. Ilanngussami 2-mi ilaapput kommunip sulisoqarnermut immikkoortortaqaarfiata, utoqqarnut tunngasuni pisortap akissarsialeriffiullu A-p 2012-2014-imi feriar-nera pillugu e-mailikkut allaffigeqatigiittarsimaneranni allakkat 9. oktober 2014-imeersut.

A K Kommunimut tamatuma kingornatigut allappoq. Allakkanit 14. oktober 2014-imeersumit makku erserput:

“Allakkani ukunani pingaarnerpaaq naatsumik oqaatigalugu tassaavoq peersitsisoqar-nissaanik aalajangiineq akuerisinnaanngikkiga.

Siullertut oqaatigereerpara taxarnerit tamarmik suliner-mut attuumassuteqartut, tassa-lu uanga nammineq iluanaarniutiginnikkikka, - imaluunniit uanga nammineq inuu-neqarninnut allatigut attuumassuteqanngitsut. – Oqaatigisinnavaara Grønlandsbanki-mi qaammatini pingasuni taakkunani uanga kontonni atuinerit naqitanngortinneqar-neranni taxanut akiligassiissutit 19-it katillugit 1.401,00 kr.-nik aningaasartaqartut i-laammata.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Naak tamanna uppersaasarsuinertut “killormut sammisutut” ikkaluartoq tamatuma manna ilimanarsisittariaqarpaa, tassalu suup suliamut attuumassuteqarnera suullu namminerisamik inuuneqarnermut attuumassuteqarnera uanga nalunngilluinnariga. Taxakortip iluanaarniutigineqarnissaa siunertarivissimasuugukku taxarsimanertut nalunaarsorneqarsimasut uanga kontonniittut ikinneralaarsuusimassagaluarput.

Taxarnerit qaninnerpaatut pisortarisamit akuerineqartarnissaannik isuma paasilluar-sinnaavara, ukiunili 29-ni pisortaqatigiit ilaattut pisortamut toqqaannartumik akisus-saaffeqartutut isigineqarsimanera, allaallumi suliassaqaarfimmi tassani – taamatuttaar-lu apeqqutini aningaasaqarnermut tunngasuni – nammineq aalajangiisariaqartarsima-nera isiginngitsuusaarneqarsinnaanngillat. – Suliami illua’tungiusup isumaanik tusar-niaanermut akissutinni oqaatigeriikkattut piffissami kingullermi suliassaqaarfippas-suarni pisinnaatitaanermut tunngasuni annertuunik allanngortiterisoqalersoq paasisima-vara. Tamannali ima nutaajutigaaq tamanna piffissami taxarsarfiusarsimasumi suli-luunniit ilisimaneqarani. Taamaattumik aamma isumaqarpunga suliassaqaarfimmi tas-sani taama sakkortutigisumik iliuseqarneq ingasaqisoq. Pineqartorpiarmi tassaavoq atorfitta imarisaasa pisinnaatitaanittalu assigiinngitsorpasuartigut nutaamik paasini-arnissaat. Oqaatigineqartutullu tamanna nutaajuvoq, mannalugu periaasiusu-mik malinninnera ukiunilu amerlasoorpassuannngortuni uannut naatsorsuutigineqartut tunngavigalugit iliuseqarsimanera pissutigalugit avoqqaarineqarsinnaassagunangi-langa.

[Utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaasup] suliami illua’tungiusup isumaanik tu-sarniaanermut akissutikka pillugit oqaaseqaatai erseqqarluttorpaalussuarnik imaqa-rput, taakkulu pillugit maani oqaaseqaateqassanngilanga, nalunaarsuiffittulli allattaa-vimmik sulinermut atatillugu taxarnerit tamarmik nalunaarsorneqarfissaannik allaf-fimmi peqarneranik oqarnera eqqunngilaq. – Biilertartoq biilernini pillugit allattuiffe-qarpoq, taannali illup nammineq biilianik biilernerinnarnik nalunaarsuiffissaavoq.

Uannut pasilliutit sakkortoqalutillu uannut namminerimut annertoorujussuarnik sun-niuteqartunik kinguneqarmata – kiisalu namminerisamut tunngatillugu taxarnerit sulia-mullu atatillugu taxarnerit erseqqissumik immikkoortittarlugit isumaqartuaannarama – peersitsineq akuerisinnaanngilluinnarpara.

Suliami illua’tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissutinni taamaassorisattut i-maaginnannginnerpa isumaqartoqartoq uanga ilusilersuinerimut nutaamut tassunga tulluannngitsunga, - aap, taava tamanna toqqartumik oqaatigigaanni pissusissamisuun-ginnerluni, imaassinnaasimagaluarlunilu soraarnissamut aaqquineq naammaginartoq isumaqatigiissutineqartoq.

Pissutsit massakkutut itsillugit eqqartuussissuserisoq suliamik naliliiviginnittussaq at-taveqarfigisariaqarpara, taavalu qanoq pisoqaqqissanersoq takujumaarparput.” (Ato-rfeqaarfimmi nutsigaavoq)

A tamatuma kingornatigut uannut allakkatigut 21. oktober 2014-imeersutigut naammagittaalliorpoq. A-p suliap ingerlasimanera naammagittaalliummini allaaseraa, tamatumalu saniatigut ilaatigut imatut allalluni.

“[K Kommunimi] sulisoqarnermut immikkoortortaqarfiup allagai 14-2-07-1570-imik normoqartut ”Pineqartoq: Peersitsineq pillugu aalajangiineq”-mik qulequtaqartut 16.10.2014-imi tiguakka. Allakkani nalunaarutigineqarpoq pisortaqatigiit peersin-niarlunga aalajangersimasut. Tunngavilersuut tassaavoq pisortaqatigiit ”ilimatsaassi-magaat” taxakorti qaammatini pingasuni (01.06.-2014-imit 30.08.-2014-mut) 722 kr.-nik nalilimmut atornerlussimagiga.

Allakkat 14-2-07-1490-imik normoqartut 24.09.2014-imeersut ”Pineqartoq: Taxakor-timik sulineranut attuumassuteqanngitsumik ingerlaartarsimanikkut atornerluisoqarsi-maneramik ilimatsaassineq pissutigalugu peersitsissamaarneq pillugu tusarniaaneq”-mik qulequtallit tiguneqarnerat ullormik ataatsimik sioqqullugu [utoqqarnut tunnga-suni taamani pisortamit nutaajusumit] ataatsimiigiaqquneqarpunga (immikkoortorta-qarfimmi peqqissaasooq [...] aamma najuuppoq).

[Utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaq] oqarpoq isumaginninnermik ingerlatsivim-mi pisortap peqqusimagaani oqaloqatigeqqullunga. Oqaloqatigiinnermut inerniliun-neqarpoq matuersaatit assigiinngitsut (illup isaariaanut matuersaat, aningaasiviup matuersaataa, matuersaataasiviup matuersaataa il.il.) kiisalu taxakorti brugsenimullu korti ingerlaannaq tunniutissagikka. Tamatuma kingornatigut aneqquneqarpunga su-liunnaarsitatut. Tamakku tamarmik pippot siumoortumik sumilluunniit piffissaliina-ni/mianersoqqusini.

Allakkat pasilliutaasunik pineqartunik taaguiffiusut taneqartut aqaguani tiguakka.

Allakkanit taakkunanga ersertut suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaner-mut akissuteqarnissamut 8. oktober piffissaliunneqarsimavoq – piffissaliussaq naam-maginaruugaluarpormi, suliffimmit mattunneqarsimannngitsuuguma taamaattumillu pasilliutit pineqartut ”paasiniarnissaannut” mattunneqarsimannngitsuuguma. Taamaat-tumik akissutigaa eqqaamasinnaasannik tunngaveqartariaqarpoq, taamaalillunilu ta-matuma nassatarisaanik erseqqarluttortarpassuaqassalluni. Suliami illua'tungiusup i-sumaanik tusarniaanermut akissummi aamma allappunga taxarnermut allattuivimmik peqarsimannngisaannartunga, taxakortimimmi paarsaqartitaaneq tatiginninnermik tun-ngaveqartoq taamaattumillu soorunalimi atornerlunneqassannngitsoq isumaqartuaan-narama. Tamanna sianiillortumik isummersimanertut ullumikkut isigineqarsinnaa-voq, soorunalumi tamanna peqqissimissutigaa. – Suulli tamaasa imaaliallaannaq mumittutullusooq periarlugit taxartarsimanerup sulineranut attuumassuteqanngitsutut taaneqarnera – ”peqqusersusaarlunnartumik” paasinninnertut uanga taarusunneruara, uanga soorunalimi akuerisinnaanngilluinnagara. Taxartarsimanernillu tunngaveqar-

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

niarneq inummik arlaanik pissuteqarluni soraarsikkusutamik peersitsinermi ”oqinaarinilluni” iliuitsit uanga pissusiviusut aallaavigalugit taamaallaat oqaatigisinnaavara.

Suliami illua’ tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissutinnit ersertutut isumaqarpunga taxarsimaneerit taaneqartut inummut namminermt tunngasuusutut sulinermluunniit attuumassuteqanngitsutut taaneqarsinnaanngitsut. – Nassuerutigissavarali pisuni marlussunni killissarpiamiittoqarsinnaasoq siusinnerusukkut eqqarsaatigeqqis-saarsimanngisanik, - uannullu aamma uparuarneqarsimanngisaannartunik. Ullup suliffiusup sivitsorujussuarneqarnerata kingornatigut angerlamut taxarneq, sapaatit akunnerata naanerani naqittakkanik taarsiinermt, suliffiit pillugit allattukkanik piareersaanermut il.il. atatillugu (nal. akunnerini pingasuni angerlarsimaffimmi sulereerluni), ok, tassani piffissap suliffiusup qanoq nassuiarneqarnera aalajangiisuussagunarpog. Tamanna suliamut attuumassuteqannginnerarneqassappat namminerlu ilua-naarniutaanerarneqassappat isumaqartuarpunga taamaaliorneq tunngavissaaleqqis-sunnassaqqisoq. – Qanorluunniilli pisoqaraluarpat taamatut pasitsaassinerup/oqarnerup uparuaaneq/mianersoqqusineq malitsigisariaqaraluarpa, tamannalu soorunalimi tusaatissatut tiguneqartussaavoq. Peersitsineq iliusaavoq sakkortoorujussuaq, maani pisimasutut taama suunngitsigisunik, tassalu “ilimatsaassineq”-mik, tunngavilersugaasinneraa takorloorsinnaanngisara.

[...]” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Atorfinititsinermi allakkat, atorfeqartitaanermi pissutsit allannguutaat pissutigalugit atorfinititsinermi allakkat nutaanerusut kingusinnerusumeersut, K Kommuni suliami illua’ tungiusup isumaanik tusarniaalluni allagai, A-p taanna pillugu oqaaseqaatai kiisalu K Kommuni intranetsianeersup (...) naqitanngortinneqarneqarnera. Naqitanngortitamit tassannga erserpoq K Kommuni intranetsimini 10. oktober 2014-imi imatut allassimasog:

“Taxakortit pillugit malittarisassat sulisoqarneq pillugu qppersakkami erseqqissarneqarput. Siunissami imatut allassimasoqassaaq:

“Taxakorti taxabonillu suliassanik sulinermt attuumassuteqartunik sularinninnermt atatillugu taamaallaat atorneqarsinnaapput. Tassa imaappog suliassat qaninnerpaatut pisortarisamit suliassiissutigineqartut suliassalluunniit suliap suussusiata toqqaannartumik nassatarisai pineqartut.

Aalajangersakkamik matuminnga unioqqutitsineq atorfeqartitaasup atorfeqartitaanernut tunngasutigut ilungersunartunik kinguneqartinneqarsinnaavoq. Pisuni taxat qaqugukkat atorneqarnissaannik nalorniffiusuni qaninnerpaatut pisortarisaq akuersitinniaqqaarneqartariaqarpoq.”

Qullersaqarfiup malittarisassanik erseqqissaaniarluni toqqaaneranut pissutaasoq tas-saavoq suliani ataasiakkaani sulisut taxakortimik namminerisaminnut tunngasunut at-tuisarsimanagerat.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A-p oqaaseqaatini amerlanerusut uannut allakkatigut 2. november 2014-imeer-sutigut nassiuppai. Allakkanit taakkunanga ilaatigut makku erserput:

“Suliamut peersitsinermut tunngasumut uiggiussatut allakkat “Oqarasuaatikkut sia-nerarnitit unitsittariaqarpatit”-mik qulequtaqartut [K Kommunimit] aatsisartutigut 31. oktober 2014-imi tiguakka. Allakkat assilinerannit ilanngullugu nassiunneqartu-mit ersertutut allakkat [utoqqarnut tunngasuni taamani pisortamit] atsiorneqarsimap-put.

Allakkat imarisaat pillugit tupigusuttorujussuuvunga, tamanna soorunalimi nassuiar-neqartariaqarpoq, nassuiaallu taanna matumuuna saqqummiukkusuppara.

Kommunip suliami peersitsinermut tunngasumi aalajangiinera 10. oktoberimi tigu-gakkuli nalinginnaasumik illoqarfimmiinninni siusinnerusukkut suleqatigisimasakka naapittarpakka, taakkulu tamarmik qanoq innersunga apeqqutigisarpaat. Pisuni tama-ni paasinarsisarpoq suliunnaarninnut pissutaasumik eqqunngitsumik nassuiaanneqar-tarsimasut. Tamarmik oqaatigisarpaat napparsimasunga tusarsimagitsik, - arlallillu tusarsimallugu sivisuumik napparsimariarlunga ingerlaannaq soraarninngortussaasu-ngagooq. Peersitsinerup pineqarpiarnera ataasiinnaalluunniit naluaa. Suliap ingerla-nerani ataasiarlungaluunniit napparsimasimanninnama sulisut ataatsimut eqqunngit-sumik ilisimatinneqarsimasut inerniliutiinnarsinnaavara.

Tamanna annernarpat annernanngippalluunniit imaappunga eqqortoq tamatigut sal-liutinneqartariaqartutut isigigiga. Taamaattumik pisumi tamani “taxakortimik atorner-luisoqarneranik ilimatsaassineq” pissutigalugu peersinneqarnerisimanagera ammasumik oqaluttuarisarpa. Aammattaaq tamatigut oqaatigisarpara isumaqartunga eqqunngit-sumik ilisimatinneqarsimanagerat pitsaanngitsuusoq.

Tamatumunga peqatigitillugu qinnuigisarpakka suleqatitik inuulluaqquteqqullugit, uangalu eqqarsaatigalunga eqqortoq oqaluttuaqqullugu, - tassalu napparsimaneq pi-neqarani peersitsineq pineqartoq.

Taamatut naapitaqartuaannalerama igaffimmi pisortaq, eqqiaanermi ukiorpassuarni sulisuusimasoq (pedeli eqqiaanermi pisortaq nutaaq ilisarimanninnakku) kiisalu peqqissaasoq (piffissami kingullermi allannguuterpasuit pissutigalugit immikkoor-tortaqarfimmi peqqissaasuugallarunartoq) oqarasuaatikkut (sianerfigisarlugit) attave-qarfigaakka. – Pisuni pingasuni taakkunani tamani assigiimmik akisoqartarpoq, tas-salu paasitinneqarsimallutik piffissami sivisuumi napparsimasunga, tamatumalu ki-

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

ngornatigut soraarninngorniartunga. – Siuliani oqaatigeriikkattut eqqortoq oqaluttuarisarpara, - suliarlu matoorniarlugulusooq – toqqaannartumik salluliortoqarsimanera ilumoorlunga kamaatigaara (sulilu kamaatigalugu).

Oqarasuaatikkut sianernerit taakku siusinnerusukkut suleqatigisimasanut inussiarnersumik uannit, aammali [siusinnerusukkut pisortaasimasumit] ukiuni arlaqartuni uluunerani atuisutut sulisunut assigiinngitsunut attaveqarlualersimasumit inuulluaqqu-siniarnertut siunertaqarput. – Paasilluinnarparalu pingasut taakkua eqqortumik nassuaanneqarnertik assut nuannaarutigaaat.

Tassa imaappoq oqarasuaatikkut nammineq sianerfiginninnerit pingasut pineqarput, “utoqqarnut tunngasuni pisortap” assut kamaatigisai malersuineritullu taasai, imaassimagunarporlu sulisut politiinut nalunaarutiginneqqullugit kaammattorneqarsimasut.

Imatut apererusussinnaavunga: Suliami matumani nuanniitsorujussuarimi kinarpiaruna malersorneqartoq? – Pisortaqatigiillu suliap taamaaliornikkut ajornannginnerpaa-mik nipanganneqarsinnaanera ilimagigamikku ilumut toqqaannartumik salluliorsinnaappat?

Puigugaqarumananga oqaatigissavara suliffeqarfiit marlussuit aamma oqaluttuum-mangga Utoqqaat Illuannut saaffiginninnerminni paasitinneqarsimallutik napparsimasunga. – Pisuni aamma taakkunani suliap qanoq innera eqqortumik oqaluttuaara. Siusinnerusukkut suleqatigisimasama pinerattut suliffeqarfiit taakku tapersuinerat qanorlu pisoqarsimaneranik tupigusuutiginninnerat misigaara.

Kiisalu oqaatigissavara taamani (24.09.2014-imi) [utoqqarnut tunngasuni taamani pi-sortaasup] angerlartimmangali Utoqqaat Illuat ataasiarlungaluunniit pulaarfigisimanngikkiga. Tassalumi mailit allagaatillu qarasaasiamiittut – pappiararpassuillu angerlartinneqarama qimaannartariaqarsimasakka - misissoriartoqqullugit pisortaqatigiin-nit neqeroorfigineqarsimanngisaannarpunga.

[...] (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

K Kommuni A-mut allagai 31. oktober 2014-imeersut A-p allagaanut ilanngullugit nassiunneqarput.

K Kommuni suliaq pillugu oqaaseqaateqaqqullugu allakkatigut 12. november 2014-imeersutigut qinnuigaara. K Kommuni tamatumunnga peqatigitillugu qinnuigaara suliami allagaatinik A-p allagaani 21. oktober 2014-imeersuni ilanngussartalinni aamma 2. november 2014-imeersuni ilanngussartalinni ilaanngit-sunik peqarpat taakku uannut nassiuteqqullugit.

K Kommuni qinnuigaara oqaaseqaammmini manna pillugu nassuiaateqaqqullugu, tassalu A-p aalajangiinermi 10. oktober 2014-imeersumi allaaserineqartutut taxarsimanermigut pineqartutigit taxakortimik atonerluisimaneranik ilimatsaas-sinermik qulaajaaniarluni suliamik paasissutissartalersuinermini kommuni sunik iliuseqarsimansoq.

K Kommuni aamma qinnuigaara oqaaseqaammmini manna pillugu nassuiaateqaqqullugu, tassalu A-p suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissummini 6. oktober 2014-imeersumi tassungalu malitsigitatut allakkamini 14. oktober 2014-imeersuni atorfimmini pissutsit immikkut ittut tikkuagai kommunip qanoq sunnuteqartillugit isiginiarsimanerai, matumani A-p Utoqqaat Iluanni ukiuni 29-ni atorfeqartitaasimanagera ukiunilu arlalissuarni pisortap sania-tigit suliffeqarfimmi allaffissornikkut aqutsinermik sulinermi akisussaasuusi-manera ilaatigullu suliffeqarfiup taxakortinik atuneq pillugu tunaartarisassanik oqaasertalersuineranik siusinnerusuklut isumaginnittuusimanagera ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Kiisalu K Kommuni qinnuigaara oqaaseqaammmini manna pillugu nassuiaateqaqqullugu, tassalu kommuni sulinerlut atattillugu unioqutitsinertut pasitsaas-sinerup annertussusia eqqarsaatigalugu sunik isumaliutersuuteqarsimansoq, kiisalu A eqqarsaatigalugu qisuariaammik toqqaaneq pillugu kommuni sunik isumaliutersuuteqarsimansoq, matumani qisuariaatinik peersitsinermi sakkukinnerusunik akuliuffiusunik allanik isumaliutersuuteqarsimansoq ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

K Kommunip akissutaa allakkatigit 9. marts 2015-imeersutigit ilanngussartallitsigit tiguara. Makku kommunip akissutaanit erserput:

“Ombudsmandip suliaataata [A-mut] tunngasup taama sivisutigisumik suliarineqarnera [K Kommunip] aallaqqaasiutitut ajuusaarutigissavaa.

Suliami pissusiviusut pisimasullu tullerriaarneri pillugit matumuuna nassuiaateqassaagut. Tassani “sulinerlut atattillugu biilerneq”-mik oqartarneq nassuiassavarput. Taava [A-p] ingerlaannartumik atuutilersumik soraarsinneqarnissaanik pisortaqatigiit aalajangiinerannut tunuliaqutaasoq pillugu nassuiaateqassaagut. [A-p] peersinneqarneranut atattillugu kommunip sunik isumaliutersuuteqarsimanagera pillugu naggataatigit oqaaseqaateqassaagut.

Nassuiaatip aallartinneginnerani malugeqqussavarput suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkat allakkallu soraarsitsissutit oqaasertalersugaaneri erseqqar-lummata paatsoortitsisinnaallutillu. Erseqqissarneqassaaq “taxakortinik atonerluiso-

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

garneranik ilimatsaassineq” pineqanngimmat, pisortaqatigiilli paasinninnerat unaalluni taxakortit ilumut atornerlunneqarsimasut. Suliami illua’ tungiusup isumaanik tusarniaalluni [A-mut] allakkanut 24.9.2014-imik ullulerneqarsimasunut **ilannugssaq 1, tak. ilannugssat 1-3** (taxaatileqatigiiffiup naqitanngortitai) takuuk.

Ilannugssat taaguutaat paasiuminarsarniarlugit suliami illua’ tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkanut ilannugssaq siuliani taaneqartoq ungaluuserlugu oqaatigineqartassaaq, Inatsisartulli Ombudsmandiannut oqaaseqaammut ilannugssat ungaluuserneqartassanatik.

Taxartarsimanerit [A-p] piffissami 1.6.2014-imit 30.8.2014-imut taxartarsimanera pillugu naatsorsuutunik misissuinnikkut uppersarnarneqarput. Aningaasaqarnermut allattoqarfik naatsorsuutit pillugit paasissutissanik saqqummiussivoq, tassalu Utoqqaat Illuata (UI-p) taxanik atuinera pillugu taxaatileqatigiiffiup naqitanngortitaanik saqqummiussilluni. **Ilannugssaq 1** innersuussutigeqqipparput.

19.09.2014: [...] Ingerlatsivimmi pisortaqaatigiit ataatsimiinnerisa kingornatigut:

[...] Ingerlatsivimmi pisortap [...] pisortaqaatigiit ataatsimiinnerisa kingornatigut utoqqarnut tunngasunut pisortamut [...] malugeqqullugu oqaatigaa taxanut akiligassiissutit assilineri taxaatileqatigiiffimmit tigusimagini. **Ilannugssaq 2** takuuk ([utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaasup] 2014-imi septemberimi Outlookimi ataatsimiinnissamut pilersaarutai).

Taxakorti kia tigummineraa, matumani taxarsimanerit atuinerlu ilanngullugit eqqarsaatigalugit, tamanna pissutigalugu misissorneqalissaaq, tassami paaqqinniffiup namminerisaminik innarluutilinnut busiutillip atuinera qaffasippallaartutut isigineqarmat. Misissuineri tassani paasisat takutippaat taxanut akiligassiissutit siuliani taaneqartut [A-mut] toqqaannartumik attuumassuteqartut takuneqarsinnaasoq, tassami taxakorti [...] normulik taamaallaat [A-mit] atugassatut tunniunneqarsimammat tassanggalu atorneqarluni. **Ilannugssaq 3** takuuk (Taxakortit UI-mi atorfeqartitaasunut tunniunneqarsimasut pillugit takussutissiaq, matumani taxakorti [A-mut] tunniunneqarsimasooq ilanngullugu eqqarsaatigalugu).

24.9.2014 nal. 9:50:

[...], taamani utoqqarnut tunngasunut pisortaqaatigiit atsiortumut e-mai-lerpoq apequtigalugulu [A-p] taxakortimik atornerluinera pillugu qanoq iliussanerlutik. [...] Ingerlatsiviup pisortaata [...] suliaq missingiussilluni taamanili naliliiffigereersimavaa, oqarsimallunilu [A-p] soraarsinneqarnissaa kissaatigigini. **Ilannugssaq 4** takuuk ([utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaasup] ataani atsiortumut 24.9.2014-imi nal. 09:50-imi e-mailia).

24.9.2014 nal. 10:04:

Allakkiami utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaasup [...] suliarisaani taanna allappoq [A] taassuma taxanik atuinera pillugu ataatsimeeqatigisimagini, piffissallu taxarfiusarsimasut suliffiup aallartinnerinut naanerinullu sanilliullugit tassunga saq-qummiussimagini. [...]mik] Ingerlatsiviup pisortaata [...]p] oqaatigeqqippaa [A-p] so-raarsinneqarnissaa kissaatigigini, [utoqqarnullu tunngasuni taamani pisortaasoq] sulinermut atatillugu pineqaatissiinissamut periarfissanik Sulisoqarnermut Immikkoortortaarfimmut paasiniaatissimallugu. **Ilanngussaq 5** takuuk (Allakkiaq [utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaasoq] atsiorneqarsimasoq, “Taxakort misbrug”-imik qulequtalik).

Kommuni taxartarsimanerit sulinermut atatinnagu pisarsimanersut qulaajarniarlugu paasissutissartalersuiniarluni qanoq iliuuseqarsimanersoq nassuiaaqqusilluni Ombudsmandip qinnutigisaa eqqarsaatigalugu makku ilanngullugit isiginiarneqassapput.

[A] [...]tut] atorfimmi atorfeqartitaasimavoq, taxarnissamut killilimmik pisariaqartitsiviusumi. Taamaalilluni ataatsimiinnissat siunnersortitulluunniit suliassat piffissani taxarfiusimasutut nalunaarsorneqarsimasut nalaanni taxartariaqalersitsisut suliarineqarnissaat aamma isumaqatigiissutigineqarsimangilaq.

UI-mi sulinermut atatillugu biilernerit suut sulinermut atatillugu biilernertut isigineqarnerisa sukumiinerusumik nassuiaqquneqarnerat eqqarsaatigalugu utoqqarnut tunngasuni pisortaasoq oqarpoq ulluinnarni sulinermut atatillugu biilernerit annertuujungitsut (tassani **ilanngussaq 5** takuuk), tassami pedelearatta innarluutillit busiinik ingerlaartartumik taamaalillunilu ulluinnarni atuisunik atortussanillu nalinginnaasunik ingerlassisartumik.

Inatsisartut Ombudsmandiat aammattaq allappoq oqartussaasup pissusiviusut pillugit paasissutissanik inatsiseqartitsinermi tunngavik pineqartoq eqqarsaatigalugu aalajangiinissamut pisariaqartunik peqarnissani pissusiviusullu pillugit paasissutissat taakku naammattumik qularnaatsuunerat qulakkiissagaa.

Tamanna pillugu oqaatigineqarsinnaavoq taxaatileqatigiiffiup UI-mi taxartarsimanerit assigiinngitsunut takussutissatut naqitanngortitai ullulersukkat piffissallu eqqortunik takussutissartallit [K Kommunimut] toqqaannartumik tunniunneqarmata. Paasissutissanit taakkunanga pissusiviusut pillugit paasissutissat (K Kommunip] peersitsissamaarnermik aalajangiineranut tunngaviusut takuneqarsinnaapput. Taxarsimanerit sulinermut atatillugu pisimanerat utoqqarnut tunngasuni pisortaqatigiinnit ilumuunnginnerarneqarpoq, [A-mi] siusinnerusukkat oqaatigineqartutut allaffimmiinnerusarmat sulillunilu, UI-p avataani allanut ingerlasarnissaq killilimmik pisariaqartitarlugu.

Sulisoqatigiit sulinermut atatillugu taxanik atuisuunerusut tassaapput napparsimasunik paaqqutarinninnermut tunngasuni angerlarsimallutik pigaartuusartut, aggeqqune-

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

qarunik aggernissaminnut pisussaaffeqartut, piffissallu suliffiusup nalinginnaasup avataatigut aggeqquneqarsinnaasut. Tamatumunnga atatillugu aamma erseqqissaatitut oqaatigineqassaaq UI-mi biilertartoq utoqqarnik najugaqartuinnarnik illoqarfimmut allamukarnissaminnik pisariaqartitsisunik ingerlassinissamut akisussaaffeqarluni atorfeqartitaammat, taakkulu tassaagajuttarlutik nakorsiarnerit illulluunniit avataani ingerlatat allat. Biilernerit taakku “sulinermut atatillugu biilernerq”-mik nassuiaammi pineqartunut ilaatinneqarput, biilertormi pisussaaffeqarmat najugaqartut pisariaqartitaat isumagissallugit, aatsaallu biilertooq piffissaqanngippat najugaqartut eqqarsaatigalugit taxat atorneqarsinnaallutik.

[A] suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissummini 6.10.2014-imi ullulernerqarsimasumi allappoq qasoqqagaangami UI-p taxarkortia atorlugu angerlamut taxartarluni. Taxarnerit taakku sulinermut atatillugu taxarnerit isigineqarsinnaanngillat, ilaatigut piffissap suliffiusup avataatigut pisaramik ilaatigullu taamatut taxarnerup siunertaa sulinermut atatillugu biilernermit nassuiaammi pineqartumut ilaannngimmat, **ilanngussaq 6** takuuk [A-p] suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissutaanut [...-p] allakkatigut akissutaa 8.10.2014-imi nal. 15:41-mi ullulernerqarsimasooq, e-mailikkut nassiunneqartoq) kiisalu **ilanngussaq 7** (allakkiaq [utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaasumit] 8.10.2014-imi atsiorneqarsimasooq igaffiup, pedelip kiisalu angerlarsimallutik pigaartuusartut aggeqquneqarsinnaallutillu pigaartuusartut ullorsutaat pillugit ilanngussaq).

[A-p] ukiorpassuarni pisortap saniatigut aqutsinermi akisussaaffimmik tigummiaraqsimanera taxakortinillu atuineq pillugu tunaartarisassanik oqaasertalersuisuusimanera, **ilanngussaq 8** takuuk (UI-mi taxakortinik atuineq pillugu tunaartarisassat, tak. suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkat 24.9. 2014-imi ullulernerqarsimasut kalaallisuinnaq [A-mut] nassiunneqarsimasut) pissutigerpjarlugu kommunip manna erseqqissumik naatsorsuutigisimavaa, tassalu sulinermut atatillugu taxarneq aamma sulinerup avataatigut taxarneq [A-p] immikkoortisimasinnaassagai. Taxartarismaneq pillugu paasissutissat pisortaqaatigiinnit tiguineqarmata iliuseqarsimanerlu peqquserlussimanertut atorfeqartitaanermullu tunngasunik annertuumik sumiginnaanertut isigineqarmat [A-mik] tatiginninneq tamatuma kingunerisaanik aserorneqarpoq – [...-tut] inissisimanera aamma isiginjarlugu. Taamaallutik suliap ingerlanerani nalinginnaasumik piffissaliilluni soraarsitsisoqarnissaa aamma ingerlaannartumik atuutilersumik peersitsoqarnissaa isumaliutersuutigineqarsimapput. Sulinermut atatillugu sakkukinnerusumik pineqaatissiisoqarnissaa eqqarsaatigineqarsimanngilaq.

Suliaq sulisumut [A-mut] tunngasoq nalinginnaasooq paasissutissanik Inatsisartut Ombudsmandiannut naammagittaalliummut imaaliannaq attuumassuteqartunik imaqaanngilaq, suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkat allakkallu soraarsitsissutit ilanngussartallit allakkanut ukununnga ilanngussatut nassiunneqartut eqqaassanngikkaanni. Mappi suliame allagaatinik imalik sukumiisumik misissorususagussiuk Sulisoqarnermut Immikkoortortaqarfup piffissamik aalajangersimasumik i-

sumaqatigiissuteqarfiginiarlugu attaveqarfiginissaanut tikilluaqqusaavusi.”
(Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Ilanngussat 1-imit 8-mut K Kommunip akissutaanut ilanngullugit nassiuqqarput, kommunip akissutaani oqaatigineqartutut qulequtsersugaallutik. Ilanngussaq 4 tassaavoq utoqqarnut tunngasuni pisortap sulisoqarnermut immikkoortortaarfimmut e-mailia 24. september 2014-imeersoq. Makku e-mailimit tassannga erserput:

“Ippassaq oqaloqatigivara [A], taxartarsimanera pillungu, nassuiaallugulu suut kingunerisinnagaai, ullaq [pisortarput] ilisimatippara.

Paasisakka malillungit qaamatini pingasuni, taxaqattaartarsimasoq suliffimiit angerlarsimaffimmut ullut sisamat, tallimallu akornanni qaammammut.

Qanoq iliuseqassuunga massakkut, aalajangerneqarmat [Pisortamit], soraarsinneqasasooq. Allakkat ilinnut nassiuppakka kopiit, allakkakkalu biilertumut ilaatillungit. Siunnersulaarsinninga qanoq iliusasunga, angerlartissanerlungu [A] imaluuniit??”

Ilanngussami 5-imiipput utoqqarnut tunngasuni pisortap sulisoqarnermut immikkoortortaarfimmut allagai 24. september 2014-imeersut. Allakkanit taakkunannga makku erserput:

“Pineqartoq: Taxakortimik atonerluineq

Pisortap [...-p] qinnuigaanga Utoqqaat Illuanni taxartarsimanerpassuit misissoqqullugit.

Maani Utoqqaat Illuanni junip, julip augustillu qaammataanni taxarsimanernut akiligassiisutit tigummivakka.

Akiligassiisutini taakkunani takuneqarsinnaavoq [A] Utoqqaat Illuannit angerlamut Utoqqaallu Illuannut taxartarsimasooq, uangalu isumaqarpunga taxarnerit taakku innummut namminerit tunngasuusut.

[A] oqaloqatigaara, taannalu oqarpoq pedeli peqatigalugu suliartoqquneqaratarsinnaasutut inissisimalluni taamaattumillu ilaanni aggeqquneqaraangami aggartarsimalluni! Aamma oqarpoq sapaatit akunnerisa naanerini allaffimmi sulisarluni, taamaattumillu taxartarsimalluni.

Naak nalunnigikkaluarlugu maani allaffimmi suliassarpassuaqangaanngitsoq, allaffimmimi aamma ikiortimik sulisoqarmat. [A] aamma oqarpoq ataatsimiinnerit sivitortoorsimagaangata qasuallaaraangami angerlamut taxartarsimalluni.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Sakkortuumik erseqqissarpara namminerisanut tunngasut pillugit taxarnej akuerineqarsinnaanngitsoq atornerluinertullu isigineqarluni! Akivaanga kommuni maani malittarisassanit allaasunik immaqqa malittarisassaartoq!

Aamma oqarpoq imaassinnaasooq taxakortini sulisunit allanit atornerqartarsimasooq!? Uannut paasiuminaaqaq!

Pedeleqarpugut suliartoqquneqaratarsinnaasumik, suliartoqquneqartarsinnaanermut tapisialimmik, taamaattumik Utoqqaat Illuanni allanik pisariaqartitsinerluta takusinnaanngilara. Aggeqqusisimanerit il.il. pillugit uppernarsaatiniq peqanngilaq.

Suliaq atornerluinertut isigaara, peqqissaasullu tusarniaavigalugit. Taakku oqarput qaqutigorujussuaannaq aggeqqusisooqartartoq, pedeli pissarsiarineqarsinnaanngikkaanngat.

Taxartarsimanerit aamma sapaatit akunnerata qeqqaniipput ulluuneranilu!! Taxakortimik atornerluisimasut allat taamasa assigalugit kinguneqartitsisooqartariaqarpoq!

Taxakortit pillugit malittarisassaartoq, taakkulu [A-p] nammineq nalunngilai!

Pisortaq [...] isumasiorpara, taassumalu kaammattorpaanga taxakortimik atornerluineq pissutigalugu soraarsitsisooqarnissaanik inassuteqaasioqqullunga.

Sulisooqarnermut immikkoortorta qarfik qinnuiginiarpara suliama illua'tungiusup isumaanik tusarniaasioqqullugu kiisalu [A], inuttut normua [...] pillugu inassuteqaasioqqullugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A-p suliama illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkat 24. september 2014-imeersut pillugit oqaaseqaatai utoqqarnut tunngasuni pisortap sulisooqarnermut immikkoortorta qarfimmu allagaanut 8. oktober 2014-imeersunut ilanngussatut 7-itut ilanngunneqarput. Allakkanit taakkunannga makku erserput:

“[A-p] akissutaa eqqarsaatigalugu immikkoortorta qarfiit assigiinngitsut uppernarsaasiussaat pissarsiariniarpakka. Sunaluunniit uppernarsaaserneqarsimanngilaq. Assililugu ilanngussaq takuuk.

Qanga pisimasut allallu taxartarsimanernut angerlamullu biilertarsimanermut attuumassuteqanngillat, taamaattumillu biilersimanerit uppernarsaatitaqanngitsut inatsisunik unioqqutitsisuunerat paaqqinniffimmillu akuerineqarsinnaannginnerat aalajangiuisimavara.

Taxartarsimanerit pisortaqatigiinnit taxakortimik atornerluinertut isigineqarput.

Maani ilanngukkusuppara immikkoortortaqrfiit tamarmik najugaqartunik [Napparsimmavimmukaassinissamut] bussit atorsinnaangikkaangamikkit taxakorteqarmata.

Utoqqaat Illuata taxartarneq pillugu malittarisassaasa suliarneqarnerat [A-p] nammineq peqataaffigisimavaa.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

K Kommuniq oqaaseqaataa suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaatitut Amut allakkatigut 13. marts 2015-imeersutigut nassiuppara.

K Kommuniq oqaaseqaataa pillugu A-p oqaaseqaatai allakkatigut 25. marts 2015-imeersutigut tiguakka. A taxarsimanerit ataasiakkaat pillugit allakkani oqaaseqaateqarpoq, ataatsimullu oqaaseqaatinik aammattaq saqqummiussilluni. Allakkanit taakkunanga ilaatigut makku erserput:

“Suliaq manna tamarmi Utoqqaat Illuanni pissusiviusunik paatsuinermik ilisimasaqannginnermillu tunngaveqartoq isumaqarama misigisimavunga – suliap ilungersunassusia pissutigalugu – ataatsimut oqaaseqaatinik arlalinnik pisoq uanga isumaga malillugu nuanniitsoq naammaginangitsorlu uanga inissiffigisimasara pillugu qulaa-jaataalaarsinnaaganartunik saqqummiussinisaq pisariaqartoq.

Kommuniq allagaanit qulaani taaneqartunit erserpoq taxanik atuinermik misissuineq [...-mik] Ingerlatsivimmi pisortamit [...mit] aallartinneqarsimasoq.

Ataani atsiortup soraarsinneqarnissaanik [pisortap] kissaateqarnera – taxaatileqatigiiffiup naatsorsuusuaasa saniatigut – paasissutissanik [utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaasumit] tiguneqarsimasunik taamaallaat tunngaveqarsorinarpoq. Sulisoqarnermut immikkoortortaqrfiup paasissutissaatai taamaallaat paasissutissanik [utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaasumit] pissarsiarineqarsimasunik aamma tunngaveqarsorinarput. Taamaattumik [utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaasup] paasissutissiisutaasa eqqortuusimanissaat Utoqqaallu Illuanni pissutsinik iluamik paasimasaqarnermik tunngaveqartuunissaat pingaartumillu ataatigut atsiortup atorfeqartitaanerani pissutsinik tunngaveqartuunissaat aalajangiisuulluinnartumik pingaaruteqarpoq. Immaqa aamma oqaatigisariaqarpara – pisortamit sulisoqarnermulluunniit immikkoortortaqrfimmit - oqaloqatigineqarnissannut aggeqquneqarsimangisaannarama.

Isumaqavippunga pasilliutit pineqartut pillugit isumaga pillugu siusinnerusukkat ersarissumik nassuiaateqareerlunga, taamatuttaarlu isumaqarpunga pisut ingerlasimanagerat pillugu naatsumik nassuiaateqareerlunga pissusiviusumik matuminnga qulaa-jaasusamik, tassalu uanga atorfeqartitaanera siullermik pisortamut erseqqinnerusumik nassuiagaangitsumik [...-tut], tullianik [...-tut] kiisalu [...-tut] [utoqqarnut tun-

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

ngasuni taamani pisortaasumut] [paaqqtarinniffimmi allami] ilisimasaanut imaaliallaannaq assersuunneqarsinnaangitsoq. “Atorfiup suliallu allaaserineqarnerat” ilanngullugu nassiunneqartoq tassaaginnarpoq Utoqqaat Illuanni ukiorpassuit ingerlaneranni sunik suliaassaqarsimaninnik akisussaaffeqarsimaninnillu takussutissiaq. Malugeqqullugu oqaatigissavara massakut oqaasertalersorneqarnera taamaavinnikkaluartoq, kisianni tassaalluni taamani oqaasertalersueqqaarnermi ilusiliunneqartoq uanga qarasaasianni toqqortarisara. – Imarisaali eqqortuupput.

Tulliuttut suliamik tamarmiusumik nutaamik allaaserinninnerunngillat, tassaanerullutilli pissutsit siusinnerusukkut allagaasimasuni qaangiataaginnarneqarsimasut itisilernerqarnerulaartariaqartutulluunniit isigisakka pillugit ilassutaasumik oqaaseqaatit.

Siusinnerusukkut oqaatigineqartutut kommunip allagaani 10.10.2014-imeersuni (peersitsinissamik aalajangiinnermut tunngasuni) immikkoortut ataasiakkaat pillugit tulleriarlugit oqaaseqaateqarsimanngilanga, oqaatigiinnarluguli erseqqarluttunik assigiinnigitsunik imaqartut. Kommunip Ombudsmandimut allagai kingulliit 09.-02.2015-imeersut pillugit soorunalimi aamma oqaaseqaateqanngilanga. Imaanngitsoq nutaartaqanngimmata, taamaattorli pingaartumik ilanngussami 5-imi (“Taxakortimik atornerluineq pillugu” [utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaasup] sulisoqarnermut immikkoortortaqaarfimmut allagaani 24.09.-2014-imeersuni) paasissutissanik siusinnerusukkut ilisimaneqanngitsunik oqaaseqaateqarfigineqartariaqartunik saqqummer-toqarpoq. Ilanngussaq taanna ilaatigut paasissutissanik toqqaannartumik eqqunngitsumik imaqarpoq, tamannalu pitsaanngitsorujussuuvoq, minnerunngitsumik allakkat ulluata takutimmagu pisoq assut siusissukkut pilersimagami uanga inuttut sulisoqarnermut immikkoortortaqaarfimmut tunngaviatigut kukkusumik nittarsaanneqarninnut pissutaataasimasinnaasoq.

Kommunip ataani atsiortumut allagai siulliit, tassalu allakkat 24.09.2014-imeersut, kingumut uterfigigaanni taxarnerit tamarmik suliamut attuumassuteqanngitsutut isigineqarnerat eqqumiiginartorujussuuvoq, tassa suliar-toqquneqaratarsinnaallunga pi-gaartuuninnut atatillugu taxartarsimanikka isiginianngilluinnarlugit. – Tassa imaappoq kommunip paasinninnera imaaliallaannaq allanngorluinnarsimasoq, ukiorpassuit ingerlaneranni tatigeqatigiinnermit takorloorneqarsinnaasut qaangerlugit tatiginninnginnermut. Taxartarnerit siusinnerusukkut oqaaseqaateqarfigineqareerput, marlusunnilli ilassutaasunik oqaaseqaateqarnissaq immaqa pissusissamisoorinnaavoq.

Allakkat aallaqqaataanni allassimavoq “Aningaasartuutit nassuiaataanni erseqqissu-mik takuneqarsinnaavoq Utoqqaat Illuannut suliarlorlutit aamma [angerlarsimaffin-nut] angerlarlutit taxartarsimasutit.”

Tassani imatut oqarusunnarsinnaavoq: Qanormi allassimassagaluarami? – Utoqqaat Illuanni suliaassarlugi suliar-toqquneqaraanni angerlarsimaffitut najukkap Utoqqaal-lu Illuata aningaasartuutit nassuiaatitaanni allassimanerat tupaallaatissarujussuuna-

viannngilaq. Isumaqarpunga Utoqqaat Illuata angerlarsimaffittullu najukkap taxaatileqatigiiffiup aningaasartuutitut nassuiaataani allassimannginnerat ajornartorsiutaalersimassagaluartoq. – Sulialli qiterisaa arlaleriarluni oqaatigineqartutut unaasorinarpoq suliartoqquneqaratarsinnaasutut pigaartuunerup Utoqqaat Illuanni ukiuni 29-ni tamani atorfeqartitaaninni uannut atuussimasup akueriumaneqannginnera.

Allakkat taakkua quppernerisa pingajuanni aallaqqaasiutitut allassimavoq: “Taxartarsimanerit pillugit nassuiaammi piffissatut allassimasut takutippaat suliffimmut suliffimmillu taxartarsimasutit, taxarnernilu taakkunani sapaatit akunnerisa naaneri suliffiulluunniit nalinginnaasup avataani piffissat pineqartunut ilaatinneqanngitsut.”

Tamanna toqqaannartumik salluuvoq, tassami ullui qiviaannaraanni takuneqarsinnaammat taxarsimanerit aqqanilinnit tallimani arfininngornikkut sapaatikkullu taxarsimanerit pineqartut, taxarnerillu sinnerinit ataatsimi suliffiusup nalinginnaasup avataani pisimamera erseqqilluinnartoq (- suliffiusoq nalinginnaasoq 8.00-imit 16.00-imit pisartutut nassuiarneqarpat).

Tamatuma kingornatigut [K Kommunip] allagai 10.10.2014-imeersut “Peersitsinissamik aalajangiineq pillugu”-mik quleqtallit pillugit oqaaseqaateqassaanga.

Sulisogarnermut immikkoortortaqarfirmut allakkanni 14.10.2014-imeersuni oqaatigisattut isumaqarpunga allakkat 10.10.2014-imeersut erseqqarluttunik arlalissuarnik imaqartut, [utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaasup] oqaaseqaataanut toqqaannartumik innersuussisunik. Allakkanni 14.10.2014-imeersuni oqaatigaara taakku pillugit imaaliillaanaq oqaaseqaateqarnissaq naleqqutinngitsutut isigigiga, tassami kommunip peersitsisoqassasoq aalajangeereersimammat. – Oqaaseqaateqarnissamut taarsiullugu Ombudsmandimut saaffiginnippunga.

Massakkulli isumaqarpunga suliami immikkoortut assigiinngitsut sapinngisamik pitsaanerpaamik paasissutissartalersorneqarsimanissaat pingaartuusooq, - tamanna uteqattaarinerpaalunnik nassataqassagaluarpuunniit.

Kommunip “taxakortimik atornerluisoqarsimaneranik ilimatsaassineq”-mik oqarneq peersitsisoqarnissaanik aalajangiineq tikivillugu atorpa. Taamatut oqarneq peersitsinermut sakkortooujussuarmik akuliunnerusumut naapertuutinngilluinnarpoq. – Kommunilli Ombudsmandimut akissutaani takusinnaavara tamanna kommunip nammineq malugilersimagaa. Uannut suliami toqqaannartumik pineqartumut “ilimatsaassineq” kisiat atorneqarpoq.

Taxakortimik atuinnnginninni akuersissummik pissarsiniarfigisassaginni [utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaasup] assut pingaartillugu isiginiarjaa (sulisoqarnerlu pillugu mappersagaq innersuussutigalugu). Isumaqarpunga tassani ajornartorsiutaasooq Utoqqaat Illuanni ukiorpassuarni sulininni inissisimasimaninnik – tassalu pisortaqati-

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

giinni naliigimmik inissisimaninnik – [utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaasup] paasiuminaatsitsinerujussuanut attuumassuteqartoq. Minnerunngitsumik aningaasaqarnermut ataneqartillugu, tassami uanga ukiorpassuarni assut tatigineqarlunga inissimasimagama, tamatumunngalu ataneqartumik annertuumik kiffaanngissuseqarsimallunga, pingaarutilinnillu aalajangiisoqassatillugu tamatigut isumasiorneqartarlunga. Taamatut akuersaarneq ataqqinninnerlu taamani isumaginninnermi pisortaasup siusinnerusukkut oqaatigisattut inerititaqarfiulluartumik suleqatigenerata nalaaniilli pilersimavoq. Taamatut suleqatigiinnermi taamani immikkoortorta qarfiit pisortaat pisortaanerlu ilaapput.

Taxakorti eqqarsaatigalugu pissutsit qulaani taaneqartut pissutigalugit taxakortip qagugukkut atornissaa pissusissamisoornersoq uanga nammineq naliliiffigisinnaajuaanarsimavara. Pisortaq aatsaat apereqqaarlugu atuisarnissamik siornatigut peqquneqarsimanngisaannarpunga. Allaammi tamatuma parlatuanik ataqatigiinneqarnerni taamaattuni isumasiorneqarajuttarsimavunga. – Ukiuni tamani imaattuaannarsimavoq sulisoqatigiikkuutaat namminneq aaqqissinnaanngisaminnik ajornartorsiuteqarunik uannut toqqaannartumik sianersinnaallutik nalunagu. Ajornartorsiut oqarasuaatikkut oqaloqatigiilluni aaqqinneqarsinnaanngippat tamatigorluinnangajak taxarlunga Utoqqaat Illuannukartarpunga, tassaniittarlungalugu ajornartorsiutip aaqqinneqarnissaata tungaanut. Sanasut assigisaasalu suliffeqarfiutaasa assigiinngitsut uppernarsarsinnaasavaat tassaagajuttartunga pisariaqalerfiatigut sassartartoq, naak Utoqqaat Illuat ukiorpassuit kingullit ingerlaneranni pedeleqarsimagaluartoq. Suliassat atorffimma allaserineqarnera tunngavigalugu akisussaaffippiarisakka suliariartorniarlugit ukiorpassuarni “apereqqaartariaqartarsimanngikkaluarpunga”. Taamaaliorneq oqaatigilluaannarlugu aamma eqarpallaarsimassagaluarpoq.

Aamma oqaatigisariaqarunarpoq taxakortit eqqaarsaatigalugit “kortit namminerisat” aamma “korti ataatsimoorussaq” immikkoortisimagatsigit, kingullermillu tigummiaqartup eqqortumik atuneq nammineq akisussaaffigisarmagu. Nalunngilara korti taanna atussagaanni allamit akuersissummik piniaqqaartariaqarsimanngisaannartoq. “Korti ataatsimoorussaq”-mik taaneqartartoq immikkoortorta qarfinni atorneqarfissaminiittarpoq, sulisunillu tamanit atorneqarsinnaalluni, tassani erseqqissumik piunasaqaataavoq taxarnissap peqqusissutaasimanissaa imaluunniit taxartoqannginnerani immikkoortorta qarfiup pisortaata pisortalluunniit allap akuersereersimanissaa. Tassa tassani kortip atorneqannginnerani “aperisoqqaartariaqarpoq”.

Suliartoqquneqaratarsinnaaneq eqqarsaatigalugu taxakorti pillugu takisuuliungaatsiarninnut pissutaavoq tamatuma suliamut matumunnga annertuumik ataneqarnera. Siusinnerusukkut tikkuakkattut kommunip allagaanit siullernit 24.09.2014-imeersunit erserpoq [utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaasoq] isumaqartoq immikkoortorta qarfinni peqqissaasut pedelilu kisimik suliartoqquneqaratarsinnaasutut pigaartuusartut, taakkulu kisimik namminerisamik kortimik atuisinnaatitaasut. Arlaleriarluni oqaatigineqareersutut Utoqqaat Illuanni ukiuni 29-ni suliffigisanni tamani tamatuma

pissuseqataanik suliar-toqquneqaratarsinnaasutut pigaartuusarsimavunga. Taamaattoq oqartoqarsinnaalluarpoq [utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaasup] uanga suliar-toqquneqaratarsinnaasutut pigaartuusarninnik paatsuinera akuerinnikkumannginneraluunniit suliap matuma kukkusumik aallaaveqalerneranut pissutaasoq.

[Utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaasup] allakkani 10.10.2014-imi oqaatigisai pillugit tulluuttuni oqaaseqaateqassaanga. Siusinnerusukkut allagaasimasunik uteqqii-vallaartutut ikkuma ajuusaarutigeqqissavara.

- “Immikkoortortaarfinit assigiinngitsunit taxartarsimanermut attuumassuteqarsinnaasunit uppersaatinik pissarsiniarsarisimagaluarpunga. Tak. ilanngussaq 1”.

Qulaani oqaatigineqartutut ajornartorsiuteqalersillugu uannut toqqaannartumik sianernissamut tikilluaqqusaanertik immikkoortortaarfii tamarmik nalunngilaat. Pisut ilarpassuini pedelimit soorunalimi sianersinnaapput. – Aggeqqusinernut taakkununga uppersaasiineq eqqarsaatigalugu uanga erseqqissumik paasinninera unaavoq ajornartorsiut pileraangat aatsaat sianertoqarajuttartoq, tassalu imaappoq sianernernut allasimasunik “uppersaateqartuaannartanngitsoq”. – Taamaattumik isumaqarpunga immikkoortortaarfii ullorsiutaasa assilineri mianersuuttariaqarlunnartut. Allatuisoqarsimannginnera ajornartorsiuteqannginnermut - taamalu aggeqqusisimannginermut – uppersaataasinnaangilaq. Igaffik eqqarsaatigalugu oqaatigisariaqarpara ullorsiutit quppernerat [utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaasup] assilisimasaa tassaangimmat igaffiup nalinginnaasumik ullorsiutaa. Immikkoortortaarfii tamarmik Maylandip “Diplomat-kalender”-ia ukiorpassuarni nalinginnaasumik ullorsiutit atu-garisimavaat.

Pingaartilik suli tassaavoq sulisut uannut toqqaannartumik sianersinnaanermik sungiussisimanerat, - aammattaaq pingaarutilik tassaavoq [utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaasup] periaatsimik taassuminnga allanngortitseqqullunga qinnuiginnissimanngisaaannarnera. – Aap, taxartarneq pillugu periaatsit immikkut oqaloqatigiissutisimanngisaaannarpavut.

- 01.06.2014-imi taxarsimanerit

Taakku sulisut sulinerminnik nalunaarsuiffittut naqittagaannik taarsiinermut attuumassuteqarput, [utoqqarnullu tunngasuni taamani pisortaasoq] isumaqarpoq tamanna pillugu siumut ilisimatinneqareersimasariaqaraluarluni. Tassani [utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaasup] suliassama suliassallu [paaqqutarinniffimmi allami] allaffimmi fuldmægtigimi suliarisartagaasa assigiinngissutaannik ilisimasaqarunannginnera tunngaviusumik uterfigaarput. – Ukiut ingerlaneranni ataasinngorneq ulapaarfiussasoq erseqqikkaangat, pisortaq paaseqatigilluinnarlugu, nalunaaquttap akunneri arlallit sapaatit akunnerata naanerani suliffigisarpakka, Utoqqaat Illuanni ataasin-

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

ngorneq sapinngisamik pitsaasumik akimmisaarfeqanngitsumillu ingerlasinnaaqqullugu. Tassa imaappoq qaangiuttoorneq pitsaanerpaamik siunertaqarluni pisoq, mas-sakkulli pinerlunniarnertungajalli isigineqalersoq. – Pisumi tassani [utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaastrup] apereqqarneqarnissaa aamma eqqaasimanngisaannarpara. Periaaseq allanngortinneqassasoq taassuma oqaatigineqartutut nalunaarutigisi-manngisaannarpaa. – [utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaastrup] oqarpoq qaamma-tip siuliani taamatut sulisoqarsimanagera takusinnaanngikkini, taamatulli sulineq qaam-matip naanerani (sulisut sulinerminnik nalunaarsuiffittut naqittagaasa) sapaatit akun-nerata naanerani allanngortinneqartussaanerannut soorunalimi ataneqarpoq.

[Utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaastrup] aamma oqarpoq [...-nik] sulisoqarnis-saq aalajangersagaasoq. Kisitsisip eqqortup [...-nera] eqqaassanngikkaanni tamanna ajunngilaq. – Kisianni naqittakkat [...-t] eqqunngitsuunerat [utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaastrup] oqaatiginiarsarippagu nalinginnaasumik kisitsinerup takutissa-vaallaat naliliinikinaarsimasinnaasunga, oqaatigineqareersutummi taartaasartorpas-suit pineqartunut aamma ilaammata.

- 30.06.2014-imi taxarsimaneq

Taxarsimaneq taanna eqqarsaatigalugu taxakortip tassani ilumut pissutissaqartumik atorqeersimanagerata assortuussutaasinnaanera paasisinnaavara. – Pisumi tassani ma-littarisassanik erseqqissaaneq – tassalu aamma naveersineq – kukkusutut isiginavian-gilara. Tamannali siusinnerusukkut eqqarsaatiginngiinnarsimavara. – Taamaattorli taxarsimanagerup sulinermut ilumut attuumassuteqarnera aalajangiusimanagerpara.

[Utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaastrup] oqarpoq ullormi tassani kingusissuk-kut ataatsimiinnerit pillugit imaqarniliortoqeersimanageranut uppernarsaatini nassaarsin-naanani. Tamanna ilumuusaaq, uangalu nammineq aamma isumaqarneruvunga ki-ngusinnaarneq sanasunik/sulisartunik sulisoqarneranik niueqatigisartakkalluunniit takkunneranik pissuteqeersimassasoq. Tassalu pisunik immikkoortortaqarfiup ullorsi-utaani nalunaarsorneqarsimanageraviannngitsunik, immikkoortortaqarfimmi toqqaannartu-mik attorneqarsimanngimmata.

- 21.07.2014-imi taxarsimaneq

Taxarsimaneq taanna pillugu nutaanerusunik ilassutissaqangaanngilanga, taassuma kommunip allagaani oqaatigineqartutut “utimut taxarneq”-runnginnera eqqaassan-ngikkaanni. – Pineqartoq tassaagunavippoq tuavioarama angallassinermik suliaasaq sapinngisamik pilertornerpaamik akimmisaannginnerpaamillu naammassipallakku-mallugu kortimik namminerisannik atuisimanagera. – [Utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaastrup] aamma nalunavianngilaa angallassinereit tamarmik biilertup allattuiffiani allattorneqartanngitsut, - taamatuttaarlu nalunaviarnagu angallassinernik suliaasaqar-

tarmat piffissani Utoqqaat Illuata biiliisa suliassanik allanik isumaginninnerisa nalaa-
ni.

- 26.07.2014-imi taxarsimanerit

[Utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaasup] taxarsimanerit taakku pillugit oqaase-
qaataasa uanga atorfimma suliassanik sunik imaqarneranik tunngaviusumik paasin-
nissimannginneq suli ataasiarluni takutippaat.

Uanga pedelip feriarnerata nalaani taassuma suliassaanut akisussaaffimmik inger-
laannartumik tiguisarnera ukiorpassuarni tamani Utoqqaat Illuanni pedelearnermi
pissusissamisoorluinnartuusimavoq. Tamatumunnga atatillugu aamma eqqaamane-
qartariaqarpoq uanga Utoqqaat Illuat pedelimik atorfinitsitsinngikkallarmalli Utoq-
qaat Illuanni iluarsaassasanut aserfallatsaalisassanullu akisussaaffimmik tigummin-
nittuusimanera, - akisussaaffimmik atorfimma allaasserineqarnerani suli ilaasumik. –
Taamaattumik pedelip feriarnerani taassuma suliassaanik uanga tiguisarnissara isu-
maqatigiissutigineqarsimanngitsoq [utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaasup] o-
qarnera uannut isumaqanngilluinnarlunilu eqqumiitsorujussuavoq. Pissutsit suliner-
mi pissusaaffiup iluaneereersut pillugit immikkut ittumik isumaqatigiissuteqarnissaq pi-
sariaqartuusussaannitsoq isumaqarpunga. – Akisussaaffik taaneqartoq tiguisiman-
ngitsuugukku tamanna uanga pissusaaffinnik sumiginnaanertut nammineq isigisimas-
sagaluarpara, tamannalu ilungersunartorujussuusussaavoq.

Periaatsit arlallit ukiorpassuarni atuuttuusimasut tunngaviusumik taamatut allanngor-
tinniarsarigaanni suliami illua'tungiusutut susassaqtut allannguutit pillugit paasis-
sutissanik pisariaqartunik naammattunillu ilisimatinneqarnissaat soorunalimi pisaria-
qartuuvoq, - minnerunngitsumillu suliassat allaaserineqarneri pissutsinut nutaanut na-
leqqussarlugit. – Uanga erseqqissumik paasinninnera unaavoq taamatut pisoqarsi-
mannisaannartoq.

- 14.08.2014-imi taxarsimanerit

[Utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaasup] pissutsit eqqumiitsut arlallit saqqum-
miussimanngitsuuppagit siusinnerusukkut nassuiaatiga sukumiisuusooq isumaqassagalu-
arpunga.

[Utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaasup] immikkoortortaqarfimmi peqqissaasu-
nik uanga taxakortinnik atuisimanngitsunik oqaloqateqarsimalluni oqarnera eqqu-
meeqaaq. Soorunalimi taamaaliorsimanaviannngillat, uangami kortera allanut tunnius-
simanngisannarakku. – [utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaasup] oqaasii tulliit
paatsuunganalaarput, oqaatsitigulli “paatsooqatigiinnernik” tassunga pisuutitsiniutigi-
umannngilluinnakkannik pissuteqarsinnaallutik.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Allarluinnarli uanga paasinninnera malillugu suliamut attuumassuteqanngitsoq [utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaasup] saqqummiuppaa. [Utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaasooq] oqarpoq 5. augustimi stressernera pissutigalugu immikkoortorta qarfimmi peqqissaasumit [...mit] angerlartinneqarsimasunga. Ullua eqqortuusinnaagunarpoo, aamma ilumoorpoq taamani sorpassuit nalorninaqisumik stressernartumillu piffissami sivisunerusumi ingerlasimmata.

Nassuiaatissarli eqqortoq imaappoo:

Augustimi (5. augustiulluarsinnaavoq) ataatsimiinnermi immikkoortorta qarfimmi peqqissaasup [...p] peqataaffigisaani taamani sulisut pisortaannit [...mit] napparsimallunga sulinngiffeqarnissannik akuerineqarpunga, stressernermut takussutissat pissutigalugit. Isumaqatigiisummili tassani nakorsat peqqissaanermilluunniit suliaqartut allat – taamalu immikkut nakorsaasersuineq – eqqaaneqarsimanngillat. Taamaatumik tamatumunnga atatillugu nakorsiarnermut nakorsaatinillu aallernermet taxakortimik atuisimaneragaanera eqqoriaanerinnaavoq, isumaqarpungalu tamanna suliami matumani atorneqarsinnaanngitsoq.

Isumaqarpunga taxarsimanerit kingullit pillugit siusinnerusukkut allakkani oqaaseqaatigineqartut saniatigut oqaaseqaateqaqqinnissara pisariaqanngitsoq.

Kommunip allagaani 10.10.2014-imeersuni naggasiutitut oqaaseqaatini allaffimmi nalunaarsuiffittut allattaavik inunnut namminerisaminnik taxakorteqartunut naatsorsuussaasooq eqqaaneqarpoq.

Akuersissutitut taaneqartut Utoqqaat Illuanni pisortaqatigiinnit immikkoortorta qarfinniluunniit peqqissaasunit pissarsiarineqartussat suli aammattaaq eqqartorneqarput. Taaneqartoq kingulleq assigiinngitsorpassuarnik imaqarpoq, immikkoortorta qarfinnilu peqqissaasut eqqarsaatigalugit taakku ataqatigiinneqarnermi tassani ataani atsior-toq eqqarsaatigalugu pingaernerusutigut pisinnaatitaalersimaneranngooq oqaatigineqartut nutaajulluinnarpoq. – Taamatutaaq siusinnerusukkut oqaatigineqartut uanga paasinninnera unaavoq suleqatigiikkuutaat akornanni allanngortiterinissamik kissaateqarneq ajortortaqqanngitsoq, - kingumoortumilli atuutilersumik soorunalimi taamaaliortoqarsinnaanani, - illua'tungerisallu susassaqtut ilisimateqqaarneqartariaqarlutik.

Naggasiutaasumik oqaaseqaatini aamma oqaatigineqarpoq “taxartarsimanerit piffissami kingullermi malunnartumik amerleriarsimasut ...”.

Tamanna piimasaannaliornerulluinnarpoq (utoqqatserpunga taama oqarama).

Illu ataatsimut isigalugu taxarsimanernut akiligassiissutit imaapput:

Juni kr. 4.562

Juli kr. 1.683

August kr. 3.942

Ataanilu atsiortumut:

Juni kr. 245

Juli kr. 198

August kr. 279

Illup piffissami kingullermi namminerisaminik biileqarsimanninnera ilanngukkaanni oqaatigineqartut kukkusumik takutitsisuupput. – Kisitsisitigut naatsorsueqqissaarnermit isigalugu aamma isumaqarpunga atuineq allannguuteqartoq oqalussagaanni piffissaq sivilisunerusoq nalunaarsuinnermut atorineqartariaqartoq.

Ombudsmandip allagaanut 12.11.2014-imeersunut [K Kommunip] akissutaa 09.03.2015-imeersoq pillugu naggataatigut imaattunik oqaaseqaateqassaanga:

Kommunip allagaanni aallaqqaasiutitut oqaatigineqarpoq “taxakortimik atornerluisoqarneranik ilimatsaassineq” pineqanngitsoq, pineqartorli tassaasoq ”taxakortimik atornerluineq uppersaasarsugaasoq”. Taxaatileqatigiiffiup akiligassiissutai uppersaatitut innersuussutigineqarput.

Tamanna pillugu oqaatigineqaannassaaq ilumut taxartoqarsimanersoq qularutissaanngitsoq, - taxarsimanerilli inatsisinik unioqqutitsisuunersut unioqqutitsuunnginner-sulluunniit isumaqatigiinngissutigineqartorujussuuvoq.

Immikkoortumi 24.09.2014, nal. 9:50-imi oqaatigineqarpoq pisortaq [...] suliani missinguissilluni nalileereersimasoq oqarsimasorlu [A-p] soraarsinneqarnissaa kissaatigigini. Ilanngussaq 4 [utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaaup] sulisoqarnermi inatsisilerituumut [...]mut] apeqquteqaataa tamatumunnga peqatigitillugu innersuussutigineqarpoq.

Apeqquteqaammi tassani ilaatigut allassimavoq “Takusinnaavara [A] qaammatini kingullerni pingasuni qaammatit tamaasa ulluni sisamani-tallimani angerlamut taxartarsimasoq”.

Naatsorsuitsiaraanni takuneqarsinnaavoq qulaani taaneqartut eqqorpata piffissami pineqartumi angerlamut 12-15-eriarluni taxartoqarsimassasoq. Taxarsimanerit tamar-miusut aqqaniliummata pisariaqanngitsumik ingasattajaartoqalereerpoq. Tamatumun-ga peqatigitillugu erseqqippoq taxarsimanernit aqqaniliusunit tallimani akii pissuti-galugit Utoqqaat Illuannit [angerlamut] taxarnerusimanaviannngitsut. – Taxarsimane-rit inatsisinik unioqqutitsisuunersut unioqqutitsisuunnginner-sulluunniit oqallinneq puigorluinnaraanni kisitsisit taaneqartut manna kisiat takutippaat, tassalu ilanngussa-mi 4-mi 100 procentit 150 procentillu akornanni ingasattajaartoqartoq. – Isumaqarpu-nga tamanna suliami taama ilungersunartigisumi pitsaanngilluinnartuusoq. Aamma i-

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

sumaqarpunga taamatut ingasattajaarneq suliap ingerlanerani taama siusitsigisukkut pinera pitsaanngitsorujussuusoq, taamaattumillu suliap aallaqqaataanilli equngasumik ingerlanneqarneranut pissutaaqataaangitsoorsinnaanani.

Immikkoortumi 24.09.2014 nal. 10:04-mi atorfimma taxarnissamik annertunerusutigit pisariaqartitsiviunnginnera oqaluttuariniarlugu oqaasearpaalussuit atorneqarsimaput. Tamanna taxarsimanerit ataasiakkaat pillugit oqaaseqaatit matumani uteqqissanngisakka tunngavigalugit naliliivigineqartariaqarpoq. - Aamma takuneqarsinnaavoq suliartoqquneqaratarsinnaasutut pigaartuusarnera suli pimoorukkuminaatsinneqartoq, tamannali pillugu oqaaseqaateqaqqinnissaq aamma pisariaqarsorinangilaq. Aammattaaq oqaatigineqarpoq qasugaangama angerlamut taxartarlunga oqarsimasunga. Tamanna ingasaassineruvoq pissusiviusunik tunngaveqanngitsoq. Oqaatsikka eqqaamaqqissaanngikkaluarlugit [utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaasumut] oqarsimassaanga sivisuumik ataatsimeereerluni qasunarsinnaasoq, taakkulu piffissaq suliffiusoq qaangerlugu ingerlasimagaangata ilaanneeriarlunga angerlamut taxartartunga. – Tamatumali nalinginnaasumik oqaasertaliussani taaneqartuni tamatigit periaasinngortinneqarnera eqqortuunngivippoq. – Aammattaaq tikkuarumavara taamatut taxartarnerup assortuussutaasinnaanera naveersinermullu pissutaasinnaanera siusinnerusukkut allaaserisanni oqaatigisimagiga.

24.09.2014 pillugu immikkoortumi tassani ilanngussami 5-imi [utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaasup] sulisoqarnermut immikkoortortaqaarfimmut allagaanut allanut tunngasoq innersuussutigineqarpoq. “Taxakortimik atornerluineq” qulequtaraa.

Allakkat taakku oqaaseqaatinik akuerisinnaanngilluinnakkannik suliallu aallaqqaataaniilli sangutinneqarneranut pissutaaqataasimasutut takorloorsinnaasannik imaqarpoq.

Allakkat imarisaasa ilarpassui pillugit oqaaseqaateqareerpunga, taamaattumillu nuartaannai pillugit oqaaseqaateqassaanga. – Allakkat qiteqqunnerisa missaanni [utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaasoq] allappoq: “Akivaanga kommuni manna malittarisassanit allaasunik malittarisassaqarunartoq!” – Taamatut oqarsimanngisaannarlunga eqqaamavara, taamatullumi oqarsimagaluaruma kukkusimassagaluarpunga, tassami kialuunniit nalunaviannngimmagu kommunip taxartarneq pillugu pingarnerusutigit malittarisassai kommunimi tamarmi soorunalimi atuuttussaasut.

[Utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaasoq] nangilluni allappoq: “Aamma [A] oqarpoq immaqa sulisut allat taxakortini atortaraat!” – Tamanna toqqaannartumik salluneruvoq. Taamatut oqarsimanngisaannarpunga, ajornarluiinnartussaallunilu, tassami taxakortima piginera tamaat allanut tunniussimanngisaannarakku. Kisianni oqarpunga, soorlu tamanna siusinnerusukkut allaaserisanni takuneqarsinnaasoq, pisuni nukinginnartuni/ulapiffiusuni ataasiakkaani namminerisamik kortera najugaqartut taxar-

tinnerannut atortarsimagiga. Pisuni taamaattuni korti taxartartumut uanga nammi-neerlunga tunniukkiartortarpara.

Ilanngussaq 4 aamma 5 eqqaaneqartut suliap ingerlanerani siusinnerusukkut takusi-manngilakka, taamaattumillu isumaqarpunga imarisaasa uanga paasinninnera malil-lugu paatsuinerusut/eqqunngitsut malugeqqunissaat pingaartuusooq.

Kommunip allagaani 09.03.2015-imeersuni immikkoortup kingulliup siuliani ilaati-gut oqaatigineqarpoq [A] sulinermut atatillugu aamma sulinerup avataatigut nammi-neq taxartarnerup assigiinngissutaannik immikkoortitsisinnaassasoq kommunip er-seqqissumik naatsorsuutigisimagaa. – Tassunga atatillugu sulisoqarnermut immik-koortortaqarfimmuut siusinnerusukkut allakkani oqaatigisakka uteqqillugit oqaatigeru-suppakka, tassalu piffissami suliame pineqartumi Grønlandsbankimi uanga nammi-neq kontonni atuineq pillugu naqitanngortitami takuneqarsinnaasutut 19-eriarlunga taxarsimasunga, kr. 1.401,00-nik naleqartunik. Tamanna uppernarsaatit atorneqar-sinnaanngitsooq nalunngikaluarlugu takutsisisinnaalluarpoq namminerisamik sulif-fimmullu atasumik taxartarnermik immikkoortitsinnaalluartunga.

Naggasiutitut isumaqarpunga [utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaaup] al-lagai 31.10.-2014-imeersut “Pineqartoq: Sianertarnitit unittariaqarput” eqqaa-sitsissutigineqartariaqartut.

Inatsisartut Ombudsmandiannut allakkanni 02.11.2014-imeersuni oqaatigisattut al-lakkat qulaani taaneqartut imarisaat tupigusuutigisorujussuuakka/ernummatigisoru-jussuuakka.

Suliaq matoorniarsarigunaraluarlugu toqqaannartumik salluliorneq suli tupassimassu-tigisorujussuara, - [utoqqarnullu tunngasuni taamani pisortaaup] sulisunik allakka-ni taaneqartunik oqarasuaatikkut malersuisimanerarlunga pasilliutai kusanaatsorujus-suartut isigaakka. – Inummik ataatsimut oqarasuaatikkut oqaloqatiginninneq ataaseq malersuinertut isigineqarsinnaagunngilaq.

Isumaqarpunga [utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaaup] allagai 31.10.2014-i-meersut suliarlum tamarmi oqaaseqaatinik ataqqinassutsimik innarliisunik akueriumi-naatseqisannik imalerujussuusut.

Tassani aamma ilaavoq tarnikkut nanertuutit uannut namminerimut ilaquuttannullu u-kiup affanngulersumi tutsinneqartartut. Suleqatigisimasamik minnerunngitsumillu U-toqqaat Illuani najugaqartunik ukiut ingerlanerini qanimut ilisarisisimasamik maqaasi-saqarneq malunnarsimaqalunilu annernarsimavoq.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Kiisalu peersitsineq aningaasaqarnikkut ilungersunartorujussuarnik malunnaqisunillu kinguneqarsimavoq, tassami akissarsiakka naluneqanngitsutut 10.10.-2014-imi ingerlaannartumik atuutilersumik unitsinneqarmata.

Naggasiutitut suliffiup nuannareqisap piffissami sulisinnaaffiup ilarujussuani tunniusimaffigisimasap qimattariaqalernerata annernarnera aamma oqaatiginngitsuussanngilara.“ (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Taamani illoqarfimmi B-mi Utoqqaat Illuanni isumaginninnermut immikkoortortaqarfimmi atorfiup suussusianik suliassaanillu allaaserininneq ullulernerqarsimanngitsoq A-p akissutaanut ilanngullugu nassiunneqarpoq.

K Kommuni suliaq pillugu ilassutaasumik oqaaseqaateqaqqullugu allakkatigut 6. oktober 2015-imeersutigut qinnuigaara. K Kommunimut ilaatigut imatut allappunga:

“1.

[...]

Kommunip oqaaseqaataa, assilineru ilanngullugu nassiussara, pillugu [A-p] oqaaseqaatai 25. marts 2015-imi tiguakka.

2. [K Kommunip] oqaaseqaataa 9. marts 2015-imeersoq matumunnga peqatigitillugu uterfigaara, kommunilu qinnuigalugu kommunip imminik peersitsinissaata tungaanut Utoqqaat Illuanni pisinnaatitaanernik suliامت sunniuteqartunik allannortiterisoqarsimaneranik [A-p] nassuiaataa ilassutaasumik oqaaseqaammuni isummerfigeqqullugu.

[A-p] nassuiaatitut ilaatigut oqaatigaa pisortaqatigiit ilaattut siusinnerusukkut isigineqarsimalluni, taxakortilu atussaguniuk qaninnerpaamik pisortarisaminit akuereqqulluni qinnutigisariaqartarsimanagu.

[A-p] nassuiaatitut aammattaaq oqaatigaa pedelip suliassai taassuma feriarnerani aalajangersimasumik periaatsitut isumagisarsimagini.

Kommuni qinnuigaara suliassaqarfimmi tassani periaatsimik allannguisoqarsimappat tamanna qanga pisimanersoq kiisalu taamatut allannguineq [A-mut] qanga qanorlu iliorluni paasissutissiissutigineqarsimanersoq ilassutaasumik oqaaseqaammuni itisileqqullugu.

3. [K Kommuni] aammattaaq qinnuigaara Utoqqaat Illuata nalunaarsuiffimmik taxarnerit tamarmik nalunaarsorneqarfissaannik peqannginneranik [A-p] nassuiaataa i-sommerfigeqqullugu.

4. Kiisalu [K Kommuni] qinnuigaara [A-p] 23. september 2014-imi oqaloqatigineqarnissaanut kommunip aggeqqusissutaata ataatsimiinnerlu pillugu imaqarniliap assilineri uannut nassiateqqullugit.”

K Kommunimut allakkakka 6. oktober 2015-imeersut pillugit A-p oqaaseqaatai allakkatigut 15. november 2015-imeersutigut tiguakka. Allakkanit taakkunanga makku erserput:

“Ombudsmandip “[K Kommunip] [A-mik] peersitsinera” pillugu [K Kommunimut] allagai 6. oktober 2015-imeersut (39010-mik normoqartut) pillugit oqaaseqaatit:

Tunnngaviumik isumaqarpunga kommunip pasilliutai pillugu isumaga Ombudsmandimut siusinnerusukkut allagarisarsimasanni erseqqissumik oqaatigereeriga. Ombudsmandip kommunimut allagai kingullit pillugit arlalinnik oqaaseqaateqarumalerninnut pissutaavoq Ombudsmandimut attaveqatiginninnerup tamangajammi allakkatigut ingerlasimanera, tamannalu nalornilersitsivoq tunuliaqutaasut pillugit paasisutissat pisariaqartut ilumut pisariaqarneratut erseqqitsigisumik saqqummersimanersut.

Immikkoortoq 2 pillugu.

Utoqqaat Illuanni pisinnaatitaanernik allannortiterineq.

Siusinnerusukkut oqaatigisimasattut taamani erseqqissikannersimavoq allannortiterinerup ingerlanerata ilaani pineqartoq tassaasoq suliassat siusinnerusukkut “allaffimmiissimasut” immikkoortorta qarfinni peqqissaasunit siunissami isumagineqalissasut. Tamanna qanorpiaq ingerlassanersoq, suliassat sordiaat allannortiterinerup ilanngunneqassanersut – taamani suli erseqqissumik oqaatigineqarsimannngilaq – pingaartumillu ataani atsiortumut. Nalunngilara [utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaaup] immikkoortorta qarfinni peqqissaasut kisiisa – allannortiterinerup sumerpiaq imaqarnera pillugu - ataatsimeeqatigisarsimagai.

Taamaattumik peersitsinerup tungaanut sulininni tunngavigisara soorunalimi tassaa-simavoq atorfik pillugu allaaserisaq piousoq, taannalu Ombudsmandimut siusinnerusukkut nassiuereerpara.

Atorfik pillugu allaaserisaq illumik ukiorpassuarni sukumiisumik ilisimasaqarninnik ilaqarluni pissusissamisoorluinnartumik tassaasimavoq pedelip feriarnerata nalaani illumi iluarsaassasanut aserfallatsaalisassanullu akisussaaffimmik tamakkiisumik ti-

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

gusisarninnut tunngaviusoq. Tassa biilertartorput ulluinnarni suliassanik nalinginnaasunik tiguisartooq suleqatigalugu. Siusinnerusukkut allakkani oqaatigineqartutut aallaqqaataaniilli – tassalu pedelitut atorfik pilersinneqanngikkallarmalli – akisussaaffeqarfip taassuma isumaginera sungiusimasimavara.

“Pisortaqatigiit ilaattut” isigineqarneq eqqarsaatigalugu tamanna akisussaaffeqarfinnut atorfimmik allaaserinninnermi oqaatigineqartunut aamma ataneqarpoq. Utoqqaat Illuanni ukiorpassuarni assigiinngitsorpassuarnik suliqartarsimanera pissusissami-soortumik aamma ilaavoq. Suliap taassuma illumi ingerlatanik tamanik annertuumik misilittagaqalersillungalu ilisimasaqalersissimavaanga.

Oqaluttuassartap ilamininngua naatsuaqqamik eqqaalaarlara.

[...]

Ukiuni taakkunani suliassanik agguataarineq erseqqissuusimavoq, tassalu [...-p (siusinnerusukkut pisortaasimasup)] suliassat peqqissutsimut peqqissaanermullu tunngasut kiisalu illumi tunngaviusumik isummertarnermut tunnganerusut aallutissagai, uanngalu aningaasaqarneq (matumani [..., ... -llu] eqqarsaatigalugit), allarpassuillu maani eqqartussallugit pisariaqanngitsut aallutissagikka. – Tamakku eqqaavakka illumik soqutiginninnerma tamatigoortorujussuullunilu assigiinngitsorpassuarnik tamanik attuumassuteqarfigninnera erseqqisarniaannarlugu.

“Utoqqaat Illuannit qangatuumiit” “paaqqutarinniffimmut nutaaliaasumut” ikaarsaariarnerup ilaani pisortatut atorfik kommunip marloqiusatut avissimavaa, tassa peqqis-sutsimut paaqqutarinninnermullu tunngasumut aamma aqutsinnermut tunngasumut – taamani “Forstander A”-mik aamma “Forstander B”-mik taaneqartunik (pappiarat assilineri suli pigaakka). Ilusiliinerli taanna Pisortat Isumaqaatigiinniartartoqatigiivinit pisortatigoortumik akuerineqanngilaq, periaaserli taanna taamaniilli (1987-imit) peersinneqarnerma tungaanut atorneqarsimavoq, tassalu pisortaq tassaalluni peqqis-sutsimut paaqqutarinninnermullu tunngasunik ilinniagalik pingaarnertut akisussaaffimmik soorunalimi tigummisaqartoq.

[... (siusinnerusukkut pisortaasimasooq)] pisortatut ukiut qulit sinnerlugit sulereerluni atorfimmunit tunuarmat tamanna uanga ulluinnarni suliassannut malunnaatilimmik sunnuteqanngilaq, tassami suliassanik agguataarineq qulaani taaneqartoq ajunngillu-innartumik ingerlasimasooq pisortap nutaap akuersaarluinnarmagu.

Taamaalilluni ulluinnarni suliassanik akisussaaffimmillu agguataarineq taanna apeqquserneqanngilluinnarluni ukiuni 15-ingajanni ingerlasimavoq - taamalu pisortap il-lumi ulluinnarni pisortaanera soorunalimi aamma apeqquserneqarani.

Siusinnerusukkut aamma oqaatigineqartut pisortap uangalu ataatsikkut feriartannginnissarput pisortap pingaartillugu isiginiartuaannarsimavaa.

Pisortalli peqannginnerani immikkoortorta qarfimmi peqqissaasoq pisortaagallartut inissisimajuaannarsimavoq, tamannalu peqqissutsimut peqqissaanermullu tunngasunik ilinniagaqarsimasup illumi qullerpaatut tamatigut akisussaasuunissaanik tunngaviup toqqarneqarsimaneranik pissuteqarpoq.

Immikkoortorta qarfinnili peqqissaasut suliassanut ataatigut atsiortumit isumagineqartunut siusinnerusukkut toqqaannartumik akuliutinngisaannarsimapput.

Ukiut 29-t ingerlaneranni illup aningaasaqarnera kisermaatiusarlugu (soorunalimi pisortamut akisussaaffeqarluni) ingerlassimagaanni sulisoqatigiikkuutaanullu tamanut apeqqutini assigiinngitsuni ilitsersuisuusimallunilu siunnersuisuusimagaanni pisortatigitiit ilaattut isigineqarsimaneq soorunalimi tupigusuutissaanngilaq.

Pissutsit qulaani taaneqartut utoqqaat pisortaata [utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaasup] sianiginngitsuusaarusuinnarsimagunarpai, siunissamillu nammineq (kommunillu?) takorluukkani kisiisa pisimasunik naliliinerminut tunngaviutinriarunarlugit.

Immikkoortoq 3 pillugu.

Taxartarnernik tamanik nalunaarsuiffik

Ilumoorpoq taxarnernut tamanut ataatsimut nalunaarsuiffimmik Utoqqaat Illuanni peersinneqarnerma tungaanut atuuttoqarsimanngisaannaarmat.

Paatsuuisinnaanerit pinaveersaarniarlugit taamani biilernernik sutigut nalunaarsuisoqartarnersoq naatsumik oqaluttuarissavara (naak siusinnerusukkut paasissutissiissutigineqartunik ilaatigut uteqqiinerugaluartoq).

- Biilertup nalunaarsuiffia – Tassani biilernerit Utoqqaat Illuata innarluutilinnut bussiniik ingerlanneqartut kisimik pineqarput. Tassa taanna taxarnernut attuumassuteqanngilluinnarpoq.
- *Immikkoortorta qarfiit biilernernut nalunaarsuiffii* – Kortinut ataatsimoorussanik taaneqartunut immikkoortorta qarfinni ataasiakkaaniittunut immikkoortorta qarfimmilu akisussaasoq isumaqatigiissuteqarfigalugu atorneqarsinnaasunut tamanut nalunaarsuiffittut allattaaveqarpoq, immikkoortorta qarfiullu taxarneri tamarmik tassani allatorneqassallutik.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Taxakortit nammineq atugassatut taaneqartut pineqartillugit imaappoq taxarnerit tamarmik ileqquliussamik nalunaarsorneqartarnissaat piumasagaataaangitsoq. Taxakortit nammineq atugassat taamaallaat inunntut suliartoqquneqaratarsinnaallutik pigartuusartunut ([..., ..., ... aamma ...-mut]) tunniunneqarsimapput, kortimillu tunniussineq kortip siunertaminuinnag – tassalu taxarnernut sulinermtu attuumassuteqartuunnaq - atorneqarnissaa illua'tungeriinnit tatigeqatigiissutigalugu pisimalluni. – Aaqqissuussineq taanna qasungavallaarnersoq massakkut pisimasut kingorna soorunalimi assortuussutigineqarsinnaavoq, pissutsilli taamaassimanerat allannqortissinnaanagu.

Immikkoortortaqrfinni peqqissaasut eqqarsaatigalugit taakkua piffissap suliffiusup nalinginnaasup avataatigut taxanik atuinertik ataatsimut isigalugu aqulluarunarpaat, tamannali taxarnerit nalunaarsorneqartarnissaannik piumasagaammattuumassuteqarpallaanngilaq, taakkumi piffissap nalinginnaasumik suliffiusup avataatigut aggeqquneqarnerminnut isumaqatigiissutikkut (overenskomst) aningaasanik assigiinngitsunut ajunngitsorsiassaqaalersimammata, taamaattumillu aggeqqusinerit taamaattut akisarsiaqartitsinermtu oqartussaasunut uppersarsarsinnaasussaallugit.

Immikkoortoq 4 pillugu.

Ataatsimiinnissamut 23. september 2014-imi aggeqquneqarneq.

Kommuni 23. septemberimi ataatsimiinnissamut allakkatigut sumilluunnit aggeqqusinnngilaq. Ataatsimiinneq ullaap tungaani pivoq, aggeqqusinerlu ulloq taanna oqaasiinnartigut pilluni.

Taamaalilluni ataatsimiinneq taanna pakasaasorujussuuvoq, susoqarnissaalu nalulluinnarsimavara. – Matuersaatit ataatsimiinnerup naanerani tunniuttariaqarpakka. Atisakkalu ateriarlugit illu qimattariaqarlugu, paasissutissat ukiut 30-ngajaat ingerlaneranni katersorsimasama misissornissaannut sunnguamilluunniit periarfissaqarnanga. Uanga isumaqarpunga paasissutissat taakku paasissutissarpassuarnik iluatinnartunik imaqartut, paasissutissallu taakku massakkut tamarluinnarsimagunarpur.

Ataatsimiinnerup imaqarniliorneqarnera eqqarsaatigalugu kommuni ilumut imaqarniliorsimanersoq soorunalimi naluara, qanorluunniilli oqartoqaraluarpat imaqarniliamik taamaattumik takutinneqarsimanngisaannarpunga.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Ilassutaasumik oqaaseqaateqaqqusissutigaa 6. oktober 2015-imeersoq K Kommunip allakkatigut 30. november 2015-imeersutigut ilanngussartalitsigut akiva. Akissummit tassannga ilaatigut makku erserput:

“[...]

Imm. 2 pillugu: Ombudsmandip kissaatigaa kommunip peersitsinerup tungaanut Utoqqaat Illuanni pisinnaatitaanernik suliamut sunniuteqartunik allanngortiterisimane-ra pillugu **[A-p] nassuiaata [K Kommunip] isummerfigissagaa.**

[K Kommunip] utoqqarnut tunngasuni aqqissuussinermik 1. maj 2014 aallarnerfigalugu atuutilersumik allanngortitsisimane ilumoorpoq.

Allannguinnikkut tassuuna illoqarfimmi B Utoqqaat Illuanni (UI-mi) kiisalu [paaqqutarinniffimmi allami] pisortatut atorfiit atorunnaarsinneqarput, utoqqarnullu tunngasut ilusilerneqarlutik sulianut tunngasunut pisortap ataani utoqqarnut pisortaliinikkut pisortallu tulliliinikkut kiisalu utoqqaat illuisa illuinnarni aqunneqarnerat immikkoortotaqarfimmi peqqissaasunut inissinneqarluni.

Aqqissuussinikkut allannguut taanna kommunalbestyrelsimit akuerisaavoq, sulisu-nullu sulisut ataatsimiinneri aqqutigalugit ilisimatitsissutigineqarsimalluni. Aqqis-suussinikkulli allannguut taanna suliamut pineqartumut sunniuteqanngilaq, tassami Utoqqaat Illuanni pisortaqtigiit sulinerat 1. maj 2014-ip tungaanut taamani pisortaa-sumi [...-miinnaq] inissisimasimammat.

[A] tatigisaalluni sulisuusimavoq, pisortaqtigiinnulli ilaasimanani, aamma ulluinnar-ni aqutsinermi suliassat eqqarsaatigalugit, aningaasaqarnermulli tunngasut isumagisa-risimallugit, UI-mi pisortaqtigiinnut, kingusinnerusukkulli utoqqarnut tunngasunut, toqqaannartumik akisussaaffeqarluni.

Taxakortimik atuineq eqqarsaatigalugu [K Kommunip] manna siusinnerusukkut in-nersuussutigisimavaa, tassalu taxakortimik atuineq pillugu UI-p nammineq ilitsersuu-siaa kommunillu sulisoqarneq pillugu quppersagaa tunngavigalugit atuineq pillugu malittarisassat erseqqissuusut. Taxakorti taamaallaat aggeqqusisoqarnerani naalakki-uteqarnikkulluunniit sulisitaanermi atorneqarsinnaavoq.

Sulisoqarneq pillugu quppersakkamit taamatuttaaq erserpoq pisortarisaaq qaninner-paaq akuersiteqqaarneqartassasoq.

[K Kommunip] paasinninnera suli unaavoq taxartarsimanerit pineqartut aggeqqune-qarsimanermut naalakkiuteqarnikkulluunniit sulisitaanermut attuumassuteqanngitsut.

Immikkoortoq 3 pillugu: Ombudsmandip **[K Kommuni] qinnuigaa Utoqqaat Illua-ta nalunaarsuiffimmik taxarnerit tamarmik nalunaarsorneqarfissaannik peqan-ginneranik [A-p] nassuiaataa isummerfigeqqullugu.**

Nalunaarsuiffimmik taxarnernik tamanik nalunaarsuiffiusussamik peqannginneranik [A-p] oqaatigisaa [K Kommunip] misissorpaa. Taamani UI-mi nalunaarsuiffimmik peqarsimane-soq peqarsimannginnersorluunniit [K Kommunip] pisortaqtigiit iluanni

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

sulisut katitigaanerannik allannqortitsisimaneq pissutigalugu uppersarsinnaangi-
laa. Immikkoortorta qarfimmili peqqissaasup [...] oqaatigaa UI [K Kommuni] su-
liffeqarfittut allatulli pisussaaffeqartoq taxarsimanerit allagartaat tamaasa misissus-
sallugit, taxakorti peqqussut sulisoqarnerlu pillugu quppersagaq tunngavigalugit eq-
qortumik atorneqarsimaneq paasiniarlugu. Suliassap taassuma qulakkeerneqarnis-
saa aningaasaqarnermik isumagisaqartup suliassarpiaraa, tak. pineqartup atorfiata su-
liaasalu allaaserineqarnerat.

Immikkoortoq 4 pillugu: Ombudsmandip [K Kommuni] qinnuigaa [A-p] **23. september 2014-imi oqaloqatigineqarnissaanut kommunip aggeqqusissutaata ataatsimiinnerlu pillugu imaqarniliap assilineri nassiuteqqullugit.**

Immikkoortorta qarfimmi peqqissaasooq [...] utaqqimaarsimavarput, taannami apeq-
qummik taassuminnga akiseqataasinnaagunarmat – taannalu Danmarkimiippoq, sap.
akuunnerannilu 47-mi utertussaalluni, tassa ilassutaasumik oqaaseqaat allallugu 4.11-
2015-imi aallartinnitta nalaani. Taanna oqarpoq mappi suliami allagaatinik [A-mut]
tunngasunik imalik UI-p toqqorsiviani nassaarisinnaanngikkini, tak. **ilannugsaq 1**,
e-maili 30.11.2015-imi nal. 13:27-mi nassiunneqarsimasooq. Taamaattumik **ilannug-
saq 2** innersuussutigaa, tassanimi utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaasooq [...] nassuiaalluni oqarmat ataatsimeeqatigisimagini. **Ilannugssami 2-mi** e-mailimi
24.9.2015-imi nal. 9.50-imi nassiunneqartumi aamma allassimavoq 23.9.2014-imi a-
taatsimeeqateqarsimasooq. Taamaalliluta suliaq [A-mut] tunngasooq pillugu ilanngus-
sat 2-p 3-llu saniatigut allanik uppersaatissaqanngilagut.

[K Kommuni] suliami tassani amerlanerusunik uppersaatissaqanngilaq, tassami
[utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaasooq maanngaanniit aallarsimammatt, suliatig-
gullu siusinnerusukkut pisortarisaa [...] aamma aallarsimalluni. Suliami matumani ta-
manna tunngavigalugu allanik ilassutissaqanngilagut, taamaallilutalu suliamut ilan-
ngussavut tassunga naallugit.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Ilannugssat 1-imut 3-mut K Kommunip akissutaanut ilanngullugit nassiunne-
qarput. Ilannugssami 1-imi ilaapput mappip sulisumut A-mut tunngasup ami-
gaataanera pillugu e-mailikkut 27. november 2015-imi aamma 30. november
2015-imi allagaasimasut. Ilannugssami 2-mi ilaavoq utoqqarnut tunngasuni pi-
sortap sulisoqarnermut immikkoortorta qarfimmitt e-mailia 24. september 2014-
imeersoq, K Kommunip akissutaani 9. marts 2014-imeersumi ilanngussatut 4 i-
lannguneqartoq, qulaanilu issuarneqartoq.

Ilannugsaq 3 tassaavoq utoqqarnut tunngasuni pisortap sulisoqarnermut im-
mikkoortorta qarfimmitt e-mailikkut allaffigeqatiginninnerani allagaasooq 24.
september 2014-imeersoq. E-mailikkut allaffigeqatiginninneq taanna tassaavoq
utoqqarnut tunngasuni pisortap e-mailia ilanngussatut 2-tut ilanngunneqartoq

tunnjavigalugu allagaq. Tassannga ilaatigut erserpoq utoqqarnut tunngasuni pisortap misissuinermit paasisimaga A sulineri immersugassamik akissarsialeriffimmut ukiorpassuannortuni nassiussisarsimangitsoq. Utoqqarnut tunngasuni pisortap tamanna pillugu oqaatigaa sulineri immersugassanik immersisimanginnini A-p (23. september 2014-imi) oqaloqatigineqarnermini nasuerutigisimaga, tamannamigoq qanganisarpaluppallaaqimmat.

Sulisoqarnermut immikkoortortaarfik allaffigeqatigiinnermi utoqqarnut tunngasuni pisortamut allaqqippoq, aperialugulu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaalluni allakkani Utoqqat Illuata kortip namminermit atugassannortitap qanoq atorreqarnissaanik ilitersuusaa pillugu immikkoortoq pillugu oqaaseqaatissaqarnersoq, imalu nangilluni:

“Angerlarsimallutik suliartoqquneqaratarsinnaallutillu pigaartuusut kisimik taxakortinik atuisinnaatitaapput, peqqissaasullu kisimik angerlarsimallutik UI-mi pigaartuusarput, aamma peqqissaasut pedelilu kisimik suliartoqquneqaratarsinnaallutik UI pigaartuusarput. Sulisoqatigiillu taakku kisimik aggeqquneqarsinnaapput, suliartoqqulugillu naalakerneqarsinnaallutik. Illillu sulisoqatigiit taakku ilaginngilaatsit”.
(Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Utoqqarnut tunngasuni pisortap sulisoqarnermut immikkoortortaarfik imatut akivaa:

“Taxakorti sulineri atugassaavoq akileraarusigassaanngitsoq, taamaallaat aggeqquneqarnermi atorreqarsinnaasoq.

[...] sooq taxakorteqarnersoq naluara??” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Sulisoqarnermut immikkoortortaarfiup tamanna akillugu A-p atorfinitsinnerqarnerani allakkat innersuussutigai, oqaatigalugulu A suliartoqquneqaratarsinnaanermut tapeqartoq, taamalu pedeli peqqissaasullu assigalugit suliartoqquneqarsinnaasoq. Sulisoqarnermut immikkoortortaarfiup tamatuma kingornatigut malugeqqullugu oqaatigaa oqaasertalersuineq tamanna tunnjavigalugu allanguuteqartinneqalaarsimasoq.

K Kommuni allagai 30. november 2015-imeersut ilanngussartallit A-mut allakkatigut 4. december 2015-imeersutigut suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatitut nassiuppakka.

A-p oqaaseqaatai allakkatigut 27. december 2015-imeersutigut tiguakka. Allakkanit taakkunanga ilaatigut makku erserput:

“[...]

Unioqutitsilluni taxartoqartarsimanersoq imaluunniit taamaaliortoqartarsimannginersoq pillugu suliap paatsuugassaannngitsumik imarisaa kommunip kingullermik allagaani nutaarsiassartaqanngilaq. Uangattaarmi allaaserineqareersut saniatigut allanik paasissutissiisinnaanngilanga. Ilumoorlunga oqarsinnaavunga taxarnikka tamarmik sulinermut attuumassuteqarluinnartarsimammata aamma suliffeqarfimmut pitsaanerususaaq eqqarsaatigalugu suliassallu uannit suliarineqartussatut naatsorsuutigineqartut malilluinnarlugit ingerlanneqartarsimallutik (peersinneqarnerma tungaanut) - minnerunngitsumik suliartoqquneqaratarsinnaallunga pigaartutut inissisimanera aamma atorfimma allaaserineqarnera tunngavigalugit.

Ombudsmandip kommunimut apeqquteqaataa kingulleq pillugu allakkatigut 15. november 2015-imeersutigut oqaaseqaateqareerpunga, taamaattumillu kommunip akisutai sapinngisara tamaat naatsumik oqaaseqarfigissavakka.

Immikkoortoq 2 pillugu **“Inatsisartut Ombudsmandiata [K Kommuni] qinnuigaa kommunip imminek peersitsinissaata tungaanut Utoqqaat Illuanni pisinnaati-taanernik suliamut sunnuteqartunik allannqortiterisoqarsimaneranik [A-p] nassuiaataa ilassutaasumik oqaaseqaammuni isummerfigeqqullugu”**.

Utoqqarnut tunngasuni suliassaqaarfiup allannguuteqarnera pillugu piumasaqaatillu tunngavigalugit allaaserisamat atatillugu oqaasissaqanngilanga - siusinnerusukkulli oqaatigisimasattut peersinneqarnerma nalaani qanoq ililluni allannguisoqarumaarner-soq aamma suliassat aalajangersimasut suut allannguuteqarumaarnerisut erseqqissu-mik nalunaarutigineqanngillat.

Aaqqissuussinikkut 1. maj 2014-imi allannguisoqarmat tamatuma suliamut pineqartumut pingaaruteqanngitsutut oqaatigineqarnera eqqortuusorinannilaq, pisormi uki-oq taanna septemberimi aatsaat pimmat. Takusinnaalluarpara ulloq pineqartoq pitin-nagu “paatsuugassaannngitsumik” pisortatut akisussaaffik pisortamiimmat ([...-mi]), taamaattumillu tunngaviatigut uannut allaanerussuteqartussaanan.

Pisortap pisortaanertut akisussaasutullu inissisimanera aamma akerlerisimannngisaan-narpara. Pisimasulli pillugit oqaluttuassartaq ilaatigut tunuliaqutaralugu ulluinnarni suliassanik immaqa uanga suliassattut ilimananngikkaluartunik naammassinnittarsim-anera pillugu pisortap naammagisimaarinnittarsimanera nassuiaatiginiartarsimaga-luarpara. Oqareernittulli - tamakku tamarmik siusinnerusukkut allaaserineqareerput.

Tamanna taxakortimik atuissatilluni pisortarisap qaninnerpaap akuersiteqqaarneqar-tarnissaanik apeqqummut aamma atuuppoq.

Kommunip allaaserisamini allagaa una “[K Kommunip] paasinninnera suli unaavoq taxartarsimanerit pineqartut aggeqquneqarsimanermit naalakkiuteqarnikkulluunniit sulisitaanermut attuumassuteqanngitsut” pillugu oqartariaqarpunga taama oqarnek suliame pineqartumut tunnganngitsaq, uangami biilernerit assigiinngitsut sumut at-tuumassuteqarnersut nammineq nalilersorlugillu aalajangiiffigisariaqartarsimavakka. (Siusinnerusukkut nassuiarneqareersutut).

Immikkoortoq 3 pillugu: **“Ombudsmandip [K Kommuni] qinnuigaa Utoqqaat Il-luata nalunaarsuiffimmik taxarnerit tamarmik nalunaarsorneqarfissaannik pe-qannginneranik [A-p] nassuiaataa isummerfigeqqullugu”**.

Tamanna pillugu siusinnerusukkut aamma akissuteqareerpunga, tamannalu naammattutut isigisariaqarpoq. Taamaattorli taxarsimanerit allagartaat tamaasa misissussallu-git aamma taxakorti eqqortumik atorneqarsimanersoq qulakkeerinnissalluni aningaa-saqarnermik isumaginnittoqarfik suliffeqarfittut allatuulli pisussaaffeqartoq unner-luuserpalaartutut/tusangiasaarepalaartutut nipeqarluni oqartoqarnera pillugu oqarta-riaqarpunga suliassaq taannarpiaq uangattaq amerlasooriaqalunga suliarsarsimallu-gu. Qangaanerusoq taxaatileqatigiiffimmit akiligassiissutinut ilanngullugu ta-xacheekit aamma kingusinnerusukkut biiliunneqarnerit paasissutissartaat naqitan-ngortinneqartartut akiligassartaannut ilanngullugit nassiunneqartartut misissortarsi-mavakka.

Taxacheekerpasuit kingornalu biiliunneqarnerit paasissutissartaat misissortarsima-vakka, biiliunneqarnerit malittarisassat malillugit ilumut pisarsimanersut paasiniarlu-gu. Isumaqarpunga unioqqutitsinerit assigiinngitsut takorloorneqarsinnaasut amerla-nerit takusarsimallugit, tassaasut ulluni sulinngiffigisani aamma adressit assigiinngit-sut akornanni biiliunneqarnerit suliffeqarfimmut tunngassuteqanngitsut, taasinnaasat-tut piukkunnarnerit taassagukkit. Tamakku tamarmik pisortamut nalinginnaasumik paasissutissiissutigineqartarsimapput, tamatumalu kingornatigut pisortaq iliuserisa-riaqartakkaminik iliuseqartarsimavoq.

Taamaattumik siusinnerusukkut oqaatigereersimasara oqaatigeqqissavara, tassalu ua-nga ukiut 29-t atorfigisimasannit soraarsitaanermik, ajornerpaaffianillu peersitsiner-mik, kinguneqarsinnaasumik sooq iliuseqassasunga takusinnaanngilluinnarakku.

Immikkoortoq 4 pillugu: **“Ombudsmandip [K Kommuni] qinnuigaa [A-p] 23. september 2014-imi oqaloqatigineqarnissaanut kommunip aggeqqusissutaata a-taatsimiinnerlu pillugu imaqarniliap assilineri nassiutequllugit”**.

Allakkatigut 15. novemberimeersutigut oqaaseqaatikka naammattutut isigineqaannar-tariaqarput, minnerunngitsumik kommuni oqaloqatigineqarnissamut aggeqqusissum-

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

mik imaluunniit ataatsimiinnermit tassanga imaqarniliamik nassaarsinnaanani nas-suermat.

Kommunip ilanngussatut nassiussai assigiinnigitsut pillugit

Kommunip ilanngussatut nassiussai tukakujullutik paasiuminaammata pisariaqartu-mik paasiuminarsaallunga oqaaseqaateqassaanga, taakkulu oqaaseqaatinut allanut at-tuumassuteqarpallaanngillat.

30.11.2015

Immikoortorta qarfirmi peqqissaasoq [...] aamma sulisoqarneq pillugu inatsisileri-tooq [...] maileqatigiissimapput, tassanilu oqaatigineqaannarpoq Utoqqaat Illuat ua-nga pillunga suliamik quppersagaateqanngitsaq. Tamanna pillugu oqaaseqaateqarnis-samat pissutissaqangaanngilaq, - eqqumiiginalaanngitsuunngilarli.

24. september 2014 (Suliami allagaatinik nutserineq)

[Utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaasup] sulisoqarnermilu inatsisilerituup [...-p] allaqatigiinnerat siusinnerusukkut takuneqareersutut ajoraluartumik [utoqqarnut tun-ngasuni taamani pisortaasup] tungaanit eqqunngitsumik oqaaseqaatitaqarpoq. Suli-nermi piffissamik nalunaarsuiffiit pillugit ima oqarsimanerarpaanga: “Periaaseq ta-manna qanganisaaqaaq, tamakkulu uanga [A] immersorneq ajorpakka”.

Taama oqaaseqaateqarneq ingasalluinnartuuvoq uangalu taama oqarsimanngisaan-narpunga, - oqaaseqaallu isumaqatiginngilluinnarpara. Suleqatigiiaat assigiinnigitsut sulinermi piffissamik nalunaarsuiffii uanga qaammatit tamaasa ukiorpasuarne piffis-sarujussuaq atorlugu misissortarsimavakka, tassami sulinermi piffissamik nalunaar-suiffiup eqqortumik immersorneqartarnissaa sulisut ilaatigut aningaasarsiaqarnermik-kut eqqortumik tapeqartinneqarnissaannut tunngaviummat. Sulisut amerlanersaannut sulinermi piffissamik nalunaarsuiffiit pinngitsoorneqarsinnaanngilluinnarput. Ua-ngattaarmi suliffiup iluani suleqatigiiaat assigiinnigitsut sulinermi piffissamik nalu-naarsuiffiit immersorneqarnissaat pillugit piffissap ingerlanerani arlaleriarlunga ilit-sersortarsimavakka.

Uanga eqqarsaatigalunga imaaqinnarpoq qangaaniilli (oqartariaqarunarpunga utoq-qatserpunga taama sivistutisumik tassani atorfeqarsimagama) sulinermi piffissamik nalunaarsuiffiup uannit immersorneqarnissaa pisariaqanngitsaq isumaqatigiissutaasi-mavoq, tassami aningaasarsiakka aalajangersimasuupput suliartoqquneqaratarsinnaa-nerlu pillugu tapeqarlutik, tamatumalu kingunerisimavaa qaangiuttooernerit allanillu tapeqartitaanerit atuutsinneqarsimanngisaannarsimanerat.

Soorunalimi imminut aperisoqarsinnaavoq sulisut tamarmik sulinermi piffissamik na-lunaarsuiffimmik immersuisarnissaannik piumasqaateqarneq eqqortuunerusiman-

nginnersoq aalajangiussanillu malinnillu arnerusimassannginnersoq, - aalajangersimasumik assigiinngiaartumillu unniit aningaasarsiaqarneq apeqqutaatinnagu. Pisortaqtigiiit (kommunip oqarneratut ilaaffigisimanngisaannakkama) sulinermi piffissamik nalunaarsuiffinnik immersukkannik tunniusseqqullunga piumasaqarfiginngisaannarsimavaangga - eqqumiiginngitsuunngilarlu kommunip aningaasarsialerivianit amigaafigineqartut aamma oqaatigineqarnikuunngisaannarmata. Tamanna tunngavigalugu pissusissattut iliorsimallunga isumaqarpunga.

24. september 2014 (Suliami allagaatinik nutserineq)

Erseqqissaatigeqqittariaqarunarpara biilernerit suulluunniit suliffiup avataani pisarsimanngimmata (matumani suliffimmut suliffimmiillu nalinginnaasumik biilernerit ilanngullugit eqqarsaatigalugit). Taxarnerit amerlassusiat pillugu siusinnerusukkut soorlu taamaaliorsimasunga eqqaasitsissutigissavara biilernerit aqqaniliummata, taakku ilaat Utoqqaat Illuanniit [Napparsimmavimmut] ingerlanerusimapput, taareersimasama saniatigut qanorluunniit oqartoqaraluarpat qaammatit pingasut ingerlanerini qaammammut sisamariarlunga-tallimariarlunga taxarlunga suliartortarsimasunga soraaraangamalu angerlamut taxartarsimasunga eqqunngilluinnarmat pisimasinnaanngilluinnarlunilu.

[Utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaasoq] pillugu

Naatsorsuutigaara Ombudsmandip allakkani maluginiarsimagaa [utoqqarnut tunngasuni taamani pisortaasoq] utoqqarnut tunngasuni pisortatut imaluunniit [K Kommuni-mi] immikkoortortaqarfimmi pisortatut suliunnaarsimasoq. Naluara suna pissutaasi-manersoq, tusatsiakkallu uanga isummerfigissanngilakka. Taamaattorli eqqarsarnarpoq piffissap taama sivikitsigisup ingerlanerani (imaannguatsiarpoq upernassaq 2014-imit august 2015-imit) [...-mi (paaqqinniffimmi allami)] pisortaariarluni utoqqarnut tunngasunut pisortanngoriarluni tamatuma kingornatigut immikkoortortaqarfiup pisortaatut qaffakkiartuarluni atorfinitsitaasarsimammat, tassanngaannarlu suliunnaarsimalluni.

Kommunip Ombudsmandimut akissutai pillugit naammattumik oqaaseqaateqarunarpunga.

Massakkut apeqqutaalerpoq: Susoqassava? Uangalu suut naatsorsuutigisinnaavakka/qanoq neriuteqarsinnaavunga?

[...]

Suna naatsorsuutiginerlugu eqqartussagukku annaasimasama naleqquttumik taarserneqarnissaat eqqaasinnaavara:

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

- 1985-imi nularalu aalajangernitsigut sulisinnanerna sivisunerpaartaani utoqqaat Illuanni najugaqartut sullisissallugit toqqarsimasakka attavigiunnaarsimavakka/najorsinnaajunnaarsimavakka. Ukiorpassuit nuannersumik ingerlasimasut tassangaannaq akunnermit akunnermut kipitinneqarput, siumoortumik sumilluunniit piffissaliinani.
- Utoqqaat Illuanni suleqatigiiaani suleqaterpassuakka nuannersut taamatuttaaq attavigiunnaarsimavakka/najorsinnaajunnaarsimavakka, taamatullu tassangaannartumik akunnermit akunnermut attavigiunnaarsimallugit, soorlu utoqqaat aamma taamaassimagikka.
- Nammineq iliuserisimasat matoorniarlugillusoq – suliunnaanera pillugu toqqaannartumik sallunik siuararterisoqarsimasoq misigisimavara, tassami sulisut, niueqatigisartakkat sanasullu suliffeqarfiutaat ilisimatinneqarsimapput napparsimasunga tamatumalu kingornatigut soraarninngorsimasunga. Tamakku tamar-mik ilumuunngillat, uangalu takorluuisinnaanera tamaat tunngavigalugu kissaati-gigaluarpara tamakku eqqunngitsut tamaasa pillugit kommuni “pinngitsaalisaal-luni” naqqiisuteqartinneqassasoq. (Soorunalimi soraarninngorsimavunga, ki-sianni kommunip taamaanneraaneratut pisimanngilluinnartumik).
- Ingasalluinnartumik uangalu isumaga malillugu ataqqinassutsinnik innarliisu-mik/ajuallatitsinertut pissuseqartumik oqarasuaatikkut malersuisimasutut [utoq-qarnut tunngasuni taamani pisortaasumit] pasilligaasimavunga.
- Aningaasarsiakka nalinginnaasut 10. oktober 2014-imiilli annaasimavakka. A-kissarsiakka nalinginnaasut akileraarutit ilanngaatiginagit 29.000 koruunit mis-saanniipput (imaluunniit akileraarutit ilanngaatigereerlugit 18.000 koruunit mis-saanniillutik). 10. oktober 2014-ip kingornatigut 5.268 koruunit soraarnerussuti-siarilerpakka imaluunniit 4.615 koruunit uannut nakkartinneqartarput. Ulluinnar-ni aningaasaqarninnut tamanna qanoq assigiinngissuteqarsimanersoq annertuu-mik nassuiartariaqanngilaq. Naatsumik oqaatigissavara ukiuni kingullerni ssa-mani atorfeqarsimagama soraarnerussutisiassartat ilanngullugit, taamaattumik kisitsisit taasakka nalinginnaasumik utoqqalinersiaapput.
- Aamma taaneqassaaq uanga peersinneqarnerma nalaani ukioq ataaseq affarlu u-kiumoortumik akiliunneqarlunga feriarsinnaanermik katersisimallunga, taannalu 2015-imi pisinnaasattut pisinnaatitaaffigisimagaluarpara. Imaappoq ukiumoortu-mik akiliunneqarlunga feriarsinnaaneq nulara ilanngullugu akiliullugu. Taman-na peersitaanera pissutigalugu annaasimavarput.

Siusinnerusukkut oqaatigisattut suliaq aallartimmat [...-nik] ukioqarpunga, 1. martsimilu inuissiorama [...-nik] ukioqalerlunga.

Peersitaanera pitinnagu sulininnut atatillugu takorluukkakka erseqqissimagaluaqaat, tassalu Utoqqaat Illuanni 1. august 2015-imi ukiut 30-nngortorsiorlugit nalliuttorsior-tussaagaluarpunga. Taakku saniatigut upernaakkut 2016-imi [...-nik] ukioqalernerma nalaani soraarninngornissannik takorluuisimanikka, matumani kingoraartissama ator-fimmi suliaassanik pitsaasumik ilitersuunneqarnissaa ilanngullugu.

Ombudsmandip tamakku qanoq nalilersorumaarnerai naluara, maannali oqaluttua-raakka, pitsaanerpaamillu neriuuteqarpunga.

Kiisalu soorunalimi erseqqissaatigissavara paasiuminaatsoqassappat imaluunniit paa-sissutissanik ilassutissanik Ombudsmandip kissaatigisaanik piumasoqarpat ikiuunnis-sannut piareersimagama.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Pisassiissutit akuersissutillu

5.3 Aalisarsinnaanermut akuersissummik qinnuteqaat. Inatsimmut naapertuuttumik tunngaveqartussaaneq. Inatsisikkut tunngavigisaq

Aalisarsinnaanermut akuersissutinik qinnuteqaatimi Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmit itigartinneqar-nerat A-p Ombudsmandimut naammagittaalliuutigaa.

*Ombudsmandi isumaqarpoq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunaleriner-mullu Naalakkersuisoqarfik A-p aalisarsinnaanermut akuersissummik qinnuteqaataasa A-p ukiumi siuliani assinganik akuersissutaateqarsi-mannginnera innersuussutigalugu itigartinnissaannut inatsisikkut tu-
ngavissaqarsimanngitsoq.*

A-p aalisarsinnaanermut akuersissummik qinnuteqaatai Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup arlaleriarluni suliareqqittarsimavai. Ombudsmandi isumaqarpoq Naalakkersuisoqar-fiup suliami aalajangiinera kingulleq A aalisarsinnaanermut akuersis-summik tunineqarsinnaassagaanni piumasaqaat eqqarsaatigalugu a-taatsimut immikkut akuersissuteqarnermi pineqartunut ilaanersoq nali-liinerinnarmik imaqarani A-p qinnuteqaatai tunngavigalugit inuussutis-sarsiutigalugu aalisarsinnaanermut akuersissummik tunineqassagaanni piumasaqaatinik A eqqortitsinersoq naliliinermik imaqarsimasariaqara-luartoq.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Ombudsmandip tamanna tunngavigalugu inassuteqaatigaa A-p aalisarsinnaanermut akuersissummik qinnuteqaatai Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup suliareqqissagai, Ombudsmandillu oqaatigisai tunngavigalugit nutaamik aalajangiissasoq (oqaaseqaat 2. juni 2016-imeersoq, 2016-811-0053-imik j. normoqartuq).

Suliaq pillugu takussutissiaq

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup aalisarsinnaanermut akuersissutinik qinnuteqaatit qinnuteqartup ukiup siuliani taamaattumik akuersissutaateqarsimannginnera innersuussutigalugu itigartitsinissamut inatsisikkut tunngavigisap qanoq paasineqarnissaanik nassuiaataata isummerfiginissaanut siusinnerusukkut periarfissaqarsimavunga. Taamaalilluni taanna Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup aalisarsinnaanermut akuersissutinik pisassiissutinillu tunineqarnissamik qinnuteqaatinik sularinnittarneranik nammineerlunga misissuiffiginninninni (2012-902-0001-imik j. normoqartumi) sularineqarpoq. Suliami tassani oqaaseqaatiga 18. december 2013-imeersoq 2013-imi ukiumoortumik nalunaarutinni immikkoortutut 5.6-itut ilanngunneqarpoq.

Suliaq nammineerluni misissuiffiginninnermut tunngasoq pillugu oqaaseqaatinni ilaatigut oqaatigaara Naalackersuisoqarfiup aalisarsinnaanermut akuersissutit pisassiissutillu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 1-imi, 2. februar 2012-imeersumi (matuma kingornatigut akuersissutit pillugit nalunaarummik 2012-imeersumik taaneqartartussami) § 4, imm. 2-mi imaattumik aalajangersaanissaminut tunngavissaqarnera qularnartutut isigigiga:

“Aalisarsinnaanermut akuersissut taamaallaat angallatinut suliffeqarfinnulluunniit ukiup siuliani taassuma assinganik aalisarsinnaanermut akuersissutaateqarsimasunut taassuminngalu atuisimasunut qinnuteqartoqarneratigut tunniunneqartarpoq.”

Suliamili matumani aalisarsinnaanermut akuersissutit pisassiissutillu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 9-mi, 17. juli 2014-imeersumi (matuma kingornatigut akuersissutit pillugit nalunaarummik 2014-imeersumik taaneqartartussami) § 4, imm. 2-mi imaattumik aalajangersaasoqarsimanera pineqarpoq:

“Aalisarsinnaanermut akuersissut taamaallaat angallatinut suliffeqarfinnulluunniit ukiup siuliani taassuma assinganik aalisarsinnaanermut akuersissutaateqarsimasunut qinnuteqartoqarneratigut tunniunneqartarpoq.”

Suliami matumani Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmut allaffigeqatiginnittarninni suliami nammineerluni misissuiffigininnermut tunngasumi allaffigeqatigiittarsimanermi allagaasimasunut arlaleriarluni innersuussisoqartarmat nammineerluni misissuiffigininnermi suliap ingerlasimanerata ilai matumunnga attuumassuteqartut allaaseraakka.

Suliaq A-p naammagittaalliuutaanut tunngasoq tamatuma kingornatigut allaaseraara.

A-p 2016-imi januarimi uannut saaffiginnissutaa suliamut akuliutsinneqarninni siulliunngilaq. Taamaalilluni A-p aalisarsinnaanermut akuersissummik qinnuteqaammi Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmit suliarineqarnera uannut siullermik 10. april 2015-imi naammagittaalliuutigaa. Suliaq suliareqqinneqarniartoq Naalakkersuisoqarfiup 26. juni 2015-imi nalunaarfigimmanga suliamik suliarinninnera unitsikkallarpara. Suliap ingerlasimanera A-p naammagittaalliuuta siulleg pillugu immikkoortumi allaaserineqarpoq.

A-p qinnuteqaammi Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup aalajangiineratigut 18. august 2015-imeersukkut itigarteqqinneqarnera 28. august 2015-imi uannut naammagittaalliuutigaa. Naalakkersuisoqarfiup 21. december 2015-imi nalunaarfigaanga A-p aalisarsinnaanermut akuersissummik qinnuteqaataa suliareqqinneqarniartoq, taamaattumillu suliamik suliarinninnera 22. december 2015-imi unitsippara. Suliap ingerlasimanera taanna A-p naammagittaalliuutaata aappaa pillugu immikkoortumi allaaserineqarpoq.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup aalajangiinera 8. januar 2016-imeersoq A-p uannut 12. januar 2016-imi naammagittaalliuutigaa. Naammagittaalliuutip taassuma suliarineqarnera oqaaseqaammi matumani sammineqarpoq. Suliap ingerlasimanera A-p naammagittaalliuutaasa pingajuat pillugu immikkoortumi sukumiinerusumik allaaserineqarpoq.

Suliap ingerlasimanera

Suliaq nammineerluni misissuiffigininnermut tunngasoq (2012-902-0001- imik j. normoqartoq)

Suliami matumani isumaliutersuutikka pillugit sukumiinerusumik nassuiaateqalersinnanga suliami nammineerluni misissuiffigininnermut tunngasumi allagaatit suliamut matumunnga attuumassuteqartut oqaatigineqareersutut allaaseraakka.

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

Suliami nammineerluni misissuiffiginninnermut tunngasumi oqaaseqaatinnut missingiut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmut tusarniaatigalugu 30. oktober 2013-imi nassiuppara. Naalakkersuisoqarfiup 13. december 2013-imi nalunaarfigaanga Naalakkersuisoqarfik missingiut pillugu oqaaseqaatissaqanngitsoq, sulianillu suliarinnittarneq kaammattuutigi-sannut naapertuuttunngortinneqarniarloq.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup suliamik suliarinninnermut atatillugu allakkatigut 28. juni 2013-imeersutigut nalunaarfigaanga akuersissutit pillugit nalunaarummi 2012-imeersumi § 4, imm. 2-mut inatsisikkut tunngaviusoq tassaasoq aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni (matuma kingornatigut aalisarneq pillugu inatsimmik taaneqartartussami) § 10, imm. 1.

Oqaaseqaatinni 18. december 2013-imeersumi inatsiseqartitsinermik paasinnin-nera pillugu ilaatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

“[...]

Uanga pingaarnertut naliliinera unaavoq aalisarneq pillugu inatsimmi § 10-mi aalajangersakkap siunertaa, tak. aalajangersagaq taanna pillugu oqaaseqaatit – aalisarneq pillugu inatsimmi § 6-imut ataneqarluni – tassaavoq nungusaataannngitsumik aalisarneq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup qulakkeersinnaassagaa, tassanilu ilaatigut pisaqarsinnaassutsip piusup agguataarneqarnera isiginiarneqassalluni, taamatuttaarlu aalisartut kalaallinut inuiaqatigiinnut aalajangersimasumik attuumassuteqartut aalisarnermi salliutinneqassasut.

§ 4, imm. 2-mi aalajangersakkap Kalaallit Nunaanni nungusaataannngitsumik aalisarneq qulakkiiginnassanngilaa. Aalajangersagarli taanna qinnuteqartup inuussutisarsior-nissamut periarfissaanut toqqaannartumik akuliuttuuvoq, tassami aalajangersakkap taassuma atuunnermini ukiup siuliani qaleralinniareersimannngikkaanni ukiu-mi pineqartumi qaleralinniarnissaq ajornarsisimmagu. Taamaalilluni [akuersissutit pillugit nalunaarummi 2012-imeersumi] § 4, imm. 2-mi aalajangersagaq aalisarneq pillugu inatsimmi § 10-p siunertaata imaanik qaangiisuuvoq.

Taamaattumik aalisarneq pillugu inatsimmi § 10 [akuersissutit pillugit nalunaarummi 2012-imeersumi] § 4, imm. 2-mi aalajangersakkamut inatsisikkut tunngaviusin-naanersoq qularnartutut isigaara.

[...]”

Naammagittaalliuutit arlallit Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup inatsisikkut tunngavigisap qanoq paasineqarnissaanik nassuiaaneranut erseqqarlutsitsisut 2014-imi tiguakka. Naalakkersuisoqarfik allakkatigut 23. maj 2014-imeersutigut qinnuigaara tamanna pillugu oqaaseqaateqaqqullugu. Naalakkersuisoqarfimmut tamatuma saniatigut ilaatigut imatut allappunga:

“[...]

Massakkut 2014-ip ingerlanerani Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup aalisarsinnaanermut akuersissutinik qinnuteqaatinut itigartississutai pillugit naammagittaalliuutit pingasut tiguakka. Itigartitsinerit tamarmik 2014-ip ingerlanerani ullunerneqarsimapput (kingulleq majip qaammataani). Itigartississutit tamarmik nalunaarummi aalajangersagaq qulaani taaneqartoq tunngavigalugu itigartissutigineqarsimapput.

[...]

Taamaattumik manna iluarinangilluinnartutut isigaara, tassalu inatsisikkut tunngavissaqarneq eqqarsaatigalugu ajornartorsiummik uanga paasinninnera pillugu oqaaseqaatissaqarani (matumani Naalakkersuisoqarfiup suliamik suliarinninnera kaammattuutinnut napertuuttunngortinneqarniarloq ilanngullugu eqqarsaatigalugu) Naalakkersuisoqarfiup nalunaarfigigaanga, tamatumunngali peqatigitillugu periaasitoqqani nangiinnarlugu – uanga inatsiseqartitsineri paasinninnerma paarlattuanik.

[...]”

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup saaffiginnissutigut allakkatigut 27. maj 2014-imeersutigut ilaatigut imatut akivaa:

“[...]

Akuersissutinik tunniussisarnermi periutsinik naalakkersuisoqarfik allannguiniikuvoq, Ombudsmandip decembarip 13-iani 2013-imi oqaaseqarnerata kingorna. Taamaalliluni ilisimatissutigineqarsinnaavoq, ukiup tullissaanut aalisarnissamut akuersissummik tunineqassagaanni taava ukiup siuliani akuersissutip tunniunneqartup atorineqarsimanissaa naalakkersuisoqarfimmit piumasaqaataajunnaarmat.

Taamaattorli naalakkersuisoqarfiup piumasaqaat manna aalajangiusimavaa, tassalu qinnuteqartup ukiup siuliani akuersissummik assingusumik pereersimanissaa qinnuteqartup aalisarfissami ataatsimi immikkoortoq 47-tut taaneqartumi inuussutissarsitigalugu aalisarnissani kissaatigippagu Diskobugtimi, Uummannami kiisalu Uperna-

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

vimmi immikkoortoq 47-mut atatillugu piumasaqaatip aalajangiusimaannarneqarne-
ranut pissutaavoq, immikkoortup tamatuma peqassutsimigut aalisarfiuallaarnissaa na-
leqqutinngimmat. Piumasaqaat tamanna aalisarnermut inatsimmi § 10-mut naaper-
tuuttuusooq naalackersuisoqarfiup nalilermagu, Ombudsmandip oqaaseqaataanut ata-
tillugu naalackersuisoqarfik allatut isummernissaminut pissutissaqarsorinngilaq.

Periutsip taassuma inatsisitigut naleqqussarneqarnera sukkulluunniit nalornisooruti-
geqqunagu, inatsisip naleqqussarneqarnissaa naalackersuisoqarfiup sulissutigilerpaa
ilaatigut akuersissuteqartarnermi periutsit nutaat ataatsimoortinneqalernerannik ki-
nguneqartussaq. Naatsorsuutigineqarpoq periusissaq tamanna sapaatip akunnerini tul-
liuttuni naammassineqarumaartoq.”

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfimmut 1. juli
2014-imi ilaatigut imatut allappunga:

“[...]

Naalackersuisoqarfiup allagai imatut paasivakka aalisarsinnaanermut akuersissutit
pisassiissutillu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni § 4, imm. 2-
mik inatsiseqartitsinikkut uanga paasinninnera Naalackersuisoqarfiup malissimagaa,
taamalu periaatsini allannortissimagaa.

Naalackersuisoqarfiulli allagai aamma imatut paasisariaqarpakka nalunaarummi § 4,
imm. 2-p nunap ilaani aqutsisoqarfiit erseqqinnerusumik taaneqartut eqqarsaatigalu-
git atuuttutut isigineqarnissaa toqqarsimagaa. Tamanna akuersissutinik itigartitsinerit
pillugit sulianut nutaanut allakkanni 23. maj 2014-imeersunut aamma naapertuuttu-
sorinarpoq, taakkunanilu nalunaarummi § 4, imm. 2-p itigartitsinermut inatsisikkut
tunngavittut oqaatigineqartarsimavoq.

Naalackersuisoqarfiup nalunaarummi § 4, imm. 2-mut inatsisikkut tunngavigisaaq eq-
qarsaatigalugu aqutsiveqarfimmit aqutsiveqarfimmut assigiinngitsunik qanoq iliorlu-
ni periaaseqarsinnaanera uannut imaaliillaannaq paasiuminaappoq. Aalajangiisuusoq
unaavoq nalunaarummi § 4, imm. 2 aalisarnej pillugu inatsimmi pisariaqarneratut
tunngavissaqarnerisooq - imaanngitsoq aalajangersagaq taanna naleqquttuutitsinermik
isigininneq aallaavigalugu nunap ilaani aalajangersimasuni naleqquttuunersoq.

[...]”

Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaat Aalisarnermut, Piniarnermut Nunaleri-
nermullu Naalackersuisoqarfimmi allaffigeqatiginnittarsimaninnik ulloq taan-
na ilisimatippara. Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaata Aalisarnermut, Pi-
niarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisumut allagaasa 6. marts 2015-i-

meersut assilinerat tamatuma kingornatigut tiguara. Allakkanit taakkunannga erserpoq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup periaatsiminik inassuteqaatikka malillugit naleqqussaasimalluni oqaraluarluni ilaannakortumik taamaaliorsimanera Inatsisinut Ataatsimiititaliap akuerineqar-sinnaangitsutut isigigaa.

Kiisalu oqaatigaara akuersissutit pillugit nalunaarut 2012-imeersoq 17. juli 2014-imi atorunnaarsinneqarmat, akuersissutillu pillugit nalunaarut 2014-i-meersoq atortuulerluni. Tamannalu tunngavigalugu A-p naammagittaalliutaa siulleq 10. april 2015-imi tiguara. Suliap taassuma ingerlasimanera tulluuttuni sukumiinerusumik allaaserineqarpoq.

A-p naammagittaalliutaa siulleq (2015-811-0048-mik j. normoqartog)

A-p 2014-imi sinerissamat qanittumi inuussutissarsiuugalugu saarullinniarsin-naanermut immikkut akuerineqarnissani K Kommuni aqutigalugu Aalisarner-mut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmu 8. september 2014-imi qinnutigaa. A-P QINNUTEQAAMMINI OQAATIGAA “nalunaa-rummi 2014-imeersumi § 5” tunngavigalugu qinnuteqarluni.

A-p qinnuteqaataa Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalaker-suisoqarfiup allakkatigut 2. oktober 2014-imeersutigut itigartippaa: Aalangiiner-mit makku ilaatigut erserput:

“[...]

2014-imi umiatsiaararsorluni saarullinniarnissamat akuersissummik qinnuteqarputit. Misissuinitinni paasivarput sionatigut umiatsiaararsorluni saarullinniarsinnaan-ermut akuersissummik peqarsimangitsutit.

Saarullinniarsinnaanermut akuersissummik tunineqassaguit aalisarsinnaanermut a-kuersissutit pisassiissutillu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 9-imi, 17. juli 2014-imeersumi § 4, imm. 2-mi piunasaqaat naammassisimassavat:

“Aalisarsinnaanermut akuersissut taamaallaat inunnut suliffeqarfinnulluunniit **u-kiup siuliani taassuma assinganik aalisarsinnaanermut akuersissuteqarsimasu-nut** [erseqqissaaneq tassaneerpoq, uanga ilanngussara] qinnuteqartoqarneratigut tunniunneqartarpoq.”

Umiatsiaararsorluni saarullinniarsinnaanermut akuersissummik tunineqarnissamat piu-masaqaat qulaani pineqartog naammassisimangilat, taamaammat Aalisarnermut,

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfimmit qinnuteqaatit itigartinneqarpoq.”

A Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfimmut e-mailimi 3. oktober 2014-imeersumi ilaatigut imatut allappoq:

“Siullermik erseqqissalaarusuppara nalunaarummi pineqartumi § 5, stk. 5. aallaavigalugu saarullinniarnissamut akuersissummik qinnuteqaammik nassiussigama. Akissuteqaatit toqqammavigalugu apeqqutigerusuppara, § 5 stk. 5-ip suna siunertarivaa???

Tassami imatut allaqqavoq, "Imm. 5. Saarullinniarnermi tunisinikkut killilersuisoqartinnagu imm. 1-imiit tamanut atuuttumik immikkut akuersisoqarsinnaavoq".

Uanga imatut nassuiaaserpara, siusinnerusukkat akuersissuteqarsimanissamik piumasagaat qulaatiinnarlugu, immikkut akuerineqarnikkut akuersissummik tunniussisoqarsinnaasoq.

Qulaani nassuiaatiga innersuussutigalugu qinnuteqaatima aallaqqaataaniit suliareq-qinneqarnissaa matumuuna inussiarnersumik noqqaassutigissavara.”

A-p 20. marts 2015-imi sinerissamut qanittumi inuussutissarsiutigalugu saarullinniarsinnaanermut akuersissut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfimmut qinnutigaa. Allakkani nassitsissutini A-p aammattaq oqaatigaa nalunaarummi nr. 9-mi, 17. juli 2014-imeersumi § 5 tunngavigalugu qinnuteqarluni.

A-p qinnuteqaataa Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup allakkatigut 30. marts 2015-imeersutigut itigartippaa. Aalajangiinnermit ilaatigut makku erserput:

“[...]

2015-imi umiatsiaararsorluni saarullinniarsinnaanermut akuersissummik qinnuteqarputit. Misissuinitisinni paasivarput siornatigut umiatsiaararsorluni saarullinniarsinnaanermut akuersissummik peqarsimangitsutit.

Saarullinniarsinnaanermut akuersissummik tunineqassaguit aalisarsinnaanermut akuersissutit pisassiissutillu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 9-imi, 17. juli 2014-imeersumi § 4, imm. 2-mi piumasagaat naammassisimassavat:

“Aalisarsinnaanermut akuersissut **taamaallaat inunnut suliffeqarfinnulluunniit ukiupsiuliani taassuma assinganik aalisarsinnaanermut akuersissuteqarsimasunut**” [erseqqissaaneq tassaneerpoq, uanga ilanngussara] qinnuteqartoqarneratigut tunniunneqartarpoq.”

Umiatsiaararsorluni saarullinniarsinnaanermut akuersissummik tunineqarnissamut piumasaaqat qulaani pineqartoq naammassisimangilat, taamaammat Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfimmit qinnuteqaatit itigartinneqarpoq.”

A tamatuma kingornatigut uannut e-mailikkut 10. april 2015-imeersukkut naammagittaalliorpoq. A-p 3. oktober 2014-imi mailiata naqitanngortinneqarnera aamma Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup itigartitsissutai 2. oktober 2014-imeersoq aamma 30. marts 2015-imeersoq mailimut 10. april 2015-imeersumut kakkiunneqarsimapput.

Sulisuma ilaata A 20. april 2015-imi sianerfigaa naammagittaalliuutaa pillugu erseqqinnerusumik paasiniaalluni. A-p oqaatigaa Diskobugtimi, Uummannami Upernavimmiluunniit aalisarsinnaanermut akuersissut qinnutigisimangikkini.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik allakkatigut 11. maj 2015-imeersutigut qinnuigaara suliaq pillugu oqaaseqaateqaqqullugu kiisalu suliami allagaatinik A-p uannut naammagittaalliuutaani ilaanngitsunik peqarpat taakku nassiuteqqullugit. Naalackersuisoqarfimmut ilaatigut imatut allappunga:

“[...]

Naalackersuisoqarfik pingaartumik qinnuigaara Naalackersuisoqarfiup Atorfeqarfim-malu aalisarsinnaanermut akuersissutit pisassiissutillu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 1-imi, 2. februar 2012-imeersumi taamani atuuttumi § 4, imm. 2-mi aalajangersakkamut inatsisikkut tunngavigisaq pillugu siusinnerusukkut allaffigeqatigiittarsimaneranni allagaasimasut isiginiarlugit suliaq pillugu nassuiaateqaqqullugu. Naalackersuisoqarfiup suliaataasa normui 2012-078197 aamma 2014-100269 innersuussutigaaakka, Naalackersuisoqarfiullu e-mailii 13. december 2013-imeersoq aamma 27. maj 2014-imeersoq, allakkakka 18. december 2013-imeersut, 23. maj 2014-imeersut aamma 1. juli 2014-imeersut kiisalu Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaata allagai 6. marts 2015-imeersut immikkut maluginiaqqakka.

Naalackersuisoqarfik aammattaaq qinnuigaara [A-p] aalisarsinnaanermut akuersissutit pisassiissutillu pillugit nalunaarummi nr. 9-mi, 17. juli 2014-imeersumi atuuttumi

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

§ 5, imm. 5 tunngavigalugu immikkut akuersissummik qinnuteqaataa sunik isumaliu-
tersuuteqarnissamut suliamilu iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsisimanersoq pil-
lugu nassuiaateqaqqullugu. Oqaatigaara Naalackersuisoqarfiup allagai 30. marts
2015-imeersut immikkut akuersissuteqartoqarnissaanik apeqqummut isummernermik
erseqqivissumik imaqqangitsut.

[...]

Qinnutigisara Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuiso-
qarfiup allakkatigut 26. juni 2015-imeersutigut akivaa. Allakkani taakkunani
Naalackersuisoqarfiup allagaani 27. maj 2014-imeersumi nunap ilaani aalaja-
ngersimasuni inuussutissarsiutigalugu aalisarsinnaanermut akuersissummik tun-
niussisoqassappat qinnuteqartup ukiup siuliani akuersissutaateqarsimanissaanik
piumasaqaatip aalajangiusimaneqarnera innersuussutigineqarpoq. Allakkannut
1. juli 2014-imeersunut aammattaaq innersuussisoqarsimavoq, tassanilu oqaati-
gaara Naalackersuisoqarfiup ingerlatsiveqarfimmit ingerlatsiveqarfimmut im-
mikkoortitsisimanera paatsuunganartutut oqaatigisariaqariga. Naalackersuiso-
qarfiup allagaanit ilaatigut makku erseput:

“[...]

Naalackersuisoqarfiulli isummerneraa aalisarneq pillugu inatsisip § 10-a inatsisitigut
toqqammaviliisoq maannakkut aalisarnermut akuersissutit aamma pisassiissutit pillu-
git Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaannut nr. 9-mut 17. juli 2014-imeersu-
mut. Naalackersuisoqarfiup periusaa paragrafini taakkunani marlunni oqaasertamut
naapertuussimavoq taamanikkulli nammineerluni suliniuteqarluni misissuiner
mut tunngatillugu Ombudsmandip inatsimmut toqqammaveqartoqannginnera uparuarma-
guli. Allatut oqaatigalugu Naalackersuisoqarfik piffissamut nammineerluni suliniute-
qarluni misissuinerup kingorna aamma nalunaarutip juli 2014-imi allanngortinneqar-
nissaata tungaanut siusinnerusukkut piumasaqaataasimasoq isiginiarsimanngilaa, tas-
salu akuersissut iluaqutigineqarsimasuussasoq.

Naalackersuisoqarfik isumaqarpoq aalisarneq pillugu inatsimmi § 10-mi aalajanger-
sagaq tunngaviliisoq aalisarnerup iluarsivigineqarnissaani malittarisassanik aalaja-
ngersaasinnaanissamut inuussutissarsiutigalugu aalisarnermut inuussutissarsiortut ap-
pakaassinnaanerisa nalaani, ilanngullugulu aalajangersakkamit pingaarnerusutigut si-
unertarineqarmat qulakkiissallugu aalisartut aningaasaqarniarnikkut imminut akiler-
sinnaasumik inuussutissarsiornerminnut toqqammaveqarnissaat, tamannalu pisarluni
§ 2-p kingunerisaanik aalisagaqatigiinnik piujuartitsineq aallaavigalugu illersorneqar-
sinnaasumik iluaqutiginninneq pilliutiginaq.

Naalakkersuisoqarfik aalajangersakkamut immikkut ittumik oqaaseqaatini taamatut paasinninnerminut taperserpeqarpoq (takukkit § 10-mut immikkut ittumik oqaaseqaatit aalisarnej pillugu Inatsisartut inatsisaata nr. 18-ip, 31. oktober 1996-imeersup akuersissutigineqarneranut atatillugu):

“Siunertarineqarpoq aalisarnermit iluarsaassineq ingerlanneqarsinnaasooq inuussutissarsiortut mianeralugit, tassalu Naalakkersuisut inuussutissarsiortunut aalajangersimasunut inuussutissarsiutigalugu aalisarsinnaanerat nangaassuteqarfigineqarsinnaammat.

Tamanna Avannaani qaleralinniarluni aalisarnermi maannakkut pisinnaavoq, tassanimi pisariaqalersinnaammat sulinermit inuussutissarsiutilinnik ilaatitsinngitsoorsinnaaneq, taakkununga ilanngullugit kilisaatini aalisariutinilu inuttat – tamakku aningaasarsisinneqartartut inuussutissarsiutigalugu qaleralinniarluni aalisarnermi peqataasinnaanermut isumaqatigiissutini sulisunullu isumaqatigiissutini sinaakkutissatut aalajangersarneqarsimasut tunngavigalugit. Taamatuttaaq siunertaavoq Naalakkersuisut aalisartunik ilaatitsinngitsoorsinnaasut aalisakkanut aalajangersimasunut aalisarsinnaanermut akuersissuteqareersunik.”

Tamanna naapertuussorinarpoq allakkassinni 18. december 2013-imeersuni oqaaseqaatigisimasanut.

“Pingaarnerusutigut naliliinerivara, aalisarnej pillugu inatsimmi § 10-imi aalajangersakkami siunertarineqartoq, takukkit aalajangersakkamut tassunga oqaaseqaatit, aalisarnej pillugu inatsimmi § 6-imut sanilliullugu, tassalu Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmit imminut akilersinnaasumik aalisarnej qularnaarneqarsinnaassasooq, tassani llaatigut mianerineqassasooq pisaqarsinnaassutsimi maannakkut atorpeqartumi agguassineq taamatuttaarlu aalisarnej ingerlanneqassasooq aalisartunit inuiaqatigiinnut kalaallinut aalajangersimasumik atassuteqartunut.”

Paasiuminarnerussammat oqaatigineqassaaq Naalakkersuisoqarfimmit paasineqanngimmat taanna inatsimmit aqutsisoqarfimmiit aqutsisoqarfimmut assigiinngisitsilluni pinninnermut inatsisitigut toqqammaviliisutut, ilanngullugulu assigiinngisitsisarsimanerit periuersineqarsimanngitsut.

Tamannali pillugu Naalakkersuisoqarfiup oqaasertalersuina allakkani 27. maj 2014-imeersumi ajuusaarnaraluartumik erseqqarissuusimanngilaq. Tamanna pillugu siusinnerusukkut Naalakkersuisoqarfimmit attaveqatigiittarnerni tamanna ersarinnerusumik oqaatigisimanngimmagu ajuusaarutigissavara, taamatullu tamanna siusinnerusukkut Ombudsmandip suliarinninneranut ilaatinneqarsinnaasimannginnera aalisarsinnaanermut akuersissutinik Naalakkersuisoqarfiup sulianik suliarinninneranut atatillugu.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Ilanngullugu oqaatigineqassaaq Naalackersuisoqarfimmit allakkani 27. maj 2014-i-meersuni immikkoortumi kingullerpaami naalackersuisoqarfiup nassuiaatigisimasaa-nut naapertuuttumik inatsisip allanngortinnissaa isumagisimammagu. Allanngueq atortuulerpoq 4. juni 2015.

Suliamut aalajangersimasumut tunngatillugu itigartitsineq nalunaarutigineqartoq tunngaveqarpoq [A-p] siusinnerusukkut inuussutissarsiutigalugu aalisarnermut akuusi-mannginnera, taamaasillunilu inuussutissarsiutigalugu aalisarnermut akuersissuteqan-gisaannarsimalluni.

[...]

Immikkut ittumik akuersissummik qinnuteqaat pillugu:

Ajuusaarnaraluartumik Naalackersuisoqarfimmit [A-p] immikkut ittumik akuerine-qarnissamik qinnuteqaataa suliarineqarsimannigilaq § 5, imm. 5-imut Namminersor-lutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 9-mi 17. juli 2014-imeersumi aalisarnermut a-kuersissutit pisassiissutillu pillugit.

Tamanna tunngavigalugu Naalackersuisoqarfiup suliaraq suliareqqinniarpaa nutaamik nalilerlugu.

Tamatuma kingornatigut Naalackersuisoqarfimmit [A] attaveqarfigineqarumaarpoq.

Paasiuminarnerussammat oqaatigineqassaaq erseqqissaassutigineqaaqqinnikummat sullissisunut aqutsinermi inatsisitigut malittarisassat aamma pitsaasumik aqutsisar-nermi ileqqut eqquutinneqartarnissaat.”

Suliami allagaatit amerlanerusut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfimmit 30. juni 2015-imi tiguakka, matumani A-p Naalacker-suisoqarfimmut qinnuteqaataa 8. september 2014-imeersoq aamma 20. marts 2015-imeersoq kiisalu allakkat nassiussissutit allakkanut taakkununnga atasut i-lanngullugit eqqarsaatigalugit.

A allakkatigut 15. juli 2015-imeersutigut nalunaarfigaara suliamik suliarinnin-nera unitsikkiga, isumaqaramami suliap Aalisarnermut, Piniarnermut Nunaleri-nermullu Naalackersuisoqarfimmit uangalu Atorfeqarfinit ataatsikkut suliarineqarnera naleqquttuunngitsoq. Tamanna Naalackersuisoqarfimmut ulloq taan-na aamma nalunaarutigaara.

A-p aappasaanik naammagittaalliuutaa (2015-811-0051-imik j. normoqartoq)

A Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfimmut e-mailimi 21. juli 2015-imeersumi ilaatigut imatut allappoq:

“Ombudsmandip allagaasigut 15. juli 2015-imeersutigut 2015-811-0048-mik j. normoqartutigut nalunaarfigineqarpunga saarullinniarsinnaanermut akuersissummik qinnuteqaatiga suliareqqinniarlugu APNN [Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik, uanga ilanngussara] aalajangertoq. APNN-ip Ombudsmandimut allakkamigut 2015-115025-mik suliatus normoqartutigut, 1970519-imik all. normoqartutigut 26. juni 2015-imeersutigut nalunaarutigaa kingusinnerukkut attaveqarfiginiarlunga.

APNN-imit suli attaveqarfigineqarsimanginnama taanna ilungersorlunga matumuu-na qinnuigeqqippara qinnuteqaatiga sapinngisamik pilertornerpaamik suliareqqullugu, tassami qinnuteqaatima nassiuuneqarneranit ukiup affaata missaa ingerlareersimalermat.

APNN tamatumunnga atatillugu qinnuiginiarpara Ombudsmandimut naammagittaliutigisama tunngavia pillugu oqaaseqaateqaqqullugu. APNN-ip aalangiinera pillugu naammagittaliutinnut tunngaviusoq tassaavoq Tunngaviusumik Inatsimmi § 74, isumaqarpungalu taanna uanga inuussutissarsiorsinnaatitaaninnut tunngaviusumik aalangiisuusooq, taamaattumillu APNN-p itigartitsinera innuttaasutut pisinnaati-taaffiinit ilungersunartumik toqqaannartumillu akuliunnertut isigaara.

APNN-ip Ombudsmandimut allakkamini naggasiutitut oqaatigaa ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi malittarisassat ingerlatsinermilu ileqqorissaarneq pillugu malittarisassat malinneqassasut sulianik sularinnittunut erseqqissaqqinneqarsimasooq.

Taamaattumik sukumiisumik pilertortumillu akissutisinissara naatsorsuutigaara.” (A-torfeqarfimmi nutsigaavoq)

A-p Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik e-mailimut qulaani taaneqartumut akissuteqaqqullugu e-mailikkut 12. august 2015-imeersukkut nukingisaarpaa.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup A 18. august 2015-imi akivaa. E-mailimit tassannga ilaatigut makku erserput:

“Namminersorlutik Oqartussaasat nalunaarutaanni nr. 9-mi, 17. juli 2014-imeersumi aalisarsinnaassagaanni piumasaqaatit atortinneqannginnissaannik qinnuteqaatit Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup tiguaa. Qinnuteqaatinnit erserpoq nalunaarummi § 5, imm. 5-ip umiatsiaararsorluni saarullinniar-nissaa siunertarlugu atortinneqannginnissaa qinnuteqaatigigit.

Naalakkersuisoqarfiup tamatumunnga atatillugu nalunaarutigissavaa immikkut akuersissuteqartoqarnissaanik qinnuteqaat akuerineqarsinnaanngitsooq.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Tamatumunnga pissutaavoq Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 9-mi, 17. juli 2014-imeersumi § 5, imm. 5-imi nunap ilaani aalajangersimasumi tamanut ataatsimut akuersissuteqarnissamut periarfissap pineqarnera. Taamaattumik aalajangersagaq taanna innersuussutigalugu inummut ataatsimut immikkut akuersissummik tunniussinissamut periarfissaqanngilaq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A uannut e-mailikkut 28. august 2015-imeersukkut naammagittaallioqqippoq, mailikkut allaffigeqatigiittarnermi qulaani taaneqartumi mailit naqitanngortin-neri ilanngullugit nassiullugit.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik allakkatigut 20. november 2015-imeersutigut qinnuigaara suliaq pillugu amerlanerusu-nik oqaaseqaatissaqaruni taakku saqqummiuteqqullugit. Naalackersuisoqarfiup allakkatigut 21. december 2015-imeersutigut imatut akivaanga:

“Allakkatit 20. november 2015-imeersut innersuussutigalugit Naalackersuisoqarfiup nalunaarutigisinnaavaa [A-p] umiatsiaararsorluni saarullinniarsinnaanermut akuersis-summik qinnuteqaataata suliareqqinneqarnissaa Naalackersuisoqarfiup toqqaraa. Ta-manna illit saaffiginnissutit tunngavigalugu pivoq, Naalackersuisoqarfiummi paasim-magu suliamik suliarinninnermi kukkussuteqartoqarsimasoq. [A-p] umiatsiaararsor-luni saarullinniarsinnaanermut akuersissummik qinnuteqaataanut itigartitsissummi Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 9-mi, 17. juli 2015-imeersumi § 5, imm. 5 kukkunikkut innersuussutigineqarsimavoq.

Naalackersuisoqarfiup [A] ullumikkut allaffiginiarpaa, ilisimatillugulu qinnuteqaataa suliareqqinneqarniartoq, ullut 14-it qaangiutsinnagit naammassineqartussamik.” (A-torfeqarfimmi nutsigaavoq)

Taamaalilluni Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuiso-qarfiup A ulloq taanna nalunaarfigaa qinnuteqaataa Naalackersuisoqarfiup su-liareqqileraa. A tamanna tunngavigalugu 22. december 2015-imi nalunaarfigaara suliamik misssuina unitsikkiga, tassami Aalisarnermut, Piniarnermut Nunale-rinermullu Naalackersuisoqarfiup uangalu suliamik ataatsikkut suliarinninner-put naleqquttutut isiginnginnakku. Naalackersuisoqarfik ulloq taanna qinnui-gaara suliami nutaamik aalajangiinerup assilina uannut nassiateqqullugu.

A-p pingajussaaniik naammagittaalliutaata (2016-811-0053-mik normoqartog)

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik suliami 8. januar 2016-imi nutaamik aalajangiivoq, taassumalu assilina uannut ulloq taanna nassiullugu. Aalajangiinermit makku ilaatigut erserput:

“[...]

Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 9-mi, 17. juli 2014-imi § 5, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq inuit kikkut piffissami aalajangersimasumik sivilissusilimmi aalisarsinnaanermut akuersissummik tunineqarsinnaasut, tassanilu pisassat amerlanerpaaffilerneqarnissaat piunasaqaataanani. Aalajangersakkami tassani piunasaqaataavoq qinnuteqartoq umiatsiaararsorluni aalisarsinnaanermut ukiup siuliani akuersissutaateqarsimassasoq.

8. september 2014-imi qinnuteqaravit ukiumi suliani akuersissutaateqarsimannnginnavit § 5, imm. 1 tunngavigalugu akuersissummik tunineqarsinnaanngilatit. Qinnuteqaatinni 8. septemberimeersumi taarsiullugu qinnuteqaatigaat § 5, imm. 5 tunngavigalugu tunineqarnissat, tassuunani aalajangersarneqarmat § 5, imm. 1-ip atuutinnginnissaa ataatsimut immikkut akuersissutigineqarsinnaasoq. Qinnuteqaatit Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup nalunaarummi § 4, imm. 2 tunngavigalugu 2. oktober 2014-imi itigartippaa. Aqaguani, tassa 3. oktober 2014-imi Naalakkersuisoqarfimmu mailimi uppersarlugu allapputit § 5, imm. 5 tunngavigalugu qinnuteqartutit. 20. marts 2015-imi § 5, imm. 5 tunngavigalugu immikkut akuerineqarnissat qinnutigeqqippat, tamannalu 30. marts 2015-imi itigartipparput aamma taamatut tunngavilersuuteqarluta.

Qinnuteqaatit 8. september 2014-imeersup aamma aappasaanik qinnuteqaatit 20. marts 2015-imeersup suliarineqarnerini ajoraluartumik kukkussuteqartoqarsimavoq, taamatuttaarlu saaffiginnissutinnut 3. oktoberimeersumut itisilerisumik akissuteqartussaasimagaluarluta. Tamanna Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmi ajuusaarutigapput. Tamanna tulluuttuni aaqqiissuteqarfiginarparput.

Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 9, 17. juli 2014-imeersumi § 5, imm. 5-imi sammeneqarpoq, § 5, imm. 1 akuersissutip qinnuteqartunut ukiup siuliani akuersissutaateqarsimasunut taamaallaat tunniunneqarsinnaanerata atortinneqannnginnissaanik ataatsimut immikkut akuersissuteqarnissamut periarfissiineq. Ataatsimut immikkut akuersissut kikkut tamarmik akuersissutaateqaratik aalisarnissaannut periarfissiisoq pineqarpoq. § 5, imm. 5-ip siunertaa tassaavoq ukiup suliani akuersissutaateqarsimannngitsut aalisarsinnaanerannik ammaassinissaq. Tamanna assersuutigalugu pisinnaavoq pisassiissutit tamakkerlugit pisarineqarsimannngiffiini. 2014-imi aamma 2015-imi § 5, imm. 5 tunngavigalugu qinnuteqarfigisanni ataatsimut immikkut akuersissummik tunniussisoqarsimannngilaq. Taamani tunisinissamut periarfissat killeqarsimanerat tamatumunnga pissutaavoq.

Inatsisartut Ombudsmandiannut naammagittaalliuutinni 10. april 2015-imeersumi malugeqqullugu erseqqissumik oqaatigaat qinnuteqaatinni § 5, imm. 5 pineqartoq

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

qinnuteqaatillu saarullittassiissutit tamakkerlutik pisarineqarsimanginnerat tunngavigalugu immikkut akuersissummik qinnuteqaatit isigineqassasoq.

Qinnuteqaatit Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup suliareqqippaa 18. august 2015-imilu itigartillugu, tassanilu § 5, imm. 5 tunngavigalugu immikkut akuersissummik qinnuteqaatitit sooq akuerineqarsinnaannginnera nassuiarparput.

Inatsisartut Ombudsmandiannut 28. august 2015-imi naammagittaalliuutinni malugeqqullugu oqaatigeqqippat § 5, imm. 5 tunngavigalugu ataatsimut immikkut akuersissummik qinnuteqartutit. § 5, imm. 5-ip siunertaa itigartitsissummi 18. august 2015-imeersumi taamani nassuiarparput, taamaattumillu ilimagisariaqarlugu qinnuteqaatitit siunertaa tassaasoq § 5, imm. 1 tunngavigalugu ataatsimut immikkut akuerineqarnissat.

2016-imi § 5, imm. 5 tunngavigalugu ataatsimut immikkut aamma akuersissuteqartoqarsimangilaq, taamaattumillu qinnuteqaatit itigartittariaqarlugu.

Naggataatigut malugeqqullugu oqaatigisinnaavarput sunngiffimmi aalisartartut 1000 tonsit tikillugit pisaqarnissaannut periarfissiisoqarsimasoq. Taamatut aalisarnissamut piumasaqaatit januar/februarip ingerlanerani nalunaarutigineqassapput.

Suliaq pillugu nutaanik paasissutissaateqaruit imaluunniit suliaq eqqunngitsumik tunngaveqarluni aalajangiisoqarsimasoq isumaqaruit Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfimmu ullut 14-it iluanni naammagittaalliorsinnaavutit.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A-p pingajussaanik naammagittaalliuutaa 12. januar 2016-imi tiguara.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik allakkani 22. januar 2016-imeersuni qinnuigaara suliame allagaatit uannut nassuteqqullugit suliarlu pillugu oqaaseqaateqaqqullugu. Ilaatigut imatut allappunga:

“[...]

Naalackersuisoqarfik qinnuigaara oqaaseqaammuni pingaartumik manna pillugu nassuiaateqaqqullugu, tassalu [A-mut] itigartitsissutaaqqaartut 2. oktober 2014-imeersup aamma 30. marts 2015-imeersup Inatsisartut aalisarnej pillugu inatsisaata allannguu-taa pillugu Inatsisartut inatsisaata nr. 18-ip, 3. juni 2015-imeersup atortuulersinneqar-nera sioqqullugu nalunaarutigineqarnerat Naalackersuisoqarfiup paasinninnera malil-lugu qanoq sunniuteqarnerasoq.

[...]”

Suliami allagaatit kiisalu suliaq pillugu oqaaseqaat Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup allakkatigut 8. februar 2016-imeersutigt nassiuppai, allakkanillu taakkunanga ilaatigut makku erserput:

“[...]

[A] Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 9-mi, 17. juli 2014-imeersumi § 5, imm. 5 naapertorlugu immikkut akuersissummik tunineqarnissamut 8. september 2014-imi aamma 20. marts 2015-imi qinnuteqarsimavoq.

Itigartitsisoqarnerata nalaani nalunaarummi § 5, imm. 5-imut inatsisitigt tunngavigineqarpoq Inatsisartut inatsisaanni nr. 5-imi, 21. maj 2002-meersumi § 10 a, imm. 2, tassani Naalakkersuisut periarfissinneqarput aalisarnerup ingerlanneqarnissaanut atu-gassarititani piffissanut killilikkamik allangortitanik nalunaaruteqarnissamut.

Inatsisartut inatsisaanni nr. 18-imi, 3. juni 2015-imeersumi § 10 a, imm. 2-mut oqaaseqaammik allanguisoqarsimangilaq, aalajangersakkamilli § 10 b, imm. 2-mut ilanngussisoqarpoq, taamaattumik Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik isumaqarpoq Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 9-mi, 17. juli 2014-imeersumi § 5 imm. 5 naapertorlugu [A-p] immikkut akuersissummik tunineqarnissamik qinnuteqaataa 8. september 2014-imi aamma 20. marts 2015-imi itigartitsinernut attuumassuteqanngitsut.”

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

“1. Misissuinerma killissalernerqarnera

Suliami matumani Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik [A-p] aalisarsinnaanermut akuersissummik qinnuteqaatai aalisarsinnaanermut akuersissutit pillugit nalunaarummi 2014-imeersumi § 4, imm. 2 tunngavigalugu qinnuteqaataanik ukiup siuliani aalisarsinnaanermut akuersissutaateqarsimanginnera kisiat innersuussutigalugu itigartitsinissaminut inatsisikkut pisarisarneratut tunngavissaqarsimanersoq aallunniarlugu aalajangerpunga. Inatsisikkut tunngavissaqarnissamik piumasaqaat pillugu ataatsimut isumaliutersuutikka immikkoortumi 2.1-imi allaaseraakka, inatsisikkullu tunngavissaqarnissamik piumasaqaatip sunik sunniuteqarnera immikkoortumi 2.2-mi sukumiinerusumik allaaseralugu.

[A-p] qinnuteqaatai Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup aalisarsinnaanermut akuersissutit pillugit nalunaarummi

2014-imeersumi aalajangersakkat assigiinngitsut tunngavigalugit suliap ingerlanerani suliarisarsimavai.

[A] aalisarsinnaanermut akuersissutinik qinnuteqaamminut Naalackersuisoqarfiup aalajangiinerini 2. oktober 2014-imeersumi aamma 30. marts 2015-imeersumi itigartinneqarpoq, nalunaarummi § 4, imm. 2-mi piumasaqaatinik eqqortitsisimanginnera innersuussutigalugu, Naalackersuisoqarfiullu [A] 18. august 2015-imi aamma 8. januar 2016-imi nalunaarfigalugu qinnuteqaatai nalunaarummi § 5, imm. 5 innersuussutigalugu akuerineqarsinnaanngitsut.

Tamanna [A] Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfimmut aalisarsinnaanermut akuersissummik imaluunniit aalisarsinnaanermut akuersissummik peqarnissamik piumasaqaatip ataatsimut atortinneqannginnissaanik immikkut akuersissummi pineqartunut ilaatinneqarnissamik (taakkuluunniit marluutillugit) qinnuteqarnersoq apeqqutit paasivara. Taamaalilluni nalunaarummi § 4, imm. 2-kkut aalajangersarneqarpoq piumasaqaataasoq inuit ukiup siuliani aalisarnissamut akuersissutaateqarsimasat kisimik piffissami aalajangersimasumik sivisussusilimmi pisassat amerlanerpaaffissalernagit aalisarsinnaanermut akuersissummik tunineqarsinnaasut, nalunaarummili § 5, imm. 5-ikkut aalajangersarneqarluni tunisinermi killilersuisoqanngippat saarullinniarsinnaanermut ataatsimut immikkut akuersissuteqartoqarsinnaasoq. Tamanna immikkoortumi 3-mi sukumiinerusumik allaaseraara, matumani [A-p] aalajangersagaq aalajangersimasoq/-immikkut ittoq tunngavigalugu qinnuteqarluni Naalackersuisoqarfimmut ilisimatitsissutaata qanoq sunnuteqarnera ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Misissuininnut atatillugu Kalaallit Nunaanni inatsisit inatsisikkullu aalajangersagaanngitsumik ileqqut/periaatsit qanoq paasineqarnissaannik nassuiaanermi itisiliissutitut atugassatut Danmarkimi atuakkiat/allaaserisat innersuussutigisarpakka. Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinikkut tunngaviup Danmarkimilu inatsiseqartitsinikkut tunngaviup pingaarnerusutigut assigiinnerat tamatumunnga pissutaavoq, tamannalu innersuussutini taaneqartuni takuneqarsinnaavoq.

2.1 Inatsisikkut tunngavissaqarnissamik ataatsimut piumasaqaat

Aalisarsinnaanermut akuersissutit pillugit nalunaarummi 2014-imeersumi § 4, imm. 2-mi aalajangersagaq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik sulianik taaneqartunik aalajangiiviginninnermi nalaani inatsisikkut naammattumik tunngavissaqarsimanersoq tulluuttuni misissorpara.

Misissuininni qitiusoq tassaavoq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup pisortat inatsimmut naapertuuttumik tunngaveqartussaanerat aalajangersakkamik taassuminnga ilusilersuinermini eqqortissimaneraa.

Suliami nammineerluni misissuiffiginninnermut tunngasumi (oqaaseqaatip immikkoortuani 1-imi, 2013-imi ukiumoortumik nalunaarummi immikkoortumi 5.6.1-imi) aamma oqaatigisattut pisortat inatsimmut naapertuuttumik tunngaveqartussaanerat marlunnut avissimasutut nalinginnaasumik isigineqartarpoq.

Taamaalilluni tunngavimmi tassani pisortat inatsimmik tunngaveqartussaanerat pineqartunut ilaatinneqarpoq, tassanilu pineqarluni inatsiseqartitsinikkut aalajangersaaneq inatsimmut inatsiseqartitsinikkut aalajangersaanermi tunngavigineqartumut/qulangiisimasumut assortuuttuussanngitsoq. Taamaattumik nalunaarut inatsimmut nalunaarummik aalajangersaanermi tunngavigineqartumut assortuuttuussanngilaq.

Pisortat inatsimmut naapertuuttumik tunngaveqartussaaneranni inatsisikkut tunngavissaqarnissamut piumasaqaat tamatuma saniatigut ilaavoq. Tassa imaappoq ingerlatsivik pisariaqarneratut piginnaatinneqanngikkuni iliuseqarsinnaanngitsoq. Taamaalilluni malittarisassanik, matumani nalunaarummik aalajangersaaneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, innuttaasut iliuseqarnissamut periarfissaannik killiliisunik aalajangersaasoqassappat inatsimmik tunngavissaqarnissaq nalinginnaasumik piumasaqaataavoq.

Ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq pillugu atuakkiani allaaserisanilu oqaatigineqarajuttarpoq ingerlatsiviup innuttaasup soqutigisaqarfianut akuliunnera annertusiartortillugu inatsisikkut tunngavigisaq qularnaanneruleriartussaasoq, tak. Jens Gardep allallu atuakkiaanni “Forvaltningsret – Almindelige emner”-mi, 2009-mi tallimassaanik naqitertinneqartumi qupperneq 180 aamma Hans Gammeltoft-Hansenip allallu atuakkiaanni “Forvaltningsret”-imi, 2002-mi aappasaanik naqitertinneqartumi quppernermi 302-mi Jon Anderse-nip allaaserisaa.

Akuliunnerup suussusia apeqqutaatillugu innuttaasup inuussutissarsiornissamut periarfissaanut akuliunnermi periarfissaanillunniit killilersuinermi inatsisikkut erseqqissumik tunngavissaqarnissaq piumasaqaataassaaq, tak. Jens Gardep allallu atuakkiaanni siusinnerusukkut taaneqartumi quppernermi 201-imi Jens Gardep allaaserisaa.

2.2 Suliami pineqartumi inatsisikkut tunngavissaqarnissamik piumasagaat

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup aalisarsinnaanermut akuersissutit pillugit nalunaarummi 2014-imeersumi § 4, imm. 2-mik ilusilersuinermini pisortat inatsimmut naapertuuttumik tunngaveqartusaaner at eqqortissimaneraa tulliuuttuni misissorpara.

Aalisarsinnaanermut akuersissutit pillugit nalunaarummi 2014-imeersumi aalisarsinnaanermut akuersissutinik tunniussisarneq § 4, imm. 2-kkut aalajangersaavigineqarpoq. Aalajangersakkamit tassannga erserpoq:

“Aalisarsinnaanermut akuersissut taamaallaat angallatinut suliffeqarfinnulluunniit ukiup siuliani taassuma assinganik aalisarsinnaanermut akuersissuteqarfigineqarsimasunut qinnuteqartoqarneratigut tunniunneqartarpoq.”

Suliami pineqartumi Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup aalisarsinnaanermut akuersissutit pillugit nalunaarummik 2014-imeersumik ilusilersuisimanerata tassumalu qanoq paasineqarnissaanik nassuiaanerata manna nassataraa, tassalu [A-p] inuussutissarsiutigalugu aalisarnerup ilaani aalajangersimasuni ingerlatsisinnaajunnaarnera. Tassa taamaallilluni pineqartoq tassaavoq innuttaasup inuussutissarsiornissamut periarfissaanut annertukuluttorsuarmik akuliunneq, taamaattumillu inatsisikkut tunngavissaqarnissamik piumasagaat sakkortusisaq tamatuma kingunerisaanik atuutissalluni.

Inatsisikkut tunngavissaqarnissamik piumasagaatip taassuma ilumut eqqortineqarsimaneranik misissuisoqassappat inatsisiliornerup tunuliaqutaasup sukumiinerusumik misissorneqarnissaa piumasagaataavoq.

Aalisarsinnaanermut akuersissutip nassuiarneqarnera aalisarneq pillugu inatsimmi § 4, imm. 6-imiippoq:

“Inatsimmi matumani “akuersissut” aalisagaqatigiinnik aalajangersimasunik Naalakkersuisut aalisariutaatileqatigiinnut nalunaarutigisimasaannik aalisarsinnaatitannertut paasineqassaaq.”

Kalaallit Nunaanni aalisarneq eqqarsaatigalugu akuersissutit assigiinngitsut sisamat tunniunneqarsinnaapput, tak. aalisarneq pillugu inatsimmi § 14, imm. 1.

Aalisarneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 2-kkut aalajangersarneqarpoq Naalakkersuisut (matumani Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naal-

lakkersuisoqarfik) aalisagaqatigiinnik ataatsinik arlalinnilluunniit Kalaallit Nunaanni aalisarnermut akuersissuteqarfigineqarsimanissaq, tassungalu ilanngullugu akuersissuteqarfigineqarnissamik piumasaqaatit angallatit angissusiinut erseqqissumik taaneqarsimasunut atuunnissaat pillugit malittarisassanik aalajangersaasinnaasut.

Taamaalilluni aalajangersagaq taanna tassaavoq aalisarsinnaanermut akuersissutit pillugit nalunaarummi 2014-imeersumi § 4, imm. 1-imi inuussutissarsiutigalugu aalisarnermi aalisarnermik ingerlatsinerni aalajangersimasuni piffissaq killilerlugu pisassat annertunerpaaffilernagit aalisarsinnaanermut akuersissuteqarnissamik piumasaqaateqartoqartoq.

Oqaatigineqareersutut aalisarsinnaanermut akuersissutit pillugit nalunaarummi 2014-imeersumi § 4, imm. 2-mit erserpoq aalisarsinnaanermut akuersissutit inunnt suliffeqarfinnulluunniit ukiup siuliani assinganik akuersissutaateqarsimasunut taamaallaat tunniunneqarsinnaasut.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup allaqaani 26. juni 2015-imeersumi oqaatigineqartut imatut paasivakka tassunga inatsisikkut tunngavigisaq aalisarneq pillugu inatsimmi § 10-miittoq, Naalakkersuisoqarfimmi oqarmat aalajangersagaq taanna inuussutissarsiiummik ingerlataqartut assigiinngitsut inuussutissarsiutigalugu aalisarnermik ingerlatsinnaanerit pillugu malittarisassanik aalajangersaanissamut periarfissiisoq. Naalakkersuisoqarfik aammattaq imatut paasivara aalisartut inuussutissarsiutiminnik illersorneqarsinnaasumik ingerlatsinnaanerit aalajangersakkap pingaarnertut siunertarigaa.

Aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 18-imi, 31. oktober 1996-imeersumi aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allannguutaa pillugu Inatsisartut inatsisaatigut nr. 5-ikkut, 21. maj 2002-meersukkut allanngortinneqartumi § 10, imm. 1-ikkut makku aalajangersarneqarput:

“Naalakkersuisut pisuussutinik iluaquteqarniarnerup aqunneqarnissaa siunertaralugu § 6 aamma § 8 naapertorlugit Kalaallit Nunaanni aalisarneq pillugu malittarisassiorsinnaapput. Taamatut malittarisassiormi pisarineqarsinnaasut, pisaqarsinnaassuseq pigineqartoq, assigiimmik inuussutissarsiutillit aalisarnermillu inuussutissarsiuteqarnerup pissusissamisoortumik nunap immikkoortuini assigiinngitsuni ineriartortinneqarnissaa isiginiarneqarsinnaapput, tassungalu atatillugu makku pillugit malittarisassiortoqarluni:

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

- 1) Pisassiissutigineqarsimasut piffissanut, sumiiffinnut, assigiimmik inuussutisarsariutilinnut aalisariutillu ilaannut immikkoortunut agguataarneri.
- 2) Pisassiissutigineqarsimasut assigiimmik inuussutisarsariutillit, aalisariutit ilaasa immikkoortut aalisarnermilu atortut pisassaannik, kiisalu angallatit ataasiakkaat pisassiissutinit pigisaannik ukiumulluunniit pisassaannik sukumiinerusumik aalajangersaalluni agguataarneri.
- 3) Piffissaq aalisarfiusinnaasoq sivisunerpaaq, tulaassinerit amerlassusii tulaassinermilu ataatsimi tulaassat annertussutigisinnaasaat akuerisat.
- 4) 1)-3) malillugit malittarisassat naapertorlugit pisanik nalunaaruteqartussaati-taaneq.
- 5) Aalisarnermut aalajangersimasumut pisaqarsinnaassutsip atorneqarsinnaasup annerpaap qummut killinganik aalajangersaaneq.
- 6) Aalisariutit ilaannut immikkoortunut assigiimmillu inuussutisarsariutilinnut agguataarineq.”

Allakkani siusinnerusukkat taaneqartuni Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata nr. 18-ip, 31. oktober 1996-imeersup akuerineqarneranut atatillugu aalajangersakkat ataasiakkaat pillugit oqaaseqaatini § 10 pillugu oqaaseqaatini immikkoortut uku Naalakkersuisoqarfiup paasinninneranut ikorfartuutaasut aammattaaq innersuussutigai:

“Siunertarineqarpoq aalisarnermik iluarsaassineq ingerlanneqarsinnaasoq inuussutisarsariortut mianeralugit, tassalu Naalakkersuisut inuussutisarsariortunut aalajangersimasunut inuussutisarsariutigalugu aalisarsinnaanerata nangaassuteqarfigineqarsinnaammat.

Tamanna Avannaani qaleralinniarluni aalisarnermi maannakkut pisinnaavoq, tassanimi pisariaqalersinnaammat sulinerimik inuussutisarsariutilinnik ilaatitsinngitsoorsinnaaneq, taakkununga ilanngullugit kilisaatini aalisariutinilu inuttat – tamakku aningaasarsisneqartartut inuussutisarsariutigalugu qaleralinniarluni aalisarnermi peqataasinnaanermi isumaqatigiissutini sulisunullu isumaqatigiissutini sinaakkutisatut aalajangersarneqarsimasut tunngavigalugit. Taamatuttaaq siunertaavoq Naalakkersuisut aalisartunik ilaatitsinngitsoorsinnaasut aalisakkanut aalajangersimasunut aalisarsinnaanermut akuersissuteqareersunik.”

Isumaqarpunga Naalakkersuisut inuussutisarsariutigalugu aalisarnermik inuussutisarsariortunut aalajangersimasunuinnaq atuutsissinnaanerata aalisarneq pillugu inatsimmi § 10 pillugu oqaaseqaatini oqaatigineqarnerata manna nassatarisinnaangikkaa, tassalu inuit inuussutisarsariutigalugu aalisarsinnaanermut akuersissummik qinnuteqartut ukiup siuliani akuersissummik taamaattumik peqarsimanissaannik piumasaqaateqarnissaq pillugu malittarisassanik aalaja-

ngersagaq taanna tunngavigalugu aalajangersaasoqarsinnaasoq. Taamaalillutik inuussutissarsiortukkuutaat inuussutissarsiutigalugu aalisarnermut mattuneqarsinnaasutut aalajangersakkat ataasiakkaat pillugit oqaaseqaatini taaneqartut tassapput immikkoortukkuutaat, aalisarnermut allatigut attuumassuteqartut, tamannalu suliami matumani atuutinngilaq.

Taamaalilluni aalisarsinnaanermut akuersissutit pillugit nalunaarummi 2014-imeersuni § 4, imm. 2-mi aalajangersakkap ilusilerneqarnera aalisarneq pillugu inatsimmi § 10-mi aamma taanna pillugu oqaaseqaatini inatsikkut tunngavigisatut oqaatigineqartuni oqaasertalersuinikkut ikorfartuineq erseqqissoq amigaataavoq.

Aalisarsinnaanermut akuersissutit pillugit nalunaarummi 2014-imeersumi § 4, imm. 2 tassaavoq malittarisassaq annertungaatsiartumik akuliuttuusoq, taamaattumillu isumaqarpunga inatsisikkut erseqqissumik tunngavissaqarnissaa piumasagaataasariaqartoq.

Inatsisikkut tunngavissaq taanna aalisarneq pillugu inatsisip Inatsisartut inatsisaatigut nr. 18-ikkut, 3. juni 2015-imeersukkut aatsaat pissarsiarineqarpoq, tassa § 10 a-p nutaap aalisarneq pillugu inatsimmi ullup tulliani atuutilertussatut ikkunneqarneratigut. § 10 a-p manna ajornarunnaarsippaa, tassalu Naalakkersuisut sinerissamut qanittumi aalisarneq pillugu malittarisassanik aalajangersaanerminni akuersissuteqartoqassappat qinnuteqartup ukiup siuliani assinganik akuersissutaateqarsimanissaanik qinnuteqartullu akuersissummik taasuminnga ukiup siuliani atuisimanissaanik piumasagaateqarsinnaalernerat.

Uanga paasinninnera unaavoq inatsisip allanngortinneqarnera taanna sioqqullugu malittarisassamik aalisarsinnaanermut akuersissutit pillugit nalunaarummi 2014-imeersuni § 4, imm. 2-tut ittumik aalajangersaasinnaanermut inatsisikkut tunngavissaqarsimanngitsoq, taamaalillunilu [A-p] qinnuteqaatai piffissami inatsisikkut tunngavigisap atulersinneqarnera sioqqullugu taanna innersuussutigalugu Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup itigartissinnaasimannikkai.

3 Qinnuteqaatit siunertaat

A suliami kingullermi aalisarsinnaanermut akuersissutit pillugit nalunaarummi 2014-imeersumi § 5, imm. 5 innersuussutigalugu Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmit itigartinneqarpoq, Naalakker-

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

suisoqarfillu [A-p] qinnuteqaataanik aalajangersagaq eqqortoq tunngavigalugu naliliiviginnissimanersoq tulliuuttuni sukumiinerusumik naliliiffigaara.

Taamaalilluni Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik itigartitsissummi 8. januar 2016-imeersumi allappoq taassuma qinnuteqaammimi 8. september 2014-imeersumi, Naalackersuisoqarfimmud mailimimi 3. oktober 2015-imeersumi aamma qinnuteqaammimi 20. marts 2015-imeersumi oqaatigisimagaa aalisarsinnaanermut akuersissutit pillugit nalunaarummi 2014-imeersumi § 5, imm. 5 tunngavigalugu immikkut akuerineqarnissani qinnutigigini. Naalackersuisoqarfik aammattaaq allappoq tamanna [A-p] Inatsisartut Ombudsmandiannut naammagittaalliuutaanit 10. april 2015-imeersumit aamma 28. august 2015-imeersumut ersertoq.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik itigartitsissummi 8. januar 2016-imeersumi aammattaaq nassuiaalluni allappoq aalisarsinnaanermut akuersissutit pillugit nalunaarummi § 5, imm. 5-imi pineqartoq tassaasoq § 5, imm. 1-ip atuutsinneqannginnissani ataatsimut immikkut akuersissuteqarnissamut periarfissaq, § 5, imm. 1-imi aalajangersarneqarluni aalisarsinnaanermut akuersissut inunnut ukiup siuliani akuersissummik taamaattumik peqarsimasunut taamaallaat tunniunneqartassasoq. § 5, imm. 5 tunngavigalugu taamatut ataatsimut immikkut akuersissuteqartoqarsimanngimmat A itigartinneqarpoq.

Aalisarsinnaanermut akuersissutit pillugit nalunaarummi § 5, imm. 1 imaattunik oqaasertaqarpoq:

“Piffissaq killilerlugu pisassat annertunerpaaffilernagit aalisarsinnaanermut akuersissut qinnuteqartunut 6 meter tikillugu tamakkiisumik takissusilinnik mikinerusunnilluunniit angallatilinnut tunniunneqartarpoq. Aalisarsinnaanermut akuersissut inunnut ukiup siuliani umiatsiaararsorluni aalisarsinnaanermut akuersissutaateqarsimasunut qinnuteqartoqarneratigut tunniunneqartarpoq.”

Nalunaarummi tassani § 5, imm. 5-imi makku aammattaaq erserput:

“Saarullinniarnermi tunisinikkut killilersuisoqartinnagu imm. 1-miit tamanut atuutumik immikkut akuersisoqarsinnaavoq.”

Aalisarsinnaanermut akuersissutit pillugit nalunaarummi 2014-imeersumi § 5, imm. 5-ip ataatsimut immikkut akuersissuteqartoqarnissaanut tunngavissalineranik ataatsimullu immikkut akuersissuteqartoqarsimannginnera pissutigaa-

lugu [A-p] immikkut akuersissuteqarfigineqarsinnaannginneranik Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup paasinninnerata isornartorsiornissaanut tunngavissaqarnanga isumaqarpunga.

Sulialli tamarmiusup ataqatigiinneqarnera aallaavigalugu [A-p] Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfimmut saaffiginnissutai imatut paasivakka ataatsimut immikkut akuersissummi pineqartunut ilaatinneqarnissani kisiat qinnutiginnikkaa, aammali inuussutissarsiutigalugu aalisarsinnaanermut akuersissut qinnutigigaa. [A-p] qinnuteqaammut tassunga inatsiseqartitsinikkut sinaakkutaasumik paasinninnerata, matumani [A-p] aalajangersagaq immikkut ittoq tunngavigalugu immikkut akuersissummik qinnuteqarluni Naalackersuisoqarfimmut ilisimatitsissuteqarsimanera ilanngullugu eqqarsaatigalugu, suliamik pingaarnertigut taamatut paasinninninnik allanngortitsinissannut pissutissaqalersinngilaanga.

Taamaalillunga isumaqarpunga Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup [A] ataatsimut immikkut akuersissuteqarsimanera apeqqutaatinnagu aalisarsinnaanermut akuersissummik tunineqarnissamut piumasaaqatinik eqqortitsinersoq isummerfiginagu [A] ataatsimut immikkut akuersissummi pineqartunut ilaatinneqassaguni piumasaaqatinik naamassinninersoq kisiat aalajangiinermi 8. januar 2016-imeersumi pisimasutut isummerfigisinnaanngikkaa.

4 Eqikkaaneq

Suliamik suliarinninnera tunngavigalugu isumaqarpunga Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik [A-p] aalisarsinnaanermut akuersissummik qinnuteqaataasa [A-p] ukiup siuliani assinganik akuersissutaateqarsimannginnera innersuussutigalugu itigartinnissaanut inatsisikkut naammattumik tunngavissaqarsimanngitsoq.

Aammattaq isumaqarpunga Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup aalajangiinermi 8. januar 2016-imeersumi manna isummerfigisimasariaqaraluaraa, tassalu [A] aalisarsinnaanermut akuersissuteqaateqarnissap atuutinnginnissaanik ataatsimut immikkut akuersissummi pineqartunut ilaatinneqarsinnaanersoq kisiat isummerfiginagu [A-p] qinnuteqaatini tunngavigalugit inuussutissarsiutigalugu saarullinniarsinnaanermut akuersissummik tunineqarnissamut piumasaaqatinik eqqortitsinersoq.

Tamanna qulaani taaneqartunut makkununga ataneqartillugu tamatuma saniatigut aamma isigineqassaaq, tassalu aalisarnej pillugu inatsisip 4. juni 2015-imi allannqortinneqarnera sioqqullugu inuussutissarsuitigalugu aalisarsinnaanermut akuersissutinik qinnuteqartut ukiup siuliani assinganik akuersissutaateqarsimanissaannik Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup piumasaqaateqarsinnaaneranut inatsisikkut tunngavissaqarsimanngitsoq, kiisalu Naalakkersuisoqarfiup aalajangiinera 8. januar 2016-imeersaq tassaasoq Naalakkersuisoqarfiup inatsimmik allannqortitsineq sioqqullugu aalajangiinerisa suliareqqinneqarnerisa inernilerneqarnerat.

Tamakku tunngavigalugit inassuteqaatigaara [A-p] aalisarsinnaanermut akuersissummik qinnuteqaatai Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup suliareqqissagai, oqaatigisimasakkalu tunngavigalugit nutaamik aalajangiissasoq.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik tamatumunga uiggiullugu qinnuigaara Naalakkersuisoqarfik oqaaseqaatikka tunngavigalugit qanoq iliuseqarniarnersoq uannut nalunaarutigeqqullugu.”

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup allaktatigut 5. juli 2016-imeersutigut nalunaarfigaanga A-p qinnuteqaataasa suliareqarnerat aallarteqqinneqarniartoq.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup suliama aalajangiinera nutaaq 27. juli 2016-imeersaq tamatuma kingornatigut tiguara. Aalajangiinermi erserpoq A itigarteqqinneqartoq, aalisarsinnaanermut akuersissutit pillugit nalunaarummi 2014-imeersumi § 4, imm. 2 tunngavigalugu, tassami A ukiup siuliani taamaattumik akuersissutaateqarsimanngimmat. Aalajangiineq taanna oqaaseqaatinni oqaatigisimasannut isummerfiginninnermik imaqanngilaq.”

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisumut tamatuma kingornatigut 9. august 2016-imi imatut allappunga:

“[...]

Aalajangiinermi erserpoq [A] itigartinneqartoq, ukiup siuliani aalisarsinnaanermut akuersissummik taamaattumik peqarsimannginnera pissutigalugu. Itigartitsineq pivooq Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 9-mi, 17. juli 2014-imeersumi § 4, imm. 2 innersuussutigalugu, tassuunalu aalajangersarneqarpoq akuersissut

taamaallaat inunnut suliffeqarfinnulluunniit ukiup siuliani taamaattumik akuersissutaateqarsimasunut tunniunneqarsinnaasoq. Taamaalilluni aalajangiinerup taassuma Naalakkersuisoqarfiup suliami tassani siusinnerusukkut aalajangiisimani assigai.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik aalajangiinermut atatillugu inatsiseqartitsinikkut sunik isumaliutersuuteqarsimanersoq aalajangiinermi mailimiluunniit uannut nassitsissummi takuneqarsinnaanngilaq.

Eqqaasitsissutigaa oqaaseqaatinni 2. juni 2016-imeersumi oqaatigigiga inatsisikkut tunngavissaq taanna aalisarneq pillugu inatsisip Inatsisartut inatsisaatigut nr. 18-ikkut, 3. juni 2015-imeersukkut aatsaat pissarsiarineqartoq, tassa § 10 a-p nutaap aalisarneq pillugu inatsimmi ullup tulliani atuutilertussatut ikkunneqarneratigut, § 10 a-llu manna ajornarunnaarsippaa, tassalu Naalakkersuisut sinerissamut qanittumi aalisarneq pillugu malittarisassanik aalajangersaanermi akuersissuteqartoqassapat qinnuteqartup ukiup siuliani assinganik akuersissutaateqarsimanissaanik qinnuteqartullu akuersissummik taassuminnga ukiup siuliani atuisimanissaanik piumasaqaateqarsinnaalernerat.

Ilinnut allakkanni 2. juni 2016-imeersuni erseqqissarlugu oqaatigaara qinnuteqartoq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup aalisarsinnaanermut akuersissummik Inatsisartunit pisariaqarneratut piginnaatitsissummik peqarani itigartissimagaa.

Isummakka [A-p] qinnuteqaataanik Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup suliarinneqqinnermini isummerfigisimassagai naatsorsuutigaara.

Taamaakkaluartoq suliaq massakkut uannit isigalugu imatut paasivara isummakka Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup tusaatissatut tigusimannikkai. Naalakkersuisoqarfiup tamatuminnga uannut nalunaarutiginnissimanninnera aamma Naalakkersuisoqarfiup aalajangiinermut atatillugu inatsiseqartitsinikkut isumaliutersuutigisimasani pillugit uannut nassuiaateqarsimanninnera isorisarialerujussuartut isigaara.

Isumaqarpungattaq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup aalajangiinermut qulaani taaneqartumut malittarisassatigut tunngavik kukkusumik paasisimagaa, tamannalu tunngavigalugu isumaliutersuutigaara [A] Naalakkersuisoqarfiup itigartitsineranik eqqartuussivikkoortitsinermini imminut aningaasartuutaanngitsumik taamaaliornissaminut akuerineqarnissaa inassuteqaatiginiarlugu, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 3. december 2009-meersumi § 22.

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

Taamaattumik Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup suliami isumaliutersuutigisimasaasa qulaajarteqqaarnissaat eqqornerpaasutut isigaara.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik tamanna tungavigalugu qinnuigaara inatsiseqartitsinikkut isumaliutersuutit Naalackersuisoqarfiup suliami aalajangiineranut kingullermut tungaviusut pillugit sukumiinerusumik nassuiaateqaqqullugu, pingaartumik oqaaseqaatinni 2. juni 2016-imeersumi oqaatisakka isiginiarlugit.

[...]"

Allakkat siuliani issuarneqartut kiisalu oqaaseqaatip allakkanut taakkununga tunuliaqutaasup assilineri Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut aamma Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfianut aammattaaq nassiuupakka. Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaat tamatumunnga atatillugu qinnuigaara allakkat oqaaseqaatillu assilineri Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliap ilaasortaanut ingerlateqqillugu tunniuteqqullugu.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup nassuiaataa allakkatigut 5. september 2016-imeersutigut tiguara. Taakkunanga ilaatigut makku erserput:

“Itigartitsinermi inatsisitigut tunuliaqutaasut eqqarsaatersuutigineqarnerat 9. august 2016-imi saaffiginnissutigisassinnut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup (Naalackersuisoqarfiup) innersuussutigimmagit matumuuna tamanna pillugu oqaaseqassaagut, inatsisitigut eqqarsaatersuutit suut [A-mut] 27. juli 2016-imi itigartitsinermut tungavigineqarsimanersut pillugit.

[A] aalisarsinnaanermut akuersissutit pisassiissutillu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni nr.9-mi, 17. juli 2014-meersumi § 4, imm. 2 naapertorlugu siullermeerluni ulloq 8. september 2014-imi qinnuteqarpoq. Nalunaarutikkut takuneqarsinnaavoq tassalu *“aalisarsinnaanermut akuersissut taamaallaat angallatinut suliffeqarfinnullunniit ukiup siuliani taassuma assinganik aalisarsinnaanermut akuersissuteqarfigneqarsimasunut qinnuteqartoqarneratigut tunniunneqartarpoq [uanga erseqqissaanera].”*

Naalackersuisoqarfik isumaqarpoq nalunaarummi § 4, imm. 2 aalisarnej pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 18-mi, 31. oktober 1996-meersumi (kingusinnerusukkut allannguutitalimmi) § 10 inatsisitigut toqqammavigineqartoq, kiisalu taamatut inat-

sisitigut toqqammaveqarneq naammattoq. Naalackersuisoqarfiup siusinnerusukkut 26. juni 2015-imi allakkatigut taamatut paasinnissimaneq nassuiaatiginikuuaa.

Inatsisartut inatsisaanni nr. 18-imi, 31. oktober 1996-imeersumi § 10-mi periarfisiisoqarpoq malittarisassiorsinnaanermut, tassani kalaallit aalisarnerat aqunneqarlu-ni, aalajangersimasunik inuussutissarsiornermik ingerlatsisut taamaasiornermilu pi-sarineqarsinnaasunik pisaqarsinnaassuseqarneq eqqarsaatigalugit.

Naalackersuisoqarfik isumaqarpoq § 10-mi aalajangersakkakut erseqqilluinnartu-mik takuneqarsinnaasoq aalisarsinnaanermut akuersissutit pisassiissutillu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaannik nr. 9-mik, 17. juli 2014-imeersumik aalajangersaanermi inuussutissarsiutillit aalisarnermik inuussutissarsiuteqareersut eqqarsaatigineqarsimasut. Inuussutissarsiutillit pisarineqarsinnaasunik pisaqarsin-naassutsimut ilaasut eqqarsaatigineqassappata pisariaqartinneqartumik inuussutis-sarsiutilinnik inuussutissarsiutigalugu aalisarnermut akuersissutinik pigisaqariin-ngitsunik ilaatitsinngitsoortariaqarpoq.

[A] inuussutissarsiutilinnut inuussutissarsiutigalugu aalisarsinnaanermut akuersis-suteqartunut aamma pisarineqarsinnaasunik pisaqarsinnaassutsimut ilaasunut ilaa-suunnigilaq, taamaattumik inuussutissarsiutigalugu aalisarnermut aalisarsinnaas-summik tunineqarsimanani.”

A imminut aningaasartuutaanngitsumik Aalisarnermut, Piniarnermut Nunaleri-nermullu Naalackersuisoqarfimmik eqqartuussivikkut suliassanngortitsinissa-minut akuerineqassasoq Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsi-saanni nr. 8-mi, 3. december 2009-meersumi § 22 innersuussutigalugu Civilsty-relsemut allakkatigut 27. september 2016-imeersutigut inassuteqaatigaara.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik, Inatsisar-tut Inatsisinut Ataatsimiititaliaat aamma Naalackersuisut Siulittaasuata Naalak-kersuisoqarfia tamatuminnga aammattaq ilisimatippakka. Inatsisartut Inatsisi-nut Ataatsimiititaliaat tamatumunnga atatillugu aamma qinnuigaara allakkama assilinerat Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliamut ingerlateqqillugu tunniuteqqullugu.

Civilstyrelsep aalajangiineranik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli ti-gusaqanngilanga.

Namineerluni misissuiffiginnineq

5.4 Kommuni Kujalliup meeqqanik angerlarsimaffiup avataanut inissiisarneranik namineerluni misissuiffiginnineq

Kommuni Kujalliup meeqqanik angerlarsimaffiup avataanut inissiisarnerata ataatsimut misissuiffiqarneq Ombudsmandip 2015-imi juni mi aallartippaa. Misissuineq allakkatigut ingerlanneqartussaavoq.

Misissuineq Ombudsmandip 2016-imi augustimi unitsippaa. Ombudsmandip ilaatigut oqaatigaa kommuni misissuinerumi peqataanermini ajorluartumik assut arriissimasoq, misissuinerulli ingerlaqqinnissaa siunertaaruttutut isigisariaqartoq.

Misissuinerup unitsinneqarnissaanik aalajangiineq nalunaarusiamik Ombudsmandip Namminersorlutik Oqartussat misissuinermut immikkoortotaqarfianit tigusimasaanik tunngaveqarpoq. Nalunaarusiamit tassanga ilaatigut erserpoq kommuni meeqqanik inuusuttunillu angerlarsimaffiup avataanut inissiisarnerit pillugit suliaatimini annertuutigit ajornartorsiuteqartoq kommunimi misissuinerup takutikkaa. Tamanna pissutigalugu kommuni ajornartorsiutit aaqqinniarlugit suliaatiminik inissiinernut tunngasunik tamanik misissuilersimavoq. (Allakkat 16. august 2016-imeersut, j. nr. 2016-909-0008).

Kommuni Kujalleq allakkatigut 23. juni 2015-imeersutigut nalunaarfigaara Kallaallit Nunaanni kommunit sisamaasut meeqqanik inuusuttunillu angerlarsimaffiup avataanut inissiisarnerat pillugu ataatsimut misissuiniarlunga aalajangertunga.

Misissuineq allakkatigoortumik ingerlanneqartussaavoq. Taamaattumik Kommuni Kujalleq allakkatigut 23. juni 2015-imeersutigut qinnuigaara ukiuni siusinnerusuni angajoqqaatut oqartussaassuseqartut akuersisillugit angerlarsimaffiup avataanut inissiisimanerit pillugit paasissutissat erseqqinnerusumik taasanik allattuiffik uannut nassiuteqqullugu, allattuiffik taanna aallaavigalugu sulianik misissugassanik toqqaasinnaaniassagama.

Kommuni Kujalleq siusinnerusukkat ilisimatitsivoq kommuni piffissami pineqartumi taamaallaat suliami ataatsimi angajoqqaatut oqartussaassuseqartoq a-

kuersisinnagu angerlarsimaffiup avataanut inissiisoqarnissaanik aalajangiisima-soq. Taamaattumik kommuni suliami tassani allagaatit uannut nassiutequllugit aamma qinnuigaara.

Arlalippassuariarlunga nukingisaaruteqareerlunga angerlarsimaffiup avataanut inissiineq ataaseq pillugu suliami allagaatit 2. september 2015-imi tiguakka, taakkuli qinnutigisannut tunnganatik suliamut allamut tunngasuupput. Kommuni angerlarsimaffiup avataanut inissiinernik allattuiffik 17. september 2015-imi tiguara, suliamilu pineqartorpiani allagaatit 30. september 2015-imi tigullugit.

Aammattaaq kommuni allakkatigut 9. november 2015-imeersutigut qinnuigaara nukinginnartumik inissiisarnerit pillugit paasisutissat ilassutissaanik nutaanik arlalinnik nassiussequllugu.

Allattuiffik qulaani taaneqartoq 17. september 2015-imi tigusara paasisutissat qinnutigisama ilaannaanik imaqarpoq. Taamaattumik paasisutissat pineqartut sulisuma ilaata piffissap sivisunerusup ingerlanerani oqarasuaatikkut kommunimit pissarsiariniarsarigaluarpai, uanga angerlarsimaffiup avataanut inissiinerit aalajangersimasut qulit pillugit suliat pineqartut tunngavigalugit toqqarsimasanni allagaatinik nassinneqarumallunga kommunimut allakkatigut 3. december 2015-imeersutigut qinnuiginninnissama tungaanut.

Sermitsiap nittartagaani www.sermitsiaq.ag-mi allaaserisaq 15. juli 2016-imi tamanut saqqummiunneqarpoq, tassanilu allassimavoq Ilaqutariinnermut Naligiisitaanermut, Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalackersuisoqarfiup suliaasaqarfimmik nakkutilliisua Kommuni Kujallermi 2016-imi aprili mit majip tungaanut misissuisimasoq. Allaaserisami oqaatigineqarpoq nakkutiliisup misissuineri nalaani ilaatigut paasisimagaa “meeqqat angerlarsimaffiup avataanut akuersissutitaqanngitsumik imaluunniit ingerlatsineri aalajangiinerit atuussinnaassuseqanngitsut tunngavigalugit inissinneqartarsimasut”.

Tamanna tunngavigalugu suleqatima ilaata Kommuni Kujalleq oqarasuaatikkut 18. juli 2016-imi attavigaa, nalunaarfialugulu uanga misissuineri unitsinniarlugu isumaliutersuutigigiga, aamma misissuineq pillugu inaarutaasumik nalunaarsiaq Naalackersuisoqarfimmit tiguniariarukku apeqqut taanna pillugu isummerumaartunga.

Suliat qulit pineqartut pillugit allagaatit qaammatit arfineq marluk sioqqullugit kommunimut uannut nassiutequllugit qinnutigisimasakka aamma kommunip

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

nukinginnartumik inissiisarnera pillugu paasissutissanik amerlanerusunik qaammatit arfineq pingasut sioqqullugit kommunimut nassiateqqullugit qinnutigisimasakka piffissap taamaalinerani suli tigunngilakka.

Ilaqutariinnermut Naligiissitaanermut, Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalackersuisoqarfik tamatuma kingornatigut qinnuigaara misissuineq pillugu nalunaarusiaq naammassippat taanna uannut nassiateqqullugu. Nalunaarusiaq 15. august 2016-imi tiguara.

Nalunaarusiamit ilaatigut erserpoq pisut arlallit meeqqanik inuusuttunillu angerlarsimaffiup avataanut inssiiviusimasut nakkutilliisup paasisimagai, naak angajoqqaatut oqartussaassuseqartup akuersilluni atsiornera pigineqanngikkaluartoq, pinngitsaaliissummilluunniit inssiisoqarnissaanik aalajangiisoqarsimanngikkaluartoq. Suliat inssiinnermut tunngasut tamarmik misissorneqarnissaat nakkutilliisup tamanna tunngavigalugu kaammattuutigaa, akuersissummik peqartoqarnersoq pinngitsaaliissummilluunniit inssiisoqarnissaanik aalajangiisoqarsimansoq paasiniaanissaq siunertaralugu.

Nalunaarusiamut tassunga ilanngussamit aamma erserpoq Kommuni Kujalliup misissuinerup kingornatigut paasissutissiissutigisimagaa, tassalu inssiinerit pillugit suliat pisunut naapertuuttunngortinneqarnissaat kommunip massakkut suliniutigigaa, suliani tamani akuersinnermut uppersaatinik inssiisoqarnissaanilluunniit aalajangiinernik atuussinnaassuseqartunik peqarnissaa qulakkeerniarlugu.

Kommuni Kujallermi kommunalbestyrelsi allakkatigut 16. august 2016-imeersutigut nalunaarfigaara misissuineru unitsinniarlugu aalajangerunga. Ilaatigut imatut allappunga:

“Kommunip Kujalliup misissuinnut peqataanera ajoraluartumik assut arriissimavoq. Tamanna naammaginngilluinnarpoq.

Ilaqutariinnermut Naligiissitaanermut, Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalackersuisoqarfiup nalunaarusiaa atuareerlugu misissuinerma ingerlatiinnarissaa siunertaaruttutut isigaara. Kommuni Kujalliup angerlarsimaffiup avataanut inissiisarnarit pillugit suliat nutaamik massakkut suliarineqalernerannik Naalackersuisoqarfiimut paasissutissiinera pingaartumik isiginiarpara.

Taamaattumik Kommuni Kujalliup meeqqanik inuusuttunillu angerlarsimaffiup avataanut inissiinerit pillugit sulianik suliarinnittarnera pillugu ataatsimut mississuina unitsinniarlugu aalajangerpunga.”

Aalajangenera nittartakkakut Ombudsmandeqarfiup nittartagaatigut tamatumunga peqatigitillugu tamanut saqqummiuppara, allakkallu assilinerat Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut, Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfianut aamma Ilaqutariinnermut Naligiissitaanermut, Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalackersuisoqarfimmut ilisimatitsissutitut nassiullugu.

6. Suliat ukiuni siusinnerusuni ukiumoortumik nalunaarutiniittut malitseqartitsivigineqarneri – Naammagittaalliuutit pillugit suliat

6.1 2015-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 4.1, qupperneq 53 tullialu

Akissarsiat assigiinngissutaat tunngavigalugit akissarsiaqarneq pillugu naammagittaalliuut (j.nr. 2015-311-0033)

Naammagittaalliortumit ilisimatinneqarpunga suliaq Kalaallit Nunaanni Biskoppeqarfimmut siullertut aalajangiisussatut aalajangiivigisassanngortillugu Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermillu Naalakkersuisoqarfiup utertissimagaa. Kalaallit Nunaanni Biskoppeqarfiup suliaq suliareqqippaa, tamatumalu kingornatigut Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfik nalunaarfigalugu akissarsiat assigiinngissutaat tunngavigalugu akissarsiaqartitsinerup atuutsinneqannginnissaa Biskoppeqarfiup naammagittalliortumut nalunaarutigilersaaraa, naammagittaalliortummi atorfinitsinneqarnerata nalaani sulisunik piukkunnaateqartunik sulisussarsiniarneq ajornaku-soortorujussuummat, naammagittaalliuteqartummi atorfiup pineqartup iluani suliassaqarfiup imaata affai sinnerlugit immikkut ilisimasaqarfigimmagit. Biskoppeqarfiup Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfik tamatumunnga peqatigitillugu nalunaarfigaa Biskoppeqarfiup aalajangiinera Biskoppeqarfiup Aqutsisoqarfimmut siusinnerusukkut inassuteqaatigisimasaanut naapertuuttoq. Kalaallit Nunaanni Biskoppeqarfik suliame tamatuma kingornatigut aalajangiivoq.

Biskoppeqarfiup aalajangiinera tusaatissatut tiguara, suliamilu annertunerusumik iliuuseqaqqissananga.

6.2 2015-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 5.1, quppernerit 59 tulluilu

Suleqatigiinnermi ajornartorsiutit pissutigalugit soraarsitsineq. Suliner-mut atatillugu oqaloqatiginnittarneq pillugu malittarisassat malinneqannginnerat. Pissutsinik soraarsitsiner-mut tunngavilersuutaasunik amigartumik erseqqissaasimaneq. Pisumut naapertuuttumik iliuuseqartussaanerup sumiginnarneqarnera (j.nr. 2014-323-0051)

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup allakkat imaattut suliffeqarfimmut X-imut 11. maj 2016-imi nassiuppai:

“[A-p] [suliffeqarfimmi X-imi] soraarsinneqarneranut atatillugu Inatsisartut Ombudsmandiata oqaaseqaataa Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup suliffeqarfimmut X-imut matumuuna ilisimatitsissutigaa.

Ombudsmandi suliamik misissuinermini isumaqarpoq suleqatigiinnermi ajornartorsiutinik atorfinitsitsisarneq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu malersorneqar-sinnaasunik piusoqarneranik [suliffeqarfiup X-ip] naliliinerata isornartorsiornissaanut pissutissaqarani.

Ombudsmandili isumaqarpoq sulinermut atatillugu oqaloqatiginnitarneq pillugu mallittarisassat malinneqarsimannginnerat kiisalu suleqatigiinnermi ajornartorsiutit soraarsitsinermut tunngavilersuutigineqartut arlallit amigartumik erseqqissarneqarsimanagerat isorisariaqartuusoq. Ombudsmandi aammattaaq isumaqarpoq pisumut naapertuuttumik iliuseqartussaananermik piunasaqaat [suliffeqarfiup X-ip] ajornartorsiutit aaqqinniarlugit [A-mik] uparuaanermigut immaqalu mianersoqqusinermigut misilleeqqaarnani [A-mik] soraarsitsinermigut sumiginnaasimanera isorisariaqartuusoq.

Ombudsmandip isornartorsiuinera Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup tusaatissatut tiguaa. Siunissami sulianik suliamut matumunnga assingusunik suliarinninnermi suliat taamatut ingerlasarnissaat Naalackersuisoqarfiup pinaveersaartinniarsariniarpaa.

Naalackersuisoqarfiup [suliffeqarfik X] tamanna tunngavigalugu qinnuigissavaa Ombudsmandip oqaaseqaataanik misissuinermigut suliat suliamut matumunnga assingusut suliarineqartarnerini tunngavissatut tunaartarisassat sumiiffimmi atorneqartussat suliareqqullugit, siunissami suliani soraarsitsinernut tunngasuni isornartorsiunerup matumanisut ittup sapinngisamik pinaveersaartinnissaa qulakkeerniarlugu.” (A-torfeqarfimmi nutsigaavoq)

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik allakkatigut 27. maj 2016-imeersutigut qinnuigaara oqaaseqaatiga tunngavigalugu tunngavissatut tunaartarisassat sumiiffimmi atorneqartussat Naalackersuisoqarfiup allakkamini 11. maj 2016-imeersuni suliffeqarfimmut X-imut suliareqqusimasaasa assilinerat uannut nas-siuteqqullugu.

Tunngavissatut tunaartarisassat sumiiffimmi atorneqartussat assilinerat e-mail-likkut 29. august 2016-imeersukkut suliffeqarfimmit X-imit tiguara.

*6. Suliat ukiuni siusinnerusuni ukiumoortumik nalunaarutiniittut
malitseqartitsivigineqarneri – Naammagittaalliuutit pillugit suliat*

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik allakkatigut 20. december 2016-i-meersutigut nalunaarfigaara suliffeqarfiup X-ip suliassaqarfimmi sulisoqarnermut tunngasumi tunngavissatut tunaartarisassai sumiiffimmi atorineqartussat missioreerikka, tamatumalu kingornatigut annertunerusumik iliuseqaqqinnianngitsunga.

7. Suliat ukiuni siusinnerusuni ukiumoortumik nalunaaruti- niittut malitseqartitsivigineqarneri – Suliat nammineer- luni misissugassangortitat

7.1 2015-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 5.4, quppernerit 103 tullilu

Ukiukinnerusumik tigummigallaanermut taarsiullugu allamut inissiineq. Piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq (j.nr. 2014-907-0012) aamma tigummigallaanermut taarsiullugu allamut eqqartuussisarneq pillugu inatsit tunngavigalugu inissiineq (j.nr. 2015-905-0025)

2015-imi ukiumoortumik nalunaarutinni quppernermi 134-mi takuneqarsinnaasutut ukiukinnerusumik tigummigallaanermut taarsiullugu allamut inissiisimannermik nammineerlunga misissuiffiginninnera (2014-907—0012-imi j. normoqartoq) oqaaseqaatikkut 30. april 2015-imeersukkut inaarlugu suliarisara tunngavigalugu ataatsimut suliaq tigummigallaanermut taarsiullugu allamut eqqartuussisarneq pillugu inatsit tunngavigalugu inissiisarnernut tunngasoq pilersippara. Ataatsimut suliami tassani Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalackersuisoqarfimmu 6. januar 2016-imi imatut allappunga:

“Eqqartuussisarneq pillugu inatsit tunngavigalugu tigummigallaanermut taarsiullugu allamut inissiisarnermik suliaq pillugu ilisimatitsissutaagallartoq Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalackersuisoqarfiup uannut allakkatigut 28. december 2015-imeersutigut nassiuppa.

Kommunit meeqqanik/inuusuttunik tigummigallaanermut taarsiullugu allamut inissiinnermi pisussaaffii pillugit ilitersuuttip nassutissamaarneqarneranut atatillugu kikkut tamarmik, matumani ukiukinnerusut eqqarsartaatsikkullu kinguarsimasut kiisalu inersimasut ilanngullugit eqqarsaatigalugit, isumaginninneq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu tigummigallaanermut taarsiullugu allamut naleqquttumut inissinneqartarnissaannut periarfissaq Naalackersuisoqarfiup qulakkiissagaa kissaatigigiga allakkatigut 12. august 2015-imeersutigut ilaatigut oqaatigaara.

Naalackersuisoqarfiup allakkamigut 28. december 2015-imeersutigut oqaatigaa inatsiseqartitsinerup inuiaqatigiinni innuttaasunut tamanut tigummigallaanermut taarsiullugu allamut inissinneqarnissamik pisariaqartitsisunut, matumani inersimasut inuillu innarluutillit, taakku qassinik ukioqarnerat apeqqutaatinnagu, ilanngullugit eqqarsaatigalugit, iluaqutaasumik qulaajarneqarnissaata qulakkeerneqarnissaa Naalackersuisoqarfiup peqataaffigissagaa uanga paasinninnera kissaatigisaralu Naalackersuisoqar-

7. Suliat ukiuni siusinnerusuni ukiumoortumik nalunaarutiniittut malitseqartitsivigineqarneri – Suliat nammineerluni misissugassanngortitat

fiup isumaqatigigaa. Naalackersuisoqarfiulli oqaatigaa inuiaqatigiinni kikkulluunniit tigummigallagaanermut taarsiullugu allamut inissineqarnissamik pisariaqartitsisut eqqarsaatigalugit kommunini massakut periaasiusup qulaajarneqarnera aallaqqaasi-utitut ingerlanniarlugu toqqaraa. Naalackersuisoqarfiup Kalaallit Nunaanni kommu- ninut KANUKOKA-mullu allakkami aamma 28. december 2015-imeersut assilinerat tamatumunnga peqatigitillugu ilanngullugu nassiuppaa, tassanilu kommunit qinnui- galugit meeqqanik inersimasunillu kiisalu inunnik innarluutilinnik qassinilluunniit u- kioqartunik tigummigallaanermut taarsiullugu allamut inissiinerminni periaatsitik ki- ngusinnerpaamik 15. februar 2016 qaangertinnagu allakkatigut nassiteuqqullugit.

Kalaallit Nunaanni kommunit KANUKOKA-mullu allakkanit erserpoq inatsisi- liortoqarnissaa pisariaqartinneqarnerisut imaluunniit aqutsinermi allaffissornikkut pe- riaatsit assigiissaartut qitiunngitsumi qitiusumiluunniit suliarineqarsimasut kisimik pi- sariaqartinneqarnerisut Naalackersuisoqarfiup Politiit Pinerluuteqarsimasunillu Isu- maginnittoqarfik suleqatigalugit tamatuma kingornatigut naliliiffiginiaraa.

Naalackersuisoqarfiup tigummigallaanermut taarsiullugu allamut inissiisarnermik su- liaq aamma kommunit periaasiinik paasiniaaneq pillugit paasissutissiigallarnera qu- jassutigaa, Naalackersuisoqarfillu qinnuigalugu suliaq Naalackersuisoqarfiullu isu- maliutersuutai pillugit ingerlaavartumik allakkatigut ilisimatittaqqullunga.

Naalackersuisoqarfiup allagai 28. juli 2015-imeersut tamatumunnga atatillugu inner- suussutigaa, taakkunanngalu erserpoq Naalackersuisoqarfiup, Kalaallit Nunaanni Politiimesterip Atorfeqarfimmalu 18. juni 2015-imi ataatsimiinneranni ajornartorsiu- t eqqoqqissaartumillu ilitsersuisoqartarnissaata pisariaqartinneqarnera paaseqatigiissu- tiginartoq. Allakkani taaneqartuni erseqqissumik oqaatigineqarpoq tigummigallaa- nermut taarsiullugu allamut inissiinerni ilitsersuutip kommunit atugassaata suliarine- qarnera Naalackersuisoqarfiup aallartissimagaa. Tamanna tunngavigalugu Naalak- kersuisoqarfik qinnuigaara Kalaallit Nunaanni kommunit tusarniaareerluni sulias- saqarfimmi tassani siunissami allaffissornikkut aqutsinermi periaasissat suliarineqar- nerat kommunit tunniunneqarsinnaasoq aalajangiinnnginnermini oqaaseqaateqarnis- sannut periarfisseqqullunga.”

Naalackersuisoqarfiup akissutaanik tigusaqannginnama suliaq allakkatigut 7. september 2015-imeersutigut eqqaasitsissutigaa. Naalackersuisoqarfimmit u- kiup nalunaarusiuunneqartup naanerani tamatumunnga atatillugu suli tusaga- qanngilanga.

7.2 2015-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7.1, quppererit 181 tullilu

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup qaleralinniarsinnaanermut akuersissutinik pisassiissutinillu suliarinnittarneranik nammineerluni misissuiffiginnineq (j.nr. 2012-902-0001)

Suliami tassani 2015-imi ukiumoortumik nalunaarutinni malitseqartitsigivinninni oqaatigaara innuttaasup naammagittaalliutai 10. april 2015-imi aamma 28. august 2015-imi tigugikka, taakkulu Namminersorlutik Oqartussat aalisarsinnaanermut akuersissutit pisassiissutillu pillugit nalunaarutaanni nr. 9-mi, 17. juli 2014-imeersumi § 4, imm. 2 innersuussutigalugu itigartitsissutinut ilaatigut tunngasuusut.

Innuttaasup taassuma naammagittaalliutaasa ingerlasimanerat nalunaarummi matumani immikkoortumi 5.3-imi (oqaaseqaammi 2. juni 2016-imeersumi, 2016-811-0053-imeersumi j. normoqartumi) ataatsimut eqqaaneqarpoq.

7.3. 2015-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7.2, quppererit 189 tullialu

Qitiusumik allaffeqarfissuarmi oqartussaassutsimik ilusilersuineq. Qitiusumik allaffeqarfissuarmi suliani sulisunut tunngasuni pisinnaatitaaneq (j.nr. 2014-908-0002)

Periaasera 2014-imi aprilimili allanngortippara, taamaalillunga Namminersorlutik Oqartussat aalajangiineri pillugit naammagittaalliutit suliarineqarnissaat itigartitsissutigissaarlugu, naak naammagittaalliutit Naalackersuisoqarfinit akissusaasusunit suliarineqarsimangikkaluartut. Suliani arlalinni – taamani - suliamik suliarinninnissap itigartitsissutigineranut taarsiullugu Naalackersuisoqarfiit Aqutsisoqarfiillu oqartussaasutut ataasiunerannik Namminersorlutik Oqartussat paasinninnerat qanillattorpara, taamaaliornikkut Namminersorlutik Oqartussat qitiusumik allaffeqarfissuarmi oqartussaassutsimik ilusilersuineq pillugu neriorsuutigineqartutut isumaliutersuuteqarnissaannut piffissalerumallugit.

Periaasiugallaartoq taanna 1. januar 2016-imeersumi unitsippara, Namminersorlutillu Oqartussat Aqutsisoqarfiisa aalajangiineri pillugit naammagittaalliutit suliarineqarnissaat itigartitsissutigisalerlugu, tassami Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 3. december 2009-imeersumi § 13-ikkut aalajangersarneqarmat pissutsit ingerlatsinermi oqartussaasumut allamut naammagittaalliutigineqartut pillugit naammagittaalliutit aqutsinermi allaffissor-

nikkut oqartussaasumut qullerpaamit aalajangiiffigineqaareersimatinnagit uanut suliassanngortinneqarsinnaanngimmata. Naammagittaalliortut suliamik **suli-**arinninnissannut taarsiullugu Naalackersuisoqarfinnut susassaqartunut inner-suuttarpakka. Ukioq manna ukiumoortumik nalunaarummi immikkoortoq 1.3 takuuk.

Namminersorlutik Oqartussat Kammeradvokaten Kalaallit Nunaanni aquts**eri-**aaseq Qitiusumillu Allaffeqarfissuarmi oqartussaassutsimik ilusilersuineq pillugit 2016-imi augustimi ataatsimeeqatigisimagaat nalunngilara. Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfianit tamanna pillugu ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tusagaqanngilanga.

7.4 2015-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7.3, quppernerit 191 tullialu

Inuit aqqinik aalajangiisartut. Inatsisikkut tunngavigisami amigaatit (j.nr. 2014-904-0008)

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup (Naalackersuisoqarfiup) 14. november 2016-imi allakatigut uannut paasissutissiissutigaa taamani Naalackersuisuusoq Nivi Olsen Danmarkimi taamani Social- aamma Indenrigsministerimut Karen Ellemannimut 24. september 2015-imi saaffiginnissimasoq, Kalaallit Nunaanni aqqit pillugit inatsisip nutarterneqarnissaa qinnutigalugu inuillu aqqinik aalajangiisartut katitigaanerat sulinerallu pillugu nalunaarut suliartinniarlugu.

Naalackersuisoqarfiup oqaatigaa Social- aamma Indenrigsministerip 24. juni 2016-imi nalunaarutigisimagaq aqqit pillugit inatsisip nutarterneqarnera ministerip aallartisarniaraa, tamatumalu kingunerisaanik ministeri Naalackersuisoqarfillu inatsisip nutarterneqarnera pillugu ataatsimiissimasut. Kalaallit Nunaanni inuit aqqi pillugit inatsit nutaaq pillugu peqqussutip 2017-imi ukiakkut saqqummiunneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Naalackersuisoqarfiup tamatuma saniatigut paasissutissiissutigaa Kalaallit Nunaanni Oqaasiliortut “inuit aqqinik aalajangiisartut” suliaq tigussagaat Naalackersuisut 2016-imi aalajangiisimasut. Oqaasiliortut suleriaasissaat Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup tamatuma kingornatigut aalajangersarpaa.

Naalackersuisoqarfiup naggasiutitut paasissutissiissutigaa Kalaallit Nunaanni Oqaasiliortut pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutip Inatsisartut 2017-imi upernaakkut ataatsimiinneranni saqqummiunneqarnissaa naatsorsuutigineqartooq. Tassani Oqaasiliortut suliassaak katitigaanerallu pillugit aalajangersakkat ilanngunneqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq. Tamatuma Oqaasiliortuni ilaasortat ataasiakkaat Oqaasiliortut suliassaannik isumaginninnissaminnut pisariaqarneratut pisinnaasaqarnissaat qulakkiissavaa, matumani siulequtitut aternik kalaallit oqaasiinit pinngortunik akuersissutiginnittarnermik suliassaq ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Naalackersuisoqarfimmit ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tusagaqqaqqinngilanga.

7.5 2015-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7.4, quppernerit 192 tulluilu

Namineerluni misissuiffiginnineq. Aatsitassanut tunngasuni allagaatinik paasissutissiineq. Oqartussaassutimik ilusilersuineq. Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussani pissaanermik atuutsitsinermit aqutseriaaseq (j.nr. 2014-905-0023)

Oqaaseqaatiga 1. december 2014-imeersoq Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussani pissaanermik atuutsitsisut (Naalackersuisut) ataatsimut aqqisussaaneranni kiisalu aatsitassanut tunngasuni oqartussaassutimik ilusilersuinermit, matumani allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu malittarisassanik atuineq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, pissutsinut aalajangiisuulluinnartunut tunngaviulluinnartunullu tunngasuvoq, taamaattumillu Inatsisartut aamma Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfiata oqaaseqaatip assilineranik nassinneqarnerisigut suliaq pillugu ilisimatinneqarnissaat eqqornerpaasutut isigaara.

Namminersorlutik Oqartussat Kammeradvokaten Kalaallit Nunaanni aqutseriaaseq Qitiusumillu Allaffeqarfissuarmi oqartussaassutimik ilusilersuineq pillugit 2016-imi augustimi ataatsimeeqatigisimagaat nalunngilara. Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfianit tamanna pillugu ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tusagaqqaqqinngilanga.

8. Misissuinerit aamma nammineerluni misissuiffiginnernik suliniutit

8.1 Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup Angerlarsimaffik Ajap immikkoortuini angisuumi mikisumilu misissuineq (Nalunaarusiaq 11. april 2016-imeersoq, j.nr. 2015-900-0007)

Ulloq unnuarlu paaqqinniffik Angerlarsimaffik Aja Nuummiittoq 4. august 2016-imi nalunaarfigaara paaqqinniffiup immikkoortortaqarfii angisooq miki-sorlu misissorniarlugit aalajangertunga. Misissuineq 22. oktober 2015-imi ingerlappara.

Misissuineq taanna ataatsimut sulininnut ilaatillugu ingerlanneqarpoq, taamaallillunilu naammagittaalliummik aalajangersimasumik tunngaveqarani misissuinerulluni.

Oqartussaasut inuillu sulininni pineqartunut ilaatinneqartut inatsiseqartitsineq atuuttoq unioqqutillugu iliuuseqarnerisut suliassaminnilluunniit ingerlatsinermi-nut atatillugu allatigut kukkussuteqarnerisut sumiginnaanersulluunniit uanga Ombudsmanditut nakkutigisassaraara. Tamanna Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 3. december 2009-meersumi (matuma kingornatigut Ombudsmandi pillugu inatsimmik taaneqartartussami) § 19, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq. Isornartorsiuissinnaavunga, inassuteqaateqarsinnaallunga suliamillu paasinninnera aamma saqqummiussinnaallugu, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 20.

Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 16, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq paaqqinniffiit suliffeqarfiilluunniit uanga sulininni pineqartunut ilaatinneqartut sulluunniit misissorsinnaagikka. Taamatut misissuinerimut atatillugu – Ombudsmandi pillugu inatsimmi §§-ini 19-imi 20-milu aalajangersarneqartut saniatigut - pissutsit paaqqinniffiup aqqissuussaananeranut ingerlanneqarneranullu tunngasut kiisalu pissutsit paaqqinniffimmik atuisut pineqartarnerannut taak-kulu pillugit ingerlaturanut tunngasut inuppalaartumik misigittartumillu isiginnit-taaseq aallaavigalugu naliliiffigisinnaavakka, tak. Ombudsmandi pillugu inat-simmi § 16-imi oqaaseqatigiit aappaat.

Najugaqartut, najugaqartut 18-it inorlugit ukioqartut angajoqqaavi sulisullu misissuinerimut atatillugu oqaloqatiginissannut periarfissaqarnerannik misissuineq sioqqullugu ilisimatippakka. Najugaqartunit angajoqqaanilluunniit saaffiginnis-sutinik tigusaaqanngilanga. Angajoqqaanut allakkama ilaat marluk allakkerisar-

fiup utertippai, tiguisussat “sumuunersoq ilisimaneqanngitsumik nuussimasut” paasissutisiissutigalugu.

Tamatuma saniatigut Angerlarsimaffik Aja, najugaqartut sulisullu pillugit paasissutissat assigiinngitsut misissuineq sioqqullugu tiguakka. Taakkua saniatigut taamani Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalakkersuisoqarfiup nakkutilliineq pillugu nalunaarusiai kingulliit 2012-imeersoq aamma 2013-imeersoq tiguakka.

Angerlarsimaffimmik Ajamik misissuineq inatsisilerituutut suleqatikka siunnersortilu meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit sullissivimmit MIO-meersoq peqataaq-qullugu qinnuigisimasara peqatigalugit ingerlappara. Taakkua saniatigut nakkutilliinermi siunnersorti Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalakkersuisoqarfimmeersoq (massakkut Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfimmeersoq) misissuinerup ilaani peqataavoq.

Paaqqinniffiup pisortaa, immikkoortortaqarfiup pisortaa kiisalu sulisoqatigiit misissuinerup nalaani oqaloqatigaakka. Immikkoortortaqarfimmi angisuumi mikisumilu init ataatsimooruttakkat kiisalu najugaqartut ataasiakkaat inaat, inini taakkunani najugaqartut akuersisillugit, aammattaq misissorpakka.

Angerlarsimaffik Aja nalunaarusiaq una pillugu oqaaseqaamminik saqqummi-ussinissaminut periarfissaqarsimavoq. Angerlarsimaffik Ajap allakkatigut 14. marts 2016-imeersutigut nalunaarutigaa nalunaarusiaagallartoq paasissutissanik kukkusunik imaqqanngitsoq, pissutsillu immikkoortuni 5-imit 12-imut taaneqartut paaqqinniffiup ilumini aamma Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalakkersuisoqarfik suleqatigalugu aqqissuutilersimagai.

Inaarutaasumik nalunaarusianni 11. april 2016-imeersumi ilaatigut makku oqaatigaakka:

“3. Paaqqinniffik pillugu ataatsimut oqaatigisassat

Angerlasimaffik Aja inuusuttunik 14-init 20-nut ukiulinnik kinaassutsimikkut ajornartorsiuteqartunik nuna tamakkerlugu paaqqinniffiuvoq. Paaqqinniffiup immikkoortortaqarfiini angisuumi mikisumilu tamarmik immikkut illutaqartuni katillugit 11-nut inissaqarpoq.

Misissuinerup nalaani immikkoortortaqarfinni angisuumi mikisumilu katillugit qulit najugaqarput, taakkunannga sisamat 18-it sinnerlugit ukioqarlutik. Pisortap taassu-

8. Misissuinerit aamma nammineerluni misissuiffiginninnernik suliniutit

malu tulliat saniatigut sulisut 12-it immikkoortorta qarfimmi angisuumi atorfeqartitaapput, immikkoortorta qarfimmilu mikisumi sisamat atorfeqartitaallutik.

Immikkoortorta qarfik Matu, atorunnaarsinniarneqarnera misissuinerup nalaani ingerlasoq, kiisalu immikkoortorta qarfik Holbøllsvejimiittoq Angerlarsimaffik Ajap ataani aammattaq ilaapput. Immikkoortorta qarfinni angisuumi mikisumilu misissuinerma nalunaarusiami matumani allaaserineqartup aqaguani immikkoortorta qarfimmi Holbøllsvejimiittumi misissuivunga, misissuinerlu taanna nalunaarusianni allami allaaserineqarpoq.

4. Pingaarnerusutigut naliliineq

Angerlarsimaffik Aja pingaarnerusutigut pitsaasunik paasisaqarfigaara, taannalu paaqqinniffiuvoq pisortaqatigiit paaqqinniffiup unamminiagassaasa aaqqinniarneqarnerannik eqqumaffiginniffigisaat.

Initai kusanarput, eqqiluillutik nuannersuullutillu.

Sulisut oqaloqatigisama oqaatigaat paaqqinniffimmi sulinertik nuannarigitsik.

Pissutsit arlallit misissuineranut atatillugu malugisakka oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersitsipput. Taakku tulliuuttuni immikkoortuni 5-imit 12-imut allaaserineqarput.

Pissutsit allat arlallit oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersitsinngitsut misissuinninni aamma oqaloqatigiissutigineqarput, taakkulu nalunaarusiami matumani erseqqissarneqarnerat iluaqutaassasoq isumaqarpunga. Taakku immikkoortumi 13-imi naatumik allaaserineqarput.

5. Oqarasuaatit angallattakkat

Paasissutissani Angerlarsimaffik Ajamit misissuineq sioqqullugu tigusanni arlalinni takuneqarsinnaavoq najugaqartut namminerisaminnik angallattakkamik oqarasuaateqarnissaat inerteqqutaasoq.

Taamaalilluni allaaserisami “Angerlarsimaffik Aja”-mik qulequtaqartumi paaqqinniffimillu 2015-imi saqqummersineqartumi quppernermi 31-mi imaattunik allasimasoqarpoq:

“Ajami najugaqarneq ineriartornissamut periarfissiivoq, Ajalu alliarorfittut aalajangersimasunik siunertaqartut isigaarput. Taamaattumik teknologiikkut nutaalisunik atortulersuutit atornissaat killilersugaavoq, inuusuttorlu namminerisaminik angallattakkamik oqarasuaateqassanani. Taassuma akornusersuisuusinnaanera inuusuttullu siusinnerusukkat ajornartorsiuteqarfiusumik inuuneqarneranik atatitsisuu-

sinnaanera ukiorpassuarni misilittagaqarfigaarput. Internet killilimmik atorneqar-sinnaavoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Immikkoortup taassuma assinga allagaammi “Ydelseskatolog”-imik qulequtaqartumi quppernermi 3-mi atuarneqarsinnaavoq. Angerlarsimaffik Ajap immikkoortuani mi-kisumi malittarisassani quppernermi 5-imi tamatuma pissuseqataanik oqaatigineqar-poq “najugaqartut angallattakkamik oqarasuaateqarnissaat inerteqqutaavoq”.

Pisortap misissuinermi oqaatigaa najugaqartut angallattakkamik oqarasuaateqartut paasineqartut oqarasuaatiminnik angallattakkamik sulisunut tunniussinissaminnut al-lamulluunniit tunniussinissaminnut piffissaligaasumik periarfisseqqaarneqartartut. Najugaqartup oqarasuaat angallattagaq piffissaliunneqartup naanerani tunniussiman-ngippagu sulisut taanna oqarasuaammik angallattakkamik pinngitsaalillugu arsaartar-paat. Najugaqartup oqarasuaataa angallattagaq najugaqartup ferialernissaata tungaa-nut paaqqinniffimmi toqqortarineqartarpoq, najugaqartulluunniit angajoqqaavinut tunniunneqartarluni.

Pisortap misissuinerup kingornatigut ilassutitut oqaatigaa Angerlarsimaffik Ajap na-jugaqartoq oqarasuaataanik angallattakkamik 2015-imi pisumi ataatsimi nukiit ator-lugit arsaarsimagaa, 2013-imili 2014-imilu taamatut pisoqarsimangitsoq.

Inatsisikkut naapertuuttumik tunngaveqarnerup nalinginnaasup ilaatigut manna nas-sataraa, tassalu ingerlatsiviup sulinera inatsimmik imaluunniit inatsiseqartitsinikkut allatut akuerisaasumik tunngaveqassasoq. Akuliunneq annertusiartortillugu inatsisik-kut tunngavik suli nalorninaanneruleriartussaaq. Jon Andersenip allallu atuakkianni “Forvaltningsret”-imi, aappasaanik naqitertinneqartumi (2002-meersumi) qupperne-rit 291 aamma 302 kiisalu Jens Gardep allallu atuakkianni “Forvaltningsret - Almindelige emner”-mi, tallimasaanik naqitertinneqartumi (2009-meersumi) qup-pernerit 150 aamma 180 innersuussutigaa.

Kalaallit Nunaanni meeqqanik inuusuttunillu ulloq unnuarlu paaqqinniffinni pissaa-nermik atuisarneq pillugu malittarisassat isumaginninnermik suliassaqarfimmi pis-saanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni (matuma kingornatigut pissaaner-mik atuineq pillugu inatsimmik taaneqartartussami) nr. 1-imi, 21. november 2013-i-meersumiippat.

Pissaanermik atuineq pillugu inatsisissatut siunnersuut pillugu nalinginnaasumik o-qaaseqaatini imm. 1.3-mi oqaatigineqarpoq inatsisip pissaanermik atuineq pillugu malittarisassat tamaasa imarigai. Nalinginnaasumik oqaaseqaatini imm. 2.2-mi aam-mattaq oqaatigineqarpoq meeqqanut pissaanermik aatsaat atuisoqarsinnaasoq taa-maaliornissamat inatsisikkut tunngavissaqarpat, pissaanermillu atuineq pillugu malit-tarisassat tunngaviusumik tunngavinnik arlalinnik aallaaveqartut, matumani oqara-

8. Misissuinerit aamma nammineerluni misissuiffiginnernik suliniutit

suaatitigut sianernernik nakkutilliisoqassappat tamatumunnga inatsisikkut erseqqissu-
mik tunngavissaqarnissamik tunngavik ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1-ikkut, tak. § 6, imm. 4, aalaja-
ngersarneqarpoq pissaanermik atuinikkut inunnik paaqqinniffiup avataaniittunik oqa-
rasuaatikkut attaveqarfiginninneq piffissami aalajangersimasumi nakkutigineqassa-
soq eqqartuussivik aalajangiinnikkaluartoq kommunini uninngavigisami kommu-
nalbestyrelsi aalajangiisinnaasoq, tamanna meeqqap atugarissaarnera ineriartorneralu
mianeriniarlugit pisariaqarpat.

Pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi § 13 pillugu oqaaseqaatini oqaatigineqarpoq
paaqqinniffik inissiivigisarluunniit meeqqap avatangiisiminniittunik attaveqarfiginnit-
tarnissamut periarfissaanik nakkutilliisunik illumi malittarisassaliorinnaanngitsoq,
aatsaallu nakkutilliisoqarsinnaasoq kommunimi uninngavigisami kommunalbesty-
relsip aalajangiinera tunuliaqutaralugu.

Taamani Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atortitsinnermut Naalackersuisoqarfiusup
(massakkut Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalacker-
suisoqarfiup) pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi malittarisassat pineqartut pillu-
git ilitersuut (“Isumaginninnermik suliassaqarfimmi pissaanermik atuneq pillugu I-
natsisartut inatsisaat pillugu ilitersuut – immikkoortoq II meeqqanut tunngasoq”) november 2013-imi suliaraa. Iitersuummi imm. 16-imi ilaatigut makku oqaatigine-
qarput:

“Illumi malittarisassat soorlu [...] oqarasuaatit angallattakkat eqqarsaatigalugit aala-
jangersakkanik allaaserinnittuusinnaapput [...]

Meeqqat inuusuttullu oqarasuaamminnik angallattakkanik atuisinnaatitaanerat pil-
lugu malittarisassat inissiiviusup siunertaa eqqarsaatigalugu aalajangersarneqarsin-
naapput. Taamaalilluni meeqqat inuusuttullu qaqugukkat angallattakkamik oqara-
suaateqartanninnissaat pillugu malittarisassat ilusilersorneqarsinnaapput, soorlu a-
tuarnerup nerinerullu nalaanni, tassami oqarasuaat angallattaq atuartitsinnermut a-
taatsimoornermullu akornusersuisuusinnaammat. Tamatuma saniatigut aalajanger-
neqarsinnaavoq oqarasuaat angallattaq unnuakkut tigungmineqartassanngitsoq,
taamaaliornikkut meeqqat inuusuttullu eqqissillutik sininnissaat qulakkeerniarlugu.
Ataatsimoorinissaq eqqarsaatigalugu angallattakkamik oqarasuarnerit tamarmik ini-
mi ataatsimoorfiusumi pinnatik meeqqalli inuusuttullu namminneq inaanni pisassa-
sut malittarisassanik aalajangersaanissaq pisariaqarsinnaavoq. Taamaalilluni illumi
malittarisassani oqarasuaatikkut angallattakkakut oqalussinnaanermik killiliisuni
tamatumunnga attuumassuteqartumik pissutissaqassaaq/tunngavilersuisoqassaaq.

Inissiiviusorli malittarisassanik oqarasuaatikkut angallattakkakut oqaluussinissa-
mik mattussilluinnartunik aalajangersaasinnaanngilaq. Kommunimi najugarisami

kommunalbestyrelsi tassatuaavoq angajoqqaat attaveqartarfiilluunniit aamma meeqqap inuusuttulluunniit akornanni mailikkut oqarasuaatikkulluunniit attaveqatigiinnerup piffissami aalajangersimasumik sivilissusilimmi matuneqarnissaanik aalajangiisinnaasut, imaluunniit politiit meeqqap inuusuttulluunniit tigummigallagaa-nermut taarsiullugu immikkortortaqaarfimmi matoqqasumi/isumannaallisagaasumi inissinneqarsimasup oqarasuaatikkut oqaloqateqarnissaanik allatulluunniit attaveqarfigineqarnissaanik tigummigallaaneq pissutigalugu itigartitsisinnaasut.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Ilitsersuummi imm. 23-mi aammattaaq oqaatigineqarpoq meeqqat inuusuttullu oqarasuaammik angallattakkamik arsaarneqassasut aalajangiinissamut ulloq unnuarlu paaqqinniffiit inatsisikkut tunngavissaqanngitsut.

Uanga naliliinera unaavoq inatsisikkut tunngavissaqarnermik tunngaviup nalinginnaasup manna nassatarigaa, tassalu ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi najugaqartut namminerisaminnik angallattakkamik oqarasuaateqannginnissaanik malittarisassaq annertoorujussuarmik akuliunnerusoq inatsisikkut erseqqissumik nalorninaatsumillu tunngaveqartussaasoq.

Inatsisikkut tunngavissaq taamaattoq piungilaq.

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit piareersarlugu suliani erseqqilluinnartumik aammattaaq tunngavigineqarpoq paaqqinniffik illumi malittarisassanik meeqqap avatangiisiminut attaveqarnissamut periarfissaanik nakkutilliisunik atulersitsisinnaanngitsaq.

Malittarisassamik taamaattumik aalajangersaanissaq suliatigut pisariaqartoq paaqqinniffik isumaqaraluarpalluunniit tamanna allatut inerniliinermik kinguneqarsinnaanngilaq. Najugaqartut paaqqinniffiup oqarasuaataanik atuinnissaminut killilimmik periarfissaqarnerat allatut inerniliinermik aamma kinguneqarsinnaanngilaq.

Tamanna tunngavigalugu isumaqarpunga Angerlarsimaffik Aja najugaqartut namminerisaminnik angallattakkamik oqarasuaateqarsinnaannginnerat pillugu malittarisassamik aalajangersaanissaminut inatsisikkut tunngavissaqanngitsaq, taamatuttaarlu paaqqinniffik najugaqartut oqarasuaataanik angallattakkanik malittarisassamut taamaattumut innersuussilluni arsaarinninnissaminut inatsisikkut tunngavissaqanngitsaq isumaqarpunga.

Pissuseq taanna isorisarialerujussuurtut isigaara.

6. Illumi malittarisassat

8. Misissuinerit aamma nammineerluni misissuiffiginnernik suliniutit

Allagaat paaqqinniffiup immikkoortortaqrifiisa angisuup mikisullu siunertaanik allaaserinnittoq aamma paaqqinniffiup sullitassaatur siunniussap allaaserineqarneranik imaqartoq misissuineq sioqqullugu Angerlarsimaffimmit Ajamit tiguara. Allagaat “Ajap immikkoortortaqrifiani mikisumi illumi malittarisassat”-nik qulequtaqartoq piffissaq innarfissaq, piffissaq angerlarsimaffissaq biilernerlu, piffissat pulaarfissat, immikkoortumut angisuumut pulaartarneq, piffissat sianerfissat, pisussaaffiit eqqiaanerlu, akissarsilaarluni sulisarneq, nerisassat nerisassiornerlu, fjernsyn, iPad nipilersornerlu, DVD-filminik atukkiussisarneq, pujortartarneq, imigassaq ikiaroornartullu kiisalu mobiltelefonit pillugit tunaartarisassanik imaqartoq aammattaq tiguara.

Angerlarsimaffiup Ajap pisortaata misissuinermit oqaatigaa paaqqinniffiup immikkoortortaqrifiani angisuumi illumi malittarisassanik taakkua pissuseqataannik ataatsimoortunik allassimasunillu peqanngitsoq.

Meeqqanik inuusuttunillu kiisalu innarluutilinnik ulloq unnuarlu paaqqinniffiit pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 64-imi, 29. december 1994-imeersumi (matuma kingornatigut ulloq unnuarlu paaqqinniffiit pillugit nalunaarummik taaneqartartussami) § 1, imm. 3-mi oqaaseqatigiitsigut siullertigut aalajangersarneqarpoq ulloq unnuarlu paaqqinniffinni tamani siunertaq pillugu aalajangersagaliortoqarlunilu illumi torersumik pissusilersornissaq pillugu malittarisassaliortoqassasoq, taakkunanilu paaqqinniffiup siunertaq kikkullu sullinneqarnissaat takuneqarsinnaassasoq.

Isumaqaarpunga Angerlarsimaffik Ajap immikkoortortaqrifimmi angisuumi illumi malittarisassanik aalajangersaasimannginnera ulloq unnuarlu paaqqinniffiit pillugit nalunaarummut naapertuuttuunngitsoq.

Angerlarsimaffik Aja immikkoortortaqrifimini angisuumi illumi malittarisassanik ataatsimoortunik allassimasunillu suliarinnissasoq taakkulu najugaqartunut, sulisunut angajoqqaatullu oqartussaassutsimik tigungmiaqartunut tunniutissagai inassuteqaatigaara.

7. Suliffimmik naliliiviginninneq

Angerlarsimaffik Aja misissuineq sioqqullugu qinnuigaara paaqqinniffiup suliffik pillugu naliliiviginninnera (matuma kingornatigut SPN-imik taaneqartartussaq) uan-nut nassiteqqullugu.

Pisortap oqaatigaa SPN paaqqinniffiup kingullermik 2010-mi suliarisimagaa, taanna-lu paaqqinniffiup nassaarisinnaasimangikkaa. Pisortap Kalaallit Nunaani Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup e-mailikkut allaffigeqatigineqartarnerani allagaasimasut aammattaq ilanngullugit nassiuppai, taakkunanngalu ersepoq paaqqinniffiup uanga saaffiginninnera tunngavigalugu Kalaallit Nunaani Sullivinnik Nakkutilliisoqarfim-

mut 7. september 2015-imi malugeqqullugu oqaatigisimagaa paaqqinniffiup SPN-ia tammarsimagunartoq, apeqqutigalugulu Nakkutilliisoqarfik paaqqinniffiup SPN-iata assilineranik peqarnersoq. Kalaallit Nunaanni Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup akis-summini ilaatigut oqaatigaa suliffiit SPN-ii Nakkutilliisoqarfiup toqqortaatinngikkai, paaqqinniffillu inatsisit suliamut attuumassuteqartut pillugit ilitsersorlugu.

Apeqqummut “Suliffik pillugu Naliliivigininneq piua?” Angerlarsimaffik Ajamik nakkutilliinermut atatillugu misissuineq pillugu nalunaarusiami taamani Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfiusumit (massakut Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalackersuisoqarfimmit) august 2013-imi misissuineramik ingerlatsisimasumit suliarineqarsimasuni akissut imaappoq:

“Naagga, SPN kingulleq 2010-mili suliarineqarsimavoq. Sulisut ilaata suliffimmi avatangiisit pillugit pikkorissartitsinermi peqataanissaa suliniutigineqarpoq, suliasaqarfiup taassuma aallunneqalernissaa siunertaralugu.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

SPN-imeq suliarinnittarneq pillugu malittarisassat Kalaallit Nunaanni sulinermi avatangiisit pillugit inatsimmiippat, tak. inatsimmik nalunaarut nr. 1048, 26. oktober 2005-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasoq. Inatsimmi Kalaallit Nunaanni sulisitsisumi sulineq pineqartunut ilaatinneqarpoq, tak. inatsimmi § 2, imm. 1. Inatsimmi § 11 a, imm. 1 imaattunik oqaasertaqarpoq:

“Sulisitsisup isumagissavaa suliffimmi isumannaallisaanikkut peqqinnissakkullu pissutsinik suliat suunerat, suleriaatsit aamma sulianik ingerlatsinerit atorneqartut, aamma sulliviup annertussusia aaqqissuussaaneralu tunngavigalugit allaganngukkamik naliliiffiginnittoqarnissaa. Suliffimmik naliliiffiginnissut sullivimmiittassaaq sulliviullu siulersuisuinit, sulisunit aamma Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit takuneqarsinnaassaaq. Suliffimmik naliliiffiginnissut suliat, suleriaatsit aamma sulianik ingerlatsinerit il.il. allannguuteqaraangata, allannguutillu taakku sulinermi isumannaatsuunissamat peqqinnissamullu sunniuteqaraangata iluarsaanneqartassaaq, akutunerpaamilli ukiut pingasunngorneri tamaasa.”

Taamaalilluni SPN akuttunerpaamik ukiut pingasukkaarlugit nutarterneqartassaaq sulliffeqarfimmillu pigineqassalluni pisortaqatigiinnit, atorfeqartitaasunit Sullivinnillu Nakkutilliisoqarfimmit atorneqarsinnaasunngorlugu.

Isumaqarpunga Angerlarsimaffik Ajap SPN-imeq taassuma suliarineqarnerata kingornatigut kingusinnerpaamik ukiut pingasut qaangiutinnginneranni nutarterneqarsimasumik peqannginnera SPN-illu suliarineqarsimasup kingulliup paaqqinniffimmi pigineqannginnera Kalaallit Nunaanni suliffinni avatangiisit pillugit inatsimmut naapertuutinngitsoq.

Immikkoortortaqarfinnut angisuumut mikisumullu SPN nutaaq Angerlarsimaffik Ajap suliarissagaa inassuteqaatigaara.

8. Pujortartarneq

Angerlarsimaffik Ajap misissuinerimi oqaatigaa paaqqinniffimmi pujortarneq aallavittut inerteqqutaasoq. Taamaattorli najugaqartut 18-it sinnerlugit ukioqartut namminneq ineeqqaminni pujortarsinnaatitaapput.

Pujortarnermik inerteqquteqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 15, 26. maj 2010-meersoq aalajangersakkanik imaattunik imaqarpoq:

“§ 1. Innuttaasut peqqissusiannik siuarsaaneq inuillu allat tupatorlutik pujortarnerisa pujuannik najuussuinikkut nammineq piumassuserinngisamik ajoquserneqarsinnaanerup pinaveersaartinneqarnissaa inatsimmi siunertaapput.

§ 2. Inatsit makkunani atuuppoq:

1) Pisortat suliffiutaanni.

[...]

4) Ilinniarfinni, meeqqqanik paaqqinniffinni, matumani meeqqanik angerlarsimaffinni ulluunerani paarsisartut ilanngullugit eqqarsaatigalugit, kiisalu ulloq unnuarlu paaqqinniffinni, paaqqutarinniffittut angerlarsimaffinni, ilinniartut ineqarfiini sullissivinnilu taakkununga assersuunneqarsinnaasuni.

[...]

Imm. 2. [...]

Imm. 3. [...]

§ 3. Inatsisip atuuffigisaasa iluini tupamik pujortarneq inerteqqutaavoq, inatsisip aalajangersagartaani allani allatut aalajangersaasoqanngippat.

Imm. 2. [...]

Imm. 3. [...]

[...]

§ 5. Paaqutarinniffittut angerlarsimaffinni, ulloq unnuarlu paaqqinniffinni, najugaqarfissatut neqeroorutini, ilinniartut ineqarfiini assigisaannilu inunnit 18-it sinnerlugit ukiulinnit arlalinnit najuqarfigineqarnerusuni namminerisamik angerlarsimaffittut atuuttuni najugaqartut ataasiakkaat 18-it sinnerlugit ukiullit ineeqqami inissiamiluunniit angerlarsimaffittut najugaqarfigisaminni pujortarsinnaapput.

Imm. 2. [...]”

Meeqqanik inuusuttunillu ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik, matumani Angerlarsimaffik Aja ilanngullugu eqqarsaatigalugu, pilersitsinermut ingerlatsinermullu inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaaq meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni (matuma kingornatigut meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu peqqussummik taaneqartartussami) nr. 1-imi, 15. april 2003-meersumiippoq. Meeqqat inuusuttullu Inatsisartut peqqussutaanni tassaatinneqarput inuit 18-it tikillugit ukiullit, allanik taasaqartoqarsimanngippat.

2015-imi aningaasanut inatsimmi kontomut pingaarnermut 30.10.37-mut (Meeqqanik inuusuttunillu ulloq unnuarlu paaqqinniffiit (Ingerlatsinermut aningaasaliissutit)) aningaasaliissutinut oqaasertaliussanit erserpoq Angerlarsimaffik Ajap sullitassaatur siunniussat tassaasut inuusuttut 14-20-nik ukiullit kinaassutsimikkut ajornartorsiutillit.

Angerlarsimaffik Aja tamanna tunngavigalugu paaqqinniffittut inunnut 18-it inorlugit ukiulinnut inissiaaernerusutut isigisariaqarpoq. Pujortartarneq pillugu inatsimmi § 5, imm. 1-imi ilaatitsinnginnissamik aalajangersagaq ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut il.il. inunnut 18-it inorlugit ukiulinnut inissiaaernerusutut naatsorsuusaaasunut tunngasoq tamatuma kingornatigut Angerlarsimaffik Ajamut atorneqassanngilaq.

Taamaattumik isumaqarpunga Angerlarsimaffik Ajap najugaqartunik 18-it sinnerlugit ukiulinnik taakkua namminneq ineeraanni pujortarsinnaatitsinera pujortartarneq pillugu inatsimmut naapertuuttuunngitsoq.

9. Atuarneq

Angerlarsimaffik Ajap pisortaata misissuinermi oqaatigaa najugaqartut marluk ulloq taanna angerlarsimasut, naak atuarfimmittussaagaluarlutik. Siulleq atuarfimmi inissaminik tunineqarsimagaluarpoq, tassaniissimanngisaannarlunili, aappaali paaqqinniffimmut aatsaat qanittukkut nuussimavoq, atuarfimmilu inissaminik suli tunineqarsimanani.

Angerlarsimaffik Ajap aammattaaq oqaatigaa najugaqartut immikkut unamminiagasaaqarnerat atuarfiit paasiuminaatsikkajuttaraat paaqqinniffiup malugisarsimagaa. Atuarfimmik siusinnerusukkut suleqateqarsimapput, najugaqartut ilaasa immikkut atuarinneqarnerannik aaqquussisimasumik, Angerlarsimaffilli Aja isumaqarsimalluni

atuartitaanerup pitsaassusia naammangitsoq, ilaatigut atuarfiup taartaasartuinnarnik (vikariinnarnik) atuartitsisussaqartitsisarnera pissutigalugu.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit pillugit nalunaarummi § 20, imm. 2-kkut aalajangersarneqarpoq ulloq unnuarlu paaqqinniffik meeqqap inuusuttulluunniit atuarfia suleqatigalugu meeqqat inuusuttulluunniit meeqqat atuarfianni sulit atuartussaataasut atuar-tinneqarnissamik naleqquttumik neqeroorfigineqarnissaat isumagissallugu pisussaa-soq.

Inassuteqaatigaara Angerlarsimaffik Ajap najugaqartut atuartussaataasut naleq-quttumik atuar-tinneqarnermik neqeroorfigineqarnissaat atuarfiit suleqatigalugit isu-magissagaa.

10. Angajoqqaanik attaveqarfiginninnermi paasissutissat

Ilaatigut najugaqartut 18-it inorlugit ukioqartut ilaqutaat misissuineq sioqqullugu mi-sissuineq uangalu tamatumunnga atatillugu oqaloqatigineqarnissannut periarfissaqar-nerat pillugit – imm. 2-mi oqaatigineqartutut – ilisimatippakka, allakkallu najugaqar-finnut Angerlarsimaffik Ajamit tigusannut nassiussuullugit.

Angajoqqaanut marlunnet allakkakka allakkerisarfiup uannut utertippai, tigusisussat “sumuunersoq ilisimaneqanngitsumut nuussimasut” paasissutissiissutigalugu. Pine-qartut taakku oqarasuaatit normui Angerlarsimaffik Ajap paasissutissiissutigisai ator-lugit aamma attaveqarfigisinnaasimangilakka.

Angerlarsimaffik Ajap pisortaata misissuinnermi oqaatigaa attaveqarfiginninnermi paasissutissat pisariaqartut paaqqinniffiup kommuninit tamatiguungitsoq tigusarai, taamatuttaarlu attaveqarfiginninnermi paasissutissat soorlu nuunneq pissutigalugu al-lanngoraangata kommunit qaqutigunnaq ilisimatitsisartut. Pisut ilaanni angajoqqaat aamma aalajangersimasumik najugaqarfeqartanngillat. Paaqqinniffiup angajoqqaat attaveqarfigisinnaanngikkaangagit najugaqartup kommunimi najugarivitaani sulianik suliarinnittoq tassunga taarsiullugu attaveqarfigineqartarpoq.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit pillugit nalunaarummi § 20, imm. 1-ikkut aalajanger-sarneqarpoq angajoqqaatut oqartussaassusermik tiggumiaqartoq ulloq unnuarlu paaqqinniffiup kommuni najugarivitaq peqatigalugu sapinngisamik annertunerpaam-ik suleqatigissallugu kiisalu pissutsinik meeqqap inuusuttulluunniit atugaanik ilisi-matissallugu pisussaaffigigaa.

Angajoqqaatut oqartussaassutsimik tiggumiaqartup sapinngisamik annertunerpaamik ilisimatinneqartarnissaanik pisussaaffiup taassuma manna pissusissamisoorumik nassataara, tassalu pineqartunut attaveqarfiginninnermi paasissutissat paaqqinniffiup pigissagai.

Taamaattumik kaammattuutigaara angajoqqaatut oqartussaassutsimik tigummiaraq-tunut attaveqarfiginninnermi paasissutissat paaqqinniffimmit pigineqarnissaat Angerlarsimaffik Ajap kommunit suleqatigalugit suli annertunerusumik qulakkeerniasagaa.

11. Iliuissanut pilersaarutitik nutarterineq

Najugaqartut tamaasa ataasiakkaarlugit kommunit iliuissanut pilersaarusiaat tigu-neqarsimasut Angerlarsimaffik Ajamit misissuineq sioqqullugu tiguakka.

Iliuissanut pilersaarutit suliarineqartarnerat pillugu malittarisassat meeqqanik inuustunnillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanniipput, peqqussullu taanna aalajangersakkanik imaattunik ilaatigut imaqarpoq:

“§ 14. Kommunalbestyrelsi § 9 aamma § 10 malillugit meeqqap angerlarsimaffiup avataanut inissineqarnissaanik aalajangiitinnagu, iliuissanik pilersaarusiaq suliarineqassaaq. Iliuissanik pilersaarusiap suliarineqarnissaa inissiinissami utaqqineqarsinnaanngippat inissiinermi siunertaasup naatsukullammik nalunaarutiginiisaa naammappoq. Tamatuma kingorna iliuissanik pilersaarusiaq piaarnerpaamik kommunalbestyrelsip suliarissavaa, kingusinnerpaamik inisseereernerme ullut 14-it qaangiutinnagit.

Imm. 2. [...].

§ 15. Iliuissanik pilersaarummi siunertaavoq siunertaqarluartumik meeqqamut suliniuteqarnissap qularnaarnissaa. Taamaattumik iliuissanik pilersaarut meeqqamut ataatsimut tunngassaaq aamma suliniuteqarnermi siunertaq nalunaallisissallugu aammalu siunertap anguneqarnissaanut qanorpiaq suliniuteqartoqartariaqarner-soq nalunaassallugu. Iliuissanik pilersaarummiissapput suliniuteqarnerup qanoq sivisutiginiisaa naatsorsuutigineqarner-soq, meeraq pillugu pissutsit immikkut ittit, ilanngullugit ilinniartitaaneq il. il.

Imm. 2. Angerlarsimaffiup avataanut inissiinermi aammattaq iliuissanik pilersaarummiisaaq meeqqap angerlarsimaffiup avataani inissisimaneranut aammalu angerlaqqereerneranut atatillugu immikkut ilaqutariinnut tapersersuineq qanoq ilusilik pilersinneqassanersoq.

Imm. 3. Angerlarsimaffiup avataanut piffissami sivisunerusumi inissiinermi inissiinermut anguniakkatut iliuissanik pilersaarutit nassuiaataa tunngavigalugu kommunalbestyrelsip minnerpaamik ukiumut ataasiarluni inissiinissamik aalajangiineq naliliiffigeqqittassavaa. Inissiineq ingerlaannassasoq aalajangertoqarpat iliuissanik pilersaarut nutaamik aalajangiinermut naleqquttunngorlugu iluarsineqassaaq.”

Taamaalilluni iliuissanut pilersaarut kommunimit najugarivitamit suliarineqassaaq, taassumalu inissiisoqarnissaanik aalajangiineq ikinnerpaamik ukiumut ataasiarluni

8. *Misissuinerit aamma nammineerluni misissuiffiginnernik suliniutit*

naliliivigisassavaa, inissiinerlu ingerlaannassappat iliuusissanut pilersaarusiaq nutartissallugu.

Iliuusissanut pilersaarutinit qulinit Angerlarsimaffik Ajamit tigusanit ataasiinnaq ukioq ataaseq inorlugu pisoqaassuseqarpoq. Iliuusissanut pilersaarut ataaseq missingititut inaarlugu suliluarineqarsimannigitsutut isikkoqarpoq, tassami ullulernerqarsimanniginami, atsiorneqarsimanniginami amigartorujussuarmillu immersorneqarsimalluni. Iliuusissanut pilersaarutit sinnerinit ataaseq juni 2014-imeersuuvoq, marluk 2013-imeersuullutik, marluk 2012-imeersuullutik, marluk 2011-meersuullutik ataaserlu 2009-meersuulluni.

Angerlarsimaffik Ajap pisortaata misissuinermi oqaatigaa najugaqartut najugarivitatut kommuni Angerlarsimaffik Ajap ingerlaavartumik attaveqarfigisarai, iliuusissanilli pilersaarutit (nutartikkat) paaqqinniffiup nukingisaarutigineq ajorai. Katsorsaanissamat pilersaarutit paaqqinniffiup iluani atugassat paaqqinniffiup suliarisarpai, taakkulu ingerlaavartumik nutarterneqartarput.

Iliuusissanulli pilersaarutit suliarineqarnissaat nutarterneqarnissaallu kommunip najugarivitap pisussaaffigigaluaraa isumaqarpunga - iliuusissanut pilersaarutit inissiinerlutit atatillugu sunniutaa/isumaa isiginiarlugu – manna pissusissamisoortoq, tassalu ulloq unnuarlu paaqqinniffiup iliuusissanut pilersaarummik amigaateqartup tamanna kommunimut malugeqqusariaqaraa.

Taamaattumik kaammattuutigaara Angerlarsimaffik Ajap kommunit iliuusissanut pilersaarutit (nutartikkanik) nassiusseqqullugit annertunerusumik nukingisaartassagai.

12. Iliuusissanut pilersaarutit nutserisannginneq

Angerlarsimaffik Ajap misissuinermi oqaatigaa iliuusissanut pilersaarutit kalaallisuinnaq allassimasutut pigineqartut immikkoortortaqarfiup pisortaanit kalaallisut qallunaatullu oqalussinnaasumit atuarneqartarput. Iliuusissanut pilersaarutit allallugit nutserneqarneq ajorput.

Iliuusissanut pilersaarutit inissiinerlutit atatillugu sunniutaa/isumaa isiginiarlugu isumaqarpunga sulisut sullitit najugaqartut pillugit iliuusissanut pilersaarutit kalaallisut ilisimasaqarnissaat pingaartuusoq. Sulisut kalaallisut naammattumik oqalussinnaanngitsut aamma sulisut qallunaatut naammattumik oqalussinnaanngitsut eqqarsaatigalugit iliuusissanut pilersaarutit kalaallisut qallunaatullu allaganngorlugit pissarsiarineqarsinnaanerit eqqornerpaasutut isigaara.

Taamaattumik kaammattuutigaara kommunit iliuusissatut pilersaarutaasa kalaallisuunngorlugit qallunaatuunngorlugillu pigineqartarnissaat Angerlarsimaffiup Ajap isumagissagaa.

13. Taasariaqartut allat

Pissutsit arlallit misissuinermi paasisakka oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersitsisut qulaani immikkoortuni 5-imit 12-imit allaaseraakka. Pissutsit allat arlallit oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersitsinngitsut erseqqissarneqarneralli iluaqutaasusatut isigisakka tulliuuttuni naatsumik eqqartorpakka.

Angerlarsimaffik Ajap pisortaata misissuineq sioqqullugu oqaatigaa 2014-imiit aki-liutit aalajangersimasut 100 %-imik akilerneqartalernerat paaqqinniffimmut unamm-niagassaasimasoq, taamaattumillu paaqqinniffik sullitassatut siunniussat eqqarsaatigalugit “qasukkaamisitsisariaqarsimasoq”, aningaasaqarneq imminut ataqatigiinneqalersinniarlugu. Isummat takkua pissuseqataat 2014-imi nalunaarusiami takuneqarsinnaapput. Pisortaq misissuinerup nalaani ajornartorsiut taanna pillugu nassuiaateqarpoq, ilaatigullu oqaatigalugu ineqartoq sullitassatut siunniussat avataanniittutut nalilernerqartoq paaqqinniffiup 2014-imi tigusimagaa. Taanna sivikitsuinnarmik paaqqinniffimmiippoq, pineqartormi eqqissisimannngitsorujussuullunilu aallaamasorujussuimmat, tamannalu najugaqartunut allanut akornusersuisuusimallunilu sulisutigut nukippassuarnik pisumut naleqqutinngitsunik atuiffiusariaqarsimavoq. Pisortap oqaatigaa immikkoortorta qarfinni angisuumi mikisumilu massakkut najugaqartut arlaannaalluunniit sullitassatut siunniussat avataaniinngitsoq.

Angerlarsimaffik Ajap pisortaata aammattaq oqaatigaa najugaqartut atisassarsiutissaattut kaasarfimmiusaattullu Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalakkersuisoqarfiup isumaginninnermi pisartakkat atuuttut pillugit kajaallaasaani § 12-ikkut aalajangersarneqartut aningaasartaat ikittuararsuusut, ulltsinnullu naleqquttutut isigineqarsinnaanatik.

Angerlarsimaffimmi Ajami pisortaqatigiit sulisullu tulliuullugu oqaatigisaat tassaavoq immersugassaq paaqqinniffiup kommunimut ukiup affakkaartumik nalunaarusiornerani paaqqinniffimmut atoqqusaasoq siunertaminut naleqqutinngitsoq.

Angerlarsimaffik Ajap najugaqartut eqqarsaatigalugit atoqatigiinnermut tunngasutigut periaasia allagaammii ullulerneqarsimannngitsumi “Ydelseskatalog”-imik qulequtaqartumi quppernermi 3-mi naatsumik eqqaaneqarsimavoq, naqitamili “Angerlarsimaffik Aja”-mik qulequtaqartumi paaqqinniffiup 2015-imi naqitertissimasaani quppernemi 29-mi tullianilu sukumiinerusumik allaaserineqarsimalluni. Tassani ilaatigut allassimavoq najugaqartut najugaqatiminnik arnaateqaqqussaannnginnerat/angutaateqaqqusaannnginnerat najugaqartunut paasissutissiitigineqartartoq. Paaqqinniffiup atoqatigiinnermut tunngasutigut periaasianut tunngaviusutigut isumaliutersuutit paaq-

8. *Misissuinerit aamma nammineerluni misissuiffiginninnernik suliniutit*

qinniffiup misissuinermi sukumiinerusumik nassuiarpai. Killilersuutitut taaneqartut pissutsinut katsorsaannermut isumannaatsuutitsinermullu tunngasunik pissuteqartut paasigakku paasissutissiissutigineqartut oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersinngilaannga.”

Angerlarsimaffik Aja qinnuigaara nalunaarusiara immikkoortorta qarfinni angisuumi mikisumilu najugaqartunut sulisunullu paasissutissiissutigeqqullugu. Angerlarsimaffik Aja aamma Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalackersuisoqarfik tamatuma saniatigut qinnuigaakka nalunaarusiara taakkua qanoq iliuuseqarnissaannut pissutissaqalersitsinersoq uannut paasissutissiissutigeqqullugu.

Nalunaarusiama assilinera Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut tamatumunnga peqatigitillugu nassiuppara, immikkoortumilu 5-imi oqarasuaatit angallattakkat pillugit ajornartorsiut Ataatsimiititaliamut immikkut malugeqqullugu. Taamaaliorpunga Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23, imm. 1 innersuussutigalugu, tassuunalu aalajangersarneqarpoq suliaq pillugu Inatsisinut Ataatsimiititaliamut tamatumunngalu peqatigitillugu Naalackersuisunut imaluunniit kommunalbestyrelsimut nalunaaruteqassasunga, suliamik misissuinerma takutippagu annertunerusumik kukkussuteqartoqarsimanissaa ilimagisariaqartoq. Taamaattumik Ataatsimiititaliamut imatut allappunga:

“Pissutsit kommunit iliuusissanut pilersaarutininut nutarterisanninnerannut tunngasut nalunaarusiap immikkoortuani 11-mi eqqartorneqartut Inatsisinut Ataatsimiititaliamut aammattaq malugeqqakka. Oqaatigaara ajornartorsiut taanna Inatsisinut Ataatsimiititaliamut siusinnerusukkat arlaleriarlunga oqaatigisarlugulu ilisimatitsissutigisarsimagiga. Oqaatigisinnaavara Angerlarsimaffik Ajami najugaqartunut iliuusissanut pilersaarutit nutarterneqartanninnerat kommunini pineqartuni kommunalbestyrelsinut malugeqqusimagiga qinnuigalugillu tamanna pillugu oqaaseqaateqaqullugit. Kommunit oqaaseqaataat tigugukkit Inatsisinut Ataatsimiititaliaq uterfigeqqikku maarpara.”

Kommunit susassaqartut oqaaseqaateqaqullugit aammattaq qinnuigaakka.

Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut, Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutitsinermut Naalackersuisoqarfiup oqaaseqaataa ilanngussartalik 28. juli 2016-imi tiguara. Oqaaseqaat taanna Naalackersuisoqarfiup aamma ulloq unnuarlu paaqqinniffiup akissutaannik imaqarpoq. Oqaaseqaammi ilaatigut makku oqaatigineqarput:

“Naalackersuisoqarfiup aallaqqaasiutitut uppersarsinnaavaa nalunaarusiami imm. 5-imit 12-imit pissutsit eqqartorneqartut Angerlarsimaffik Ajap aaqqiiniarfigimmit.

Imm. 5-imit tunngatillugu:

Angerlarsimaffik Ajap tusaatissatut tiguua paaqqinniffik najugaqartut namminneq oqarasuaammik angallattakkamik peqaqqusaannginnerannut inatsisitigut tunngavissaqanngimmat paaqqinniffillu oqarasuaatinik angallattakkanik arsaarinnissinnaanngitsoq inatsimmut taama ittumut innersuussilluni.

Angerlarsimaffik Aja illumi malittarisassiorsimavoq, tassani ilaallutik najugaqartut angallattakkamik oqarasuaateqaqqusaasut kiisalu oqarasuaataat angallattakkat innalernermin najugaqartut tunniuttassagaat ullaakkullu immikkoortotami minnermi ullaakkut nal. 07.30 immikkoortotamillu annermi nal. 08.00 najugalinnut uterteqqillugit.

Isumaginninneq isiginiarlugu inooqatigiinnikkullu perorsaannermut naleqquttumut ikiorsiiniarneq anguniarlugu Naalackersuisoqarfik pisinnaatinniarpoq pisuni ataasiakkaani najugalit killilimmik angallattakkamik oqarasuaatinik atuisinnaanerit.

Imm. 6-imit tunngatillugu:

Naalackersuisoqarfiup uppersarsinnaavaa Angerlarsimaffik Aja immikkoortortanut Angisuumut Mikisumullu illup iluani malittarisassanik sanasimamat taakkulu najugaqartunut, sulisunut angajoqqaatullu oqartussaassusilinnut tunniunneqarsimallutik.

Illumi malittarisassat allakkiamut uunga ilanngunneqarput.

Imm. 7-imit tunngatillugu:

Angerlarsimaffik Aja suliffimmik nalilersuinermit (APV-mik) suliaqarluni aallartimmat Naalackersuisoqarfiup uppersarsinnaavaa. Suleqatigiissitap akissutit misissoqqissaassavai naatsorsuutigalugulu APV-mik misissuinerit juli 2016-imi naammassimassallugit

Imm. 8-imit tunngatillugu:

Naalackersuisoqarfiup oqaatigaa pujortartarnermik inerteqquteqarneq pillugu Inatsiartut inatsisaanni nr. 15-imi, 26. maj 2010-meersumi § 5, imm. 1-imi allassimasoq paaqqutarinniffittut angerlarsimaffinni, ulloq unnuarlu paaqqinniffinni, najugaqarfissatut neqeroortuni, ilinniartut ineqarfiini assigisaannilu inunnit 18-it sinnerlugit ukiulinnit arlalinnik najugaqarfineqarnerusuni namminerisamik angerlarsimaffittut atuuttuni najugaqartut ataasiakkaat 18-it sinnerlugit ukiullit ineeqqami inissiamiluunniit angerlarsimaffittut najugaqarfisaminni pujortarsinnaasut.

8. *Misissuinerit aamma nammineerluni misissuiffiginninnernik suliniutit*

Angerlarsimaffik Ajami sullinniarneqartut tassaammata 14-20-nik ukiullit, najugallit ilaat 18-it inorlugit ukioqassapput, najugallillu ilaat 18-20-nik ukioqassallutik.

§ 5, imm. 1-imut nassuiaammi allassimavoq: “Aalajangersagaq taanna sullissivinnut, inunnit 18-it sinnerlugit ukiuliunerusunit najugaqarfigineqartunut tunngasuvoq. Taamaalillutik sullissiviit inunnit 18-it inorlugit aamma 18-it sinnerlugit ukiulinnit angerlarsimaffittut najugaqarfigineqartut aalajangersakkami ilaatinneqarput.”

Inersimasut namminneq iniminni pujortaqusaannginnerat naleqqutinngitsutut isigineqarpoq, namminneq inigimmassuk. Naalackersuisoqarfik taamaammat isumaqarpoq Angerlarsimaffik Ajami najugallit 18-it 20-llu missaannik ukiullit namminneq iniminni pujortarsinnaasariaqartut, taamaattoq sulisut najugaqartullu allat 18-it inorlugit ukiullit putsumik najuussuinnginnissaat qulakkeerneqassalluni.

Imm. 9-mut tunngatillugu:

Naalackersuisoqarfik Angerlarsimaffik Ajamit ilisimatinneqarsimavoq paaqqinniffik atuarfimmik suleqateqartoq, ass. atuarfimmi ataatsimiittoqarnerani attaveqaataasoq ilaasarluni. Paaqqinniffiup ilinniartitsisut aamma Ajamut qaaqqusimavai najugaqartut qanoq ineqarnersut takutinniarlugu. Atuarfiup paaqqinniffiullu akornanni e-mailkkut oqarasuaatikkullu ingerlaavartumik attaveqatigiittoqartarpoq. Assersuutigalugu najugalik atuarfimmu takkutinnigippat imaluunniit atuarfik piffissaanngitsukkut qimappagu atuarfiup Aja attavigissavaa.

Imm. 10-mut tunngatillugu:

Paaqqinniffik kommunit suleqatigalugit annerusumik angajoqqaatut oqartussaassusilimmu attaveqaataasunik atuuttunik ingerlaavartumik peqartarnissaa paaqqinniffiup qulakkeerniartassagaa Angerlarsimaffik Ajap tusaatissatut tigugaa ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq. Ilaatigut Ajami attaveqaataasup angajoqqaatut oqartussaassusillit atavii pillugit paasissutissat qaammammut misissortassavai.

Imm. 11-mut tunngatillugu:

Angerlarsimaffik Aja immikkoortortami ataatsimiinnermi qaammatit tamaasa immikkoortortanut taakkununga marlunnut katsorsaanissamut pilersaarusiortoqartartoq paasissutissiissutigineqarsinnaavoq.

Sulisut Naalackersuisoqarfiup katsorsaanissamut pilersaarutinut immersugassaataanut ingerlaavartumik immersuillutik sungiusartarput. Katsorsaanissamut pilersaarutit sulisut ataatsimiinneranni akuerisassanngorlugit saqqummiunneqartarput, kingornalu suleqatit avataaneersut peqataatillugit katsorsaanissamut tunngasunik ataatsimiittoqartarluni.

Imm. 12-imut tunngatillugu:

Kommunit iliuusissanut pilersaarusiortussaataapput.

Siunissami angerlarsimaffittut kommunit kalaallisut qallunaatullu iliuusissanut piler-saaruisioqqullugit Angerlarsimaffik Ajap qinnuigisarniarpai.”

Oqaaseqaammit aammattaq erserpoq nalunaarusiara Angerlarsimaffik Ajap najugaqartunut sulisunullu ilisimatitsissutigisimagaa.

Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut, Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuut-sitsinnermut Naalackersuisoqarfik 12. oktober 2016-imi allaffigaara Naalacker-suisoqarfiup oqaaseqaataani 28. juli 2016-imeersumi nalunaarusianni imm. 5-i-mit imm. 7-imut aamma imm. 9-mit imm. 12-imut oqaatigineqartut tusaatissatut tigugikka taamaattumillu pissutsit taakku eqqarsaatigalugit annertunerusumik i-liuuseqaqqinnianngitsunga. Imm. 8-mi pujortartarnej pillugu oqaatigineqartut pillugit imatut allappunga:

“Naalackersuisoqarfiup imm. 8 pillugu oqaaseqaatai Naalackersuisoqarfiup oqaatigi-sannik ilaliineratut inerniliunneqartumillu naleqqutinngitsutut isiginninneratut ima-luunniit oqaatigisakka Naalackersuisoqarfiup isumaqatiginngikkini taamaattumillu Angerlarsimaffik Ajap najugaqartunik 18-it sinnerlugit ukiulinnik ineeqqaminni pu-jortarsinnaatitsinera inatsisinik unioqqutitsinerut isiginngikkini isumaqartutut paasi-sariaqarnerseq uannut paasiuminaappoq.

Taamaattumik Naalackersuisoqarfik qinnuigaara aqqissuussineq Naalackersuisoqar-fiup inatsisinik unioqqutitsinerunngitsutut ilumut isigineraa erseqqissaqqullugu.”

Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuut-sitsinnermut Naalackersuisoqarfiup allakkatigut 30. december 2016-imeersutigut ilaatigut makku oqaatigai:

“Naalackersuisoqarfik isumaqarpoq Angerlarsimaffik Ajami inuit 18-it qaangerlugit ukiullit namminneq iniminni pujortarsinnaanerat inatsisit naapertorlugit pisoq, taanna pineqartup angerlarsimaffiatut atorneqarmat.

Malugineqassaaq Angerlarsimaffik Aja inuusuttunut 14-20-nut ukiulinnut ulloq un-nuarlu paaqqinniffiummat. Inuusuttut 18-it inorlugit ukiullit aamma 18-20-nik ukiul-lit amerlassusiat nikerarsinnaavoq.

Naalackersuisoqarfiup unnersuussutigaa pujortarnermut inerteqqut pillugu inatsit nr. 15, § 5, 26. maj 2010-meersoq: “Paaqqinnittarfinni, ulloq unnuarlu paaqqinniffinni, i-nissatut neqeroorutini, kollegiani assigisaannilu ineqartunut arlalinnut annermik 18-it sinnerlugit ukiulinnut inigisatut atortut, ineqartut 18-it sinnerlugit ukiullit ataasiak-

kaat iniminni imaluunniit inigisaminni pujortarsinnaasut, pineqartup angerlarsimaffiatut atorpeqartumi.^b

Inatsimmi § 5 pillugu oqaaseqaatini takuneqarsinnaavoq: “Inatsit paaqqinnittarfinnut, inunnut annermik 18-it sinnerlugit ukiulinnut inigisatut atortunut attuumassuteqartoq. Paaqqinnittarfiit inunnut 18-it inorlugit aamma 16-it sinnerlugit ukiulinnut inigisatut atortut tamanna pillugu inatsimmit aamma pineqarput”. Aamma tulliuuttumi takuneqarsinnaavoq: “... qanoq sunniuteqarluartumik matusisisoqarsinnaanerani apeqqutaasoq piviusumik nalilersuineq. Paasinarpoq ini imaluunniit inigisaq pujortarfiusoq paaqqinniffimmi ineqarfiusunut allanut matuneqarsinnaassasoq. Taassuma saniatigut pujortartoqareernerata kingorna paaqqinniffik peqqusisinnaavoq ininik ataasiakkaanik silaannarissaasoqassasoq.”²

Naalackersuisoqarfiup Aja illumi malittarisaanik nutartereqquaa taamaalilluni Aja § 5, imm. 2-mik malinnissinnaaqullugu taamaalillunilu qularnaarlugu sulisut imaluunniit ineqartut allat pujormiutinneqannginnissaat.”

Naalackersuisoqarfiup oqaaseqaataa 30. december 2016-imeersoq oqaaseqaateqarnissamat pissutissaqalersitsinersoq ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli isummerfiginngilara.

Qulaani oqaatigineqartut inaarutaasumik nalunaarusiama assiliner Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut 11. april 2016-imi nassiuppara, imm. 11-lu najugaqartunut iliuusissanut pilersaarutitut tunngasoq Ataatsimiititaliamut malugeqqullugu, oqaatigalugulu kommunit susassaartut akissutaat tigugukkit Ataatsimiititaliaq uterfigeqqinniariga.

¹ Imaassaaq: Naalackersuisoqarfiup pujortarnermik inerteqqut pillugu inatsimmi nr. 15-imi, 26. maj 2010-meersumi § 5 innersuussutigaa: ”Paaqqutarinniffittut angerlarsimaffinni, ulloq unnuarlu paaqqinniffinni, najugaqarfissatut neqeroorutini, ilinniartut ineqarfiini assigisaannilu inunnit 18-it sinnerlugit ukiulinnit arlalinnit najuqarfigineqarnerusuni namminerisamik angerlarsimaffittut atuuttuni najugaqartut ataasiakkaat 18-it sinnerlugit ukiullit ineeqqami inissiamiluunniit angerlarsimaffittut najugaqarfigisaminni pujortarsin-naapput.”

² Imaassaaq: ”Aalajangersagaq taanna sullissivinnut, inunnit 18-it sinnerlugit ukiuliunerusunit najugaqarfigineqartunut tunngasuvoq. Taamaalilluni sullissiviit inunnit 18-it inorlugit aamma 18-it sinnerlugit ukiulinnit angerlarsimaffittut najugaqarfigineqartut aalajangersakkami ilaatinneqarput.” Aamma tulliuuttuni takuneqarsinnaavoq: ...Sukumiisunik qulakkeerinnermut tunngatillugu pisuni ataasiakkaani naliliineq apeqqutaavoq. Ineraq namminerisamilluunniit inigisaq pujortarfiusoq sullissiviup iluani init allat eqqarsaatigalugit soorunami matuneqarsinnaasuusaaq. Tamatuma saniatigut ineeqqat ataasiakkaat pujortareernerup kingornatigut silaannarissarneqartassasut suliffeqarfiup peqqusissutigisinnaavaa.”

Saaffiginnissutikka kommunit pingasut taakkua allakkatigut 25. april 2016-imeersutigut, 7. maj 2016-imeersutigut, 9. maj 2016-imeersutigut, 26. juli 2016-imeersutigut aamma 10. oktober 2016-imeersutigut akivaat.

Akissutit siulliit kommuninit tigusakka kommunit iliuusissanut pilersaarutininutartikkanik ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut nassiussinissaminut pisussaaffeqarnermut ilalissallugu pissutissaqarnermut isumaliutersuuteqarnissannut pissutissaqalersitsipput, tassami inatsit tamanna pillugu malittarisassanik erseqqilluinnartunik imaqqanngimmat.

Sulisuma ilaata taamani Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut, Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfiusoq tamanna tunngavigalugu saaffigaa, taassumalu e-mailikkut 24. juli 2016-imeersukkut ilaatigut oqaatigaa naatsorsuutigisariaqartoq iliuusissanut pilersaarutit nutartikkat ulloq unnuarlu paaqqinniffiit perorsaanikkut katsorsaaneermik suliaqarnerminni ator-tassagaat, meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussum § 31, imm. 1 eqqortissinnaassagunikkut. Tassuuna aalajangersarneqarpoq inissiineq atuukkallartillugu kommunalbestyrelsen inissiivimmik attaveqarnermigut meeraq malinnaavigissagaa, pisariaqarfiatigullu inissiiviup, katsorsaane-rup assigisaataluunniit allangortinneqarnissaa aalajangissallugu. Naalakkersuisoqarfik tamanna tunngavigalugu naliliivoq § 32, imm. 1-ip manna nassatarisagaa ilimagisariaqartoq, tassalu kommunip iliuusissanut pilersaarutininutartikkanik ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut nassiussinissaminut pisussaaffeqar-tut.

Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuut-sitsinnermut Naalakkersuisoqarfimmut 30. december 2016-imi ilaatigut imatut allappunga:

“Naalakkersuisoqarfiup inatsiseqartitsinikkut naliliinera taanna [kommunit iliuusissan-ut pilersaarutininutartikkanik ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut nassiussinissamin-ut pisussaaffeqarnerannut tunngasoq] ilalersinnaanngilara.

Tamatumani oqaatigaara meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu peqqussum § 32. imm. 1-ip oqaasertalersorneqarnini tunngavigalugu kommunit paasissutissan-ik ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut inissiivinnulluunniit allanut nassiussinissamut pi-sussaaffilinnikkai. Inissiiviusunut paasissutissanik nassiussinissamut taamatut pi-sussaaffeqarneq aalajangersakkap nassatarigaa ilimagisariaqarpat taamatut pi-sussaaffe-qarneq iliuusissanut pilersaarutininut nassiussininnerinnaanngitsukkut eqqortinneqarsin-naassasoq ilimagineqarsinnaasariaqarpoq.

8. *Misissuinerit aamma nammineerluni misissuiffiginninnernik suliniutit*

Taamaalillunga isumaqarpunga kommunit iliuusissanut pilersaarutaaqqaartuinnaanngitsunik, aammali iliuusissanut pilersaarutunik nutartikkanik kingusinnerusukkut su-liarineqartunik nassiussisarnissaat pissusissamisooruutorinaraluartoq naleqqussori-naraluartorlu kommunit inatsiseqartitsineq tunngavigalugu taamaaliornissamut pisus-saaffeqartutut isiginissaannut tunngavissaqanngitsoq.”

Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut 30. december 2016-imi ilaatigut i-matut allappunga:

“Akissutit [kommuninit pingasunit taakkunannga] taakkua ataatsimut takutippaat ili-uusissanut pilersaarutunik nutarterisarnep kinguaattoorfiunera ilimatsaanneqqaar-tumit annikinnerusq. Taamaalillutik iliuusissanut pilersaarutit arlallit nutarterneqa-reersimapput, nutarterneqartulli paaqqinniffimmut nassiunneqarsimanatik.

Iliuusissanut pilersaarutit inatsisiliorneq tunngavigalugu nutarterneqarsimangitsut kommuninut pineqartunut uparuarpakka.

Kommunilli iliuusissanut pilersaarutunik paaqqinniffimmut nassiussisimanginneri pissutigalugit isornartorsiorsinnaanngilakka.

Taamaalilluni inatsisiliorneq kommunit taamaaliornissaminnut pisussaaffeqarnerat pillugu malittarisassanik imaqqanngilaq.

Isumaginninnermut, Ilaqtariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsi-nermut Naalackersuisoqarfiup uannut oqaatigaa iliuusissanut pilersaarutunik nutartik-kanik nassiussinissamut pisussaaffeqarneq meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu peqqussummi § 32, imm. 1-ip malitsigissagaa ilimagisariaqartoq. Tassuuna aalajangersarneqarpoq kommunalbestyrelsip inissiinerup atunernerani inissiivimmut attaveqarnermigut meeqqamut tunngassuteqartut malinnaavigissagai, kiisalu inissii-viup, katsorsaanerup assigisaasaluunniit allanngornissaat pisariaqarpat aalajangiissa-soq.

Naalackersuisoqarfiulli inatsiseqartitsinikkut naliliinera ilalersinnaanngilara, taman-alu Naalackersuisoqarfimmut nalunaarutigaa.

Tamanna tunngavigalugu isumaqarpunga suliami matumani annertunerusumik iliuu-seqaaqqinnissannut pissutissaqarnanga.”

8.2 Angerlarsimaffik Ajap Nuummiittup immikkoortorta qarfianik Holbøllsvejimiittumik misissuineq (Nalunaarusiaq 11. april 2006-imeersoq, j.nr. 2015-900-0008)

Ulloq unnuarlu paaqqinniffik Aja Nuummiittoq 12. august 2015-imi nalunaarfigaara paaqqinniffiup immikkoortorta qarfia Holbøllsvejimiittoq misissuiffiginarlugu aalajangertunga. Misissuineq 23. oktober 2015-imi ingerlanneqarpoq.

Misissuineq taanna ataatsimut sulininnut ilaatillugu ingerlanneqarpoq, taamaallillunilu naammagittaalliummik aalajangersimasumik tunngaveqarani misissuinerulluni.

Oqartussaasut inuillu uanga sulininni pineqartunut ilaatinneqartut inatsiseqartisineq atuuttoq unioqqutillugu iliuuseqarnerisut suliassaminnilluunniit ingerlatsinerminnut atatillugu allatigut kukkussuteqarnerisut sumiginnaanersulluunniit nakkutigisassaraara. Tamanna Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 3. december 2009-meersumi (matuma kingornatigut Ombudsmandi pillugu inatsimmik taaneqartartussami) § 19, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq. Isornartorsiuisinnaavunga, inassuteqaateqarsinnaallunga sulihamillu paasinninnera aamma saqqummiussinnaallugu, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 20.

Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 16, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq paaqqinniffiit suliffeqarfiilluunniit uanga sulininni pineqartunut ilaatinneqartut sulluunniit misissorsinnaagikka. Taamatut misissuinermut atatillugu – Ombudsmandi pillugu inatsimmi §§-ini 19-imi 20-milu aalajangersarneqartut saniatigut - pissutsit paaqqinniffiup aaqquissuussaananeranut ingerlanneqarneranullu tunngasut kiisalu pissutsit paaqqinniffimmik atuisut pineqartarnerannut taakkulu pillugit ingerlatanut tunngasut inuppalaartumik misigittartumillu isiginnittaaseq aallaavigalugu naliliiffigisinnaavakka, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 16-imi oqaaseqatigiit aappaat.

Najugaqartut sulisullu misissuininnut atatillugu oqaloqatiginissannut periarfissaqarnerannik misissuineq sioqqullugu ilisimatippakka.

Immikkoortorta qarfik, najugaqartut sulisullu pillugit paasissutissat assigiinngitsut misissuineq sioqqullugu pissarsiaarakka. Taakkua saniatigut Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalakkersuisoqarfiup nakkutiliineq pillugu nalunaarusiai kingulliit 2012-imeersoq aamma 2013-imeersoq ti guakka.

Immikkoortortaqarfimmi Holbøllsvejimiittumi misissuineq inatsisilerituutut suleqatikka peqatigalugit ingerlappara.

Paaqqinniffiup pisortaa, pisortap tullia tamatumalu kingornatigut sulisut marluk misissuinerup nalaani oqaloqatigaakka. Najugaqartut marluusut aappaat aammattaq oqaloqatigaara. Init ataatsimooruttakkat tamatuma saniatigut aamma misissorpakka.

Angerlarsimaffik Aja misissuineq pillugu nalunaarusiarigallagara pillugu oqaa-seqaateqarnissaminut misissuinerup kingornatigut periarfissinneqarpoq. Angerlarsimaffik Aja allakkatigut 14. marts 2016-imeersutigut nalunaarpoq nalunaarusiaagallartoq paasissutissanik kukkusunik imaqqanngitsoq, pissutsillu nalunaarusiami eqqartorneqartut paaqqinniffiup nammineq ilumini aamma Ilaqutariinermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalakkersuisoqarfik suleqatigalugu aqqissuullugit aallartissimagai.

Inaarutaasumik nalunaarusianni 11. april 2016-imeersumi ilaatigut makku oqaatigaakka:

“3. Paaqqinniffik pillugu ataatsimut oqaatigisassat

Immikkoortortaqarfik Holbøllsvejimiittoq Angerlarsimaffik Ajap immikkoortortaqarfigaa, Angerlarsimaffiullu Ajap immikkoortortaqarfiit angisooq mikisorlu kiisalu Matu aamma immikkoortortaqarfigai. Immikkoortortaqarfiup immikkoortortaqarfimmi Holbøllsvejimiittumik taaneqartarneranut pissutaavoq taassuma Nuummi illumi Holbøllsvejimiittumi inissisimanagera.

Immikkoortortaqarfik Holbøllsvejimiittoq inunnik annertuumik innarluutilinnik ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 7, 3. november 1994-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartarsimasoq (matuma kingornatigut innarluutillit pillugit peqqussummik taaneqartartussaq) tunngavigalugu ingerlanneqarpoq, aningaasanullu inatsimmi kontomi pingaarnermi 30.13.41-mi innarluutilinnik paaqqinniffiit ingerlanneqarnerannut aningaasaliissutitigut aningaasalersorneqarluni.

Immikkoortortaqarfiup Holbøllsvejimiittup tamanna immikkoortortaqarfinit angisuomit mikisumillu kiisalu Matumit meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 1, 15. april 2003-meersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartarsimasoq tunngavigalugu ingerlanneqartunit aningaasanullu inatsimmi kontomi pingaarnermi 30.10.37-imi meeqqanik inuusuttunillu nuna tamakkerlugu paaqqinniffiit ingerlanneqarnerannut aningaasaliissutitigut ingerlanneqartunit allaassutigaa.

Immikkoortorta qarfimmi najugaqartut marluupput. Immikkoortorta qarfimmi Holbøllsvejimiittumi misissuinerup nalaani inissat marluk taakku tamarmik inigineqarput. Pisortap taassumalu tulliaata saniatigut sulisunik pingasunik atorfinitsitsisoqarsimavoq.

4. Pingaarnerusutigut naliliineq

Immikkoortorta qarfik Holbøllsvejimiittoq pingaarnerusutigut pitsaasunik paasisaqarfigaara, taannalu paaqqinniffiuvoq pisortaqatigiit paaqqinniffiup unamminiagassaasa aaqqinniarneqarnerannik eqqumaffiginniffigisaat.

Initai kusanarput, eqqiluillutik nuannersuullutillu.

Sulisut, najugaqartup nakkutilliisullu oqaloqatigisama oqaatigaat immikkoortorta qarfik Holbøllsvejimiittoq naammagisimaaritsik.

Pissutsit arlallit misissuinerup atattillugu malugisakka oqaaseqaateqarnissannut pisutissaqalersitsipput. Taakku tulliuuttuni immikkoortuni 5-imit 10-mut allaaserineqarput.

5. Najugaqartussanik tiguisarneq

Pisortap misissuinerup oqaatigaa immikkoortorta qarfimmi Holbøllsvejimiittumi masakkut najugaqartut marluusut aappaat immikkoortorta qarfinnit mikisumit 2014-imi nuunneqarsimasoq. Nuunnissaa pisortap aalajangersimavaa, najugartullu kommunitut najugarivita a paaseqatigalugu taamaaliortoqarsimalluni.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup pisortaa paaqqinniffiup ulluinnarni ingerlanneqarneranut akisussaasuvoq. Ilimagisariaqarpoq pisortaq najugaqartoq paaqqinniffiup iluani allamut nuussasoq tamanna tunngavigalugu aallaavittut aalajangiisinnaasoq, soorlu ineeqqamut allamut immikkoortorta qarfimmulluunniit allamut, tamatumunnga tunngassuteqartumik pissutissaqaannarpat.

Immikkoortorta qarfiulli Holbøllsvejimiittup immikkoortorta qarfinnit mikisumit angisuumillu kiisalu Matumit allaassutigalugu – qulaani immikkoortumi 3-mi oqaatigineqartut – innarluutillit pillugit peqqussut tunngavigalugu ingerlanneqarpoq, aningaasanullu inatsimmi kontomi pingaarnermi aningaasaliissutigut ilaatigut aningaasalersorneqarluni.

Uanga paasininnera unaavoq inunnik Angerlarsimaffik Ajap immikkoortorta qarfiisa ilaanni najugaqareersumik immikkoortorta qarfimmut allamut inissiineq malittarisassat inunnik Angerlarsimaffik Ajami najugaqariinngitsunik inissiinnermi tunngavigineqartut tunngavigalugit pisariaqartoq.

Innarluutillit pillugit peqqussut aalajangersakkanik imaattunik ilaatigut imaqarpoq:

“§ 16. Innarluutillip kommunitut najugarivitaata inassuteqarneratigut innarluutilik ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut inissinneqarsinnaanersoq Isumaginninnermut Pisortaqarfiup aalajangissavaa. Innarluutilik ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut sorlermut inissinneqassanersoq Isumaginninnermut Pisortaqarfiup aamma aalajangissavaa.

§ 16 a. [...]

§ 17. Ulloq unnuarlu paaqqinniffinni ataasiakkaani tamani inissiiniartartussat ataatsimiitit atavartut, paaqqinniffimmi inissiinissanut angerlartitsinissanullu isummertartussat Isumaginninnermut Pisortaqarfiup pilersissavai.

Imm. 2. Ataatsimiititap aalajangiineri pillugit naammagittaalliutit aalajangiinerup kingornatigut sapaatip akunneri sisamat qaangiutsinnagit innarluutilimmit taassumaluunniit kommunitut najugarivitaanit, ataatsimiititamiluunniit ilaasortat ilaannit Isumaginninnermut Naalakkersuisumut suliassanngortillugit ingerlateqqinneqarsinnaapput.”

Taamaalliluni innarluutillit pillugit peqqussutikkut aalajangersarneqarpoq inummik innarluutilinnik paaqqinniffimmut inissiinermi Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalakkersuisoqarfik (taamani Isumaginninnermut Pisortaqarfiusoq), inuup inissineqartup kommunitut najugarivitaata paaqqinniffimnullu inissiiniartartussat ataatsimiititaliaq peqataatinneqassasut.

Taamaattumik isumaqarpunga pisortap immikkoortortaqarfimmi mikisumi najugaqartup immikkoortortaqarfimmut Holbøllsvejimiittumut nuutsinneqarnissaanik aalajangiinera innarluutillit pillugit peqqussummi §§-imut 16-imut 17-imullu naapertuutinnigitsoq.

Pisimasoq taanna isorisariaqartutut isigaara.

6. Sullissassat siunniussat

Pisortap misissuineri oqaatigaa najugaqartoq qulaani immikkoortumi 5-imi eqqaaneqartoq autismimik nappaateqartutut isigineqanngitsoq, ilaatigulli [...-tut] isigineqarluni.

Aningaasanut inatsimmi kontomut pingaarnermut 30.13.41-mut, innarluutilinnik paaqqinniffinnut, missingersuutitut oqaasertaliussanit erserpoq immikkoortortaqarfimmi Holbøllsvejimiittumi sullinneqartussat siunniussat tassaasut “autismimik nappaateqartut 18-init qummut ukiullit”.

Missingersuutitut oqaasertaliussat tunngavissanik Holbøllsvejimi sullissassatut siunniussatut taaneqartut saneqqunneqarsinnaasut ilimaginnissaanut tunngaviusinnaasunik imaqqangillat. Inummik sullissassatut siunniussatut taaneqartuni pineqartunut ilaatinneqqangitsumik inissiinerup manna nassataraa, tassalu Nunatta Karsianit aningaasaliissutinik piumasaqaatit unioqqutillugit atuineq.

Tamanna tunngavigalugu isumaqarpunga immikkoortortaqaqfimmi Holbøllsvejimiittumi najugaqartussamik autisimimik nappaateqartuunngitsumik inissiineq aningaasanut inatsimmi missingersuutitut oqaasertaliussanut naapertuuttuunngitsaq.

Pisimasoq isorisarialerujussuartut isigaara.

7. Katsorsaanissamat pilersaarusat

Meeqqanut inuusuttunullu kiisalu annertuumik innarluutilinnut ulloq unnuarlu paaqqinniffiit pillugit Namminersorerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 64, 29. dec. 1994-imeersoq (matuma kingornatigut ulloq unnuarlu paaqqinniffiit pillugit nalunaarummik taaneqartartussa) aalajangersakkamik imaattumik ilaatigut imaqarpoq:

“§ 25. Annertuumik innarluutillip ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut inissinneqarne-ranuat atatillugu, katsorsaanissamat pilersaarut suliarineqassaaq.

Imm. 2. Katsorsaanissamat pilersaarut paaqqinniffimmit kommunitullu najugarivitaami isumaginninnermut ataatsimiititamit annertuumik innarluutillip pillugit siunnersorti immikkut ilisimasalik nunallu immikkoortuani immikkoortoqaqfik suleqatigalugit suliarineqassaaq.

Imm. 3. Katsorsaanissamat pilersaarut pineqartumit namminermiit sapinngisamik akuerineqassaaq, imaluunniit meeraq inuusuttorluunniit 18-it inorlugit ukiulik pineqarpat angajoqqaatut oqartussaassuseqartumit akuerineqassalluni. Pineqartoq oqartussaassusiagaasimappat katsorsaanissamat pilersaarut pineqartup sinniisutut ikiortigisaanit aamma akuerineqassaaq.”

Pisortap oqaatigaa paaqqinniffik katsorsaanissamat pilersaarusat ulloq unnuarlu paaqqinniffiit pillugit nalunaarummi § 25-mi oqaatigineqartutut najugaqartup kommunitut najugarivitaani isumaginninnermut ataatsimiititaliaq peqatigalugu suliarisimangikkai. Katsorsaanissamat pilersaarusanut taarsiullugit katsorsaanermut pilersaarusat ingerlaavartumik nutaterneqartartut suliarineqarsimapput. Najugaqartunik katsorsaanermut pilersaarusat paaqqinniffimmi atugassatut suliarineqarsimasut kingulliit tiguakka.

Isumaqarpunga immikkoortortaqaqfimmi Holbøllsvejimiittumi najugaqartunut katsorsaanissamat pilersaarusat najugaqartut kommunitut najugarivitaanni isumaginninnermut ataatsimiititaliaq peqatigalugit suliarineqarsimanginnerat ulloq unnuarlu paaqqinniffiit pillugit nalunaarummi § 25-mut naapertuuttuunngitsaq.

Inassuteqaatigaara katsorsaanissamut pilersarusiat taamaattut suliarineqassasut.

8. Suliffimmik naliliiviginninneq

Paaqqinniffik misissuineq sioqqullugu qinnuigaara paaqqinniffiup suliffik pillugu naliliiviginninnera (matuma kingornatigut SPN-imik taaneqartartussaq) uannut nassiu-teqqullugu.

Pisortap oqaatigaa SPN paaqqinniffiup kingullermik 2010-mi suliarisimagaa, taanna-lu paaqqinniffiup nassaarisinnaasimangikkaa.

Pisortap Kalaallit Nunaanni Sullivinnik Nakkutillisoqarfiup e-mailikkut allaffigeqa-tigineqartarnerani allagaasimasut aammattaq ilanngullugit nassiuppai, taakkunan-ngalu erserpoq paaqqinniffiup uanga saaffiginninnera tunngavigalugu Kalaallit Nu-naanni Sullivinnik Nakkutillisoqarfimmut 7. september 2015-imi malugeqqullugu o-qaatigisimagaa paaqqinniffiup SPN-ia tammarsimagunartoq, apeqqutigalugulu Nak-kutillisoqarfik paaqqinniffiup SPN-iata assilineranik peqarnerisooq. Kalaallit Nunaan-ni Sullivinnik Nakkutillisoqarfiup akissummini ilaatigut oqaatigaa suliffiit SPN-ii Nakkutillisoqarfiup toqqortaatinggikkai, paaqqinniffillu inatsisit suliamut attuu-massuteqartut pillugit ilitsersorlugu.

Apeqqummut “Suliffik pillugu Naliliiviginninneq piuma?” Angerlarsimaffik Ajamik nakkutilliinnermut atatillugu misissuineq pillugu nalunaarusiami taamani Ilaqutariin-nermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuiso-qarfiusumit (massakut Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalakkersuisoqarfimmit) august 2013-imi misissuinerimik ingerlatsisimasumit sulia-rineqarsimasuni akissut imaappoq:

“Naagga, SPN kingulleq 2010-mili suliarineqarsimavoq. Sulisut ilaata suliffimmi avatangiisit pillugit pikkorissartitsinermi peqataanissaa suliniutigineqarpoq, sulias-saqarfiup taassuma aallunneqalernissaa siunertaralugu.” (Atorfeqarfimmi nutsi-gaavoq)

SPN-imik suliarinnittarneq pillugu malittarisassat Kalaallit Nunaanni sulinerim avatangiisit pillugit inatsimmiipput, tak. inatsimmik nalunaarut nr. 1048, 26. oktober 2005-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasooq. Inatsimmi Ka-laallit Nunaanni sulisitsisumi sulineq pineqartunut ilaatinneqarpoq, tak. inatsimmi § 2, imm. 1. Inatsimmi § 11 a, imm. 1 imaattunik oqaasertaqarpoq:

“Sulisitsisup isumagissavaa suliffimmi isumannaallisaanikkut peqqinnissakkullu pissutsinik suliat suunerat, suleriaatsit aamma sulianik ingerlatsinerit atorneqartut, aamma sulliviup annertussusia aqqissuussaanageralu tunngavigalugit allagannguk-kamik naliliiffiginnittoqarnissaa. Suliffimmik naliliiffiginnissut sullivimmiittassaaq

sulliviullu siulersuisuinit, sulisunit aamma Sullivinnik Nakkutillisoqarfimmit takuneqarsinnaassaaq. Suliffimmik naliliiffiginnissut suliat, suleriaatsit aamma sulianik ingerlatsinerit il.il. allannguuteqaraangata, allannguutillu taakku sulinermi isumannaatsuunissamut peqqinnissamullu sunniuteqaraangata iluarsaanneqartassaaq, akutunerpaamilli ukiut pingasunngorneri tamaasa.”

Taamaalilluni SPN akuttunerpaamik ukiut pingasukkaarlugit nutarterneqartassaaq suliffeqarfimmillu pigineqassalluni pisortaqatigiinnit, atorfeqartitaasunit Sullivinnillu Nakkutillisoqarfimmit atorneqarsinnaasunngorlugu.

Isumaqarpunga immikkoortortaqaqfiup Holbøllsvejimiittup SPN-imik taassuma suliarineqarnerata kingornatigut kingusinnerpaamik ukiut pingasut qaangiutinnginneranni nutarterneqarsimasumik peqannginnera SPN-illu suliarineqarsimasup kingulliup paaqqinniffimmi pigineqannginnera Kalaallit Nunaanni suliffinni avatangiisit pillugit inatsimmut naapertuutinngitsoq.

Immikkoortortaqaqfimmum Holbøllsvejimiittumut SPN nutaaq suliarineqassasoq inasuteqaatigaara.

9. Pujortartarneq

Immikkoortortaqaqfimmi Holbøllsvejimiittumi illumi malittarisassani oqaatigineqarpoq pujortarneq “illup silataani pisassasoq”.

Pujortarnermik inerteqquteqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 15, 26. maj 2010-meersoq aalajangersakkanik imaattunik imaqarpoq:

“§ 1. Innuttaasut peqqissusiannik siuarsaaneq inuillu allat tupatorlutik pujortarnerisa pujuannik najuussuinikkut nammineq piumassuserinngisamik ajoquserneqarsinnaanerup pinaveersaartinneqarnissaa inatsimmi siunertaapput.

§ 2. Inatsit makkunani atuuppoq:

1) Pisortat suliffiutaanni.

[...]

4) Ilinniarfinni, meeqqanik paaqqinniffinni, matumani meeqqanik angerlarsimaffinni ulluunerani paarsisartut ilanngullugit eqqarsaatigalugit, kiisalu ulloq unnuarlu paaqqinniffinni, paaqqutarinniffittut angerlarsimaffinni, ilinniartut ineqarfiini sullissivinnilu taakkununnga assersuunneqarsinnaasuni.

[...]

Imm. 2. [...]

Imm. 3 [...]

8. Misissuinerit aamma nammineerluni misissuiffiginninnernik suliniutit

§ 3. Inatsisip atuuffigisaasa iluini tupamik pujortarneq inerteqqutaavoq, inatsisip aalajangersagartaani allani allatut aalajangersaasoqanngippat.

Imm. 2. [...]

Imm. 3. [...]

[..]

§ 5. Paaqqutarinniffittut angerlarsimaffinni, ulloq unnuarlu paaqqinniffinni, najugaqarfissatut neqeroorutini, ilinniartut ineqarfiini assigisaannilu inunnit 18-it sinnerlugit ukiulinnit arlalinnit najugaqarfigineqarnerusuni namminerisamik angerlarsimaffittut atuuttuni najugaqartut ataasiakkaat 18-it sinnerlugit ukiullit ineeqqami inissiamiluunniit angerlarsimaffittut najugaqarfigisaminni pujortarsinnaapput.

Imm. 2. [...]”

Pujortartarneq pillugu inatsisissatut siunnersuummi § 5 pillugu immikkut oqaaseqaatini makku oqaatigineqarput:

“Inini pujortarnissamik ataatsimut inerteqquteqarneq, inuit arlaannik pissuteqarlu tik pisortat namminersortulluunniit sullissiviutaanni tamatumunngalu peqatigitillugu najugaqartut allat sulisutullu atorfeqartitaasut sumiiffigisaanni ineqartut naamaginartumik mianeralugit oqimaaqatigiissaarivigineqassaaq.

Inini pujortarnermik ataatsimut inerteqquteqarneq inersimasunik paaqqinniffinni saneqqunneqarpoq. Taamaaliornikkut inuit inersimasut namminerisaminnik angerlarsimaffimminni pujortarnissartik kissaatigigunikke pujortarnissaminnut periarfisaqartinneqartariaqartut pineqarnerat pingaartillugu isiginiarneqarsimavoq.

Aalajangersagaq taanna sullissivinnut, inunnit 18-it sinnerlugit ukiuliunerusunit najugaqarfigineqartunut tunngasuvoq. Taamaalilluni sullissiviit inunnit 18-it inorlugit aamma 18-it sinnerlugit ukiulinnit angerlarsimaffittut najugaqarfigineqartut aalajangersakkami ilaatinneqarput.

Sullissivinni inini pujortarsinnaatitaaffiusuni sulisut najugaqartullu allat pujumik najuussuinnginnissaat sullissiviup pisortaasa sukumiisumik qulakkiissavaat.

Sukumiisunik qulakkeerinnermut tunngatillugu pisuni ataasiakkaani naliliineq apequtaavoq. Ineraq namminerisamilluunniit inigisaq pujortarfiusoq sullissiviup iluani init allat eqqarsaatigalugit soorunami matuneqarsinnaasuussaaq. Tamatuma saniatigut ineeqqat ataasiakkaat pujortareernerup kingornatigut silaannarissarneqartasasut suliffeqarfiup peqqusissutigisinnaavaa.

Sulisut najugaqartullu sinnerisa illersorneqarnissaat qulakkeerniarlugu annertunerusumik suliniuteqartoqarnissaa pisariaqartinneqarpat inini ataasiakkaani pisariaqarneratut annertutigisumik silaannarissarfilersuisoqarsinnaavoq.

Pujortartut pujuannik najuussuineq pinaveersaartinniarlugu sukumiisumik qulakkeerisoqarnissaanik aalajangiinermi sullissiviup pisortaasa sulisut, isumannaallisaa-nermilu suliniaqatigiinnik pilersitsisoqarsimappat, taakku ilaatissavaat.”

Immikkoortortaqaarfimmi Holbøllsvejimiittumi massakkut najugartut marluullutik 18-it sinnerlugit ukioqarput. Tamatuma saniatigut – immikkoortumi 6-imi qulaani oqaatigineqartutut – aningaasanut inatsimmi konto pingaarneq pineqartoq pillugu missingersuutitut oqaasertaliussanit erserpoq immikkoortortaqaarfik Holbøllsvejimiittoq inunnut 18-init qummut ukiulinnut naatsorsuussaasoq.

Taamaattumik pujortartarneq pillugu inatsimmi § 5, imm. 1-imi ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut il.il. inunnut 18-it sinnerlugit ukiulinnut naatsorsuussaasunut tunngasoq immikkoortortaqaarfimmi Holbøllsvejimiittumi atorneqassaaq.

§ 5, imm. 1-ip paaqqinniffimmit saneqqunneqarsinnaaneranut taamaalillunilu pisuni aalajangersagaq tunngavigalugu pujortarsinnaatitaaffiusuni pujortarnermik inerteqqutegarsinnaaneq pujortartarneq pillugu inatsimmi tunngavissaqanngilaq.

Taamaattumik isumaqarpunga immikkoortortaqaarfimmi Holbøllsvejimiittumi najugaqartut namminneq ineeqqaminni pujortaqqusaannginnerat pujortarneq pillugu inatsimmi § 5, imm. 1-imut naapertuutinnigisoq.

10. Imigassaq

Immikkoortortaqaarfimmi Holbøllsvejimiittumi illumi malittarisassani oqaatigineqarpoq “illumi imigassartortoqassanngitsoq”. Pisortalli misissuinerimi oqaatigaa najugar-
tut namminneq ineeqqaminni imigassartorsinnaatitaasut.

Illumi malittarisassani erseqqissaasoqassasoq kaammattuutigaara, taamaalilluni illumi imigassartooqusinninermi najugaqartut namminneq ineeraat pineqartunut ilaatinneqanngitsut erseqqissumik takuneqarsinnaalersillugu.”

Nalunaarusiama assilinera Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut nas-
siuppara, najugaqartorlu sullitassatut siunniunneqartuni pineqartunut ilaatinne-
qanngitsoq pillugu ajornartorsiut Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut
immikkut malugeqqullugu. Taamaaliorpunga Ombudsmandi pillugu inatsimmi
§ 23, imm. 1 innersuussutigalugu, tassuunalu aalajangersarneqarpoq annertun-
rusutigut kukkussuteqartoqarsimanera sumiginnaasoqarsimaneraluunniit ilima-
gisariaqartoq misissuinerup takutippagu suliaq Inatsisinut Ataatsimiititaliamut

8. Misissuinerit aamma nammineerluni misissuiffiginnernik suliniutit

tamatumunngalu peqatigitillugu Naalackersuisunut kommunalbestyrelsimul-
luunniit nalunaarutigissagiga.

Angerlarsimaffik Aja qinnuigaara nalunaarusiara Holbøllsvejimi najugaqartu-
nut sulisunullu paasisutissiissutigeqqullugu. Angerlarsimaffik Aja aamma Ila-
qutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalackersuisoqarfik
tamatumani saniatigut qinnuigaakka paaqqinniffik nalunaarusiama qanoq iliuse-
qarnissamat pissutissaqalersitsinera uannut paasisutissiissutigeqqullugu.

Oqaaseqaat 28. juli 2016-imeersoq ilanngussartalik Ilaqutariinnermut, Naligiis-
sitaanermut, Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalackersuiso-
qarfimmit tamanna tunngavigalugu tiguara. Oqaaseqaat taanna Naalackersuiso-
qarfiup aamma ulloq unnuarlu paaqqinniffiup akissutaanik imaqarpoq. Oqaase-
qaammi ilaatigut makku oqaatigineqarput:

”Nalunaarusiami imm. 5-10-mi eqqartorneqartut Angerlarsimaffik Ajap aaqqinniar-
lugit maanna iliuseqalernera Naalackersuisoqarfiup uppersarsinnaavaa.

Imm. 5-imut tunngatillugu.

Naalackersuisoqarfiup aamma Angerlarsimaffik Ajap Ombudsmandip oqaasii tusaa-
tissatut tiguat, tassa annertuumik innarluutilinnut ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut
peqquussutaanni §§-ini 16-imi 17-amilu aalajangersakkanut naapertuutinnitsumik im-
mikkoortortami mikinnermit immikkoortortamat Holbøllsvejimiittumut najugaqartu-
mik nuuutsitsineq pisortamit aalajangerneqarsimammat. Siunissami najugaqartumik
nuttoqarnerani §§-it 16 aamma 17 malinneqartassaput.

Imm. 6-imut tunngatillugu.

Ombudsmandip isornartorsiuinera Naalackersuisoqarfiup tusaatissatut tiguat, su-
liniutigalugulu aningaasanut inatsimmi kontomi pingaarnermi 30.13.41-mi innarluutilin-
nik paaqqinniffinnut tunngasuni missingersuutinut tapiliussaq allanngortinneqassasoq
sullinneqartut pillugit atitunermik nassuiaaserlugu.

Imm. 7-imut tunngatillugu.

Ombudsmandip isornartorsiuinera Naalackersuisoqarfiup aamma Angerlarsimaffik
Ajap tusaatissatut tiguat. Kommunit suleqatigalugit najugalinnik katsorsaanissamat
pileraarusiortoqassaaq.

Imm. 8-mut tunngatillugu.

Angerlarsimaffik Ajap SPN-imik suliaqarluni aallartinnera Naalackersuisoqarfiup
uppersarsinnaavaa. Suleqatigiissitap akissutit misissoqqissaassavai, naatsorsuuti-
galugulu SPN-imik misissuinerit 2016-imi julimi naammassisinnaassallugit.

Imm. 9-mut tunngatillugu.

Ombudsmandip paasinninnera Angerlarsimaffik Ajap tusaatissatut tigummagu paasissutissiissutigineqarsinnaavoq, taamaalilluni najugallit namminneq iniminni pujortarsinnaanerit inerteqqutaajunnaarluni.

Imm. 10-mut tunngatillugu.

Ombudsmandip illumi malittarisassanik erseqqissaaqqusilluni inassutaa Naalakkersuisoqarfiup aamma Angerlarsimaffik Ajap maluginiarpaat, taamaalilluni ersarissarneqarluni aalakoornartumik imeqqusaannginneq najugallit namminneq inaannut tunngajunnaarteq.

Taamaattoq najugallit namminneq iniminni killeqanngitsumik najugallillu atugarissaarneranut/peqqissusianut ineriartorneranullu ulorianartorsiortitsisumik imersinnaanerit naapertuussorinangilaq.

Najugallit pisuni ataasiakkaani aalakoornartumik imersinnaanerisa killilersorsinnaanerannut Naalakkersuisoqarfik imminut pisinnaatippoq.”

Oqaaseqaammit aammattaq erserpoq nalunaarusiara Angerlarsimaffik Ajap Holbøllvejimi najugaqartunut sulisunullu ilisimatitsissutigisimagaa.

Angerlarsimaffik Aja aamma Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut, Isumagininnermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfik allakkatigut 5. august 2016-imeersutigut nalunaarfigaakka oqaaseqaammi 28. juli 2016-imeersumi oqaatigineqartut maluginiarikka, taamalu immikkoortortaqarfimmik Holbøllsvejimiittumik misissuineq pillugu suliaq inaarlugu suliarineqartutut isigigiga.

8.3 Meeqqat Illuanni Nuummiittumi misissuineq (Nalunaarusiaq 7. december 2016-imeersoq, j.nr. 2015-900-0009)

Meeqqat Illuat 7. december 2016-imi ilaatigut imatut allaffigaara:

“[...]

1. Aallaqqaasiut

Ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi Meeqqat Illuanni Nuummiittumi immikkoortortaqarfimmik “Qulleq”-mik, “Alleq”-mik “Nutaq”-millu misissuineq 16. december 2015-imi ingerlappara.

Misissuineq taanna ataatsimut sulininnut ilaatillugu ingerlanneqarpoq, taamaalilluni-lu naammagittaalliummik aalajangersimasumik tunngaveqarani misissuinerulluni.

Oqartussaasut inuillu uanga sulininni pineqartunut ilaatinneqartut inatsiseqartitsineq atuuttoq unioqquutilugu iliuseqarnersut suliassaminnilluunniit ingerlatsinerminnut at-tatillugu allatigut kukkussuteqarnersut sumiginnaanersulluunniit nakkutigisassaraa. Tamanna Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 3. de-cember 2009-meersumi (matuma kingornatigut Ombudsmandi pillugu inatsimmik taaneqartartussami) § 19, imm.1-ikkut aalajangersarneqarpoq. Isornartorsiuissinnaa-vunga, inassuteqaateqarsinnaallunga suliampilu paasinninnera aamma saqqummius-sinnaallugu, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 20.

Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 16, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq paaqqin-niffiit suliffeqarfiilluunniit uanga sulininni pineqartunut ilaatinneqartut sulluunniit misissorsinnaagikka. Taamatut misissuinermit atatillugu – Ombudsmandi pillugu i-natsimmi §§-ini 19-imi 20-milu aalajangersarneqartut saniatigut - pissutsit paaqqin-niffiup aqqissuussaananeranut ingerlanneqarneranullu tunngasut kiisalu pissutsit paaq-qinniffimmik atuisut pineqartarnerannut taakkulu pillugit ingerlatanut tunngasut i-nuppalaartumik misigittartumillu isiginnittaaseq aallaavigalugu naliiiffigisinnaavak-ka, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 16-imi oqaaseqatigiit aappaat.

2. Misissuinerup ingerlanneqarnera

Meeqqat Illuannik misissuineq inatsisilerituutut suleqatikka oqalutsilu peqatigalugit ingerlappara. Taakkua saniatigut siunnersorti meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit sullis-sivimmit MIO-meersoq peqataaqullugu qinnuigisimasara aammattaaq peqataavoq.

Paaqqinniffiup pisortaa pisortallu tullia misissuinerup nalaani oqaloqatigineruakka. Oqaloqatigiinneq paasissutissat Meeqqat Illuata nassiussai aallaavigalugit ingerlan-neqarpoq. Sulisut arlallit kiisalu najugaqartut ataatsimoortut ataatsit aamma oqaloqa-tigaakka. Illup initai, matumani init ataatsimooruttakkat kiisalu najugaqartut ataasiak-kaat inaat, inini taakkunani najugaqartut akuersisillugit, aammattaaq misissorpakka.

Najugaqartut, najugaqartut angajoqqaavi sulisullu misissuininut atatillugu oqaloqa-tiginninnissamut periarfissaqarnerannik misissuineq sioqqullugu ilisimatippakka. A-ngajoqqaap ataatsip saaffiginnissutaa tiguara, taannalu oqaloqatigalugu. Najugaqartut sulisulluunniit saaffiginnissutaannik tigusaqanngilanga.

Paaqqinniffik, najugaqartut sulisullu pillugit paasissutissat assigiinngitsut misissui-neq sioqqullugu Meeqqat Illuannit tiguakka. Taakkua saniatigut taamani Ilaqutariin-nermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalakkersuisoqarfiusup (massak-ut Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsit-sinermut Naalakkersuisoqarfiup) nakkutilliineq pillugu nalunaarusiai kingulliit 2012-imeersoq aamma 2013-imeersoq tiguakka.

Meeqqat Illuat nalunaarusiamut missingiutaagallartoq una pillugu oqaaseqaamminik saqqummiussinissaminut periarfissinneqarsimavoq. Meeqqat Illuata allakkatigut 24. juni 2016-imeersutigut nalunaarutigaa nalunaarusiaq pillugu oqaaseqaatissaqarani, nalunaarusiaq tamaat tusaatissatut tiguniarini nalunaarusiamillu kaammattuutigineqartut malitseqartitsiviginariini.

3. Paaqqinniffik pillugu ataatsimut oqaatigisassat

Meeqqat Illuat meeqqanik 4-12-inik ukiulinnik isumassugaanermikkut sumiginna-gaasimasunik alaatsinaaaffitut katsorsaavittullu paaqqinniffiuvoq. Paaqqinniffik katil-lugit 18-inut inissaqarpoq, immikkoortorta qarfirmut “Qulleq”-nut arfineq marlun-nik, “Alleq”-mut arfineq marlunnut kiisalu immikkoortorta qarfirmut “Nutaq”-mut tallimanik agguataarsimasunik.

Misissuinerup nalaani immikkoortorta qarfirmi “Qulleq”-mi arfineq marluk, “Al-leq”-mi tallimat kiisalu immikkoortorta qarfirmi “Nutaq”-mi sisamat najugaqarput. Najugaqartunit 16-init taakkunanga pingasut 12-it sinnerlugit ukioqarput.

Perorsaasutut ilinniarsimasut 14-it, psykoterapeutitut ilinniarsimasut marluk, taartaa-sutut sulisut marluk ikiortillu sisamat atorfeqartitaapput.

Meeqqat Illuat Kapisilinni pingasunik aammattaq illuuteqarpoq, ataaserlu ukioq kaajallallugu ammasarluni. Meeqqat Illuat taakkua saniatigut Qoornumi ataatsimik il-luuteqarpoq, immikkoortorta qarfirmut marlunnut avitaasumik, atuarfiillu aasaanerani atuannigiffeqarneranni ammasartumik.

Inissuinerup pissutaanerpaasartut tassaapput angerlarsimaffimmi imigassamik ajor-nartorsiuteqartoqarnera, angerlarsimaffimmi annersaasoqartarnera, kinguaassiutitigut innimiilliofiginnittoqartarnera pissusilersornikkullu ajornartorsiutit.

4. Pingaarnerusutigut naliliineq

Meeqqat Illuat pingaarnerusutigut pitsaasunik paasisaqarfigaara, taannalu paaqqinnif-fiuvoq pisortaqtigitiit paaqqinniffiup unamminiagassaasa aqqinniarneqarnerannik eqqumaffiginniffigisaat. Pisortaqtigitiit siorna sulilersimavoq, sorpassuutigullu iserfiginia-gassaqarsimalluni. Malugaarali Meeqqat Illuat ilorraap tungaanut ineriartortoq, tassa-nilu pisortaqtigitiit sulisunik oqaloqatiginninneq peqataatitsinerlu aallukkaat.

Initai kusanarput, ataatsimullu malugisinnaavara najugaqartut sulisullu atortussat/i-luaqusersuutit atorfissaqartitatik pigigaat.

Sulisut misissuinerup nalaani oqaloqatigisama oqaatigaat paaqqinniffimmi sulinertik nuannarigitsik.

8. Misissuinerit aamma nammineerluni misissuiffiginnernik suliniutit

Pissutsit arlallit misissuinnermut atatillugu malugisakka oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersitsipput. Taakku tulliuuttuni immikkoortuni 5-imit 15-imut allaaserineqarput.

Pissutsit allat arlallit oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersitsinngitsut misissuinninni aamma oqaloqatigiissutigineqarput, taakkulu nalunaarusiami matumani erseqqissarneqarnerat iluaqutaassasoq isumaqarpunga. Taakku immikkoortumi 16-imi naatsumik allaaserineqarput.

5. Oqarasuaatit angallattakkat

Taamani Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalackersuisoqarfik (massakkut Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalackersuisoqarfik) misissuineq sioqqullugu qinnuigaara Naalackersuisoqarfiup Meeqqat Illuannik nakkutilliinnermut atatillugu misissuini pillugit nalunaarusiani kingulliit marluk uannut nassiuteqqullugit.

Naalackersuisoqarfiup nalunaarusiai 2012-imeersaq aamma 2013-imeersaq tiguakka.

Nakkutilliinnermut atatillugu misissuineq pillugu nalunaarusiami 2012-imeersumi quppernermi 9-mi erserpoq “meeqqat angallattakkanik oqarasuaateqanngitsut”.

Pisortap misissuinerup nalaani erseqqinnerusumik oqaatigaa najugaqartut oqarasuaataat angallattakkat pisortaqatigiit allaffianni amusartumi toqqortarineqartartut, tassami Meeqqat Illuanni najugaqartut angallattakkamik oqarasuaateqarnissaat inerteqqutaammat. Oqarasuaat angallattagaq meeqqap angerlartussanngornerani tunniunneqartarpoq.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara inatsisikkut naapertuuttumik tunngaveqarnerup nalinginnaasup ilaatigut manna nassatarigaa, tassalu ingerlatsiviup sulinera inatsimik imaluunniit inatsiseqartitsinikkut allatut akuerisaasumik tunngaveqassasoq. Akuliunneq annertusiartortillugu inatsisikkut tunngavik suli nalorninaanneruleriartussaaq. Jon Andersenip allallu atuakkiaanni “Forvaltningsret”-imi, aappassaanik naqitertinneqartumi (2002-meersumi) quppernerit 291 aamma 302 kiisalu Jens Gardep allallu atuakkiaanni “Forvaltningsret - Almindelige emner”-mi, tallimassaanik naqitertinneqartumi (2009-meersumi) quppernerit 150 aamma 180 innersuussutigaaq.

Kalaallit Nunaanni meeqqanik inuusuttunillu ulloq unnuarlu paaqqinniffinni pissaanermik atuisarneq pillugu malittarisassat isumaginninnermik suliassaqarfimmi pissaanermik atuneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni (matuma kingornatigut pissaanermik atuneq pillugu inatsimmik taaneqartartussami) nr. 1-imi, 21. november 2013-imeersumiipput.

Pissaanermik atuineq pillugu inatsisissatut siunnersuut pillugu nalinginnaasumik oqaaseqaatini imm. 1.3-mi oqaatigineqarpoq inatsisip pissaanermik atuineq pillugu malittarisassat tamaasa imarigai. Nalinginnaasumik oqaaseqaatini imm. 2.2-mi aammattaq oqaatigineqarpoq meeqqanut pissaanermik aatsaat atuisoqarsinnaasoq taamaaliornissamut inatsisikkut tunngavissaqarpat, pissaanermillu atuineq pillugu malittarisassat tunngaviusumik tunngavinnik arlalinnik aallaaveqartut, matumani oqarasuaatitigut sianernernik nakkutilliisoqassappat tamatumunnga inatsisikkut erseqqissumik tunngavissaqarnissamik tunngavik ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1-ikkut, tak. § 6, imm. 4, aalajangersarneqarpoq pissaanermik atuinikkut inunnik paaqqinniffiup avataaniittunik oqarasuaatikkut attaveqarfiginninneq piffissami aalajangersimasumi nakkutigineqassa-soq eqqartuussivik aalajangiingikkaluartuq kommunimi uninngavigisami kommunalbestyrelsi aalajangiisnaasoq, tamanna meeqqap atugarissaarnera ineriartorneralu mianeriniarlugit pisariaqarpat.

Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 13 pillugu oqaaseqaatini oqaatigineqarpoq paaqqinniffik inissiivigisarluunniit meeqqap avatangiisiminiittunik attaveqarfiginnitarnissamut periarfissaanik nakkutilliisumik illumi malittarisassalioarsinnaanngitsoq, aatsaallu nakkutilliisoqarsinnaasoq kommunimi uninngavigisami kommunalbestyrelsip aalajangiinera tunuliaqutaralugu.

Taamani Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atortitsinnermut Naalackersuisoqarfiusup (massakkut Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalackersuisoqarfiup) pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi malittarisassat pineqartut pillugit ilitersuut (“Isumaginninnermik suliasaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaat pillugu ilitersuut – immikkoortoq II meeqqanut tunngasoq”) november 2013-imi suliaraa. Ilitersuummi imm. 16-imi ilaatigut makku oqaatigineqarput:

“Illumi malittarisassat soorlu [...] oqarasuaatit angallattakkat eqqarsaatigalugit aalajangersakkanik allaaserinnittuusinnaapput [...]

Meeqqat inuusuttullu oqarasuaamminnik angallattakkanik atuisinnaatitaanerat pillugu malittarisassat inissiiviusup siunertaa eqqarsaatigalugu aalajangersarneqarsinnaapput. Taamaalilluni meeqqat inuusuttullu qaqugukkat angallattakkamik oqarasuaateqartannginnissaat pillugu malittarisassat ilusilersorneqarsinnaapput, soorlu atuarnep nerinerullu nalaanni, tassami oqarasuaat angallattaq atuartitsinnermut ataatsimoornermullu akornusersuisuusinnaammat. Tamatuma saniatigut aalajangerneqarsinnaavoq oqarasuaat angallattaq unnuakkut tiggummeqartassanngitsoq, taamaaliornikkut meeqqat inuusuttullu eqqissillutik sininnissaat qulakkeerniarlugu. Ataatsimoorningaq eqqarsaatigalugu angallattakkamik oqarasuarnerit tamarmik iniimi ataatsimoorfiusumi pinnatik meeqqalli inuusuttullu namminneq inaanni pisassa-

8. Misissuinerit aamma nammineerluni misissuiffiginnernik suliniutit

sut malittarisassanik aalajangersaanissaq pisariaqarsinnaavoq. Taamaalilluni illumi malittarisassani oqarasuaatikkut angallattakkakut oqalussinnaanermik killiliisuni tamatumunnga attuumassuteqartumik pissutissaqassaaq/tunngavilersuisoqassaaq.

Inissiiuiusorli malittarisassanik oqarasuaatikkut angallattakkakut oqaluussinissamik mattussilluinnartunik aalajangersaasinnaangilaq. Kommunimi najugarisami kommunalbestyrelsi tassatuaavoq angajoqqaat attaveqartarfiilluunniit aamma meeqqap inuusuttulluunniit akornanni mailikkut oqarasuaatikkulluunniit attaveqatigiinnerup piffissami aalajangersimasumik sivisussusilimmi matuneqarnissaanik aalajangiisinnaasut, imaluunniit politiit meeqqap inuusuttulluunniit tigummigallagaanermut taarsiullugu immikkortortaqarfimmi matoqqasumi/isumannaallisagaasumi inissinneqarsimasup oqarasuaatikkut oqaloqateqarnissaanik allatulluunniit attaveqarfigineqarnissaanik tigummigallaaneq pissutigalugu itigartitsisinnaasut.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Ilitsersuummi imm. 23-mi aammattaq oqaatigineqarpoq meeqqat inuusuttullu oqarasuaammik angallattakkamik arsaarneqassasut aalajangiinissamut ulloq unnuarlu paaqqinniffiit inatsisikkut tunngavissaqanngitsut.

Uanga naliliinera unaavoq inatsisikkut tunngavissaqarnermik tunngaviup nalinginnaasup manna nassatarigaa, tassalu ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi najugaqartut namminerisaminnik angallattakkamik oqarasuaateqannginnissaannik malittarisassaq annertoorujussuarmik akuliunnerusooq inatsisikkut erseqqissumik nalorninaatsumillu tunngaveqartussaasoq.

Inatsisikkut tunngavissaq taamaattoq piunngilaq.

Pissaanermik atuneq pillugu inatsit piareersarlugu suliani erseqqilluinnartumik aammattaq tunngavigineqarpoq paaqqinniffik illumi malittarisassanik meeqqap avatangiisiminut attaveqarnissamut periarfissaanik nakkutilliisunik atulersitsisinnaangitsooq.

Malittarisassamik taamaattumik aalajangersaanissaq suliatigut pisariaqartoq paaqqinniffik isumaqaraluarpuunniit tamanna allatut inerniliinermik kinguneqarsinnaangilaq. Najugaqartut paaqqinniffiup oqarasuaataannik atuinissaminut killilimmik periarfissaqarnerat allatut inerniliinermik aamma kinguneqarsinnaangilaq.

Tamanna tunngavigalugu isumaqarpunga Meeqqat Illuat najugaqartut namminerisaminnik angallattakkamik oqarasuaateqarsinnaannginnerat pillugu malittarisassamik aalajangersaanissaminut inatsisikkut tunngavissaqanngitsooq, taamatuttaarlu paaqqinniffik najugaqartut oqarasuaataannik angallattakkanik malittarisassamut taamaattumut innersuussilluni arsaarinninnissaminut inatsisikkut tunngavissaqanngitsooq.

Pissuseq taanna isorisarialerujussuartut isigaara.

6. Ukioqatigiikkuutaat

Paasissutissani misissuineq sioqqullugu nassiunneqartuni pisortap oqaatigaa Meeqqat Illuanni meeqqat 18-it 4-12-nik ukioqartut najugaqarsinnaasut aalajangersarneqarsimasoq. Ukioqatigiikkuutaat taakku paaqqinniffiup 2014-imi ukiumoortumik nalunaa-rutaani aamma oqaatigineqarsimapput.

Ukioqatigiikkuutaat oqaatigineqartut taakku 2014-imi Aningaasanut Inatsimmut qanoq ilillutik naapertuunnersut pisortaqatigiinnik oqaloqateqarninni apeqqutigaa, Aningaasanummi Inatsimmi allassimammat ukioqatigiikkuutaat pineqartut tassaasut 4-14-inik ukiullit.

Pisortaqatigiit oqaatigaat paaqqinniffiup nammineq paasissutissaataani ukioqatigiikkuutaat 4-12-inik ukiullit taaneqarsimanerat piaariitsoonerunngitsoq, najugaqartummi ukioqqortunersaasa 12-inik ukioqarnissaat paaqqinniffiup kissaatigimmagu. Paaqqinniffiup perorsaariaasiata meeqqanut nukarliunerusunut sammitinneqarnera tamatumunnga pissutaanerpaavoq, meeqqammi apersortittussat ukioqaleraangata meeqqat ineriartorneranni sorpassuarnik pisoqartarmat. Najugaqartut ukiuni marluinnarni paaqqinniffimmi najugaqartassappata tamanna najugaqartumut paaqqinniffimnullu aammattaq naleqquttuunaviangilaq. Pisortaqatigiit aammattaq oqaatigaat paaqqinniffik ukioq kingulleq meeqqanik sisamanik 14-it sinnerlugit ukiulinnik najugaqartuuteqarsimasoq, najugaqartullu taakku Utaqqisut Qitiusumik Allattorsimaffiannut (Det Centrale Ventelistemut, DCV-mut) innersuuteqqullugit kommunit paaqqinniffiup nukingisaartuariaqartarsimagai. Inuusuttup pineqartup piffissami utaqqiviusumik ajorseriarnera paaqqinniffiullu ukiut ingerlaneranni katsorsaanermik suliaqarnerata maanngaannartinneqarnera tamatuma nassataaa.

Uanga paasinninnera unaavoq Meeqqat Illuata ukioqatigiikkuutaanik 4-12-inik ukiulittut najugaqartuutimisut paasissutissiissutigisaasa paaqqinniffiup ukioqatigiikkuutaanik sorlernik tigusiniarluni siunertaqarnera kukkusumik takutikkaa. Meeqqat Illuata ukioqatigiikkuutaat nammineq paasissutissiissutigisai soorunalimi eqqortuusariaqarput, Aningaasanullu Inatsimmi oqaatigineqartunut naapertuuttuusariaqarlutik.

Meeqqat Illuata najugaqartut ukioqatigiikkuutaat pillugit nammineq paasissutissiissutigisaani eqqortut oqaatigineqassasut inassuteqaatigaara.

7. Illumi malittarisassat

Meeqqat Illuata anguniagassatut aalajangersagaa illumilu malittarisassat nassiunneqarnissaat misissuineq sioqqullugu qinnutigaa. Illumi malittarisassanik tigusaqanngilanga.

8. Misissuinerit aamma nammineerluni misissuiffiginnernik suliniutit

Pisortaqatigiit misissuinerup nalaani oqaatigaat mappimik ilitersuutininik imaqartumik iluarsaanneqanngitsumik peqarlutik, suulli tamarmik tassani allanneqarsimanngitsut. Tassunga taarsiullugu pisortaqatigiit sulisullu najugaqartumik nutaamik tikittoqaraangat paaqqinniffilluunniit nutaamik sulisortaaraangat illumi malittarisassat ingerlaavartumik oqaloqatigiissutigisarpaat.

Meeqqanik inuusuttunillu kiisalu innarluutilinnik ulloq unnuarlu paaqqinniffiit pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 64-imi, 29. december 1994-imeersumi (matuma kingornatigut ulloq unnuarlu paaqqinniffiit pillugit nalunaarummik taaneqartartussami) § 1, imm. 3-mi oqaaseqatigiitsigut suillertigut aalajangersarneqarpoq ulloq unnuarlu paaqqinniffinni tamani siunertaq pillugu aalajangersagaliortoqarlunilu illumi malittarisassaliortoqassasoq, taakkunanilu paaqqinniffiup siunertaa kikkullu sullinneqarnissaat takuneqarsinnaassasoq.

Isumaqaarpunga Meeqqat Illuata illumi malittarisassanik allassimasunik peqannginera ulloq unnuarlu paaqqinniffiit pillugit nalunaarummut naapertuuttuunngitsaq.

Meeqqat Illuat illumi malittarisassanik ataatsimoortunik allassimasunillu suliarinnissasoq taakkulu najugaqartunut, sulisunut angajoqqaatullu oqartussaassutsimik tiggumiaqartunut tunniutissagai inassuteqaatigaara.

8. Suliffimmik naliliiviginnineq

Meeqqat Illuat misissuineq sioqqullugu qinnuigaara paaqqinniffiup suliffik pillugu naliliiviginninera (matuma kingornatigut SPN-imik taaneqartartussaq) uannut nasutequllugu.

Meeqqat Illuata 2011-mi SPN-ia tiguara.

Pisortap misissuinerup nalaani oqaatigaa SPN suliarineqarsimasoq kingulleq 2011-meersuusoq, taassumalu 2016-ip aallartinnerani nutarterneqarnissaa pilersaarutigineqartoq.

SPN-imik suliarinnittarneq pillugu malittarisassat Kalaallit Nunaanni sulinermi avatangiisit pillugit inatsimmiipput, tak. inatsimmik nalunaarut nr. 1048, 26. oktober 2005-imeersoq kingusinnerusukkat allannguuteqartinneqarsimasoq. Inatsimmi Kalaallit Nunaanni sulisitsisumi sulineq pineqartunut ilaatinneqarpoq, tak. inatsimmi § 2, imm. 1. Inatsimmi § 11 a, imm. 1 imaattunik oqaasertaqarpoq:

“Sulisitsisup isumagissavaa suliffimmi isumannaallisaanikkut peqqinnissakkullu pissutsinik suliat suunerat, suleriaatsit aamma sulianik ingerlatsinerit atorneqartut, aamma sulliviup annertussusia aqqissuussaanageralu tunngavigalugit allaganngukkamik naliliiffiginnittoqarnissaa. Suliffimmik naliliiffiginnissut sullivimmiittassaaq

sulliviullu siulersuisuinit, sulisunit aamma Sullivinnik Nakkutillisoqarfimmit taku-
neqarsinnaassaaq. Suliffimmik naliliiffiginnissut suliat, suleriaatsit aamma sulianik
ingerlatsinerit il.il. allannguuteqaraangata, allannguutillu taakku sulinermi isuman-
naatsuunissamut peqqinnissamullu sunniuteqaraangata iluarsaanneqartassaaq, akut-
tunerpaamilli ukiut pingasunngorneri tamaasa.”

Taamaalilluni SPN inatsit malillugu akuttunerpaamik ukiut pingasukkaarlugit nutar-
terneqartassaaq suliffeqarfimmillu pigineqassalluni pisortaqaatigiinnit, atorfeqartitaa-
sunit Sullivinnillu Nakkutillisoqarfimmit atorneqarsinnaasunngorlugu.

Aammattaaq oqaatigaara taamani Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissi-
taanermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfiup (massakkut Isuma-
ginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut
Naalakkersuisoqarfiup) “Forständerinstruks”-imi 2009-meersumi quppernermi 6-imi
“sulisoqarnermik ingerlatseriaaseq” pillugu immikkoortumi SPN-ip suliarineqarnera-
ni ilassutaasumik piumasaqaat imaattoq aalajangersarsimagaa:

“Paaqqinniffiup isumannaallisaanermi sinniisoqarnissaa/ataatsimiititaliaqarnissaa
kiisalu SPN-ip ukiumoortumik suliarineqartarnissaa isumagissallugu pisortap pi-
sussaaffigaa.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tassannga erserpoq SPN ukiumoortumik suliarineqartassasoq.

*Isumaqaarpunga Meeqqat Illuata SPN-imik taassuma suliarineqarnerata kingornati-
gut kingusinnerpaamik ukiut pingasut qaangiutinnginneranni nutarterneqarsimasu-
mik peqannginnera Kalaallit Nunaanni suliffinni avatangiisit pillugit inatsimmut
naapertuutinngitsoq.*

*Aammattaaq isumaqaarpunga Meeqqat Illuata SPN-imik ukiumoortumik suliarinnit-
tarsimanginnera Naalakkersuisoqarfiup “Forständerinstruks”-ianut naapertuutin-
ngitsoq.*

*Paaqqinniffiup SPN-ia nutaaq Meeqqat Illuata suliarissagaa inassuteqaatigaara,
malugaaralu SPN-ip 2016-ip aallartinnerani nutarterneqarnissaa pilersaarutaasoq
pisortap oqaatigigaa.*

9. Iliuissanut pilersaarusanik suliarinnineq nutarterinerlu

Meeqqat Illuat misissuineq sioqqullugu qinnuigaara najugaqartut ataasiakkaarlugit
kommunit iliuissanut pilersaarusiaat tiguneqarsimasut kingullit uannut nassiteq-
qullugit.

Iliusissanut pilersaarusiatic suliarineqartarnerat pillugu malittarisassat meeqqanik inuusuttunilla ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi, 15. april 2003-meersumiipput, peqqussullu taanna aalajangersakkanik imaattunik ilaatigut imaqqarpoo:

“§ 14. Kommunalbestyrelsi § 9 aamma § 10 malillugit meeqqap angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnissaanic aalajangiitinnagu, iliuusissanic pilersaarusiatic suliarineqassaaq. Iliuusissanic pilersaarusiatic suliarineqarnissaa inissiinissami utaqqineqarsinnaanngippat inissiinermi siunertaasup naatsukullammik nalunaarutiginiissaa naammappoo. Tamatuma kingorna iliuusissanic pilersaarusiatic piaarnerpaamik kommunalbestyrelsip suliarissavaa, kingusinnerpaamik inisseereermermi ullut 14-nit qaangiutinngit.

Imm. 2. [...]

§ 15. Iliuusissanic pilersaarummi siunertaavooq siunertaqarluartumik meeqqamut suliniuteqarnissap qularnaarnissaa. Taamaattumik iliuusissanic pilersaarut meeqqamut ataatsimut tunngassaaq aamma suliniuteqarnermi siunertaq nalunaallisissallugu aammalu siunertap anguneqarnissaanic qanorpiatic suliniuteqartoqartariaqarnersoq nalunaassallugu. Iliuusissanic pilersaarummiissapput suliniuteqarnerup qanoq sivistutiginiissaa naatsorsuutigineqarnersoq, meeraq pillugu pissutsit immikkut ittit, ilanngullugit ilinniartitaaneq il. il.

Imm. 2. Angerlarsimaffiup avataanut inissiinermi aammattaq iliuusissanic pilersaarummiissaaq meeqqap angerlarsimaffiup avataani inissisimaneranut aammalu angerlaqqereerneranut atatillugu immikkut ilaqutariinnut tapersersuineq qanoq ilusilik pilersinneqassanersoq.

Imm. 3. Angerlarsimaffiup avataanut piffissami sivistunerusumi inissiinermi inissii-nermut anguniakkatut iliuusissanic pilersaarutip nassuiaataa tunngavigalugu kommunalbestyrelsip minnerpaamik ukiumut ataasiarluni inissiinissamik aalajangiineq naliliiffigeqqittassavaa. Inissiineq ingerlaannassasoq aalajangertoqarpat iliuusissanic pilersaarut nutaamik aalajangiinermut naleqquttunngorlugu iluarsineqassaaq.”

Taamaalilluni iliuusissanut pilersaarusiatic kommunimit najugarivitamit suliarineqassaaq, taassumalu inissiisoqarnissaanic aalajangiineq ikinnerpaamik ukiumut ataasiarluni nalilivigisassavaa, inissiinerlu ingerlaannassappat iliuusissanut pilersaarusiatic nutartissallugu.

Iliuusissanut pilersaarusiatic 14-iniit Meeqqat Illuannit tigusannit pingasuinnaat ukioq ataaseq inorlugu pisoqaassuseqarput. Iliuusissanut pilersaarusiatic sinnerini marluk 2015-imeersuupput, arfinillit 2014-imeersuullutik, ataaseq 2013-imeersuulluni, ataaseq 2012-imeersuulluni, ataaseq 2011-meersuulluni ataaserlu 2010-meersuulluni. Iliuusissanut pilersaarusiatic 16-iusunit marluk ullulerneqarsimannigillat. Najugaqartut marluk pillugit iliuusissanut pilersaarusiatic tigusaqanngilanga.

Pisortap misissuinerup nalaani oqaatigaa Meeqqat Illuata najugartunut marlunnut iliuusissanut pilersaarusiat tigusimangikkai, kommunilli nassiusseqqullugit nukingisaarsimallugit. Najugaqartup nutaap Meeqqat Illuannut pinerani iliuusissanut pilersaarusiap malinnaatinneqartarnera qaqutigoortuusoq tunngaviusumilli paasissutissat kisimik tunniunneqartarnerat Meeqqat Illuata misigisarpaa. Tamanna Meeqqat Illuata ajornartorsiutitut annertuutut misigisimavaa, tassami sulinermini paasissutissanik aallaavissaqartannginnami taamalu najugaqartut nutaat ajornartorsiutaat immikkullu pisariaqartitaat ilisimassanagit. Meeqqalli Illuata misigisarpaa kommunit najugarivitat iliuusissanut pilersaarusianik suliarinnittarnerminni nutarterisarnerminnilu ataatsimut pikkorinneruleriartortut.

Oqaatigaara iliuusissanut pilersaarusiat suliarineqarnissaat nutarterneqarnissaallu kommunip najugarivitat pisussaaffigigaluaraa isumaqartunga - iliuusissanut pilersaarusiap inissiinnermut atatillugu sunniutaa/isumaa isiginiarlugu – manna pissusissami-soortoq, tassalu ulloq unnuarlu paaqqinniffiup iliuusissanut pilersaarusiamik amigaa-teqartup tamanna kommunitumut malugeqqusariaqaraa.

Taamaattumik kaammattuutigaara Meeqqat Illuata kommunit iliuusissanut pilersaarusianik amigaataasunik nassiusseqqullugit annertunerusumik nukingisaassagai.

10. Ukiup affakkaartumik nalunaarusiat

Meeqqat Illuat misissuineq sioqqullugu qinnuigaara Meeqqat Illuata najugaqartut ataasiakkaarlugit ukiup affakkaartumik nalunaarusiai kingulliit uannut nassuteqqullugit.

Ukiup affakkaartumik nalunaarusiat suliarineqartarnerat pillugu malittarisassat taamani Isumaginninnermut Naalackersuisoqarfiup (massakut Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalackersuisoqarfiup) Pisortanut Ilitsersuusiaani 2009-meersumi quppernermi 8-miipput:

“Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup meeqqat/inuusuttut ataasiakkaarlugit nalunaarusiat ukiup affakkaartumik suliarisassavai, taakkulu oqartussaasumut inissiisumut nassiuunneqartassapput. Inissiineq inissiiviusumi ingerlaannassanersoq allatulluunniit ikiorsiiniuteqartoqassanersoq naliliiniarnermi atorneqartassaaq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Ukiup affakkaartumik nalunaarusianit 16-init Meeqqat Illuannit tigusannit tallimaanaat ukiup affaanit sivikinnerusumik pisoqaassuseqarput. Ukiup affakkaartumik nalunaarusiani sinneruttuni arfineq marluk 2015-imeersuupput, pingasut 2014-imeersuullutik ataaserlu 2013-imeersuulluni.

8. Misissuinerit aamma nammineerluni misissuiffiginnernik suliniutit

Pisortap misissuinerup nalaani oqaatigaa ukiup affakkaartumik nalunaarusiat Meeqqat Illuata ukiumi tullermi aaqqiiviginiarai, pisortaqatigiillu suliassat Meeqqat Illuata isumagisassai pillugit tullerriarinermi ataatsimut allattuiffik suliariniraat, aamma ukiup affakkaartumik nalunaarusiat eqqarsaatigalugit.

Qatanngutigiit marluk pillugit ukiumoortumik nalunaarusiat misissuinerup nalaani apeqqutigaakka, taakkunanngami ersermat qatanngutigiit marluk taakkua anaanaat tassaasoq angajoqaatut oqartussaassusermik tigungmiaqartoq. Nalunaarusianilli erserpoq anaanaasoq toqukkut qimagussimasoq, ataataasorlu meeqqamut ataatsimut kinguaassiuutitigit innimiilliorfiginnissimasutut pasineqartoq. Taamaattumik qatanngutigiinnut marlunnut taakkununga kina angajoqaatut oqartussaassusermik masakkut tigungmiaqartuunersoq apeqqutigaara.

Pisortaqatigiit oqaatigaat kina angajoqaatut oqartussaassusermik massakkut tigungmiaqartuunersoq ilisimannikkitsik, isumaqarlutilli suliassaq taanna kommuni pisussaaffigaa. Meeqqat Illuata kommuni tamanna pillugu attaveqarfigisimannigilaa.

Oqaatigaara meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi, 15. april 2003-imeersumi § 32, imm. 2-mi oqaaseqatigiit aappaasigut manna aalajangersarneqartoq:

“Meeraq ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut inissinneqarsimappat pisortaasoq ulluinarni isumaginnittusaaq.”

Uanga paasinninnera unaavoq Meeqqat Illuat qatanngutigiinnik marlunnik taakuninnga ulluinarni pingaarnertullu isumaginnittutut pissutsit qatanngutigiit marluk taakkua atugaannut annertuumik pingaarutillit paaqqinniffimilu najugaqarnermut annertuumik aammattaaq pingaarutillit pillugit kommunimut ilisimatitsinissaminut/nukingisaarinissaminut pissusissamisoorumik pisussaaffeqartoq. Tassani aamma ilaavoq Meeqqat Illuata kommuni najugarivitaq peqatigalugu angajoqaatut oqartussaassusermik tigungmiaqartumut pissutsit meeqqat inuusuttulluunniit atugai pillugit suleqateqarnissaminut ulloq unnuarlu paaqqinniffiit pillugit nalunaarutaanni § 20. imm. 1 malillugit pisussaaffeqarnera, Meeqqallu Illuat taamaaliorsinnaangilaq kia angajoqaatut oqartussaassusermik tigungmiaqartuunera ilisimannikkuniuk.

Meeqqat Illuata najugaqartut ataasiakkaarlugit ukiup affakkaartumik nalunaarusiat Naalakkersuisoqarfiup pisortanut ilitsersuusaa naapertorlugu suliarissagai inassuteqaatigaara.

Aammattaaq inassuteqaatigaara qatanngutigiinnut marlunnut kia angajoqaatut oqartussaassusermik tigungmiaqartuuneranik ilisimasaqannginnini paaqqinniffiup kommunimut ilisimatitsissutigissagaa Meeqqallu Illuata suliaq tamatumunnga pissusissamisoorumik uiggiullugu malitseqartitsivigissagaa.

11. Sulisunik atorfinitsitsisarneq soraarsitsisarnerlu

Meeqqat Illuata sulisuminik atorfinitsitsinissamut soraarsitsinissamullu periarfissai misissuinerup nalaani apequtigaakka.

Pisortaqatigiit oqaatigaat kina atorfinitsinneqassasoq soraarsinneqassasorlu Meeqqat Illuata Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfimmut inassuteqaatigisaraa, Aqutsisoqarfillu nammineq allaffissaatini atorlugit sulisunik atorfinitsitsisarnerluni soraarsitsisarneq. Pisortarli sulisunik ilinniagaqarsimanngitsunik nammineq atorfinitsitsinissaminut soraarsitsinissaminullu pisinnaatitaavoq.

Pisortaqatigiit paasitippakka pisinnaatitaanermik agguataarineq pisortanulluunniit ilitsersuummi tamanna pillugu sukumiinerusumik oqaatigineqartut Meeqqat Illuat eqqarsaatigalugu malersorniannngikkikka.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara apequt taanna pillugu suliami 2014-908-0002-mik j. normulimmi qitiusumik allaffeqarfissuarmi oqartussaassutsimik ilusilersuinermut aamma qitiusumik allaffeqarfissuarmi suliani sulisunut tunngasuni pisinnaatitaanermut tunngasumi siusinnerusukkut oqaaseqaateqartunga (oqaaseqaat taanna 2014-imi ukiumoortumik nalunaarutinni ilanngunneqarpoq). Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata oqaaseqaatinnut tassunga uiggiullugu oqartussaasut sulisunik aqutsinermi akisussaaffii pisinnaatitaanerilu pillugit kajallasitaq 16. januar 2015-imeersoq ilitsersuutitalik aalajangersarpaa, tassanilu aalajangersarneqarpoq Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfik oqartussaasut ataasiakkaat sinerlugit iliuseqarsinnaanngitsoq.

Kaajallaasitaq 16. januar 2015-imeersoq taanna Meeqqat Illuannut aamma atuuppoq.

Isumaqaarpunga Meeqqat Illuata kaajallaasitaq 16. januar 2015-imeersoq Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup allaffissiai atorlugit atorfinitsitsinerni soraarsitsinernilu pineqartuni malissimanngikkaa.

Tamanna ajuusaarnartutut isigaara.

12. Najugaqartut feriarlutik angalasarneri

Meeqqat Illuat misissuineq sioqqullugu qinnuigaara ukiumoortumik nalunaarut kingulleq uannut nassuteqqullugu, tak. meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiissarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi, 15. april 2003-meersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasumi § 26.

Meeqqat Illuata 2014-imi ukiumoortumik nalunaarutaa tiguara. Nalunaarummi quppernermi 4-mi ilaatigut imaattunik allassimasoqarpoq:

8. *Misissuinerit aamma nammineerluni misissuiffiginninnernik suliniutit*

“[...] meeqqat ikinnerpaamik ukiumut ataasiarlutik feriarnissaat qinnuteqaatigisarparput, meeqqalli ukiumut marloriarlutik feriartarnissaat kissaatiginaraluarpoq.”
(Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Pisortaqatigiit misissuinerup nalaani oqaatigaat Meeqqat Illuata najugaqartut ukiumut aappasaanik feriarnissaat qinnutigigaangagu kommunit tamatigut tunngavilersuuteqaratillu itigartitsartut. Qaasuitsup Kommunitani isumaginninnermik ingerlatsiviup Upernavimmi immikkoortortaqarfia paaqqinniffimmut allassimavoq meeraq ukiumut ataasiarluni feriarnissaa akuerineqaraangat akuersissuteqaqqittoqarsinnaanngitsaq. Kommuneqarfik Sermersuup isumaginninnermik ingerlatsiviata Paamiuni immikkoortortaqarfia kisiartaalluni najugaqartumut kommunitut najugarivatut ukiumut marloriarluni feriartitsisarpoq.

Meeqqanik inuusuttunillu kiisalu innarlutilinnik ulloq unnuarlu paaqqinniffiit pillugit nalunaarummi nr. 64-imi, 29. december 1994-imeersumi § 47, imm. 2-kkut makku aalajangersarneqarput:

“Meeqqat inuusuttullu 18-it inorlugit ukiullit annertuumik innarluutillit inooqatigiinnermi pissutsit pissutigalugit inissinneqarsimasut ukiumut marloriarlutik feriarlutik angalatinneqartarnissaannut akuerineqartariaqarput. Angalanerit taakku angajoqqaatut oqartussaassuseqartumut attaveqarnerup attatiinneqarnissaa siunertarinerullugu atorneqartassapput.”

Pisortaqatigiinnut misissuinerup nalaani oqaatigaara uanga paasinninnera unaasoq Meeqqat Illuani najugartut inooqatigiinnermi pissutsit pissutigalugit paaqqinniffimmi najugaqarnerat qularnaatsuusoq, taamaattumillu nalunaarutip erseqqissumik aallaavia unaalluni Meeqqat Illuanni najugaqartut feriarlutik ukiumut marloriarlutik angalarnissaminnut akuerineqartariaqartut.

Oqaatigaara uiggiut “-tariaqartut” missingiussilluni naliliinertut imatullu paasineqartariaqartoq aallaaviusoq tassaasoq najugaqartut feriarlutik ukiumut marloriarlutik angalatinneqartassasut, pissutsit immikkut illuinnartut tamanna ajornartinnigippassuk. Nalunaarut naliliinnermi tassani suut ilaanagerat pillugu sukumiinerusumik allaaserinninnermik imaqanngilaq.

Pisortaqatigiit kommunit sulianik suliarinnitarnerat pillugu paasissutissiissutigisaasa kommunit malittarisassamik missingiussilluni naliliinnermit salliutitsisut uannut ilimannarsisippaat, tamannalu ingerlatsiviup aalajangiinerani inatsiseqartitsinnermi annertuumik amigaataavoq.

Aalajangersagaq qulaani taaneqartoq pisortaqatigiinnut misissuinerup nalaani paasissutissiisutigaara, Meeqqallu Illuat kaammattorlugu feriarluni aappasaanik angala-

nissaq itigartitsissutigineqaraangat kommunimut qinnuteqaatiminni aalajangersagaq taanna innersuussutigisaqqullugu.

Pisortaqatigiit feriarluni angalasarnerit pillugit paasissutissiissutigisaat maluginiar-pakka, kommunillu suliaasaqarfimmi taaneqartumi sulianik suliarinnittarnerat suku-miinerusumik, imaassinnaavoq nammineerluni misissuiffiginnertut, misissuiffigis-sanerlugu isumaliutersuutiginiarlugu.

13. Dronning Ingridip Napparsimmavissuani misissuisarnerit

Meeqqat Illuat misissuineq sioqqullugu qinnuigaara najugaqartut nakorsanit sullinne-qarnerisa qanoq aaqqissuussaannerat pillugu naatsumik nassuiaat uannut nassiateqqul-lugu.

Nassuiaat taanna tiguara, tassanngalu ilaatigut erserpoq Meeqqat Illuata najugaqartoq inissinneqarniariartoq peqqissusia misissortinniarlugu nakorsiaattaraa, paaqqinnifillu meeqqat nappaataat pillugit allattuiffiit imarisaannik pisariaqarfiaatigut paasitinneqar-sinnaanera pillugu peqqinnissaqarfimmut aammattaaq isumaqatigiissuteqarsimasoq.

Pisortaqatigiit misissuinerup nalaani oqaatigaat najugaqartut nappaataat pillugit allat-tuiffiit angajoqqaatut oqartussaassusermik tigungmiaqartoq akuersiteqqaarlugu aat-saat pissarsiariniarneqarsinnaasut. Pisortaqatigiit aamma oqaatigaat najugaqartut na-korsiartarfimmi misissorneqarnerini nappaataat pillugit allattuiffinnik skærmikkut a-tuaqataanissaminnut akuerineqartarlutik – angajoqqaatut oqartussaassusermik tigung-miaqartoq akuersiteqqaarnagu.

Oqaatigaara napparsimasut inatsisitigut inissisimanerat pillugu Inatsisartut peqqussu-taanni nr. 6-imi, 31. maj 2001-imeersumi § 26-mi peqqissuseq pillugu paasissutissa-nik ingerlatitseqqilluni tunniussisarneq pillugu imaattunik aalajangersagaqartoq:

“Napparsimasoq isumaqataalluni akuersitereerlugu peqqinnissaqarfimmi sulisut katsorsartinnerup saniatigut allanik siunertaqartumik napparsimasup peqqissusianut tunngasunik, inummut tunngalluinnartunik kiisalu oqartussaasunut, suliniaqatigiif-finnut, inuinnarnut il.il. paasissutissanik allanut isertuussassaannik ingerlatitseqqis-sinnaapput.

Imm. 2. Imm. 1-imi paasissutissanik ingerlatitseqqittarneq taaneqartoq napparsima-soq isumaqataalluni akuersiteqqaarnagu pisinnaavoq.

1) inatsit naapertorlugit paasissutissiinissaq ingerlateqqinneqassappat aammalu paasissutissiineq oqartussaasutut tigusisussap suliamik ingerlatsineranut annertuu-mik pingaarutilittut isumaqarfigineqarpat,

2) ingerlatitseqqinnissaq kikkut tamarmik soqutigisaasa isumagineqarnissaat erseq-qissumik pissuteqarpat imaluunniit napparsimasup, peqqissaanermik suliaqartup al-lanulluunniit annertuumik mianerisariaqarneranik,

8. *Misissuinerit aamma nammineerluni misissuiffiginnernik suliniutit*

3) ingerlatitseqqinnissaq pisortatut oqartussaasup misissuineranut nakkutilliinera-
nullu pisariaqartuuppat.

Imm. 3. Peqqissaanermik suliaqartup paasissutissamik allanut isertuussassamik pi-
gisaqartup aalajangissavaa imm. 2 malillugu ingerlatitseqqinnissaq pissutissaqarlu-
arnersoq.

Imm. 4. Imm. 2, nr. 2 malillugu paasissutissanik ingerlatitseqqittoqarpat, paasissu-
tissani pineqartoq sapinngisamik piaarnerpaamik ilisimatinneqassaaq ingerlatsit-
seqqinneq aamma suna siunertaanersoq pillugit.”

Tassa imaappoq peqqissuseq pillugu paasissutissanik ingerlatitseqqilluni tunniussi-
neq Inatsisartut peqqussutaanni § 26, imm. 1 tunngavigalugu akuersisitsinikkut ima-
luunniit imm. 2 tunngavigalugu akuersisitseqqaarani pisinnaasoq. Aallaaviusorli ta-
matigut tassaasariaqarpoq akuersisitsisoqartassasoq. Paasissutissanilli akuersisitseq-
qaarani ingerlatitseqqilluni tunniussisarneq kisimi oqaaseqaateqarnissannut pissutis-
saqalersitsivoq.

Oqaatigaara pisumi matumani apeqqut tassaasoq angajoqqaatut oqartussaassusermik
tigummiqartoq akuersisinneqassasoq piumasaqaataanersoq piumasaqaataannginner-
sorluunniit, tassami Meeqqat Illuanni najugaqartut tamarmik 18-it inorlugit ukioqar-
mata.

Inatsisartut peqqussutaanni tassani § 26, imm. 2, nr. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq
paasissutissanik ingerlatitseqqilluni akuersisitseqqaarani tunniussinissamut periarfis-
saqartoq, inatsimmi aalajangersarneqarsimappat paasissutissaq ingerlateqqillugu tun-
niunneqassasoq paasissutissarlu oqartussaasup suliamik suliarinninneranut annertuu-
mik sunniuteqartussatut ilimagineqartariaqartoq. Tamanna pillugu oqaatigaara ulloq
unnuarlu paaqqinniffinnut tunngasuni taamaaliornissamut inatsisikkut tunngavissatut
piumasaqaataasoq piunngitsoq, taamaattumillu aalajangersagaq taanna pisumi matu-
mani atorneqassanani.

Inatsisartut peqqussutaanni § 26, imm. 2, nr. 3 taamatuttaaq atorneqarsinnaanngilaq,
tassami najugaqartunik misissuineq nakkutilliinermi misissuinermiluunniit suliassat
ilaginngimmassuk.

Uanga paasinninnera unaavoq matuma isumaliutersuutiginnissaanut pissutissaqartoq,
tassalu periaaseq Meeqqat Illuata paasissutissiissutigisaa Inatsisartut peqqussutaanni
§ 26, imm. 2, nr. 2-mi pisariaqarneratut tunngavissaqarnersepoq. Tamanna pillugu o-
qaatigaara napparsimasut inatsisitigut inissisimanerat pillugu Inatsisartut peqqussu-
tissaattut siunnersuut pillugit oqaaseqaatinit ilaatigut makku ersertut:

“Imm. 2-mi nr. 2, § 24-mi, imm. 2, nr. 2-tulli aalajangersagaq, "naliliinerup qaa-
ngiinarnaqarsinnaaneranut malittarisassaq", pisuni ataasiakkaani tamani naliliiner-

mi aallaaviussasoq naatsorsuutigineqarpoq. Aalajangersagaq taamaallaat pingaaruteqarpoq tamanna nr. 1-imi taaneqartutut tunniussisussaaitaanermut malittarisassanni erseqqissumik allatut aalajangersaasoqarsimangippat.

Siunnersuutigineqartutut oqaasertaliineq annikinnerusumik pinerluuteqarsimanerup misissuiffigineqarneranut atatillugu peqqissaanermik suliaqartup paasissutissanik politii nut aammalu unnerluussisussaaitanut ingerlatitseqqittarnissaanik apeqqutip erseqqinnerusumik aaqqiivigineqarnissaanut pingaaruteqarpoq.

[...]

Aalajangersagaq aammattaaq peqqissaanermik suliaqartup qaqugukkut napparsimasoq isumaqataalluni akuersisngikkaluarlugu peqqissaanermik suliaqartunut allanut, oqartussaasunut, qanigisanut il.il., napparsimasup katsorsarnerani peqataatinneqanngitsunut paasissutissanik ingerlatitseqqissinnaaitaaneranut pingaaruteqarpoq. Assersuutigalugu aalajangersagaq naapertorlugu napparsimasup qanoq atugaqarneranik napparsimasup qanigisaasa paasissutissinneqarnissaat imaluunniit napparsimasoq eqqarsarluarsinnaassuseerussimappat qanigisaasa paasissutissinneqarnissaat ajornartinneqanngilaq.”

Tassannga erserpoq paasissutissanik ingerlatitseqqilluni akuersitseqqaarani tunniussisoqassappat ingerlatitseqqilluni tunniussinerup pisariaqartuunissaa najugaqartullu allaluunniit annertuutigit mianerineqarnissaannik tunngavilersorneqarsimanissaa pi-umasaqaataasoq. Tamatumani manna pi-umasaqaataavoq, tassalu najugaqartut ataasiakkaarlugit eqqarsaatigalugit pisumi ataasiakkaaraluni naliliisoqartassasoq. Uanga paasinninnera unaavoq Meeqqat Illuata paasissutissiissutigisaatut peqqinnissaqarfimmut siumoortumik ataatsimut isumaqatigiissutikkut peqqussummi pi-umasaqaataasutut najugaqartut ataasiakkaarlugit eqqarsaatigalugit pisumi ataasiakkaaraluni naliliisoqartanngitsoq.

Tamatuma kingornatigit uanga paasinninnera unaavoq Meeqqat Illuat, angajoqqaatut oqartussaassusermik tigummiqartoq akuersiteqqaarnagu, najugaqartut peqqis-sutsimikkut misissorneqarneranni nappaataat pillugit allattuiffinnik ataatsimut isumaqatigiissut tunngavigalugu atuartarnissaminut inatsisikkut tunngavissaqanngitsoq.

Pissuseq isorisariaqartutut isigaara, uangalu paasinninnera Peqqisutsimut Naalak-kersuisoqarfimmut paasissutissiissutiginiarpara.

14. Ikiortit paarsinermik suliaqartinneqartarnerat

Misissuinerup nalaani Meeqqat Illuanni sulisoq ikiortit atorfinitinneqarsimasoq ilaatigit oqaloqatigaara. Sulisup suliassani oqaloqatigiinnermi oqaluttuarai tassaasut

8. *Misissuinerit aamma nammineerluni misissuiffiginninnernik suliniutit*

eqqiaanermut tunngasut. Sulisup nammineq paasinninnera unaavoq najugaqartunik paarsisussatut atorfeqartitaanani, paarsinissamullu ilinniagaqarnikkut aamma tunngavissaqarnani. Sulisulli taassuma oqaatigaa najugaqartunik ilaanneeriarluni paarsisussanngortinneqartarluni, soorlu napparsimasoqarnerani, imaluunniit perorsaasut ataatsimiissagaangata. Sulisoq meeqqanik paarsinissaminut pinngitsaalineqartutut misigisimasarpoq. Najugaqartut imminut saaffiginnikkajuttartut aamma oqaatigaa. Sulisoq isumaqarpoq najugaqartunik paarsinissamut ilinniakkatigut naammattumik tunngavissaqarani, ilaatigullu meeqqat sisamat tikillugit amerlassusillit paarisariaqartarsimallugit. Paarsinermut tunngasunik najugaqartunit perorsaasunillu suliassinneqaraangami nammineq itigartitsisarsimavoq.

Sulisup aperineqarluni oqaatigaa tamanna pisortaqatigiinnut saaffiginnissutigisinaallugu misigisimalluni, immikkoortortaqarfiullu pisortaanut saaffiginneqqaaruni tamanna pissusissamisuussasoq.

Sulisumut oqaatigaara tamanna pisortaqatigiinnut saaffiginnissutigisariaqaraa, siulermik immikkoortortaqarfiup pisortaanut, tamannalu iluaqataanngippat tamatuma kingornatigut pisortamut taassumaluunniit tullianut.

Sulisup paasissutissiissutigisaa aallaavigalugu uanga paasinninnera unaavoq sulisoq taanna ikiortitut Meeqqat Illuanni najugaqartunik illersorneqarsinnaasumik paarsisussatut atorfinitsinneqarsimangitsoq, ilinniakkamigullumi taamaaliornissaminut tunngavissaqarani.

Meeqqat Illuat sulisumik taassuminnga paarsinermik suliassanut atuisarunnaassasoq inassuteqaatigaara.

15. Pissutsit taamani Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalackersuisoqarfiup (massakkut Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalackersuisoqarfiup) nakkutilliinerani uparuarneqartut

Taamani Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalackersuisoqarfik (massakkut Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalackersuisoqarfik) misissuineq sioqqullugu qinnuigaara Naalackersuisoqarfiup Meeqqat Illuannik nakkutilliinnermut atatillugu misissuinini pillugu nalunaarusiai kingullit marluk uannut nassiuteqqullugit.

Naalackersuisoqarfiup nalunaarusiai 2012-imeersoq aamma 2013-imeersoq tiguakka.

15.1. Kinguaassiutitut tunngasutigut ingerlatseriaaseq

Naalackersuisoqarfiup 2012-imi nakkutilliinnermut atatillugu misissuinini pillugu nalunaarusiaani kaammattuut pisortaqatigiinnut misissuinerup nalaani apeqcutigaara,

tassanimi kaammattuutigineqarmat Meeqqat Illuata kinguaassiuutinut tunngasutigut ingerlatseriaaseq allaganngorlugu suliarissagaa.

Pisortaqatigiit oqaatigaat kinguaassiuutitigut ingerlatseriaaseq Meeqqat Illuata allaganngorlugu suliarisimangikkaa, tamannali paaqqinniffimmi sulisut ataatsimiinneranni pineqartumullu tunngasunik pisoqaraangat oqaluuserineqartartoq.

Oqaatigaara meeqqat 4-14-inik ukiullit pineqaraluartut taakku kinguaassiuutinut tunngasutigut pissuseqarmata, ineriartornerminni ukiuminnut naapertuuttumik. Mee-
raaqqat allaat kinguaassiuutinut tunngasutigut pissuseqartarput. Taamaattumik naju-
gaqartut, meeqqatut inuusuttutullu allatut, namminneq kinguaassiuutinut tunngasuti-
gut pissuseqarnertik ilisimasaqarfisariaqarpaat, matumani nammineq allallu killis-
saat ilanngullugit eqqarsaatigalugit. Tamatuma – allat najugaqartorlu nammineq eq-
qarsaatigalugit – innimiilliorfigineqarneq aammattaq pakkersimaarsinnaavaa/pin-
ngitsoortissinnaavaa. Tamanna pillugu allaganngorlugu ingerlatseriaaseqarnerup
paaqqinniffimmi tamatuminnaga ingerlatsinermik ataatsimut paasinninneq aamma-
taaq qulakkiissavaa.

*Meeqqat Illuata najugaqartut eqqarsaatigalugit kinguaassiuutinut tunngasutigut i-
ngerlatseriaaseq – taamani Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninner-
mullu Naalackersuisoqarfiup (massakkut Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Na-
ligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalackersuisoqarfiup) oqaatigisai
naapertorlugit - allaganngorlugu suliarissagaa inassuteqaatigaara.*

15.2. Ikuallattoqarnerani qanoq iliornissamik ilitsersuut aamma sulisunik nu- taanik ilisarititsinermi pilersaarasiat

Taamani Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalackersui-
soqarfiusup (massakkut Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut I-
natsisinillu Atuutsitsinermut Naalackersuisoqarfiup) 2013-imi nakkutilliinnermut ata-
tillugu misissuinini pillugu nalunaarusiaani ikuallattoqarnerani qanoq iliornissamik i-
litsersuut kiisalu sulisunik nutaanik ilisarititsinermi pilersaarutit suliarineqartariaqar-
nerinik kaammattuutai pisortaqatigiinnut misissuinerup nalaani apeqqutigaakka.

Pisortaqatigiit oqaatigaat ikuallattoqarnerani qanoq iliornissamik ilitsersuut SPN-ip
qanittukut suliarineqarneranut atatillugu suliarineqarniartoq, sulisullu nutaat ilisari-
tineqarneranni pilersaarasiat pigisami katsersugaallutilli pigineqanngitsut suliareq-
qinneqarnissaat Meeqqat Illuata eqqarsaatigigaa.

*Meeqqat Illuata ikuallattoqarnerani qanoq iliornissamik ilitsersuut kiisalu sulisunik
ilisarititsinermi ataatsimut pilersaarusiaq – taamani Ilaqutariinnermut, Naligiissi-
taanermut Isumaginninnermullu Naalackersuisoqarfiup (massakkut Isumaginninner-
mut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalacker-*

suisoqarfiup) 2013-imi nakkutilliilluni misissuineq pillugu nalunaarusiaani oqaatigi-neqartut naapertorlugit - allaganngorlugit suliarissagai inassuteqaatigaara.

16. Taasariaqartut allat

Pissutsit arlallit misissuinermit paasisakka oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersitsisut qulaani immikkoortuni 5-imit 15-imut allaaseraakka. Pissutsit allat arlallit oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersitsinngitsut nalunaarummili matumani erseqqis-sarneqarnerat iluaqutaasussatut isigisakka tulliuuttuni naatsumik eqqartorpakka.

Pisortaqatigiinnik oqaloqateqarninni najugaqartut amerlassusiat eqqarsaatigalugu sulisut qassiussusissaannik aalajangersaaneq eqqartorparput. Pisortaqatigiit tamatumunnga atatillugu oqaatigaat Meeqqat Illuata najugaqartut 15-inut ikilineqarnissaat qinnuteqaatigiuaannarsimagaa, tamannalu pillugu oqaatigalugu Meeqqat Illuata paasin-ninnera unaasoq najugaqartut sullinniarnerat ajornarnerulersimasoq. Meeqqat anner-tuumik sumiginnagaasarnerat tamatumunnga ilaatigut pissutaavoq, taamaattumillu meeqqat iserfiginiarnerat ajornartuusarluni. Meeqqat amerlanersaasa ilaqutariinnut attaveqartanninnerat tamatumunnga aammattaaq pissutaavoq, taamaattumillu inersi-masunut attaveqarnerup pilersinniarneranut piffissaq sivisooq atorneqartarluni.

Pisortaqatigiinnik oqaloqateqarnermi nukinnik/pissaanermik atuisoqarsimatillugu im-mersugassanik immersuisarneq aammattaaq eqqartorparput. Pisortaqatigiit oqaatigaat sulisut immersugassamik immersuiniarnertik ajornartorsiutigisaraat, taakku paasiu-minaappallaarnerat pissutigalugu. Pisortaqatigiilli sulisut immersuineranni ikiortar-paat, immersugassallu sulisut ataatsimiinnerini aamma eqqartorneqartarlutik. Meeq-qat Illuanni sulisunik arlalinnik misissuinerup nalaani oqaloqateqarninni immersu-gassanik immersuisarneq apeqqutigisarpara, arlaannaalluunniillu tamatuminnga ajor-nartorsiuteqarluni oqarneq ajorpoq.

17. Nalunaarutiginninneq

Meeqqat Illuat qinnuigaara paaqqinniffik nalunaarusiap matuma qanoq iliuuseqarnis-samut pissutissaqalersinneraa uannut paasissutissiissutigeqqullugu. Meeqqat Illuat aammattaaq qinnuigaara nalunaarusiaq manna paaqqinniffimmi najugaqartunut sulisunullu paasissutissiissutigeqqullugu.

[...]"

Nalunaarusiap assilinera allakkanut taakkununnga uiggiullugu Isumaginninner-mut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naal-lackersuisoqarfimmut ilisimatitsissutitut ulloq taanna nassiuppara.

Kommuneqarfik Sermersooq, Qeqqata Kommunia aamma Qaasuitsup Kommu-nia najugaqartunut iliuusissanut pilersaarutit amigaataanerannik pissarsiariniar-

neqarnerinilu ajornartorsiutit pillugit ulloq taanna allakkatigut aammattaaq ilisi-
matippakka.

Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfik ulloq taanna aammattaaq imatut allaffi-
gaara:

“[...]”

Meeqqat Illuat misissuineq sioqqullugu qinnuigaara najugaqartut nakorsanit sullinne-
qarnerisa qanoq aaqqissuussaannerat pillugu naatsumik nassuiaat uannut nassiateqqul-
lugu.

Nassuiaat taanna tiguara, tassanngalu ilaatigut ersepoq Meeqqat Illuata najugaqartoq
inissinneqarniariartoq peqqissusia misissortinniarlugu nakorsiaattaraa, paaqqinnifillu
meeqqat nappaataat pillugit allattuiffiit imarisaannik pisariaqarfiatigut paasitinneqar-
sinnaanera pillugu peqqinnissaqarfimmut aammattaaq isumaqatigiissuteqarsimasoq.

Pisortaqatigiit misissuinerup nalaani oqaatigaat najugaqartut nappaataat pillugit allat-
tuiffiit angajoqqaatut oqartussaassusermik tigungmiaqartoq akuersiteqqaarlugu aat-
saat pissarsiariniarneqarsinnaasut. Pisortaqatigiit aamma oqaatigaat najugaqartut na-
korsiartarfimmi misissorneqarnerini nappaataat pillugit allattuiffinnik skærmikkut a-
tuaqataanissaminnut akuerineqartarlutik – angajoqqaatut oqartussaassusermik tigung-
miaqartoq akuersiteqqaarnagu.

Oqaatigaara napparsimasut inatsisitigut inissisimanerat pillugu Inatsisartut peqqussu-
taanni nr. 6-imi, 31. maj 2001-imeersumi § 26-mi peqqissuseq pillugu paasissutissa-
nik ingerlatitseqqilluni tunniussisarneq pillugu imaattunik aalajangersagaqartoq:

“Napparsimasoq isumaqataalluni akuersitereerlugu peqqinnissaqarfimmi sulisut
katsorsartinnerup saniatigut allanik siunertaqartumik napparsimasup peqqissusianut
tunngasunik, inummut tunngalluinnartunik kiisalu oqartussaasunut, suliniaqatigiif-
finnut, inuinnarnut il.il. paasissutissanik allanut isertuussassaannik ingerlatitseqqis-
sinnaapput.

Imm. 2. Imm. 1-imi paasissutissanik ingerlatitseqqittarneq taaneqartoq napparsima-
soq isumaqataalluni akuersiteqqaarnagu pisinnaavoq:

- 1) inatsit naapertorlugit paasissutissiinissaq ingerlateqqinneqassappat aammalu
paasissutissiineq oqartussaasutut tigusisussap suliamik ingerlatsineranut annertuu-
mik pingaarutilittut isumaqarfigneqarpat,
- 2) ingerlatitseqqinnissaq kikkut tamarmik soqutigisaasa isumagineqarnissaat erseq-
qissumik pissuteqarpat imaluunniit napparsimasup, peqqissaanermik suliaqartup al-
lanulluunniit annertuumik mianerisariaqarneranik,

8. *Misissuinerit aamma nammineerluni misissuiffiginnernik suliniutit*

3) ingerlatitseqqinnissaq pisortatut oqartussaasup misissuineranut nakkutilliinera-
nullu pisariaqartuuppat.

Imm. 3. Peqqissaanermik suliaqartup paasissutissamik allanut isertuussassamik pi-
gisaqartup aalajangissavaa imm. 2 malillugu ingerlatitseqqinnissaq pissutissaqar-
luarnersoq.

Imm. 4. Imm. 2, nr. 2 malillugu paasissutissanik ingerlatitseqqittoqarpat, paasissu-
tissani pineqartoq sapinngisamik piaarnerpaamik ilisimatinneqassaaq ingerlatsit-
seqqinneq aamma suna siunertaanersoq pillugit.”

Tassa imaappoq peqqissuseq pillugu paasissutissanik ingerlatitseqqilluni tunniussi-
neq Inatsisartut peqqussutaanni § 26, imm. 1 tunngavigalugu akuersisitsinikkut ima-
luunniit imm. 2 tunngavigalugu akuersitseqqaarani pisinnaasoq. Aallaaviusorli ta-
matigut tassaasariaqarpoq akuersisitsisoqartassasoq. Paasissutissanilli akuersitseq-
qaarani ingerlatitseqqilluni tunniussisarneq kisimi oqaaseqaateqarnissannut pissutis-
saqalersitsivoq.

Oqaatigaara pisumi matumani apeqqut tassaasoq angajoqqaatut oqartussaassusermik
tigummiqartoq akuersisinneqassasoq piumasaqaataanersoq piumasaqaataannginner-
sorluunnit, tassami Meeqqat Illuanni najugaqartut tamarmik 18-it inorlugit ukioqar-
mata.

Inatsisartut peqqussutaanni tassani § 26, imm. 2, nr. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq
paasissutissanik ingerlatitseqqilluni akuersitseqqaarani tunniussinissamut periarfis-
saqartoq, inatsimmi aalajangersarneqarsimappat paasissutissaq ingerlateqqillugu tun-
niunneqassasoq paasissutissarlu oqartussaasup suliamik suliarinninneranut annertuu-
mik sunniuteqartussatut ilimagineqartariaqartoq. Tamanna pillugu oqaatigaara ulloq
unnuarlu paaqqinniffinnut tunngasuni taamaaliornissamut inatsisikkut tunngavissatut
piumasaqaataasoq piunngitsoq, taamaattumillu aalajangersagaq taanna pisumi matu-
mani atorneqassanani.

Inatsisartut peqqussutaanni § 26, imm. 2, nr. 3 taamatuttaaq atorneqarsinnaanngilaq,
tassami najugaqartunik misissuineq nakkutilliinermi misissuinermiluunniit suliassat
ilaginngimmassuk.

Uanga paasinninnera unaavoq matuma isumaliutersuutiginnissaanut pissutissaqartoq,
tassalu periaaseq Meeqqat Illuata paasissutissiissutigisaa Inatsisartut peqqussutaanni
§ 26, imm. 2, nr. 2-mi pisariaqarneratut tunngavissaqarnersoq. Tamanna pillugu o-
qaatigaara napparsimasut inatsisitigut inissisimanerat pillugu Inatsisartut peqqussu-
tissaattut siunnersuut pillugit oqaaseqaatinit ilaatigut makku ersertut:

“Imm. 2-mi nr. 2, § 24-mi, imm. 2, nr. 2-tulli aalajangersagaq, "naliliinerup qaa-
ngiinnarneqarsinnaaneranut malittarisassaq", pisuni ataasiakkaani tamani naliliiner-
mi aallaaviussasoq naatsorsuutigineqarpoq. Aalajangersagaq taamaallaat pingaar-

teqarpoq tamanna nr. 1-imi taaneqartut tunniussisussaataaernermut malittarisassa-ni erseqqissumik allatut aalajangersaasoqarsimangippat.

Siunnersuutigineqartut oqaasertaliineq annikinnerusumik pinerluuteqarsimanerup misissuiffigineqarneranut atatillugu peqqissaanermik suliaqartup paasissutissanik politiiunut aammalu unnerluussisussaatanut ingerlatitseqqittarnissaanik apeqqutip erseqqinnerusumik aaqqiivigineqarnissaanut pingaaruteqarpoq.

[...]

Aalajangersagaq aammattaaq peqqissaanermik suliaqartup qaqugukkut napparsimasoq isumaqataalluni akuersisngikkaluarlugu peqqissaanermik suliaqartunut allanut, oqartussaasunut, qanigisanut il.il., napparsimasup katsorsarnerani peqataatinneqanngitsunut paasissutissanik ingerlatitseqqissinnaatitaaneranut pingaaruteqarpoq. Assersuutigalugu aalajangersagaq naapertorlugu napparsimasup qanoq atugaqarneranik napparsimasup qanigisaasa paasissutissinneqarnissaat imaluunniit napparsimasoq eqqarsarluarsinnaassuseerussimappat qanigisaasa paasissutissinneqarnissaat ajornartinneqanngilaq.”

Tassannga erserpoq paasissutissanik ingerlatitseqqilluni akuersitseqqaarani tunniussisoqassappat ingerlatitseqqilluni tunniussinerup pisariaqartuunissaa najugaqartullu allaluunniit annertuutigut mianerineqarnissaannik tunngavilersorneqarsimanissaa pi-umasaqaataasoq. Tamatumani manna pi-umasaqaataavoq, tassalu najugaqartut ataasiakkaarlugit eqqarsaatigalugit pisumi ataasiakkaaraluni naliliisoqartassasoq. Uanga paasinninnera unaavoq Meeqqat Illuata paasissutissiisutigisaatut peqqinnissaqarfimmut siumoortumik ataatsimut isumaqatigiisutikkut peqqussummi pi-umasaqaataasut najugaqartut ataasiakkaarlugit eqqarsaatigalugit pisumi ataasiakkaaraluni naliliisoqartanngitsaq.

Tamatumani kingornatigut uanga paasinninnera unaavoq Meeqqat Illuat, angajoqqaatut oqartussaassusermik tigungmiaqartoq akuersiteqqaarnagu, najugaqartut peqqissutisimikkut misissorneqarneranni nappaataat pillugit allattuiffinnik ataatsimut isumaqatigiisut tunngavigalugu atuarnissaminut inatsisikkut tunngavissaqanngitsaq.

Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik qinnuigaara oqaaseqaatika qanoq iliuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersut paasissutissiisutigeqqullugu.

[...]”

Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfiup oqaaseqaatai ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tigunggilakka.

8.4 Meeqqat Angerlarsimaffianni Ummannamiittumi misissuineq (Nalu-naarusiaq 30. december 2016-imeersoq, j.nr. 2016-900-0011)

Meeqqat Angerlarsimaffiat 30. december 2016-imi ilaatigut imatut allaffigaara:

“1. Aallaqqaasiut

Ulloq unnuarlu paaqqinniffimmik Meeqqat Illuannik Ummannamiittumik misissuineq 7. aamma 8. juni 2016-imi ingerlappara.

Misissuineq taanna ataatsimut sulininnut ilaatillugu ingerlanneqarpoq, taamaalilluni lu naammagittaalliummik aalajangersimasumik tunngaveqarani misissuinerulluni.

Oqartussaasut inuillu uanga sulininni pineqartunut ilaatinneqartut inatsiseqartitsineq atuuttoq unioqutillugu iliuuseqarnerisut suliassaminilluunniit ingerlatsinerminnut atatillugu allatigut kukkussuteqarnerisut sumiginnaanersulluunniit nakkutigisassaraara. Tamanna Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 3. december 2009-meersumi (matuma kingornatigut Ombudsmandi pillugu inatsimmik taaneqartartussami) § 19, imm.1-ikkut aalajangersarneqarpoq. Isornartorsiuissinnaavunga, inassuteqaateqarsinnaallunga suliamillu paasininnera aamma saqqummiussinnaallugu, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 20.

Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 16, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq paaqqinniffiit suliffeqarfiilluunniit uanga sulininni pineqartunut ilaatinneqartut suulluunniit misissorsinnaagikka. Taamatut misissuinerisut atatillugu – Ombudsmandi pillugu inatsimmi §§-ini 19-imi 20-milu aalajangersarneqartut saniatigut - pissutsit paaqqinniffiup aaqquissuusaanerisut ingerlanneqarnerisut tunngasut kiisalu pissutsit paaqqinniffimmik atuisut pineqartarnerisut taakkulu pillugit ingerlatsinut tunngasut inuppalaartumik misigittartumillu isiginnittaaseq aallaavigalugu naliliiffigisinnaavakka, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 16-imi oqaaseqatigiit aappaat.

2. Misissuinerup ingerlanneqarnera

Meeqqat Angerlarsimaffiannik misissuineq sulisuma marluk aamma oqalutsip/-nutserisup misissuinerisut isumaginnittussannortinneqarnerisigut ingerlanneqarpoq.

Pisortaq, pisortap tullerigallagaa, immikkoortortaqaqfiup pisortaa kiisalu sulisut sinniisaat misissuinerisut oqaloqatigineqarput. Paaqqinniffiup illutai, najugaqartut inearaat ataasiakkaat najugaqartut akuersisillugit kiisalu paaqqinniffimmit qimagukkiartornerisut inissiat paaqqinniffiup sanianiittut aammattaq misissorneqarput.

Najugaqartut, najugaqartut 18-it inorlugit ukioqartut angajoqqaavi sulisullu misissuinnissannik misissuinerisut atatillugu oqaloqatiginninnissamut periarfissaqarnerisut misissuineq sioqqullugu ilisimatinneqarput. Angajoqqaat pingasut misissuinerisut a-

tatillugu oqaloqatigineqarput. Najugaqartunik oqaloqatiginnikkusuttunik saaffiginnit-toqannqilaq.

Sulisooq ataaseq taassuma saaffiginnissutaa tunngavigalugu oqaloqatigineqarpoq. Saaffiginnissut taanna sulisup atorfinitsitaanerani inatsiseqartitsinermi pissutsinut tunngasuuvoq, taamaattumillu sulisooq pisortaqtigiinnut (sulisitsisuminut) saaffigineqqullugu innersuunneqarpoq.

Meeqqat Angerlarsimaffiat, taakkunani najugaqartut sulisullu pillugit paasissutissat assigiinngitsut misissuineq sioqqullugu tiguakka. Taakkua saniatigut taamani Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalakkersuisooqarfiusup (mas-sakkut Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisooqarfiup) nakkutilliineq pillugu nalunaarusiai kingulliit oktober 2013-imeersoq aamma september 2015-imeersoq tiguakka.

Meeqqat Angerlarsimaffiat nalunaarusiaagallartoq una pillugu oqaaseqaamminik saqqummiussinissaminut periarfissaqarsimavoq.

Meeqqat Angerlarsimaffiata e-mailikkut 29. december 2016-imeersukkut nalunaarutigaa nalunaarusiara paaqqinniffiup tusaatissat tiguqaa, paaqqinniffiullu isumagininnermi siunnersortit 9. januar 2017-imi atorfinitsinniaraa, katsorsaanermut pilersaarutit/ukiup affakkaartumik nalunaarusiat eqqarsaatigalugit ajornartorsiutinik piffissami aalajangersimasumik sivisussusilimmi aaqqiiniartussa.

3. Paaqqinniffik pillugu ataatsimut oqaatigisassat

Meeqqat Angerlarsimaffiat meeqqanut inuusuttunullu 0-18-inik ukiulinnut taperser-sorneqarnissamik, isumagineqarnissamik, ilusilersuiffigineqarnissamik isumagininnermilu perorsaanikkut katsorsarneqarnissamik immikkut pisariaqartitsisunut angerlarsimaffiuvoq, tassaniinnerullu sivitsorneqarnissaanut periarfissaqarpoq. Paaqqinniffimmi katillugit 21-nut inissaqarpoq. Najugaqartut misissuinerup nalaani 26-upput. Taamaalilluni inissinneqarsinnaasut tallimanik sinnerneqarsimapput. Paaqqinniffiup tamatuma saniatigut meeqqat, inuusuttut ilaqutariillu nukinginnartumik inissinneqartut aamma tigusarpai, oqilisaassinertulluunniit najugaqartitarisarlugit.

Meeqqat Angerlarsimaffiat aammattaaq innarluutilinnut immikkoortortaqqarfeqarpoq, tassalu Meeqqat Angerlarsimaffiata Innarluutilinnut Immikkoortortaqqarfia (matumani kingornatigut innarluutilinnut immikkoortortaqqarfimmik taaneqartartussa). Paaqqinniffinnut marlunnut taakkununga pisortaqtigiit taakkuusut pisortaqtigiuppup. Paaqqinniffiit ataatsimoortillugit misissuiffigineqarput, tassami innarluutilinnut immikkoortortaqqarfimmi najugaqartut Meeqqat Angerlarsimaffianni najugaqartunut ulluinnarni akuutinneqarmata. Paaqqinniffiit sullitaat assigiinngitsuuppup, paaqqinniffiillu aningaasanut inatsimmi tamarmik immikkut kontoqarlutik. Taamaattumik in-

8. Misissuinerit aamma nammineerluni misissuiffiginnernik suliniutit

narluutilinnut immikkoortorta qarfimmik misissuineq nalunaarusiami allami allaaserineqarpoq.

Meeqqat Angerlarsimaffiat taavani nunaqarfinni aammattaaq arlalinnik illuuteqarpoq. Illut taakku aalajangersimasumik sammisaqarluni angalanernut ilaatigut atornerqartarput. Paaqqinniffik aamma paaqqinniffimmit anisussanut paaqqinniffimmeereernerullu kingornatigut paarineqarnermut atugassanik arlalinnik inissiaateqarpoq.

4. Pingaernerusutigut nalilinq

Sulisuma Meeqqat Angerlarsimaffiat pitsaasorujussuarnik paasisaqarfigaat, tassa paaqqinniffittut pisortaqatigiit paaqqinniffiup ajornartorsiutigisaanik eqqumaffiginiffigisaattut aaqqiinarnernillu qitiutitsiffigisaattut.

Kalaallit kulturiat, matumani kulturit assigiinngitsut najugaqartut nunami maani aggerfigisaanneersut ilanngullugit eqqarsaatigalugit, pisortaqatigiinnit pingaartinneqartorujussuusut erseqqippoq, minnerunngitsumik paaqqinniffiup aqqissuunneqarnerani, pingaartumilli najugartut ulluinnarni inuuneranni paaqqinniffiullu najugaqartunik sullissinerani.

Initai kusanartuupput, eqqiluitsuullutik angerlarsimaffippalaartorujussuullutillu. Sulisuma ataatsimut paasinninnerat unaavoq najugaqartut pisariaqartitaminnik atugassaqartinneqartut. Sulisulli eqqarsaatigalugit sulisut inaat tattoqisaaffiukuluppoq. Sulisut sulinerminni unikkallarnermi inissaqarnerutinneqarnissaat kissaatiginarsinnaavoq. Tamatuma pissuseqataa pisortaqatigiit allaffiat eqqarsaatigalugu atuuppoq.

Sulisualunnguit sulisuma misissuinermi oqaloqatigisaasa ataatsimut oqaatigaat paaqqinniffimmi sulinertik nuannarigitsik.

Pissutsit arlallit misissuinermit atatillugu oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersitsisut tulliuuttuni immikkoortuni 5-imit 12-imut allaaserineqarput.

Taakkua saniatigut pissutsit allat arlallit oqaaseqaateqarnissamut pissutissaqalersitsinngitsut misissuinnini aamma oqaloqatigiissutigineqarput. Pissutsit taakkua ilaat immikkoortumi 13-imi naatumik allaaserineqarput.

5. Iliuissanut pilersaarutitik suliarinnittarneq nutarterisarnerlu

Kommunit iliuissanut pilersaarutaat tiguneqarsimasut kingulliit Meeqqat Angerlarsimaffiata misissuineq sioqqullugu nassiuppai.

Iliuissanut pilersaarutit suliarineqartarnerat pillugu malittarisassat meeqqanik inuuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi, 15. april 2003-meersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasumiipput (matuma ki-

ngornatigut meeqqat inuusuttullu pillugit peqqussummik taaneqartartussami), peq-qussullu taanna aalajangersakkanik imaattunik ilaatigut imaqarpoq:

“§ 14. Kommunalbestyrelsi § 9 aamma § 10 malillugit meeqqap angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnissaanik aalajangiitinnagu, iliuusissanik pilersaarussiaq suliarineqassaaq. Iliuusissanik pilersaarussiaq suliarineqarnissaa inissiinissami utaqqi-neqarsinnaangippat inissiinermi siunertaasup naatsukullammik nalunaarutiginis-saa naammappoq. Tamatuma kingorna iliuusissanik pilersaarussiaq piaarnerpaamik kommunalbestyrelsip suliarissavaa, kingusinnerpaamik inisseereermermi ullut 14-i-nit qaangiutinnagit.

Imm. 2. [...]

§ 15. Iliuusissanik pilersaarummi siunertaavoq siunertaqarluartumik meeqqamut suliniuteqarnissap qularnaarnissaa. Taamaattumik iliuusissanik pilersaarut meeqqamut ataatsimut tunngassaaq aamma suliniuteqarnermi siunertaq nalunaallisissallu-gu aammalu siunertap anguneqarnissaanut qanorpiaq suliniuteqartoqartariaqarner-soq nalunaassallugu. Iliuusissanik pilersaarummiissapput suliniuteqarnerup qanoq sivistutiginnissaa naatsorsuutigineqarnersoq, meeraq pillugu pissutsit immikkut ittit, ilanngullugit ilinniartitaaneq il. il.

Imm. 2. Angerlarsimaffiup avataanut inissiinermi aammattaq iliuusissanik pilersaarummiissaaq meeqqap angerlarsimaffiup avataani inissisimaneranut aammalu angerlaqqereermeranut atatillugu immikkut ilaqutariinnut tapersersuineq qanoq ilusilik pilersinneqassanersoq.

Imm. 3. Angerlarsimaffiup avataanut piffissami sivistunerusumi inissiinermi inissii-nermut anguniakkatut iliuusissanik pilersaarutip nassuiaataa tunngavigalugu kom-munalbestyrelsip minnerpaamik ukiumut ataasiarluni inissiinissamik aalajangiineq naliliiffigeqqittassavaa. Inissiineq ingerlaannassasoq aalajangertoqarpat iliuusissa-nik pilersaarut nutaamik aalajangiinermut naleqquttunngorlugu iluarsineqassaaq.”

Taamaalilluni iliuusissanut pilersaarut kommunimit najugarivitamit suliarineqassaaq, taassumalu inissiisoqarnissaanik aalajangiineq ikinnerpaamik ukiumut ataasiarluni naliliivigisassavaa, inissiinerlu ingerlaannassappat iliuusissanut pilersaarut nutartis-sallugu.

Misissuinerup nalaani najugaqartut 26-upput. Misissuinerup nalaani najugaqartut taakkua ilaat ataaseq pillugu kommuni najugarivitaq suleqatigalugu misissuisoqar-poq, najugaqartoq innarluutilittut nalunaarsorneqassanersoq innarluutilinnullu im-mikkoortotaqarfimmut nuussanersoq qulaajarniarlugu.

Misissuinerup nalaani najugaqartunit 26-nit 20-t 18-it inorlugit ukioqarput, arfinillillu 18-it sinnerlugit ukioqarlutik.

Iliuusissanut pilersaarutit 15-it Meeqqat Angerlarsimaffiannit tiguakka.

8. *Misissuinerit aamma nammineerluni misissuiffiginnernik suliniutit*

Iliusissanut pilersaarutinit 15-init taakkunannga pingasut ukioq ataaseq inorlugu pisoqaassuseqarput. Taakkunannga marluk paaqqinniffimmut inissiinermut atatillugit suliarineqarsimapput.

Iliusissanut pilersaarutit sinnerinit sisamat 2015-imeersuupput, marluk 2013-imeersuullutik, marluk 2012-imeersuullutik, marluk 2011-meersuullutik marlullu ullulernerqarsimanatik. Iliusissanut pilersaarummit ullulernerqarsimangitsumit siullermit erserpoq taanna Assigiinngitsunik Suliallit Suleqatigiiffiattut Ataatsimiititaliamut 28. marts 2012-imi saqqummiunneqartussaasoq, aappaanillu erserluni taanna kommunit kattussuunneqarnerat sioqqullugu, tassalu 2009 sioqqullugu, suliarineqarsimasoq.

Iliusissanut pilersaarut ataaseq najugaqartumut 18-it sinnerlugit ukiulimmut tunngasuvoq. Paaqqinniffik najugaqartunut arfinilinnut 18-it inorlugit ukiulinnut iliuusissanut pilersaarutinit nassiussinngilaq. Paaqqinniffik najugaqartut 18-it sinnerlugit ukioqartut eqqarsaatigalugit najugaqartunut tallimanut iliuusissanut pilersaarutinit nassiussinngilaq.

Iliusissanut pilersaarutit marluk najugaqartut Meeqqat Angerlarsimaffiannut inissineq sioqqullugu siusinnerusukkut paaqqinniffimmut allamat inissinneqarnerannut atatillugu suliarineqarsimasut malugaakka. Taamaaliluni najugaqartut taakkua Meeqqat Angerlarsimaffiannut inissinneqarnerannut atatillugu iliuusissanut pilersaarutit suliarineqarsimangillat nutarterneqarsimanatilluunniit.

Pisortap misissuinermit oqaatigaa paaqqinniffik misissuinerup nalaani kommunit ilaannit ataatsimit tikeraarneqartoq. Kommunip sulianik suliarinnittuisa tikeraarnerminni meeqqat kommunip inississimasai oqaloqatigaat. Sulianik suliarinnittut iliuusissanut pilersaarutit tikeraarnerminni kommunimut utinnginnerminni suliaat. Pisortaqatigiit oqaatigaat periaaseq taanna ajunngitsorujussuarmik ingerlasoq. Sulianik suliarinnittut iliuusissanut pilersaarutinit nutarterinermik saniatigut paaqqinniffimmi meeqqat sulisullu naapinnissaannut aamma periarfissaqalerput. Taamatut tikeraartoqarnerata kingornatigut paaqqinniffiup sulianillu suliarinnittut oqaloqatigiittarnerat aamma pitsaanerulerpoq.

Paaqqinniffiullumi 2015-imi ukiumoortumik nalunaarutaanit ilaatigut aamma erserpoq isumaginninnermik ingerlatsivinnit tikeraartoqarnerata nassatarisaanik meeqqat amerlanersaannut 2015-imi iliuusissanut pilersaarutit nutarterneqarsimasut.

Taamaakkaluartoq iliuusissanut pilersaarutit paaqqinniffiup kommuninit tigusaasa amerlanersaat pisoqaavallaarput. Kommunit iliuusissanut pilersaarutinit nutaamik suliaqarsimasut iliuusissanulluunniit pilersaarutinit nutarterisimasut, iliuusissanulli pilersaarutinit suliarineqartunik kingullernik paaqqinniffimmut suli nassiussinngiinnarsimasut mattunneqarsinnaanngilaq.

Iliuississanut pilersaarutit suliarineqarnissaat nutarterneqarnissaallu kommunip najugarivitap pisussaaffigaa. Iliuississanulli pilersaarutip inissiinnermut atatillugu atuuffia isiginiarlugu manna pissusissamisoortutut isigaara, tassalu ulloq unnuarlu paaqqinniffiup iliuississanut pilersaarummik amigaateqartup tamanna kommunimut malugeqqusariaqaraa.

Kaammattuutigaara Meeqqat Angerlarsimaffiata kommunit iliuississanut pilersaarutitik (nutartikkanik) nassiusseqqullugit annertunerusumik nukingisaartassagai.

6. Ukiup affakkaartumik nalunaarusiat

Meeqqat Angerlarsimaffiat misissuinnermi qinnuigineqarpoq paaqqinniffiup najugaqartut ataasiakkaarlugit ukiup affakkaartumik nalunaarusiai uannut nassiateqqullugit.

Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfiup “Forstanderinstruks”-iani (taamani Isumaginninnermut Naalakkersuisoqarfimmit paaqqinniffinnut Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartunut nassiunneqartumi, august 2009-mi nutarterneqartumi) qupperneq 8-mi ukiup affakkaartumik nalunaarusiat pillugit makku erserput:

“Meeqqat/inuusuttut tamaasa pillugit ukiup affai taamasa nalunaarusiat oqartussasumut inissiisumut nassiunneqartussat ulloq unnuarlu paaqqinniffiup suliarisassavai. Nalunaarusiaq taanna inissiineq inissiiviusumi ingerlaqqissanersoq imaluunniit allatut ittumik ikiorsiiniuteqartoqassanersoq naliliiniarnermi atorneqartassaaq.” (A-
torfeqarfimmi nutsigaavoq)

Immikkoortumi 3-mi oqaatigineqartutut misissuinnerup nalaani najugaqartut 26-upput.

Ukiup affakkaartumik nalunaarusiat 20-t Meeqqat Angerlarsimaffiannit tiguakka.

Ukiup affakkaartumik nalunaarusianit 20-nit taakkunannga arfinillit ukiup affaa inorlugu pisoqaassuseqarput. Ukiup affakkaartumik nalunaarusianit tiguneqartunit 13-it 2015-imeersuupput, taakkunannga ataaseq qaammatinik arfineq marlunnik pisoqaassuseqarpoq, tallimat ukioq ataasingajak pisoqaassuseqarlutik arfineq marlullu ukioq ataaseq sinnerlugu pisoqaassuseqarlutik. Kiisalu ukioq affakkaartumik nalunaarusianit tiguneqartunit taakkunannga ataaseq 2014-imeersuuvoq.

Najugaqartunut arfinilinnut ukiup affakkaartumik nalunaarusianik peqanngilaq. Najugaqartulli taakkua ilaat marluk aatsaat 2016-imi februarimi inissinneqarsimapput.

Isumaqarpunga najugaqartut tamaasa ataasiakkaarlugit ukiup affakkaartumik nalunaarusianik ukiup affaani kingullermi suliarineqarsimasunik peqannginnera “Forstanderinstruks”-imut naapertuutinngitsoq.

Inassuteqaatigaara Meeqqat Angerlarsimaffiata najugaqartut ataatsiakkaat tamaasa pillugit ukiup affakkaartumik nalunaarusiat Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfiup "Forstanderinstruks"-ia naapertorlugu suliarissagai.

7. Angajoqqaanut attaveqarnermi paasissutissat angajoqqaatullu oqartussaasusermik tigummiqartut pillugit paasissutissat

Najugaqartut 18-it inorlugit ukiullit angajoqqaavi misissuineq sioqqullugu misissuinnermik tamatumunngalu atatillugu oqaloqatiginnittoqarsinnaanerani ilisimatinnerqarput. Allakkat najugaqarfinnut Meeqqat Angerlarsimaffiata paasissutissiisutigiisaanut nassiunneqarput, kiisalu angajoqqaat paaqqinniffiup aalajangersimasumik najugaqarfeqanngitsutut paasissutissiisutigisai sianerfigineqarlutik.

Paaqqinniffik aammattaaq qinnuigineqarpoq najugaqartunut 18-it inorlugit ukiulinnut ataasiakkaanut tamanut angajoqqaatut oqartussaasusermik tigummiqartut aqqi tamatumunnga peqatigitillugu paasissutissiisutigeqqullugit.

Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu peqqussummi § 32, imm. 2-mi oqaaseqatigiit aappaasigut aalajangersarneqarpoq meeraq ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut inissinneqarsimappat pisortaasoq ulluinnarni isumaginnittuussasoq.

Meeqqanik inuusuttunillu kiisalu inunnik annertuumik innarluutilinnik ulloq unnuarlugi paaqqinniffiit il.il. pillugit nalunaarummi nr. 64-imi, 29. december 1994-imeersumi (matuma kingornatigut ulloq unnuarlu paaqqinniffiit pillugit nalunaarummik taaneqartartussami) § 20, imm. 1-ikkut aammattaaq aalajangersarneqarpoq ulloq unnuarlu paaqqinniffik kommuni najugarivitaq peqatigalugu angajoqqaatut oqartussaasuseqartumik suleqateqarnissaminut meeqqallu inuusuttulluunniit pissutsinik atugaa-nik sapinngisamik annertunerpaamik ilisimatitsisarnissaminut pissusaaffeqartoq.

Angajoqqaatut oqartussaasuseqartup sapinngisamik annertunerpaamik ilisimatinnerqarnissaanik pissusaaffeqartoqassappat paaqqinniffiup pineqartunut attaveqarnermi paasissutissanik peqarnissaa pissusissamisoortumik piumasqaataavoq.

Atorfeqarfiup allagaasa ilaat ataatsit uterput, angajoqqaarmi pineqartoq piffissap ingerlanerani toqkkut qimagussimammat. Angajoqqaat alla, oqarasuaataata normu-innaanik attaveqarfiginninnermi paasissutissamik pigisaqarfigineqartoq, Atorfeqarfiup pissarsiarinngitsoorpa, oqarasuaataanut angallattakkamut attaveqanngimmat.

Najugaqartut 18-it inorlugit ukiullit ataasiakkaarlugit angajoqqaatut oqartussaasusermik tigummiqartut aqqi pillugit paasissutissat paaqqinniffiup ingerlaannaq nassiussinnaasimangilai, najugaqartut tamaasa eqqarsaatigalugit paasissutissat paaqqinniffiup piginngimmagit. Paaqqinniffik qinnuigineqarpoq paasissutissat taakku kommu-

ninit susassaqtunit pissarsiariniaqqullugit. Paaqqinniffiup paasissutissat taakku A-
torfeqarfimmut aatsaat 16. september 2016-imi nassiuppai, paasissutissammi kom-
muninit pissarsiariniarnerat paaqqinniffiup ajornakusoortissimmagu.

Pisortap oqaatigaa angajoqqaat arlallit aalajangersimasumik najugaqarfeqanngitsut,
sumiiffimmiilli sumiiffimmut nuttartartut, angerlarsimaffeqanngitsut najugaanniittar-
tut angerlarsimaffeqanngitsuusulluunniit. Najugaqartut angajoqqaavi Kalaallit Nu-
naanni Danmarkimiluunniit najugaqarput. Paaqqinniffiulli oqarasuaatip normua a-
ngajoqqaamut attaveqarfiusinnaasoq annikinnerpaaffiatigut pigisarpaa. Angajoqqaalli
oqarasuaatikkut pissarsiariniarnerat paaqqinniffiup ilaanni ajornartorsiutigisarpaa,
angajoqqaallu ataasiakkaat sumiinnerat paaqqinniffiup ilisimajuannartanngilaa,
taakkumi nuttaqattaartarmata. Kia angajoqqaatut oqartussaassusermik tigummiaqar-
nera kommunit ilisimajuannartanngikkaat pisortap aamma malugisarpaa.

Misissuinermi najugaqartut angajoqqaavisa arlaat toqkkut qimagussimasut aamma-
taaq eqqartorneqarput. Pisortap oqaatigaa angajoqqaq pineqartoq angajoqqaatut o-
qartussaassusermik kisimiilluni tigummiaqarsimasoq, angajoqqaajusup aappaa suli
uumagaluartoq.

Namminersorsinnaanermik inatsisip Kalaallit Nunaannut atortuulersinneqarnissaanik
peqqusummi (matuma kingornatigut namminersorsinnaanermik inatsimmik taane-
qartartussami) nr. 306-imi, 14. maj 1993-imeersumi § 14, imm. 2-kkut makku aalaja-
ngersarneqarput:

“Angajoqqaat arlaat kisimi angajoqqaatut oqartussaassuseqarsimappat toqullunilu,
imaluunniit toqkkut qimaguttoqarnerani arlaannaalluunniit angajoqqaatut oqartus-
saassuseqarsimanngippat taava kia angajoqqaatut oqartussaassusiligaanissaa aalaja-
ngerneqassaaq meeqqamut pitsaanerpaasussat tunngavigalugit. Angajoqqaat arlaat
toqusoqarneratigut qimataasoq oqartussaassusiligaanissamik qinnuteqarpat qinnu-
teqaat akuerineqassaaq meeqqamut pitsaanerpaasussanut taamaasiornissaaq aker-
liunngippat.”

Tamanna eqqartuussiviup (kredsretsip) aalajangissavaa, tak. namminersorsinnaaner-
mik inatsimmi § 14, imm. 4.

Paaqqinniffik angajoqqaatut oqartussaassuseqartumut sapinngisamik annertunerpaa-
mik ilisimatitsisarnermik pisussaaffeqassappat paaqqinniffiup pineqartunut attaveqar-
nermi paasissutissanik peqarnissaa pissusissamisoortumik piumasaqaataavoq.

*Kaammattuutigaara angajoqqaatut oqartussaassusermik tigummiaqartut pillugit
paasissutissat, matumani attaveqarnermi paasissutissat ilanngullugit eqqarsaatiga-
lugit, paaqqiniffimmit pigineqarnissaat Meeqqat Angerlarsimaffiata kommunit peqa-
tigalugit annertunerusumik qulakkeerniarsarissagaa.*

Inuusuttoq angajoqqaava toqukkut qimagussimasoq eqqarsaatigalugu kaamaattuuti-gaara kia angajoqqaatut oqartussaasusermik tigummiagarneranik kommunip susas-saqartup qulaajaanissaa Meeqqat Angerlarsimaffiata malitseqartitsivigissagaa.

8. Najugaqartut feriarlutik angalasarneri

Pisortaqatigiit oqaloqatigineqarneranni pisortap oqaatigaa feriarluni angalanerit akue-ritinniarnegartarnerat ajornartorsiutaasoq. Pingaartumik najugaqartut Danmarkimiit-tunik angajoqqaallit eqqarsaatigalugit taamaappoq. Pisortap aamma oqaatigaa naju-gaqartut ukiumut marloriarlutik feriami angalanissaminnut akuerineqanngisaannartut, kommunillu piffissaq sulianik suliarinninnerminnut atortagaat sivisuujusoq. Kommu-nit paasissutissanik nutaanik piumagajuttarput, sulianilu aalajangiisoqassanani ima-luunniit aasaanerani atuannigffeqarneq qaangiutereersoq aalajangiisarlutik, feriarluni-lu angalanissamik siullermik qinnuteqarnermili itigartitsisoqareersinnaasarluni.

Paaqqinniffiup feriarluni angalanermut atatillugu ingiaqateqartoqarnissaanik qinnute-qaatit akuersissutigittinniarnerat tamatuma saniatigut ajornartorsiutitut aamma misigi-sarppaa. Ajornartorsiut taanna pingaartumik najugaqartut immaqaa kisimiillutik angala-sinnaagaluarlutik taamaaliornissaminnut toqqissisimanngitsorujussuit eqqarsaatigalu-git misigineqartarpoq. Najugaqartut taakku angajoqqaaminut tikeraaraangamik ta-persersorneqarnissamik toqqissisimanissamillu pisariaqartitsisorujussuusarput. Tike-raarnerni taamaattuni najugaqartoq angajoqqaaminut attaveqareersimaleraangat ta-persersorniarlugu nukippassuit sulisunit atorineqartariaqartarput, angajoqqaammi na-jugaqartumik tapersersuinissaminnut nukissaqarajunngimmata.

Pisortap tamatuma saniatigut oqaatigaa najugaqartut paaqqinniffik peqatigalugu sam-misaqarlutik angalagaangata ilaqtutanut tikeraarnissaaq paaqqinniffiup tamatigut pi-lersaarusiorniarsarisaraa.

Meeqqat inuusuttullu 18-it inorlugit ukiullit isumaginninnermi pissutsit pissutigalugit paaqqinniffimmiittut feriarlutik angalasarneri eqqarsaatigalugit ulloq unnuarlu paaq-qinniffiit pillugit nalunaarummi § 47, imm. 2-kkut imaattunik aalajangersaasoqarpoq:

“Imm. 2. Meeqqat inuusuttullu 18-it inorlugit ukiullit inooqatigiinnermi pissutsit pissutigalugit inissinneqarsimasut ukiumut marloriarlutik feriarlutik angalatinne-qartarnissaannut akuerineqartariaqarput. Angalanerit taakku angajoqqaatut oqartus-saassuseqartumut attaveqarnerup attatiinnarneqarnissaa siunertarinerullugu ator-neqartassapput.”

Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit pillugit nalunaarummi § 46, imm. 1-imi angalanerini i-ngiaqateqartitsisarneq pillugu imaattumik aalajangersaasoqarpoq:

“Meeraq inuusuttorluunniit 18-it inorlugit ukiulik annertuumilluunniit innarluutilik paaqqinniffimmut, najugaqaqatigiiffimmut nakkutigineqarluniluunniit najugaqarfimmut tassanngaanniilluunniit kisimiilluni ingiaqateqarani angalasinnaangippat pineqartoq angalanermini ingiaqateqartinneqassaaq.”

Pisortaqatigiit feriarluni angalanerit pillugit paasissutissiissutigisaat maluginiarpakka. Paaqqinniffimmi allami siusinnerusukkut misissuivunga, tassanilu pisortaqatigiit feriarluni angalasoqarnissaanik qinnuteqaatinut atatillugu ajornartorsiutit matumani eqqaaneqartut pissuseqataat taamatutaaq paasissutissiissutigaat. Kommunit suliassaqarfimmi taaneqartumi sulianik suliarinnittarnerat suliamik nammineerluni misissuiffiginninertut sukumiinerusumik misissussanerlugu isumaliutersuutigaara.

9. Imigassaq aalakoornartortalik

Meeqqat Angerlarsimaffianni torersuunissamik malittarisassanit erserpoq paaqqinniffimmi imigassaq aalakoornartortalik ataatsimut inerteqquataasoq. Paaqqinniffimmit anisussanut inissiat ilaanni misissuinermi misissorneqartumi torersuunissamik malittarisassat pillugit allagarsiussanit erserpoq illumi imigassamik aalakoornartortalittornissaq inerteqquataasoq.

Pisortalli misissuinermi oqaatigaa najugaqartut ilaat arlallit 18-it sinnerlugit ukiullit paaqqinniffimmik anisussanut inissiani najugaqartut akuttugaluartumik festissagaangamik ineeqqaminni imigassamik aalakoornartortalimmik peqartartut, tamannalu najugaqartunut allanut akornutaangikkaangat uparuarneqarnej ajortoq.

Isumaqarpunga torersuunissamik malittarisassat ulluinnarni periaatsimik takutitsisunnerat pissusissamisoornerpaasoq.

Kaammattuutigaara Meeqqat Illuata torersuunissamik malittarisassat najugaqartunut suut nalinginnaasumik atuunnerannut naapertuuttunngortissagai.

10. Oqarasuaatit angallattakkat

Torersuunissaq pillugu malittarisassanit oqarasuaatit angallattakkat pillugit aammataaq makku erserput:

“Meeqqat inuusuttullu apersortereernerminni angallattakkanik oqarasuaateqarsinnaalissapput.

Oqarasuaat angallattagaq akisussaassuseqartumik atorneqassaaq. Meeqqap angallattakkamik oqarasuaateqarnera pitsaanngitsunik nassataqarpat meeraq illersorniarlugu oqarasuaatip piffissami sivikinnerusumi sivirusunerusumiluunniit arsaarinnissutiginissaa pisariaqarsinnaavoq.

8. *Misissuinerit aamma nammineerluni misissuiffiginnernik suliniutit*

Oqarasuaatit angallattakkat meeqqat atuareerlutik angerlerneranni meeqqanut tunniunneqassapput, meeqqallu oqarasuaatit innartinnatik utertillugit tunniutissavaat.

Oqarasuaatit angallattakkat atuernerup nalaani inerteqqutaasut Uummannami atuarfik malittarisassarpoq, taamaattumillu meeraatitta inuusuttuutitalu atuarfimmit soraartinnatik oqarasuaat atorfissaqartinngilaat.

Inuusuttut 18-it sinnerlugit ukiullit tamarmik piffissaq tamaat angallattakkamik oqarasuaateqarsinnaatitaapput.

Meeqqat inuusuttullu tamarmik oqarasuaammut angallattakkamut aningaasartuutit namminneq aallaavittut akilertassavaat.

Meeqqat inuusuttullu oqarasuaatinik angallattakkanik atuinerisa killilersornissaanut uatsinnut pisinnaatippugut, oqarasuaammik angallattakkamik atuneq meeqqap/inuusuttup atugarissaarneranik, ineriartorneranik katsorsarneqarneranilluunniit ulorianartorsiorititsisoq naliliisoqarpat.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Pisortap misissuinerup nalaani aamma oqaatigaa meeqqat unnuakkut oqarasuaammik angallattakkamik tigungmiaqartannginerat meeqqanik inuusuttunillu eqqissimatitsisartoq, tassami siusinnerusukkut misigineqartarsimammat angajoqqaat, ikinngutit nivissallu kammalaatit ilaanneeriarlutik ajornartorsiutit annertunerusut pillugit unnuakkut sianersinnaasartut.

Inatsisikkut naapertuuttumik tunngaveqarnerup nalinginnaasup ilaatigut manna nasataraa, tassalu ingerlatsiviup sulinera inatsimmik imaluunniit inatsiseqartitsinikkut allatut akuerisaasumik tunngaveqassasoq. Akuliunneq annertusiartortillugu inatsisikkut tunngavik sulit nalorninaanneruleriartussaaq. Jon Andersenip allallu atuakkiaanni “Forvaltningsret”-imi, aappasaanik naqitertinneqartumi (2002-meersumi) quppernerit 291 aamma 302 kiisalu Jens Gardep allallu atuakkiaanni “Forvaltningsret - Almindelige emner”-mi, tallimasaanik naqitertinneqartumi (2009-meersumi) quppernerit 150 aamma 180 innersuussutigaaqka.

Kalaallit Nunaanni meeqqanik inuusuttunillu ulloq unnuarlu paaqqinniffinni pissaanermik atuisarneq pillugu malittarisassat isumaginninnermik suliassarqarfimmi pissaanermik atuneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni (matuma kingornatigut pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmik taaneqartartussami) nr. 1-imi, 21. november 2013-meersumiipput.

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsisissatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatini nalinginnaasuni imm. 1.3-mi oqaatigineqarpoq inatsit pissaanermik atuisarneq pillugu malittarisassanik tamanik imaqartoq. Oqaaseqaatini nalinginnaasuni imm. 2.2-mi aammattaq oqaatigineqarpoq inatsisikkut tunngavissaqarpat aatsaat meeqqanut pissa-

saanermik atuisoqarsinnaasoq, pissaanermillu atuisarneq pillugu malittarisassat aalajangiisuusumik tunngavinnik arlalinnik tunngaveqartut, matumani oqarasuaatikkut sianernernik nakkutilliisoqassappat tamatumunnga inatsisikkut erseqqissumik tunngavissaqarnissaanik tunngavik ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Meeqqat ulloq unnuarlu paaqqinniffinniittut eqqarsaatigalugit kommunimi uninngavigisami kommunalbestyrelsi eqqartuussivikkut aalajangiisoqanngikkaluartoq pissaanermik atuisoqassasoq aalajangiisinnaavoq, ilaatigut oqarasuaatikkut oqaloqatigiinnernik allatigullu inunnik erseqqinnerusumik taaneqartunik paaqqinniffiup avataaniittunik attaveqarfiginninnernik piffissami aalajangersimasumi nakkutilliisoqarneratigut, tamanna meeqqap atugarissaassusia ineriartorneralu mianeriniarlugit pisariaqarpat, tak. pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1, tak. § 6, imm. 4.

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 13 pillugu oqaaseqaatinit ilaatigut makku erserput:

“Meeqqap ingerlalluarnerata ineriartorneratalu eqqarsaatigenerat pissutigalugu pineqartup inunntu inissinneqarfiup avataaniittunut attaveqaqateqartarnerata killilernerqarnissaata pisariaqarnera amerlanertigut inissinneqarfigisap kommunillu inissii-sup oqaloqatigiinnerisigut nalilerneqartarpoq.

Paaqqinniffik sumiiffigisarluunniit meeqqap avatangiisimiittunik attaveqaqateqartarnissamut periarfissaanik nakkutilliisunik illumi malittarisassiorsinnaanngilaq. Sumiiffigisami kommunalbestyrelsip aalajangiinera tunuliaqutaralugu aatsaat nakkutilliisoqarsinnaavoq.”

“Tsumaginninnermik suliassaqarfimmi pissaanermik atuneq pillugu Inatsisartut inatsisaat pillugu ilitersuut – immikkoortoq II meeqqanut tunngasoq”-mit (taamani Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalackersuisoqarfiusup massakkut Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermu Naalackersuisoqarfiup november 2013-imi suliarisaani) imm. 16-imi ilaatigut makku oqaatigineqartut:

“Illumi malittarisassat soorlu [...] oqarasuaatit angallattakkat eqqarsaatigalugit aalajangersakkanik allaaserinnittuusinnaapput [...]

Meeqqat inuusuttullu oqarasuaamminnik angallattakkanik atuisinnaatitaanerat pillugu malittarisassat inissiiviusup siunertaa eqqarsaatigalugu aalajangersarneqarsinnaapput. Taamaalilluni meeqqat inuusuttullu qaqugukkat angallattakkamik oqarasuaateqartannginnissaat pillugu malittarisassat ilusilersorneqarsinnaapput, soorlu atuarnep nerinerullu nalaanni, tassami oqarasuaat angallattaqatuartitsinnermut taatsimoornermullu akornusersuisuusinnaammat. Tamatuma saniatigut aalajangerneqarsinnaavoq oqarasuaat angallattaqatu unnuakku tiggummeqartassanngitsaq,

8. *Misissuinerit aamma nammineerluni misissuiffiginninnernik suliniutit*

taamaaliornikkut meeqqat inuusuttullu eqqissillutik sininnissaat qulakkeerniarlugu. Ataatsimoorinissaq eqqarsaatigalugu angallattakkamik oqarasuarnerit tamarmik ini-mi ataatsimoorfiusumi pinnatik meeqqalli inuusuttullu namminnek inaanni pisassa-sut malittarisassani aalajangersaanissaq pisariaqarsinnaavoq. Taamaalilluni illumi malittarisassani oqarasuaatikkut angallattakkakkut oqalussinnaanermik killiliisuni tamatumunnga attuumassuteqartumik pissutissaqassaaq/tunggavilersuisoqassaaq.

Inissiiivisorli malittarisassani oqarasuaatikkut angallattakkakkut oqaluussinissa-mik mattussilluinnartunik aalajangersaasinnaangilaq. Kommunimi najugarisami kommunalbestyrelsi tassatuaavoq angajoqqaat attaveqartarfiilluunniit aamma meeqqap inuusuttulluunniit akornanni mailikkut oqarasuaatikkulluunniit attaveqati-giinnerup piffissami aalajangersimasumik sivisussusilimmi matuneqarnissaanik aa-lajangiisinnaasut, imaluunniit politiit meeqqap inuusuttulluunniit tiggummigallagaa-nermut taarsiullugu immikkoortortaqarfimmi matoqqasumi/isumannaallisagaasumi inissinneqarsimasup oqarasuaatikkut oqaloqateqarnissaanik allatulluunniit attave-qarfigineqarnissaanik tiggummigallaaneq pissutigalugu itigartitsisinnaasut.” (Ato-reqarfimmi nutsigaavoq)

Ilitsersuummi tassani immikkoortumi 23-imi oqarasuaatinik angallattakkanik inter-netsimillu nakkutilliineq pillugu ilaatigut imaattut erserput:

“Tunggaviusumik Inatsit aammalu Inuit Pisinnaatitaaffiinik isumaqatigiissutit naa-pertorlugit meeqqat inuusuttullu avammut attaveqarsinnaanermik tunggaviusumik pisinnaatitaaffeqarput. Attaveqarsinnaanermut pisinnaatitaaffik taamaallaat killiliif-figineqarsinnaavoq inatsisini tamanna tunggavissaqarpat.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit inatsisinik tunggavissaqanngillat meeqqat inuusuttul-lu oqarasuaataannik angallattagaannik arsaarnissaannut imaluunniit internetimik il.il. atuinissaannik itigartinnissaat pillugu aalajangiinissamik. Meeqqalli inuusut-tulluunniit ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi inissisimanerata ilaatut, oqarasuaam-mik angallattakkamik aamma internetimik atuisinnaanermut malittarisassiortoqar-sinnaavoq. Tassani ilaatigut pineqarsinnaapput meeqqat inuusuttullu nereqatigiin-neranni oqarasuaammik angallattakkamik atueqqusinninneq (tassa oqarasuaat a-ngallattagaq nipaarutsinneqarsimassaaq imaluunniit ineerarisamut qimanneqarsi-massalluni), imaluunniit internetimik atuisinnaanerup nal. 23 matuneqarsimanissaa. Tassunga atasumik ilitsersuutip imm. 16-ianut suliffimmi malittarisassanut tungga-sumut innersuussisoqarpoq.”

Najugaqartut 18-it inorlugit ukiullit oqarasuaatiminnik angallattakkanik innanngin-nermini tunniussisussaanagerat aatsaallu atuareeraangamik taakkuninnga tigusisinnaa-nerat pillugu oqaaseqaatissaqanngilanga. Isumaqarpunga tamanna qulaani allaaseri-neqartutut pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmut naapertuuttuusoq.

Uanga naliliinera unaavoq meeqqanik inuusuttunillu ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi najugaqartut namminerisaminnik angallattakkamik oqarasuaateqaqqussaanginneranni inatsimmik naleqquttumik tunngavissaqartussaannermik piumasaqaatip akuliunner-tut taama annertutigisup inatsisikkut erseqqissumik qularnaatsumillu tunngavissaqar-nissaq nassatarigaa. Tamatuma pissuseqataa oqarasuaammik angallattakkamik atui-neq meeqqap/inuusuttup atugarissaarneranik, ineriartorneranik katsorsarneqarneranil-luunniit ulorianartorsiortitsisoq naliliisoqarpat paaqqinniffiup oqarasuaatinik angal-lattakkanik atuinermik killilersuineranut aalajangersaaviginninneranullu atuuppoq.

Inatsisikkut tunngavissaq taamaattoq piunngilaq.

Pissaanermik atui-neq pillugu inatsit piareersarlugu suliani erseqqilluinnartumik aam-mattaq tunngavigineqarpoq paaqqinniffik illumi malittarisassanik meeqqap avata-ngiisiminut attaveqarnissamut periarfissaanik nakkutilliisunik atulersitsisinnaangit-soq. Taamatut aalajangiisoqassappat taamaallaat kommunimi uninngavigisami kom-munalbestyrelsi taamatut aalajangiisinaavoq.

Malittarisassamik taamaattumik aalajangersaanissaq suliatigut pisariaqartoq paaqqin-niffik isumaqaraluarpalluunniit tamanna allatut inerniliinermik kinguneqarsinnaan-gilaq. Najugaqartut paaqqinniffiup oqarasuaataanik atuinissaminut killilimmik pe-riarfissaqarnerat allatut inerniliinermik aamma kinguneqarsinnaanngilaq.

Tamanna tunngavigalugu isumaqarpunga Meeqqat Angerlarsimaffiat najugaqartut namminerisaminnik angallattakkamik oqarasuaateqarsinnaanginnerat pillugu malit-tarisassamik aalajangersaanissaminut inatsisikkut tunngavissaqanngitsoq, taamatut-taarlu paaqqinniffik najugaqartut oqarasuaataanik angallattakkanik najugaqartut atu-garissaarnerat, ineriartornerat, katsorsarneqarnerat illersugaaneralluunniit pillugu ma-littarisassamut innersuussilluni najugaqartut oqarasuaatiminnik angallattakkanik atui-nerannik piffissami sivikinnerusumi sivisunerusumiluunniit killilersuinissaminut ar-saarinninnissaminulluunniit inatsisikkut tunngavissaqanngitsoq isumaqarpunga.

Taamaattoqarnera isorisariaqartutut isigaara.

Oqaatigaara najugaqartut apersortereeraangamik angallattakkamik oqarasuaateqarsin-naanerannik aalajangiisimaneq Tunngaviusumik Inatsimmi § 70-imik aamma Inuit Europami Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiisummi kiffaanngissuseqarluni uppe-risaqarsinnaaneq pillugu artikel 9-mik unioqutitsisuunersoq isummerfiginngikkiga.

Inassuteqaatigaara Meeqqat Angerlarsimaffiata torersuunissaq pillugu malittarisas-sani pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmut naapertuuttunngortillugit allan-gortissagai.

11. Najugaqartut aningaasaataat

8. Misissuinerit aamma nammineerluni misissuiffiginninnernik suliniutit

Pisortap misissuinermi oqaatigaa najugaqartut ilaat angajoqqaamik toqunerisa kingornatigut taarsiissutitut (pilersuisumik annaasaqarneq pissutigalugu taarsiissutitut) tunniunneqartut tunngavigalugit amerlanerusunik ikinnerusunilluunniit aningaasaateqartut.

Pisortap aperineqarluni oqaatigaa aningaasat taakku kontoni ammasuni atuisut namminneq aqutaanniittut. Pisortap pisumi ataatsimi najugaqartoq aningaasat sipaarneqarnissaat pillugu oqaloqatigisimavaa. Najugaqartup aningaasaatimi ilai ilaquuttaminnut taarsiissutisiaminik atuereersimasumut tunniussimavai. Pisortaq oqarpoq qulequdaq taanna najugaqartunut pineqartunut saqqummiuteqqinniarini, aningaasallu kontonut matoqqasunut ileqqaarfittulluunniit kontonut ikitinniarini.

Namminersorsinnaatitaanngitsoq soorlu pilersuisumik annaasaqarneq pissutigalugu taarsiissutisinermigut kingornussinermigulluunniit aningaasaateqarpat Kalaallit Nunaanni nakkutilliisoqartinneqartut Danmarkimi justitsministerip (Danmarkimi Civilstyrelsep) nakkutigisarai, tak. namminersorsinnaanermik inatsisip Kalaallit Nunaannut atortuulersinneqarnissaanik peqqussummi nr. 306-imi, 14. maj 1993-imeersumi § 50. Naalagaaffiup Kalaallit Nunaanni Sinniisaa (Naalagaaffiup Sinniisaa) tasavaoq justitsministeri sinnerlugu nakkutilliisuusoq.

Sulisuma ilaata Naalagaaffiup Sinniisoqarfiani pisortatut sulisoq oqaloqatigaa, taasumalu oqaatigaa aningaasat qummut killissaat 18.000,00 kr.-iusoq atuttoq. Aningaasat 18.000,00 kr.-t sinnersimappatigut taakku kontomut ingerlatsivittut institutsimit tumut nammineersinnaatitaanngitsup aningaasaataanik aqutsisussatut Civilstyrelsimit akuerineqarsimasumut ikineqassapput. Aningaasat qummut killissaat taanna Civilstyrelse isumaqatigiissuteqarfigalugu ingerlatsivittut institutsip akiliutigittagai tunngavigalugit aalajangersarneqarsimavoq.

Suliani Naalagaaffiup Sinniisaata nakkutilliisuutitanik nakkutiginniffigisaani aningaasat taamaallaat tiguneqarsinnaasunnngortinneqarsinnaapput Naalagaaffiup Sinniisaanut qinnuteqaateqarnikkut, aningaasallu tiguneqarsinnaasunnngortinneqarsinnaanersut taanna pisumi missingiussilluni naliliissaaq. Aningaasat tiguneqarsinnaasunnngortinneqarnerisa kingornatigut 18.000,00 kr.-nit ikinnerusut sinneruppata aningaasat nakkutilliisumut tunniunneqassapput, aningaasallu sinneri taakku taassuma aqusavai.

Meeraq ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut inissinneqarpat meeqqap ulluinnarni isumagineqarnera pisortap suliaassaraa, tak. meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu peqqussummi § 32, imm. 2-mi oqaaseqatigiit aappaat.

Najugaqartut 18-it inorlugit ukiullit 18.000,00 kr.-nit amerlanerusunik ikinnerusunilluunniit aningaasaatillit eqqarsaatigalugit kaammattuutigaara Meeqqat Angerlarsimaffiata aningaasaatit isumatusaartumik aqunneqarnissaannik oqaloqatiginninnini

malitseqartitsivigissagai, najugaqartullu taakkununnga kontonik nalequttunik piler-sitsiniarneranni ikiussagai.

12. Sulisunik ineriartortitsiniarluni oqaloqatiginnittarnerit

Pisortaqaigiit sulisunik ineriartortitsiniarluni oqaloqatiginnittarnernik (MUS-samta-ler) ingerlatsinerat pillugu apeqqut misissuinermi oqaloqatigiissutigineqarpoq. Pisortap oqaatigaa oqaloqatiginninnerit taakku sukumiisumik ingerlanneqanngitsut, suli-sulli pisortaqaigiillu akuttunngitsumik oqaloqatigiittartut.

“Forstanderinstruks”-imi siusinnerusukkut taaneqartumi sulisoqarnermik ingerlatseri-aaseq pillugu immikkoortumit erserpoq pisortaq sulisut ineriartortinniarlugit oqaloqa-tiginninnermik ingerlatsinissaminut pisussaaffeqartoq.

Isumaqarpunga sulisut ineriartortinniarlugit oqaloqatiginninnermik ingerlatsisanngin-neq “Forstanderinstruks”-imut naapertuutinngitsoq.

Inassuteqaatigaara Meeqqat Angerlarsimaffiata sulisunik ineriartortitsiniarluni oqa-loqatiginnittarnerit “Forstanderinstruks”-imit ersertutut taamaaliornissamut pisus-saaffeqarneq tunngavigalugu ingerlatissagai.

13. Taasariaqartut allat

Misissuinermit atatillugu pissutsit arlallit oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersit-sisut immikkoortuni 5-imit 12-imut allaaseraakka. Pissutsit allat oqaaseqaateqarnis-sannut pissutissaqalersitsinngitsut nalunaarusiamili matumani eqqaaneqarunik ilua-qutaasussatut nalilikkakka tulliuttuni naatsumik allaaseraakka.

Inatsisiliorneq

Pisortaqaigiit oqaloqatigineqarneranni suliassaqarfimmi paaqqinniffinnik atuisuni nutaamik inatsisiliornerup ajornartorsiutaasarnera eqqartorneqarpoq, tassani paaqqin-niffiit inatsisiliornerup ingerlanerani peqataatinneqartannginnerat tusarniaavigineqar-tannginnerallu pineqarluni. Paaqqinniffiup ulluinnarni “malikkuminaatsunik” inatsi-siliorarneq paaqqinniffinni stresselersitsisartoq immikkut ajornartorsiutigaa.

Kommunik Naalackersuisoqarfimmillu suleqateqarneq

Pisortap oqaatigaa kommunik suleqateqarneq ataatsimut isigalugu ingerlalluartoq. Suleqatiginnermi sulianik suliarinnittut aamma apeqquasaartorujussuupput. Mas-sakkorpiarli suleqatigiinneq ingerlalluarpoq. Paaqqinniffilli najugaqartunik qinnute-qassilluni saaffiginnikkaangat piffissaq sulianik suliarinninnermut atorneqartartoq sivisuujusarpoq.

Inissinneqarnerup taamaatinnerata kingornatigut malinnaaviginninnermik paaqqif-fimmiinnerullu sivitsorneqarneranik paasinnineq eqqarsaatigalugu paaqqinniffiup

8. Misissuinerit aamma nammineerluni misissuiffiginninnernik suliniutit

paasinninnera unaavoq najugaqartup 18-inik ukioqalereernermini paaqqinniffimmii-ginnarsinnaanera kommunit ataatsimut paasiuminaatsittorujussuugaat. Tassa imaappoq najugartut arlallit eqqarsatigalugit taakkua paaqqinniffimmi inissinneqarsimenerisa sivitsorneqarnerat pineqarsinnaasartuq, inissinneqarnerup taamaatinneqarnerata kingornatigut malinnaaviginninneq pineqarani. Paaqqinniffiup sullitaasa paaqqinniffiit allat sullitaannit assignngissutaat tassavoq meeqqat inuusuttullu tapersersorneqarnissamik, isumagineqarnissamik, ilusilersuiffigineqarnissamik isumaginninnermilu perorsaannikkut katsorsarneqarnissamik immikkut pisariaqartitsisut sumiginnagaa-simasut 0-init 18-inut ukiullit sivitsorneqarsinnaasumik inissinneqartarnerisa pineqarnerat.

Kommunit sulianik suliarinnittuminnik paaqqinniffimmut tikeraartitsisarnerat taamaalillutillu meeqqanik naapitsisarnerat, oqaloqateqartarnerat iliuusissanullu malitseqartitsiviginnittarnerat paaqqinniffiup pitsaalluinnartutut misigisarpaa. Kommunit sulianik suliarinnittui uninngagallarniarlutik aalajangertarput angerlannginnerminnilu iliuusissanut pilersaarutit allakkatigut suliarisarlugit, kommuninimi ulluinnarni sulinerminni allarpassuarnik suliassaqartaramik, taamaalilluni iliuusissanut pilersaarutit nutarterneqarnera sivisunerusinnaasarluni. Kommunip sulianik suliarinnittuisa tikeraarnerat paaqqinniffiup kommunillu pitsaanerusumik oqaloqatigiilertarnerannik aammattaaq nassataqartarpoq, matumani paaqqinniffiup aningaasaliissutinik qinnuteqartarneri ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfimmik suleqateqarneq, matumani ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut immikkoortotaqarfik ilanngullugu eqqarsaatigalugu, ajunngitsumik ingerlavoq.

Atuarneq atuartinneqarnerlu

Najugaqartut atuartussaataasutut ukioqartut eqqarsaatigalugit taakkua atuarnerat misissuineri oqaloqatigiissutigaarput. Najugaqartut atuarnerat paaqqinniffiup pingaartittorujussuuaa.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffik meeqqap inuusuttulluunniit atuarfia suleqatigalugu pissimaaffeqarpoq meeqqat inuusuttullu atuartussaataasutut ukioqartut pisariaqartitaminnik atuartinneqarnissaminnik neqeroorfigineqarnissaat isumagissallugu, tak. ulloq unnuarlu paaqqinniffiit pillugit nalunaarummi § 20, imm. 2.

Najugaqartut arlallit eqqarsaatigalugit pisortaqtigiit oqaatigaat najugaqartut atualernissaasa tungaanut qaammatit pingasuniit arfinillit tungaannut ingerlasinnaasartut. Najugaqartup klassimi imminut naapertuuttumi aallartinnissaa paaqqinniffiup atuarfiullu suleqatigiillutik pingaartitaraat. Paaqqinniffik ilinniartitsisumik atuartunik atuarfimmi atuannqitsunik atuartitsisartumik najugaqartunillu atuartunik ilinniagassalerinikkut tapersersuisartumik peqarpoq.

Pisortap oqaatigaa massakkut najugaqartut siusinnerusumut sanilliullugu ikinnerusut klassini immikkut ittuni atuartinneqartartut, ukiorlu manna amerlanerusut meeqqat atuarfianni pitsaasunik angusaqarluarlutik soraarummeersimasut. Tamanna ajunngillu-innarpoq, kisiannili kommuni inuusuttup inissisimaneqarnerata ingerlaannarsinnaaneranik apeqqusiisinnaasoq eqqarsaatigalugu arlalitsigut ajornartorsiutissaqalersitsinnaalluni. Pisuni arlalinni inuusuttup paaqqinniffimmiinnarnissani pisariaqartikkaa kommunimut paasitinniarlugu annertunerusumik suliniuteqartoqartariaqartarpoq, tassami inuusuttup iluamik ingerlasinnaassaguni ilaatigut tapersersorneqarneq atorfissaqartittorujussuusarmagu, amerlanertigullu meeqqat atuarfianni qanoq ingerlasimaneq kisiat aallaavigalugu kommunip ilimagisinnaasaatut inerisimatigisarani.

Isumaqarpunga paaqqinniffiup atuartsinermik atuarnerrullu ingerlaneranik qitiutitsil-luni aallussinera pitsaasorujussuusooq.

Meeqqat pillugit paasisimasalittut qitiusumik ataatsimiititaliaq

Pisortaqatigiit oqaloqatigineqarnerminni oqaatigaat kommuni najugaqartumik angerlartitsiniartillugu paaqqinniffillu najugaqartup angerlartinneqarnissaminut piareerneranur isumaqataanningsillugu qanoq pisoqassanersoq erseqqivinningsitsoq. Pisortaqatigiit paasitinneqarput kommunip ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi najugaqartumik angerlartitsinissaq pillugu aalajangiinnnginnerani ulloq unnuarlu paaqqinniffik kommunalbestyrelsip oqaaseqaateqartissagaa, tak. meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu peqqussummi § 28, imm. 2.

Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu peqqussummi § 28, imm. 3-kkut aammattaaq aalajangersarneqarpoq kommunalbestyrelsip aalajangiunniagaa ulloq unnuarlu paaqqinniffimmit assortorneqarpat suliaq meeqqat pillugit paasisimasalittut qitiusumik ataatsimiititaliamut oqaaseqaateqarfigisassanngorlugu saqqummiunneqassasoq. Taamaalilluni tamanna kommunalbestyrelsi najugaqartup angerlartinneqarnissaanik aalajangiinnnginnerani pisussaavoq.

Kaasarfimmiut atisassarsiutillu

Pisortaqatigiit oqaatigaat najugaqartut kaasarfimmiussaattut atisassarsiutissaattullu amerlassusiliussatut aningaasartat isumaginninnermi tunniunneqartunik atuuttut pillugit kaajallaasitami Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfimmit § 12-ikkut aalajangersarneqarsimasut ikittuararsuusut, ullutsinnullu naleqquttutut isigineqarsinnaanngitsut.

Pissaanermik atuisarneq

Pisortaqatigiit misissuineq sioqqullugu oqaatigaat 2016-imi manna tikillugu pissaanermik atuisoqarsimanningsitsoq, 2015-imi pissaanermik ataasiarluni atuisoqarsimasooq 2014-imilu pissaanermik ataasiarluni aamma atuisoqarsimasooq. Taakku marluk inerteqqutaanningsumik atuinerusimapput. Pissaanermik 2013-imi atuisoqarsimannigilaq.

8. Misissuinerit aamma nammineerluni misissuiffiginninnernik suliniutit

Pisortap oqaloqatigineqarnermini oqaatigaa sulisut aporaannermut piareersimangit-sutut misigisimagunik aporaannermut ilanngutannginnissaannik maluginneqqusinis-saq pingaartinneqartorujussuusooq. Aporaannermut taarsiullugu sulisoq alla pisortaqa-tigiillunniit ikiortiserineqartassapput. Tassani aamma ilaavoq meeqqat sapaatit akun-nikkaartumik ataatsimeeqatigineqarnerini atuagaaraq “Ulloq unnuarlu paaqqinnif-fimmi. Inersimasut susinnaatitaappat? Inersimasut susinnaatitaanngillat?” taamani I-laqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalakkersuisoqarfiup suliarisimasaa aallaavigalugu oqaloqatigineqartarnerat.

Pissutsit ilaqutariinnermut tunngasut

Paaqqinniffik misissuineq sioqqullugu qinnuigaara ajornartorsiutit suut paaqqinniffi-up ukiuni kingullerni ajornartorsiutigisimanerai allaasereqqullugu. Paaqqinniffiup o-qaatigaa meeqqat inissinneqarsimasut angajoqqaavi amerlanerpaat imigassamik alla-tulluunniit atonerluinermik ajornartorsiuteqartuusut. Angajoqqaat arlallit allanngo-rartorujussuarnik najugaqarfeqarput angerlarsimaffeqartuunatilluunniit. Aamma ila-qutariinni toqusoqartarsimavoq, matumani imminorneq toqutsinerlu ilanngullugit eq-qarsaatigalugit. Pissutsit tamakku taakkualu meeqqanut sunniutaat pisortaqatigiit eq-qumaffigisorujussuuaat. Pisortaqatigiit misissuinermi oqaatigaat meeraq angajoqqaaminik annaasaqarpat toqusoq eqqaaniarlugu ataatsimiittoqartartoq. Palasi ilaanneeri-arluni peqataasarpoq.

Aallaaniarnermi sakkunik toqqortarinninneq

Paaqqinniffiup aallaaniarnermi sakuinik toqqortarinninneq pillugu apeqqut misis-suinermi eqqartorneqarpoq. Pisortaqatigiit oqaatigaat paaqqinniffiup aallaaniarnermi sakkui illup avataani sullivimmi parnaarsimasumi toqqortarineqartartut. Pisortap o-qaatigaa sikaavimmik sakkunik toqqorsivivimmik paaqqinniffiup aallaaniarnermi sakuinik toqqortarinniffissamik pisinissaq paaqqinniffiup pilersaarutigaa.

Pujortartarneq, imigassaq aalakoornartortalik ikiaroornartullu

Pisortaqatigiit oqaloqatigineqarnerminni oqaatigaat najugaqartut imigassaq aalakoorn-artortalik pujortartarnerlu, matumani hash ilanngullugu eqqarsaatigalugu ajornartor-siutigigaat. Najugaqartut pujortartannginnissaat imertannginnissaallu paaqqinniffiup aallaavittut kissaatigaa, pisortaqatigiilli illua'tungaatigit isumaqarput inuusuttut pu-jortartarnerat imertarnerallu paaqqinniffiup aamma inissaqartissinnasariaqarai, ilaan-neeriarlutillu najugaqartut ilaat nakorsaaitukkaminik namminneq aqutsisartut. Pi-sortaqatigiilli oqaatigaat najugaqartuni atonerluinermik ajornartorsiuteqartoqanngit-soq.

Paaqqinniffiup pujortartarneq imigassamillu aalakoornartortalimmik imertarneq pak-kersimaarniarsaraa, najugaqartullu aserorterutaasumik qisuariartannginnissaat angu-niarsaralugu. Najugaqartut qanoq qisuariarfigineqassanersut pisortaqatigiit pisumit

pisumut naliliiffigisarpaat. Qisuariaat tassaasinnaavoq tarnip pissusiinik ilisimasalimik oqaloqateqarneq, angalanerit ingerlataqarlunilu angalaarnerit.

Illup iluani pujortarneq paaqqinniffiup torersuunissaq pillugu malittarisassaani inerteqqutaavoq. Pujortarneq kikkut tamaasa eqqarsaatigalugit silami ingerlanneqartussaavoq. Aammattaaq illuaraasamik oqquisimaarluni pujortartarfeqarpoq.

Meeqqat Angerlarsimaffianni torersuunissaq pillugu malittarisassani illup iluani pujortaqqusinnginneq pujortarnermik inerteqquteqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanut nr. 15-imit, 26. maj 2010-meersumut (matuma kingornatigut pujortartarneq pillugu inatsimmi taaneqartartussamut) naapertuuppoq. Pujortartarneq pillugu inatsit ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut atuuppoq, tak. pujortartarneq pillugu inatsimmi § 2, imm. 1, nr. 4. Illup iluani pujortarneq pujortartarneq pillugu inatsisip atuuffiani allavittut inerteqqutaavoq, tak. pujortartarneq pillugu inatsimmi § 3.

Sulisussarsiniartarneq

Sulisooqarniarneq pisortaqatigiinnik oqaloqaternermi eqqartorneqarpoq. Taamaalilluni misissuinerup nalaani atorfiit katillugit 11-t inuttaqanngillat. Perorsaasunik sulisussarsiniarneq paaqqinniffiup ajornartorsiutigaa, siusinnerusumullu sanilliullugu sulisussanik Danmarkimit annertunerusumik pissarsiniartalerniarluni. Pisortaqatigiilli isumaqarput soorlu ingerlatani sulisut kiisalu ilinniartut najugaqartunut maligassiuisut aammattaaq inissittartut piffissani sivikinnerusuni sivirusunerusunilluunniit **pissarsiniartarnerat** ajornanninnerusoq.

Suliffik pillugu naliliineq (SPN)

Meeqqat Angerlarsimaffiat suliffik pillugu naliliinermik maj 2016-meersumik (SPN-imit) nutarterneqarsimasumik peqarpoq. Ikuallattoorsinnaanermut isumannaallisaa-neq eqqarsaatigalugu pisortaqatigiit aamma oqaatigaat, soorlu tamanna SPN-imit aamma ersertoq, kalerrisaarut suliffeqarfiup iluarsaatissagaa paaqqinniffiup naatsorsuutigigaa.

Malugaara SPN-imit ersertoq annertuutigut ajunaartoqartillugu/ajutoortoqartillugu, toqusoqartillugu, imminortoqartillugu, annersaasoqartillugu qunusaarisoqartillugulu, kinguaassiuutigut innimiilliortoqartillugu ikuallattoqartillugulu periaatsinik imaqartumik paaqqinniffik tamaat isigalugu upalungaarsimanissamut pilersaarut suliarineqassasoq. Aammattaaq takuneqarsinnaavoq upalungaarsimanissamut pilersaarut kingusinnerpaamik september 2016-imi inaarlugu suliarineqarsimassasoq.

14. Nalunaarutiginninneq

Meeqqat Angerlarsimaffiat qinnuigaara nalunaarussiaq manna paaqqinniffimmi najugaqartunut sulisunullu paasissutissiissutigeqqullugu.

[..]”

Allakkanut ukununga uiggiullugit Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfik ulloq taanna allaffigaara. Inatsiliornerup ingerlanerani paaqqinniffiup misigisarsimasai nalunaarusiap immikkoortuani 13-imi atuarneqarsinnaasut Naalakkersuisoqarfimmut malugeqqullugit ilaatigut oqaatigaakka.

Qaasuitsup Kommunanut aamma Kommuneqarfik Sermersuumut ulloq taanna aammattaq allappunga. Kommunit taakku meeqqanik inuusuttunillu Meeqqat Angerlarsimaffiannut inissiisimapput. Allakkakka taakku meeqqat inuusuttullu kommuninit pineqartunit inissinneqarsimasut allattorsimaffiinik imaqarput, paaqqinniffik najugaqartunut pineqartunut iliuusissanut pilersaarutitik tigusaqarsimangersoq nalunaarlugu, matumani iliuusissanut pilersaarutit nutarterneqarsimangersut ilanngullugu oqaatigalugu. Kommuninut ilaatigut imatut allappunga:

“Qulaani takuneqarsinnaasutut Meeqqat Angerlarsimaffianni innarluutilinnullu immikkoortotaqarfimmi tassunga atasumi najugaqartunut iliuusissanut pilersaarutit ukioq ataaseq sinnerlugu pisoqaassuseqartut paaqqinniffilluunniit najugaqartunut pineqartunut iliuusissanut pilersaarutitik tigusaqarsimangitsoq.

Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi, 15. april 2003-meersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasumi (matuma kingornatigut meeqqat inuusuttullu pillugit peqqussummik taaneqartartussami) § 14, imm. 1 imaattunik oqaasertaqarpoq:

"Kommunalbestyrelsi meeqqanik imaluunniit inuusuttunik angerlarsimaffiup avataanut inissiinissamik aalajangiitinnagu, tak. §§ 9 aamma 10, iliuusissatut pilersaarusiaq suliarineqassaaq. Iliuusissanik pilersaarusiap suliarineqarnissaa inissiinissami utaqqineqarsinnaanngippat, imaluunniit § 10 a naapertorlugu utaqqiisaagallartumik aalajangiisoqarneratigut inissiisoqarpat, inissiinermi siunertaasup naatsukulammik nalunaarutigiginissaa naammappoq, tamanna § 10 a, imm. 2 imaluunniit § 12 malillugit allakkatigut ilisimatitsissuteqarnermut atatillugu pissappat. Tamatuma kingorna iliuusissanik pilersaarusiaq piaarnerpaamik kommunalbestyrelsip suliarisavaa, kingusinnerpaamik inisseereermermi ullut 14-nit qaangiutsinnagit."

Meeqqat inuusuttullu pillugit peqqussummi § 15, imm. 3-kkut aamma aalajangersarneqarpoq kommunalbestyrelsip angerlarsimaffiup avataanut sivisunerusumik inissii-nerni inissiisoqarnissaanik aalajangiineq iliuusissanut pilersaarummi inissiinerup siunertaanik allaaserisaq tunngavigalugu ikinnerpaamik ukiumut ataasiarluni naliliffigisassagaa. Aamma aalajangersarneqarpoq inissiineq ingerlaannassasoq aalajangiiso-

qarpat iliuusissanut pilersaarusiaq nutarterneqassasoq, nutaamik aalajangiineq tungavigalugu.”

Tullerinneri malillugit Qaasuitsup Kommunia aamma Kommuneqarfik Sermer-sooq qinnuigaakka meeqqanut inuusuttunullu kommunit pineqartut Meeqqat Angerlarsimaffiannut inississimasaannut iliuusissanut pilersaarutit nutarterneqar-simangitsut amigaataasullu pillugit oqaaseqaateqaqqullugit.

8.5 Meeqqat Angerlarsimaffiata Uummannamiittup innarluutilinnut immik- kkoortortaqarfiani misissuineq (Nalunaarusiaq 30. december 2016-imeer- soq, j.nr. 2016-900-0012)

Meeqqat Angerlarsimaffiat innarluutilinnut immikkoortortaqarfia eqqarsaatiga-lugu 30. december 2016-imi ilaatigut imatut allaffgigaara:

“1. Aallaqqaasiut

Ulloq unnuarlu paaqqinniffimmik Meeqqat Amgerlarsimaffiata Innarluutilinnut Im-mikkoortortaqarfianik (matuma kingornatigut innarluutilinnut immikkoortortaqarfim-mik taaneqartartussamik) misissuineq 7. aamma 8. juni 2016-imi ingerlappara.

Misissuineq taanna ataatsimut sulininnut ilaatillugu ingerlanneqarpoq, taamaalilluni-lu naammagittaalliummik aalajangersimasumik tunngaveqarani misissuinerulluni.

Oqartussaasut inuillu uanga sulininni pineqartunut ilaatinneqartut inatsiseqartitsineq atuuttoq unioqutillugu iliuuseqarnerisut suliassaminnilluunniit ingerlatsinerminnut a-tatillugu allatigut kukkussuteqarnerisut sumiginnaanersulluunniit nakkutigisassaraara. Tamanna Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 3. de-cember 2009-meersumi (matuma kingornatigut Ombudsmandi pillugu inatsimmik taaneqartartussami) § 19, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq. Isornartorsiuisinnaa-vunga, inassuteqaateqarsinnaallunga suliampilu paasinninnera aamma saqqummius-sinnaallugu, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 20.

Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 16, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq paaqqin-niffiit suliffeqarfiilluunniit uanga sulininni pineqartunut ilaatinneqartut suulluunniit misissorsinnaagikka. Taamatut misissuinermit atatillugu – Ombudsmandi pillugu i-natsimmi §§-ini 19-imi 20-milu aalajangersarneqartut saniatigut - pissutsit paaqqin-niffiup aqqissuussaananeranut ingerlanneqarneranullu tunngasut kiisalu pissutsit paaq-qinniffimmik atuisut pineqartarnerannut taakkulu pillugit ingerlatanut tunngasut i-nuppalaartumik misigittartumillu isiginnittaaseq aallaavigalugu naliliiffigisinnaavak-ka, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 16-imi oqaaseqatigiit aappaat.

2. Misissuinerup ingerlanneqarnera

Innarluutilinnut immikkoortorta qarfirmik misissuineq sulisuma marluk aamma oqalutsip/nutserisup misissuinerimik isumaginnittussanngortinneqarnerisigut ingerlanneqarpoq.

Pisortaq, pisortap tullerigallagaa, immikkoortorta qarfiup pisortaa kiisalu sulisut sinniisaat misissuinerimi oqaloqatigineqarput. Paaqqinniffiup illutai, najugaqartut ineerat ataasiakkaat najugaqartut akuersisillugit kiisalu paaqqinniffimmit qimagukkiar-tornermi inissiat paaqqinniffiup sanianiittut aammattaaq misissorneqarput.

Najugaqartut, najugaqartut 18-it inorlugit ukioqartut angajoqqaavi sulisullu misissuinnissannik misissuinerimullu atatillugu oqaloqatiginninnissamut periarfissaqarnerannik misissuineq sioqqullugu ilisimatinneqarput. Angajoqqaanik najugaqartunilluunniit oqaloqatiginninnissamik kissaateqartunik saaffiginnittoqanngilaq.

Innarluutilinnut immikkoortorta qarfik, taakkunani najugaqartut sulisullu pillugit paasissutissat assigiinngitsut misissuineq sioqqullugu tiguakka. Taakkua saniatigut taamani Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalackersuisoqarfiusup massakut Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalackersuisoqarfiup nakkutilliineq pillugu nalunaarusiai kingulliit oktober 2013-imeersoq aamma september 2015-imeersoq tiguakka.

Meeqqat Angerlarsimaffiat nalunaarusiaagallartoq una pillugu oqaaseqaamminik saqqummiussinissaminut periarfissaqarsimavoq.

Meeqqat Angerlarsimaffiata e-mailikkut 29. december 2016-imeersukkut nalunaarutigaa nalunaarusiara paaqqinniffiup tusaatissat tigugaa, paaqqinniffiullu isumagininnermi siunnersortit 9. januar 2017-imi atorfinitsinniaraa, katsorsaanermut pilersaarutit/ukiup affakkaartumik nalunaarusiat eqqarsaatigalugit ajornartorsiutinik piffissami aalajangersimasumik sivisussusilimmi aaqqiiniartussaq.

3. Paaqqinniffik pillugu ataatsimut oqaatigisassat

Innarluutilinnut immikkoortorta qarfik Meeqqat Angerlarsimaffiannut atavoq. Taamaalillutik paaqqinniffinnut marlunnut taakkununga pisortaqatigiit taakkuusut pisortaqatigiuppup. Paaqqinniffiit ataatsimoortillugit misissuiffigineqarput, tassami innarluutilinnut immikkoortorta qarfirmi najugaqartut Meeqqat Angerlarsimaffianni najugaqartunut ulluinnarni akuutinneqarmata. Paaqqinniffiit sullitaat assigiinngitsuuppup, paaqqinniffiullu aningaasanut inatsimmi tamarmik immikkut kontoqarlutik. Taamaalilluni nalunaarusiaq manna Meeqqat Angerlarsimaffiat eqqarsaatigalugu immikkut suliarineqarpoq.

Innarluutilinnut immikkoortortaarfik ulloq unnuarlu paaqqinniffiuvoq, sullitaalu tassallutik inuit innarluutillit meeraanermilu sumiginnagaanermut attuumassuteqartunik ajornartorsiutillit. Tassani meeqqat inersimasullu pineqarput. Paaqqinniffimmi katillugit arfinilinnut inissaqarpoq. Paaqqinniffiup tamatuma saniatigut meeqqat, inuusuttut ilaqutariillu nukinginnartumik inissinneqartut aamma tigusarpai, oqilisaassinertulluunniit najugaqartittarlugit. Innarluutilinnut immikkoortortaarfimmi tallimat misissuinerup nalaani najugaqarput.

Meeqqat Angerlarsimaffiat taavani nunaqarfinni aammattaaq arlalinnik illuuteqarpoq. Illut taakku aalajangersimasumik sammisaqarluni angalanernut ilaatigut atornerqartarput. Paaqqinniffik aamma paaqqinniffimmit anisussanut paaqqinniffimmeerererullu kingornatigut paarineqarnermut atugassanik inissiaateqarpoq.

4. Pingaarnerusutigut nalilineq

Sulisuma innarluutilinnut immikkoortortaarfik pitsaasorujussuarnik paasisaqarfigaat, tassa paaqqinniffittut pisortaqatigiit paaqqinniffiup ajornartorsiutigisaanik eqqu-maffiginniffigisaattut aaqqiiniarnernillu qitiutitsiffigisaattut.

Kalaallit kulturiat, matumani kulturit assigiinngitsut najugaqartut nunami maani aggerfigisaanneersut ilanngullugit eqqarsaatigalugit, pisortaqatigiinnit pingaartinneqartorujussuusut erseqqippoq, minnerunngitsumik paaqqinniffiup aaqqissuunneqarnerani, pingaartumilli najugartut ulluinnarni inuuneranni paaqqinniffiullu najugaqartunik sullissinerani.

Initai kusanartuupput, eqqiluitsuullutik angerlarsimaffippalaartorujussuullutillu. Sulisuma ataatsimut paasinninnerat unaavoq najugaqartut pisariaqartitaminnik atugassaqartinneqartut. Sulisulli eqqarsaatigalugit sulisut inaat tattoqisaaffiukuluppoq. Sulisut sulinerminni unikkallarnermi inissaqarnerutinneqarnissaat kissaatiginarsinnaavoq. Tamatuma pissuseqataa pisortaqatigiit allaffiat eqqarsaatigalugu atuuppoq.

Sulisut sulisuma misissuinermi oqaloqatigisaasa ataatsimut oqaatigaat paaqqinniffimmi sulinertik nuannarigitsik.

Pissutsit arlallit misissuinermit atatillugu oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersitsisut tulluuttuni immikkoortuni 5-imit 14-imut allaaserineqarput.

Taakkua saniatigut pissutsit allat arlallit oqaaseqaateqarnissamut pissutissaqalersitsinngitsut misissuinnini aamma oqaloqatigiissutigineqarput. Pissutsit taakkua ilaat immikkoortumi 15-imi naatsumik allaaserineqarput.

5. Iliuissanut pilersaarutininik suliarinnittarneq nutarterisarnerlu

Kommunit najugaqartunut iliuusissanut pilersaarutaat tiguneqarsimasut kingulliit Meeqqat Angerlarsimaffiata misissuineq sioqqullugu nassiuppai.

Iliuusissanut pilersaarutit suliarineqartarnerat pillugu malittarisassat meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi, 15. april 2003-meersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasumiippat (matuma kingornatigut meeqqat inuusuttullu pillugit peqqussummik taaneqartartussami), peqqussullu taanna aalajangersakkanik imaattunik ilaatigut imaqarpoq:

“§ 14. Kommunalbestyrelsi § 9 aamma § 10 malillugit meeqqap angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnissaanik aalajangiitinnagu, iliuusissanik pilersaarusiaq **suliarineqassaaq**. Iliuusissanik pilersaarusiap suliarineqarnissaa inissiinissami utaqqineqarsinnaangippat inissiinermi siunertaasup naatsukullammik nalunaarutiginiissaa naammappoq. Tamatuma kingorna iliuusissanik pilersaarusiaq piaarnerpaamik kommunalbestyrelsip suliarissavaa, kingusinnerpaamik inisseereernerme ullut 14-it qaangiutinnagit.

Imm. 2. [...].

§ 15. Iliuusissanik pilersaarummi siunertaavoq siunertaqarluartumik meeqqamut suliniuteqarnissap qularnaarnissaa. Taamaattumik iliuusissanik pilersaarut meeqqamut ataatsimut tunngassaaq aamma suliniuteqarnermi siunertaq nalunaallisissallugu aammalu siunertap anguneqarnissaanut qanorpiaq suliniuteqartoqartariaqarnersoq nalunaassallugu. Iliuusissanik pilersaarummiissappat suliniuteqarnerup qanoq sivisutiginiissaa naatsorsuutigineqarnersoq, meeraq pillugu pissutsit immikkut ittit, ilanngullugit ilinniartitaaneq il. il.

Imm. 2. Angerlarsimaffiup avataanut inissiinermi aammattaq iliuusissanik pilersaarummiissaaq meeqqap angerlarsimaffiup avataani inissisimaneranut aammalu angerlaqqereerneranut atatillugu immikkut ilaqutariinnut tapersersuineq qanoq ilusilik pilersinneqassanersoq.

Imm. 3. Angerlarsimaffiup avataanut piffissami sivisunerusumi inissiinermi inissii-nermut anguniakkatut iliuusissanik pilersaarutip nassuiaataa tunngavigalugu kommunalbestyrelsip minnerpaamik ukiumut ataasiarluni inissiinissamik aalajangiineq naliliiffigeqqittassavaa. Inissiineq ingerlaannassasoq aalajangertoqarpat iliuusissanik pilersaarut nutaamik aalajangiinermut naleqquttunngorlugu iluarsineqassaaq.”

Taamaalilluni iliuusissanut pilersaarut kommunimit najugarivitamit suliarineqassaaq, taassumalu inissiisoqarnissaanik aalajangiineq ikinnerpaamik ukiumut ataasiarluni naliliivigisassavaa, inissiinerlu ingerlaannassappat iliuusissanut pilersaarut nutartissallugu.

Immikkoortumi 3-mi oqaatigineqartutut innarluutilinnut immikkoortortaarfimmik misissuinerup nalaani najugaqartut tallimaapput.

Najugaqartunit tallimaasunit pingasut 18-it inorlugit ukioqarput, marlullu 18-it sinnerlugit ukioqarlutik. Najugaqartoq ataaseq 18-it sinnerlugit ukiulik 15. juni 2016-imi angerlartinneqartussaavoq.

Innarluutilinnut immikkoortorta qarfirmi najugaqartunut marlunnut iliuusissanut pilersaarutit Meeqqat Angerlarsimaffiannit tiguakka.

Iliuusissanut pilersaarutit marluk taakku pisoqaavallaarput. Iliuusissanut pilersaarut siulleq 2012-imeersuuvoq, aappaalu innarluutilinnik immikkoortorta qarfirmut inissiineq sioqqullugu suliarineqarsimalluni, qatanngutiginnullu marlunnut tunngasuulluni. Taamaalllutik qatanngutigiit taakku immikkoortinnagit iliuusissanut pilersaarusiunneqarsimapput. Meeqqanik inuusuttunilla ikiorsiisarneq pillugu peqqussummi § 15, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq iliuusissanut pilersaarut meeqqat kommunip inissitai ataasiakkaarlugit suliarineqartassasut, tamanna qatanngutiginnut aamma atuuppoq.

Pisortap misissuinermi oqaatigaa paaqqinniffik misissuinerup nalaani kommunit ilaanni ataatsimi sulianik suliarinnittunit marlunnit tikeraarneqartoq. Kommunip sulianik suliarinnittuisa tikeraarnerminni meeqqat kommunip inississimasai oqaloqatigaat. Sulianik suliarinnittut iliuusissanut pilersaarutit tikeraarnerminni kommunimut utinninnerminni suliaaraat. Pisortaatigiit oqaatigaat periaaseq taanna ajunngitsorujussuarmik ingerlasoq. Sulianik suliarinnittut iliuusissanut pilersaarutininik nutarterinermik saniatigut paaqqinniffimmi meeqqat sulisullu naapinnissaannut aamma periarfissaqalerput. Taamatut tikeraartoqarnerata kingornatigut paaqqinniffiup sulianilla suliarinnittut oqaloqatigiittarnerat aamma pitsaanerulerpoq.

Paaqqinniffiullumi 2015-imi ukiumoortumik nalunaarutaanit ilaatigut aamma erserpoq isumaginninnermik ingerlatsivinnit tikeraartoqarnerata nassatarisaanik meeqqat amerlanersaannut 2015-imi iliuusissanut pilersaarutit nutarterneqarsimasut.

Taamaakkaluartoq iliuusissanut pilersaarutit paaqqinniffiup kommuninit tigusaasa amerlanersaat pisoqaavallaarput. Kommunip iliuusissanut pilersaarutininik nutaamik suliaqarsimasut iliuusissanulluunniit pilersaarutininik nutarterisimasut, iliuusissanulli pilersaarutininik suliarineqartunik kingullernik paaqqinniffimmut suli nassiussinngiinnarsimasinnaanerat mattunneqarsinnaanngilaq.

Iliuusissanut pilersaarutit suliarineqarnissaat nutarterneqarnissaallu kommunip najugarivitap pisussaaffigaa. Iliuusissanulli pilersaarutip inissiinnermut atatillugu atuuffia isiginiarlugu manna pissusissamisoortutut isigaara, tassalu ulloq unnuarlu paaqqinniffiup iliuusissanut pilersaarummik amigaaqartup tamanna kommunimut malugeq-qusariaqaraa.

Taamaattumik kaammattuutigaara Meeqqat Angerlarsimaffiata kommunit innarluutilinnut immikkoortorta qarfirmi najugaqartunut iliuusissanut pilersaarutininik nutartikanik nassiusseqqullugit annertunerusumik nukingisaartassagai.

6. Katsorsaanermi pilersaarutit

Meeqqat Angerlarsimaffiat misissuineq sioqqullugu qinnuigineqarpoq innarluutilinnut immikkoortorta qarfirmi najugaqartut ataasiakkaarlugit katsorsaanermi pilersaarutit kingulliit paaqqinniffiup kommunit najugarivitat susassaqartut suleqatigalugit suliarisimasai nassiateqqullugit.

Meeqqanik inuusuttunillu kiisalu annertuumik innarluutilinnik ulloq unnuarlu paaqqinniffiit pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat (matuma kingornatigut ulloq unnuarlu paaqqinniffiit pillugit nalunaarummik taaneqartartussaq) nr. 64, 29. december 1994-imeersoq inuit innarluutillit eqqarsaatigalugit katsorsaanermi pilersaarutit suliarineqartarnerat pillugu aalajangersakkamik imaattumik ilaatigut imaqqarpoq:

“§ 25. Annertuumik innarluutillip ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut inissinneqarne-ranuat atallugit, katsorsaanissamat pilersaarut suliarineqassaaq.

Imm. 2. Katsorsaanissamat pilersaarut paaqqinniffimmit kommunitullu najugarivita-tami isumaginninnermut ataatsimiititamit annertuumik innarluutillit pillugit siunnersorti immikkut ilisimasalik nunallu immikkoortuani immikkoortoqarfik suleqatigalugit suliarineqassaaq.

Imm. 3. Katsorsaanissamat pilersaarut pineqartumit namminermit sapinngisamik akuerineqassaaq, imaluunniit meeraq inuusuttorluunniit 18-it inorlugit ukiulik pineqarpat angajoqqaatut oqartussaassuseqartumit akuerineqassalluni. Pineqartoq oqartussaassusiagaasimappat katsorsaanissamat pilersaarut pineqartup sinniisutut ikiortigisaanit aamma akuerineqassaaq.”

Innarluutilinnut immikkoortorta qarfirmi najugaqartuninik tallimaasuninik katsorsaanermi pilersaarutininik Meeqqat Angerlarsimaffiannit tigusaaqqanngilanga.

Isumaqqarpunga innarluutilinnut immikkoortorta qarfirmi najugaqartuninik katsorsaanermi pilersaarutininik suliarinnittoqarsimanginnera ulloq unnuarlu paaqqinniffiit pillugit nalunaarummi § 25-mut naapertuutinnigitsoq.

Inassuteqaatigaara Meeqqat Angerlarsimaffiata kommunit susassaqartut attaveqarfigissagai, taamaalillutik innarluutilinnut immikkoortorta qarfirmi najugaqartuninik katsorsaanermi pilersaarutit kommunini taakkunani isumaginninnermi ataatsimiititaliat suliarineqarsinnaaqqullugit, tak. ulloq unnuarlu paaqqinniffiit pillugit nalunaarummi § 25.

7. Ukiup affakkaartumik nalunaarusiat

Meeqqat Angerlarsimaffiat misissuinermit qinnuigineqarpoq paaqqinniffiup innarluutilinnut immikkoortorta qarfirmi najugaqartut ataasiakkaarlugit ukiup affakkaartumik nalunaarusiai uannut nassiuteqqullugit.

Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfiup “Forstanderinstruks”-iani (taamani Isumaginninnermut Naalakkersuisoqarfiusumit paaqqinniffinnut Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartunut nassiunneqartumi, august 2009-mi nutarterneqartumi) qupperneq 8-mi ukiup affakkaartumik nalunaarusiat pillugit makku erserput:

“Meeqqat/inuusuttut tamaasa pillugit ukiup affai tamaasa nalunaarusiat oqartussasumut inissiisumut nassiunneqartussat ulloq unnuarlu paaqqinniffiup suliarissava. Nalunaarusiaq taanna inissiineq inissiiviusumi ingerlaqqissanersoq imaluunniit allatut ittumik ikiorsiiniuteqartoqassanersoq naliiliniarnermi atorneqartassaaq.” (Atorfeqarfirmi nutsigaavoq)

Immikkoortumi 3-mi oqaatigineqartut misissuinerup nalaani innarluutilinnut immikkoortorta qarfirmi najugaqartut tallimaapput.

Innarluutilinnut immikkoortorta qarfirmi najugaqartut sisamat pillugit ukiup affakkaartumik nalunaarusiat Meeqqat Angerlarsimaffiannit tiguakka.

Ukiup affakkaartumik nalunarusianit sisamanit taakkunannga pingasut ukiup affaa inorlugu pisoqaassuseqarput. Kingulleq 2015-imeersuuvoq, taamaattorli qaammatinik arfineq marlunnik pisoqaassuseqarluni. Najugaqartut ilaat ataaseq pillugu ukiup affakkaartumik nalunaarusiamik tigusaqanngilanga.

Isumaqarpunga innarluutilinnut immikkoortorta qarfirmi najugaqartut tamaasa ataasiakkaarlugit ukiup affakkaartumik nalunarusianik suliarinnittoqarsimannginnera “Forstanderinstruks”-imut naapertuutinngitsoq.

Inassuteqaatigaara Meeqqat Angerlarsimaffiata najugaqartut ataatsiakkaat tamaasa pillugit ukiup affakkaartumik nalunaarusiat Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfiup “Forstanderinstruks”-ia naapertorlugu suliarissagai.

8. Angajoqqaanut attaveqarnermi paasissutissat angajoqqaatullu oqartussasusermik tiggumiaqartut pillugit paasissutissat

Najugaqartut 18-it inorlugit ukiullit angajoqqaavi misissuineq sioqqullugu misissuinnermik tamatumunngalu atatillugu oqaloqatiginnittoqarsinnaananeramik ilisimatinneqarput. Atorfeqarfiup allakkat najugaqarfinnut Meeqqat Angerlarsimaffiata paasissu-

8. Misissuinerit aamma nammineerluni misissuiffiginnernik suliniutit

tissiissutigisaanut nassiuppai, kiisalu angajoqqaat paaqqinniffiup aalajangersimasumik najugaqarfeqanngitsutut paasissutissiissutigisai sianerfigineqarlutik.

Paaqqinniffik qinnuigineqarpoq najugaqartunut 18-it inorlugit ukiulinnut ataasiakkaanut tamanut angajoqqaatut oqartussaassusermik tigumiaqartut aqqi tamatumunnga peqatigitillugu paasissutissiissutigeqqullugit.

Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu peqqussummi § 32, imm. 2-mi oqaaseqatigiit aappaasigut aalajangersarneqarpoq meeraq ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut inissinneqarsimappat pisortaasoq ulluinnarni isumaginnittuussasoq.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit pillugit nalunaarummi § 20, imm. 1-ikkut aammattaq aalajangersarneqarpoq ulloq unnuarlu paaqqinniffik kommuni najugarivitaq peqatigalugu angajoqqaatut oqartussaassuseqartumik suleqateqarnissaminut meeqqallu inuusuttulluunniit pissutsinik atugaannik sapinngisamik annertunerpaamik ilisimatitsisarnissaminut pisussaaffeqartoq.

Angajoqqaatut oqartussaassuseqartup sapinngisamik annertunerpaamik ilisimatinnegarnissaanik pisussaaffeqartoqassappat paaqqinniffiup pineqartunut attaveqarnermi paasissutissanik peqarnissaa pissusissamisoortumik piumasaqaataavoq.

Najugaqartut 18-it inorlugit ukiullit ataasiakkaarlugit angajoqqaatut oqartussaassusermik tigumiaqartut aqqi pillugit paasissutissat paaqqinniffiup ingerlaannaq nassiussinnaasimangilai, najugaqartut tamaasa eqqarsaatigalugit paasissutissat paaqqinniffiup piginngimmagit. Paaqqinniffik qinnuigineqarpoq paasissutissat taakku kommuninit susasaqartunit pissarsiariniaqqullugit. Paasissutissat taakku aatsaat 16. september 2016-imi tiguakka, paasissutissammi kommuninit pissarsiariniarnerat paaqqinniffiup ajornakusoortissimmagu.

Pisortap oqaatigaa angajoqqaat arlallit aalajangersimasumik najugaqarfeqanngitsut, sumiiffimmiilli sumiiffimmut nuttartartut, angerlarsimaffeqanngitsut najugaanniittartut angerlarsimaffeqanngitsuusulluunniit. Najugaqartut angajoqqaavi Kalaallit Nunaanni Danmarkimiluunniit najugaqarput. Paaqqinniffiulli oqarasuaatip normua angajoqqaamut attaveqarfiusinnaasoq annikinnerpaaffiatigut pigisarpa. Angajoqqaalli oqarasuaatikkut pissarsiariniarnerat paaqqinniffiup ilaanni ajornartorsiutigisarpa, angajoqqaallu ataasiakkaat sumiinnerat paaqqinniffiup ilisimajuaannartannigilaa, taakkumi nuttaqattaartarmata. Kia angajoqqaatut oqartussaassusermik tigumiaqarnera kommunit ilisimajuaannartannikkaat pisortap aamma malugisarpa.

Paaqqinniffik angajoqqaatut oqartussaassuseqartumut sapinngisamik annertunerpaamik ilisimatitsisarnermik pisussaaffeqassappat paaqqinniffiup pineqartunut attaveqarnermi paasissutissanik peqarnissaa pissusissamisoortumik piumasaqaataavoq.

Kaammattuutigaara angajoqqaatut oqartussaassusermik tigummiaqartut pillugit paasissutissat, matumani attaveqarnermi paasissutissat ilanngullugit eqqarsaatigalugit paaqqinniffimmit pigineqarnissaat Meeqqat Angerlarsimaffiata kommunit peqatigalugit annertunerusumik qulakkeerniarsarissagaa.

9. Angajoqqaatut oqartussaassusiliisarneq

Paasissutissani iliuusissanullu pilersaarummi paaqqinniffimmit tigusanni malugaara najugaqartut ilaata angajoqqaani tamaasa annaasimagai, najugaqartorlu taanna 2012-imi nakkutilliisuugallartulerneqarsimasoq. Tamanna pisortaqatigiinnik oqaloqateqarnermi eqqartorneqarpoq. Pisortap oqaatigaa angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq kimut tunniunneqarsinnaanersoq kommunip inissiisup massakut paasiniaraa.

Namminersorsinnaanermik inatsisip Kalaallit Nunaannut atortuulersinneqarnissaanik peqqussummi (matuma kingornatigut namminersornermik inatsimmik taaneqartartusami) nr. 306-imi, 14. maj 1993-imeersumi § 14, imm. 2-mi oqaaseqaatigiitsigut siulertigut imatut aalajangersaasoqarpoq:

“Angajoqqaat arlaat kisimi angajoqqaatut oqartussaassuseqarsimappat toqullunilu, imaluunniit toqukku qimaguttoqarnerani arlaannaalluunniit angajoqqaatut oqartussaassuseqarsimangippat taava kia angajoqqaatut oqartussaassusiligaanissaa aalajangerneqassaaq, meeqqamut pitsaanerpaasussat tunngavigalugit.”

Eqqartuussivik (kredsretten) tamanna pillugu aalajangiissaaq, tak. namminersorsinnaanermik inatsimmi § 14, imm. 4.

Meeqqanik inuusuttunnullu ikiorsiisarneq pillugu peqqussummi § 32, imm. 2-mi oqaaseqaatigiit aappaasigut aalajangersarneqarpoq meeraq ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut inissinneqarsimappat pisortaasoq ulluinnarni isumaginnittuussasoq.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit pillugit nalunaarummi § 20, imm. 1-ikkut aammattaq aalajangersarneqarpoq ulloq unnuarlu paaqqinniffik kommuni najugarivitaq peqatigalugu angajoqqaatut oqartussaassuseqartumik suleqateqarnissaminut meeqqallu inuusuttulluunniit pissutsinik atugaanik sapinngisamik annertunerpaamik ilisimatitsisarnissaminut pisussaaffeqartoq.

Uanga paasinninnera unaavoq Meeqqat Angerlarsimaffiat najugaqartunik ulluinnarni pingaarnertullu isumaginnittuusoq pissutsinik najugaqartunut annertuumik pingaaruteqartunik qulaajaanissaminut pissusissamisoorumik pisussaaffeqartoq.

Kaammattuutigaara najugaqartunut angajoqqaatut oqartussaassuseqarnerup siunisami kimut tunniunneqarsinnaaneranik kommunip susassaartup qulaajaanera Meeqqat Angerlarsimaffiata malitseqartitsivigissagaa.

10. **Najugaqartut feriarlutik angalasarneri**

Pisortaqatigiit oqaloqatigineqarneranni pisortap oqaatigaa feriarluni angalanerit akueritinniarnegartarnerat ajornartorsiutaasoq. Pingaartumik najugaqartut Danmarkimiit-tunik angajoqqaallit eqqarsaatigalugit taamaappoq. Pisortap aamma oqaatigaa naju-gaqartut ukiumut marloriarlutik feriami angalanissaminnut akuerineqanngisaannartut, kommunillu piffissaq sulianik suliarinninnerminnut atortagaat sivilisuujuusoq. Kommu-nit paasissutissanik nutaamik piimagajuttarput, sulianilu aalajangiisoqassanani ima-luunniit aasaanerani atuannigiffeqarneq qaangiutereersoq aalajangiisarlutik, feriarluni-lu angalanissamik siullermik qinnuteqarnermili itigartisisoqareersinnaasarluni.

Paaqqinniffiup feriarluni angalanermut atatillugu ingiaqateqartoqarnissaanik qinnute-qaatit akuersissutigittinniarnerat tamatuma saniatigut ajornartorsiutitut aamma misigi-sarpaa. Ajornartorsiut taanna pingaartumik najugaqartut immaqa kisimiillutik angala-sinnaagaluarlutik taamaaliornissaminnut toqqissisimanngitsorujussuit eqqarsaatigalu-git misigineqartarpoq. Najugaqartut taakku angajoqqaaminnut tikeraaraangamik ta-persersorneqarnissamik toqqissisimanissamillu pisariaqartitsisorujussuusarput. Tike-raarnerni taamaattuni najugaqartoq angajoqqaaminut attaveqareersimaleraangat ta-persersorniarlugu nukippassuit sulisunit atorneqartariaqartarput, angajoqqaammi na-jugaqartumik tapersersuinissaminnut nukissaqarajunngimmata.

Pisortap tamatuma saniatigut oqaatigaa najugaqartut paaqqinniffik peqatigalugu sam-misaqarlutik angalagaangata ilaqtutanut tikeraarnissaaq paaqqinniffiup amatigut pi-lersaarusiorniarsarisaraa.

Meeqqat inuusuttullu 18-it inorlugit ukiullit isumaginninnermi pissutsit pissutigalugit paaqqinniffimmiittut feriarlutik angalasarneri eqqarsaatigalugit ulloq unnuarlu paaq-qinniffiit pillugit nalunaarummi § 47, imm. 2-kkut imaattunik aalajangersaasoqarpoq:

“Meeqqat inuusuttullu 18-it inorlugit ukiullit inooqatigiinnermi pissutsit pissutiga-lugit inissinneqarsimasut ukiumut marloriarlutik feriarlutik angalatinneqartarnis-saannut akuerineqartariaqarput. Angalanerit taakku angajoqqaatut oqartussaassuse-qartumut attaveqarnerup attatiinnarneqarnissaa siunertarinerullugu atorneqartassap-put.”

Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit pillugit nalunaarummi § 46, imm. 1-imi angalernerni i-ngiaqateqartitsisarneq pillugu imaattumik aalajangersaasoqarpoq:

“Meeraq inuusuttorluunniit 18-it inorlugit ukiulik annertuumilluunniit innarluutilik paaqqinniffimmut, najugaqatigiiffimmut nakkutigineqarluniluunniit najugaqar-fimmut tassanngaanniilluunniit kisimiilluni ingiaqateqarani angalasinnaanngippat pineqartoq angalanermini ingiaqateqartinneqassaaq.”

Meeqqat inuusuttullu 18-it inorlugit ukiullit annertuumik innarluutillit isumaginnin-nermi pissutsit pissutigilagut paaqqinniffimmiittut kiisalu inersimasut annertuumik innarluutillit eqqarsaatigalugit ulloq unnuarlu paaqqinniffiit pillugit nalunaarummi § 48-kkut aalajangersarneqarpoq taakku feriarlutik angalasinnaatitaasut, inunnik annertuumik innarluutilinnik ikiorsiisarneq pillugit malittarisassani allaaserineqarsimasut.

Annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu nalunaarummi nr. 8-mi, 25. juni 2014-imeersumi makku § 50-ikkut aalajangersarneqarput:

“§ 50. Annertuumik innarluutilik innarluuteqarnini pissutigalugu najugaqarfigisami avataani najugaqartoq ukiumut ataasiarluni najugaqarfimminut tikeraarnissamut ikiorserneqarsinnaavoq. Piumasaqaataavoq, pineqartoq nunagisamini naleqquttumik najugaqarfigisinnaasaminik neqeroorfigineqarsinnaannginnini pissutigalugu, nunagisami avataani najugaqartuussasoq aamma najugaqarneq pillugu kommunalbestyrelsi imaluunniit Naalakkersuisut aalajangiisuusimassasut.

Imm. 2. Angalanermut uninnganermullu aningaasartuutit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit ikiorsiissutigineqassapput.”

Annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu nalunaarummi § 51-ikkut aammattaq aalajangersarneqarpoq ikiorsiinermi pisariaqartinneqartumik ingiaqataasut angalaneranut najugaqarnerinullu aningaasartuutit aamma ilaatinneqarsinnaasut.

Inuit 18-it inorlugit ukiullit annertuumik innarluutillit eqqarsaatigalugit annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu nalunaarummi § 55-ikkut aammattaq aalajangersarneqarpoq taakku ukiumoortumik akiliunneqarlutik tikeraarnissamut suli ataasiarlutik akuereqqinneqarsinnaasut, taamatut angalaneq angajoqqaatut oqartussaassuseqartumut attaveqarnerup ingerlaavartuunissaa eqqarsaatigalugu pisariaqarpat. Angalanerli meeqqap katsorsarneqarnissamik pisariaqartitsineranut akornutaasannngilaq.

Pisortaqatigiit feriarluni angalanerit pillugit paasissutissiissutigisaat maluginiarpakka. Paaqqinniffimmi allami siusinnerusukkut misissuivunga, tassanilu pisortaqatigiit feriarluni angalasoqarnissaanik qinnuteqaatinut atatillugu ajornartorsiutit matumani eqqaaneqartut pissuseqataat taamatuttaaq paasissutissiissutigaat. Kommunit suliassaqarfimmi taaneqartumi sulianik sularinnittarnerat suliamik nammineerluni misissuiffiginnertut sukumiinerusumik misissussanerlugu isumaliutersuutigaara.

11. Imigassaq aalakoornartortalik

Meeqqaat Angerlarsimaffiata torersuunissaq pillugu malittarisassaanit erserpoq paaqqinniffimmi imigassaq aalakoornartortalik ataatsimut inerteqqutaasoq. Paaqqinniffimmit anisussanut inissiat ilaanni misissuinermi misissorneqartumi torersuunissamik

malittarisassat pillugit allagarsiussanit erserpoq illumi imigassamik aalakoornartortalittornissaq inerteqqutaasoq.

Pisortalli misissuinermi oqaatigaa najugaqartut ilaat arlallit 18-it sinnerlugit ukiullit paaqqinniffimmik anisussanut inissiani najugaqartut akuttugaluartumik festissagaangamik ineeqqaminni imigassamik aalakoornartortalimmik peqartartut, tamannalu najugaqartunut allanut akornutaanngikkaangat uparuarneqarnej ajortoq.

Isumaqarpunga torersuunissamik malittarisassat ulluinnarni periaatsimik takutitsisunnerat pissusissamisoorneerpaasoq.

Kaammattuutigaara Meeqqat Angerlarsimaffiata torersuunissaq pillugu malittarisassat najugaqartunut suut nalinginnaasumik atuunnerannut naapertuuttunngortisagai.

12. Oqarasuaatit angallattakkat

Meeqqat Angerlarsimaffiata torersuunissaq pillugu malittarisassaanit oqarasuaatit angallattakkat pillugit aammattaaq makku erserput:

“Meeqqat inuusuttullu apersortereernerminni angallattakkanik oqarasuaateqarsinnaalissapput.

Oqarasuaat angallattagaq akisussaassuseqartumik atorneqassaaq. Meeqqap angallattakkamik oqarasuaateqarnera pitsaanngitsunik nassataqarpat meeraq illersorniarlugu oqarasuaatip piffissami sivikinnerusumi sivisunerusumiluunniit arsaarinnissutiginnissaa pisariaqarsinnaavoq.

Oqarasuaatit angallattakkat meeqqat atuareerlutik angerlarnerni meeqqanut tunnunneqassapput, meeqqallu oqarasuaatit innartinnatik utertillugit tunniutissavaat.

Oqarasuaatit angallattakkat atuarnerup nalaani inerteqqutaasut Uummannami atarfik malittarisassaqarpoq, taamaattumillu meeraatitta inuusuttuutittalu aturfimmit soraartinnatik oqarasuaat atorfissaqartinnigilaat.

Inuusuttut 18-it sinnerlugit ukiullit tamarmik piffissaq tamaat angallattakkamik oqarasuaateqarsinnaatitaapput.

Meeqqat inuusuttullu tamarmik oqarasuaammut angallattakkamut aningaasartuutit namminneq aallaavittut akilertassavaat.

Meeqqat inuusuttullu oqarasuaatinik angallattakkanik atuinerisa killilersornissaanut uatsinnut pisinnaatippugut, oqarasuaammik angallattakkamik atuneq meeq-

qap/inuusuttup atugarissaarneranik, ineriartorneranik katsorsarneqarneranilluunniit ulorianartorsiortitsisoq naliliisoqarpat.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Pisortap misissuinerup nalaani aamma oqaatigaa meeqqat unnuakkut oqarasuaammik angallattakkamik tigummiqartannginnerat meeqqanik inuusuttunillu eqqissisimatit-sisarteq, tassami siusinnerusukkut misigineqartarsimammat angajoqqaat, ikinngutit nivissallu kammalaatit ilaanneeriarlutik ajornartorsiutit annertunerusut pillugit unnuakkut sianersinnaasartut.

Inatsisikkut naapertuuttumik tunngaveqarnerup nalinginnaasup ilaatigut manna nasataraa, tassalu ingerlatsiviup sulinera inatsimmik imaluunniit inatsiseqartitsinikkut allatut akuerisaasumik tunngaveqassasoq. Akuliunneq annertusiartortillugu inatsisikkut tunngavik sulii nalorninaanneruleriartussaaq. Jon Andersenip allallu atuakkiaanni “Forvaltningsret”-imi, aappasaanik naqitertinneqartumi (2002-meersumi) quppernerit 291 aamma 302 kiisalu Jens Gardep allallu atuakkiaanni “Forvaltningsret - Almindelige emner”-mi, tallimasaanik naqitertinneqartumi (2009-meersumi) quppernerit 150 aamma 180 innersuussutigaaq.

Kalaallit Nunaanni meeqqanik inuusuttunillu ulloq unnuarlu paaqqinniffinni pissaanermik atuisarneq pillugu malittarisassat isumaginninnermik suliaassarfimmi pissaanermik atuneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni (matuma kingornatigut pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmik taaneqartartussami) nr. 1-imi, 21. november 2013-imeersumiipput.

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsisissatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatini nalinginnaasuni imm. 1.3-mi oqaatigineqarpoq inatsit pissaanermik atuisarneq pillugu malittarisassanik tamanik imaqartoq. Oqaaseqaatini nalinginnaasuni imm. 2.2-mi aammattaq oqaatigineqarpoq inatsisikkut tunngavissaqarpat aatsaat meeqqanut pissaanermik atuisoqarsinnaasoq, pissaanermillu atuisarneq pillugu malittarisassat aalajangiisuusumik tunngavinnik arlalinnik tunngaveqartut, matumani oqarasuaatikkut sianernernik nakkutilliisoqassappat tamatumunnga inatsisikkut erseqqissumik tunngavissaqarnissaanik tunngavik ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Meeqqat ulloq unnuarlu paaqqinniffinniittut eqqarsaatigalugit kommunimi uninngavigisami kommunalbestyrelsi eqqartuussivikkut aalajangiisoqanngikkaluartoq pissaanermik atuisoqassasoq aalajangiisinaavoq, ilaatigut oqarasuaatikkut oqaloqatigiinnernik allatigullu inunnik erseqqinnerusumik taaneqartunik paaqqinniffiup avataanniittunik attaveqarfiginninnernik piffissami aalajangersimasumi nakkutilliisoqarneratigut, tamanna meeqqap atugarissaassusia ineriartorneralu mianeriniarlugit pisariaqarpat, tak. pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 13, imm. 1, tak. § 6, imm. 4.

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 13 pillugu oqaaseqaatinit ilaatigut makku erserput:

8. Misissuinerit aamma nammineerluni misissuiffiginnernik suliniutit

“Meeqqap ingerlalluarnerrata ineriartorneratalu eqqarsaatigenerat pissutigalugu pinqartup inunnut inissinneqarfiup avataaniittunut attaveqagateqartarnerata killilernerqarnissaata pisariaqarnera amerlanertigut inissinneqarfigisap kommunillu inissii-sup oqaloqatigiinnerisigut nalilernerqartarpoq.

Paaqqinniffik sumiiffigisarluunniit meeqqap avatangiisimiittunik attaveqagateqartarnissamut periarfissaanik nakkutilliisunik illumi malittarisassiorsinnaanngilaq. Sumiiffigisami kommunalbestyrelsip aalajangiinera tunuliaqutaralugu aatsaat nakkutilliisoqarsinnaavoq.”

“Tsumaginninnermik suliassaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaat pillugu ilitersuut – immikkoortoq II meeqqanun tunngasoq”-mit (taamani Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfiusup massakkut Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfiup november 2013-imi suliarisaani) imm. 16-imi ilaatigut makku oqaatigineqarput:

“Illumi malittarisassat soorlu [...] oqarasuaatit angallattakkat eqqarsaatigalugit aalajangersakkanik allaaserinnittuusinnaapput [...]

Meeqqat inuusuttullu oqarasuaammunik angallattakkanik atuisinnaatitaanerat pillugu malittarisassat inissiiviusup siunertaa eqqarsaatigalugu aalajangersarneqarsinnaapput. Taamaalilluni meeqqat inuusuttullu qaqugukkat angallattakkamik oqarasuaateqartanninnissaat pillugu malittarisassat ilusilersorneqarsinnaapput, soorlu atuarnep nerinerullu nalaanni, tassami oqarasuaat angallattagaq atuartsinnermut ataatsimoornermullu akornusersuisuusinnaammat. Tamatuma saniatigut aalajangerneqarsinnaavoq oqarasuaat angallattagaq unnuakkat tiggummeqartassanngitsaq, taamaaliornikkut meeqqat inuusuttullu eqqissillutik sininnissaat qulakkeerniarlugu. Ataatsimoorfiusumi pinnatik meeqqalli inuusuttullu namminneq inaanni pisassasut malittarisassanik aalajangersaanissaq pisariaqarsinnaavoq. Taamaalilluni illumi malittarisassani oqarasuaatikkut angallattakkakut oqalussinnaanermik killiliisuni tamatumunnga attuumassuteqartumik pissutissaqassaaq/tunngavilersuisoqassaaq.

Inissiiviusorli malittarisassanik oqarasuaatikkut angallattakkakut oqaluussinissamik mattussilluinnartunik aalajangersaasinnaanngilaq. Kommunimi najugarisami kommunalbestyrelsi tassatuaavoq angajoqqaat attaveqartarfiilluunniit aamma meeqqap inuusuttulluunniit akornanni mailikkut oqarasuaatikkulluunniit attaveqatigiinnerup piffissami aalajangersimasumik sivisussusilimmi matuneqarnissaanik aalajangiisinnaasut, imaluunniit politiit meeqqap inuusuttulluunniit tiggummigallagaa-nermut taarsiullugu immikkoortortaqarfimmi matoqqasumi/isumannaallisagaasumi inissinneqarsimasup oqarasuaatikkut oqaloqateqarnissaanik allatulluunniit attave-

qarfigneqarnissaanik tigummigallaaneq pissutigalugu itigartitsisinnaasut.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Ilitsersuummi tassani immikkoortumi 23-imi oqarasuaatinik angallattakkanik internetimillu nakkutilliineq pillugu ilaatigut imaattut erserput:

“Tunngaviusumik Inatsit aammalu Inuit Pisinnaatitaaffiinik isumaqatigiissutit naapertorlugit meeqqat inuusuttullu avammut attaveqarsinnaanermik tunngaviusumik pisinnaatitaaffeqarput. Attaveqarsinnaanermut pisinnaatitaaffik taamaallaat killiliiffigineqarsinnaavoq inatsisini tamanna tunngavissaqarpat.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit inatsisinik tunngavissaqaangillat meeqqat inuusuttullu oqarasuaataannik angallattagaannik arsaarnissaanut imaluunniit internetimik il.il. atuinissaannik itigartinnissaat pillugu aalajangiinissamik. Meeqqalli inuusuttulluunniit ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi inissisimanerata ilaatut, oqarasuaammik angallattakkamik aamma internetimik atuisinnaanermut malittarisassiortoqarsinnaavoq. Tassani ilaatigut pineqarsinnaapput meeqqat inuusuttullu nereqatigiinneranni oqarasuaammik angallattakkamik atueqqusinnginneq (tassa oqarasuaat angallattagaq nipaarutsinneqarsimassaaq imaluunniit ineerarisamut qimanneqarsimassalluni), imaluunniit internetimik atuisinnaanerup nal. 23 matuneqarsimanissaa. Tassunga atasumik ilitsersuutip imm. 16-ianut suliffimmi malittarisassanut tunngasumut innersuussisoqarpoq.”

Najugaqartut 18-it inorlugit ukiullit innanginnerminni oqarasuaatiminnik angallattakkanik innanginnerminni tunniussisussaananerata aatsaallu atuareeraangamik taakku-ninna tiguisinnaanerata pillugu oqaaseqaatissaqaangilanga. Isumaqarpunga tamanna qulaani allaaserineqartutut pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmut naapertuut-tuusooq.

Uanga naliliinera unaavoq meeqqanik inuusuttunillu ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi najugaqartut namminerisaminnik angallattakkamik oqarasuaateqaqqussaanginneranni inatsimmik naleqquttumik tunngavissaqartussaananermik piumasaqaatip akuliunner-tut taama annertutigisup inatsisikkut erseqqissumik qularnaatsumillu tunngavissaqar-nissaaq nassatarigaa. Tamatuma pissuseqataa oqarasuaammik angallattakkamik atui-neq meeqqap/inuusuttup atugarissaaneranik, ineriartorneranik katsorsarneqarneranil-luunniit ulorianartorsior-titsisoq naliliisoqarpat paaqqinniffiup oqarasuaatinik angal-lattakkanik atuinermik killilersuineranut aalajangersaavigininneranullu atuuppoq.

Inatsisikkut tunngavissaaq taamaattoq piunngilaq.

Pissaanermik atui-neq pillugu inatsit piareersarlugu suliani erseqqilluinnartumik aam-mattaq tunngavigineqarpoq paaqqinniffik illumi malittarisassanik meeqqap avata-ngiisiminut attaveqarnissamut periarfissaanik nakkutilliisunik atulersitsisinnaangit-

soq. Taamatut aalajangiisoqassapat taamaallaat kommunimi uninngavigisami kommunalbestyrelsi kisimi taamatut aalajangiisinnaavoq.

Malittarisassamik taamaattumik aalajangersaanissaq suliatigut pisariaqartoq paaqqinniffik isumaqaraluarpalluunniit tamanna allatut inerniliinermik kinguneqarsinnaanngilaq. Najugaqartut paaqqinniffiup oqarasuaataanik atuissaminut killilimmik periarfissaqarnerat allatut inerniliinermik aamma kinguneqarsinnaanngilaq.

Tamanna tunngavigalugu isumaqarpunga Meeqqat Angerlarsimaffiat najugaqartut namminerisaminnik angallattakkamik oqarasuaateqarsinnaannginnerat pillugu malittarisassamik aalajangersaanissaminut inatsisikkut tunngavissaqanngitsoq, taamatut taarlu paaqqinniffik najugaqartut oqarasuaataanik angallattakkanik najugaqartut atugarissaarnerat, ineriartornerat, katsorsarneqarnerat illersugaaneralluunniit pillugu malittarisassamut innersuussilluni najugaqartut oqarasuaatiminnik angallattakkanik atui nerannik piffissami sivikinnerusumi sivisunerusumiluunniit killilersuinissaminut arsaarinnissaminulluunniit inatsisikkut tunngavissaqanngitsoq isumaqarpunga.

Taamaattoqarnera isorisariaqartutut isigaara.

Oqaatigaara najugaqartut apersortereeraangamik angallattakkamik oqarasuaateqarsinnaanerannik aalajangiisimaneq Tunngaviusumik Inatsimmi § 70-imik aamma Inuit Europami Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiisummi kiffaanngissuseqarluni uppesisaqarsinnaaneq pillugu artikel 9-mik unioqquitsisuunersoq isummerfiginngikkiga.

Inassuteqaatigaara Meeqqat Angerlarsimaffiata torersuunissaq pillugu malittarisassani pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmut naapertuuttunngortillugit allanngortissagai.

13. Najugaqartut aningaasaataat

Pisortap misissuinermi oqaatigaa najugaqartut ilaat angajoqqaamik toqunerisa kingornatigut taarsiissutitut tunniunneqartut tunngavigalugit amerlanerusunik ikinnerusunilluunniit aningaasaateqartut.

Pisortap aperineqarluni oqaatigaa aningaasat taakku kontoni ammasuni atuisut namminneq aquataanniittut. Pisortap pisumi ataatsimi najugaqartoq aningaasat sipaarneqarnissaat pillugu oqaloqatigisimavaa. Najugaqartup aningaasaatimi ilai ilaquuttaminut taarsiissutisiaminik atuereersimasumut tunniussimavai. Pisortaq oqarpoq qulequataq taanna najugaqartunut pineqartunut saqqummiuteqqinniarini, aningaasallu kontonut matoqqasunut ileqqaarfittulluunniit kontonut ikitinniarini.

Namminersorsinnaatitaanngitsoq soorlu pilersuisumik annaasaqarneq pissutigalugu taarsiissutisinermigut kingornussinermigulluunniit aningaasaateqarpat Kalaallit Nu-

naanni nakkutilliisoqartinneqartut Danmarkimi justitsministerip (Danmarkimi Civilstyrelsep) nakkutigisarai, tak. namminersorsinnaanermik inatsisip Kalaallit Nunaannut atortuulersinneqarnissaanik peqqussummi nr. 306-imi, 14. maj 1993-imeersumi § 50. Naalagaaffiup Kalaallit Nunaanni Sinniisaa (Naalagaaffiup Sinniisaa) tasavaoq justitsministeri sinnerlugu nakkutilliisuusoq.

Sulisuma ilaata Naalagaaffiup Sinniisoqarfiani pisortatut sulisoq oqaloqatigaa, taasumalu oqaatigaa aningaasat qummut killissaat 18.000,00 kr.-iusoq atuttoq. Aningaasat 18.000,00 kr.-t sinnersimappatigit taakku kontomut ingerlatsivittut institutsimiitutumut nammineersinnaatitaanngitsup aningaasaataanik aqutsisussatut Civilstyrelsimut akuerineqarsimasumut ikineqassapput. Aningaasat qummut killissaat taanna Civilstyrelse isumaqatigiissuteqarfigalugu ingerlatsivittut institutsip akiliutigittagat tunngavigalugit aalajangersarneqarsimavoq.

Suliani Naalagaaffiup Sinniisaata nakkutilliisuutitanik nakkutiginniffigisaani aningaasat taamaallaat tiguneqarsinnaasunngortinneqarsinnaapput Naalagaaffiup Sinniisaanut qinnuteqaateqarnikkut, aningaasallu tiguneqarsinnaasunngortinneqarsinnaanersut taanna pisumi missingiussilluni naliliissaaq. Aningaasat tiguneqarsinnaasunngortinneqarnerisa kingornatigit 18.000,00 kr.-nit ikinnerusut sinneruppata aningaasat nakkutilliisumut tunniunneqassapput, aningaasallu sinneri taakku taassuma aqusavai.

Meeraq ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut inissinneqarpat meeqqap ulluinnarni isumagineqarnera pisortap suliassaraa, tak. meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarnerq pillugu peqqussummi § 32, imm. 2-mi oqaaseqatigiit aappaat.

Najugaqartut 18-it inorlugit ukiullit 18.000,00 kr.-nit amerlanerusunik ikinnerusunilluunniit aningaasaatillit eqqarsaatigalugit kaammaattuutigaara Meeqqat Angerlarsimaffiata aningaasaatit isumatusaartumik aqunneqarnissaannik oqaloqatiginninnini malitseqartitsivigissagai, najugaqartullu taakkununnga kontonik nalequttunik piler-sitsiniarneranni ikiussagai.

14. Sulisunik ineriartortitsiniarluni oqaloqatiginnittarnerit

Pisortaqtigiit sulisunik ineriartortitsiniarluni oqaloqatiginnittarnermik (MUS-samtaler) ingerlatsinerat pillugu apeqqut misissuinermi oqaloqatigiissutigineqarpoq. Pisortap oqaatigaa oqaloqatiginninnerit taakku sukumiisumik ingerlanneqanngitsut, sulisulli pisortaqtigiillu akuttunngitsumik oqaloqatigiittartut.

“Forstanderinstruks”-imi siusinnerusukkut taaneqartumi sulisoqarnermik ingerlatseriaaseq pillugu immikkoortumit erserpoq pisortaq sulisut ineriartortinniarlugit oqaloqatiginninnermik ingerlatsinissaminut pisussaaffeqartoq.

Isumaqarpunga sulisut ineriartortinniarlugit oqaloqatiginninnermik ingerlatsisannginneq “Forstanderinstruks”-imut naapertuutinngitsoq.

Inassuteqaatigaara Meeqqat Angerlarsimaffiata sulisunik ineriartortitsiniarluni oqaloqatiginnittarnerit “Forstanderinstruks”-imit ersertutut taamaaliornissamut pisusaaiffeqarneq tunngavigalugu ingerlatissagai.

15. Taasariaqartut allat

Misissuinnermut atatillugu pissutsit arlallit oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersitsisut immikkoortuni 5-imit 14-imut allaaseraakka. Pissutsit allat oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersitsinngitsut nalunaarusiamili matumani eqqaaneqarunik iluaqutaasussatut nalilikkakka tulliuuttuni naatsumik allaaseraakka.

Inatsisiliorneq

Pisortaqaatigiit oqaloqatigineqarneranni suliassaqaarfimmi paaqqinniffinnik atuisuni nutaamik inatsisiliorneq ajornartorsiutaasarnera eqqartorneqarpoq, tassani paaqqinniffiit inatsisiliorneq ingerlanerani peqataatinneqartanninnerat tusarniaavigineqartanninnerallu pineqarluni. Paaqqinniffiup ulluinnarni “malikkuminaatsunik” inatsisiliortarneq paaqqinniffinni stresselersitsisartoq immikkut ajornartorsiutigaa.

Kommunik Naalackersuisoqarfimmillu suleqateqarneq

Pisortap oqaatigaa kommunik suleqateqarneq ataatsimut isigalugu ingerlalluortoq. Suleqatigiinnermi sulianik suliarinnittut aamma apeqquutaasartorujussuupput. Masakkorpiarli suleqatigiinneq ingerlalluapoq. Paaqqinniffilli najugaqartunik qinnuteqaassilluni saaffiginnikkaangat piffissaq sulianik suliarinninnermut atorneqartartoq siviluujusarpoq.

Kommunit sulianik suliarinnittuminnik paaqqinniffimmut tikeraartitsisarnerat taamaalillutillu meeqqanik naapitsisarnerat, oqaloqateqartarnerat iliuusissanullu malitseqartitsiviginnittarnerat paaqqinniffiup pitsaalluinnartutut misigisarpaa. Kommunit sulianik suliarinnittui uninngagallarniarlutik aalajangertarput angerlannginnerminnilu iliuusissanut pilersaarutit allakkatigut suliarisarlugit, kommunikimi ulluinnarni sulierminni allarpassuarnik suliassaqartaramik, taamaalilluni iliuusissanut pilersaarutip nutarterneqarnera siviluunerussaarluni. Kommunik sulianik suliarinnittuisa tikeraarnerat paaqqinniffiup kommunik pitsaanagerusumik oqaloqatigiilertarnerannik aammattaq nassataqartarpoq, matumani paaqqinniffiup aningaasaliissutitik qinnuteqartarneri ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalackersuisoqarfimmik suleqateqarneq, matumani ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut immikkoortortaqarfik ilanngullugu eqqarsaatigalugu, ajunngitsumik ingerlavoq.

Atuarneq atuartinneqarnerlu

Najugaqartut atuartussaaitaasutut ukioqartut eqqarsaatigalugit taakkua atuarnerat missuinermi oqaloqatigiissutigaarput. Najugaqartut atuarnerat paaqqinniffiup pingaartittorujussuuaa.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffik meeqqap inuusuttulluunniit atuarfia suleqatigalugu pissaaffeqarpoq meeqqat inuusuttullu atuartussaaitaasutut ukioqartut pisariaqartitaminnik atuartinneqarnissaminnik neqeroorfigineqarnissaat isumagissallugu, tak. ulloq unnuarlu paaqqinniffiit pillugit nalunaarummi § 20, imm. 2.

Najugaqartut arlallit eqqarsaatigalugit pisortaqaatiit oqaatigaat najugaqartut atualernissaasa tungaanut qaammatit pingasuniit arfinillit tungaanut ingerlasinnaasartut. Najugaqartup klassimi imminut naapertuuttumi aallartinnissaa paaqqinniffiup atuarfiullu suleqatigiillutik pingaartitaraat. Paaqqinniffik ilinniartitsisumik atuartunik atuarfimi atuannngitsunik atuartitsisartumik najugaqartunillu atuartunik ilinniagassalerinikkut tapersersuisartumik peqarpoq.

Pisortap oqaatigaa massakkut najugaqartut siusinnerusumut sanilliullugu ikinnerusut klassini immikkut ittuni atuartinneqartartut, ukiorlu manna amerlanerusut meeqqat atuarfianni pitsaasunik angusaqarluarlutik soraarummeersimasut. Tamanna ajunngillu innarpoq, kisiannili kommuni inuusuttup inissisimaneqarnerata ingerlaannarsinnaaneranik apeqqusiisinnaasoq eqqarsaatigalugu arlalitsigut ajornartorsiutissaqalersitsinnaalluni. Pisuni arlalinni inuusuttup paaqqinniffimmiiginnarnissani pisariaqartikkaa kommunimut paasitinniarlugu annertunerusumik suliniuteqartoqartariaqartarpoq, tassami inuusuttup iluamik ingerlasinnaassaguni ilaatigut tapersersorneqarneq atorfissaqartittorujussuusarmagu, amerlanertigullu meeqqat atuarfianni qanoq ingerlasimaneq kisiat aallaavigalugu kommunip ilimagisinnaasaatut inerisimatigisarani.

Isumaqarpunga paaqqinniffiup atuartitsinermik atuarnerullu ingerlaneranik qitiutitsiluni aallussinera pitsaasorujussuusoq.

Meeqqat pillugit paasisimasalittut qitiusumik ataatsimiititaliaq

Pisortaqaatiit oqaloqatigineqarnerminni oqaatigaat kommuni najugaqartumik angerlartitsiniartillugu paaqqinniffillu najugaqartup angerlartinneqarnissaminut piareerneranut isumaqataannngitsillugu qanoq pisoqassanersoq erseqqivinnngitsaq. Pisortaqaatiit paasitinneqarput kommunip ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi najugaqartumik angerlartitsinissaq pillugu aalajangiinnginnerani ulloq unnuarlu paaqqinniffik kommunalbestyrelsip oqaaseqaateqartissagaa, tak. meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu peqqussummi § 28, imm. 2.

Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu peqqussummi § 28, imm. 3-kkut aammattaq aalajangersarneqarpoq kommunalbestyrelsip aalajangiunniagaa ulloq un-

8. Misissuinerit aamma nammineerluni misissuiffiginnernik suliniutit

nuarlu paaqqinniffimmit assortorneqarpat suliaq meeqqat pillugit paasisimasalittut qitiusumik ataatsimiititaliamut oqaaseqaateqarfigisassanngorlugu saqqummiunneqasasasooq. Taamaalilluni tamanna kommunalbestyrelsi najugaqartup angerlartinneqarnissaanik aalajangiinninnerani pisussaavoq.

Kaasarfimmiut atisassarsiutillu

Pisortaqatigiit oqaatigaat najugaqartut kaasarfimmiussaattut atisassarsiutissaattullu amerlassusiliussatut aningaasartat isumaginninnermi tunniunneqartunik atuuttut pillugit kaajallaasitami Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfimmit § 12-ikkut aalajangersarneqarsimasut ikittuararsuusut, ullutsinnullu naleqquttutut isigineqarsinnaangitsut.

Pissaanermik atuisarneq

Pisortaqatigiit misissuineq sioqqullugu oqaatigaat 2016-imi manna tikillugu pissaanermik atuisoqarsimangitsoq, 2015-imi pissaanermik ataasiarluni atuisoqarsimasooq 2014-imilu pissaanermik ataasiarluni aamma atuisoqarsimasooq. Taakku marluk inereqqutaangitsumik atuinerusimapput. 2013-imi pissaanermik atuisoqarsimangilaq.

Pisortap oqaloqatigineqarnermini oqaatigaa sulisut aporaannermut piareersimangitsutut misigisimagunik aporaannermut ilannguttannginnissaannik maluginneqqusinisaaq pingartinneqartorujussuusooq. Aporaannermut taarsiullugu sulisooq alla pisortaqatigiillunniit ikiortiserineqartassapput. Tassani aamma ilaavoq meeqqat sapaatit akunnikkaartumik ataatsimeeqatigineqarnerini atuagaaraq “Ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi. Inersimasut susinnaatitaappat. Inersimasut susinnaatitaangillat” taamani Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalakkersuisoqarfiup suliarisimasaa aallaavigalugu oqaloqatigineqartarnerat.

Pissutsit ilaqutariinnermut tunngasut

Paaqqinniffik misissuineq sioqqullugu qinnuigaara ajornartorsiutit suut paaqqinniffiup ukiuni kingullerni ajornartorsiutigisimanerai allaasereqqullugu. Paaqqinniffiup oqaatigaa meeqqat inissinneqarsimasut angajoqqaavi amerlanerpaat imigassamik allatulluunniit atonerluinnermik ajornartorsiuteqartuusut. Angajoqqaat arlallit allanngorartorujussuarnik najugaqarfeqarput angerlarsimaffeqartuunatilluunniit. Aamma ilaqutariinni toqusoqartarsimavoq, matumani imminorneq toqutsinerlu ilanngullugit eqqarsaatigalugit. Pissutsit tamakku taakkualu meeqqanut sunniutaat pisortaqatigiit eqqumaffigisorujussuuaat. Pisortaqatigiit misissuinnermi oqaatigaat meeraq angajoqqaaminik annaasaqarpat toqusoq eqqaaniarlugu ataatsimiittoqartartoq. Palasi ilaanneeriarluni peqataasarpoq.

Aallaaniarnermi sakkunik toqqortarinninneq

Paaqqinniffiup aallaaniarnermi sakuunik toqqortarinninneq pillugu apeqqut misissuinnermi eqqartorneqarpoq. Pisortaqatigiit oqaatigaat paaqqinniffiup aallaaniarnermi

sakkui illup avataani sullivimmi parnaarsimasumi toqqortarineqartartut. Pisortap oqaatigaa sikaavimmik sakkunik toqqorsivivimmik paaqqinniffiup aallaaniarnermi sakuunik toqqortarinniffissamik pisinissaq paaqqinniffiup pilersaarutigigaa.

Pujortartarneq, imigassaq aalakoornartortalik ikiaroornartullu

Pisortaqaatigiit oqaloqatigineqarnerminni oqaatigaat najugaqartut imigassaq aalakoornartortalik pujortartarnerlu, matumani hash ilanngullugu eqqarsaatigalugu ajornartorsiutigigaa. Najugaqartut pujortartanninnissaat imertanninnissaallu paaqqinniffiup aallaavittut kissaatigaa, pisortaqaatigiilli illua'tungaatigut isumaqarput inuusuttut pujortartarnerat imertarnerallu paaqqinniffiup aamma inissaqartissinnaasariaqarai, ilaanneeriarlutillu najugaqartut ilaat nakorsaatitukkaminnik namminneq aqutsisarutut. Pisortaqaatigiilli oqaatigaat najugaqartuni atonerluinermik ajornartorsiuteqartoqanngitsoq.

Paaqqinniffiup pujortartarneq imigassamillu aalakoornartortalimmik imertarneq pakkersimaarniarsaraa, najugaqartullu aserorterutaasumik qisuariartanninnissaat anguniarsaralugu. Najugaqartut qanoq qisuariarfigineqassanersut pisortaqaatigiit pisumit pisumut naliliiffigisarpaat. Qisuariaat tassaasinnaavoq tarnip pissusiinik ilisimasalimmik oqaloqateqarneq, angalanerit ingerlataqarlunilu angalaarnerit.

Illup iluani pujortarneq paaqqinniffiup torersuunissaq pillugu malittarisassaani inerteqqutaavoq. Pujortarneq kikkut tamaasa eqqarsaatigalugit silami ingerlanneqartussaavoq. Aammattaaq illuaraasamik oqquisimaarluni pujortartarfeqarpoq.

Meeqqat Angerlarsimaffianni torersuunissaq pillugu malittarisassani illup iluani pujortaqqusinnginneq pujortarnermik inerteqquteqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanut nr. 15-imut, 26. maj 2010-meersumut (matuma kingornatigut pujortartarneq pillugu inatsimmi taaneqartartussamut) naapertuuppoq. Pujortartarneq pillugu inatsit ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut atuuppoq, tak. pujortartarneq pillugu inatsimmi § 2, imm. 1, nr. 4. Illup iluani pujortarneq pujortartarneq pillugu inatsisip atuuffiani aallaavittut inerteqqutaavoq, tak. pujortartarneq pillugu inatsimmi § 3.

Sulisussarsiniartarneq

Sulisoqarniarneq pisortaqaatigiinnik oqaloqateqarnermi eqqartorneqarpoq. Taamaalilunni misissuinerup nalaani atorfiit katillugit 11-t inuttaqanngillat. Perorsaanunik sulisussarsiniarneq paaqqinniffiup ajornartorsiutigigaa, siusinnerusumullu sanilliullugu sulisussanik Danmarkimit annertunerusumik pissarsiniartalerniarluni. Pisortaqaatigiilli isumaqarput soorlu ingerlatani sulisut kiisalu ilinniartut najugaqartunut maligassuiusuttut aammattaaq inissittartut piffissani sivikinnerusuni sivisunerusunilluunniit pissarsiariniartarnerat ajornannginnerusooq.

Suliffik pillugu naliliineq (SPN)

Meeqqat Angerlarsimaffiat suliffik pillugu naliliinermik maj 2016-imeersumik (SPN-imit) nutarterneqarsimasumik peqarpoq. Ikuallattoorsinnaanermut isumannaallisaa-neq eqqarsaatigalugu pisortaqatigiit aamma oqaatigaat, soorlu tamanna SPN-imit aamma ersertoq, kalerrisaarut suliffeqarfiup iluarsaatissagaa paaqqinniffiup naatsor-suutigigaa.

Malugaara SPN-imit ersertoq annertuutigut ajunaartoqartillugu/ajutoortoqartillugu, toqusoqartillugu, imminortoqartillugu, annersaasoqartillugu qunusaarisoqartillugulu, kinguaassiuutigut innimiilliortoqartillugu ikuallattoqartillugulu periaatsinik imaqar-tumik paaqqinniffik tamaat isigalugu upalungaarsimanissamut pilersaarut suliarine-qassasoq. Aammattaq takuneqarsinnaavoq upalungaarsimanissamut pilersaarut ki-ngusinnerpaamik septemberimi inaarlugu suliarineqarsimassasoq.”

16. Nalunaarutiginninneq

Meeqqat Angerlarsimaffiat qinnuigaara nalunaarusiaq manna paaqqinniffimmi naju-gaqtunut sulisunullu paasissutissiissutigeqqullugu.

[...]”

Allakkanut ukununnga aamma Meeqqat Angerlarsimaffiannut meeqqat anger-larsimaffiat pillugu allakkanut (immikkoortoq 8.4 siulianiittoq takuuk) uiggiul-lugit Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu A-tuutsitsinermut Naalackersuisoqarfik, Qaasuitsup Kommunian aamma Kommu-neqarfik Sermersooq ulloq taanna aamma allaffigaakka. Tamanna immikkoor-tumi 8.4-mi sukumiinerusmik atuaruk.